สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ศูนย์ช่วยเหลือและฟื้นฟูสภาพจิตผู้หญิงที่ถูกทารุณกรรม
THE WOMEN REFUGE CENTER

T 086600

นางสาว นิชนันท์ มาสตูล

วศ.
ม557ศ
2546-2547

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 86600
วัน,เดือน,ปี 25 S.A. 2551

.b 12017057
.i.....

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต
ภาควิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2546 - 2547

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรของปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต

.....

(รศ. กุลธร เลื่อนฉวี)

คณบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

คณบดี	รศ.	กุลธร	เลื่อนฉวี	ประธานกรรมการ
หัวหน้าภาควิชา	ผศ.	ธีรศักดิ์	อินทรประสงค์	รองประธานกรรมการ
	มล.	วรยส	ลดาวัลย์	ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์
	รศ.	วัชรี	วัชรสินธ์	กรรมการวิทยานิพนธ์
	อาจารย์	วรวรรณ	โรจนไพบูลย์	กรรมการวิทยานิพนธ์
	ผศ.	ชนินทร์	ทิพโยภาส	กรรมการและเลขานุการวิทยานิพนธ์

.....

(อาจารย์ จุฑาทิพย์ เตชะจำเริญ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อนักศึกษา น.ส.นิชนันท์ มาสตูล
ภาควิชา สถาปัตยกรรม
คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2546-2547

บทคัดย่อ

ข้อปัญหา

โครงการนี้เป็นโครงการเสนอแนะตามความต้องการของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เนื่องจากสถิติของผู้หญิงที่ถูกทารุณกรรมมีมากขึ้นทุกปี และมีแน้วโน้มที่มากขึ้นเรื่อยๆแต่สถานที่ในการบำบัดรักษาผู้หญิงที่ถูกทารุณกรรมนั้นมีไม่เพียงพอกับ ประกอบกับสถานบำบัดเหล่านี้ยังมีไม่ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศ ในบางภูมิภาคไม่มีศูนย์รองรับผู้หญิงที่ถูกทารุณกรรมเหล่านี้ ทำให้มีผู้ที่ถูกทารุณกรรมไม่ได้รับความช่วยเหลืออีกจำนวนมาก และในสถานที่ที่ได้ทำการบำบัดไม่ได้คำนึงถึงการออกแบบเพื่อฟื้นฟูสภาพจิตเท่าที่ควร ทำให้ในการบำบัดผู้ป่วยเป็นไปได้ยากยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุผลข้างต้นนี้ จึงเสนอให้มีโครงการที่ให้การช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟูสภาพจิตที่ได้ศึกษาในการออกแบบเพื่อสภาพจิตใจ และให้บริการได้ครอบคลุมทั่วทุกภูมิภาค

วิธีการวิจัย

1. ศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของผู้ที่ถูกทารุณกรรม
2. ศึกษาขั้นตอนการทำกิจกรรมบำบัดและวิธีการฟื้นฟูสภาพจิต
3. ศึกษาอาคารตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อดี-ข้อเสียมาประยุกต์ใช้
4. ศึกษาสภาพที่ตั้งที่เหมาะสมที่สามารถสร้างความปลอดภัยให้กับผู้ใช้โครงการได้
5. ศึกษารูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่เหมาะสมกับสภาพที่ตั้ง
6. ศึกษาอิทธิพลที่เกี่ยวข้องและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปการวิจัย

1. การออกแบบอาคารต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยการคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ใช้อาคารเป็นสำคัญ
2. การเลือกที่ตั้งโครงการควรมีความเหมาะสมในลักษณธของการพักผ่อน หย่อนใจ และมีความปลอดภัยสามารถควบคุมการเข้า-ออกของผู้ใช้โครงการได้
3. การวางผังอาคารควรแบ่งส่วน PUBLIC และ PRIVATE ให้ชัดเจนเพื่อป้องกันคนภายนอกมารบกวนผู้ป่วยได้
4. ในการออกแบบควรส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพจิต เช่น การสร้างพื้นที่ที่สามารถทำกิจกรรมร่วมกันได้
5. ต้องคำนึงถึงการดูแลรักษาเนื่องจากโครงการเป็นโครงการของรัฐ ควรออกแบบให้ไม่จำเป็นต้องดูแลรักษามาก
6. ในการออกแบบห้องต่างๆ ควรจะสามารถดัดแปลงให้ใช้ได้หลายๆประโยชน์ใช้สอย
7. ควรจัดบรรยากาศภายในอาคารให้มีความร่มรื่นเหมาะแก่การบำบัด

ข้อเสนอแนะ

1.การดำเนินการออกแบบโครงการเป็นไปตามมาตราฐาน และการเลือกใช้วัสดุตามความเหมาะสมกับสภาวะแวดล้อมทางเศรฐกิจในปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเสร็จสมบูรณ์ไปไม่ได้ถ้าหากไม่ได้รับความช่วยเหลือดังต่อไปนี้

- อ. จุฑาทิพย์ เตชะจำเริญ ที่คอยแนะนำชี้ทาง และให้กำลังใจ ช่วยให้วิทยานิพนธ์ผ่านไป้ได้ด้วยดี
- คณะกรรมการทุกท่านที่ช่วยขัดเกลาและแนะนำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี
- อ. เอกพงษ์ จุลเสนีย์ , อ.กุสุมา ธรรมธำรง ที่คอยแนะนำชี้ทาง และให้กำลังใจ
- อาจารย์ ทุกๆท่านที่ช่วยสั่งสอนมาตลอดระยะเวลา 5 ปี

ขอขอบพระคุณทุกท่านในหน่วยงานที่มอบความอนุเคราะห์และสละเวลาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ยิ่งในให้ความช่วยเหลือทางด้านการหาข้อมูล การทำวิทยานิพนธ์การ

- ขอกราบขอบพระคุณ อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
- คุณอินทิรา เจ้าหน้าที่กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการที่ช่วยประสานงานการขอเข้าชมอาคารตัวอย่างให้ลุล่วงไปด้วยดี
- เจ้าหน้าที่ มูลนิธิเด็ก
- เจ้าหน้าที่ มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก
- เจ้าหน้าที่ มูลนิธิคุ้มครองเด็ก ,
- เจ้าหน้าที่ มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี
- เจ้าหน้าที่ สถานแรกรับหญิงธัญญาพร ,
- เจ้าหน้าที่ สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ บ้านเกร็ดตระการ
- เจ้าหน้าที่ สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ บ้านสองแคว
- เจ้าหน้าที่ สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ บ้านนารีสวัสดิ์
- คุณหมอวิมลรัตน์ โรงพยาบาลจิตเวช จ.สระแก้ว

- ขอขอบคุณสาย**รหัส** 21 **และ** 54 และผู้ที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือทั้งกำลังใจและกำลังกายจนวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี พี่เต้าส่วน (พี่เก่า), นายพงศกร ยิ้มสวัสดิ์(พี่ (อ.)ตั้งโอ๋) ปี 11, , นายนิกข์ วัฒนศิริ (พี่นิก) ปี 9 ,นาย อดิเรก ตันนี (พี่โย) ปี 9 , นายอภิชาติ โมพีชาติ (พี่โจ้ย) ปี 8 ,นางสาวนภกานต์ สิงหเรศ (พี่ปก) ปี 8 ,นายอรินสหัช มีเนตร (พี่กอล์ฟ) ปี 7 ,นายโสภณ กอบแก้ว (พี่ชาย) ปี 6 , นายอังควร โกฏแสง (พี่ใหม่ใหญ่) ปี6 ,

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นางสาวมนสินี อรรถวานิช (พี่ออม) ปี 6 , น.ส.พจนา จตุรพรพิทักษ์ (พี่น้อง) ปี 6,
นายพณชาติ พึ่งเกษม (พี่แต๊ก) ปี 6, น.ส.ธีรภัทร แซ่เฮ้ง (เจน) ปี 6 , ปี 6 ,
นาย กมลธรรม สรรพกิจกำจร (ต้น) ปี 4 ,น.ส. จารุณี วิโรจน์แดนไทย (น้องอี้ด) ปี 4 ,นาย พรเทพ ติรวิบูลย์ (น้องแบงค์) ปี 3 , นายกัณตภณ วัฒนธนากร (น้องกัน) ปี 3,
นายภัค พรมเชิดชู (น้องโบ้) ปี 3 นายชูพันธ์ อิทธิวุฒิ (น้องต้อง)ปี 3, นางสาวนุจรินทร์ ตนุกิจ (น้องสล้อ วจ. ปี 3) ,นางสาววลัยลักษณ์ ลับเหลี่ยม (น้องตุ๊กตา) ปี 2 , นางสาวอาภาพรรณ จันทนขจรเฟื่องฟุ้ง(น้องภา)ปี2, นายธัญญวัฒน์ สุขสำราญ (น้องอาร์ม)ปี 1 ,
นายศุภกิจ หอมทอง (น้องแป๊ะ) น้องปี 1, น้องๆทุกคนที่เป็นแรงสำคัญให้กับพี่ๆปี 5 (พี่ๆน้องๆ เต็มที่กับการช่วยเหลืออันยาวนานมาก)
- ขอขอบคุณพี่ๆน้อง ๆ ชาวคณะสถาปัตยกรรมทุกคน ที่คอยเป็นกำลังใจให้
- ขอขอบคุณเพื่อนปี 5 ทุกคน ช่วยเหลือกันตั้งแต่เริ่มเข้าเรียนจนจบปริญญาตรี
- ขอขอบคุณ นายกฤตย์กร ถำอุทก (บิ๋ม) ,นางนอบูโก๊ะ ถำอุทก , นายเลอศักดิ์ ถำอุทก และครอบครัว สำหรับกำลังกายและกำลังใจ
- ขอขอบคุณ พ่อ แม่ น้องๆ และญาติพี่น้องที่ช่วยเหลือและสนับสนุนการเรียนมาตลอดระยะเวลา

ขอขอบพระคุณ
น.ส.นิชนันท์ มาสตูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

บทคัดย่อ

กิตติกรรมประกาศ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

บทที่ 1 บทนำ 1

1.1 ความเป็นมาของโครงการ 1

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ 5

1.3 วัตถุประสงค์การศึกษาโครงการ 6

1.4 ขอบเขตของการศึกษาโครงการ 7

1.5 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล 7

บทที่ 2 การศึกษาข้อมูลการถูกทารุณกรรม 9

2.1 ลักษณะทั่วไปของการทารุณกรรม 9

2.1.1 ความหมายของการถูกทารุณกรรม 9

2.2 การทารุณกรรมทางเพศต่อเด็ก 10

2.2.1 ความหมายของการถูกทารุณกรรมในเด็ก 10

2.2.2 รูปแบบของการทารุณกรรมทางเพศต่อเด็ก 10

2.2.3 สาเหตุของการทารุณกรรมทางเพศต่อเด็ก 11

2.2.4 ผลกระทบของการทารุณกรรมทางเพศต่อเด็ก 13

2.2.5 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปฏิกิริยาการตอบสนอง ของเด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ 18

2.3 การทารุณกรรมในผู้ใหญ่ 20

2.3.1 การข่มขืนกระทำชำเรา 20

2.3.2 การทารุณกรรมคู่ครองหรือคู่สมรส 20

2.3.3 สาเหตุในการถูกทารุณกรรม 20

2.3.4 ผลกระทบต่อหญิงที่ถูกข่มขืนกระทำชำเรา 21

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.5 การบำบัดรักษาทางการแพทย์ 25
บทที่ 3 การศึกษาการออกแบบทางสถาปัตยกรรมจากอาคารประเภทเดียวกัน 29
3.1 อาคารตัวอย่างในประเทศ 29
3.1.1 สถานแรกรับเด็กหญิงบ้านธัญญพร 30
3.1.2 สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ 46
3.1.3 สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านนารีสวัสดิ์ 61
3.1.4 สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านสองแคว 86
3.1.5 ศูนย์ช่วยเหลือเด็กและสตรีปวีณา 90
3.2 อาคารตัวอย่างต่างประเทศ 93
3.3 วิเคราะห์อาคารตัวอย่างแต่ละประเภท 97
บทที่ 4 การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของโครงการ 96
4.1 การพิจารณากิจกรรมของผู้ป่วย 102
4.1.1 กิจกรรมบำบัดจิตเวช 102
4.1.1.1. ขอบเขตกิจกรรมบำบัด 102
4.1.1.2 การรักษาผู้ป่วยจิตเวชด้วยกิจกรรมบำบัด 97
4.1.1.3 เครื่องมือของการรักษาทางกิจกรรมบำบัด 103
4.1.1.4 ขอบเขตของงานกิจกรรมบำบัดจิตเวช 110
4.1.2 ศึกษาหลักสูตรการเรียนการสอนของการศึกษานอกโรงเรียน 114
4.1.3 ศึกษาการฝึกอาชีพให้กับผู้ป่วย 118
4.2 การกำหนดรายละเอียดลักษณะการดำเนินงานของโครงการ 125
4.2.1 นโยบายของโครงการ 125
4.2.2 กลุ่มเป้าหมายของโครงการ 127
4.2.3 การศึกษาประเภทและชนิดของผู้รับบริการในการรักษา 127
4.3 การบริหารงานและการดำเนินงานของโครงการ 128
4.4 พฤติกรรมของผู้ใช้อาคาร 129
4.4.1 ประเภทของผู้ใช้อาคาร 129
4.4.2 จำนวนผู้ใช้โครงการ 140

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5	**การศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดของโครงการ**	**149**
	5.1 การกำหนดองค์ประกอบของโครงการ	149
	5.1.1 การกำหนดองค์ประกอบของโครงการด้วยวัตถุประสงค์ของโครงการ	149
	5.1.2 การกำหนดองค์ประกอบของอาคารด้วยพฤติกรรมผู้ใช้	150
	5.1.3 สรุปองค์ประกอบอาคาร	164
	5.2 ขั้นตอนการทำงานในส่วนต่างๆขององค์ประกอบ	169
	5.3 การศึกษาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบโครงการ	186
	5.4 รายละเอียดและหน้าที่ใช้สอยขององค์ประกอบ	197
	5.5 การศึกษาพื้นที่ใช้สอยของโครงการ	208
บทที่ 6	**การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการและอิทธิพลที่มีผลกับการออกแบบ**	**224**
	6.1 การพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการ	224
	6.2 การศึกษารายละเอียดและกายภาพของที่ตั้งโครงการ	235
	6.2.1 ลักษณะทางกายภาพของที่ตั้งโครงการ	235
	6.2.2 ตารางเส้นทางการบิน	253
บทที่ 7	**อิทธิพลในการออกแบบงานสถาปัตยกรรม**	**254**
	7.1 การออกแบบเพื่อการบำบัดจิต	254
	7.2 ลักษณะสถาปัตยกรรมท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต	256
	7.2.1 ประวัติสถาปัตยกรรมภูเก็ต	256
	7.2.2 รูปแบบและองค์ประกอบของสถาปัตยกรรมในเมือง	258
	7.3 การศึกษาการออกแบบเพื่อความปลอดภัยของโครงการ	264
บทที่ 8	**การศึกษาด้านรายละเอียด เทคนิคและงานระบบในโครงการ**	**274**
	8.1 ระบบโครงสร้าง	274
	8.2 ระบบไฟฟ้า	275
	8.3 ระบบปรับอากาศ	280
	8.4 ระบบประปา	288
	8.5 ระบบบำบัดน้ำเสีย	289

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8.6 ระบบควบคุมน้ำท่วมและการระบายน้ำ 290
8.7 การป้องกันมลพิษทางอากาศและฝุ่นในอาคาร 299
8.8 การป้องกันมลพิษทางเสียงในอาคาร 300
8.9 การป้องกันอัคคีภัย 303
8.10 ระบบกำจัดขยะมูลฝอย 305

บทที่ 9 สรุปผลงานการออกแบบ 307
9.1 แนวความคิดในการออกแบบ 307
9.2 วิธีการออกแบบระบบรักษาความปลอดภัย 309

บรรณานุกรม
ภาคผนวก กฎหมายและเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่1.1 สถิติการถูกทารุณกรรมของเพศหญิงในประเทศไทย

ตารางที่3.3.1 วิเคราะห์อาคารตัวอย่างแต่ละประเภท

ตารางที่4.4.1.1 แสดงกิจกรรมของผู้ที่เข้ารับการบำบัด

ตารางที่4.4.1.2 แสดงกิจกรรมบำบัด

ตารางที่4.4.1.3 การบำบัดเดี่ยว

ตารางที่4.4.1.4 หน้าที่ของบุคลากรในโครงการ

ตารางที่4.4.2.2.1 แสดงอัตรากำลัง

ตารางที่5.1.1.1 แสดงการกำหนดองค์ประกอบของโครงการจากวัตถุประสงค์ของโครงการ

ตารางที่5.1.2.1 แสดงการกำหนดองค์ประกอบของโครงการโดยพฤติกรรมมนุษย์

ตารางที่5.1.2.2 การกำหนดองค์ประกอบโดยหน้าที่ของแต่ละบุคคล

ตารางที่5.5.1 แสดงการใช้พื้นที่ใช้สอยของโรงงาน

ตารางที่6.1.1 เส้นทางการคมนาคมแต่ละจังหวัดในภาคใต้

ตารางที่6.1.2 สถิติการถูกทารุณกรรมในแต่ละจังหวัดของภาคใต้

ตารางที่6.1.3 สรุปการเลือกจังหวัดที่ตั้งโครงการ

ตารางที่6.1.4 คะแนนการเลือกที่ตั้ง

ตารางที่6.2.1.1 แสดงปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันฝนตกในจังหวัดภูเก็ตในช่วงปี พ.ศ. 2538-2542

ตารางที่6.2.1.2 แสดงพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติจังหวัดภูเก็ต

ตารางที่6.2.1.3 แสดงการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า และการไฟฟ้ารายอำเภอ ปีงบประมาณ 2546

ตารางที่6.2.1.4 แสดงจำนวนและอัตราส่วนบุคคลทางการแพทย์และสาธารณะสุข

ตารางที่6.2.2.1 แสดงสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และศาสนาของ จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่6.2.2.2 แสดงสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อ.เมือง จ.ภูเก็ต

ตารางที่6.2.2.3 แสดงสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อ.ถลาง จ.ภูเก็ต

ตารางที่6.2.3.1 เส้นทางการบินภายในประเทศ

ตารางที่7.2.2.1 แสดงสถาปัตยกรรมที่อยู่อาศัยของจังหวัดภูเก็ตแบบต่างๆ

ตารางที่8.2.1 แสดงกำลังของแสงสว่างที่เหมาะสมกับการใช้ในส่วนต่างๆของอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่1.1 กราฟตารางเปรียบเทียบการถูกทารุณกรรมในแต่ละภูมิภาค
ภาพที่3.1.1.1 อาคารอเนกประสงค์
ภาพที่3.1.1.2 ทางขึ้นอาคารอเนกประสงค์
ภาพที่3.1.1.3 ภายในอาคารอเนกประสงค์
ภาพที่3.1.1.4 อาคารฝึกอาชีพ
ภาพที่3.1.1.5 อาคารสอนตัดเย็บเสื้อผ้า มีจักรเย็บผ้า 10 ตัว
ภาพที่3.1.1.6 ส่วนของการจัดสวนถาด
ภาพที่3.1.1.7 ส่วนของการสอนการถักโครท์เชท์
ภาพที่3.1.1.8 โรงเพาะเห็ด
ภาพที่3.1.1.9 มีส่วนปลูกพืชผักสวนครัว
ภาพที่3.1.1.10 สนามเด็กเล่นภายนอกอาคา
ภาพที่3.1.1.11 ห้องคาราโอเกะและสื่อการสอนทางวีดีทัศน์
ภาพที่3.1.1.12 ส่วนของห้องสมุด
ภาพที่3.1.1.13 ห้องการเรียนการสอนระดับชั้นอนุบาล
ภาพที่3.1.114 ห้องการเรียนการสอนระดับชั้นประถม
ภาพที่3.1.1.15 โรงเพาะชำ
ภาพที่3.1.1.16 ห้องการเรียนการสอนระดับชั้นประถม
ภาพที่3.1.117 ห้องการเรียนการสอนทำขนมอบ
ภาพที่3.1.118 ห้องคอมพิวเตอร์ มีจำนวน 6 เครื่อง
ภาพที่3.1.119 ห้องอาหารสำหรับ 50 คน
ภาพที่3.1.120 ห้องครัว
ภาพที่3.1.121 มีการแบ่งเวรเด็กล้างจาน
ภาพที่3.1.122 อาคารพยาบาล
ภาพที่3.1.123 พยาบาลผู้ป่วยมี 4 เตียง
ภาพที่3.1.1.24 อุปกรณ์ออกกำลังกาย
ภาพที่3.1.1.25 ส่วนที่ทำงานเจ้าหน้าที่ในการสอบถามประวัติข้อมูล
ภาพที่3.1.1.26 ส่วนที่ทำงานเจ้าหน้าที่ด้านกฎหมาย
ภาพที่3.1.1.27 ศาลาเยี่ยมญาติ
ภาพที่3.1.1.28 สนามบาสเกตบอล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่3.1.1.29 ห้องเก็บอุปกรณ์กีฬา
ภาพที่3.1.1.30 เรือนนอน
ภาพที่3.1.1.31 ห้องทำกิจกรรมของตึก
ภาพที่3.1.1.32 สนามเด็กเล่นภายนอกเรือนนอน
ภาพที่3.1.1.33 ห้องlocker
ภาพที่3.1.1.34 ห้องพักผ่อนตึก A และ ตึก B มีการตกแต่งโดยเด็กที่อยู่แต่ละตึกเป็นคนรับผิดชอบและมีการแข่งขันกัน
ภาพที่3.1.1.35 ห้องนอนตึก A และตึก B จะอนุญาตให้ขึ้นได้เฉพาะหลังเวลาเรียนแล้ว
ภาพที่3.1.1.36 ห้องพระ
ภาพที่3.1.1.37 ส่วนปฐมพยาบาลแต่ละตึก
ภาพที่3.1.1.38 บ้านพักข้าราชาการชั้นผู้ใหญ่
ภาพที่3.1.1.39 อาคารนอนสำหรับลูกจ้าง
ภาพที่3.1.2.1 ด้านหน้าทางเข้าโครงการ มีจุดรักษาความปลอดภัย 1 จุด
ภาพที่3.1.2.2 แผนกคหกรรม
ภาพที่3.1.2.3 มีส่วนของการจัดโต๊ะรับประทางอาหาร ห้องครัว ห้องอบขนม
ภาพที่3.1.2.4 ห้องฝึกงานตัดเย็บ
ภาพที่3.1.2.5 ห้องรับเลี้ยงเด็กอ่อน
ภาพที่3.1.2.6 ห้องให้คำปรึกษา
ภาพที่3.1.2.7 ห้องอบรมศาสนา
ภาพที่3.1.2.8 อาคารการเรียนการสอน
ภาพที่3.1.2.9 ห้องเรียนสำหรับคนต่างด้าว
ภาพที่3.1.2.10 ห้องฝึกสอนการสวดแผนไทยและนวดฝ่าเท้า
ภาพที่3.1.2.10 ห้องฝึกสอนการสวดแผนไทยและนวดฝ่าเท้า
ภาพที่3.1.2.11 ห้องเรียนภาษาอังกฤษ
ภาพที่3.1.2.12 การเรียนทำจักรสานเพื่อสร้างสมาธิ
ภาพที่3.1.2.13 การเรียนช่างประดิษฐ์
ภาพที่3.1.2.14 ห้องพักอาจารย์
ภาพที่3.1.2.15 งานประดิษฐ์
ภาพที่3.1.2.16 งานประดิษฐ์
ภาพที่3.1.2.17 งานประดิษฐ์
ภาพที่3.1.2.18 ห้องอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่3.1.2.19 บริเวณล้างจาน
ภาพที่3.1.2.20 โรงครัว
ภาพที่3.1.2.21 พื้นที่ปลูกสวนครัว
ภาพที่3.1.2.22 อาคารอเนกประสงค์
ภาพที่3.1.2.23 มีการสร้างพื้นที่พักผ่อน
ภาพที่3.1.2.24 เรือนนอนผู้หญิงที่ตั้งครรภ์
ภาพที่3.1.2.25 มีการจัดพื้นที่สีเขียวเพื่อทำให้ผู้ที่ในโครงการมีความผ่อนคลาย
ภาพที่3.1.3.1 ทางเข้าหลักจากภายนอกสู่ภายในโครงการ
ภาพที่3.1.3.2 ภายในรั้วชั้นที่สอง
ภาพที่3.1.3.3 อาคารประชาสัมพันธ์
ภาพที่3.1.3.4 ทางเข้าสู่อาคารเยี่ยมญาติ
ภาพที่3.1.3.5 อาคารฝึกอาชีพ
ภาพที่3.1.3.6 ห้องพักเจ้าหน้าที่ฝึกอาชีพ
ภาพที่3.1.3.7 ห้องพักเจ้าหน้าที่ฝึกอาชีพ
ภาพที่3.1.3.8 เรือนนอน
ภาพที่3.1.3.9 ห้องพยาบาล
ภาพที่3.1.310 ส่วนทำงานพยาบาล
ภาพที่3.1.311 ห้องพักเจ้าหน้าที่
ภาพที่3.1.3.12 ทางลาดเข้าห้องพยาบาล
ภาพที่3.1.3.13 อาคารเรือนนอน
ภาพที่3.1.3.14 สนามเด็กเล่น
ภาพที่3.1.3.15 อาคารตัด-เย็บขั้นสูง
ภาพที่3.1.3.16 อาคารตัด-เย็บขั้นสูงพื้นที่ตัด-เย็บ
ภาพที่3.1.3.17 ตู้โชว์แบบที่ตัด-เย็บเสร็จแล้ว
ภาพที่3.1.3.18 พื้นที่ตัด-เย็บ
ภาพที่3.1.3.19 อาคารตัด-เย็บขั้นพื้นฐาน
ภาพที่3.1.3.20 ตู้โชว์แบบที่ตัด-เย็บเสร็จแล้ว
ภาพที่3.1.3.21 อาคารฝึกงานเสริมสวย
ภาพที่3.1.3.22 ส่วนอบไอน้ำ
ภาพที่3.1.3.23 พื้นที่ตัดผม
ภาพที่3.1.3.24 สนามบาสเกตบอล วอลลอลย์บอล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่3.1.3.25 สนามแบตมินตัน
ภาพที่3.1.3.26 แผนกทอผ้ากี่กระตุก
ภาพที่3.1.3.27 ส่วนทอผ้า
ภาพที่3.1.3.28 ส่วนเก็บอุปกรณ์
ภาพที่3.1.3.29 อาคารอเนกประสงค์
ภาพที่3.1.3.30 ส่วนทอผ้า
ภาพที่3.1.3.31 ส่วนปรุงอาหาร
ภาพที่3.1.3.32 ส่วนเตรียมอาหาร
ภาพที่3.1.3.33 ส่วนเตรียมอาหาร
ภาพที่3.1.3.34 ส่วนเตรียมอาหาร
ภาพที่3.1.3.35 โรงอาหาร
ภาพที่3.1.3.36 ส่วนล้าง
ภาพที่3.1.3.37 ส่วนล้าง
ภาพที่3.1.3.38 ส่วนปรุง
ภาพที่3.1.3.39 ส่วนหุงข้าว และทำแกง
ภาพที่3.1.3.40 จุดแจกจ่ายน้ำดื่ม
ภาพที่3.1.3.41 ส่วนเก็บอุปกรณ์ และอาหารสด-แห้ง
ภาพที่3.1.3.42 ส่วนเก็บอุปกรณ์ และอาหารสด-แห้ง
ภาพที่3.1.3.43 พื้นที่รับประทานอาหาร
ภาพที่3.1.3.44 ห้องน้ำ
ภาพที่3.1.3.45 ส่วนที่การแบ่งเขต
ภาพที่3.1.3.46 เจ้าหน้าที่ระบบรักษาความปลอดภัย
ภาพที่3.1.3.47 อาคารบริหาร
ภาพที่3.1.3.48 รานขายผลิตภัณฑ์
ภาพที่3.1.3.49 ร้านเสริมสวยชาย
ภาพที่3.1.3.50 ร้านเสริมสวยหญิง
ภาพที่3.1.3.51 พื้นที่ผู้ดูแลการฝึก
ภาพที่3.1.3.52 จุดพักคอย
ภาพที่3.2.1.1 แสดงมุมมองของทั้งโครงการ
ภาพที่3.2.1.2 แสดงผังพื้นชั้นต่างๆ
ภาพที่3.2.1.3 แสดงบริเวณภายในอาคาร จะเห็นได้ว่ามีการนำแสงธรรมชาติมาใช้ได้อย่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่3.2.1.4 แสดงมุมมองภายนอกของอาคาร
ภาพที่3.2.1.5 แสดงรูปตัดของอาคารหลัก
ภาพที่4.1.1.3.1 การจัดระดับกลุ่มพัฒนาสัมพันธภาพ
ภาพที่4.1.3.1.1 การขึงผ้าเฟรม
ภาพที่4.1.3.1.2 ร่างแบบที่ต้องการด้วยดินสอลงบนผ้า
ภาพที่4.1.3.1.3 อุปกรณ์จันติ้ง
ภาพที่4.1.3.1.4 การต้มเทียนเพื่อมาใช้ในการเพนท์ลาย
ภาพที่4.1.3.1.5 สีบาติก
ภาพที่4.1.3.1.6 การเคลือบด้วยโซเดียม
ภาพที่4.1.3.1.7 ห้องที่ใช้ในการลงสี
ภาพที่4.1.3.1.8 ขาตั้งเฟรมในการร่างแบบและลงสี
ภาพที่4.1.3.1.9 ขนาดของเฟรม
ภาพที่4.1.3.1.10 ส่วนเคลือบโซเดียม
ภาพที่4.1.3.1.11 พื้นที่สำหรับต้มผ้า
ภาพที่4.1.3.1.12 พื้นที่สำหรับตากผ้า
ภาพที่4.1.3.2.1 การคัดเลือกใบยางที่ไม่อ่อน
ภาพที่4.1.3.2.2 ใบยางที่มัดย้อมสี
ภาพที่4.1.3.2.3 การทำดอกไม้
ภาพที่4.1.3.2.4 ภาพผลงานที่เสร็จ
ภาพที่4.1.3.2.5 การจัดพื้นที่สำกรับปลูกต้น
ภาพที่4.1.3.2.6 อุปกรณ์ในการทำ
ภาพที่4.1.3.2.7 พื้นที่สำหรับเก็บดอกไม้จากยางพารา
ภาพที่4.1.3.3.1 พื้นที่เก็บน้ำยางพารา
ภาพที่4.1.3.3.2 พื้นที่เก็บสารเคมีที่เป็นส่วนผสมกับน้ำยางพารา
ภาพที่4.1.3.3.3 พื้นที่สำหรับเก็บเบ้า
ภาพที่4.1.3.3.4 พื้นที่สำหรับปั่นส่วนผสมและหล่อในเบ้าหล่อ
ภาพที่4.1.3.3.5 ตู้นึ่งเบ้าน้ำยางพารา
ภาพที่4.1.3.3.6 ตู้อบตุ๊กตายางพารา
ภาพที่4.1.3.3.7 ตัดแต่งตุ๊กตา
ภาพที่4.1.3.3.8 การลงสีตุ๊กตา
ภาพที่4.4.2.1.1 เซ็ทของจำนวนผู้มารับบริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่6.1.1 ทัศนียภาพที่ 1.1
ภาพที่6.1.2 ทัศนียภาพที่ 1.2
ภาพที่6.1.3 ทัศนียภาพที่ 1.3
ภาพที่6.1.4 ทัศนียภาพที่ 1.4
ภาพที่6.1.5 ทัศนียภาพที่ 2.1
ภาพที่6.1.6 ทัศนียภาพที่ 2.2
ภาพที่6.1.7 ทัศนียภาพที่ 2.3
ภาพที่6.1.8 ทัศนียภาพที่ 2.4
ภาพที่6.1.9 ทัศนียภาพที่ 3.1
ภาพที่7.1.1 ตัวอย่างการจัดสถานที่
ภาพที่8.3.1 แสดงเครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน
ภาพที่8.3.2 แสดงการทำงานของ Central Chilled-Water System
ภาพที่8.3.3 แสดงระบบทำความเย็นแบบศูนย์กลาง
ภาพที่8.6.1 แสดงการระบายน้ำด้วยระนาบเอียง
ภาพที่8.6.2 แสดงการระบายน้ำด้วยระนาบเอียงและแอ่ง
ภาพที่8.6.3 แสดงการระบายน้ำด้วยระบบกรวย
ภาพที่8.6.4 แสดงการระบายน้ำด้วย Area Drain
ภาพที่8.6.5 แสดงท่อดักน้ำ
ภาพที่8.6.6 แสดงท่อระบายน้ำแบบฝังเรือส
ภาพที่8.6.7 แสดงการระบายน้ำแบบท่อลอด
ภาพที่8.6.8 แสดงการใช้ท่อพรุน
ภาพที่8.6.9 แสดงการวางท่อน้ำแบบธรรมชาติ
ภาพที่8.6.10 แสดงการวางท่อแบบก้างปลา
ภาพที่8.6.11 แสดงการวางท่อแบบตาราง
ภาพที่8.6.12 แสดงการวางตัวตัก
ภาพที่8.8.1 แสดงการใช้แนวต้นไม้เพื่อลดความดังของเสียง
ภาพที่8.8.2 แสดงวิธีการลดเสียงดังโดยการยกระดับและจัด Landscape

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

สถานช่วยเหลือและฟื้นฟูสภาพจิตผู้หญิงที่ถูกทารุณกรรม(ภาคใต้)

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

ปัญหาความรุนแรงต่อเด็กและสตรีเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมายาวนานในสังคมไทย มีเด็กและสตรีที่ถูกล่วงละเมิดในรูปแบบต่างๆ เช่น การถูกล่วงเกินทางเพศ ถูกล่อลวงไปค้าประเวณี ถูกใช้แรงงานอย่างไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ตลอดจนเด็กและสตรีที่ประสบปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งในโครงการนี้ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานช่วยเหลือปกป้องคุ้มครองดูแล เด็ก สตรี ที่พบกับปัญหาการถูกกระทำรุนแรงทางด้านร่างกายจิตใจ โดยทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ถูกกระทำรุนแรง ถูกทำร้ายหรือถูกล่วงละเมิดทางเพศโดยยึดผู้ป่วยเป็นหลักในการดูแลช่วยเหลือ อีกทั้งประสานงานกับเครือข่ายภายนอกทั้งของภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนให้เกิดงานบริการที่สมบูรณ์และเป็นไปตามระบบการช่วยเหลือบำบัดผู้ป่วยเด็ก สตรี ที่ได้รับการกระทำทารุนจากบุคคลในครอบครัวและบุคคลภายนอก

นโยบายในการแก้ไขปัญหาการถูกทารุณกรรมนี้ ได้มีหน่วยงานทั้งของรัฐ(ตามแผนพัฒนาสตรี ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9พ.ศ.2545-2549)และเอกชนจำนวนหนึ่งได้เล็งเห็นปัญหาของจุดนี้ มีมูลนิธิต่างๆ ที่จะช่วยเหลือผู้ที่ถูกทารุณกรรมออกมาจากสถานที่เหล่านี้เช่น มูลนิธิคุณ ปวีณา หงสกุล แต่ภายในนโยบายเหล่านี้ก็ยังขาดอีกประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่งว่าเมื่อช่วยเหลือพวกเค้าให้พ้นจากการทารุณกรรมเหล่านี้และได้ส่งตัวไปรักษาให้หายดีแล้ว แต่มีอีกประเด็นหนึ่งที่สำคัญคือสภาพจิตใจที่ไม่ปรกติ และถ้าต้องกลับไปเจอเหตุการณ์อย่างเดิมอีกผู้ป่วยเหล่านี้จะทำอย่างไรเพื่อแก้ไขปัญหาจุดนี้

ในโครงการนี้เกิดขึ้นโดยความร่วมมือของรัฐบาลและเอกชนกล่าวคือเกิดขึ้นตามโครงการกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีจุดประสงค์จะจัดตั้งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่1.1 สถิติการถูกทารุณกรรมของเพศหญิงในประเทศไทย

ภูมิภาค	ทำร้ายร่างกาย		ข่มขืนกระทำชำเรา		ปราบปรามการค้าประเวณี		ผลเฉลี่ยในแต่ละภูมิภาค
	ปี 2542	ปี 2543	ปี 2542	ปี 2543	ปี 2542	ปี 2543	
ภาคกลาง	2162	2354	452	453	319	200	2970
ภาคตะวันออก	1574	1696	390	424	666	593	2671.5
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	5167	5245	910	890	1832	2275	8159.5
ภาคเหนือ	2283	1544	557	531	167	277	2679.5
ภาคตะวันตก	1089	1452	400	410	319	492	2081
ภาคใต้	1774	2269	779	772	2876	3684	6077

(สถิติการถูกทารุณกรรมของเพศหญิง ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ)

หมายเหตุ

ภาคกลาง = ปทุมธานี , สมุทรปราการ , พระนครศรีอยุธยา สระบุรี า,ลพบุรี , ชัยนาท , สิงห์บุรี , อ่างทอง

ภาคตะวันออก= ชลบุรี, ฉะเชิงเทรา , ปราจีนบุรี , ระยอง , จันทบุรี ตราด ,นครนายก , สระแก้ว

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ = นครราชสีมา , อุบลราชธานี , สุรินทร์ , ศรีสะเกษ , บุรีรัมย์ ชัยภูมิ , ยโสธร , อำนาจเจริญ ขอนแก่น , อุดรธานี , ร้อยเอ็ด , สกลนคร , กาฬสินธุ์ , หนองคาย มหาสารคาม , เลย , นครพนม , มุกดาหาร ,หนองบัวลำภู

ภาคเหนือ = เชียงใหม่ , เชียงราย , ลำปาง , ลำพูน , แม่ฮ่องสอน แพร่ , น่าน , พะเยา พิษณุโลก นครสวรรค์ , เพชรบูรณ์ , กำแพงเพชร , พิจิตร ตาก , อุตรดิตถ์ , อุทัยธานี , สุโขทัย

ภาคตะวันตก = นครปฐม , กาญจนบุรี , สุพรรณบุรี , ราชบุรี , เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ , สมุทรสาคร , สมุทรสงคราม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคใต้ = สุราษฎร์ธานี , นครศรีธรรมราช , กระบี่ , ภูเก็ต ชุมพร , พังงา , ระนอง สงขลา , นราธิวาส , ปัตตานี , ยะลา ตรัง , พัทลุง , สตูล

ภาพที่1.1 กราฟตารางเปรียบเทียบการถูกทารุณกรรมในแต่ละภูมิภาค

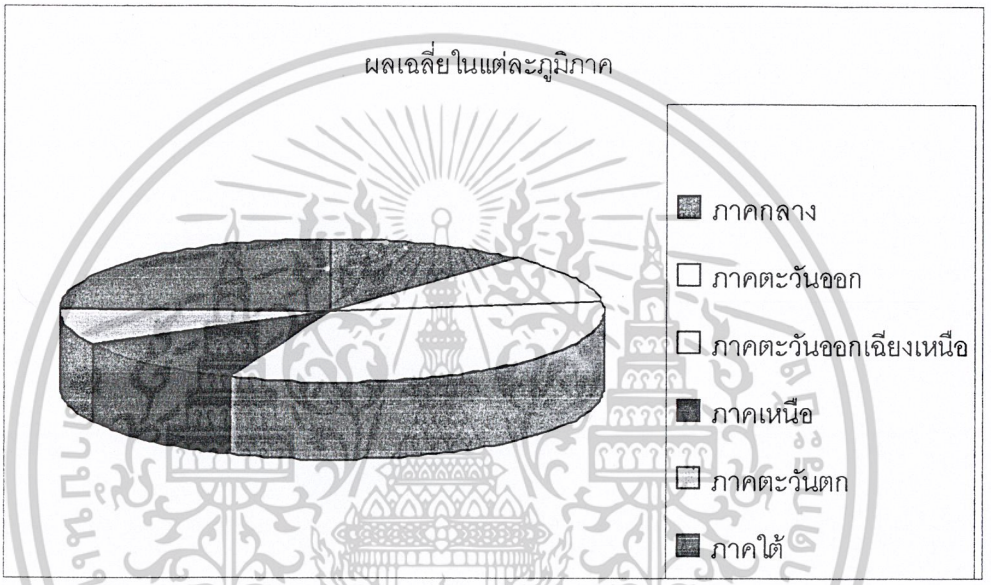

(สถิติการถูกทารุณกรรมของเพศหญิง ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ)

จะเห็นได้ว่าการถูกทารุณกรรมมีมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นอันดับที่ 1และภาคใต้เป็นลำดับที่ 2 ในภาคใต้มีมากนั้นเนื่องมาจากมีการถูกล่อลวงค้าประเวณีสูงมากในบริเวณประเทศใกล้เคียงได้แก่ ประเทศมาเลเซีย สิงค์โปร์

โครงการที่เกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือผู้หญิงที่ถูกทารุณกรรมนั้นในประเทศไทยได้มีหน่วยงานดูแลและให้ความคุ้มครองคือกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้จัดตั้งโครงการเพื่อช่วยเหลือขึ้นดังนี้

1. สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ 34/1 หมู่ที่ 2 ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120 ซึ่งเป็นโครงการประจำภาคกลาง
2. สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านนารีสวัสดิ์1422 ถนนสุรนารายณ์ ต.ในเมือง อ. เมือง จ. นครราชสีมา 30000 ซึ่งเป็นโครงการประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านสองแคว หมู่ที่ 17 ตำบลหนองกุลา อ.บางระกำ จ.พิษณุโลก ซึ่งเป็นโครงการประจำภาคเหนือ

ในปัจจุบันยังไม่มีโครงการดังกล่าวในเขตภูมิภาคภาคใต้ มีเพียงโครงการใกล้เคียงเท่านั้นที่ดูแลและให้ความคุ้มครองอยู่คือคือ ศูนย์สงเคราะห์และฝึกอาชีพสตรีภาคใต้ ที่อยู่ ถ.เพชรเกษม กม. 27 ต.กำแพงเพชร อ.รัตนภูมิ จ.สงขลา 90180 ในหน่วยงานนี้ยังขาดในเรื่องการบำบัดฟื้นฟูสภาพจิตใจ

<u>ปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับผู้ที่ถูกทารุณกรรม</u>

1.ผู้ที่ถูกทารุณกรรมเมื่อได้รับการรักษาทางร่างกายจนหายขาดแล้ว แต่ไม่สามารถบำบัดทางด้านจิตใจได้เนื่องจากการบำบัดจิตใจจะต้องใช้ระยะเวลาที่ยาวนานได้

2.เมื่อผู้ป่วยรักษาผ่านการบำบัดจนหายดีแล้วและผู้ป่วยจำเป็นจะต้องกลับไปอยู่กับสังคมเดิม ปัญหาก็คือ ผู้ป่วยเหล่านี้จะหาวิธีป้องกันตนเองอย่างไร ไม่ให้เกิดปัญหาการถูกทารุณกรรมอย่างเดิมอีก

3.เมื่อผู้ป่วยได้รับการบำบัดจนหายป่วยดีแล้ว ผู้ป่วยมักจะประสบปัญหาในการปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างไร เป็นต้นว่า เมื่อมีผู้หญิงที่ถูกข่มขืน ผู้หญิงคนนี้อาจจะไม่กล้าเข้าใกล้ผู้ชายอีกเลย ซึ่งการใช้ชีวิตประจำวันมันทำเช่นนั้นไม่ได้ แต่จะทำอย่างไรให้ผู้ป่วยกล้าเผชิญกับความจริง

4.ถ้าเป็นในกรณีผู้หญิงที่ถูกล่อลวงไปขายประเวณีจะทำให้ผู้หญิงเหล่านี้ไม่มีความรู้ทางด้านอาชีพ และถ้าเป็นเยาวชนจะทำให้ตัดขาดกับการศึกษาภาคบังคับ

<u>เนื่องจากปัญหาที่กล่าวมาแล้วจึงได้วิเคราห์แนวทางการแก้ไขปัญหาต่างดังนี้</u>

1. ควรมีการบำบัดจิตใจแก่ผู้ป่วยที่เสียหายให้ดีขึ้น

2. ควรมีการอบรมให้กับผู้คนที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วยเพื่อให้ได้ทราบถึงวิธีการรักษา และการอยู่ร่วมกับผู้ป่วย

3. มีการให้ความรู้ความเข้าใจในวิธีการปรับตัวให้เข้ากับสังคมของผู้ที่ถูกทารุณกรรม

4. มีการแนะนำวิธีการหลีกเลี่ยงการถูกทารุณกรรมที่จะเกิดขึ้นอีกเมื่อได้รับการบำบัดจนหายดีแล้ว

5. มีการทำกิจกรรมระหว่างชุมชนกับผู้ป่วย(เช่นเด็กและผู้หญิงที่ถูกข่มขืน) เพื่อให้ผู้ป่วยเห็นว่าสังคมไม่ได้รังเกลียดผู้ป่วย และพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้ป่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.มีการให้ความรู้ความเข้าใจกับประชาชนโดยทั่วไปว่าการทารุณกรรมนั้นผิดกฎหมายและหลักศีลธรรมอย่างไร

7. มีการฝึกอาชีพให้กับผู้ที่ถูกล่อลวงไปค้าประเวณี

8. มีให้การศึกษาให้กับเยาวชนให้จบการศึกษาภาคบังคับ

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เป็นสถานฟื้นฟูสภาพจิตแก่ผู้ที่ผ่านการบำบัดรักษาทางร่างกายมาแล้วเพื่อพัฒนาสภาพจิตของผู้ป่วย ให้พร้อมที่จะกลับเข้าสู่สังคมตามนโยบายของรัฐบาล

2. เป็นแหล่งความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วย เพื่อให้ผู้ที่อยู่รอบข้างผู้ป่วยได้ช่วยเหลือในการบำบัดผู้ป่วยได้

3. เป็นศูนย์กลางในการประกอบกิจกรรมระหว่างผู้ป่วยกับญาติ พี่ น้อง ผู้ป่วย และชุมชน เพื่อให้ผู้ป่วยเห็นว่าสังคมไม่ได้รังเกลียดผู้ป่วย และพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้ป่วย และผู้ป่วยสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้มากขึ้น

4. เป็นแหล่งส่งเสริมความรู้ให้แก่เด็กที่เข้ารับการบำบัด และฝึกสอนอาชีพให้กับผู้ป่วย สำหรับผู้ป่วยที่ต้องการจะไปอยู่ในสังคมแบบใหม่ เปลี่ยนที่อยู่อาศัย และมีการเพิ่มรายได้ให้ในขณะที่ทำการรักษา

5. เป็นแหล่งที่ให้คำปรึกษากับผู้ที่ถูกทารุณกรรม

6. เป็นโครงการที่ตอบสนองนโยบายของรัฐบาล ในการช่วยเหลือ ดูแลผู้หญิงและเด็กให้อยู่ในสังคมอย่างปลอดภัย

7. จัดเตรียมความปลอดภัย ความสะดวกสบาย และสร้างอารมณ์ เพื่อจัดการ สนับสนุนผู้ประสบความรุนแรง

8. จัดทำระบบหน่วยงานราชการอื่นๆ มาสนับสนุนเพื่อจัดการกับผู้ได้รับความบอบช้ำ

9. ช่วยในด้านรายงานการรักษา

10. ช่วยเหลือในการต่อสู้คดีและเป็นที่ที่ให้ความปลอดภัยกับผู้ป่วยในการต่อสู้คดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษาโครงการ

1.ศึกษาลักษณะการดำเนินงานของสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้ที่ถูกทารุณกรรม โดยศึกษาตามองค์กรหรือหน่วยงานที่ช่วยเหลือสตรีเพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมของผู้ใช้อาคาร ประเภทเจ้าหน้าที่ของโครงการ

2.ศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้อาคาร(ผู้ป่วย) โดยสอบถามจากนักจิตแพทย์ผู้ที่ดูแลผู้ป่วยและสอบถามจากผู้ที่ถูกทารุณกรรม

3.ศึกษาขนาดพื้นที่ใช้สอยขององค์ประกอบต่างๆให้เหมาะสมกับลักษณะการใช้งานจริง

4.ศึกษาถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ เพื่อจัดระบบทางสัญจรภายในและภายนอกอาคารให้สอดคล้องกับสภาพโดยรอบและก่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดและให้เกิดความปลอดภัย

5.ศึกษาตัวอย่างอาคารประเภทเดียวกัน เพื่อหาข้อสรุป และแนวทางในการกำหนดรายละเอียดของโครงการ

6.ศึกษาสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อโครงการเพื่อประโยชน์ในการออกแบบลักษณะของอาคารให้เข้ากันสิ่งแวดล้อมโดยรอบ

7.ศึกษาเส้นทางการสัญจร และการกำหนดการเข้าถึงโครงการ

8.ศึกษาการการเลือกที่ตั้งที่มีผลกับการฟื้นฟูจิตใจ

9.ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อที่ตั้งโครงการ

10.ศึกษาในเรื่องการสร้างความปลอดภัยของผู้ป่วยและป้องกันอันตรายต่อการทำร้ายตัวเองโดยศึกษาตามองค์กรหรือหน่วยงานที่ช่วยเหลือสตรี

11.ศึกษารูปแบบการเรียนการสอนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และรูปแบบการการฝึกอาชีพโดยศึกษาจากกฎกระทรวงศึกษาธิการและศูนย์ฝึกอาชีพเพื่อได้ทราบถึงองค์ประกอบของโครงการ

12.ศึกษางานระบบต่างๆที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

13.ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

14.ศึกษาและวิเคราะห์ด้านการออกแบบสถาปัตยกรรม และสรุปผลวิเคราะห์พร้อมทั้งรายละเอียดออกแบบ

15.ศึกษาการวางผังขององค์ประกอบต่างเพื่อให้เกิดความปลอดภัยของผู้ใช้โครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 ขอบเขตของการศึกษาโครงการ

1.ศึกษาพฤติกรรมของผู้ที่ถูกทารุณกรรมในช่วงอายุ15-50ปี

2.ศึกษาระบบการเรียนการสอนของหลักสูตร ม.4-ม.6 ของกระทรวงศึกษาธิการ

3.ศึกษาข้อมูลทางสถิติของผู้หญิงที่ถูกทารุณกรรมโดยเฉพาะของภาคใต้

4.ศึกษาลักษณะการทำงานขององค์กรที่ให้ความช่วยเหลือผู้หญิงโดยเฉพาะศูนย์ช่วยเหลือผู้หญิงที่ถูกทารุณกรรมและศูนย์ฝึกอาชีพ

5.ศึกษาอาคารตัวอย่างประเภทศูนย์บำบัดฟื้นฟูสภาพจิตผู้หญิง,หน่วยงานองค์กรที่ให้ความช่วยเหลือสตรี

6.ศึกษาลักษณะอาคารของภาคใต้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการออกแบบอาคาร

7.ศึกษากฎหมายในการสร้างอาคารในเขตพื้นที่ติดทะเล

1.5 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

หน่วยงาน,องค์กรที่ให้ความช่วยเหลือสตรี

1.5.1. สตรีถูกละเมิดทางเพศ/ถูกทำร้าย-ทารุณ

- ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กและครอบครัว กระทรวงศึกษา 1579
- ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กและสตรีโรงพยาบาลกลาง 0-2225-1335-48 ต่อ 1085
- ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กและสตรีชิรพยาบาล 0-2243-0151 ต่อ 2575, 0-2241-4517
- ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กและสตรีโรงพยาบาลตากสิน 0-2437-0123 ต่อ 1125
- ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กและสตรีโรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ 0-2899-1154 ต่อ 6306
- ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กและสตรีโรงพยาบาลหนองจอก 0-2988-4098 ต่อ 249, 212
- ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กและสตรีโรงพยาบาลลาดกระบัง 0-2369-995 ต่อ 259
- ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กและสตรีโรงพยาบาลหลวงพ่อทวีศักดิ์ 0-2249-3577-8 ต่อ 817,818
- ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กและสตรีโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ 0-2421-2222 ต่อ 1105
- ศูนย์พิทักษ์เยาวชนและสตรี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 0-2512-0092
- ฝ่ายคุ้มครองแรงงานหญิงและเด็ก กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม 0-2246-8024
- กองสังคมสงเคราะห์ สำนักสวัสดิการสังคม กรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ฝ่ายสวัสดิการและการสงเคราะห์ 0-2245-2710

- ฝ่ายบรรเทาผู้ประสบภัย 0-2247-6876

2. องค์กรให้คำปรึกษาสตรี

- สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี 0-2929-2222 ต่อ 306

- บ้านพักฉุกเฉิน 1 0-2241-4170 (บริการ 24 ชั่วโมง)

- บ้านพักฉุกเฉิน 2,3 0-2566-2707, 0-2929-3926 (บริการ 24 ชั่วโมง)

- สมาคมสมาริตันส์ 0-2249-9977, 0-2249-7531

- ศูนย์พิทักษ์สิทธิหญิงบริการ 0-2236-9272, 0-2266-8019

- สภาสังคมสงเคราะห์ แห่งประเทศไทย 0-2247-6247-7

- สมาคมบัณฑิตสตรีทางกฎหมาย ฯ 0-2241-0737, 0-2243-9050

- มูลนิธิทองใบ ทองเปาด์ 0-2541-6416

- สหทัยมูลนิธิ 0-2381-8834-6

- มูลนิธิผู้หญิง 0-2433-5149,0-2435-13-246 (จันทร์-ศุกร์ 8.30-17.30)

- มูลนิธิเพื่อนหญิง 0-2513-1001-9

- มูลนิธิส่งเสริมโอกาสผู้หญิง (EMPOWER) 0-2526-8311, 0-2968-8021-2

3. องค์กรที่ให้ความคุ้มครองสวัสดิภาพสตรี

- สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ 34/1 หมู่ที่ 2 ตำบลเกาะเกร็ดอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120

- สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านนารีสวัสดิ์ 1422 ถนนสุรนารายณ์ ต.ในเมือง อ.เมือง จ. นครราชสีมา 30000

- สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านสองแควหมู่ที่ 17 ตำบลหนองกุลา อ.บางระกำ จ. พิษณุโลก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของการถูกทารุณกรรม

ในบทนี้จะกล่าวถึงความหมายของการถูกทารุณกรรมในรูปแบบต่าง สาเหตุ และผลกระทบต่อสภาพจิตใจ ในแต่ละสาเหตุและในแต่ละผลกระทบจะมีความแตกต่างกันในแต่ละบุคคลและในแต่ละกรณี ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะทำให้ทราบถึงการเลือกใช้กิจกรรมบำบัดกับผู้ป่วยและองค์ประกอบเพื่อรองรับกิจกรรมต่างๆในการบำบัด ซึ่งในหัวข้อนี้จะแยกออกเป็น 3 ประเภทคือ

2.1 ความหมายของการถูกทารุณกรรม

2.2 การทารุณกรรมในเด็ก(13-18ปี)

2.3 การทารุณกรรมในผู้ใหญ่ (18-60ปี)

2.1 ลักษณะทั่วไปของการทารุณกรรม

2.1.1 ความหมายของการถูกทารุณกรรม

ความรุนแรงต่อสตรี ความรุนแรงหมายถึง การกระทำใด ๆ ที่เป็นการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ทั้งทางกาย วาจา จิตใจ และทางเพศ โดยการบังคับ ขู่เข็ญ คุกคาม ทุบตี จำกัดกีดกันเสรีภาพ ทั้งในที่สาธารณะและในการดำเนินชีวิตส่วนตัว ซึ่งเป็นผลให้เกิดความทุกข์ทรมานทั้งทางร่างกายและจิตใจ

1. ความรุนแรงต่อร่างกาย เพศและจิตใจที่เกิดขึ้นในครอบครัว รวมทั้งการทุบตี การทารุณกรรมทางเพศต่อสตรีและเด็กในบ้าน การข่มขืนคู่สมรส การขลิบอวัยวะเพศสตรี และข้อปฏิบัติตามประเพณีต่างๆ

2. ความรุนแรง ที่มิได้เกิดจากคู่สมรสและความรุนแรงที่เกิดจากการหาประโยชน์จากสตรี ความรุนแรง ต่อร่างกาย เพศและจิตใจที่เกิดขึ้นภายในชุมชนทั่วไป รวมถึง การข่มขืน การทารุณกรรมทางเพศ

3. การข่มขู่ในสถานที่ทำงานในสถาบันการศึกษาและสถานที่ต่างการค้าหญิง และการบังคับค้าประเวณี

4. ความเพิกเฉยของรัฐต่อความรุนแรงไม่ว่าจะเป็นความรุนแรงที่เกิดทางร่างกาย ทางเพศและทาง จิตใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การทารุณทางกาย (physical abuse) หมายถึง :การที่ร่างกายได้รับบาดเจ็บ อาจจากการลงโทษรุนแรงเกินเหตุ รวมถึง การทำให้ได้รับสารพิษโดยเจตนา โดยมีประวัติและข้อมูลชัดเจนหรือมีข้อชวนสงสัยอย่างมีเหตุผลว่าการบาดเจ็บนั้นมีผู้ทำให้เกิดขึ้น

- การล่วงเกินทางเพศ (sexual abuse) หมายถึง : การที่เด็กหรือผู้เยาว์ที่ยังพัฒนาไม่เต็มที่ ต้องอาศัยผู้ใหญ่หรือยังไม่บรรลุนิติภาวะถูกล่วงเกินทางเพศ โดยมีเด็กยังไม่มีความเข้าใจว่าเกิดอะไรขึ้นกับตนเองเด็กไม่ยินยอมหรือไม่อาจจะปฏิเสธได้ ซึ่งถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิเด็กและสิทธิทางสังคมของครอบครัวหรือการที่สมาชิกในครอบครัวบางคนล่วงเกินเด็กทางเพศในลักษณะที่สังคมไม่ยอมรับ หรือการล่วงเกินทางเพศในสตรีที่ไม่ยินยอม

2.2 การทารุณกรรมทางเพศต่อเด็ก

2.2.1 ความหมายของการถูกทารุณกรรมในเด็ก

การทารุณกรรมทางเพศต่อเด็กมีความหมายกว้างขวาง ไม่สามารถให้คำจำกัดความที่ชัดเจนและรัดกุมได้ ทั้งนี้เนื่องมาจากแต่ละสาขาวิชาชีพที่แตกต่างกันย่อมมีทรรศนะในการมองพฤติกรรมการทารุณที่แตกต่างกันไป แต่โดยรวมแล้วหมายถึง เป็นการกระทำทางเพศของผู้ใหญ่ต่อเด็กที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะพอที่จะเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเพศ โดยมุ่งหวังที่จะตอบสนองความต้องการทางเพศของผู้ใหญ่หรือ การกระทำทางเพศต่อเด็กโดยใช้กำลัง การบังคับขู่เข็ญ หรือหลอกลวงให้เด็กมีกิจกรรมทางเพสกับตนหรือ การกระทำทางเพศต่อเด็ก โดยที่เด็กไม่ยินยอมแต่เด็กไม่สามารถปกป้องตนเองได้

2.2.2 รูปแบบของการทารุณกรรมทางเพศต่อเด็ก

Finkelhor ,1984 (อ้างใน Rutter ,Taylor และ Hersov,1994) ได้แบ่งแยกชนิดและความแตกต่างของการทารุณกรรมทางเพศต่อเด็กเพื่อใช้ในการประเมินความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์ ซึ่งเขาได้แบ่งออกได้เป็น

1. ระดับอายุของเหยื่อผู้เคราะห์ร้าย
2. ระดับอายุของผู้กระทำ รวมถึงความแตกต่างของอายุระหว่างผู้กระทำกับผู้ถูกกระทำ
3. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำกับเหยื่อ ซึ่งถ้าเหตุการณ์เกิดขึ้นภายในครอบครัว สังคมจะมองว่าเป็นการทารุณกรรมทางเพศมากกว่าเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นนอกบ้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. เพศของเหยื่อ ซึ่งถ้าเกิดกับเด็กชาย สังคมจะรู้สึกว่าเหตุการณ์นั้นรุนแรงน้อยกว่าเกิดขึ้นกับเด็กหญิง

5. เพศของผู้ถูกกระทำทารุณและลักษณะของการมีกิจกรรมทางเพศ

6. ผลกระทบที่เกิดขึ้นตามมาว่ารุนแรงหรือไม่

7. ความคิดเห็นของบุคคลในสังคมที่ต่างเพศกันเกี่ยวกับเหตุการณ์การทารุณทางเพศต่อเด็ก

สำหรับตัวแปรอื่น ถึงแม้จะถูกจัดลำดับหรือความสำคัญและความรุนแรงน้อยกว่า 2 ตัวแปรที่กล่าวมาข้างต้น แต่บุคคลในสังคมก็ได้ให้ความคิดเห็นในแต่ละตัวแปร ดังนี้

- การกระทำกิจกรรมทางเพศโดยใช้กำลังกับเด็กจะรุนแรงมากกว่าไม่ใช้กำลัง
- ตัวแปรด้านความสัมพันธ์ของผู้กระทำกับเหยื่อ บิดากระทำต่อบุตรสาว มารดากระทำต่อบุตรชาย ญาติเพศชายกระทำต่อหลานสาว จะถูกมองว่าเป็นการทารุณกรรมทางเพศมากกว่าบุคคลภายนอกบ้านเป็นผู้กระทำ ในขณะเดียวกันถ้าผู้กระทำเป็นเพสหญิง จะถูกมองว่าเป็นการกระทำทารุณที่มีระดับความรุนแรงน้อย

ซึ่งในข้อมูลเหล่านี้จะเป็นตัวแบ่งการจัดกลุ่มในการบำบัด เพื่อให้คนที่มีลักษณะปัญหาใกล้เคียงกันอยู่กลุ่มในการบำบัดกลุ่มเดียวกัน

2.2.3 สาเหตุของการทารุณกรรมทางเพศต่อเด็ก

จุไร อภัยจิรรัตน์ (2537) ได้จำแนกสาเหตุของการทารุณกรรมทางเพศต่อเด็กออกเป็น 3 ประเด็น คือ

1. จากครอบครัว ผู้ปกครองหรือผู้ใหญ่

1.1 ผู้ปกครองที่มีอายุน้อย หรือวุฒิภาวะของอารมณ์และบุคลิกภาพเป็นเด็กว่าอายุ ต้องพึ่งพิงผู้อื่นเสมอ เกิดความสับสนในการแสดงบทบาทของตนเอง ทำให้ไม่สามารถปกป้องเหตุร้ายที่เกิดขึ้นกับเด็กได้ เช่น ครอบครัวที่มีบิดาเป็นหัวหน้าครอบครัวและมีอำนาจ ส่วนมารดาอ่อนแอทางอารมณ์และบุคลิกภาพ จึงไม่สามารถปกป้องบุตรที่ถูกบิดาทารุณกรรมได้ หรือครอบครัวที่มีบุตรชายคนโตเป็นผู้รับผิดชอบภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัว เมื่อมีเหตุการณ์การทารุณกรรมทางเพศต่อน้องสาว มารดารับรู้แต่ไม่พยายามช่วยเหลือปกป้อง ยิ่งไปกว่านั้นมารดาอาจสนับสนุนให้เกิดเหตุการณ์เช่นนั้นเพราะต้องการให้เกิดความมั่นคงในสภาพครอบครัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 เกิดปัญหาขึ้นภายในครอบครัว เช่น ครอบครัวที่ต้องมุ่งทำมาหากินจนต้องทิ้งบุตรให้อยู่ตามลำพัง ครอบครัวที่บิดามารดาติดอยู่ในอบายมุข สิ่งเสพติดต่าง ๆ ครอบครัวแตกแยก ครอบครัวที่ต้องเร่ร่อนหางานทำให้ไร้ที่พักอาศัยที่ปลอดภัย ครอบครัวที่มีลูกจำนวนมาก เป็นต้น

1.3 สัมพันธภาพภายในครอบครัวอยู่ในระดับต่ำ เช่น บิดามาดาไม่เคยเลี้ยงดูบุตรคนนี้เลย หรือเป็นบุตรที่ติดมากับคู่สมรสใหม่ เป็นต้น

1.4 เคยมีประสบการณ์ได้รับการทารุณในวัยเด็ก เช่น มีประวัติว่าถูกทอดทิ้ง พบการทะเลาะตบตีของบิดามารดาเป็นประจำ จนเห็นว่าการต่อสู้ที่รุนแรงเป็นสภาพปกติ สะสมเป็นบุคลิกภาพแบบก้าวร้าวหรืออันธพาล มักพบในกรณีที่ชอบข่มขืนเด็ก

1.5 มีความผิดปกติทางเพศ เช่น ชอบทารุณกรรมทางเพศผู้อื่น ชอบมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก มีความต้องการทางเพศสูง เป็นต้น

1.6 สัมพันธภาพทางเพศระหว่างคู่สมรสล้มเหลว เช่น คู่สมรสไม่สามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้อย่างเพียงพอ คู่สมรสอยู่ในภาวะเจ็บป่วย จึงใช้เด็กที่อยู่ใกล้ชิดเป็นเครื่องทดแทน

2. ตัวเด็ก

2.1 เป็นเด็กที่มีการเจริญเติบโตเร็วและเป็นสาวกว่าวัย

2.2 เด็กใช้การเรียนรู้ว่าความสัมพันธ์ทางเพศ ทำให้ได้รับในสิ่งที่เขาขาดหายไป เช่น ความรัก ความมั่นคง

2.3 เด็กมักมีขีดจำกัดในการปกป้องตนเอง โดยเฉพาะเด็กเล็ก เด็กพิการ ปัญญาอ่อน

2. สังคม

3.1 รูปแบบสังคมเปลี่ยนแปลงไปจากสังคมชนบทเป็นสังคมเมือง ทำให้ความเป็นอยู่แบบแผนของชีวิตในสังคมเปลี่ยนไป เช่น มีจำนวนครอบครัวเดี่ยวเพิ่มขึ้น ขาดการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ปัญหาขาดที่อยู่อาศัยที่มั่นคง

3.2 ค่านิยมบริโภควัตถุหรือวัตถุนิยมสูงขึ้นทำให้ทุกคนต้องแสวงหาเพื่อตอบสนองความต้องการของตน เช่น การขายบุตรให้เป็นโสเภณี

3.3 มีค่านิยมทางเพศที่ผิด ๆ ในสังคม เช่น ค่านิยมเปิดพรหมจรรย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.4 ผลกระทบของการทารุณกรรมทางเพศต่อเด็ก

การทารุณกรรมทางเพศต่อเด็กจะก่อให้เกิดผลกระทบที่รุนแรงและยาวนานในหลายด้าน ได้แก่

1. ผลกระทบทางร่างกาย

ในการพิจารณาถึงผลกระทบของการทารุณกรรมทางเพศต่อด้านร่างกายของเด็ก ต้องเริ่มจากปฏิกิริยาการตอบสนองของเด็กต่อการกระทำนั้น ผลกระทบทางด้านร่างกายขึ้นอยู่กับรูปแบบของการกระทำทารุณ อายุ และระดับขั้นพัฒนาการของเด็ก เช่น การพยายามร่วมกับประเวณีกับเด็ก จะก่อให้เกิดผลต่างไปจากการกระทำต่อวัยรุ่น ซึ่งสามารถจำแนกผลที่เกิดขึ้นได้ดังนี้

1.1 ก่อให้เกิดบาดแผลจากการใช้กำลังบังคับขู่เข็ญให้เด็กมีกิจกรรมทางเพศด้วย ซึ่งบางรายอาจถึงแก่ความตายได้

1.2 การเจ็บป่วยจากการติดเชื้อ เช่น โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ พวกซิฟิลิส หนองใน การอักเสบในอุ้งเชิงกราน การแพร่กระจายของเชื้อทางเพศสัมพันธ์สู่ปากหรือทวารหนัก โรคตับอักเสบ และที่สำคัญที่สุดคือโรคเอดส์ บางรายอาจทำให้เกิดความผิดที่ถาวร เช่น ต้องตัดมดลูกทิ้ง เป็นต้น

2. ผลกระทบทางจิตใจ

การทารุณกรรมทางเพศจะก่อให้เกิดบาดแผลทางจิตใจ (Psychic trauma) ซึ่ง Finkelhor และ Browne (1986) ได้อธิบายกลไกของการเกิดบาดแผลทางจิตใจไว้ 4 ประการ คือ

2.1 Traumatic secualization

การที่เด็กถูกกระตุ้นทางเพศก่อนเวลาอันสมควร และการที่ผู้ใหญ่มีพฤติกรรมเสริมการตอบสนองทางเพศของเด็ก เช่น ให้รางวัล ให้ความเอ็นดูเป็นพิเศษ ทำให้เด็กหันไปใช้พฤติกรรมทางเพศเป็นเครื่องมือ เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งอื่น ๆ ที่ตนต้องการ สิ่งเหล่านี้จะนำไปสู่การมีพฤติกรรมทางเพศก่อนวัยอันสมควร ความสับสนในเอกลักษณ์ทางเพศและการกระตุ้นทางเพศที่ผิดปกติ

2.2 Powerlessness

เด็กจะรู้สึกว่าช่วยตนเองไม่ได้ ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์รอบตัวได้ อันสืบเนื่องมาจากการถูกทำร้ายร่างกาย ซึ่งจะนำไปสู่ความกลัวและความวิตกกังวล

2.3 Stigmatization

เด็กจะมีความรู้สึกว่าตนเองแตกต่างไปจากเด็กคนอื่น เป็นสิ่งของหรือร่างกายที่ชำรุดแล้ว (damaged goods syndrome) เด็กจะรู้สึกว่าร่างกายของตนถูกทำลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้ายังคงมีการบาดเจ็บของอวัยวะเพศหรือมีโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เด็กจะกลัวว่าจะเกิดความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การสูญเสียความทรงจำชั่วขณะ รู้สึกว่างเปล่าเหมือนไม่มีชีวิตจิตใจ ความรู้สึกสูเสีย ซึมเศร้าและหงุดหงิดง่าย

นอกจากนั้น เด็กจะมีอาการหวาดกลัว วิตกกังวล บ่นว่ามีอาการเจ็บป่วยทางร่างกาย (Somatic complaint) โรคระบบสรีรแปรปรวน (Psychosomatic disorders) บางรายจะมีอาการหวาดกลัวและหลีกหนีจากผู้ชายทุกคน ส่วนในเด็กเล็ก มักพบว่ามีอาการปัสสาวะระที่นอนตื่นกลัวและมีพฤติกรรมก้าวร้าว

ข. ภาวะซึมเศร้า

อาการซึมเศร้าเป็นอาการผิดปกติที่พบได้บ่อยมากที่สุดในเด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ จากการศึกษาของ Sansonet – Hyden และ คณะ (1987) รายงานว่า เด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศที่มารับการรักษาที่โรงพยาบาลฝ่ายจิตเวช มีอุบัติการณ์ของการเป็นโรคซึมเศร้า (Major depression) ถึงร้อยละ 71 และในผู้ป่วยลุ่มนี้มีอุบัติการณ์ของการพยายามฆ่าตัวตายมากกว่ากลุ่มเด็กป่วยทางจิตที่ไม่มีประวัติการถูกทารุณกรรมทางเพศ ทั้งนี้ Finkelhor และ Browne (1986) ได้ตั้งข้อสมมติฐานว่า ภาวะซึมเศร้านี้เกิดขึ้นจากการที่เด็กรู้สึกว่าตนถูกทรยศจากผู้ใหญ่ เป็นผลทำให้พวกเขาขาดความไว้วางใจบุคคล มีความรู้สึกว่าไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ส่วนความรู้สึกเป็นตราบาป (Stigmatization) ก่อให้เกิดความรู้สึกเลวร้าย อับอาย รู้สึกผิด ซึ่งจะมีผลต่อการมองภาพพจน์ของตนเองไปในทางลบ มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ

ค. ความผิดปกติเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ

พฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศจะแสดงออกในลักษณะที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวในเรื่องเพศ สำเร็จความใคร่ด้วยตนเองบ่อยครั้ง หรือกระทำในที่สาธารณะ มีลักษณะยั่วยวนเพศตรงข้าม (seduce)

<u>ระยะยาว (Long – term effects)</u>

สามารถจำแนกความผิดปกติออกได้เป็นด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้คือ

ก. การพัฒนาความไว้เนื้อเชื่อใจพื้นฐาน

การที่เด็กถูกทารุณกรรมทางเพศจะมีผลกระทบต่อการพัฒนาความไว้เนื้อเชื่อใจพื้นฐาน (basic trust) โดยเริ่มต้นมาจากการที่เด็กรู้สึกว่าตนเองถูกทรยศหักหลังจากผู้ใหญ่ โดยเฉพาะบุคคลในครอบครัวที่ตนเองไว้วางใจมากที่สุด เช่น บิดา หรือญาติสนิท ในขณะที่มารดาปฏิเสธไม่รับรู้ต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและไม่สามารถปกป้องเด็กจากการถูกทารุณกรรมทางเพศได้ ทำให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความรู้สึกนี้แผ่ขยายไปสู่บุคคลอื่น เมื่อเด็กเติบโตขึ้น ก็จะกลายเป็นคนไม่ไว้วางใจใคร และไม่มีความรักให้กับผู้ใด

ข. ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตัวเอง

หลังจากที่เด็กถูกทารุณกรรมทางเพศแล้ว เด็กจะมีความรู้สึกว่าตนเองเป็นสิ่งของที่ชำรุดแล้ว (damaged goods syndrome) จากการที่เด็กจะรู้สึกว่าร่างกายของตนเองถูกทำลาย หรือมีการเปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งปฏิกิริยาจากบุคคลในสังคมที่ห้อมล้อมตัวเด็ก แสดงการปฏิเสธไม่ยอมนับหรือเด็กเกิดความรู้สึกอายและผิด ทำให้เด็กมองภาพพจน์ตนเองไปในทางลบ เป็นผลทำให้เกิดความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ

ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองต่ำในเด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศนี้เป็นสาเหตุสำคัญที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของเด็กในด้านต่าง ๆ มากมายหลายด้าน ซึ่งเด็กเหล่านี้จะแสดงออกโดยการไม่อยากไปโรงเรียน ขาดสมาธิ รวมทั้งการดูแลสุขภาพร่างกายของตนเอง เด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศจะไม่สนใจดูแลสุขภาพและความสะอาดของร่างกาย ใส่เสื้อผ้าเก่า สกปรก ไม่รักษาความสะอาดผมและร่างกาย ซึ่ง (Goodwin 1982) (อ้างใน Bentovim และคณะ 1988) เรียกกลุ่มอาการนี้ว่า Cinderella syndrome

ส่วนในเด็กโต ความรู้สึกด้อยคุณค่าในตนเองจะสัมพันธ์กับความรู้สึกเศร้า ซึ่งนำไปสู่พฤติกรรมการทำร้ายตนเอง เช่น การรับประทานยาเกินขนาด การหนีออกจากบ้าน และกลายเป็นผู้กระทำทารุณทางเพศต่อบุคคลอื่นเสียเอง

ค. อาการซึมเศร้า และมีพฤติกรรมฆ่าตัวตาย

อาการซึมเศร้าเป็นอาการที่พบได้บ่อย โดยเฉพาะในเด็กวัยรุ่นที่มีประวัติทารุณกรรมทางเพศ และมีหลายรายมาโรงพยาบาลฝ่ายจิตด้วยโรคซึมเศร้าที่มีอาการวิกลจริต (Major depression with psychotic features) อารมณ์เศร้าจะมีส่วนสัมพันธ์กับความโกรธ ซึ่งพบได้บ่อยในลุ่มเด็กที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ผู้เคราะห์มักจะแสดงความรู้สึกหมดหนทางและสิ้นหวัง เด็กมักจะรู้สึกโกรธผู้กระทำทารุณ หรือสมาชิกในครอบครัว เหยื่อที่เป็นเพศชายกับเพศหญิงจะเกิดความรู้สึกโกรธต่อบุคคลที่แตกต่างกันโดย เพศชายจะโกรธบิดา ส่วนเพศหญิงจะโกรธมารดา

Monck และคณะ (1993) ได้ใช้แบบประเมินภาวิซึมเศร้า (CDI) ของ Kovacs และ beck (1997) ประเมินการสภาพอารมณ์ของเด็ก พบว่า การแสดงความผิดปกติออกมาทางด้านร่างกายเป็นกลุ่มอาการที่พบมากที่สุด เช่น ความผิดปกติทางด้านการนอน และความอยากอาหาร ความรู้สึกอ่อนแรง เหนื่อยล้าและความกังวลเกี่ยวกับสุขภาพของตน เกือบ 1 ใน 4 ของเด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ (ร้อยละ 24) แสดงความวิตกกังวลอย่างมากเกี่ยวกับอนาคต โดย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

พวกเขาจะเกิดความรู้สึกกลัวว่าจะมีสิ่งเลวร้ายเกิดขึ้นกับตนอีก เด็กที่มีภาวะซึมเศร้าจะมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและเด็กจะมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองต่ำที่สุดเกี่ยวกับเรื่องภาพลักษณ์ของตนเอง และความสัมพันธ์กับเพื่อน

ง. พฤติกรรมก้าวร้าว

พบว่าเด็กจะมีความโกรธและมีความสามารถในการควบคุมความต้องการของตนเองต่ำ โดยเด็กจะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวไปสู่บิดามารดา และจากการใช้แบบสำรวจพฤติกรรมมักพบว่าเด็กเหล่านี้จะมีพฤติกรรมก้าวร้าวต่อสังคม

จ. ความบกพร่องในการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อน

เด็กมักจะขาดทักษะในการเข้าสังคม มีความยากลำบากในการสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลและหลีกหนีจากสังคม เนื่องมาจากครอบครัวของเด็กจะให้เด็กแยกตัวจากสังคมและเพื่อน

ฉ. ปัญหาด้านการเรียน

ความบกพร่องในการเรียน เกิดเนื่องมาจากหมกหมุ่นครุ่นคิดเกี่ยวกับเรื่องการถูกทารุณกรรมทางเพศ ทำให้ขาดสมาธิ รวมทั้งยังมีความต้องการหลบหนีจากสังคม ทำให้เด็กขาดเรียนบ่อย ๆ เด็กจะระบายความโกรธที่มีต่อผู้กระทำทารุณไปสู่บุคคลอื่นในขณะที่อยู่โรงเรียน เช่น มีพฤติกรรมเกเรชอบรบกวนผู้อื่น

ช. อาการ Hystencal และ Dissociative

Hysterical เป็นอาการทางจิตเวชชนิดหนึ่งที่มีการสูญเสียหรือเปลี่ยนแปลงในหน้าที่การทำงานของร่างกายเกิดจากความขัดแย้งภายในจิตใจระดับจิตไร้สำนึกตุถูกยับยั้งไม่ให้แสดงความขัดแย้งนั้นออกมา Ego จึงใช้กลไกป้องกันทางจิตแบบ Conversion ทำให้มีอาการทางกายเกิดขึ้น เด็กหลายรายมีอาการชักจากอาการ Hysterical ในขณะที่บางรายมีอาการ Dissociation เช่น ลืมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพ้อฝัน ฝันกลางวัน ละเมอเดิน ส่วนที่มีอาการ Dissociation อย่างมาก จะกลายเป็นโรคบุคลิกภาพผิดปกติแบบมีหลายบุคลิก (Multiple Personality Disorder)

ซ. การติดสารเสพติด

พบว่าการติดสารเสพติดและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ สามารถพบได้บ่อยในเด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ โดยเฉพาะวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ตอนต้น จากการศึกษาในคลินิคพบว่า การที่เด็กใช้สารเสพติดก็เพื่อทำให้ตนเองลืมความทรงจำที่เจ็บปวด จนทำให้บางรายกลายเป็นโรคพิษสุราเรื้อรังไปในที่สุด

ฌ. ความผิดปกติเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศและบทบาททางเพศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
86600

การที่เด็กต้องเผชิญกับเหตุการณ์ของการถูกทารุณกรรมทางเพศในวัยเด็กจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อพัฒนาการทางเพศ การสร้างเอกลักษณ์ทางเพศ และความสามารถที่จะสร้างสัมพันธภาพทางเพศตามปกติในอนาคต เด็กจะแสดงการกระตุ้นทางเพศมากผิดปกติหรือแสดงออกเกี่ยวกับเรื่องเพศมากผิดปกติเกบางรายเข้าใจว่าการเกิดเหตุการณ์เช่นนี้กับตนจะนำไปสู่การได้มาซึ่งสิ่งที่ตนต้องการ บางรายจะสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองบ่อย ๆ ในที่สาธารณะ

Bentovin และ Boston (1998) กล่าวว่า เด็กที่เคยถูกทารุณกรรมทางเพศจะแสดงพฤติกรรมหมกหมุ่นเกี่ยวกับเรื่องเพศ เช่น การพยายามจับต้องอวัยวะเพศของผู้ใหญ่ หรือของเด็กวัยอ่อนกว่าพฤติกรรมยั่วยวน

3. ผลกระบทต่อครอบครัวและชีวิตประจำวัน

เป็นเรื่องที่มักถูกมองข้ามไปและมักเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เด็กไม่กล้าเล่าเรื่องนี้ให้ใครฟัง เด็กอาจถูกส่งตัวไปอยู่ที่อื่น เนื่องจากบิดารมารดาไม่สามารถดูแลปกป้องเด็กได้ ในกรณีเด็กที่ถูกทารุณทางเพศโดยบุคคลร่วมสายโลหิต (Incest) บิดาอาจถูกจำคุก ในบางรายครอบครัวอาจต้องบ้ายที่อยู่ ถ้าไม่สามารถปรับตัวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดขึ้นได้

ในกรณีที่เด็กถูกทารุณกรรมทางเพศจากบุคคลอื่น ๆ ภายนอกครอบครัว ส่วนใหญ่ผู้ปกครองจะมีการตอบสนองอย่างรุนแรง โดยในระยะแรกจะตกใจมาก บางคนถึงกับหมดสติต่อมาจะปฏิเสธในสิ่งที่เกิดขึ้นบางคนอาจจะกล่าวโทษซึ่งกันและกันว่าเป็นต้นเหตุให้เกิดเหตุการณ์และบางครั้งมีการกล่าวโทษเด็กที่ถูกทารุณด้วย โดยอ้างว่าเป็นเพราะเด็กแสดงท่าทางยั่วยวนและยินยอมพร้อมใจ จึงทำให้เกิดเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นซึ่งต่อมาจะทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวเปราะบางมาก อาจนำไปสู่การเกิดปัญหาครอบครัวแตกแยกตามมาได้ง่าย

2.2.5 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปฏิกิริยาการตอบสนองของเด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ

ความผิดปกติทางจิตใจของแต่ละคนจะมีความรุนแรงเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยดังต่อไปนี้

1. ระดับอายุ

พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างอายุที่ถูกทารุณกรรมทางเพศครั้งแรกกับระดับความรุนแรงของผลกระทบทางด้านจิตใจ จากการศึกษาหลายฉบับรายงานว่า เด็กวัยรุ่นที่ถูกทารุณกรรมทางเพศจะเกิดความผิดปกติทางจิตใจมากกว่าเด็ก พบว่าเด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศครั้งแรกในช่วง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระหว่างอายุ 10 – 15 ปี จะเกิดโรคทางจิตเวชที่ต้องรับการรักษาแบบเป็นผู้ป่วยในโรงพยาบาล มากกว่าเด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศครั้งแรกอายุมากกว่า 10 ปี ทั้งนี้อาจเนื่องจากการที่เด็กเล็กยังไม่เข้าใจว่าพฤติกรรมที่ผู้ใหญ่กระทำต่อพวกเขามีความหมายว่าอย่างไร ส่วนในกรณีผู้กระทำเป็นบุคคลในครอบครัว เด็กจะถูกชักจูงพฤติกรรมเหล่านี้เป็นวิธีการเล่นที่ปกติของครอบครัวหรือสังคม แต่จะต้องเก็บไว้เป็นความลับ

1. เด็กมีประวัติความเครียดมาก่อน

มีการรายงานว่าเด็กที่มีประวัติความเครียดมาก่อน หลังจากทารุณกรรมทางเพศจะกิดบาดแผลทางจิตใจมากกว่าเด็กที่ไม่มีประวัติความเครียดมาก่อน โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กที่สภาพครอบครัวมีปัญหาสัมพันธภาพระหว่างสมาชิก

2. ความรุนแรงของการทารุณกรรมทางเพศ

กรณีที่ผู้กระทำทารุณกรรมทางเพศขู่บังคับและใช้กำลังกระทำต่อเด็กอย่างรุนแรง จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อเด็กทั้งในระยะสั้นและระยะยาว Haugaard และ Tilly (1998) ศึกษาว่าเด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศโดยการขู่บังคับ ถูกทารุณกรรมทางร่างกาย หรือการมีเพศสัมพันธ์ทางช่องคลอดและทวารหนัก จะทำให้เกิดบาดแผลทางจิตใจได้มาก

3. การทารุณกรรมทางเพศที่เกิดขึ้นเป็นระยะเวลานานหรือบ่อยครั้ง

การทารุณกรรมทางเพศที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งและเป็นระยะเวลานานจะก่อให้เกิดผลกระทบทางจิตใจที่รุนแรง (Johnston 1979) ในขณะเดียวกัน เด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศโดยบุคคลมากกว่า 1 คน ขึ้นไปจะเกิดบาดแผลทางจิตใจที่รุนแรง ในเด็กวัยเรียนที่ถูกทารุณในระยะเวลานานมากกว่า 2 ปี จะเกิดอาการซึมเศร้าอย่างรุนแรง

4. สัมพันธภาพระหว่างเด็กและผู้กระทำทารุณทางเพศ

ผลกระทบของเด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศโดยบิดาแท้จะมีความรุนแรงน้อยกว่าถูกกระทำโดยบิดาเลี้ยง ทั้งนี้เนื่องจากความรุนแรงของการทารุณกรรมทางเพศมักพบว่า บิดาเลี้ยงมีแนวโน้มที่จะใช้ความรุนแรงกับเด็กมากกว่า ส่วนการทารุณกรรมทางเพศโดยพี่น้องจะก่อให้เกิดผลกระทบที่รุนแรงเช่นเดียวกันเป็นเพราะการทารุณกรรมทางเพศจะต่อเนื่องเป็นระยะเวลานาน และมักจะเป็นวิธีการขู่บังคับ ในขณะเดียวกันถ้าผู้กระทำเป็นผู้ใกล้ชิดกับเด็ก เด็กจะเกิดความรู้สึก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สองฝักสองฝ่าย ส่วนในกรณีผู้กระทำเป็นบุคคลครอบครัว เด็กจะถูกชักจูงว่าพฤติกรรมเหล่านี้เป็นวิธีการเล่นที่ปกติของครอบครัว หรือสังคม แต่จะต้องเก็บไว้เป็นความลับ

5. การเปิดเผยเรื่องราวที่เกิดขึ้น

เด็กที่ทารุณกรรมทางเพศส่วนใหญ่จะถูกข่มขู่บังคับให้ปกปิดเรื่องราวเป็นความลับ ซึ่งผู้กระทำจะขู่ลงโทษอย่างรุนแรงกับเด็กหรือการขู่จะงดเว้นของรางวัลที่จะให้ จึงทำให้เด็กเกิดความรู้สึกสองฝักสองฝ่ายที่จะเปิดเผยเรื่องราวกับบิดามารดา โดยเฉพาะถ้าผู้กระทำนั้นเป็นญาติหรือผู้ใกล้ชิดกับมารดาบิดาเด็กจะรู้สึกเครียดต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และมีความรู้สึกผิด ลงโทษตัวเองหากต้องเป็นผู้เปิดเผยเหตุการณ์มากกว่าการใช้ตัวแทน (เช่น ตุ๊กตา รูปภาพเป็นสื่อในการเปิดเผยเรื่องราวที่เกิดขึ้น) เมื่อเด็กถูกทารุณกรรมทางเพศติดต่อกันเป็นช่วงเวลานาน ความคับข้องใจที่เกิดอยู่ตลอดเวลานี้จะมีผลต่อเด็กมากกว่าวิธีการของการทารุณกรรมทางเพศที่เธอได้รับ (Friedrich Urquiza and Beilke 1986)

6. ปฏิกิริยาของครอบครัวที่มีต่อเด็กภายหลังถูกทารุณกรรมทางเพศ

ปฏิกิริยาตอบโต้ของบุคคลที่มีความสำคัญต่อเด็กจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตอบสนองและการปรับตัวของเด็กเป็นอย่างมาก เนื่องจากเด็กต้องการความเข้าใจ การยอมรับจากบุคคลที่เด็กรัก ได้แก่ บิดามารดา ญาติพี่น้อง ตลอดจนเพื่อนฝูงที่ใกล้ชิด เพราะเป็นกลุ่มบุคคลที่เด็กมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดมากที่สุด ถ้าบุคคลดังกล่าวมีปฏิกิริยาในทางบวกโดยการให้กำลังใจและสนับสนุนเด็ก ก็จะมีส่วนช่วยให้เด็กสามารถปรับตัวต่อสภาพความเป็นจริงได้ดี แต่ถ้าหากครอบครัวปฏิเสธการช่วยเหลือเด็กหรือตำหนิเด็ก ก็จะเป็นการเพิ่มความเครียดให้เกิดขึ้นกับเด็กมากยิ่งขึ้น

2.3 การทารุณกรรมในผู้ใหญ่

2.3.1 การข่มขืนกระทำชำเรา (RAPE)

การข่มขืนการะทำชำเรา คือ การพยายามร่วมเพศโดยฝ่ายหญิงไม่ยินยอม อันถือเป็นการทำร้ายทางเพศอย่างหนึ่งในทางกฎหมาย การข่มขืนกระทำชำเราวมถึงการที่ฝ่ายหญิงหรือชายยินยอมให้มีการร่วมเพศเพราะความกลัว เพราะถูกบังคับ เพราะถูกล่อลวง หรือเพราะปัญญาอ่อน การร่วมเพศในสภาวะที่หญิงไม่อาจขัดขืนได้ เช่น ในขณะที่หญิงหลับ หมดสติเนื่องจากยา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หรือสุรา หรือถูกทำให้เข้าใจผิดว่าเป็นสามี โดยการสะกดจิต ก็จัดว่าเป็นการข่มขืนกระทำชำเราด้วย

การข่มขืนกระทำถือว่าเป็นการทำร้ายทางเพศทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งพบว่าผู้กระทำมีความโกรธและก้าวร้าวมากกว่าเป็นความต้องการทางเพศ ในความเป็นจริงพบว่า หนึ่งในสามของผู้ข่มขืนมีลักษณะอวัยวะเพศไม่แข็งตัวหรือไม่มีการหลั่งน้ำอสุจิขณะกระทำ

2.3.2 การทารุณกรรมคู่ครองหรือคู่สมรส (spouse aboue)

การทารุณกรรมคู่ครองหรือคู่สมรส คือการที่บุคคลหนึ่งปฏิบัติหรือกระทำต่อคู่ครองอย่างไม่ถูกต้อง การกระทำดังกล่าวอาจมีระดับความรุนแรงต่างกัน เช่น ตบ ผลัก เตะ ถีบ บีบเค้นคอ ทุบตีรุนแรง อาจทำให้ร่างกายได้รับบาดเจ็บ เช่น กระดูกหัก มีเลือดออกในช่องท้อง ปอด อาจมีตับหรือ ม้ามแตก และมีการบาดเจ็บของสมอง

2.3.3 ผลกระทบต่อหญิงที่ถูกข่มขืนกระทำชำเรา (rape victims)

การข่มขืนกระทำชำเราก่อให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงทั้งต่อร่างกายและจิตใจ ต่อหญิงที่ตกเป็นเหยื่อของการกระทำนั้น เป็นเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดภาวะวิกฤต(Crisis) ในช่วงชีวิตของหญิง ไม่ว่าจะเป็นเพราะความเจ็บปวด ความหวาดกลัว หรือความตาย วิกฤตการณ์ จากการถูกข่มขืนกระทำชำเราสร้างภาวะความวุ่นวายทางอารมณ์และจิตใจ รวมทั้งภาวการณ์เจ็บป่วยที่ต้องอาศัยเวลาในการฟื้นคืนสภาพปกติ ภาวะวิกฤตเป็นช่วงระยะที่กระบวนการแก้ไขปัญหาภายในตัวบุคคล (defense machanism) ใช้การไม่ได้ หรือไม่มีประสิทธิภาพ อันเนื่องมาจากการที่บุคคลต้องเผชิญปัญหาหรือความเปลี่ยนแปลง ก่อให้เกิดความเครียด (Stress) อย่างหนักหน่วงจนเกิดความสามารถที่จะหลีกหนีปัญหาหรือแก้ไขปัญหาด้วยตัวเองได้ ไม่ว่าจะเป็นเพราะจากสิ่งแวดล้อมภายนอก หรือภาวะในร่างกายที่ทำให้เกิดภาวะความไม่สมดุลทางจตใจ

การจะประเมินความรุนแรงของภาวะวิกฤตจากการถูกข่มขืนนั้น อาจกระทำได้จากการพิจารณาว่า หญิงมีความเข้มแข็งหรืออ่อนแอมากน้อยเพียงใดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นความรุนแรงมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

น้อยเพียงใด และดูว่าหญิงนั้นมีความพยายามที่จะแก้ไขภาวะวิกฤตด้วยตนเองมากน้อยเพียงใด ซึ่งจะเป็นเครื่องบ่งชี้ได้ว่าผลกระทบจากเหตุการณ์ดังกล่าวที่มีต่อหญิงนั้นมีความรุนแรงเพียงใดได้

ก. ความเจ็บป่วยจากการถูกข่มขืน (Rape Trauma Syudrome)

หญิงที่ถูกข่มขืนเราจะมีปฏิกิริยาต่อเหตุการณ์ร้ายแรงที่เกิดขึ้นแก่ชีวิตของตนทั้งในระยะวิกฤตินั้น หลังจากเหตุการณ์และในระยะยาว อาการความเจ็บป่วยจากการถูกข่มขืนอาจปรากฏในลักษณะของความเจ็บปวดทางร่างกายและความผิดทางอารมณ์และจิตใจ Burgess และ Holmstrom ศึกษารวบรวมข้อมูลจากหญิงที่ถูกข่มขืนมาขอรับบริการในโครงการการให้คำปรึกษาสำหรับเหยื่อที่ถูกข่มขืน (The Victim Counseling Program)

1. ระยะเฉียบพลันหลังเกิดเหตุการณ์ และ
2. กระบวนการระยะยาว ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. อาการระยะเฉียบพลัน : ภาวะสับสน (Disorganization)

เหยื่อที่ถูกข่มขืนได้รับการส่งตัวเข้ารับการส่งตัวเข้ารับการบำบัดรักษาในโรงพยาบาลในช่วงเวลา 2-3 ชั่วโมงแรกหลังจากถูกข่มขืน มักมีปฏิกิริยาแตกต่าง เป็น 2 แบบ คือ เป็นพวกที่แสดงออกซึ่งสภาพอารมณ์อย่างเปิดเผย (expressed) คือ ร้องไห้ แสดงอาการโกรธแค้นหวาดกลัว วิตกกังวล โดยไม่หยุดยั้ง และแสดงความตึงเครียดเมื่อถูกซักถาม กับพวกที่เก็บกดอารมณ์ หรือควบคุมไว้ภายใน (controlled) ที่จะช่วยความรู้สึกไว้ในความสงบ สำรวมหรือในอาการช๊อค แต่ปฏิกิริยาทั้งทางร่างกายและทางอารมณ์จะมีเหมือน ๆ กัน คือ

1.1 ปฏิกิริยาทางกาย (Physical Reactions)

การข่มขืนกระทำชำเราเป็นการใช้กำลังรุนแรงบีบบังคับ และทำร้ายทางเพศต่อบุคคลหนึ่ง ดังนั้น หญิงมักจะมีความเจ็บปวดรวดร้าวไปทั่วทั้งร่างกาย หรืออาจมีบางจุดบางที่ที่มีการใช้กำลังรุนแรงมาก ๆ เช่น ลำคอ แขน หรือขา เกิดอาการบาดเจ็บ หรือระคายเคืองและอาการฟกช้ำ บริเวณลำคอ หน้าอก โคนขา กระดูก หรือกล้ามเนื้อ การบังคับร่วมประเวณีจะทำให้เกิดการรบกวนระบบสืบพันธ์ เกิดอาการเจ็บเคืองบริเวณอวัยวะสืบพันธ์ ปัสสาวะไม่สะดวก บาดเจ็บจากการสูญเสียพรหมจรรย์ หากเป็นกรณีที่ถูกบังคับให้ปฏิบัติกิจกรรมทางเพศโดยใช้ปาก ก็จะเกิดอาการระคายเคืองในช่องปากและลำคอ และหากถูกบังคับร่วมประเวณีทางทวารหนัก ก็จะมีอาการเจ็บหรือมีเลือดออกจากช่องทวารหนักด้วย

มักพบความผิดปกติในการนอนหลับอยู่เสมอ กล่าวคือ รูปแบบการนอนจะถูกรบกวน ทำให้หญิงนอนไม่หลับระยะเฉียบพลันนี้ หรือแม้ว่าจะนอนหลับแต่ก็จะตกใจตื่นใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช่วงเวลาดึก และไม่สามารถหลับต่อได้ จากการศึกษาเรื่องผลของการข่มขืน ซึ่งกว่าจะสามารถนอนหลับได้ตามปกติก็ต้องใช้เวลากว่า 1 ปี หญิงที่ถูกข่มขืนบนเตียงนอนของตนเองจะตกใจตื่นในเวลาที่ใกล้เคียงกับเวลาที่โดนข่มขืน และไม่แปลกเลย หากหญิงจะตกใจหรือกรีดร้องขึ้นในเวลาดึกดื่นหลังเกิดเหตุการณ์นั้นในชีวิต และสิ่งที่พบควบคู่ไปกับอาการนอนไม่หลับคือ ฝันร้าย ซึ่งมักเกิดกับบุคคลที่มาสามารถจัดการกับอาการความหวาดกลัวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ ความฝันมักเป็นไปอย่างซ้ำซาก วนเวียนอยู่กับเหตุการณ์การถูกข่มขืนนั้น

อาการเบื่ออาหาร รับประทานอาหารไม่ได้ มักมีปรากฏอยู่เสมอ จากความบาดเจ็บที่ได้รับบริเวณท้องและความอยากอาหารลดลง มักมีอาการคลื่นไส้ ซึ่งต้องพิจารณาให้ดีว่า เกิดจากภาวะทางอารมณ์ที่ผิดปกติ หรือฤทธิ์ยาคุมกำเนิดที่ได้รับหลังถูกข่มขืน

1.2 ปฏิกิริยาทางอารมณ์ (Emotional Reaction)

ปฏิกิริยาที่พบเห็นอยู่โดยทั่วไปก็คือ ความละอายและรู้สึกผิดหวังจากถูกข่มขืนกระทำชำเรา ซึ่งมักเกิดตามมาภายหลัง อาการที่แสดงออกขั้นแรกสุดทันที่หลังจากเหตุการณ์เกิดขึ้นคือ ความหวาดกลัว ได้แก่ กลัวการบาดเจ็บทางกาย กลัวการเสียโฉม และกลัวตาย เพราะเกิดจากความตระหนกจากการถูกขู่ว่าจะฆ่าโดยผู้กระทำผิด ซึ่งเหยื่อส่วนมากมักมีความรู้สึกว่าความตายเข้ามาใกล้ตนเหลือเกิน แต่แล้วก็รอดชีวิตมาได้ และยังมีความรู้สึกถึงความโหดร้ายการตกอยู่ในภาวะจำยอมหรืออยู่ภายใต้อำนาจบังคับ ความรู้สึกผิด ละอาย กระอักกระอ่วมใจ โทษ – ตำหนิตัวเอง โกรธและอายแก้แค้น หญิงบางคนมีความรู้สึกว่ามันเป็นเหตุการณ์ที่โหดร้ายที่เธอจะต้องเสียน้ำตาให้มันตลอดเวลา และแม้จะพยายามทำตัวเป็นปกติเท่าใดก็รู้สึกว่ายากเย็นบางรายก็รู้สึกเหมือนกับตัวเองจะสลายออกเป็นเสี่ยง ๆ โดยควบคุมยับยั้งไว้ไม่อยู่ถึงกับเฆี่ยนตีบุตรชายวัย 4 ขวบของเธออย่างที่ไม่เคยทำมาก่อน

เหยื่อจะมีความหวาดระแวงอย่างมากในระยะ 2 – 3 สัปดาห์ที่เหตุการณ์เกิดขึ้น แม้แต่เห็นรถหรือเห็นคนที่เหมือนกับผู้กระทำผิด มักระแวงคนรอบข้างทุก ๆ คน บางคนจะร้องไห้หรือกรีดร้องออกมา เมื่อมีชายเดินชนกับเธอ เพราะเธอมีความรู้สึกว่าผู้ข่มขืนเธอยังอยู่ใกล้ ๆ ตัวนี่เอง

2. กระบวนการระยะยาว : ภาวะกลับคืนสู่สภาพปกติ (reorganization)

เหตุการณ์การถูกข่มขืนกระทำชำเราก่อให้เกิดความแปรปรวนในชีวิตของหญิงที่ตกเป็นเหยื่อของการข่มขืน ไม่เพียงเฉพาะช่วงวันแรก ๆ หรือสัปดาห์แรก ๆ หลังเกิดเหตุการณ์เท่านั้น แต่ยังล่วงเลยไปถึงหลาย ๆ สัปดาห์ หรือหลาย ๆ เดือนต่อไปด้วย ปัจจัยอย่างชี้ให้เห็นถึงอิทธิพล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของการถูกข่มขืนที่มีต่อบุคลิกภาพของหญิงนั้น โดยแสดงให้เห็นชัดเจนจากรูปแบบการดำรงชีวิต 4 ด้าน คือ

ก. ด้านร่างกาย (Physical Lifestyle)

มีรายงานกล่าวไว้ว่า หลังจากถูกข่มขืน หญิงนั้นมีความเจ็บป่วยทางกายหลายด้านเช่น การเจ็บปวดกระดูกและกล้ามเนื้อ การระคายเคืองมนระบบปัสสาวะและอวัยวะสืบพันธ์ การแปรปรวนในระบบย่อยอาหาร ความคลื่นเหียน รวมทั้งความผิดปกติในการรับประทานอาหารและการนอนหลับ ปัญหาที่พบระยะยาวก็คือ โรคทางสูตนรีเวชกรรมเช่น ความผิดปกติของมีประจำเดือน รวมทั้งการติดเชื้ออักเสบเรื้อรังของระบบสืบพันธ์ที่มีผลต่อการเจริญพันธ์ การตั้งครรภ์ การคลอด และต่อทารกในครรภ์

ข. ด้านจิตใจ (Psycho logical Lifestyle)

หลังเหตุการณ์การฝันร้ายเป็นอาการสำคัญที่พบในระยะแรก และระยะยาวเกิดขึ้น หญิงคนหนึ่งบอกว่า สามีของเธอได้ยินเธอกรีดร้องในเวลาที่เธอหลับ ซึ่งแม้ว่าเขาทำให้เธอสงบลง แต่เธอก็ยังมีอาการนั้นอยู่บ้าง เหยื่อมักบอกเล่าความฝันร้ายของ เธอ 2 แบบ คือ แบบที่ฝันว่าตนตกอยู่ในสภาวการณ์ที่คล้ายคลึงกับเหตุการณ์นั้นแล้ว พยายามจะหนีจากเหตุการณ์นั้นแต่ก็ล้มเหลว

ค. ด้านสังคม (Social Lifestyie)

การถูกข่มขืนกระทบกระเทือนต่อการดำรงชีวิตตามปกติในสังคมของหญิงเธออาจกลับไปทำงานหรือไปเรียนได้ดังแต่ก่อนนี้ แต่ก็ไม่สามารถเกี่ยวข้องในกิจกรรมใด ๆ ได้มากนัก แต่บางคนก็ยังเก็บตัวเองอยู่แต่ที่บ้าน จะออกไปนอกบ้านเฉพาะกับเพื่อนที่สนิท หรือบางคนเลิกเรียนหรือเลิกทำงานไปเลย กิจกรรมทางสังคมที่เคยมีจะลดลง เนื่องมาจากสภาพจิตใจที่อ่อนแอ และการมองตัวเองว่าเป็นคนไม่ดี หรือเป็นผู้หญิงที่ไม่มีคุณค่าเพราะถูกข่มขืนการลดบทบาทในกิจกรรมทางสังคมที่เคยมีก็เป็นความต้องการภายในจิตใจลึก ๆ ที่ต้องการหลีกเลี่ยงจากการถูกตราหน้าจากคนอื่น ๆ เพราะมักคิดว่า คนอื่นก็จะมองว่าตนเป็นคนไม่ดีเช่นเดียวกัน

ความไม่ไว้วางใจผู้อื่นโดยเฉพาะผู้ชายทั้งที่รู้จักและชายแปลกหน้า จะเกิดในช่วงหลังถูกข่มขืน เกิดความรู้สึกในทางไม่ดีต่อผู้ชาย แม้แต่กับเพื่อนชายหรือสามี ความเข้าใจในกันและกันจะลดลง และหากเพื่อชายหรือสามีของหญิงมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อหญิงที่ถูกข่มขืนก็อาจจะทำให้เกิดความรู้สึกตำหนิติเตียนเพื่อนหญิง หรือภรรยาของตนเองไปก็ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ง. ด้านเพศ (Serual Lifestyle)

มีหญิงไม่น้อยที่บอกว่าเธอกลัวเรื่องเพศหลังการถูกข่มขืน ในกรณีหญิงไม่เคยมีประสบการณ์ทางเพศมาก่อนนั้น การถูกข่มขืนก่อให้เกิดความรู้สึกสับสนและคิดว่าเพศสัมพันธ์นั้นไม่เป็นที่น่าพึงพอใจเลย ส่วนหญิงที่เคยมีกิจกรรมทางเพศแล้ว มักหวาดกลัวเมื่อคนรักหรือสามีจะเริ่มกิจกรรมทางเพศกับเธอ ทำให้ปั่นทอนความต้องการทางเพศ ซึ่งเป็นสัญชาติญาณของมนุษย์ลงไป

ภาวะความอ่อนแอทางจิตใจและความเครียดที่เกิดจากความรุนแรงของเหตุการณ์อันไม่คาดฝันนี้ หากปรากฏขึ้นในช่วงชีวิตที่เจริญเติบโตยังไม่บรรลุวุฒิภาวะเต็มที่แล้วย่อมทำให้บุคคลิกภาพและรูปแบบการดำเนินชีวิตของบุคคลเปลี่ยนแปลงไป คุณค่าและความภาคภูมิในตัวเองลดต่ำลง เกิดปฏิกิริยาทางจิตใจต่อวิกฤตการณ์มาแทนที่ สิ่งเหล่านี้ต้องการความช่วยเหลือประคับประคองในด้านต่าง ๆ และฟื้นฟูด้านจิตใจ โดยนักวิชาชีพ ครอบครัว และผู้เกี่ยวข้องฝ่ายอื่น ๆ เพื่อช่วยบรรเทาสภาพปัญหา ฟื้นฟูสภาพทั้งทางกายและจิตใจ และเพื่อพัฒนาศักยภาพในหญิงที่ถูกข่มขืนให้สามารถยืนหยัดได้อย่างเข้มแข็ง และสามารถดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขในอนาคต

2.3.5 การบำบัดรักษาทางการแพทย์

การให้บริการบำบัดรักษาทางการแพทย์ เป็นสิ่งที่หญิงที่ถูกข่มขืนกระทำชำเราพึงได้รับอย่างรวดเร็ว และโดยทันทีทันใดภายหลังเหตุการณ์ โดยปกติหญิงที่ถูกข่มขืนกระทำชำเราจะถูกส่งตัวเพื่อรับการตรวจรักษาในหน่วยฉุกเฉิน (Emergency Unit) ของโรงพยาบาลเพื่อรับบริการจากบุคลากรในทีมงานทางการแพทย์ ไม่ว่าจะเป็นแพทย์ประจำห้องฉุกเฉิน สูตินรีแพทย์ พยาบาล นักสังคมสงเคราะห์ หรือนักจิตวิทยา ซึ่งในการรับผิดชอบเรื่อง (case) จะมีลักษณะที่แตกต่างกันไปตามระบบการทำงานภายในของโรงพยาบาลแต่ละแห่ง ความรับผิดชอบเบื้องต้นในการให้บริการบำบัดรักษาทางการแพทย์ก็คือ การตรวจร่างกาย การชันสูตรเก็บหลักฐานทางร่างกาย (Physical Evidence) และการบำบัดอาการความบาดเจ็บที่เกิดขึ้นจากการถูกข่มขืน

การบำบัดรักษาทางการแพทย์ต่อหญิงที่ถูกข่มขืนกระทำชำเรา ประกอบไปด้วยกระบวนการต่าง ๆ คือ

1. การตรวจร่างกายและการชันสูตรเก็บหลักฐานทางร่างกายของผู้เสียหาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การตรวจผู้เสียหายเป็นพยานหลักฐานที่สำคัญ ซึ่งช่วยสนับสนุนว่า มีการข่มขืนกระทำชำเราหรือไม่ โดยอาศัยองค์ประกอบที่บัญญัติไว้ในตัวบทกฎหมาย คือ

- การข่มขืนโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือไม่ ซึ่งจะมีหลักฐานปรากฏในฝ่ายหญิง เมื่อทำการตรวจร่างกายได้แก่ การฉีกขาดของเสื้อผ้า ร่องรอยของการต่อสู้ บาดแผลตามที่ต่าง ๆ รวมทั้งการที่หญิงถูกมอมเมาโดยยา และเครื่องดองของเมาต่าง ๆ

- การข่มขืนโดยหญิงไม่อาจขัดขืน เนื่องจากตกอยู่ในสภาวะบางอย่าง เช่น พิการ ไร้สมรรถภาพ หรือขณะเจ็บป่วย หรือมีความผิดปกติทางจิต ซึ่งไม่อาจขัดขืนการกระทำของฝ่ายชายได้

- การกระทำโดยการหลอกลวงให้หญิงสำคัญผิด ซึ่งในกรณีนี้เป็นการยากสำหรับแพทย์ในการตรวจ ต้องอาศัยพยานหลักฐานอื่นช่วยประกอบ

- ตรวจดูว่ามีการกระทำชำเราจริงหรือไม่ ซึ่งเป็นสาระสำคัญในการตรวจทางการแพทย์ เพื่อจะดูร่องรอย หลักฐานและพิสูจน์ให้เห็นจริงว่า ได้มีการกระทำนั้น ซึ่งจะแบ่งออกเป็น การกระทำชำเราจนสำเร็จความใคร่ และการกระทำชำเราแต่ไม่ถึงขนาดสำเร็จความใคร่

วิธีการในการตรวจร่างกายและการชันสูตรเก็บหลักฐานทางร่างกายหญิงผู้ถูกข่มขืนกระทำชำเรา ได้แก่

1.1 การซักประวัติของหญิงเกี่ยวกับอายุ สถานภาพสมรส ประวัติการมีบุตร บันทึกวัน – เวลา สถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ วัน – เวลาที่มารับการตรวจครั้งแรก (ในกรณีที่มาโรงพยาบาลมากกว่า 1 ครั้ง) วัน – เวลาที่มีการร่วมประเวณีโดยความสมัครใจครั้งสุดท้าย และวันที่มีประจำเดือนมาครั้งสุดท้ายก่อนเกิดเหตุ มีความสำคัญต่อการตรวจร่องรอยของตัวอสุจิในช่องคลอดของหญิง

1.2 การตรวจร่างกายทั่วไป เพื่อมาดูอายุและความเจริญของร่างกายมีบุตรหรือไม่ สมอายุหรือไม่ เป็นเด็กหรือเป็นสาว เคยผ่านการมีบุตรหรือไม่ เพื่อประกอบการพิจารณาในการดูการฉีกขาดของอวัยวะเพศโดยเฉพาะช่องคลอด รวมทั้งประวัติการเข้ารับการตรวจภายในโดยแพทย์ ดูขาดรูปร่าง ความแข็งแรงของร่างกาย เพื่อพิจารณาเรื่องการต่อสู้ดิ้นรนเมื่อถูกปลุกปล้ำขืนใจ

1.3 การตรวจเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายและร่องรอยการต่อสู้ ดูร่องรอยยับฉีกขาด ร่องรอยคราบอสุจิ และตรวจร่องรอยของการต่อสู้ บาดแผลที่ถูกทำร้าย รอยขีดข่วน พกช้ำตามร่างกายและบาดแผลที่เป็นผลจากการรวมประเวณีในกรณีที่ชายมีความวิปริตทางเพศ เช่น รอยกัดบริเวณต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 การตรวจอวัยวะสืบพันธ์ ดูบาดแผล รอบฟกช้ำ ฉีกขาดบริเวณอวัยวะสืบพันธุ์ภายนอก ตั้งแต่บริเวณขาหนีบ ง่ามก้น หัวเหน่า และคราบอสุจิ ขนในที่ลับ คราบเลือดที่ติดอยู่ ตรวจเยื่อพรหมจารี ว่ามีการฉีกขาดหรือไม่ ถ้ามีเป็นลักษณะใดคือ รอยฉีกขาดเก่าหรือใหม่ หากเป็นรอยฉีกใหม่ มีเลือดออก แดงและบวม อาจมีประโยชน์ใช้เป็นหลักฐานได้ นอกจากนี้ต้องตรวจช่องคลอด ดูรอยฟกช้ำและบาดแผลฉีกขาด รวมถึงกรวดน้ำเมือกภายในช่องคลอดด้วย

1.5 การตรวจพิเศษทางห้องปฏิบัติการ กระทำในกรณีที่หญิงถูกมอมยาหรือมอมสุรา โดยบางรายไม่อาจสังเกตอาการโดยตรงได้ เช่น เวลาล่วงเลยมา **จึงต้องอาศัยการตรวจทางห้องปฏิบัติการเพื่อตรวจแยกสารหรือธาตุจากเลือดและปัสสาวะ เพื่อเป็นหลักฐานประกอบว่า หญิงถูกประทุษร้ายโดยถูกใช้ยาทำให้มึนเมาและไม่สามารถขัดขืนได้จริง**

การตรวจร่างกายและการชันสูตรเก็บหลักฐานทางร่างกายของผู้เสียหาย จะนำไปประกอบในรายงานการตรวจของแพทย์ โดยแพทย์จะเขียนสิ่งที่ตรวจพบจากการตรวจร่างกายและการตรวจทางห้องปฏิบัติการเพื่อเก็บหลักฐานทั้งหมดตามความเป็นจริง ลงเป็นความเห็นของแพทย์ว่า ได้ผ่านการกระทำชำเรามาหรือไม่ ถ้าหลักฐานไม่ชัดเจนหรือไม่พอเพียง

2. การให้การบำบัดรักษาบาดแผล บาดแผลและความบาดเจ็บต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นบนร่างกายของหญิงจะได้รับการบำบัดรักษาเมื่อหญิงมาโรงพยาบาล การฉีกขาดของอวัยวะเพศอาจเกิดขึ้นได้โดยเฉพาะหากการข่มขืนกระทำชำเรามีความรุนแรง หรือใช้วิธีการร่วมเพศอย่างผิดปกติ หรือร่องรอยการเปลี่ยนแปลงเมื่อแผลหายแล้ว การซ่อมแซมบาดแผลจำเป็นต้องให้หญิงได้รับยาระงับความเจ็บปวด หรือให้ยาระงับความรู้สึกโดยการวางยาสลบ หรือยาชาเฉพาะที่อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การป้องกันการติดเชื้อทางระบบสืบพันธ์ (Venereal Diseases) [81]

การติดเชื้อทางอวัยวะสืบพันธ์ได้แก่ กามโรค อาจเกิดขึ้นได้ อาการของกามโรคส่วนใหญ่จะยังไม่ปรากฏอาการในทันที หรือไม่อาจตรวจพบในระยะแรก แต่แพทย์ควรจะคำนึงถึงโอกาสเสี่ยง ที่ผู้ป่วยจะติดเชื้อได้ ปัจจุบันยังไม่มียาใดที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกามโรคได้ดีและครอบคลุมหมดทุกโรค กามโรคบางชนิดมีระยะฟักตัวยาวนานเช่น ซิฟิลิส ใช้เวลา 9 – 90 วัน จึงต้องอาศัยการตรวจติดตามผู้ป่วยเป็นเวลานาน หากยังไม่มีอาการ ก็ควรทดสอบดูปฏิกิริยาน้ำเหลือง การป้องกันการติดเชื้อโรคซิฟิลิสและกามโรคบางชนิดควรฉีดเบนซารีนเพนนิซิลิน 1.2 – 2.4 ล้านหน่วย เข้ากล้ามเนื้อ แต่ตัวยานี้ป้องกันไม่ได้ทั้งหมด เช่น โรคพยาธิทริโคโมแนส โรคที่เกิดจากคลาไมเดีย เป็นต้น ในทางปฏิบัติแล้วควรนัดผู้ป่วยมาตรวจทุกสัปดาห์ตลอดเดือนแรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลังเกิดเหตุการณ์ และหากไม่ได้ฉีดยาป้องกันซิฟิลิส ควรเจาะเลือดทดสอบปฏิกิริยาน้ำเหลืองทุกเดือน จนครบ 4 เดือน หลังการถูกข่มขืน

4. การป้องกันการตั้งครรภ์ (pregnancy)

แม้ว่าแพทย์จะสามารถทำแท้งให้ผู้ป่วยที่ตั้งครรภ์จากการถูกข่มขืนกระทำชำเราได้ตามกฎหมาย แต่ควรป้องกันการตั้งครรภ์หลังการถูกข่มขืนไว้ก่อนเสมอ ทั้งนี้ต้องรีบให้การป้องกันโดยเร็วที่สุด ภายใน 48 ชั่วโมง หลังถูกข่มขืน โดยพิจารณาประเมินโอกาสที่หญิงจะตั้งครรภ์ จากระยะเวลาการมีประจำเดือนครั้งสุดท้ายก่อนเกิดเหตุการณ์ และประวัติการคุมกำเนิดของหญิง หากหญิงมีโอกาสที่จะตั้งครรภ์สูงและไม่มีการคุมกำเนิดอยู่แล้ว การให้ยาเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ภายใน 48 ชั่วโมง จึงมีความสำคัญและจำเป็น ยาที่สามารถใช้ได้ในปัจจุบัน 82 คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การศึกษาการออกแบบทางสถาปัตยกรรมจากอาคารประเภทเดียวกัน

3.1 อาคารตัวอย่างในประเทศ

การศึกษาอาคารตัวอย่างในประเทศพบว่ามีอาคารที่ใกล้เคียงกับโครงการดังนี้

3.1.1 สถานแรกรับเด็กหญิงบ้านธัญญพร

3.1.2 สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ

3. 1.3 สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านนารีสวัสดิ์

3.1.4 สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านสองแคว

3.1.5 ศูนย์ช่วยเหลือเด็กและสตรีปวีณา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.1 สถานแรกรับเด็กหญิงบ้านธัญญพร

หน่วยงานที่ดูแล กองคุ้มครองกรมสวัสดิภาพเด็ก กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิภาพสังคม

สถานที่ตั้ง เลขที่ 9 หมู่ 2 ถนน รังสิต-นครนายก ต.รังสิต อ. ธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

ความเป็นมาของโครงการ

ในปี พ.ศ.2539 นายอำพล สิงหโกวินห์ อธิบดีกรมประชาสังคมสงเคราะห์ในขณะนั้น ได้อนุมัติหลักการ ย้ายสถานแรกรับเด็กหญิงพญาไทเดิมอยู่บ้านเลขที่ 266 ถนนพระราม 6 แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพ 10400 ไปอยู่ที่ดินของสถานสงเคราะห์เยาวชนมูลนิธิมหาราช คลอง 5 อ. ธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี เนื้อที่ 56 ไร่ เนื่องจากสถานที่เดิมมีจำกัดเพียง 2 ไร่เศษ อาคารที่พักอาศัยของเด็กในความอุปการะ และบ้านพักของข้าราชการกับเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ พร้อมทั้งมีพื้นที่คับแคบ ไม่เหมาะสมในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและฟื้นฟูสภาพจิตใจของเด็ก โดยได้เริ่มก่อสร้างตั้งแต่ปีงบประมาณ 2540 แล้วเสร็จในปีงบประมาณ 2544 ประกอบไปด้วย อาคารอำนวยการ อาคารอเนกประสงค์ อาคารสังคมสงเคราะห์ อาคารการศึกษา อาคารฝึกวิชาชีพ อาคารโรงอาหาร อาคารพยาบาล อาคารหอนอนเด็ก บ้านพักข้าราชการและเจ้าหน้าที่ และได้ประกาศเปลี่ยนชื่อจากสถานแรกรับเด็กหญิงพญาไท สถานแรกรับเด็กหญิงธัญญพรในราชกิจจานุเบกษา ฉบับทั่วไปเล่ม 118 ตอนพิเศษ 66 ง วันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2544 ในปัจจุบันนี้มีข้าราชการ จำนวน16 คน ลูกจ้างประจำ 16 คน ลูกจ้างประจำ 17 คน ลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 2 คน และมีเด็กในความอุปการะ รวมจำนวน 130 คน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อให้อุปการะหญิงอายุระหว่าง 5-18 ปี ทั้งในเขตกรุงเทพและปริมณฑล และต่างจังหวัด

1.ให้การสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กในความอุปการะ

2.ให้การส่งเสริมบำบัดและฟื้นฟู และพัฒนาเด็กในความอุปการะ

3.ทำการวิเคราะห์และวินิจฉัยปัญหา และพิจารณาวิธีการดำเนินการช่วยเหลือตามความเหมาะสม

เป้าหมาย รับเด็กหมุนเวียนคราวละ 150 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระยะเวลาการรับรักษา ประมาณ 3-6 เดือน พิจารณาสภาพปัญหาของเด็กและครอบครัว

การดำเนินงาน

1. บริการด้านปัจจัย 4 เช่น จัดที่พักอาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และเลี้ยงดูอบรมสั่งสอน

2. บริการด้านสงเคราะห์สงเคราะห์ เน้นการวิเคราะห์ปัญหาของเด็ก โดยดำเนินงานด้านสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย ด้านสังคมสงเคราะห์กลุ่ม ด้านจิตวิทยา การจำหน่ายเด็กคืนครอบครัว และส่งต่อสถานสงเคราะห์อื่น รวมทั้งการให้บริการหลังการจำหน่าย โดยคำแนะนำปรึกษาแก่ครอบครัวและส่งแบบสอบถามการเลี้ยงดูไปแล้วให้ตอบกลับ

3. บริการด้านการศึกษาและฝึกวิชาชีพประกอบไปด้วยการศึกษาภายใน แบ่งเป็นห้องเรียนระดับ 1(อนุบาล) ห้องเรียนระดับ 2 (ป.1,ป.2,ป.3) ห้องเรียนระดับ 3(ป.4,ป.5,ป.6) การศึกษาภายนอกโดยส่งไปเรียนโรงเรียนภายนอกในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย รวมทั้งการฝึกวิชาชีพ ด้านเสริมสวย ตัดเย็บเสื้อผ้า ถักโครเชท์ ประดิษฐ์สิ่งของต่างๆ

4. บริการด้านการรักษาพยาบาล ได้แก่ตรวจสุขภาพประจำปีๆละ 2 ครั้ง สร้างภูมิคุ้มกันโรค รักษาพยาบาลเบื้องต้น และทันตอนามัย ฯลฯ

5. บริการด้านกิจกรรมเสริม และนันทนาการกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และวันสำคัญต่างๆ เช่น วันขึ้นปีใหม่ วันเด็กแห่งชาติ วันสงกรานต์ และวันครอบครัว กิจกรรมทัศนศึกษา และค่ายพักแรม กิจกรรมจัดการแข่งขันภายในและนอกหน่วยงาน และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์

6. การประสานงานหับองค์กรภาครัฐและเอกชน ทางด้านต่างๆ เช่นบริจาคทรัพย์ สิ่งของ และจัดเลี้ยงอาหารเด็กในความอุปการะจัดจ้างบุคลากร และอาสาสมัครเข้ามาจัดกิจกรรมสำหรับเด็กในความอุปการะ ส่งข้าราชการและเจ้าหน้าที่เข้าร่วมฝึกอบรมและสัมนา ฯลฯ

7. จัดบริการเสริมทักษะและความรู้ โดยเชิญวิทยากรจากหน่วยงานต่างๆมาให้ความรู้แก่เด็ก เช่น ต้านยาเสพติด ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต กฎระเบียบเกี่ยวกับการจราจรด้านสุขภาพอนามัย กิจกรรมนันทนาการ และคหกรรม เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่3.1.1.1 อาคารอเนกประสงค์

ห้องประชุมสำหรับเด็กทำกิจกรรมของทางบ้านธัญญพรจัดขึ้น และมีอาสาสมัครภายนอกมาทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก อาทิตย์ละ 3 หน่วยงาน จัดทำกิจกรรมในวันศุกร์ เสาร์ อาทิตย์ เต้นแอโรบิคในวันอังคารและวันพฤหัส มีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ เช่น วันขึ้นปีใหม่ วันเด็กแห่งชาติ วันสงกรานต์ และวันครอบครัว

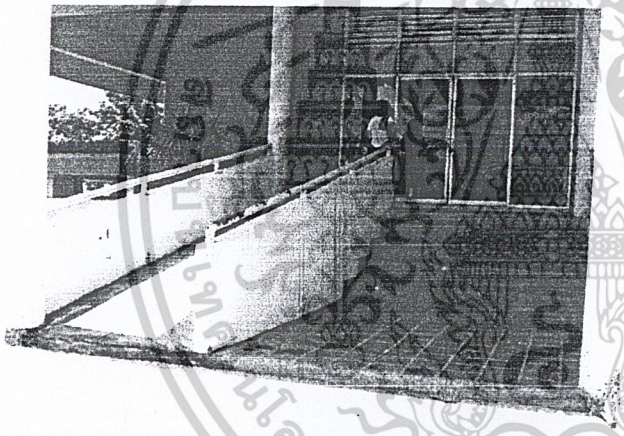

ภาพที่3.1.12 ทางขึ้นอาคารอเนกประสงค์

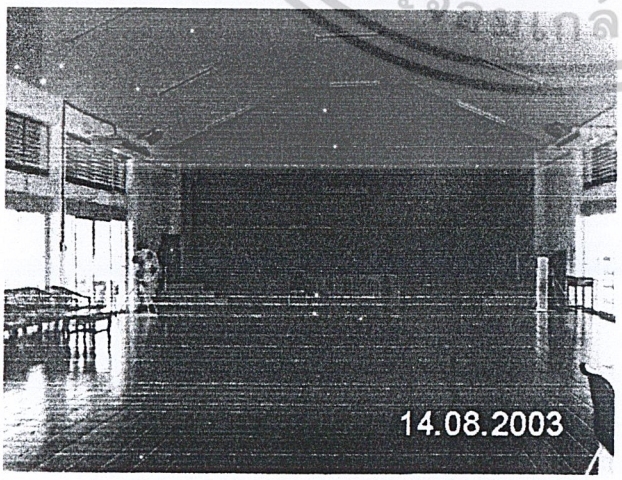

ภาพที่3.1.1.3 ภายในอาคารอเนกประสงค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาคารฝึกอาชีพ ให้เด็กฝึกใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และสามารถกลับไปอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นปรกติ ประเภทอาชีพที่ฝึกได้แก่ งานเย็บผ้า จัดสวนถาด ฝึกโครเชท์ เสริมสวย และมีการจำหน่ายงานของเด็กที่ทำขึ้นเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับเด็ก

ภาพที่3.4 อาคารฝึกอาชีพ

ภาพที่3.5 อาคารสอนตัดเย็บเสื้อผ้า มีจักรเย็บผ้า 10 ตัว

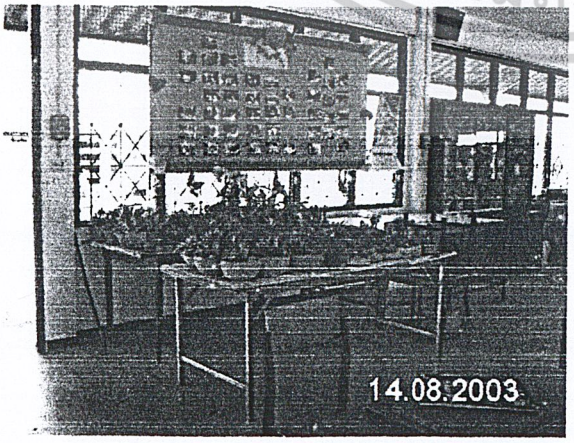

ภาพที่3.1.1.6ส่วนของการจัดสวนถาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่3.1.1.7ส่วนของการสอนการถักโครท์เชท์

ภาพที่3.1.1.8 โรงเพาะเห็ด

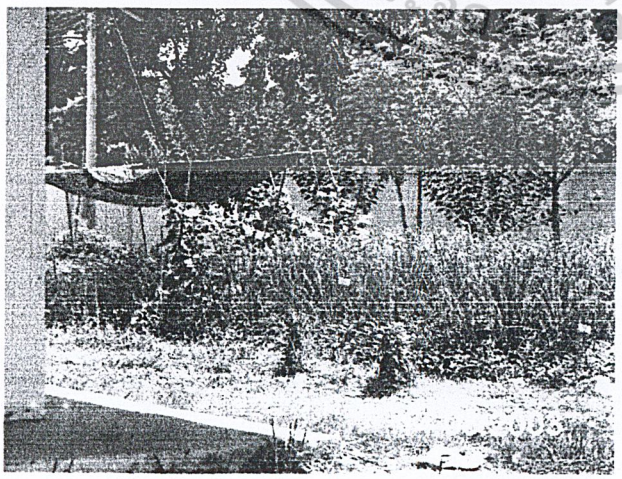

ภาพที่3.1.1.9 มีส่วนปลูกพืชผักสวนครัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาคารการศึกษา ฝ่ายอนุบาล ปัจจุบันมีเด็กระดับอนุบาลอยู่ 6 คน ช่วงอายุตั้งแต่ 5-8 ปี ในอาคารอนุบาลจะมีส่วนของห้องสมุด ห้องคาราโอเกะ ภายนอกมีสนามเด็กเล่น มีครูประจำชั้น 1 คน

ภาพที่3.1.1.10 สนามเด็กเล่นภายนอกอาคาร

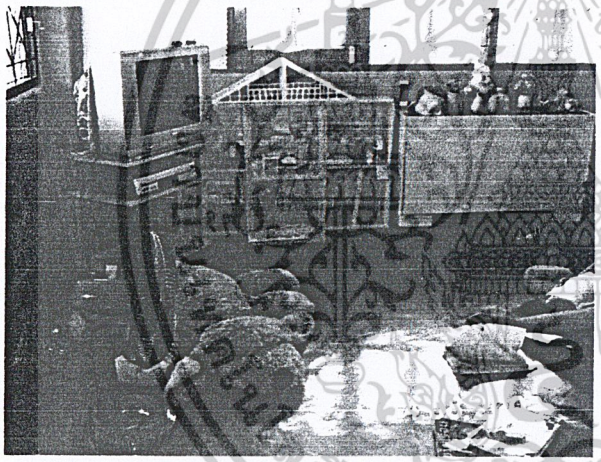

ภาพที่3.1.1.11 ห้องคาราโอเกะและสื่อการสอนทางวีดีทัศน์

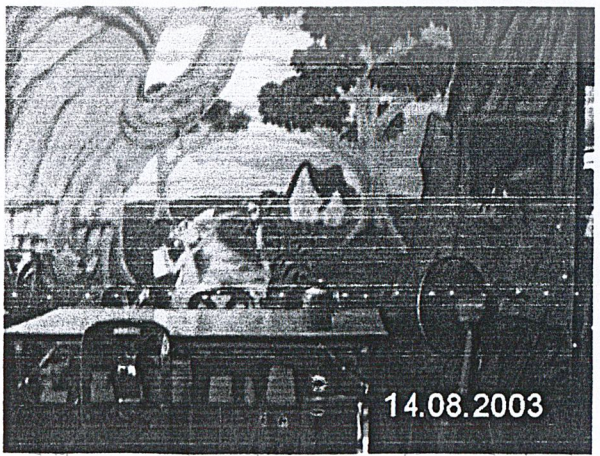

ภาพที่3.1.1.12 ส่วนของห้องสมุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

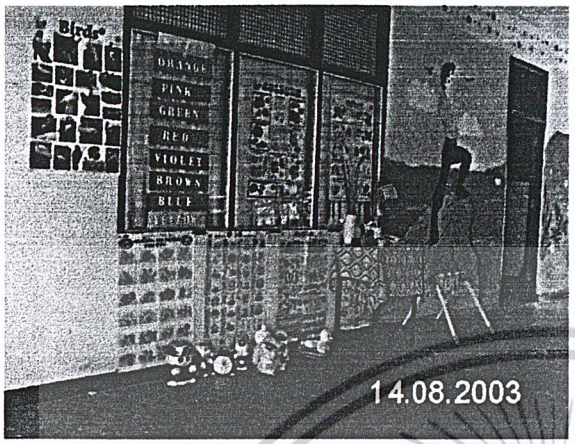

ภาพที่3.1.1.13 ห้องการเรียนการสอนระดับชั้น

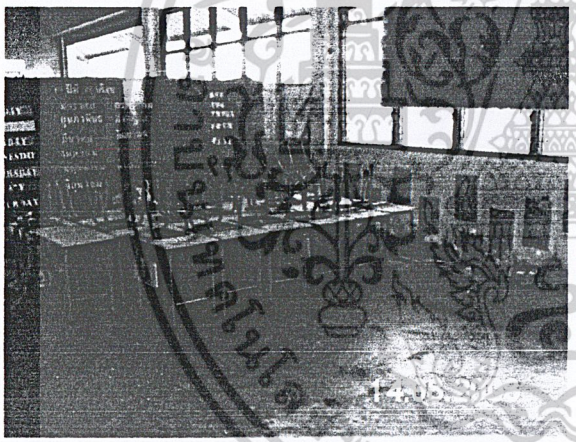

ภาพที่3.1.1.14 ห้องการเรียนการสอนระดับชั้น

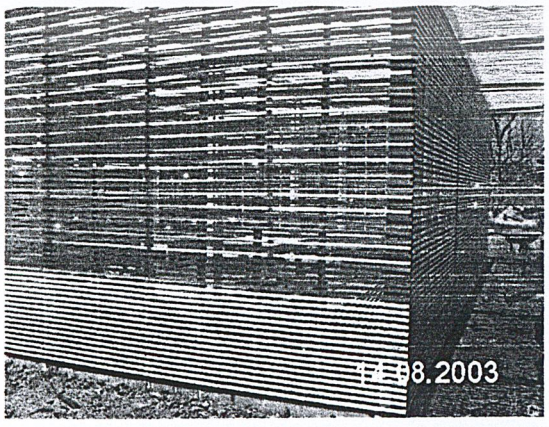

ภาพที่3.1.1.15 โรงเพาะชำ

โรงเพาะชำ สำหรับการเรียนการสอนวิชาเกษตรและสามารถเพาะต้นไม้มาปลูกในโครงการ โรงเพาะชำอยู่ระหว่างอาคารเรียนประถมและอาคารเรียนอนุบาล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

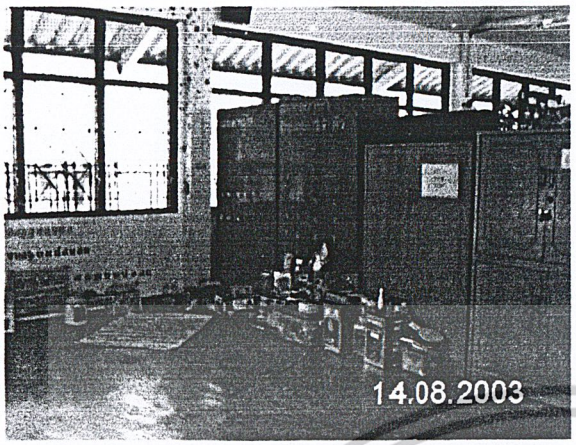

ภาพที่3.1.1.16 ห้องการเรียนการสอนระดับชั้นประถม

อาคารการศึกษา ฝ่ายประถมปัจจุบันมีเด็กระดับประถมอยู่ 15 คน การเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตร กศน. โดยอาจารย์ที่เป็นเจ้าหน้าที่ของบ้านธัญญพร และมีการวัดระดับชั้นโดยการส่งข้อสอบมาสอบภายในบ้านธัญญพร ในอาคารประถมจะมีส่วนของห้องคอมพิวเตอร์ ห้องเรียน ห้องสอนการทำขนมอบ มีครูประจำชั้น 1 คน สอนคอมพิวเตอร์ 1 คน สอนทำขนม 1 ตน

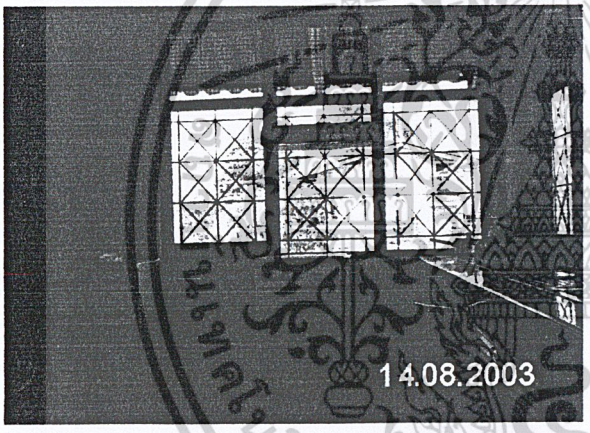

ภาพที่3.1.1.17 ห้องการเรียนการสอนทำ

ภาพที่3.1.1.18 ห้องคอมพิวเตอร์ มีจำนวน 6 เครื่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงอาหารของสำหรับเด็กในสถามแรกรับ มีเจ้าหน้าที่ดูแลเรื่องอาการ 1 คน และมีเด็กที่สนใจก็จะมาช่วยในการประกอบอาหาร

ภาพที่3.1.1.19 ห้องอาหารสำหรับ 50 คน

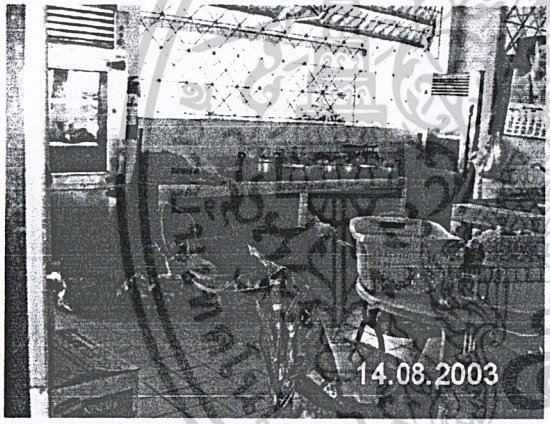

ภาพที่3.1.1.20 ห้องครัว

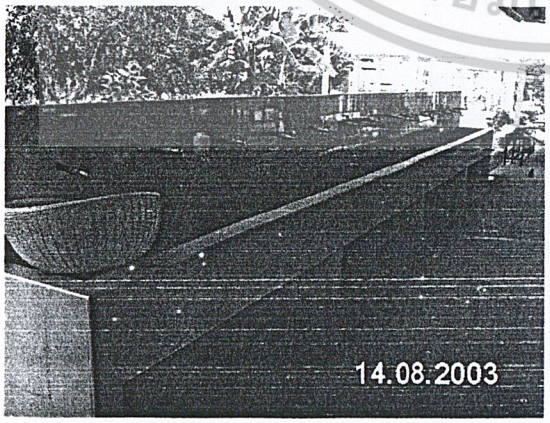

ภาพที่3.1.1.21 มีการแบ่งเวรเด็กล้างจาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาคารพยาบาลสำหรับผู้ป่วยที่มีอาการไม่รุนแรงมาก มีพยาบาลดูแลประจำ 1 คน และมีนักจิตบำบัด 1 คน โดยที่จะต้องมีการพูดคุยกับเด็กทุกวัน มีส่วนของพื้นที่ออกกำลังกายแบบใช้อุปกรณ์

ภาพที่3.1.1.22 อาคารพยาบาล

ภาพที่3.1.1.23 พยาบาลผู้ป่วยมี 4 เตียง

ภาพที่3.1.1.24 อุปกรณ์ออกกำลังกาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่3.25 ส่วนที่ทำงานเจ้าหน้าที่ในการสอบถามประวัติข้อมูล

อาคารสังคมสงเคราะห์ เด็กที่เข้าสถานแรกรับจำเป็นที่จะต้องมาทำประวัติที่นี่ก่อน ในส่วนนี้มีเจ้าหน้าที่ด้านกฎหมาย และมีนักจิตวิทยา และนักสังคมสงเคราะห์รวม 5 คน

ภาพที่3.1.1.26 ส่วนที่ทำงานเจ้าหน้าที่ด้านกฎหมาย

ภาพที่3.1.1.27 ศาลาเยี่ยมญาติ

ศาลาสำหรับญาติของเด็กที่ต้องการเข้ามาเยี่ยมเด็ก ทางบ้านธัญญาพรไม่อนุญาติให้ญาติเข้าไปส่วนบริเวณอื่นๆ ได้เพื่อความปลอดภัยของเด็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

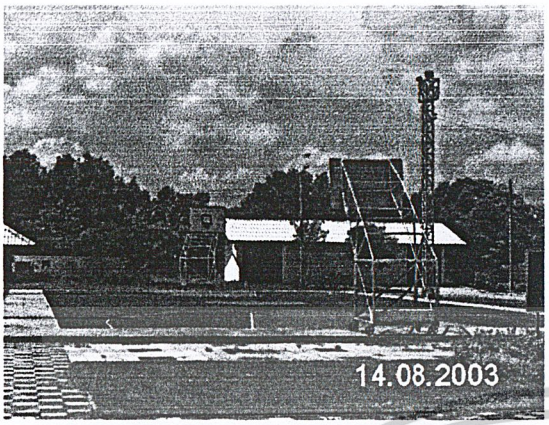

สนามกีฬามีสนามบาสเกตบอล สนามฟุตบอล สำหรับให้เด็กออกกำลังกายในวิชาพลานามัย และใช้ในงานแข่งขันกีฬาสี

ภาพที่3.1.1.28 สนามบาสเกตบอล

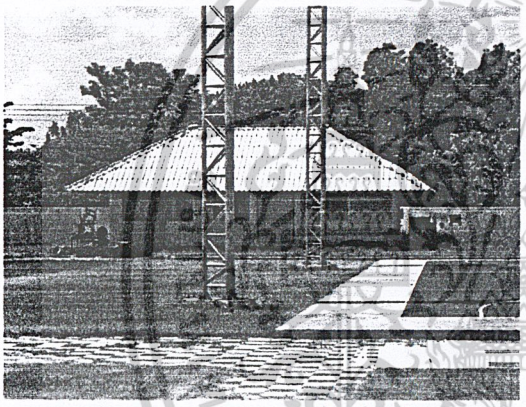

ภาพที่3.1.1.29 ห้องเก็บอุปกรณ์กีฬา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาคารนอนของเด็ก มี 3 อาคาร แต่งะอาคารมีเด็กรวม 25-30 คน มีแม่บ้านดูแลประจำ 1 คน มีจำนวน 2 ชั้น ชั้น 1 เป็นห้องทำกิจกรรมต่างๆของตึก มีส่วนดูทีวี ห้องน้ำรวม ชั้น 2 เป็นเรือนนอน และห้องlocker

ภาพที่3.1.1.30 เรือนนอน

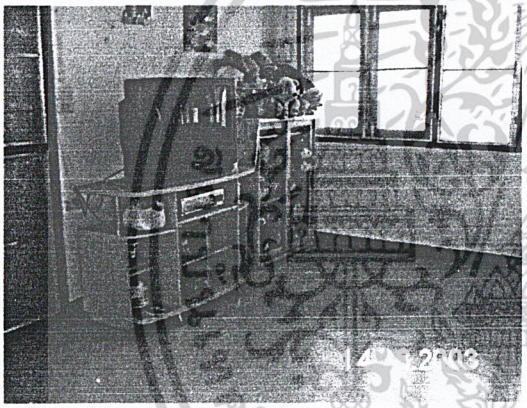

ภาพที่3.1.1.31 ห้องทำกิจกรรมของตึก

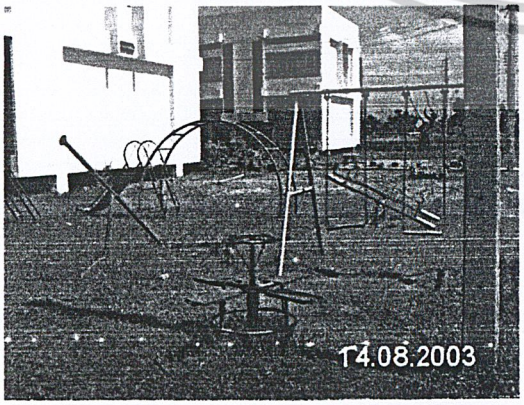

ภาพที่3.1.1.32 สนามเด็กเล่นภายนอกเรือน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่3.1.1.33 ห้องlocker

ภาพที่3.1.1.34 ห้องพักผ่อนตึก A และ ตึก B มีการตกแต่งโดยเด็กที่อยู่แต่ละตึกเป็นคน รับผิดชอบและมีการแข่งขันกัน

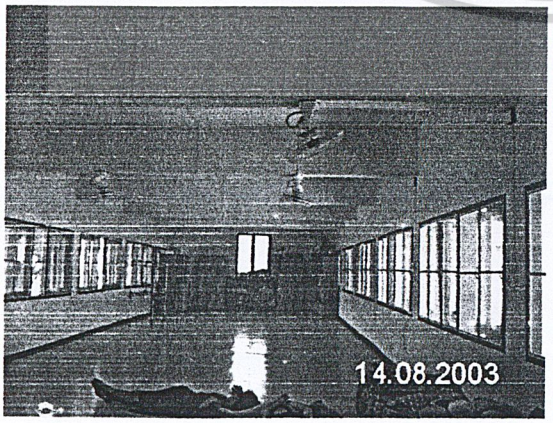

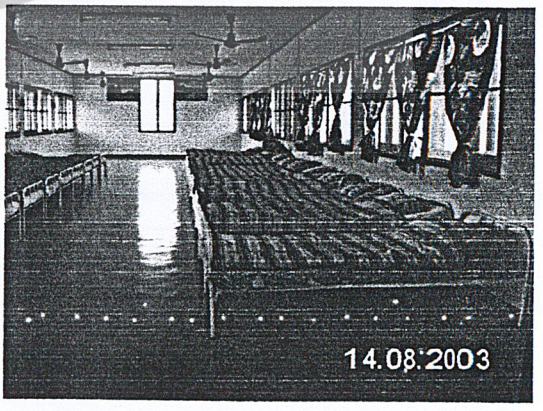

ภาพที่3.1.1.35 ห้องนอนตึก A และตึก B จะอนุญาตให้ขึ้นได้เฉพาะหลังเวลาเรียนแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่3.1.1.36 ห้องพระ

ภาพที่3.1.1.37 ส่วนปฐมพยาบาลแต่ละตึก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีอาคารนอนสำหรับเจ้าหน้าที่อยู่ 3 ตึก แบ่งเป็นอาคารพักสำหรับลูกจ้าง 1 อาคาร มี 12 ห้องพัก ข้าราชการประจำ 1 อาคาร มีห้องพัก 12 ห้องพัก และบ้านพักข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ 2 หลัง

ภาพที่3.1.1.38 บ้านพักข้าราชาการชั้นผู้ใหญ่

ภาพที่3.1.1.39 อาคารนอนสำหรับลูกจ้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.2 สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ

หน่วยงานที่ดูแล พัฒนาสังคมและสวัสดิการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ที่ตั้งโครงการ 34/1 หมู่ที่ 2 ตำบลเกาะเกร็ดอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120
โทรศัพท์ 0-2584-5115 โทรสาร 0-2584-5116

ความเป็นมาของโครงการ

สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ เป็นที่รู้จักทั่วไปว่าบ้านเกร็ดตระการ เดิมชื่อ สถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2503 ในสังกัดกรมประชาสงเคราะห์ ตาม พระราชบัญญัติปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2503 ต่อมากฎหมายได้รับการปรับปรุงใหม่เพื่อมุ่งให้ความคุ้มครองหญิงที่มีอายุไม่เกิน 18 ปี ที่เข้ารับการคุ้มครอง โดยเน้นการบำบัด ฟื้นฟู และพัฒนาอาชีพมากขึ้น และได้เปลี่ยนชื่อเป็น สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ ตาม พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539

ในขณะเดียวกัน บ้านเกร็ดตระการได้ทำหน้าที่เป็นศูนย์สงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพสตรี มีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือหญิงที่ประสบปัญหาสังคมทุกประเภท เช่น ถูกละเมิดทางเพศ มีความประพฤติไม่เหมาะสม ประสบปัญหาครอบครัว หรือปัญหาสังคมอื่น ๆ

นอกจากนี้ บ้านเกร็ดตระการ ยังได้ให้ความคุ้มครองต่อหญิงและเด็กที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ ตามพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. 2540 และ บันทึกตกลงเรื่องแนวทางปฏิบัติร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการกรณีการค้าหญิงและเด็กที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2542 โดยขยายการคุ้มครองครอบคลุมผู้ที่ประสบปัญหาอื่น ๆ เช่น ประสบปัญหาจากการถูกหลอกมาบังคับใช้แรงงาน ถูกบังคับหรือแสวงหาประโยชน์ในธุรกิจบริการทางเพศ หรือเป็นขอทาน ทั้งที่เป็นชาวไทยและต่างชาติ โดยบ้านเกร็ดตระการได้รับมอบหมาย ให้ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการดูแลหญิงและเด็กต่างชาติดังกล่าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจุบัน สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ สังกัดสำนักป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าหญิงและเด็ก (สปป) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ทำหน้าที่ให้บริการสังคม ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม ได้แก่

<u>กลุ่มเป้าหมาย</u>

1. หญิงที่มีอายุไม่เกิน 18 ปี ที่ต้องเข้ารับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 หรือหญิงที่มีอายุเกิน 18 ปี ที่สมัครใจเข้ารับการคุ้มครอง
2. หญิงและะด็กที่ประสบปัญหาทางสังคมทุกประเภท
3. หญิงและเด็ก ทั้งชาวไทยและต่างชาติที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

ความสามารถในการให้บริการ

บ้านเกร็ดตระการสามารถรองรับให้บริการแก่ผู้รับหารคุ้มครอง ได้ปีละประมาณ 550 คน

<u>บริการและกิจกรรม</u>

บ้านเกร็ดตระการเป็นหน่วยงานของรัฐให้บริการสังคมโดยไส่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ดังนี้

1. ที่พักอาศัย โดยปัจจุบันมีเรือนนอนรวมอยู่ 6 อาคาร ทุกคนจะได้รับเครื่องนอน เครื่องนุ่งห่ม และของใช้ประจำตัว
2. อาหาร 3 มื้อ
3. การรักษาพยาบาล โดยได้จัดให้มีคลินิก มีพยาบาลประจำตลอด 24 ชั่วโมง ให้การดูแลรักษาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นและให้ความรู้เรื่องสุขศึกษา การดูแลสุขภาพอนามัย รวมทั้งให้คำแนะนำเรื่อง โรคต่าง ๆ เช่น โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เป็นต้น ในกรณีที่เจ็บป่วยรุนแรงจะส่งเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลตามความเหมาะสมต่อไป
4. บริการให้คำปรึกษา โดยนักจิตวิทยาและนักสังคมสงเคราะห์ จัดทำประวัติ วินิจฉัยปัญหาส่วนตัวและครอบครัว วัดระดับเชาวน์ปัญญา ให้คำแนะนำปรึกษาด้วยวิธีการสังคมสงเคราะห์เฉพาะรายและสังคมสงเคราะห์กลุ่ม
5. การฟื้นฟูปรับสภาพจิตใจ เพื่อมุ่งพัฒนาจิตใจ บุคลิกภาพ ผ่อนคลายจากความวิตกกังวล สร้างเสริมความเคารพและเชื่อมั่นในตนเอง ตลอดจนปลูกฝังลักษณะนิสัยให้มีความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รับผิดชอบและดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รวมทั้งการปลูกฝังคุณธรรม การอบรมธรรมะและด้านศีลธรรม

6. การศึกษา โดยจัดบริการในระบบการศึกษานอกโรงเรียนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ แบ่งออกเป็นระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และวิชาชีพภาคสมทบในสาขาวิชาต่าง ๆ ตามความสนใจ เมื่อจบหลักสูตรแล้ว จะได้รับการสอบวัดผลเทียบความรู้ และประกาศนียบัตรรับรองจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น แผนกคอมพิวเตอร์ การสอนภาษาอังกฤษ เป็นต้น ในกรณีเด็กต่างชาติ ได้จัดให้มีการเรียนการสอนให้ผู้รับการคุ้มครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนด้วยกันเอง ในระบบพี่สอนน้อง
7. กิจกรรมนันทนาการและสังคม โดยมุ่งเน้นให้ผู้รับการคุ้มครองผ่อนคลาย ลดความตึงเครียดในระหว่างที่อยู่ในบ้านเกร็ดตระการ และเพิ่มพูนทักษะทางสังคม โดยกิจกรรมที่จัดให้จะสอดคล้องกับวัฒนธรรม ความเชื่อและศาสนาของผู้รับฯ เช่น บริการห้องสมุด วิทยุเสียงตามสาย โทรทัศน์ ภาพยนตร์ วีดีทัศน์ การฝึกเล่นดนตรีไทย กีฬา กิจกรรมทางศาสนา ทัศนศึกษานอกสถานที่ นอกจากนี้ ผู้รับฯยังได้ร่วมในงานเทศกาลต่าง ๆ เช่น วันปีใหม่ วันสงกรานต์ วันเข้าพรรษา วันลอยกระทง วันแม่และวันเด็ก เป็นต้น
8. ทักษะในการดำรงชีวิต เพื่อเป็นการฝึกฝนให้ผู้รับการคุ้มครองเกิดทักษะในการดำรงชีวิต สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้ บ้านเกร็ดตระการได้จัดอบรมทักษะชีวิตต่าง ๆ ที่เหมาะสมให้กับผู้รับการคุ้มครอง เช่น ทักษะในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ทักษะในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ฯลฯ
9. การฝึกวิชาชีพ 9 แผนก ได้แก่ แผนกตัดเย็บเสื้อผ้า เสริมสวย ตัดผมชาย ทอผ้ากี่กระตุก จักสาน การช่าง ประดิษฐ์ คหกรรม การทำผ้าบาติก และนวดแผนโบราณ โดยจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับวัตถุดิบและแหล่งตลาดในชุมชนภายในท้องถิ่น รวมทั้งเป็นวิชาชีพสำหรับกลุ่มเด็กต่างชาติที่สามารถเลือกเรียนให้เหมาะสมกับการประกอบอาชีพเมื่อเด็กกลับภูมลำเนา ซึ่งภายหลังจากจบหลักสูตรแล้วจะจัดหางานให้ทำและสนับสนุนเงินทุนประกอบอาชีพโดยไม่เสียดอกเบี้ย
10. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และหน่วยบริบาลดูแลแม่และทารก
11. การเตรียมความพร้อมก่อนกลับคืนสู่สังคม โดยจัดให้มีกิจกรรมปรับสภาพก่อนที่ผู้รับฯจะกลับไปใช้ชีวิตจริงในสังคม เช่น โครงการพัฒนาเยาวสตรีสู่ชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

12. การสงเคราะห์ครอบครัว การให้ความช่วยเหลือครอบครัวในระหว่างรับการคุ้มครองและภายหลังพ้นอุปการะโดยนักสังคมสงเคราะห์ออกเยี่ยมบ้าน และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดบริการอย่างต่อเนื่อง เช่นค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและช่วยเหลือเงินทุนประกอบอาชีพ

<u>กระบวนการให้ความคุ้มครอง</u>

1. ขั้นตอนการรับเข้า รับแจ้งตลอด 24 ชั่วโมง โดยนำส่งจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนหรือผู้ปกครองนำฝาก
2. การปฐมนิเทศ ให้ผู้รับการคุ้มครองที่เข้าใหม่ได้ทราบข้อมูลบริการและเตรียมความพร้อมผู้รับฯ ในการอยู่ร่วมกัน รวมทั้งกิจกรรมและบริการที่จะได้รับเมื่อเข้ารับการคุ้มครอง
3. สัมภาษณ์ พร้อมกับให้คำแนะนำปรึกษา ในกรณีชาวต่างชาติจะจัดล่ามแปลร่วมในการสัมภาษณ์ เพื่อค้นหาสภาพปัญหาและข้อเท็จจริง ประเมินสภาพทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม จากนั้นจะนำข้อมูลร่วมปรึกษาหารือ (Case Conference) กับผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการให้ความช่วยเหลือ
4. จัดบริการทางการแพทย์ ในกรณีที่มีการเจ็บป่วยและจัดเตรียมข้อมูลประวัติการเจ็บป่วยส่งต่อเพื่อรับการรักษา
5. การช่วยเหลือในการดำเนินคดี ในกรณีที่ถูกล่วงละเมิด ถูกเอารัดเอาเปรียบและกรณีที่มีการดำเนินคดีต่อผู้ค้า นายหน้า และผู้ที่เกี่ยวข้อง จะมีการเตรียมความพร้อมผู้รับฯและจัดนักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา หรือผู้ดูแล ร่วมเดินทางไปสถานีตำรวจ ศาลกับผู้รับฯ เพื่อให้เกิดความมั่นใจและรู้สึกปลอดภัย พร้อมกับเข้าร่วมในการสอบสวน สืบพยานในกระบวนการยุติธรรม
6. รวบรวมข้อมูล ประวัติของผู้รับฯ เพื่อติดตามครอบครัว หรือส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้สืบหาและประเมินความพร้อมของสภาพครอบครัวและชุมชนในการรับกลับภูมิลำเนา
7. ส่งกลับและคืนสู่สังคม ในกรณีชาวไทย นักสังคมสงเคราะห์หรือผู้ดูแลจะร่วมเดินทางในการส่งกลับเพื่อความปลอดภัยและประสานหน่วยงานในท้องถิ่นเพื่อให้การดูแลช่วยเหลือต่อเนื่อง กรณีชาวต่างชาติ จะประสานหน่วยงานรัฐ องค์กรเอกชน องค์การระหว่างประเทศ ส่งกลับคืนสู่ประเทศภูมิลำเนาหรือสถานที่ปลอดภัยเหมาะสมโดยยึดถือหลักแห่งความปลอดภัยและมีหน่วยงานในประเทศต้นทางรองรับดูแลการส่งกลับ คืนสู่สังคม รวมทั้งการติดตามผล ทั้งนี้มีการประสานสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สถานเอกอัครราชทูต เพื่อจัดเตรียมเอกสารการเดินทางและจัดหาเอกสารประจำตัวก่อนส่งกลับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. การติดตามประเมินผล โดยประสานหน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่ เพื่อติดตามประเมินผลและให้ความช่วยเหลือต่อเนื่อง โดยแบ่งระยะเวลาอกเป็นจำนวน 4 ครั้ง ใน 3 เดือน 6 เดือน 9 เดือน และ 12 เดือน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

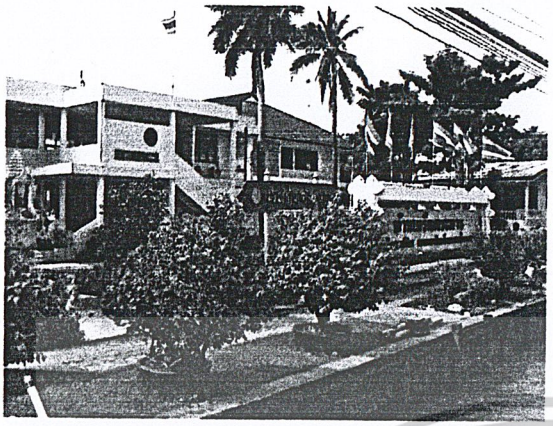

บ้านเกร็ดตระการมีลักษณะที่ตั้งโครงการแบบเป็นเกาะมีการเข้าถึงอาคารด้วยเรือที่ใช้รับ-ส่งของโครงการ

ภาพที่3.1.2.1ด้านหน้าทางเข้าโครงการ มีจุดรักษาความปลอดภัย 1 จุด

มีการฝึกอาชีพในฝ่ายคหกรรม แบ่งเป็นการทำอาหาร ทำขนมอบ ซึ่งอาคารนี้จะแบ่งเป็นส่วนที่พักอาจารย์ โต๊ะรับประทางอาหาร ห้องครัว ห้องอบขนม

ภาพที่3.1.2.2 แผนกคหกรรม

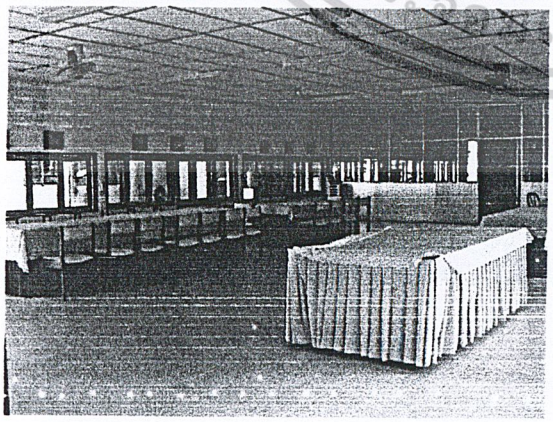

ภาพที่3.1.2.3 มีส่วนของการจัดโต๊ะรับประทางอาหาร ห้องครัว ห้องอบขนม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่3.1.2.4 ห้องฝึกงานตัดเย็บ

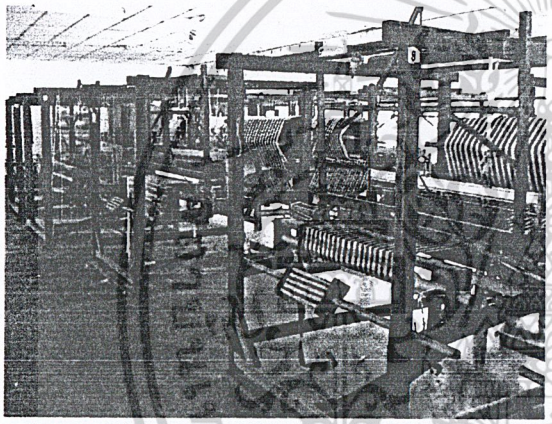

มีการสอนตัดเย็บ มีเครื่องจักรทั้ง 10 ตัว แบ่งเป็นพื้นที่ทำแบบ และพื้นที่ตัดเย็บ ห้องพักอาจารย์

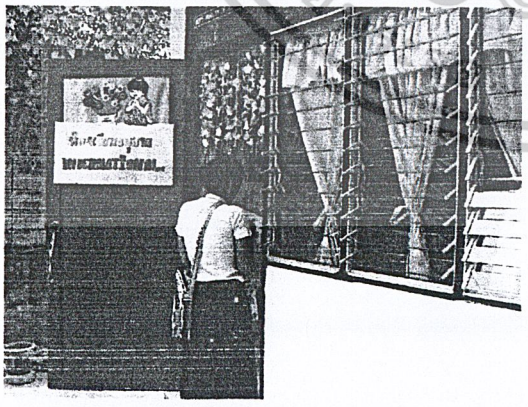

ศูนย์เด็กเล็กมีไว้เพื่อรับเลี้ยงเด็กอ่อนที่ติดมากับแม่ที่ถูกทารุณกรรม มีพื้นที่20ตร.ม./เด็ก10คน

ภาพที่3.1.2.5 ห้องรับเลี้ยงเด็กอ่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องให้คำปรึกษามีลักษณะคล้ายกับห้องประชุม เป็นกิจกรรมให้คำปรึกษาเพื่อการบำบัด

ภาพที่3.1.2.6 ห้องให้คำปรึกษา

มีการบำบัดจิตใจด้วยศาสนาปฏิบัติทุกวันอาทิตย์

ภาพที่3.1.2.7 ห้องอบรมศาสนา

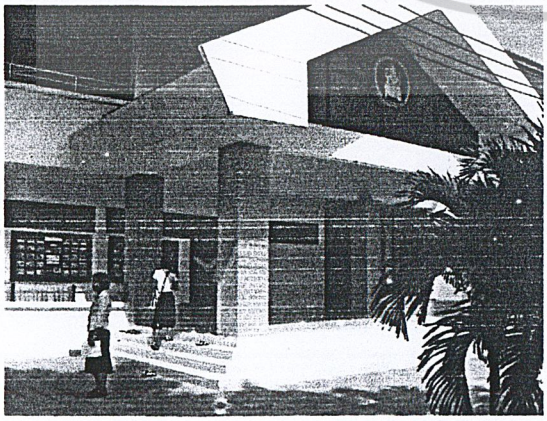

อาคารฝ่ายฝึกสอนกศน. และกิจกรรมบำบัด หลังจากที่ได้มีการทดสอบระดับการเรียนจากห้องที่สอบก็จะมาเรียนตามหลักสูตรของแต่ละคนที่อาคารนี้เป็นกิจกรรม และมีกิจกรรมบำบัดที่ในการทำกิจกรรมจะมุ่งให้เกิดสมาธิมากขึ้น งานหัตถกรรม

ภาพที่3.1.2.8 อาคารการเรียนการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

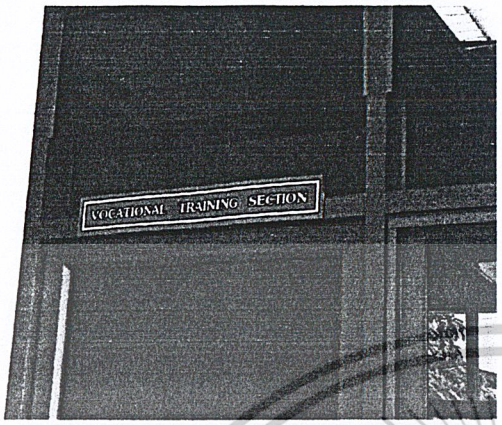

ภาพที่3.1.2.9 ห้องเรียนสำหรับคนต่างด้าว

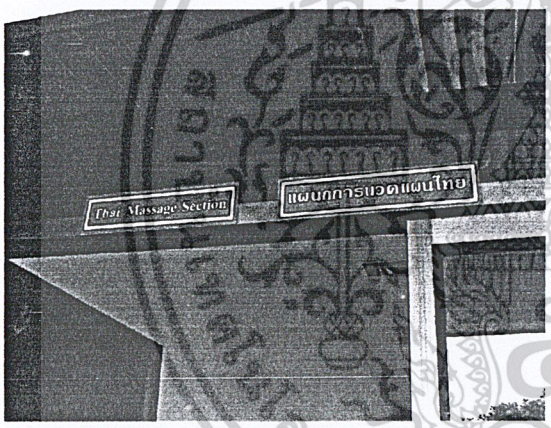

ภาพที่3.1.2.10 ห้องฝึกสอนการสวด
แผนไทยและนวดฝ่าเท้า

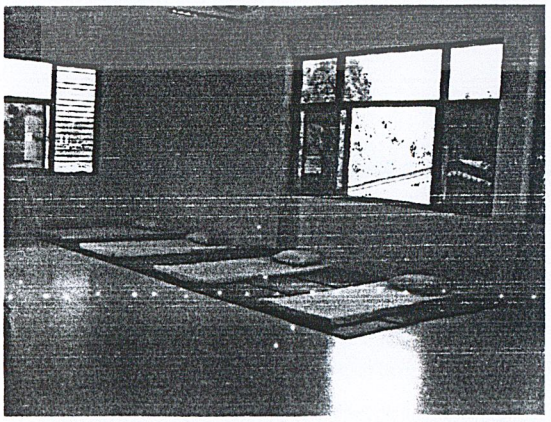

ภาพที่3.1.2.10 ห้องฝึกสอนการสวด
แผนไทยและนวดฝ่าเท้า

เอกสารนี้สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

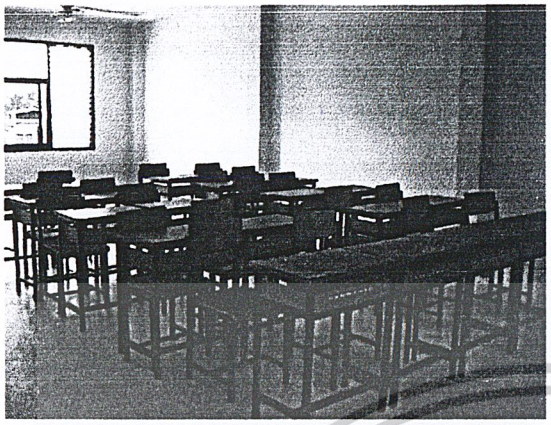

ภาพที่3.1.2.11 ห้องเรียนภาษาอังกฤษ

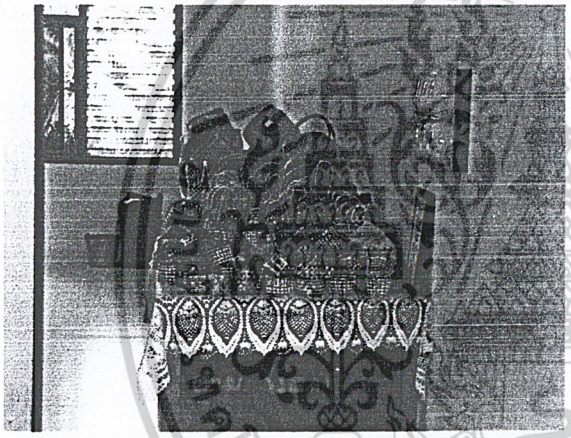

ภาพที่3.1.2.12 การเรียนทำจักรสานเพื่อสร้างสมาธิ

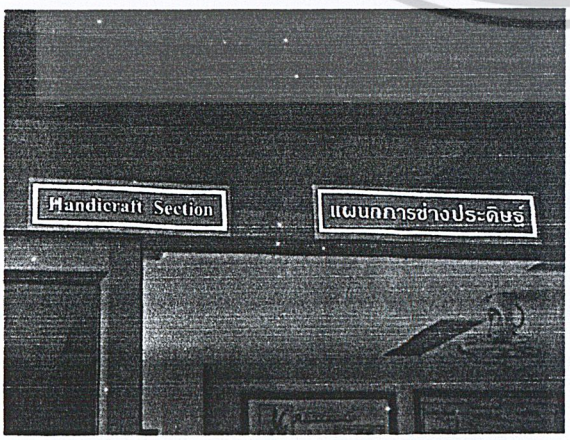

ภาพที่3.1.2.13 การเรียนช่างประดิษฐ์

ห้องฝึกงานช่างประดิษฐ์ มีการฝึกการเย็บ ปัก ถัก ร้อย เพื่อสร้างสมาธิ แบ่งเป็น ที่พักผู้สอน ส่วนแดงผลงาน ตู้เก็บของ พื้นที่ในการประดิษฐ์ มีเนื้อที่ประมาณ 40ตร.ม. มีผู้ใช้ 20 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

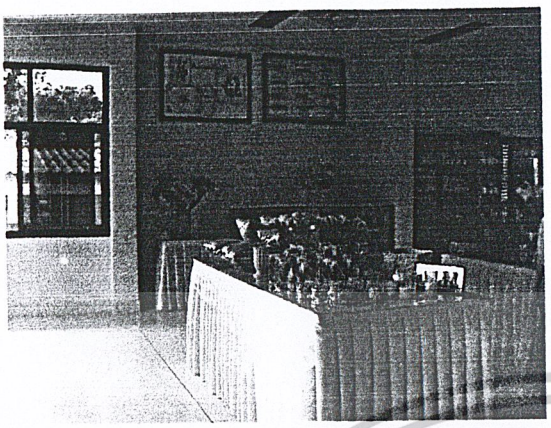

ภาพที่3.1.2.14 ห้องพักอาจารย์

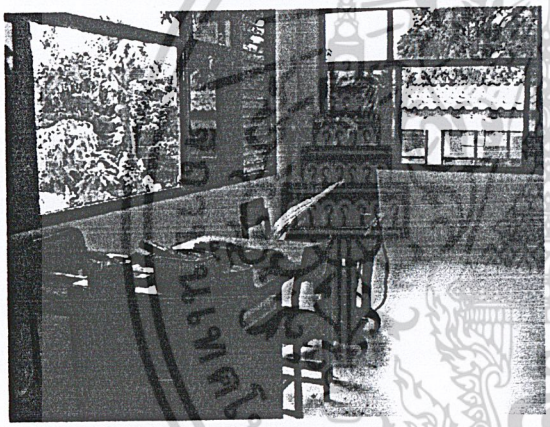

ภาพที่3.1.2.15 งานประดิษฐ์

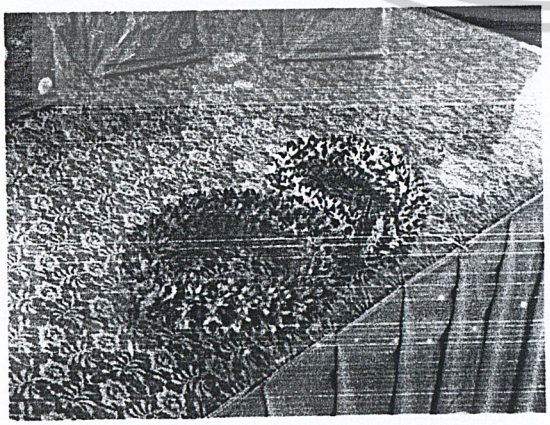

ภาพที่3.1.2.16 งานประดิษฐ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

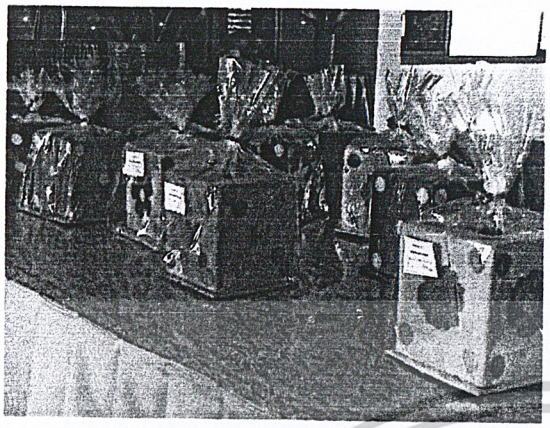

ภาพที่3.1.2.17 งานประดิษฐ์

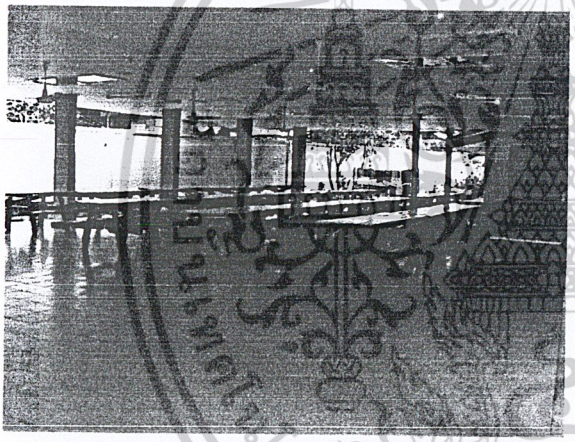

ภาพที่3.1.2.18 ห้องอาหาร

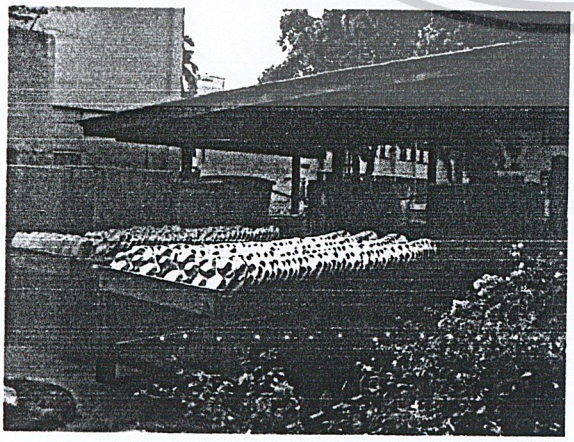

ภาพที่3.1.2.19 บริเวณล้างจาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

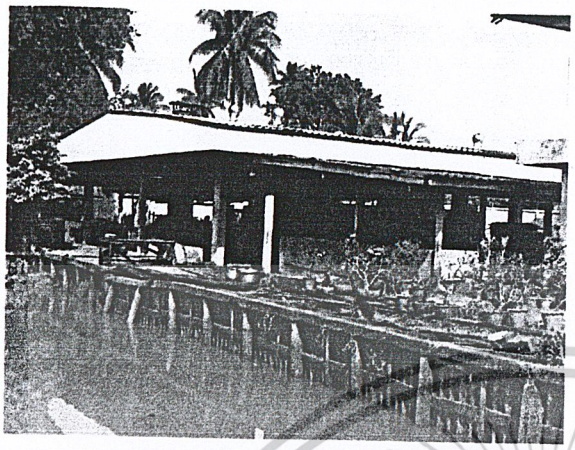

ภาพที่3.1.2.20 โรงครัว

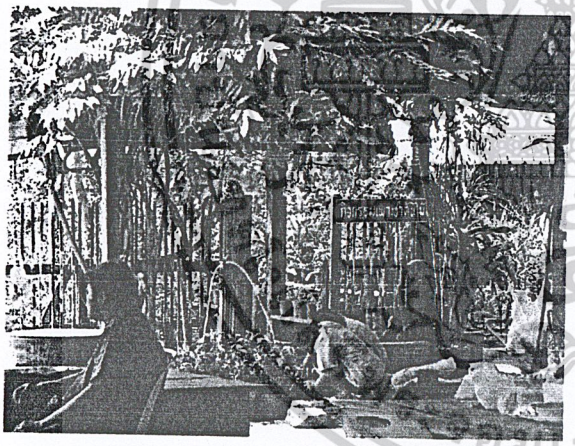

ภาพที่3.1.2.21 พื้นที่ปลูกสวนครัว

แผนกโรงอาหาร แบ่งเป็น ส่วนรับประทานอาหาร ส่วนครัว ส่วนล้างจาน มีการปลูกผักสวนครัวใกล้กับบริเวณทำอาหารเพื่อใช้ในการประกอบอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

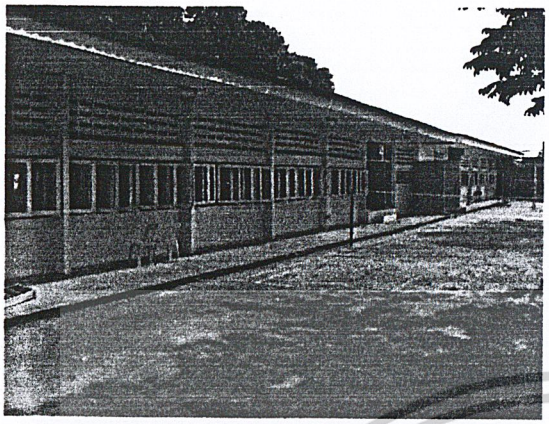

ภาพที่3.1.2.22 อาคารอเนกประสงค์

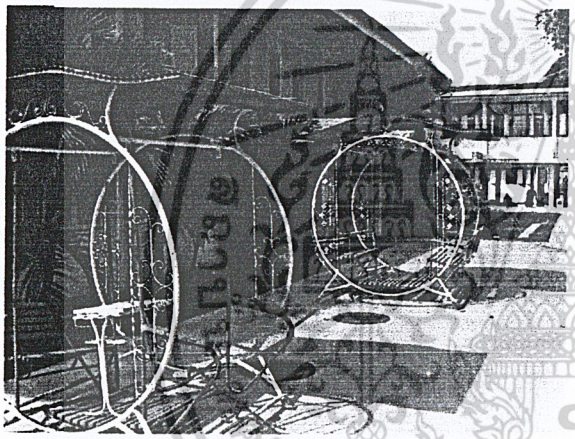

ภาพที่3.1.2.23 มีการสร้างพื้นที่พักผ่อน

ภาพที่3.1.2.24 เรือนนอนผู้หญิงที่ตั้งครรภ์

เรือนนอนของเด็กแต่ละกลุ่ม จัดไว้ให้อยู่ชั้น 2 ของอาคารแต่ละหลัง ด้านล่างจะเป็นส่วนพื้นที่กิจกรรมหรือประโยชน์ใช้สอยอื่นๆของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

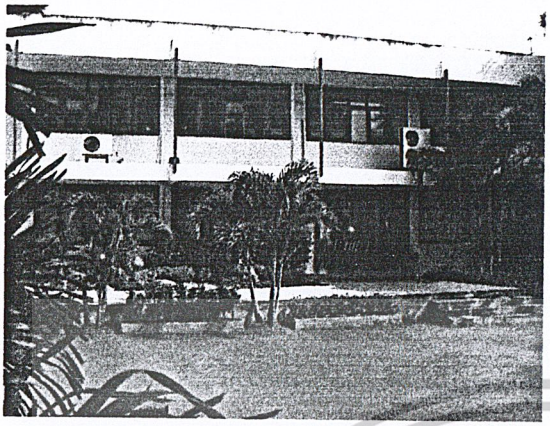

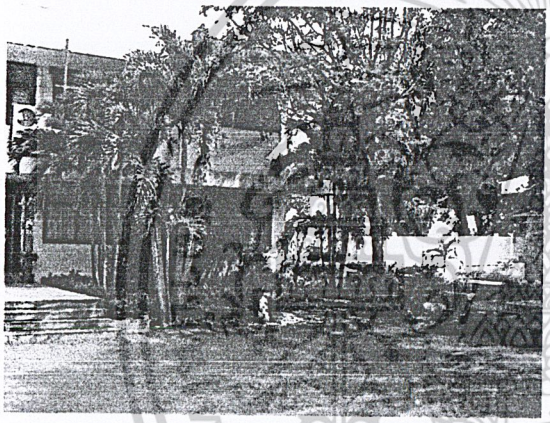

ภาพที่3.1.2.25 มีการจัดพื้นที่สีเขียวเพื่อทำให้ผู้ที่
ในโครงการมีความผ่อนคลาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านนารีสวัสดิ์สำนักป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าหญิงและเด็ก

ชื่อหน่วยงาน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ที่ตั้ง 1422 ถนนสุรนารายณ์ ต.ในเมือง อ.เมือง จ. นครราชสีมา 30000
โทรศัพท์ 0-4424-2724 , 0-4425-5271
โทรสาร 0-4423-0368 กด 19

ความเป็นมา

1 เมษายน 2509 "สถานสงเคราะห์หญิงบ้านนารีสวัสดิ์" ตาม พรบ. ปรามการค้าประเวณี 24 ธันวาคม 2539 เปลี่ยนชื่อเป็น "สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านนารีสวัสดิ์" ตามพรบ. ป้องกันและปรามการค้าประเวณี 2539 รวมทั้งได้จัดตั้ง "สถานแรกรับ" ขึ้นในสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านนารีสวัสดิ์

กรมประชาสงเคราะห์ อนุมัติให้จัดตั้งเป็น "ศูนย์สงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพสตรี" อีกภารกิจหนึ่ง

2 ตุลาคม 2545 โอนไปสังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อแก้ไขปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ฟื้นฟูจิตใจ พัฒนาทักษะวิชาชีพ และให้การศึกษานอกระบบแก่ผู้กระทำผิด เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพสุจริต และกลับคืนสู่สังคม
2. เพื่อป้องกันปัญหาการค้าประเวณีโดยให้การสงเคราะห์คุ้มครองสวัสดิภาพและพัฒนาทักษะวิชาชีพแก่สตรีที่ขาดโอกาสและประสบปัญหาทางสังคมทุกประเภท รวมทั้งปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ

เป้าหมาย

1. จำนวนปีละ 200 คน ใน 19 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ประเภทของกลุ่มสตรีเป้าหมาย

2.1 ผู้กระทำความผิดที่อายุไม่เกิน 18 ปี และกว่า 18 ปี ที่สมัครใจเข้ารับการคุ้มครองในสถานแรกรับ ระยะเวลาไม่เกิน 6 เดือน

2.2 ผู้กระทำความผิดที่อายุไม่เกิน 18 ปี และกว่า 18 ปี ที่เข้ารับการคุ้มครองในสถานแรกรับแล้ว 6 เดือน และพัฒนาอาชีพระยะเวลาไม่เกิน 2 ปี ถูกส่งต่อเข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพในสถานคุ้มครอง

2.3 สตรีที่ประสบปัญหาทางสังคมทุกประเภท

2.4 สตรีที่ขาดโอกาสในการศึกษาต่อหรือนักเรียนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบทและเข้ามาเรียนต่อในเมืองซึ่งครอบครัวมีฐานะขาดแคลน

2.5 สตรีที่เคยไปประกอบอาชีพที่ไม่เหมาะสม และเดินทางกลับภูมิลำเนา หรือเยาวสตรีกลุ่มเสี่ยงในชนบทที่ประสบปัญหาจากการว่างงานหรือถูกเลิกจ้าง เนื่องจากปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ

<u>บริการที่ได้รับ (ไม่เสียค่าใช้จ่าย)</u>

ที่พักอาศัยพร้อมอาหารวันละ 3 มื้อ ชุดเครื่องแบบที่ใช้ในการฝึกอบรมและของใช้ส่วนตัวที่จำเป็น การฝึกวิชาชีพและการศึกษาผู้ใหญ่ ระบบ กศน. บริการด้านสังคมสงเคราะห์ จิตวิทยา การรักษาพยาบาล ค่าพาหนะเดินทางไปกลับ

<u>การศึกษาสายอาชีพ</u>

อบรมวิชาชีพหลัก 7 สาขาวิชา ตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี หรือตัดเย็บระบบอุตสาหกรรม เสริมสวย ตัดผมชาย เคหบริการ โภชนาการ ศิลปประดิษฐ์ ทอผ้ากี่กระตุก อบรมวิชาชีพภาคค่ำ อบรมวิชาชีพระยะสั้น

<u>การศึกษาสายสามัญ</u>

ให้การศึกษาระดับเตรียมประถม แก่ผู้ที่ยังไม่รู้หนังสือ ให้มีการศึกษานอกระบบร่วมกับ กศน. ระดับประถม มัธยมต้น และมัธยมปลาย ควบคู่กับการฝึกอบรมวิชาชีพเพิ่มคุณวุฒิของการศึกษาสามารถนำไปศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น

ให้การศึกษาสายสามัญ วิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การอบรมพิเศษ

จัดให้มีการอบรมความรู้พิเศษในเรื่องต่าง ๆ ที่จำเป็นและสำคัญ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นประจำทุกสัปดาห์

บริการด้านสังคมสงเคราะห์และจิตวิทยา

1. จัดทำประวัติวินิจฉัยปัญหาส่วนตัวและครอบครัว
2. ให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือจัดกิจกรรมฟื้นฟูปรับสภาพตามหลักสังคมสงเคาะห์และจิตวิทยา
3. เตรียมความพร้อมก่อนกลับคืนสู่ครอบครัวชุมชน
4. ติดตามผลหลังพ้นการคุ้มครอง

บริการด้านนันทนาการ

จัดให้มีโทรทัศน์ วิทยุ เสียงตามสาย ห้องสมุด กีฬา ดนตรี และการจัดงานในเทศกาลต่าง ๆ ในวันสำคัญ

บริการหลังพ้นอุปการะ

- จัดหางานให้สำหรับผู้ที่ประสงค์จะทำงาน
- ส่งกลับภูมิลำเนา
- ให้การช่วยเหลือด้านทุนประกอบอาชีพ
- ติดตามผลเพื่อให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

โครงการพิเศษตามมาตรการป้องกันปัญหา

โครงการฝึกอบรมอาชีพเยาวสตรีฐานะขาดแคลน

วัตถุประสงค์

ให้การฝึกอบรมอาชีพแก่สตรีและเยาวชนตามโรงเรียน ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท ครอบครัวมีฐานะขาดแคลน ในพื้นที่ในจังหวัดนครราชสีมา เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ เลี้ยงตนเองและครอบครัวได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป้าหมาย

1550 คน

<u>โครงการบ้านพักนักเรียน</u>

<u>วัตถุประสงค์</u>

1. เพื่อให้การคุ้มครองสวัสดิภาพแก่นักเรียนนักศึกษาที่ครอบครัวมีฐานะขาดแคลน และภูมิลำเนาอยู่ในชนบทหรือจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งบิดามารดาส่งเข้ามาเรียนต่อในจังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อป้องกันปัญหาการประพฤติตนไม่เหมาะสมในวัยเรียน
3. เพื่อช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัว

เป้าหมาย

จำนวน 40 คน

บริการที่ได้รับ

ให้การสงเคราะห์ด้านปัจจัย 4 นันทนาการ การอบรมพัฒนาคุณภาพชีวิต

<u>โครงการสร้างชีวิตใหม่ให้สตรีในชนบท</u>

<u>วัตถุประสงค์</u>

1. เพื่อเตรียมอาชีพให้แก่สตรีที่ขาดโอกาส
2. เพื่อส่งเสริมให้สตรีมีการรวมกลุ่มประกอบอาชีพภายหลังการฝึกอาชีพ
3. เพื่อสร้างเครือข่าย ศูนย์ถ่ายทอดความรู้ทางภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป้าหมาย

ปีละ 100 คน ในพื้นที่อำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดนครราชสีมา

การดำเนินงาน

1. ฝึกอบรมอาชีพ หลักสูตร 88 วัน
2. ให้การอบรมพิเศษ เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านจริยธรรม คุณธรรม ศีลธรรม มารยาท วัฒนธรรรมประเพณีไทย การปกครองระบอบประชาธิปไตย กฎหมายในชีวิตประจำวัน โรคเอดส์ ยาเสพติด การอนามัย และการวางแผนครอบครัว
3. การรวมกลุ่มอาชีพภายหลังการอบรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>โครงการให้ความรู้แก่เยาวสตรีเพื่อป้องกันการถูกล่อลวง</u>

<u>วัตถุประสงค์</u>

1. เพื่อให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมายในสถานการณ์ปัญหาการถูกล่อลวง
2. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้เรียนรู้ที่จะดูแลตนเองให้พ้นภัยจากการถูกล่อลวง
3. เพื่อสร้างเครือข่ายในระดับท้องถิ่น ในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแส แก่ทางราชการในการล่อลวงหญิงและเด็กไปเพื่อการค้าประเวณี

เป้าหมาย

เด็กและสตรีในสถานศึกษาและชุมชน และตามเครือข่ายการทำงานในพื้นที่ ปีละ 500 - 1,000 คน

วิชาที่อบรม

- กระบวนการและวิธีการล่อลวงเพื่อการค้าประเวณี
- กฎหมายที่ควรรู้และจำเป็นในชีวิตประจำวัน
- การป้องกันตนเองเมื่อมีเหตุคับขัน
- การอนามัยและเพศศึกษา
- แนะแนวการประกอบอาชีพ
- การพัฒนาคุณภาพชีวิต

<u>การให้ทุนประกอบอาชีพแก่ผู้ติดเชื้อเอดส์</u>

<u>วัตถุประสงค์</u>

เพื่อให้การช่วยเหลือด้านเงินทุนประกอบอาชีพแก่สตรีผู้ติดเชื้อไวรัสเอดส์ และหัวหน้าครอบครัวผู้ติดเชื้อเอดส์อยู่ในอุปการะ นำไปลงทุนประกอบอาชีพให้มีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว

พื้นที่ดำเนินการ 19 จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เงินทุนประกอบอาชีพทุนละ 5,000 บาท

คุณสมบัติของผู้ขอรับทุน

1. ผู้รับการคุ้มครองฯที่ติดเชื้อโรคเอดส์ที่พ้นอุปการะของสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพและศูนย์สงเคราะห์และพัฒนาอาชีพบ้านนารีสวัสดิ์
2. บุคคลภายนอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 สตรีหัวหน้าครอบครัวที่ติดเชื้อโรคเอดส์และมีผู้อยู่ในอุปการะ

2.2 สตรีหัวหน้าครอบครัวไม่ติดเชื้อโรคเอดส์ แต่ต้องอุปการะคนในครอบครัวที่ติดเชื้อโรคเอดส์

สตรีที่ติดเชื้อโรคเอดส์หรือป่วยด้วยโรคเอดส์แต่ไม่มีผู้อุปการะเลี้ยงดู

2.3ทั้งนี้โดยผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่3.3.3.1ทางเข้าหลักจากภายนอกสู่ภายในโครงการ

บ้านนารีสวัสดิมีการจัดผังบริเวณโดยมีกำแพง 2 ชั้น โดยชั้นแรกเป็นส่วนของบุคคลภายนอกโครงการสามารถเข้ามาในโครงการได้เป็นส่วนสาธารณะ ประกอบด้วย อาคารฝ่ายบริหาร ส่วนร้านบริการ เสริมจุดนัดพบญาติ

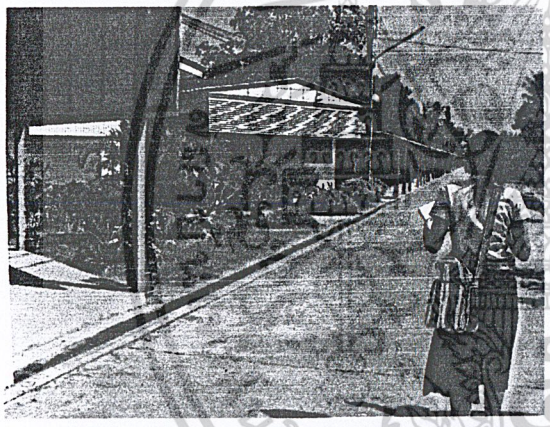

ภาพที่3.3.3.2 ภายในรั้วชั้นที่สอง

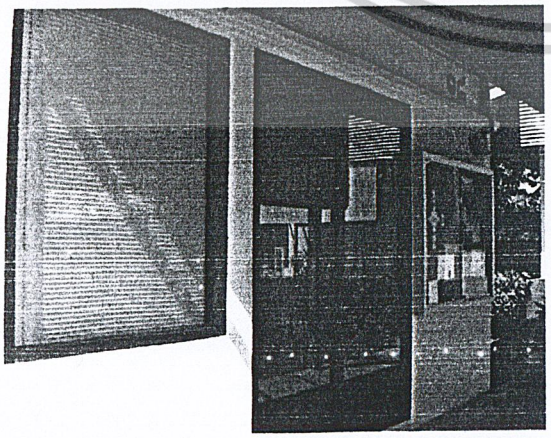

ภาพที่3.3.3.3 อาคารประชาสัมพันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

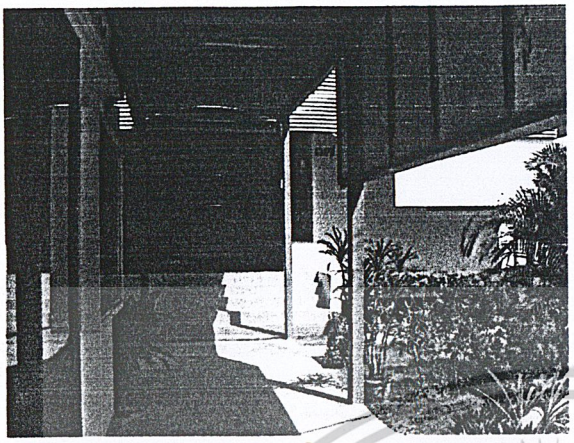

เป็นส่วนที่ตนภายนอกที่เป็นญาติผู้ป่วนเข้ามาได้โดยการขออนุญาติ แต่ต้องมีเจ้าหน้าที่คอยดูแลอยู่

ภาพที่3.3.3.4 ทางเข้าสู่อาคารเยี่ยมญาติ

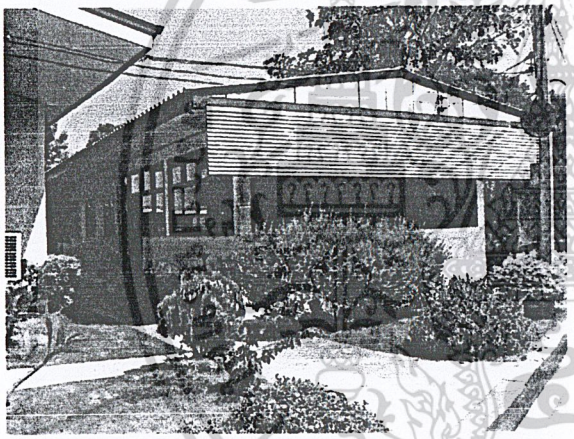

เป็นอาคารที่ใช้ฝึกอาชีพให้กับบุคคลภายนอก แบ่งเป็นห้องพักนักฝึกอาชีพ (ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกับฝึกให้กับในโครงการ) ห้องเรียนฝึกอาชีพ

ภาพที่3.3.3.5 อาคารฝึกอาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

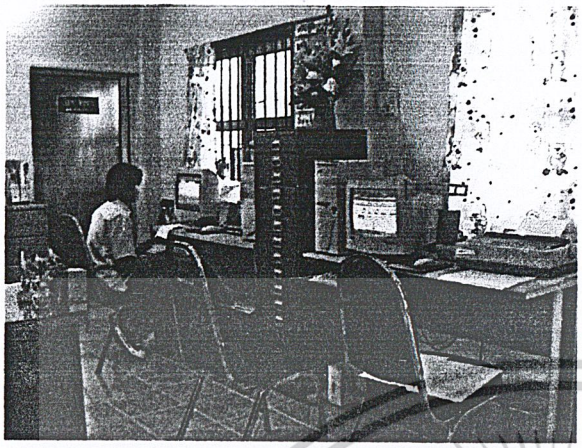

ภาพที่3.3.3.6 ห้องพักเจ้าหน้าที่ฝึกอาชีพ

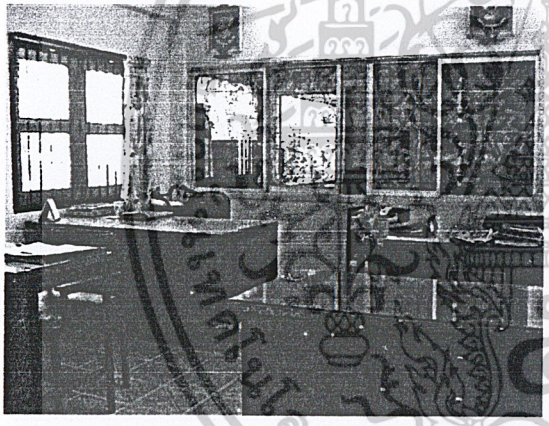

ภาพที่3.3.3.7 ห้องพักเจ้าหน้าที่ฝึกอาชีพ

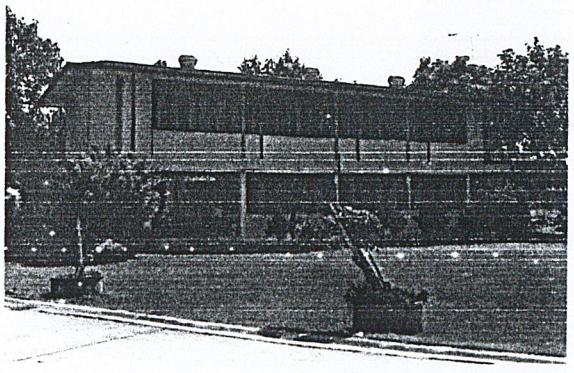

ภาพที่3.3.3.8 เรือนนอน

อาคารเรือนนอน ด้านบนจะเป็นส่วนนอน ด้านล่างจะเป็นส่วนทำกิจกรรม มีเด็กอยู่หลังละไม่เกิน 10 คน เป็นแนวความคิดของโครงการว่าอยากให้อบอุ่นเหมือนอยู่ที่บ้าน และมีความคิดที่จะจัดให้เหมือนบ้านพักตากอากาศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

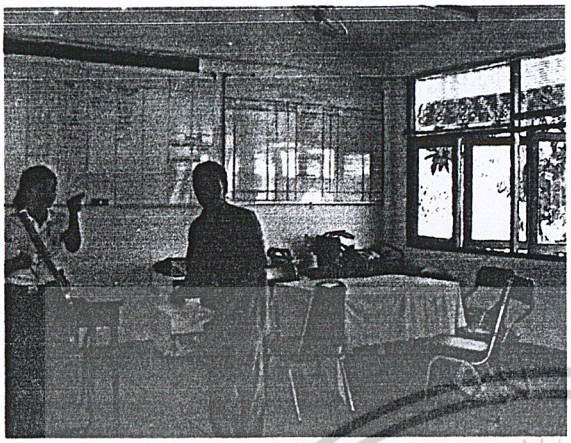

ภาพที่3.3.3.9 ห้องพยาบาล

ภาพที่3.3.3.10 ส่วนทำงานพยาบาล

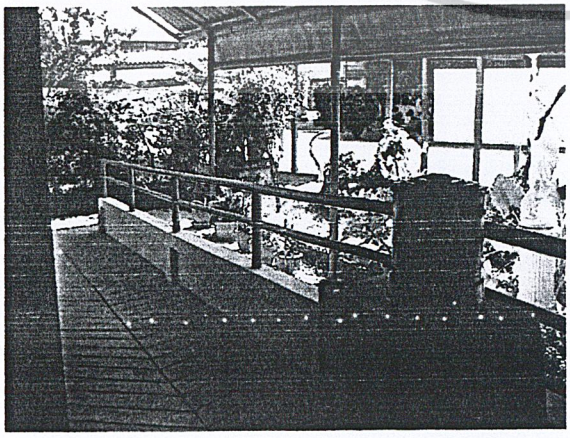

ภาพที่3.3.3.12 ทางลาดเข้าห้องพยาบาล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

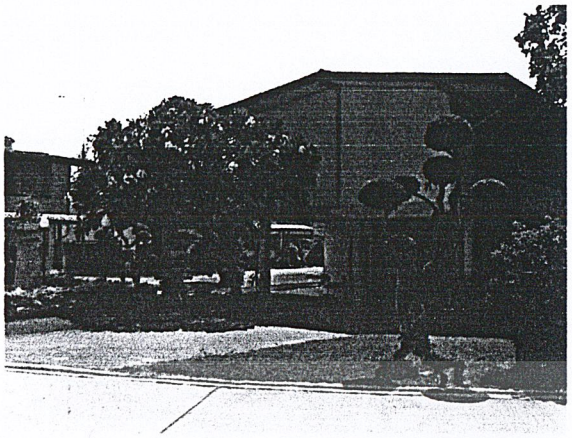

ภาพที่3.3.3.11 ห้องพักเจ้าหน้าที่

ภาพที่3.3.3.13 อาคารเรือนนอน

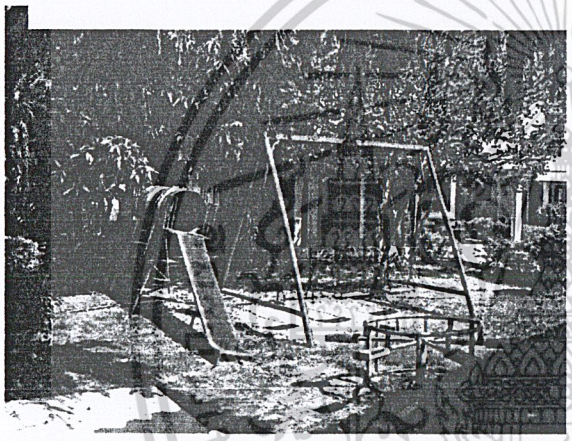

ภาพที่3.3.3.14 สนามเด็กเล่น

ส่วนนอนหญิงตั้งครรภ์และลูกอ่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

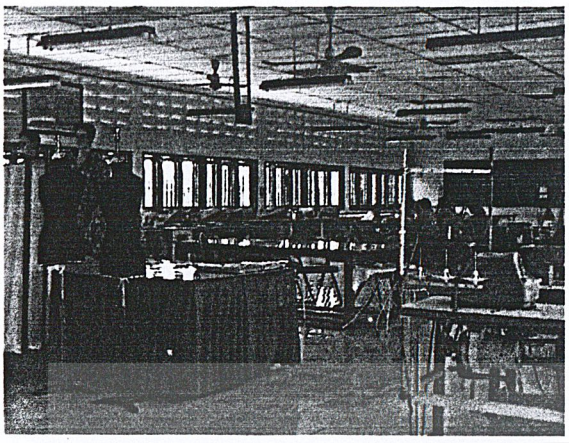

ภาพที่3.3.3.16 อาคารตัด-เย็บขั้นสูง
พื้นที่ตัด-เย็บ

ส่วนฝึกอาชีพตัดเย็บ จะมีอาคารอยู่ 3 หลัง แต่ละหลังจะฝึกอาชีพคนละระดับตามหลักสูตรฝึกอาชีพ แต่ละหลังประกอบไปด้วย ห้องพักเจ้าหน้าที่ ส่วนร่างแบบ ส่วนตัด-เย็บ

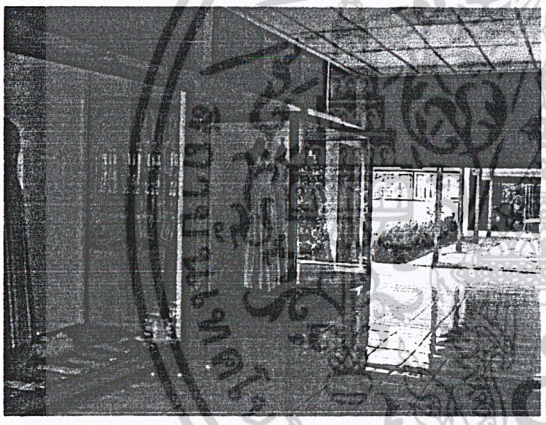

ภาพที่3.3.3.17 ตู้โชว์แบบที่ตัด-เย็บเสร็จแล้ว

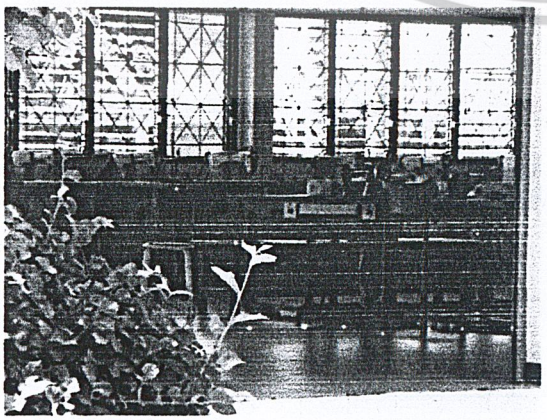

ภาพที่3.3.3.18 พื้นที่ตัด-เย็บ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

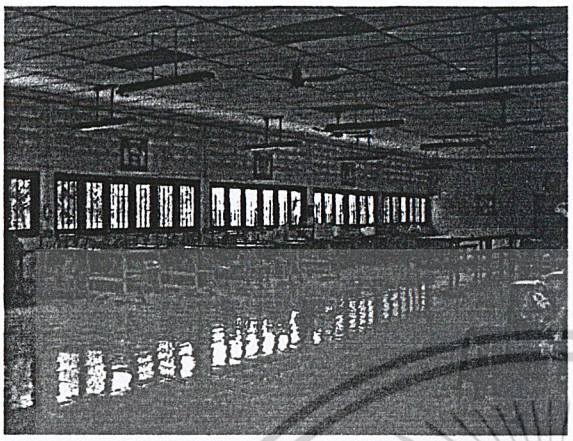

เป็นอาคารที่ฝึกหัดในการตัดเย็บขั้นพื้นฐาน การจัดห้องจะไม่ยุ่งยากและอุปกรณ์มีน้อยกว่าขั้นสูง

ภาพที่3.3.3.19 อาคารตัด-เย็บขั้นพื้นฐาน

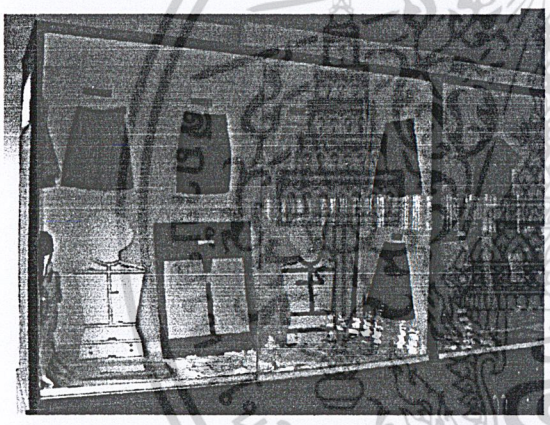

ภาพที่3.3.3.20 ตู้โชว์แบบที่ตัด-เย็บเสร็จแล้ว

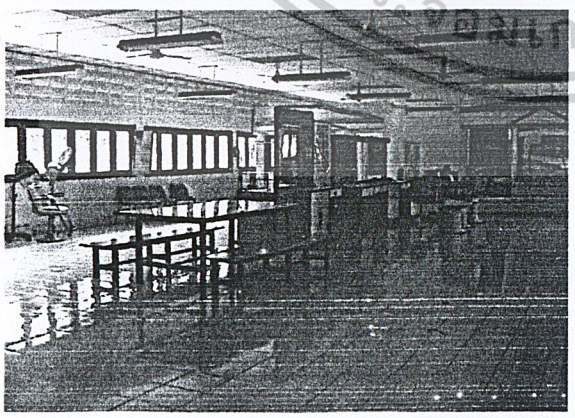

อาคารฝึกงานเสริมสวย เป็นกิจกรรมที่มีผู้ใช้มากที่สุด แบ่งเป็นพื้นที่ตัด ไดร์ สระ และพื้นที่อบไอน้ำ

ภาพที่3.3.3.21 อาคารฝึกงานเสริมสวย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

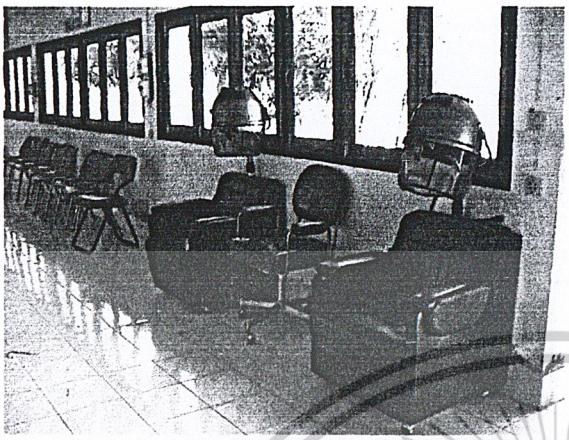

ภาพที่3.3.3.22 ส่วนอบไอน้ำ

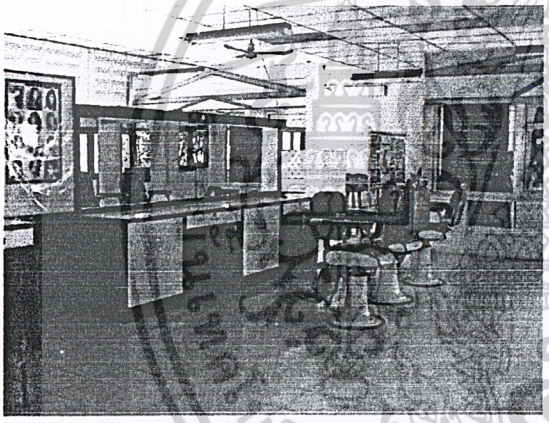

ภาพที่3.3.3.23 พื้นที่ตัดผม

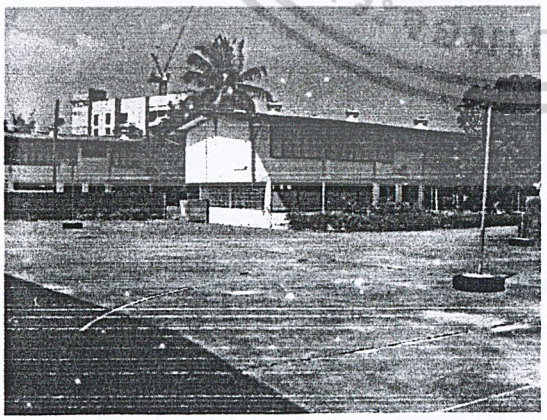

ภาพที่3.3.3.24 สนามบาสเกตบอล วอลอลย์บอล

ส่วนของสนามกีฬา มีการเล่นแชร์บอล วอลเลย์บอล บาสเกตบอล มีการดัดแปลงแต่ละสนามให้มีความหลากหฆายของกีฬา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

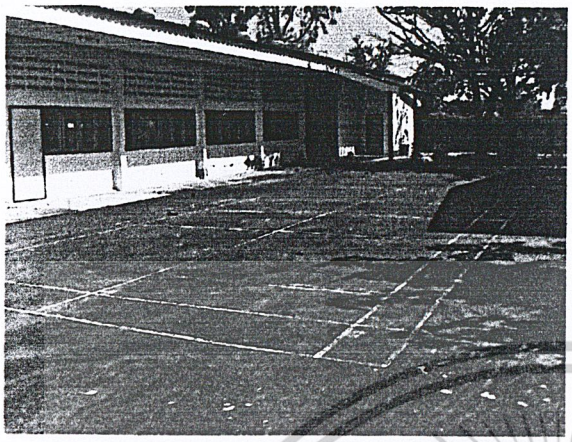

ภาพที่3.3.3.25 สนามแบตมินตัน

แผนกทอผ้ากี่กระตุก แบ่งเป็นห้องพักอาจารย์ ส่วนทอผ้า และส่วนเก็บอุปกรณ์

ภาพที่3.3.3.26 แผนกทอผ้ากี่กระตุก

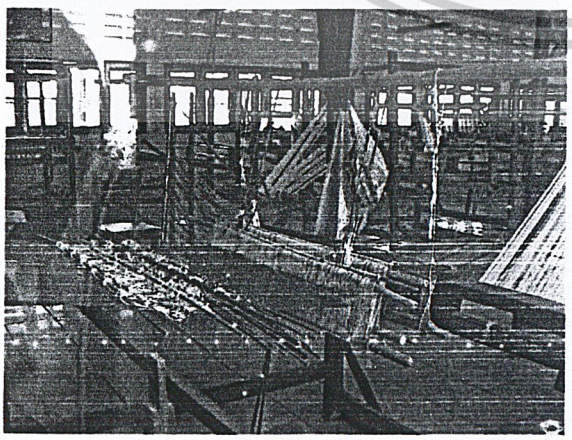

ภาพที่3.3.3.27 ส่วนทอผ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

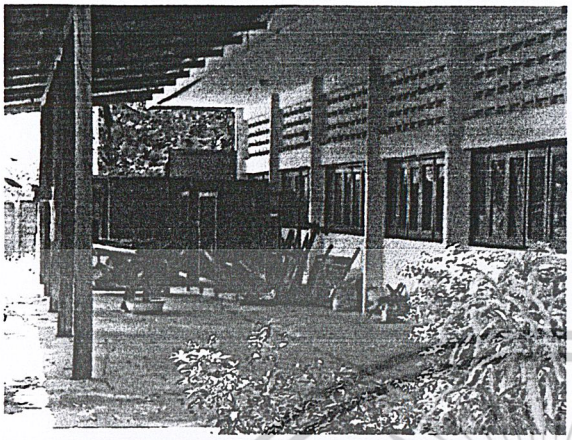

ภาพที่3.3.3.28 ส่วนเก็บอุปกรณ์

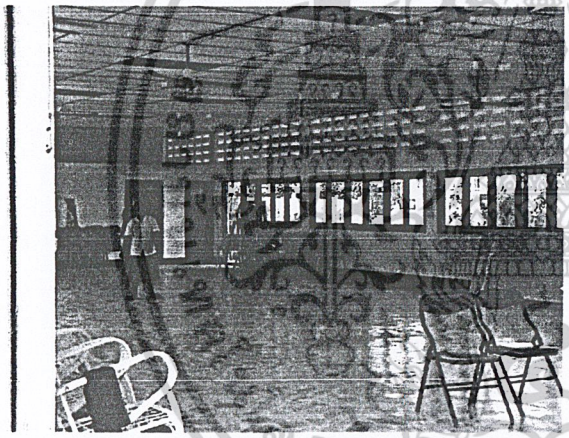

ภาพที่3.3.3.29 อาคารอเนกประสงค์

อาคารอเนกประสงค์เป็นอาคารที่ทำกิจกรรมต่างๆ เช่นวันสำคัญต่างๆ หรือมีอาสาสมัครเข้าร่วมทำกิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

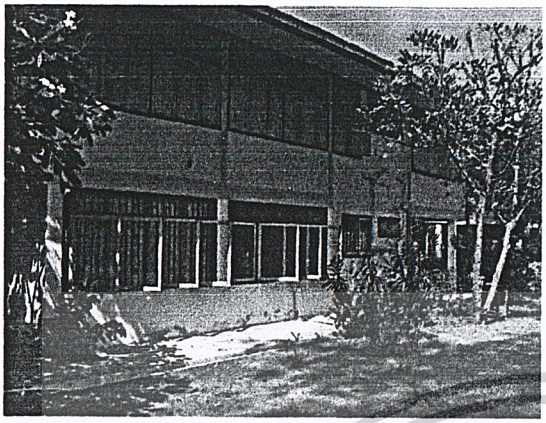

อาคารฝึกกิจกรรมบำบัด เช่น งานประดิษฐ์ งานศิลปะ

ภาพที่3.3.3.30 ส่วนทอผ้า

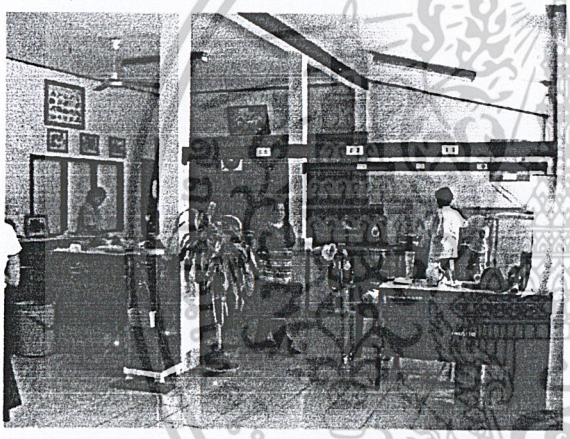

แผนกโภชนาการ เป็นการอาคารที่ใช้ฝึกและ แบ่งเป็นพื้นที่ทำงานนักโภชนาการและคนฝึกการทำอาหาร ส่วนเตรียมอาหาร ส่วนปรุงอาหาร

ภาพที่3.3.3.31 ส่วนปรุงอาหาร

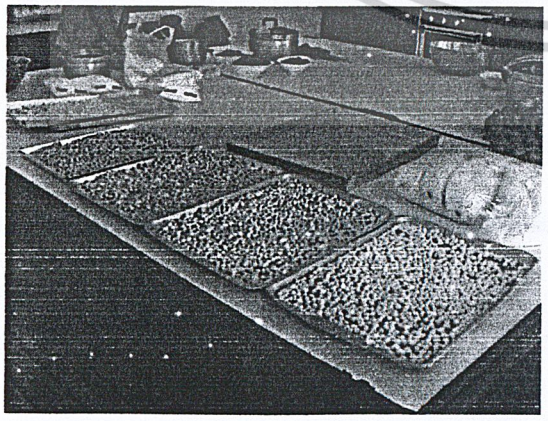

ภาพที่3.3.3.32 ส่วนเตรียมอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

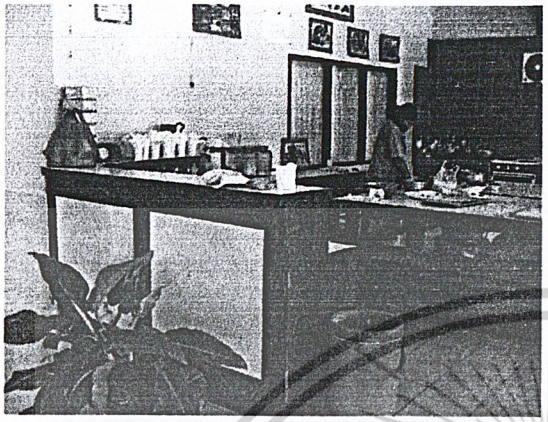

โรงอาหาร จะแบ่งเป็นส่วนเตรียมอาหาร ส่วนเก็บอาหาร ส่วนปรุง ส่วนล้าง และส่วนรับประทานอาหาร

ภาพที่3.3.3.33 ส่วนเตรียมอาหาร

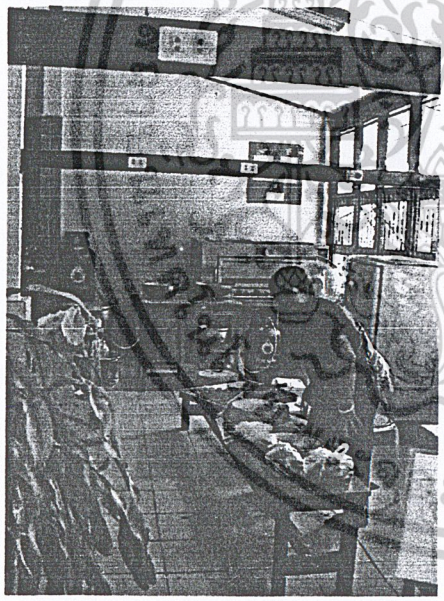

ภาพที่3.3.3.34 ส่วนเตรียมอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

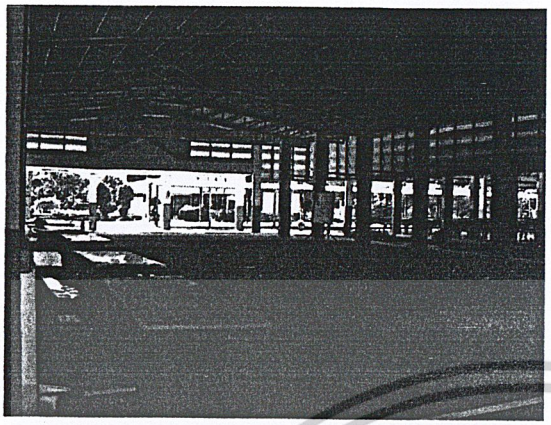

ภาพที่3.3.3.35 โรงอาหาร

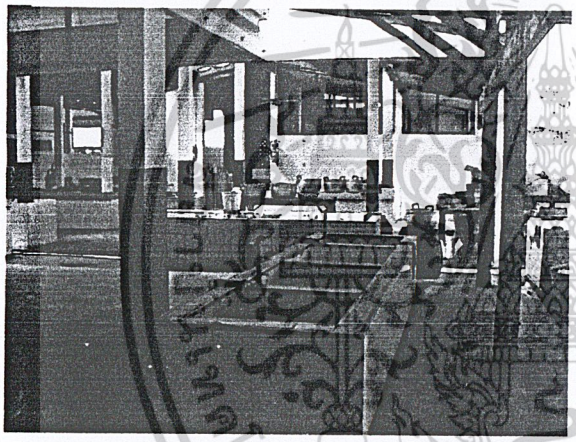

ภาพที่3.3.3.36 ส่วนล้าง

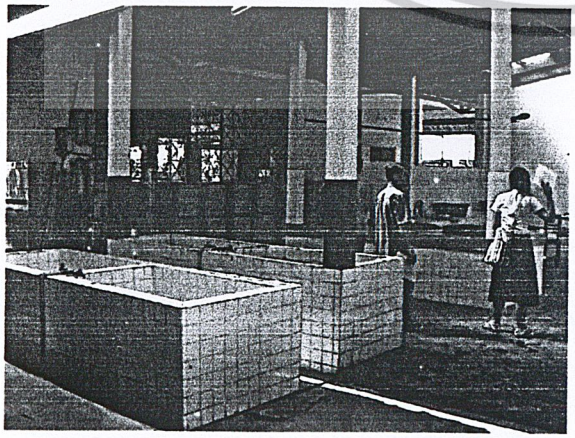

ภาพที่3.3.3.37 ส่วนล้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

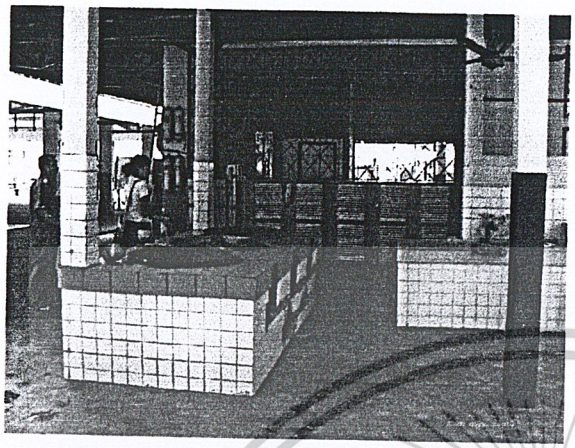

ภาพที่3.3.3.38 ส่วนปรุง

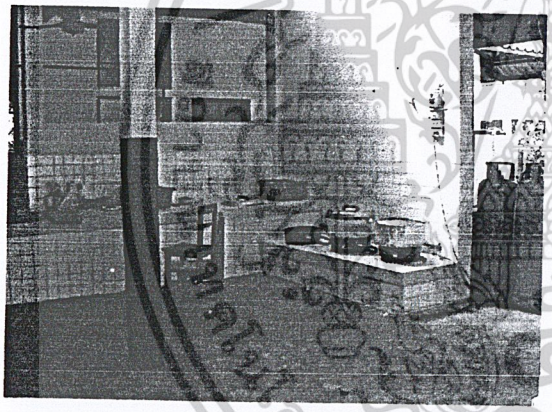

ภาพที่3.3.3.39 ส่วนหุงข้าว และทำแกง

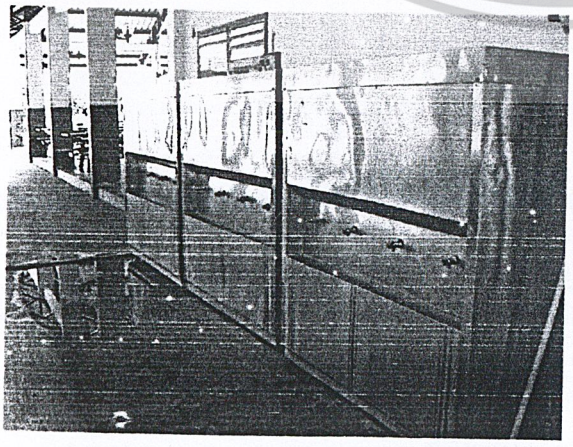

ภาพที่3.3.3.40 จุดแจกจ่ายน้ำดื่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

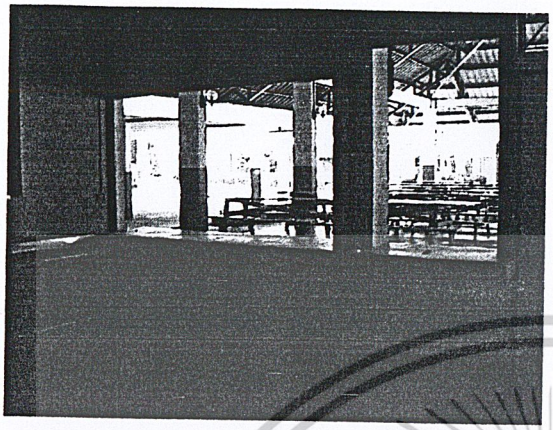

ภาพที่3.3.3.41 ส่วนเก็บอุปกรณ์ และอาหารสด-แห้ง

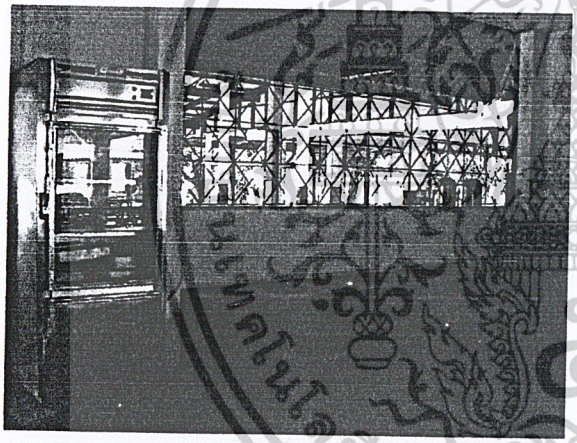

ภาพที่3.3.3.42 ส่วนเก็บอุปกรณ์ และอาหารสด-แห้ง

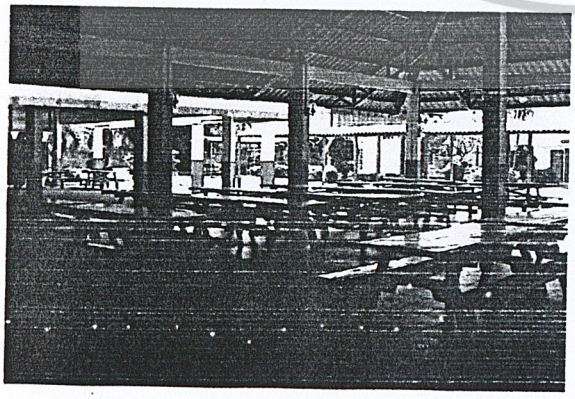

ภาพที่3.3.3.43 พื้นที่รับประทานอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่3.3.3.44 ห้องน้ำ

. ภาพที่3.3.3.45 ส่วนที่การแบ่งเขต

บ้านนารีสวัสดิมีการจัดผัง
บริเวณโดยมีกำแพง 2 ชั้น
โดยชั้นแรกเป็นส่วนของ
บุคคลภายนอกโครงการ
สามารถเข้ามาในโครงการได้
เป็นส่วนสาธารณะ
ประกอบด้วย อาคารฝ่าย
บริหาร ส่วนร้านบริการ เสริม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

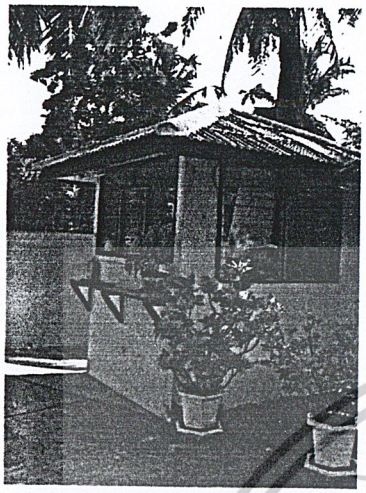

ภาพที่3.3.3.46 เจ้าหน้าที่ระบบรักษาความปลอดภัย

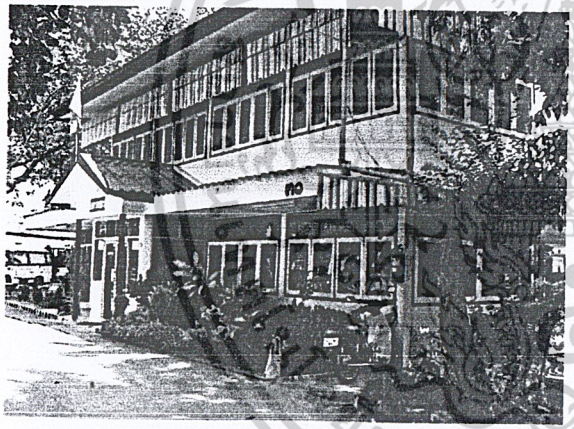

ภาพที่3.3.3.47 อาคารบริหาร

เป็นส่วนที่คนภายนอกโครงการสามารถเข้ามาใช้ในพื้นที่บริการได้ เป็นส่วนที่ฝึกการเข้าสังคมและฝึกการทำอาชีพจริงๆ เพื่อเพิ่มประสบการณ์ มีร้านเสริมสวย ร้านนวด ร้านขายผลิตภัณฑ์

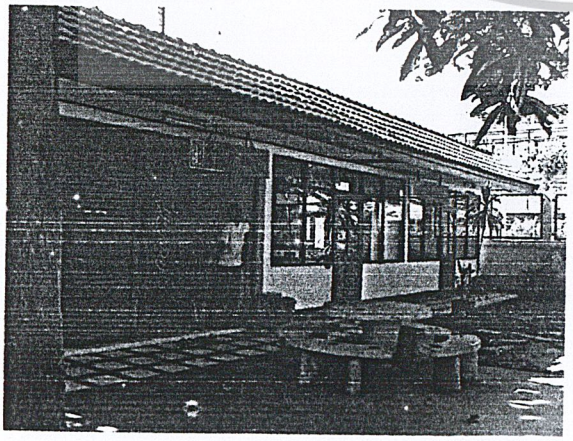

ภาพที่3.3.3.48 รานขายผลิตภัณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

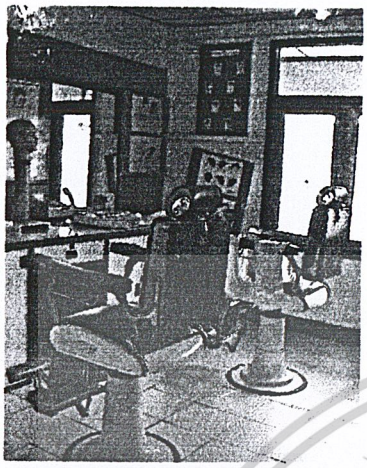

ภาพที่3.3.3.49 ร้านเสริมสวยชาย

ภาพที่3.3.3.50 ร้านเสริมสวยหญิง

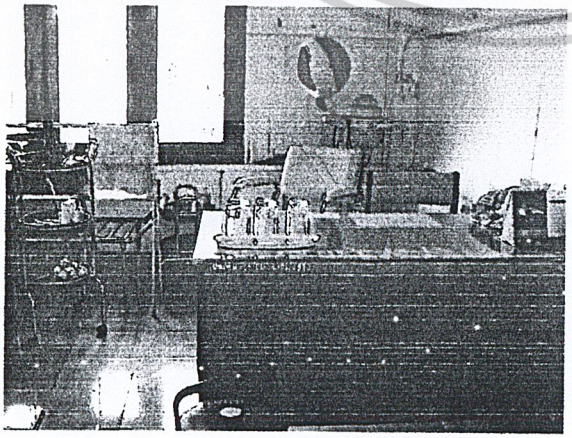

ภาพที่3.3.3.51 พื้นที่ผู้ดูแลการฝึก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

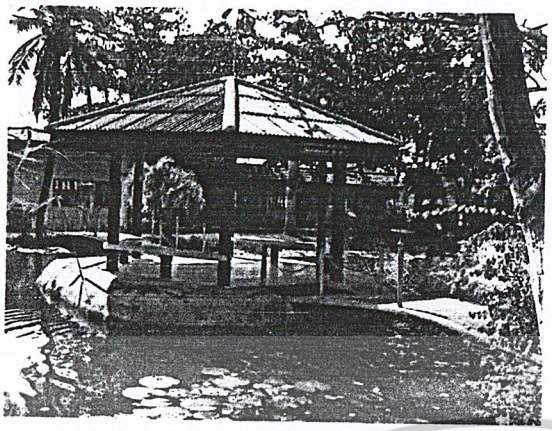

ภาพที่3.3.3.52 จุดพักคอย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.4สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านสองแคว

หน่วยงาน สำนักป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าหญิงและเด็ก กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ที่อยู่ หมู่ที่ 17 ตำบลหนองกุลา อ.บางระกำ จ.พิษณุโลก

ความเป็นมาของโครงการ

สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านสองแควจังหวัดพิษณุโลก เดิมชื่อสถานสงเคราะห์หญิงบ้านสองแคว ซึ่งเปิดดำเนินการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2539 เพื่อรองรับสตรีผู้กระทำความผิดตามพรบ.ปราบปรามค้าประเวณี พ.ศ. 2503 ใน 17 จังหวัดภาคเหนือต่อมาเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2539 มีผลบังคับใช้จึงเปลี่ยนชื่อหน่วยงานเป็นสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านสองแควจังหวัดพิษณุโลก ตามมาตรา 43 แห่งพระราชบัญญัตินี้ โดยสังกัดกองสัมมาอาชีวะสงเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ปัจจุบัน สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านสองแคว อยู่ในสังกัด สำนักป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าหญิงและเด็ก กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

กลุ่มเป้าหมาย

1. สตรีที่มีอายุไม่เกิน 18 ปี ที่ต้องเข้ารับการคุ้มครอง ตามพรบ.ป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 หรือสตรีที่มีอายุเกิน 18 ปี ที่สมัครเข้ารับการคุ้มครอง
2. สตรีที่ประสบปัญหาเดือดร้อนทางเศรษฐกิจและสังคม
3. เยาวชนสตรีและกลุ่มแม่บ้านในชุมชนชนบท
4. สตรี และเด็ก ทั้งชาวไทยและต่างชาติที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

ภารกิจของหน่วยงาน

ให้การคุ้มครองสวัสดิภาพและการบำบัดฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ พัฒนาคุณภาพชีวิตโดยให้การฝึกอาชีพ และส่งเสริมการมีงานทำ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถกลับคืนสู่ครอบครัว สังคม และสามารถพึ่งตนเองได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การคุ้มครองสวัสดีภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิต

วัตถุประสงค์

ให้การคุ้มครองสวัสดิภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิตสตรีที่ประสบปัญหาต่างๆ ได้แก่ สตรีที่ถูกล่อลวงละเมิดทางเพศ ถูกทารุณกรรม หรือสตรีที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

การฝึกอาชีพภายในสถานคุ้มครอง

วัตถุประสงค์

ฝึกอาชีพให้กับสตรีซึ่งเข้ารับการคุ้มครองภายในสถานคุ้มครองฯ เพื่อเป็นการบำบัดฟื้นฟูร่างกายและจิตใจ ให้มีความรู้ความสามารถไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้

กิจกรรมภายในศูนย์คุ้มครอง

สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านสองแคว จังหวัดพิษณุโลก ให้บริการแก่ผู้รับการคุ้มครองได้ปีละประมาณ 200 คน ต่อปี และไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น โดยจัดบริการและกิจกรรมต่างๆ ให้ดังนี้

1. ที่พักอาศัย โดยปัจจุบันมีเรือนนอนอยู่ 3 เรือนนอน ทุกคนจะได้รับเครื่องนอน เครื่องนุ่งห่ม และของใช้ส่วนตัว

2. อาหาร 3 มื้อ ครบถ้วน ตามหลักโภชนาการ

3. การตรวจรักษาโรคหรือบริการทางการแพทย์ สำหรับผู้ที่รับการคุ้มครองที่ป่วยเพียงเล็กน้อยจะมีเจ้าหน้าที่พยาบาลคอยให้การรักษา และหากเจ็บป่วยมากจะจัดส่งเข้ารับการรักษาที่อนามัย ตำบลหนองกุลา โรงพยาบาลบางระกำ และโรงพยาบาลพุทธชินราช จังหวัดพิษณุโลก

4. กิจกรรมสันทนาการและสังคม อาทิ โทรทัศน์ วิทยุ ห้องสมุด การกีฬา ตลอดจนจัดงานในโอกาสเทศกาลต่างๆ วันสำคัญประจำปี เพื่อให้ผู้รับการคุ้มครองได้รับความสนุกสนานและได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงาม

5. บริการด้านสังคมสงเคราะห์ ให้คำปรึกษาโดยนักจิตวิทยาและนักสังคมสงเคราะห์ ปรับสภาพฟื้นฟูร่างกายและจิตใจ เพื่อมุ่งพัฒนาจิตใจและบุคลิกภาพ ผ่อนคลายจากความวิตกกังวล สร้างลักษณะนิสัยให้มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม การอบรมธรรมะ และด้านศีลธรรม โดยใช้โครงการต่างๆเช่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- โครงการประสานครอบครัว
- โครงการศิลป์-ธรรมพัฒนา
- โครงการให้คำปรึกษาทางจิตเวช
- โครงการด้านกีฬาและแอโรบิคเพื่อสุขภาพ
- โครงการนำรักสู่ชุมชน
- โครงการปลูกพืชผสมผสานเพื่อส่งเสริมสุขภาพ
- โครงการศิลปะเพื่อการบำบัดฟื้นฟูสภาพจิตใจ
- โครงการนำรักสู่ชุมชน
- โครงการปลูกพืชผสมผสานเพื่อส่งเสริมสุขภาพ

6. จัดให้ได้รับการศึกษานอกระบบและการศึกษาสายสามัญตามหลักสูตร โดยส่งผู้รับการคุ้มครองที่อยู่ในวัยศึกษาไปเรียนร่วมกับโรงเรียนภายนอก ซึ่งได้แก่ โรงเรียนบ้านหนองกุลา โรงเรียนบ้านหนองไผ่ และโรงเรียนประชาสงเคราะห์วิทยา

7. จัดอบรมพิเศษ เพื่อเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ป็นแนวทางในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ เช่น ทักษะชีวิต การวางแผนครอบครัว ยาเสพติดให้โทษ ศิลปะป้องกันตัว เป็นต้น

8. จัดให้มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งเป็นบุตรของสตรีผู้รับการคุ้มครองเพื่อการพัฒนาก่อนวัยเรียน

9. จัดให้ได้รับการฝึกอบรมต่างๆ ตามความสมัครใจของผู้รับการคุ้มครอง ได้แก่ แผนกตัดเย็บเสื้อผ้าและจักรอุตสาหกรรม แผนกช่างแระดิษฐ์และอาหาร และแผนกส่งเสริมสุขภาพและความงาม ฯลฯ โดยจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับวัตถุดิบและแกล่งตลาดในชุมชน แบ่งการเรียนการสอนเป็นภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อมุ่งเน้นให้ได้เรียนรู้อย่างเข้าใจถึงสาระสำคัญของเนื้อหาขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติอย่างถูกต้องตามหลัก วิชาการฝึกฝนให้มีความชำนาญและประสบการณ์ในวิชาชีพ สร้างความมั่นใจในการนำความรู้ไปประกอบอาชีพและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสม

10. ส่งเสริมการรับงานสั่งจ้างหรือการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ของสตรีกลุ่มเป้าหมายและสันบสนุนวิชาการ ความรู้ใหม่ๆโดยจัดทำโครงการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ กลุ่มสตรีสองแควขึ้นในสถานคุ้มครองฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. การเตรียมความพร้อมก่อนกลับคืนสู่สังคม โดยจัดกิจกรรมปรับสภาพก่อนที่ผู้รับการคุ้มครองจะกลับไปใช้ชีวิตจริงในสังคม เช่น โครงการค่ายทักษะชีวิต โครงการครอบครัวบำบัด ฯลฯ

12. การให้ความช่วยเหลือครอบครัว ในระกว่างการคุ้มครองและภายหลังการพ้นอุปการะโดยนักสังคมสงเคราะห์ออกเยี่ยม และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดบริการอย่างต่อเนื่อง เช่น เงินทุนประกอบอาชัพ เงินสงเคราะห์ครอบครัว

<u>กิจกรรมในชุมชน</u>

1. การช่วยเหลือด้านเงินทุนประกอบอาชีพแก่สตรีที่ได้รับผลกระทบปัญหาเอดส์
2. การช่วยเหลือเงินและสิ่งของสงเคราะห์ครอบครัวแก่ผู้มีรายได้น้อยและไร้ที่พึ่ง
3. การให้ความรู้แก่เยาวชนสตรีเพื่อป้องกันการถูกล่อลวง
4. การฝึกอาชีพระยะสั้นต่างๆ ได้แก่ การฝึกอาชีพให้กลุ่มสตรีโครงการสร้างชีวิตให้ให้สตรีชนบท โครงการสืบสายใยรักจากครอบครัว โครงการฝึกอาชีพให้ผู้ติดเชื้อเอดส์

<u>กระบวนการให้ความคุ้มครอง</u>

1. ขั้นตอนการรับเข้า รับแจ้ง และช่วยเหลือสตรีกลุ่มเป้าหมายเข้ารับการคุ้มครองตลอด 24 ชั่วโมง โดยนำส่งจากสำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัด บ้านพักเด็กและครอบครัว สถานีตำรวจ สมัครด้วยตนเอง องค์กรเอกชนต่างๆ เป็นต้น
2. ให้การปฐมนิเทศ เพื่อให้ข้อมูลบริการและเตรียมความพร้อมผู้รับการคุ้มครองในการเข้ารับบริการ
3. สอบประวัติ และสอบเชาว์ปัญญา พร้อมให้คำแนะนำ คำปรึกษา ในคดีชาวต่างชาติจะดำเนินการติดต่อประสานล่ามแปลร่วมในการสอบประวัติ เพื่อค้นหาสภาพปัญหาและข้อเท็จจริงประเมินสภาพทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และร่วมปรึกษาหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการให้ความช่วยเหลือ
4. จัดบริการทางการแพทย์ ในกรณีที่มีการเจ็บป่วย และจัดเตรียมข้อมูลประวัติการเจ็บป่วยส่งต่อเพื่อรับการรักษา
5. ให้ความช่วยเหลือในการดำเนินคดีกรณีที่ถูกล่วงละเมิดถูดเอารัดเอาเปรียบ และกรณีที่มีการดำเนินคดีต่อผู้ค้า นายหน้าและผู้ที่เกี่ยวข้อง จะมีการเตรียมพร้อมเด็ก และจัดนักสังคมสงเคราะห์เข้าร่วมในการสอบสวนสืบพยานในกระบวนการยุติธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. รวบรวมข้อมูลประวัติของผู้รับฯ เพื่อติดตามครอบครัวหรือส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สืบหาและประเมินความพร้อมของสภาพครอบครัวและชุมชนในการรับกลับภูมิลำเนา

7. ส่งกลับและคืนสู่สังคม โดยประสานหน่วยงานรัฐองค์กรเอกชน สำหรับกรณีต่างชาติจะประวานสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สถานเอกอัคราชฑูต เพื่อจัดเตรียมเอกสารการเดนทางพร้อมแจ้งหน่วยงานรัฐและเอกชน ในประเทศต้นทางเพื่อเตรียมการรับรอง

8. การติดตามประเมินผล ส่งนักสังคมสงเคราะห์เยี่ยมบ้าน โดยประสานงานกับหน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่ เพื่อตืดตามประเมินผลและให้ความช่วยเหลือต่อเนื่อง โดยแบ่งระยะเวลาออกเป็นจำนวน 4 ครั้ง ใน 3 เดือน 6 เดือน 9 เดือน และ 12 เดือน

3.1.5 . มูลนิธิปวีณา

ประวัติความเป็นมาของโครงการ

จากาการที่ทางนางปวีณา หงสกุล ในฐานะที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนผู้แทนราษฎรสมัยแรกในปีพ.ศ. 2531 ได้ไปเยี่ยมบ้านเกร็ดตระการ ซึ่งเป็นสถานที่ราชการรับเด็กและสตรีซึ่งถูกหลอกถูกบังคับให้ค้าประเวณี ไปบำบัดฟื้นฟูจิตใจ พร้อมทั้งฝึกอบรมให้ความรู้และฝึกอาชีพเพื่อให้เด็กเหล่านั้นได้มีงานทำ ภายหลังจากที่ได้รับทราบปัญหาของเด็กและสตรีเหล่านั้นแล้ว จึงมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะช่วยเหลือโดยในขั้นแรก จากการที่นางปวีณา หงสกุล ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากสำนักนายกรัฐมนตรีเมื่อปี พ.ศ. 2538 ให้เป็นประธานคณะกรรมการเร่งรัดและประสานการปฏิบัติงานเยาวชนและสตรีภาครัฐและภาคเอกชน สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีโดยจัดตั้ง"ชุดเฉพาะกิจ"ขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ถูกละเมิดสิทธิและถูกทารุณกรรมในรูปแบบต่างๆ อย่างจริงจังและต่อเนื่องบังเกิดผลเป็นรูปธรรม จนมีผู้ประสบเคราะห์กรรมต่างๆ ได้เข้ามาขอรับความช่วยเหลือเป็นจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆและอย่างรวดเร็ว

อย่าสงไรก็ดี"ชุดเฉพาะกิจ"ดังกล่าว ที่จัดตั้งขึ้นโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ทางราชการโดยตรงนี้ ได้แปรเปลี่ยนไปตามการเปลี่ยนแปลงของการเมือง ซึ่งไม่สอดคล้องกับปณิธานของนางปวีณาที่ต้องการจะดำเนินการช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ประสบเคราะห์กรรมอย่างยั่งยืนและถาวรตลอดไปโดยไม่ผูกติดกับตำแหน่งหน้าที่ในทางราชการและการเมือง และโดยที่"ชุดเฉพาะกิจ"ดังกล่าวซึ่งได้รับการสนับสนุนจากรัฐในบางส่วน ได้จบสิ้นลงไปเป็นเวลานานแล้วแต่การดำเนินงานช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ถูกละเมิดทางเพศและถูกทารุณกรรมในรูปแบบต่างๆก็มิได้จบสิ้นลงไปด้วย นางปวีณา จึงได้จัดตั้ง"ชุดเฉพาะกิจปวีณา หงสกุล" ขึ้นมาปฏิบัติงานหลังจากปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา โดยขอความร่วมมือจากหน่วยราชการ และ หน่วยงานภาคเอกชนต่างๆทั้งนี้โดยใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งบประมาณและทุนทรัพย์ส่วนตัวเป็นหลักในการดำเนินงาน และภายหลังต่อมาได้รับความอนุเคราะห์เป็นโครงการสนับสนุนและการปฏิบัติงานร่วมกันกับ "มูลนิธิไลออนส์สากล" จากสหรัฐอเมริกา โดยสโรไลออนส์สากล ภาครวม 310 เป็นผู้ติดต่อประสานงาน และในเวลาต่อมาได้มีมิตรสหายและผู้มีอุปการะคุณได้ให้แนวคิดอนุญาตให้จัดตั้งจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เมื่อวันที่ 27 เมษายน พ.ศ.2542 ด้วยมีทุนเริ่มแรก 200,000 บาท

<u>วัตถุประสงค์</u>

วัตถุประสงค์ของโครงการที่สำคัญของมูลนิธิปวีณาหงสกุลเพ่อเด็กและสตรีมีดังนี้

1. ช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ถูกละเมิดและถูกทารุณกรรมในรูปแบบต่างๆ ตลอดจนการฟื้นฟูด้านร่างกายและจิตใจ
2. ช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ได้รับเคราะห์กรรม และไร้ที่พึ่งสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมอย่างปรกติสุข
3. ส่งเสริมและพัฒนารายได้เสริมทักษะแก่กลุ่มเด็ก และสตรีที่ยากไร้และด้อยโอกาส
4. ส่งเสริมกิจกรรมด้านวัฒนธรรมไทย
5. ดำเนินการเพื่อสาธารณประโยชน์หรือรวมมือกับองค์กรการกุศล
6. ไม่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการเมืองแต่ประการใด

<u>การบริหารงาน</u>

มูลนิธิฯดำเนินการโดยคณะกรรมการมูลนิธิฯซึ่งประกอบด้วยประธานกรรมการมูลนิธิฯ 1 คน รองประธานกรรมการมูลนิธิฯ 1 คน เลขานุการมูลนิธิฯ 1 คน และกรรมการอื่นๆอีกรวมแล้วไม่เกิน 15 คน กรรมการมูลนิธิฯอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี กรรมการมูลนิธิฯที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับคัดเลือกเข้าเป็นกรรมการมูลนิธิได้อีก

<u>อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการมูลนิธิฯ</u>

1. กำหนดนโยบาย ของมูลนิธิฯและดำเนินงานตามนโยบายนั้น
2. ควบคุมการเงินและทรัพย์สินต่างๆของมูลนิธิฯ
3. เสนอรานงาน กิจการ รายงานการเงิน และบัญชีงบดุล รายได้รายจ่ายต่อกระทรวงมหาดไทย
4. ดำเนินการให้เป็นไปตามมติที่ประชุมคณะกรรมการมูลนิธิฯ และวัคถุประสงค์ของข้อบังคับมูลนิธิฯ
5. ตราระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของมูลนิธิฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. แต่งตั้งหรือถอดถอนคณะอนุกรรมการขึ้นครั้งหนึ่ง หรือหลายคณะ เพื่อดำเนินการเฉพาะอย่างของมูลนิธิฯภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการมูลนิธิฯ
7. เชิญผู้คุณวุฒิ หรือบุคคลที่ทำประโยชน์ให้มูลนิธิฯ เป็นพิเศษเป็นกรรมการกิตติมศักดิ์
8. เชิญผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการมูลนิธิฯ

<u>การได้มาซึ่งทรัพย์สิน</u>

เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้ยกให้โดยพินัยกรรมหรือนิติกรรมอื่นๆโดยมิได้มีเงื่อนไขผูกพันให้มูลนิธิฯต้องรับผิดชอบในหนี้สินหรือการติดพันอื่นใด

1. เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มีจิตศรัทธาบริจาคให้
2. ดอกผลซึ่งเกิดจากทรัพย์สินของมูลนิธิฯ
3. รายได้อันเกิดจากการจัดกิจกรรมของมูลนิธิ

<u>วิธีการทำงานและผลงาน</u>

โดยที่จุดมุ่งหมายที่สำคัญของมูลนิธิฯซึ่งกำหนดไว้ว่า จะให้ความช่วยเหลือกับเด็กและสตรีที่ถูกละเมิดสิทธิ ถูกทารุณกรรม ถูกเอารัดเอาเปรียบในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ได้รับความเป็นธรรม และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้เป็นปรกติสุขอย่างถาวรสืบไป อันเป็นการช่วยเหลือรัฐบาลในฐานะพลเมืองดีอีกทางหนึ่ง ซึ่งวิธีการการทำงานของมูลนิธิฯ คือจะทำในกรณีที่ได้รับการขอร้องหรือร้องเรียนให้มูลนิธิฯเข้าไปช่วย ทั้งนี้ มูลนิธิฯจะไม่เข้าไปก้าวก่ายในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้เข้าไปช่วยเหลือแล้ว

เมื่อมูลนิธิฯได้รับการร้องทุกข์แล้ว ขั้นตอนต่อไปก็คือการเชิญเจ้าทุกข์เข้ามาที่มูลนิธิฯเพื่อให้ข้อมูล ถ้าเห็นว่ามีน้ำหนัก จากนั้นก็จะมีชุดเฉพาะกิจของมูลนิธิฯ เข้าไปสืบก่อนล่วงหน้าว่าเป็นจริงตามที่ได้ร้องเรียนมาหรือไม่ ถ้าข้อร้องเรียนมีมูล มูลนิธิฯก็จะประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งเจ้าทุกข์ได้ไปแจ้งความไว้แล้วเพื่อดำเนินการต่อไป ภายหลังจากที่ช่วยเหลือเด็กแล้ว ทางมูลนิธิฯ จะพิจารณาว่าเด็กสามารถจะอยู่ร่วมกับครอบครัวได้หรือไม่ ถ้ากรณีที่เด็กต้องการฟื้นฟูจิตใจ หรือต้องการฝึกวิชาชีพ มูลนิธิฯ ก็จะประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม และติดต่อประสานงานกับโรงเรียนในกรณีที่เด็กยังต้องศึกษาเล่าเรียนด้วย และสวัสดิการสังคม และติดต่อประสานงานกับโรงเรียนในกรณีที่เด็กยังต้องศึกษาเล่าเรียนด้วย และสำหรับกระบวนการยุติธรรมต่างๆนั้น มูลนิธิฯ จะดูแลต่อไปจนจบสิ้นคดีนั้นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 กรณีศึกษาอาคารตัวอย่างในต่างประเทศ

3.2.1 IWATE REHABILITATION CENTER

สถานที่ตั้ง SHIZUKUISHI TOWN , IWATE , JAPAN

ประเภท REHABILITATION

พื้นที่โครงการ 30,003 ตร.ม.

โครงสร้าง คอนกรีตเสริมเหล็ก

เป็นโครงการบำบัดและพักฟื้นผู้ป่วยทางสมอง ประกอบไปด้วยส่วนบำบัดรักษา OUT PATIENT, ส่วนที่พักผู้ป่วย, LAB และที่ทำการแพทย์

บทวิเคราะห์

แนวความคิดในการวางผัง

มีการแยกอาคารออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนคลีนิก และที่พักผู้ป่วยภายใน มีทางเดินเชื่อมต่อกัน มีการจัดวางอาคารตรงกลาง site มีมุมมองได้รอบทิศทาง มีการคิดเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมที่ดี มีที่ว่างมาก การจัดพื้นที่จะเน้นเรื่องการใช้งานเป็นหลัก ดังรูป

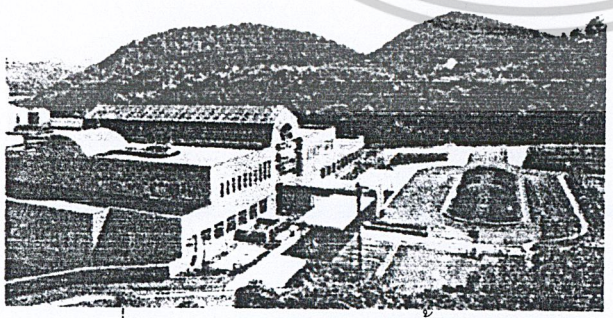

รูปที่ 3.2.1.1 แสดงมุมมองของทั้งโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

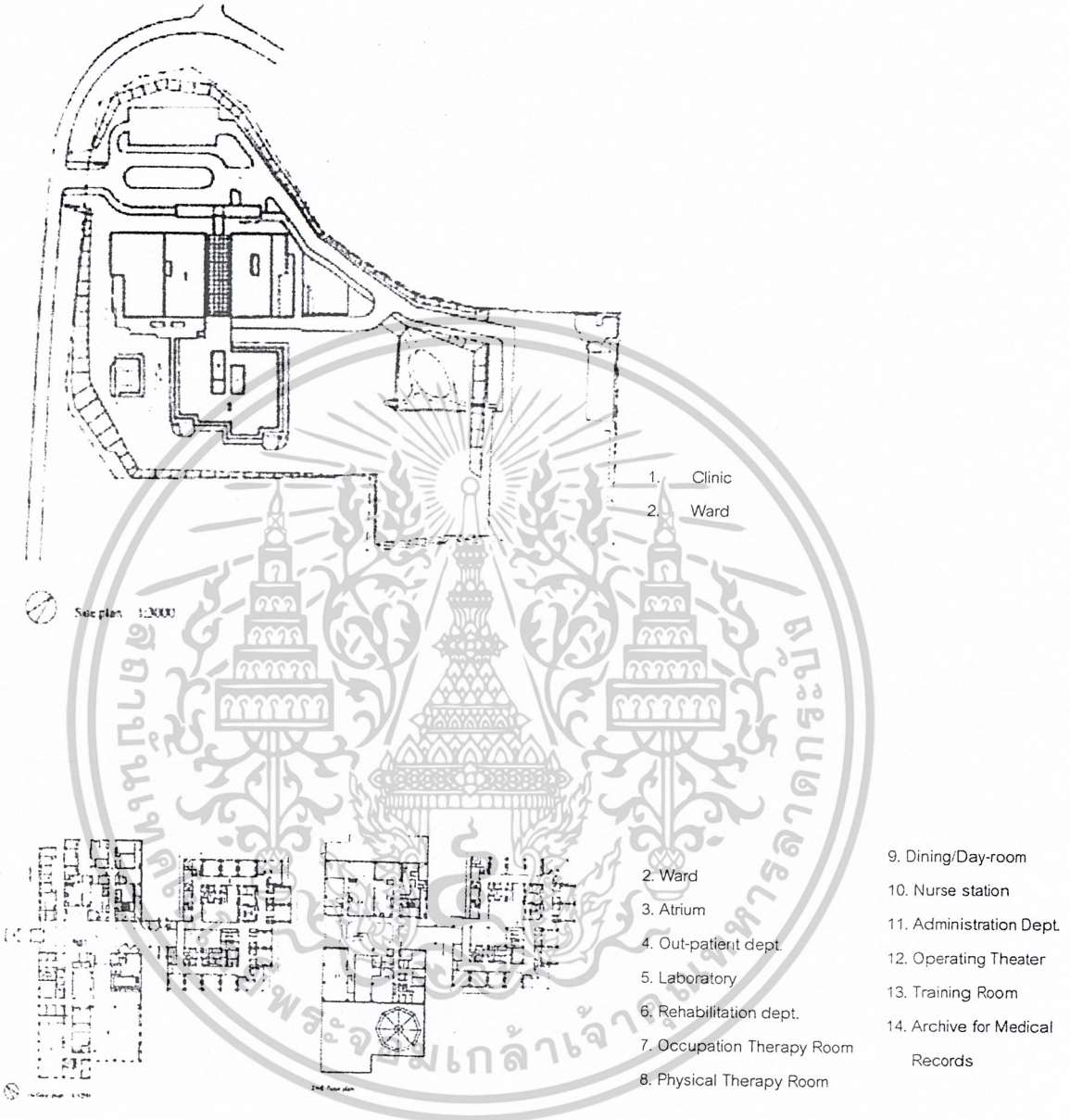

รูปที่ 3.2.1.2แสดงผังพื้นชั้นต่างๆ

<u>แนวความคิดในการออกแบบเพื่อประโยชน์ใช้สอย</u>

เนื่องจากผู้ป่วยส่วนใหญ่โดยเฉพาะผู้ป่วยในจะเป็นผู้สูงอายุ การจัด circulation จึงเน้นให้มีความสะดวกตรงไปตรงมา ชัดเจน จะเน้นเส้นทางการสัญจรที่แน่นอนเป็นหลัก ทำให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาคารออกมาเป็นแนวราบ เป็นอาคาร 3 ชั้น แต่อยู่เหนือทางเดินแค่ 2 ชั้น มีการจัดพื้นที่ตรงกลางที่โถงทางเข้าเป็น atrium โปร่งโล่ง ใช้เป็นพื้นที่เอนกประสงค์โดยเฉพาะในช่วงฤดูหนาวที่ออกนอกอาคารไม่ได้

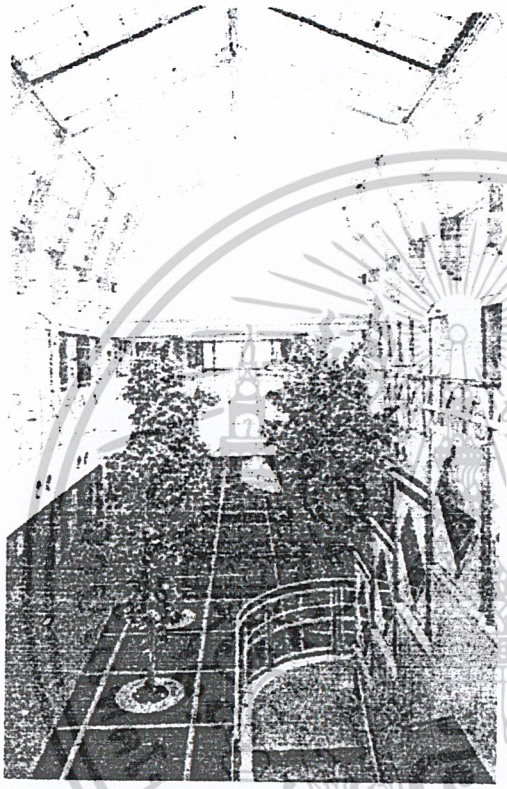

รูปที่ 3.2.1.3แสดงบริเวณภายในอาคาร จะเห็นได้
ว่ามีการนำแสงธรรมชาติมาใช้ได้อย่างเต็มที่
และมีการปลูกต้นไม้เพื่อสร้างบรรยากาศที่ร่มรื่นภายในอาคาร

<u>แนวความคิดในด้านการออกแบบสถาปัตยกรรม</u>

ลักษณะอาคารมีความเรียบง่าย เน้นทิศทางในแนวนอน ตัวอาคารแผ่ราบและมีลักษณะการเน้นพื้นที่ใช้สอยภายในอาคารมากกว่าภายนอก โดยเฉพาะบริเวณ atrium และส่วนกายภาพบำบัดที่มีการใช้ skylightและมีผนังกระจกด้านหน้าเพื่อให้มีแสงธรรมชาติเข้ามา มีส่วนโดมที่เป็น skylight ที่เป็นส่วนสร้าง character ให้กับอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

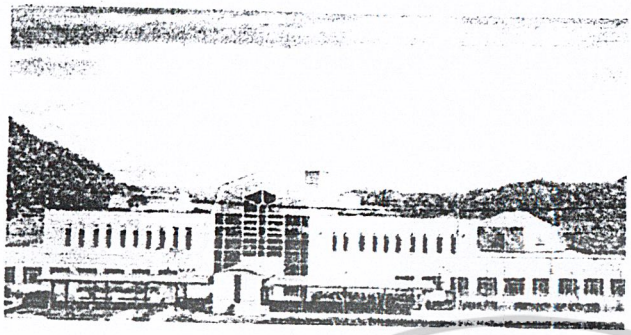

รูปที่ 3.2.1.4แสดงมุมมองภายนอกของอาคาร

รูปที่ 3.2.1.5แสดงรูปตัดของอาคารหลัก

<u>แนวความคิดในการออกแบบระบบเทคโนโลยีอาคาร</u>

มีการใช้แสงธรรมชาติเข้ามาในอาคารในส่วนของ atrium และห้องกายภาพบำบัด ทำให้มีความสว่างที่เพียงพอและประหยัดพลังงาน นอกจากนี้ยังช่วยเพิ่มอุณหภูมิภายในอาคารให้เกิดความอบอุ่นในฤดูหนาว เพื่อใช้พื้นที่ในส่วน atrium ประกอบการรักษาในช่วงฤดูหนาวอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง 3.3.1 แสดงการวิเคราะห์อาคารตัวอย่าง

หัวข้อ / โครงการ	สถานแรกรับเด็กหญิงบ้านธัญญพร	สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ	สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านนารีสวัสดิ์	สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านสองแคว
1. การเลือกที่ตั้งโครงการ	อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร มากนักสามารถเข้าถึงอาคารได้ง่าย มีปัญหาเด็กหลบหนี	มีการเลือกเกาะเกร็ดเป็นที่ตั้งโครงการทำให้เข้าถึงโครงการได้ยากลำบาก ในการพาเด็กออกไปสถานที่ต่างๆนอกโครงการ เช่นโรงพยาบาล เดินทางลำบาก แต่สามารถป้องกันการเข้าออกของคนนอกได้ง่าย และสามารถป้องกันการหลบหนีของเด็กได้	ห่างจากตัวเมืองของจังหวัดไม่มากนัก เดินทางโดยทางรถยนต์ประมาณ 15 นาที สามารถเข้าถึงโครงการได้ง่าย และพาเด็กไปยังสถานที่ต่างๆได้ง่าย แต่ยังขาดแหล่งพักผ่อนธรรมชาติภายในจังหวัด ถ้าต้องการไปพักผ่อนต้องไปที่จังหวัดอื่นๆ	อยู่ห่างจากตัวเมืองมาก เดินทางเข้าถึงโครงการได้ยากลำบาก และไกลจากสถานที่สาธารณูปโภค ถ้าเด็กไม่สบายจะส่งไปยังสถานีอนามัยใกล้คียง ซึ่งสถานีอนามัยก็ไม่พร้อมเรื่องการรักษา
2. เนื้อที่และทัศนียภาพรอบที่ตั้งโครงการ	มีเนื้อที่ประมาณ 56 ไร่ ซึ่งมีความเหมาะสมกับเนื้อที่อาคารไม่แออัดเกินไป ทัศนียภาพรอบนอกโครงการดีปานกลางเพราะมีอาคารเกิดขึ้นน้อยเนื่องจากอยู่บริเวณชานเมือง	มีเนื้อที่อาคารประมาณ 30 ไร่ ซึ่งเมื่อเทียบกับการรับเด็ก 300 คนต่อปี ทำให้ดูอาคารแออัดมากเกินไป ทัศนียภาพรอบนอกโครงการดีมาก เนื่องจากมีแม่น้ำเจ้าพระยาอยู่ด้านหน้าและด้านข้างโครงการ	มีเนื้อที่ประมาณ 40 ไร่ ซึ่งมีความเหมาะสมกับเนื้อที่อาคารไม่แออัดเกินไป และมีสัดส่วนกับจำนวนเด็กที่เหมาะสม คือ ประมาณ 200 คน ทัศนียภาพรอบนอกโครงการดีปานกลาง	มีเนื้อที่ประมาณ 60 ไร่ ซึ่งเมื่อเทียบกับเนื้อที่อาคารแล้วมีมากเกินไป มีที่ดินว่างเปล่าเหลือมาก ทัศนียภาพรอบนอกโครงการดีเนื่องจากเป็นชานเมืองมีลักษณะเป็น ไร่ นา สวน

โครงการ / หัวข้อ	สถานแรกรับเด็กหญิงบ้านธัญญพร	สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ	สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านนารีสวัสดิ์	สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านสองแคว
3. การจัด lay-outเพื่อความปลอดภัย	มีการจัด รปภ. ด้านหน้าโครงการ และด้านที่ติดกับที่ดินข้างเคียง ไม่ได้แบ่งโซนสำหรับpublic กับ private ทำให้ผู้ที่มาติดต่อกับส่วนบริหารจะเข้ามายังส่วนของเด็กได้	ได้แบ่งส่วนบริหารไว้ด้านนอกรั้ว เพื่อให้ผู้มาติดต่อโครงการไม่เข้าไปในโครงการ และไว้ส่วนช่วยเหลือไว้ในรั้วแต่ไว้ด้านหน้าสุดของโครงการ เพื่อให้ผู้ที่มาพบตัวเด็กไม่เข้าไปในส่วนต่างๆของโครงการจะเข้ามามากสุดเฉพาะบริเวณนี้	มีการจัดจัด lay-outเพื่อความปลอดภัยเป็น 2 ชั้น ชั้นแรกเป็นส่วนที่คนนอกสามารถเข้ามาได้ และชั้นสอง คนนอกไม่สามารถเข้ามาได้ จะมีรปภ. คอยดูแลการเข้าออก	มีการจัด รปภ. ด้านหน้าโครงการ และด้านที่ติดกับที่ดินข้างเคียง ไม่ได้แบ่งโซนสำหรับpublic กับ private ทำให้ผู้ที่มาติดต่อกับส่วนบริหารจะเข้ามายังส่วนของเด็กได้
4. หน่วยงานและบุคลากร	มีความขาดแคลนบุคลากรในด้านการบำบัดจิต เช่น จิตแพทย์ นักจิตบำบัด	มีความขาดแคลนบุคลากรในด้านการบำบัดจิต เช่น จิตแพทย์ นักจิตบำบัด	มีความขาดแคลนบุคลากรในด้านการบำบัดจิต เช่น จิตแพทย์ นักจิตบำบัด	มีความขาดแคลนบุคลากรในด้านการบำบัดจิต เช่น จิตแพทย์ นักจิตบำบัด

โครงการ / หัวข้อ	สถานแรกรับเด็กหญิงบ้านธัญญพร	สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ	สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านนารีสวัสดิ์	สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านสองแคว
5. การรับจำนวนเด็ก	มีประมาณ150 มีสัดส่วนพอดีกับกิจกรรมการบำบัด	มีประมาณ 300 ซึ่งมีจำนวนมากเกินไป ทำให้ดูแลได้ไม่ทั่วถึง	มีประมาณ200 มีสัดส่วนพอดีกับกิจกรรมการบำบัด	มีประมาณ200 มีสัดส่วนพอดีกับกิจกรรมการบำบัด
6. การจัดกิจกรรมต่างๆ	จะมีการจัดกิจกรรมบำบัดทุกวันในช่วงภาคบ่ายซึ่งจะเป็นผลดีในการพัฒนาจิตใจ และมีการพูดคุยกับนักจิตบำบัดทุกวัน	มุ่งเน้นไปยังการฝึกอาชีพ และการเรียนภาคบังคับ ไม่ได้มุ่งเน้นไปยังกิจกรรมในการบำบัดเท่าที่ควร	มุ่งเน้นไปยังการฝึกอาชีพ และการเรียนภาคบังคับ ไม่ได้มุ่งเน้นไปยังกิจกรรมในการบำบัดเท่าที่ควร แต่จะมีการพาเด็กออกไปพักผ่อนข้างนอกอย่างน้อย อาทิตย์ละ 1 ครั้ง	มุ่งเน้นไปยังการฝึกอาชีพ และการเรียนภาคบังคับ ไม่ได้มุ่งเน้นไปยังกิจกรรมในการบำบัดเท่าที่ควร
7. การฝึกอาชีพ	มีการฝึกอาชีพในวิชาทั่วๆไป ยังขาดการฝึกอาชีพที่เป็นลักษณะของท้องถิ่น	มีการฝึกอาชีพที่มุ่งเน้นการสร้างสมาธิ เช่น การทำจักสาร ยังขาดการฝึกอาชีพที่เป็นลักษณะของท้องถิ่น	มีการฝึกอาชีพหลายระดับเป็นการพัฒนาฝีมือ แต่ยังขาดการฝึกอาชีพที่เป็นลักษณะของท้องถิ่น	มีการฝึกอาชีพที่หลากหลายและจัดหาวัตถุดิบที่ได้ในท้องถิ่นมาฝึกอาชีพ

โครงการ / หัวข้อ	สถานแรกรับเด็กหญิงบ้านธัญญพร	สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ	สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านนารีสวัสดิ์	สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านสองแคว
8. องค์ประกอบต่างๆของโครงการ	อาคารบ้านพักพนักงานมีมากเกินความจำเป็น มีห้องที่ไม่ได้ใช้เหลืออยู่หลายหลัง	ขาดลานกีฬา และลานกิจกรรมต่างๆ เนื่องจากมีพื้นที่ไม่เพียงพอ	ยังขาดอาคารที่ใช้ทำกิจกรรมในการบำบัด เช่น อาคารศาสนา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ติดมากับแม่ที่ถูกทารุณกรรม	ห้องการเรียนการสอนวิชาภาคบังคับไม่เพียงพอ
9. การออกแบบอาคารเพื่อการพัฒนาจิตใจ		มีอาคารแออัดมากเกินไป ทำให้เด็กที่อยู่รู้สึกอึดอัด	มีการออกแบบอาคารนอนให้มีลักษณะเหมือนบ้านพักตากอากาศ และจัดให้พักหลังละไม่เกิน 10 คน เพื่อให้มีความรู้สึกเหมือนบ้านตัวเอง	มีการจัดลานพักผ่อนไว้ตามจุดต่างๆในโครงการ

โครงการ / หัวข้อ	สถานแรกรับเด็กหญิงบ้านธัญญพร	สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ	สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านนารีสวัสดิ์	สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านสองแคว
10. การจัด Landscape ในโครงการ	มีการปลูกต้นไม้เพื่อสร้างบรรยากาศในโครงการแต่เนื่องจากโครงการนี้พึ่งสร้างแล้วเสร็จได้ไม่นานทำให้ต้นไม้ยังไม่โต ทำให้ในโครงการมีอากาศร้อน	มีการหาพื้นที่จัดสวน และมีต้นไม้ใหญ่แทรกในโครงการ	มีการจัดสวนแทรกตามพื้นที่ระหว่างอาคาร เน้นการจัดสร้างบรรยากาศในบริเวณด้านหน้าโครงการที่เป็นส่วนของร้านค้าต่างๆเพื่อดึงดูดคนเข้ามาใช้บริการ	มีเนื้อที่เหลือมาก มีการจัดสวนบ้างตาม พื้นที่ที่ใกล้กับอาคาร พื้นที่ที่เหลือปล่อยไว้รกร้าง

บทที่ 4

การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของโครงการ

4.1 การพิจารณากิจกรรมของผู้ป่วย

4.1.1 กิจกรรมบำบัดจิตเวช
(Occupational Therapy in Mental Dysfunction)

กิจกรรมบำบัด เป็นอีกส่วนหนึ่งในงานด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ (Rehabilitation) ที่เป็นการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ที่พิการทั้งด้านร่างกายและจิตใจ โดยการประยุกต์ดัดแปลงกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันของผู้ป่วยให้เป็นสื่อสำหรับการรักษา เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถกลับไปใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข และให้พึ่งตนเองมากที่สุดเท่าที่ความสามารถจะอำนวยให้

จากความหมายดังกล่าวจึงถือได้ว่า กิจกรรมบำบัดเป็นศาสตร์และศิลปะในการรักษา ที่เป็นศาสตร์ก็เพราะการรักษาทางกิจกรรมบำบัด ต้องอาศัย หลักวิชาการต่างๆ ทั้งทางการแพทย์ จิตวิทยา สังคมวิทยา ฯลฯ และกิจกรรมบำบัด มาเป็นหลักในการรักษา และที่จัดว่าเป็นศิลป์ก็เพราะการรักษาทางกิจกรรมบำบัดนั้นต้องอาศัยความช่างคิด ความสร้างสรรค์ในการประยุกต์ดัดแปลงกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันให้กลายเป็นสิ่งที่มีคุณค่าทางการรักษาได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับหลักการรักษาและพื้นฐานประสบการณ์ทางวัฒนธรรมและความเชื่อของผู้ป่วย

4.1.1.1. ขอบเขตกิจกรรมบำบัด

กิจกรรมบำบัดในผู้ป่วยทางจิต (Occupational Therapy in Mental Dysfunction)

จุดมุ่งหมายหลักของกิจกรรมบำบัดในผู้ป่วยจิตเวชก็คือ การให้ผู้ป่วยได้เกิดความเพลิดเพลินผ่อนคลายความตึงเครียด ให้เกิดความภาคภูมิใจ มีความเชื่อถือตนเอง มีทักษะพื้นฐานในการทำงานตลอดจนให้ฝึกปรับตัวเข้ากับผู้อื่น อันเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีปกติสุขดังจะได้กล่าวในรายละเอียดดังต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.1.2 การรักษาผู้ป่วยจิตเวชด้วยกิจกรรมบำบัด

ดังได้กล่าวแต่ตอนต้นว่า จุดมุ่งที่สำคัญของกิจกรรมบำบัดจิตเวชคือทำให้ผู้ป่วยได้เกิดความเพลิดเพลิน รู้สึกผ่อนคลาย มีความภูมิใจและเชื่อถือตนเอง ให้สามารถมีทักษะ พื้นฐานในการทำงาน รวมถึงความสามารถที่จะมีชีวิตอยู่ร่วมผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข โดยตั้งอยู่บนหลัก 4 ประการ ดังนี้คือ

1. สนองความต้องการขั้นพื้นฐาน (Meeting basic need)

เป็นการสนองความต้องการด้านอารมณ์ของผู้ป่วยเป็นประการแรก เพื่อให้ผู้ป่วยเกิดความพึงพอใจกับความต้องการขั้นพื้นฐานก่อน เช่น การได้ระบายแรงขับทางเพศออกมาในรูปของการละเล่นต่างๆ หรือการได้เข้ากลุ่มเพื่อสร้างความคุ้นเคย ทำให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นปลอดภัย เป็นต้น

2. ป้องกันความเสื่อมถอย (Prevention)

เป็นการรักษาที่มุ่งกระตุ้นส่วนที่ขาดหายไปและส่งเสริมทักษะที่เหลืออยู่เอาไว้ เช่น ผู้ป่วยบางคนทำงานในสำนักงานในตำแหน่งนักพิมพ์ดีดเมื่อผู้ป่วยมีอาการทางจิต ขาดสมาธิ ทำให้ไม่สามารถทำงานได้ การกระตุ้นส่วนที่ขาดหายไป ฝึกให้ผู้ป่วยมีสมาธิและมีความตั้งใจในการทำงานมากขึ้น ในขณะเดียวกันเพื่อไม่ให้ทักษะทางการพิมพ์ดีดที่มีอยู่เดิมลดลงไป เราก็จะให้ผู้ป่วยได้ทำงานพิมพ์ดีดในสถานรักษาด้วยเป็นต้น

3. พัฒนาเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น (Development)

เป็นการรักษาที่มุ่งให้ผู้ป่วยเพียงเพื่อไม่ให้ผู้ป่วยมีสภาพทรุดลงไปกว่าเดิม หรือให้มีชีวิตอยู่โดยไม่ให้มีภาระแก่ผู้อื่นมากเกินไปกว่านั้น เช่น การฝึกผู้ป่วยประเภทชนิดเรื้อรัง ให้รู้จักรับประทานอาหาร อาบน้ำ แต่งตัว และการขับถ่ายได้เอง ซึ่งผู้ป่วยเหล่านี้มักมีความความสามารถอยู่ถึงระดับหนึ่งเท่านั้นไม่สามารถที่จะเรียนรู้พัฒนาการเปลี่ยนแปลงอะไรได้มากนัก

4.1.1.3 เครื่องมือของการรักษาทางกิจกรรมบำบัด

จากความหมายของกิจกรรมบำบัดว่า เป็นศาสตร์และศิลป์ในการประยุกต์ดัดแปลงกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันให้เป็นสื่อในการบำบัดรักษา

กิจกรรมต่างๆ ในที่นี้ได้แก่ การทำงาน การทำกิจวัตรประจำวัน การออกกำลังกาย การเล่นตลอดจนสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับคนเราในสิ่งแวดล้อม สรุปแล้วสื่อหรือเครื่องมือของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิจกรรมบำบัดก็คือสิ่งแวดล้อมรอบๆตัวเรานั้นเอง เพื่อความเด่นชัดในที่นี้ได้แบ่งออกเป็น 4 ชนิด ดังนี้คือ

1. การใช้ผู้รักษาเป็นเครื่องมือในการรักษา (Therapeutic use of self)
2. การใช้กลุ่มเป็นเครื่องมือในการรักษา(Activity group)
3. การใช้กิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมาย (Purposeful activity)
4. การใช้สิ่งแวดล้อมที่ไม่ใช่มนุษย์เป็นเครื่องมือในการรักษา (Nonhuman environment)

1. <u>การใช้ผู้รักษาเป็นเครื่องมือในการรักษา (Therapeutic use of self)</u>

ผู้บำบัดนับเป็นเครื่องมือที่มีผลต่อผู้ป่วยทั้งทางตรงและทางอ้อม ในแง่ของการกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนและสะท้อนกลับ พฤติกรรมต่างๆ ให้ผู้ป่วยได้รู้จักตนเอง ตลอดจนการเป็นแบบอย่างที่ดีให้ผู้ป่วยได้ลอกเรียนแบบด้วย

ดังนั้นผู้บำบัดที่ดีจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาตนเอง ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกและความต้องการของตนเอง และของผู้อื่น และยอมรับในความเป็นมนุษย์ของผู้อื่นตลอดจนความยืดหยุ่น เปิดใจยอมรับและปรับตัวปรับใจกับการเปลี่ยนแปลงได้ทุก สภาวการณ์ (เช่น บางครั้งผู้บำบัดอาจมีบทบาทเป็นเหมือน พ่อ แม่ ครู หัวหน้างาน เพื่อนร่วมงาน และบทบาทผู้รักษาท้ายที่สุด)

2. <u>การใช้กลุ่มเป็นเครื่องมือในการรักษา(Activity group)</u>

กลุ่มเป็นสื่อที่สำคัญอีกชนิดหนึ่งในงานทางกิจกรรมบำบัดที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้ป่วยที่มีปัญหาประสบการณ์ ตลอดจนความสามารถที่คล้ายคลึงกันมาทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อ

- ทำให้เกิดความรู้สึกว่าตน ไม่ได้แตกต่างไปจากผู้อื่น
- ทำให้เกิดความหวัง ความภาคภูมิใจ
- ทำให้มีโอกาสได้เรียนรู้เกี่ยวกับตนเองมากขึ้น
- มีโอกาสได้ช่วยเหลือผู้อื่น
- ได้เรียนรู้ในการปรับตัวเข้า กับผู้อื่นอันเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำรงชีวิตต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>กลุ่มที่ใช้งานกิจกรรมบำบัด แบ่งเป็น 5 ชนิดดังนี้</u>

1. กลุ่มประเมินความสามรถ (Evaluation group)

เป็นกลุ่มที่จัดขึ้นสำหรับประเมินความสามารถของผู้ป่วย ในด้านทักษะการทำงาน สังคม และสภาพจิตใจ หรือบางครั้งเรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่ม ที คลินิก (O.T Clinic)

2. กลุ่มสำรวจตัวเอง (Task – oriented group)

เป็นกลุ่มที่ผู้ป่วยให้รู้จักตนเอง โดยการให้ผู้ป่วยได้รู้และแสดงความต้องของตนเองต่อกลุ่ม ตลอดจนการยอมรับความคิดเห็นของกลุ่มได้ โดยผ่านทางกิจกรรมที่สร้างสรรค์

3. กลุ่มพัฒนาสัมพันธภาพ (Development group)

กลุ่มชนิดนี้มีเป้าหมายทำให้ผู้ป่วยได้ เรียนรู้วิธีสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นเป็นสำคัญ โดยแบ่งระดับพัฒนาการสัมพันธภาพของผู้ป่วยเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับแรก สามารถอยู่ในกลุ่มได้ ไม่รบกวนกลุ่ม แต่ยังมีอาการสับสน เงียบเฉย ไม่สนใจเข้าร่วมกลุ่ม กลุ่มที่ใช้ในผู้ป่วยระดับนี้เรียกว่า กลุ่มขนาน (Parallel group)

ระดับสอง สามารถทำกิจกรรมของตัวเองในกลุ่มได้ แต่ยังมีความอึดอัด ขัดเขินใจในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น กลุ่มที่ใช้ในผู้ป่วยระดับนี้เรียกว่า (Project group)

ระดับสาม สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้บ้าง แต่ยังไม่สามารถรับความคิดเห็นของผู้อื่นและ/หรือ ตั้งเป้าหมายในการทำกิจกรรมได้ กลุ่มที่ใช้เรียกว่ากลุ่มช่วยกันคิดช่วยกันทำ (Egocentric cooperative group)

ระดับสี่ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ แต่ยังไม่สามารถแสดงออกทางอารมณ์ที่เหมาะสมทั้งทางบวกและทางลบให้ผู้อื่นรับรู้ได้ กลุ่มที่ใช้เรียกว่า กลุ่มร่วมใจ (Cooperative group)

ระดับห้า สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ช่วยเหลือผู้อื่นได้ แต่ยังมีปัญหาในการวางตัวตามบทบาททางสังคม กลุ่มที่ใช้ในผู้ป่วยระดับสุดท้ายนี้ คือ กลุ่มวุฒิภาวะ (Mature group) ดังไดอะแกรมรูปที่ 4.1.1.3.1

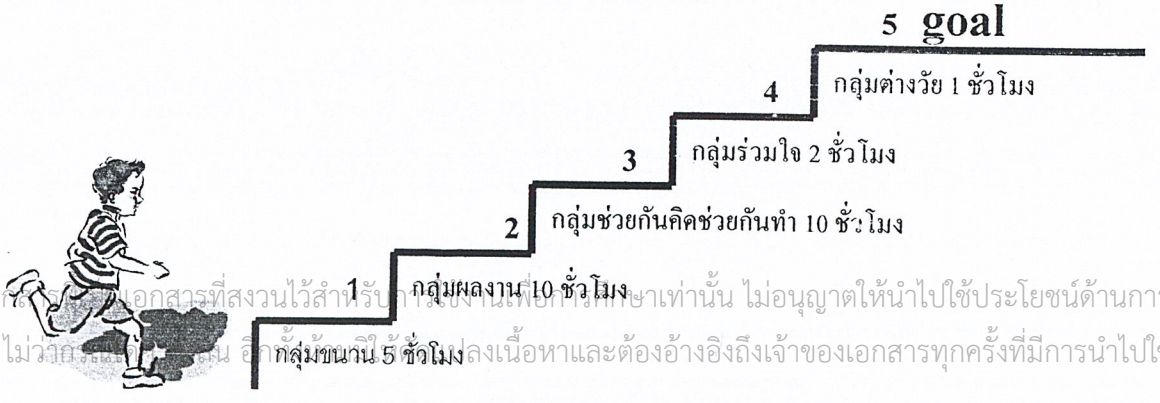

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการจัดระดับกลุ่มพัฒนาสัมพันธภาพจะเห็นได้ว่า ผู้เขียนได้แบ่งตามระดับพฤติกรรมของผู้ป่วยจากผู้ป่วยที่มีระดับ สัมพันธภาพระดับล่างถึงสูงสุด ดังนั้นกิจกรรมที่ ให้ตลอดจนบทบาทของผู้บำบัดที่เข้าร่วมกลุ่มจึงเป็นสิ่งที่จะต้องปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ ซึ่งเราเรียกผู้นำในกลุ่มสัมพันธภาพนี้ว่า ผู้นำตามสถานการณ์ (Situational group)

4. กลุ่มสอนทักษะและความรู้ใหม่ (Thematic group)

เป็นกลุ่มที่จัดขึ้นเพื่อฝึกให้ผู้ป่วยได้เรียนรู้สิ่งที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน โดยเน้นจำเพาะเจาะจงในผู้ป่วยแต่ละราย เช่น กลุ่มทำอาหารสำหรับผู้ป่วยที่สนใจหรือเป็นแม่บ้าน กลุ่มฝึกทักษะในงานอาชีพ สำหรับผู้ป่วยที่ต้องกลับไปทำงานเดิม หรืองานใหม่ หรือกลุ่นสอนทักษะการแต่งกาย ฯลฯ เป็นต้น

5. กลุ่มอภิปราย (Topical group)

เป็นกลุ่มที่สื่อความหมาย โดยเน้นการสนทนา โต้ตอบและอภิปรายในเรื่องกิจกรรมที่จะกระทำ กลุ่มนี้แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ การอภิปรายเพื่อเตรียมการ (anticipatory) และการอภิปรายขณะที่กำลังดำเนินกิจกรรมอยู่ ซึ่งกิจกรรมใน Topical group อาจจะคล้ายคลึงกับ Thematic group เพียงแต่ Topical group เป็นสถานการณ์จริงๆ ไม่ใช่สถานการณ์จำลองแบบ Thematic group

3. กิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมาย (Purposeful Activities)

กิจกรรมเป็นสื่อหลักที่นักกิจกรรมบำบัดใช้เป็นเครื่องมือในการรักษาทางกิจกรรมบำบัด ซึ่งมีคุณค่าในตัวของมันเองดังนี้

3.1 ช่วยในการวินิจฉัยโรค

3.2 ช่วยลดแรงขับทางเพศ

3.3 ช่วยดึงผู้ป่วยให้รับรู้สิ่งแวดล้อม และสภาพที่เป็นจริง (reality orientation)

3.4 เป็นสื่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทั้งในแบบใช้คำพูดและไม่ใช้คำพูด

3.5 เป็นสื่อในการเรียนรู้ประสบการณ์ในการทำงาน การดำรงชีวิตเพื่อเตรียมตัวกลับสู่ชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ชนิดของกิจกรรมสำหรับผู้ป่วยจิตเวช

แบ่งเป็น 3 กลุ่มดังนี้

1. กิจวัตรประจำวัน ได้แก่
    - สุขอนามัยส่วนตัว
    - การติดต่อสื่อสาร
2. งาน
    - งานยามว่าง
    - งานบ้าน
    - งานอาชีพ
3. นันทนาการ
    - การละเล่น
    - กีฬา
    - ทัศนะศึกษา

ลักษณะเฉพาะของกิจกรรมสำหรับผู้ป่วยจิตเวช

1. มีลักษณะเรียบง่ายไม่ซับซ้อน
2. เป็นกิจกรรมที่ผู้ป่วยคุ้นเคย และสนใจมาก่อน
3. ใช้วัสดุอุปกรณ์พื้นบ้าน มีอยู่โดยธรรมชาติ
4. อยู่ในระดับความสามารถที่ผู้ป่วยจะทำสำเร็จ
5. สามารถดัดแปลงยืดหยุ่นได้ตามความสามารถของผู้ป่วย
6. เป็นกิจกรรมที่วิเคราะห์แล้วว่า เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อผู้ป่วย

- ตัวอย่างกิจกรรมการรักษาผู้ป่วยประเภทต่างๆ

กิจกรรมที่แนะนำไว้นี้ เป็นเพียงตัวอย่างที่ได้วิเคราะห์กันอย่างคร่าวๆ ซึ่งในการให้การรักษาจริงๆ อาจจะต้องพิจารณากันตามความเหมาะสมในผู้ป่วยแต่ละรายต่อไป

ก. ผู้ป่วยโรคประสาทวิตกกังวล (Anxiety neurosis)

ผู้ป่วยประเภทนี้มักจะขาดความมั่นใจในตัวเอง ไม่กล้าทำอะไร เนื่องจากกลัวว่าจะทำไม่สำเร็จ หมกมุ่นกับตนเองและแยกตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จุดมุ่งหมายของการรักษาทางกิจกรรมบำบัด

1. ลดภาวะความตึงเครียด
2. ให้เกิดความภูมิใจ มั่นใจในตัวเอง
3. ให้เข้าใจตนเอง

<u>กิจกรรม</u>

1. เป็นกิจกรรมเรียบง่าย ไม่ซับซ้อน ใช้เวลาไม่มากนัก กิจกรรมดังกล่าวนี้มักจะอยู่ในกลุ่มขนาน (Parallel group) เช่นการวาดรูป ระบายสี การพับถุงกระดาษ พันลำลี ฯลฯ ซึ่งกิจกรรมที่เรียบๆ ง่ายๆ เหล่านี้จะช่วยให้ผู้ป่วยพบความสำเร็จ เกิดความภาคภูมิใจ และทำให้มีความมั่นใจที่จะเผชิญกับปัญหาต่างๆ มากขึ้น
2. กิจกรรมเพื่อลดความตึงเครียดต่างๆ เช่น การออกกำลังกาย การทำสวน ขุดดิน ฯลฯ
3. กิจกรรมที่ไม่มีการแข่งขัน เช่น การร้องเพลง เล่นดนตรี

ข. ผู้ป่วยฮิสทีเรีย (Hysteria)

ผู้ป่วยประเภทนี้มักจะหมกมุ่น หรือกังวลแต่อาการร่างกายของตนเอง ขาดความสนใจในกิจกรรม ขาดความรับผิดชอบ และมักจะพยายามเรียกร้องความสนใจ โดยการใช้การเจ็บป่วยของตนเองเป็นเครื่องต่อรอง

จุดมุ่งหมายทางกิจกรรมบำบัด

1. เบนความสนใจของผู้ป่วยออกจากอาการเจ็บป่วย
2. ให้รู้จักใช้ความสามารถที่อยู่ เป็นประโยชน์ในการเรียกร้องความสนใจ

กิจกรรม

1. กิจกรรมที่ผู้ป่วยสนใจ เช่น การประดิษฐ์ของเล่น การตัดเย็บเสื้อผ้า การทำครัว
2. กิจกรรมที่ผู้ป่วยถนัดหรือมีพรสวรรค์ เพื่อให้ผู้ป่วยได้เรียนรู้วิธีเรียกร้องความสนใจด้วยวิธีที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น
3. การทำลองทำงาน (Work therapy) เช่นงานครัว งานซักรีด งานขายของในร้านค้าของ

ค. ผู้ป่วยซึมเศร้าชนิดปฏิกิริยา (Reactive depression)

ผู้ป่วยประเภทนี้มักหมกมุ่นกับ ตนเองตลอดเวลา มีความเศร้าโศกเสียใจตึงเครียดจนขาดความสนใจผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จุดมุ่งหมายทางกิจกรรมบำบัด

1. ดึงความสนใจจากตนเองไปสู่โลกภายนอก
2. ลดภาวะกดดันและความตึงเครียด

กิจกรรม

1. กิจกรรมที่สนุกสนาน เช่น เกมส์กีฬา งานบันเทิงต่างๆเพื่อดึงความสนใจจากตนเองไปสู่โลกภายนอก
2. กิจกรรมที่มีโอกาสที่ระบายความกดดันหรือความตึงเครียดเช่น การวาดภาพ การระบายสี การปั้นรูป ฯลฯ
3. กิจกรรมในกลุ่มความรู้ใหม่ เพื่อกระตุ้นให้ผู้ป่ายสนใจในความคิดสร้างสรรค์
4. กิจกรรมที่พัฒนาทักษะทางสังคม
5. กิจกรรมนอกบ้าน เช่น การใช้ห้องสมุดประชาชน การร่วมงานบุญกุศลต่างๆ ฯลฯ

ง. ผู้ป่วยซึมเศร้า(Depression)

ผู้ป่วยนี้มักมีความรู้สึกว่า ตนไม่มีคุณค่า (Low of self value) มีช่วงความสนใจสั้น ไม่ยินดียินร้าย

จุดมุ่งหมายทางกิจกรรมบำบัด

1. สร้างความภูมิใจ
2. เพิ่มความสนใจ
3. ยกระดับอารมณ์

กิจกรรม

1. กิจกรรมง่ายๆ สั้นๆ เสร็จได้ในเวลาที่กำหนด และค่อยๆเพิ่มระยะเวลาและความซับซ้อนขึ้น เพื่อเพิ่มสมาธิในการทำงาน

2.กิจกรรมที่วิเคราะห์แล้วว่า ผู้สามารถทำสำเร็จ เพื่อทำให้เกิดความภาคภูมิใจ และทำให้รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า

3. กิจกรรมสังคมต่างๆ ให้มีโอกาสได้มองเห็นโลกกว้างขึ้น เพื่อยกระดับอารมณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การใช้สิ่งแวดล้อมที่ไม่ใช่มนุษย์เป็นเครื่องการรักษา (Nonhuman environment)

สิ่งแวดล้อมในที่นี้หมายถึง สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ กาลเทศ ตลอดจนจังหวะ และบรรยากาศอันเหมาะสมต่อความต้องการทั้งด้านร่างกายและจิตใจ รวมถึงขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม และความเชื่อของคนแต่ละท้องถิ่น เช่น

สิ่งที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งสำหรับการรักษาทางกิจกรรมบำบัดในทางจิตเวช ก็คือ การให้ผู้ป่วยได้มีโอกาสได้สัมผัสกับธรรมชาติต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นต้นไม้ ลำธาร การทำงานและการละเล่นต่างๆ เพราะในวิถีทางของธรรมชาติเหล่านี้ มักแฝงไปด้วยความเป็นระเบียบ สม่ำเสมอมีจังหวะ มีความสมดุลอยู่ภายในตัว การที่ผู้ป่วยได้เกิดความเพลิดเพลินอยู่กับจังหวะลีลา ของธรรมชาติเหล่านี้ ย่อมทำให้เกิดความคิดที่สับสนฟุ้งซ่าน ค่อยๆ สงบลงทีละเล็ก ทีละน้อย เมื่อจิตใจสงบสมาธิและปัญญาก็จะเกิดมีโอกาสที่พิจารณาไตรตรองสิ่งต่างๆ ตามความเป็นจริง สามารถเปิดใจการยอมรับการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม นี่คือเป้าหมายสูงสุดของการรักษาทางกิจกรรมบำบัด

4.1.1.4 ขอบเขตของงานกิจกรรมบำบัดจิตเวช

ขอบเขตของงานกิจกรรมบำบัดจิตเวชครอบคลุมถึงผู้ป่วยทุกเพศ มุกวัยทุกโรค ที่รับเข้ารับการรักษาทางจิตเวช โดนดำเนินการรักษาต่อเนื่องเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ระยะที่ผู้ป่วยยังมีอาการทางจิต แต่ไม่เป็นอันตรายต่อตนเองและผู้อื่นแล้ว และยังคงอยู่ในตึกผู้ป่วย

การรักษาในระยะนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ลดอาการ กระตุ้นให้ผู้ป่วยมีปฏิกิริยาตอบสนองสนใจและรับรู้สิ่งแวดล้อม ในระยะนี้นักกิจกรรมบำบัดประเมินสภาพจิตใจ และ ระดับความสามารถในการทำงานเบื้องต้น (Task Skills) พร้อมทั้งกำหนดกิจกรรมที่เหมาะสม

กิจกรรมในระยะนี้มักเป็นกิจกรรมรายบุคคล ที่ต้องใช้ความสามารถง่ายๆ และทำเสร็จในระยะเวลาสั้นๆ

1. ระยะที่สอง เมื่อผู้ป่วยเริ่มมีพฤติกรรมสนใจสิ่งแวดล้อม มีปฏิกิริยาที่เหมาะสม และสามารถเข้ากลุ่มได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ป่วยจะถูกนำเข้ากลุ่ม และเริ่มฝึกการทำกิจกรรม ร่วมกับผู้อื่น เรียนรู้การปฏิบัติตนในกลุ่ม และฝึกการทำกิจวัตรประจำวันต่างๆ อย่างง่ายๆ ภายในตึกผู้ป่วย

2. ระยะก่อนกลับบ้าน

ระยะนี้ผู้ป่วยจะถูกส่งกลับไป ทดลองอยู่ที่บ้าน แต่ยังคงมารับบริการที่โครงการ

จุดมุ่งหมายของกิจกรรมบำบัดในช่วงนี้จะมุ่งเน้นสัมธภาพในสังคม การพัฒนาทักษะพื้นฐานในการทำงาน ทักษะการปฏิบัติในบ้านและที่ทำงาน หรือกรณีที่ผู้ป่วยไม่สามารถประกอบอาชีพเดิมได้ ก็จะมีการประเมินความสามารถของผู้ป่วยอีกครั้ง เพื่อดูว่าผู้ป่วยเหมาะกับอาชีพอะไร เพื่อจะได้ติดต่อประสานงานกับศูนย์ฝึกอาชีพ หรือหน่วยอื่นๆ ต่อไป ดังดังในกิจกรรมกรณีผู้ป่วยในระยะหลังนี้จะเป็นให้ผู้ป่วยได้ทดลองทำงาน (Work therapy) ในอาชีพต่างๆ หรือมีการฝึกทักษะที่จำเป็นในงานอาชีพ (pre-vocation) เป็นต้น

3. ระยะที่ผู้ป่วยกลับไปอยู่ชุมชน

ระยะนี้จะเป็นการติดตามดูแลผู้ป่วยว่า สามารถดำรงชีวิตอยู่ชุมชนนั้นได้อย่างเป็นปกติสุขหรือไม่อย่างไร ตลอดจนการกระตุ้นให้ผู้ป่วยได้รู้จักการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ ระยะสุดท้ายนี้เรียกว่ากิจกรรมบำบัดชุมชน (Occupational Therapy in community)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>แผนภูมิแสดงขั้นตอนของกิจกรรมบำบัดจิตเวช</u>

ในสถานฟื้นฟู

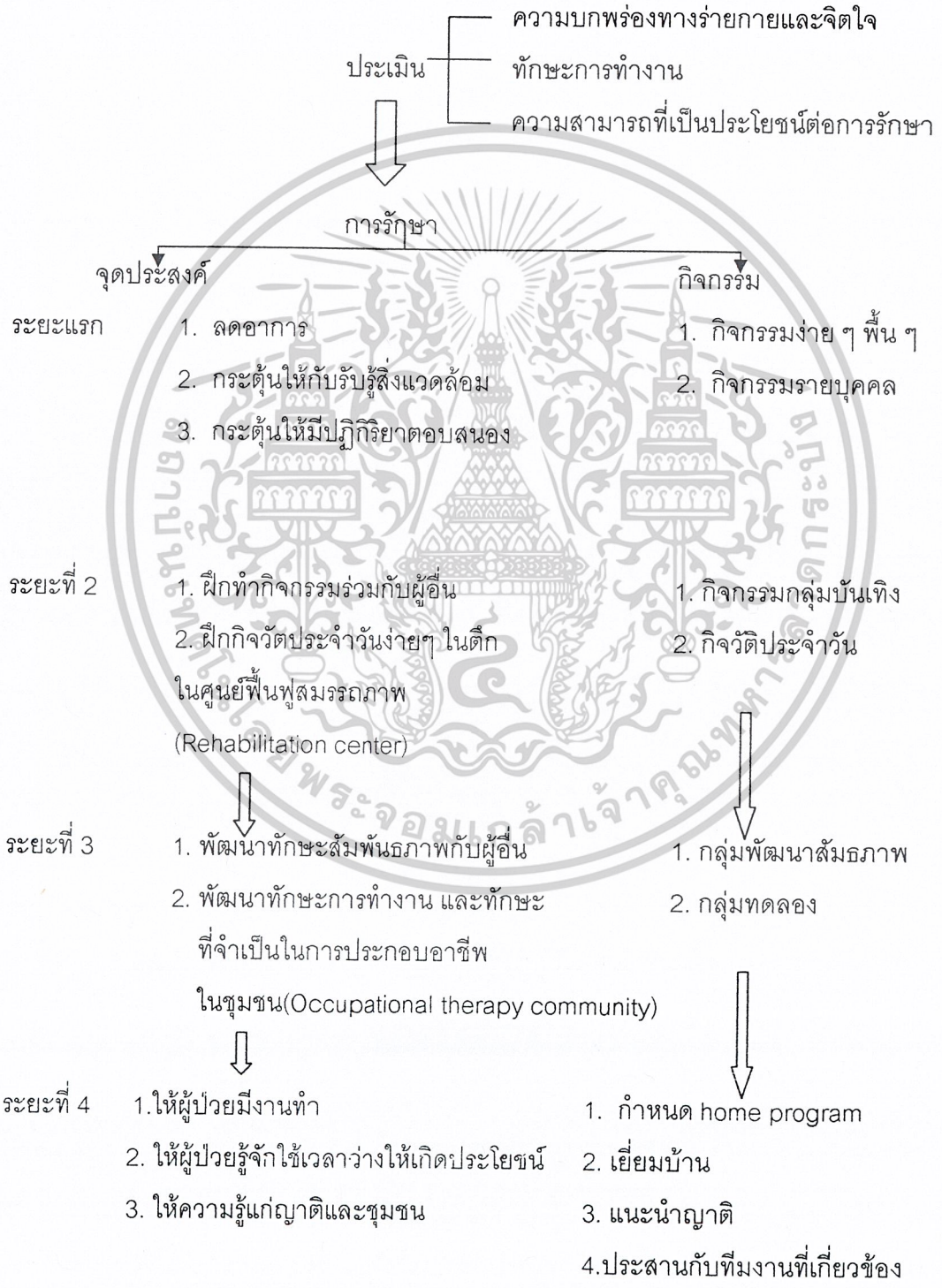

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>กิจกรรมบำบัดในชุมชน</u>

กิจกรรมบำบัดในชุมชนเป็นอีกแขนงหนึ่งในงานทางกิจกรรมบำบัด ซึ่งจำทำหน้าที่ประสานงานระหว่างศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพและบ้านผู้ป่วย

กิจกรรมบำบัดชุมชนจะมีสถานทำการอยู่ในชุมชน โดยมีการจักลักษณะที่คล้ายคลึงกับสภาพบ้านทั่วๆ ไป เพื่อให้ผู้ป่วยมีความรู้สึกว่า ทำกิจกรรมต่างๆ ในสถานที่นั้นคล้ายคลึงกับการปฏิบัติกิจกรรมในบ้านที่พักอาศัยของตน เช่น มีห้องที่ผู้ป่วยใช้ประกอบอาหารร่วมกัน มีการปลูกพืชผักสวนครัว ทำเรือนเลี้ยงไก่ ฯลฯ ร่วมกันเป็นต้น

หน้าที่หลักของนักกิจกรรมบำบัดชุมชนคือ การบำบัดรักษาผู้ป่วยที่อยู่ตามบ้านในชุมชนนั้นๆ ในรายที่ผู้ป่วยถูกจำหน่ายจากโรงพยาบาลแล้ว แต่ยังต้องการ การฟื้นฟูสมรรถภาพทางจิตอยู่ เนื่องจากยังปรับตัวเข้าคนอื่นไม่ได้ โดยกิจกรรมบำบัดจะจัดโปรแกรมการรักษาผู้ป่วยเหล่านี้เป็นกลุ่ม (Group activity) เพื่อกิจวัตรประจำวัน ทำงานบ้าน กิจกรรม นันทนาการ และสังคม เช่น กิจกรรม เกมส์กีฬา การจัดงานพบปะสังสรรค์ในรูปของชมรมหรือสโมสรต่างๆ

สิ่งที่จำเป็นอีกอย่างหนึ่งของกิจกรรมบำบัดในชุมชนก็คือ การให้ความรู้ความเข้าใจแก่คนในชุมชนในการปฏิบัติและช่วยเหลือผู้ป่วยรวมทั้งการประสานงานกับทีมงานทางจิตเวช (แพทย์ พยาบาล นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา ฯลฯ และผู้นำทางความคิดในชุมชนนั้นๆ) เท่านั้นได้เช่นกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.2 การศึกษาหลักสูตรการเรียนการสอนการศึกษานอกโรงเรียน

ในการศึกษากิจกรรมนี้ เพื่อให้ทราบถึงองค์ประกอบและพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนี้ ซึ่งจะต้องทราบถึงระบบโครงสร้างต่างๆในการจัดกิจกรรม วิธีการเรียนการสอน

4.1.2.1 ระดับการศึกษาและโครงสร้างหลักสูตร

การจัดการศึกษานอกโรงเรียน โดยใช้หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักศูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับหรือกลุ่มเป้าหมายที่พลาดและขาดอกาสได้รับการศึกษาในระบบหรือในพื้นที่ที่สถานศึกษาไม่สามารถจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาที่จัดให้กลุ่มเป้าหมายที่ยังไม่จบการศึกษาชั้นประถม 6 หรอเทียบเท่า หรือยังไม่จบการศึกษาภาคบังคับ

2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาที่จัดให้กลุ่มเป้าหมายที่จบการศึกษาชั้นประถม 6 หรือเทียบเท่า หรือยังไม่จบการศึกษาภาคบังคับ

3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการศึกษาที่จัดให้กลุ่มเป้าหมายที่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า หรือเทียบเท่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงสร้างหลักสูตรตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกผดรงเรียนระดับประถมศึกษา

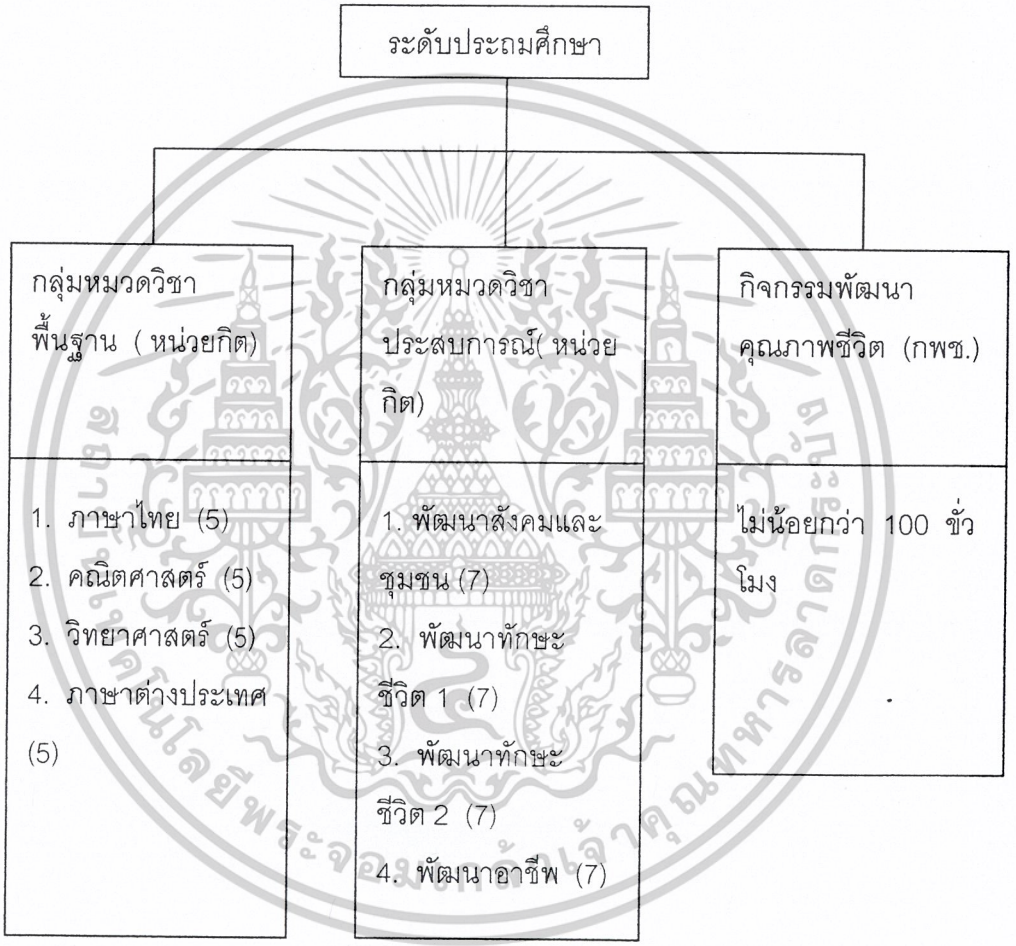

ผู้เรียนต้องเรียนกลุ่มหมวดวิชาพื้นฐาน 4 หมวดวิชา ประกอบด้วย หมวดวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ รวม 20 หน่วยกิต และกลุ่มหมวดวิชาประสบการณ์ 4 หมวดวิชา ประกอบด้วย หมวดวิชาพัฒนาสังคมและชุมชน พัฒนาทักษะชีวิต 1 พัฒนาทักษะชีวิต 2 และพัฒนาอาชีพ รวม 28 หน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต และต้องทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) ไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงสร้างหลักสูตรตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกผดรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

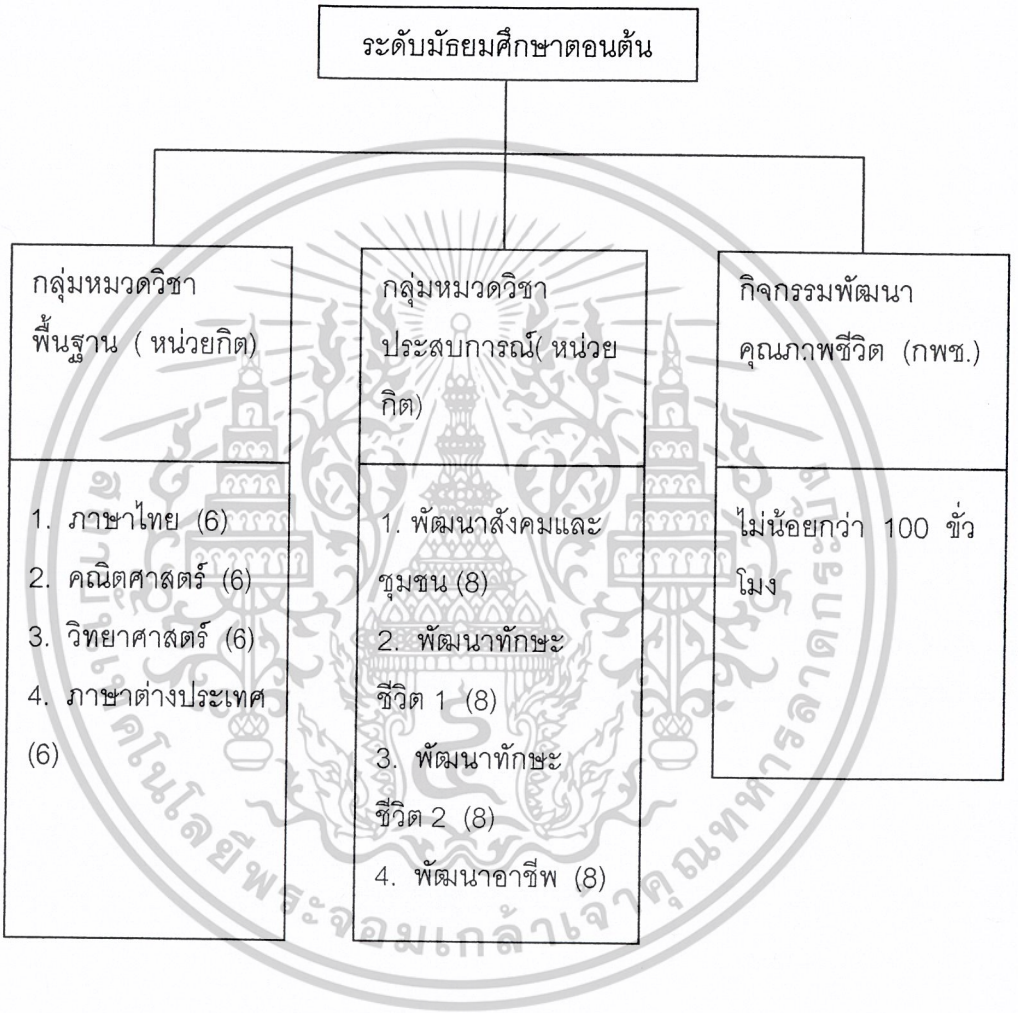

ผู้เรียนต้องเรียนกลุ่มหมวดวิชาพื้นฐาน 4 หมวดวิชา ประกอบด้วย หมวดวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ รวม 24 หน่วยกิต และกลุ่มหมวดวิชาประสบการณ์ 4 หมวดวิชา ประกอบด้วย หมวดวิชาพัฒนาสังคมและชุมชน พัฒนาทักษะชีวิต 1 พัฒนาทักษะชีวิต 2 และพัฒนาอาชีพ รวม 32 หน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 56 หน่วยกิต และต้องทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) ไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงสร้างหลักสูตรตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกผดรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

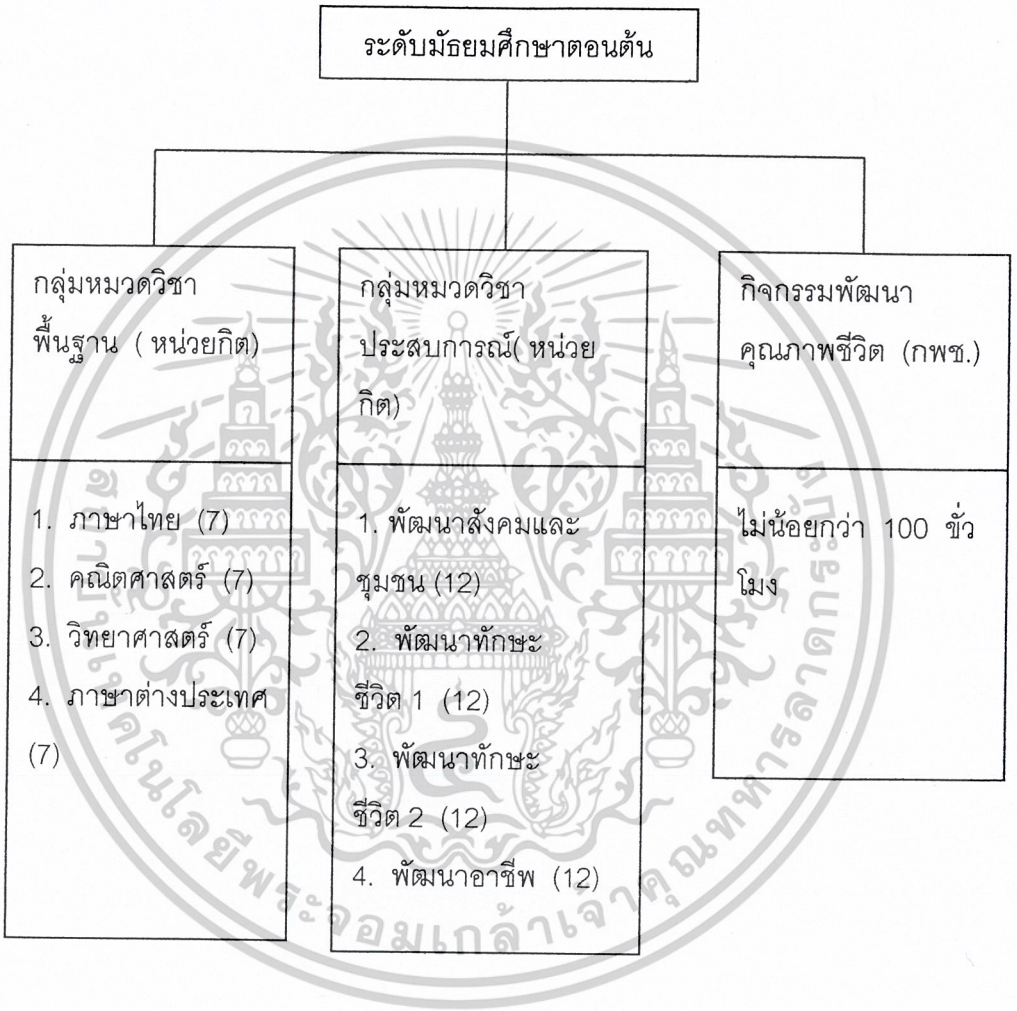

ผู้เรียนต้องเรียนกลุ่มหมวดวิชาพื้นฐาน 4 หมวดวิชา ประกอบด้วย หมวดวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ รวม 28 หน่วยกิต และกลุ่มหมวดวิชาประสบการณ์ 4 หมวดวิชา ประกอบด้วย หมวดวิชาพัฒนาสังคมและชุมชน พัฒนาทักษะชีวิต 1 พัฒนาทักษะชีวิต 2 และพัฒนาอาชีพ รวม 48 หน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 76 หน่วยกิต และต้องทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) ไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง ทั้งนี้ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนหมวดวิชาเพิ่มเติมตามความต้องการในกลุ่มหมวดวิชาพื้นฐานและกลุ่มวิชาประสบการณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.3ศึกษาการฝึกอาชีพให้กับ

4.1.3.1 การทำผ้าบาติก

1. เป็นการเตรียมผ้าโดยเลือกใช้ผ้าป่าน และเฟรมไม้สำหรับขึงผ้าเฟรมไม้มีขนาด 0.30X0.30 และเฟรมขนาด 1.20 X 2.00

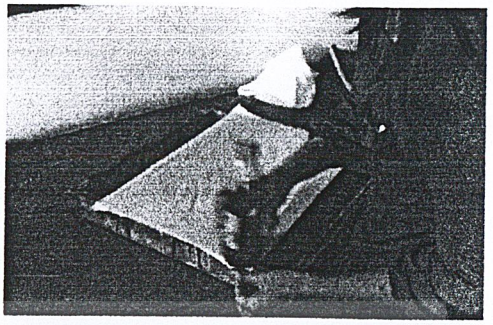

รูปที่ 4.1.3.1.1 การขึงผ้าเฟรม

2. ร่างแบบที่ต้องการด้วยดินสอลงบนผ้า

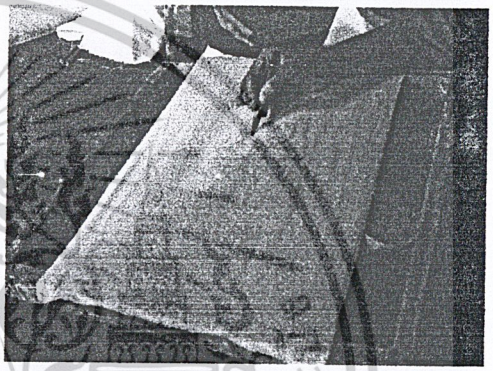

รูปที่ 4.1.3.1.2 ร่างแบบที่ต้องการด้วยดินสอลงบนผ้า

3. เขียนลายด้วยเทียนที่ผสมมาจากเทียนและขี้ผึ้ง โดยใช้อุปกรณ์จันติ้ง

รูปที่ 4.1.3.1.3 อุปกรณ์จันติ้ง

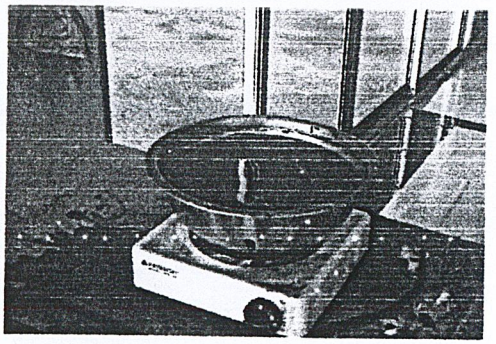

รูปที่ 4.1.3.1.4 การต้มเทียนเพื่อมาใช้ในการเพนท์ลาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. เป็นขั้นตอนในการลงสี โดยใช้สีบาติกในการเพนท์ การผสมสี ผสมน้ำร้อน 2 ช้อนโต๊ะกับน้ำ 1แก้ว ใส่น้ำเย็น 1 เหยือก

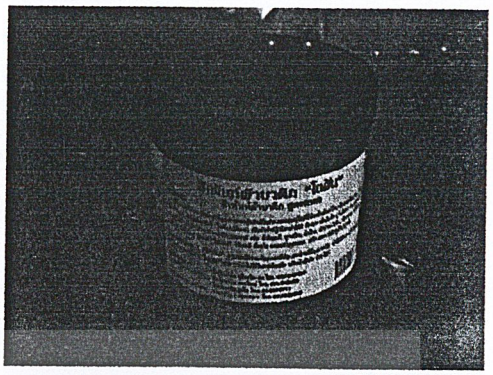

รูปที่ 4.1.3.1.5 สีบาติก

6. เมื่อเพนท์สีเสร็จแล้วจะต้องเคลือบผ้าด้วยโซเดียมซีไดเกต

7. ทิ้งไว้ 24 ชม. แล้วนำไปต้มในน้ำเดือดจนกว่าเทียนที่เขียนไว้หลุดออกหมด

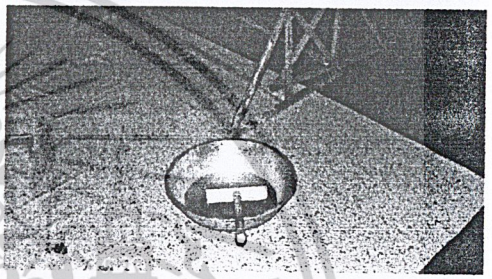

รูปที่ 4.1.3.1.6 การเคลือบด้วยโซเดียมซีไดเกต

<u>การจัดเตรียมสถานที่ในการทำผ้าบาติก</u>

1. พื้นที่ส่วนที่ใช้ในการเขียนลายและลงสีโดยประกอบไปด้วย

- พื้นที่สำหรับวางหม้อต้มเทียน
- พื้นที่วางเฟรมสำหรับวาดแบบและลงสีซึ่งต้องเตรียมพื้นที่โดยดูจากขนาดของเฟรมและขาตั้งเฟรม
- ตู้เก็บอุปกรณ์เช่น สีที่ผสมไว้แล้ว พู่กัน ซึ่งต้องเป็นพื้นที่ที่กันแสงแดดและลมได้

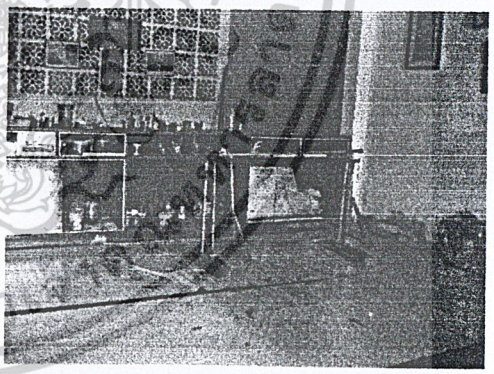

รูปที่ 4.1.3.1.7 ห้องที่ใช้ในการลงสี

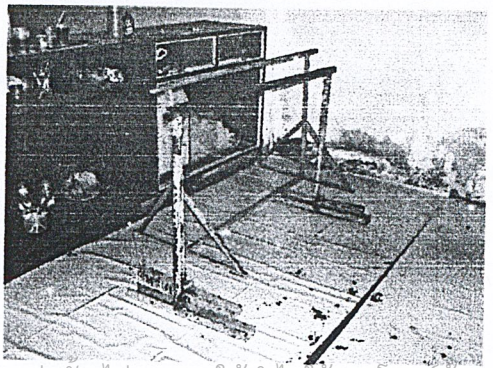

รูปที่ 4.1.3.1.8 ขาตั้งเฟรมในการร่างแบบและลงสี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

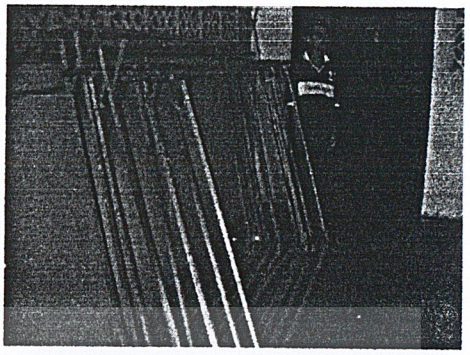

รูปที่ 4.1.3.1.9 ขนาดของเฟรม

2. พื้นที่ในการเคลือบโซเดียมไดซีเกตุซึ่งมีขนาดเท่ากับพื้นที่ในส่วนลงสี

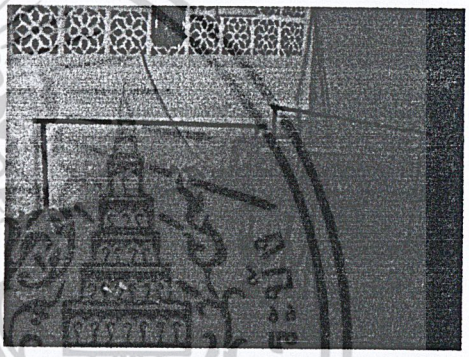

รูปที่ 4.1.3.1.10 ส่วนเคลือบโซเดียม

3. พื้นที่สำหรับต้มผ้าโดยเตรียมพื้นที่สำหรับวางหม้อต้ม และอ่างน้ำในขั้นตอนการแช่น้ำเย็นหลังการต้มผ้า

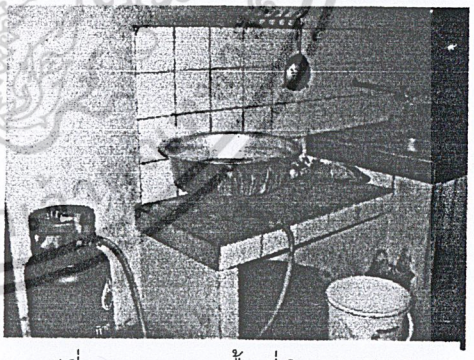

รูปที่ 4.1.3.1.11 พื้นที่สำหรับต้มผ้า

4. พื้นที่สำหรับตากผ้าที่ต้มเสร็จแล้ว จะต้องเป็นที่ระบายอากาศได้แต่ห้ามโดนฝน

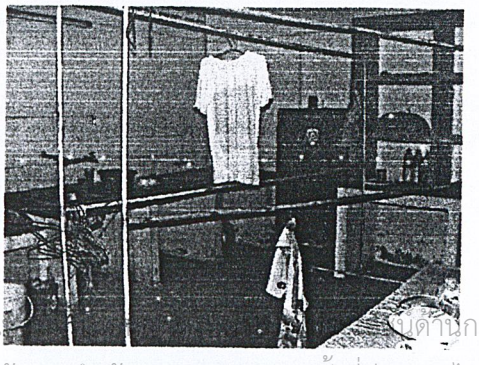

รูปที่ 4.1.3.1.12 พื้นที่สำหรับตากผ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเ[illegible]บดำเนินการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.3.2 การทำดอกไม้จากใบยางพารา

1. คัดเลือกใบยางพารา จากต้นยางพาราโดยเลือกใบที่ไม่อ่อนและแก่เกินไป เลือกขนาดใบตามที่ต้องการ

2. นำมาแช่ในน้ำเปล่าเป็นเวลา 1-2 เดือน

3. แช่น้ำยาฟอกซักฟอกเป็นเวลา 24 ชั่วโมงและล้างออกด้วยน้ำเปล่าให้สะอาดผึ่งลมให้แห้ง

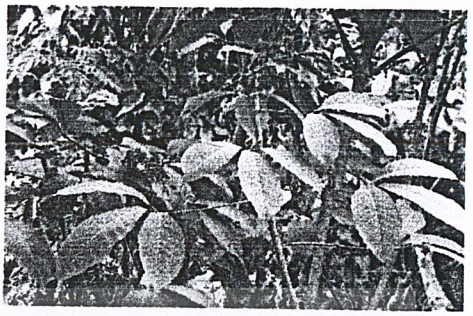

รูปที่ 4.1.3.2.1 การคัดเลือกใบยางที่ไม่อ่อน

4. เมื่อได้วัตถุดิบคือใบยางแล้วจึงนำมาย้อมสีโดยใช้สีบาติกย้อมสีตามที่ต้องการ

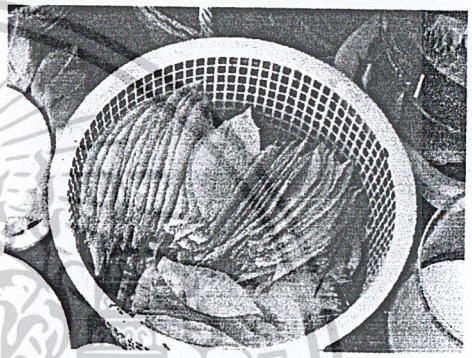

รูปที่ 4.1.3.2.2 ใบยางที่มัดย้อมสี

5. นำมาประดิษฐ์เป็นดอกไม้ตามแบบที่ต้องการ

รูปที่ 4.1.3.2.3 การทำดอกไม้

รูปที่ 4.1.3.2.4 ภาพผลงานที่เสร็จ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. พื้นที่สาหรับปลูกต้นยางพารา

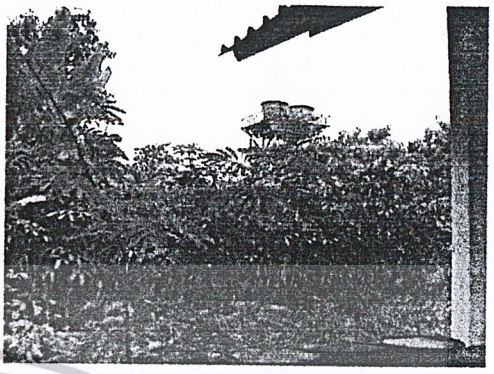

รูปที่ 4.1.3.2.5 การจัดพื้นที่สำกรับปลูกต้น

2. ห้องเก็บถังแช่ใบยางและห้องเก็บถังแช่น้ำยาซักฟอกขาวอาจจะใช้ห้องเดียวกันไดและเป็นห้องที่สามารถระบายอากาศได้ดี
3. พื้นที่ซักล้างสำหรับล้างใบยางพารา
4. พื้นที่ส่วนมัดย้อมใบยางพารา
5. พื้นที่ส่วนประดิษฐ์ดอกไม้
6. ห้องเก็บของสำหรับอุปกรณ์ และดอกไม้ที่ทำเสร็จแล้ว

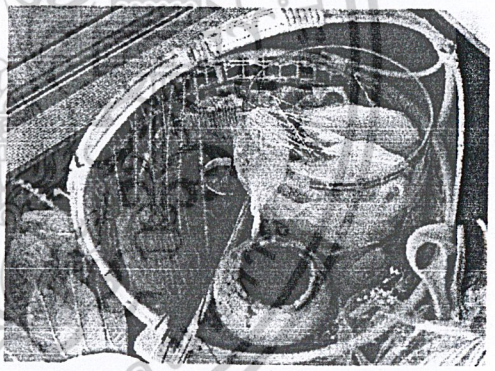

รูปที่ 4.1.3.2.6 อุปกรณ์ในการทำ

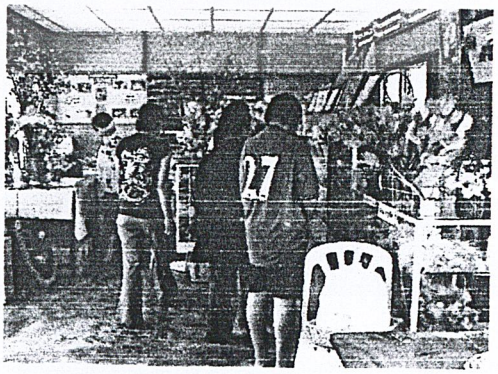

รูปที่ 4.1.3.2.7 พื้นที่สำหรับเก็บดอกไม้จากยางพารา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.3.3 การทำตุ๊กตาจากน้ำยางพารา

การจัดเตรียมสถานที่สำหรับการทำตุ๊กตาจากยางพารา

1. พื้นที่เก็บอุปกรณ์ประกอบไปด้วย
   - พื้นที่เก็บน้ำยางพารา
   - พื้นที่เก็บสารเคมีที่เป็นส่วนผสมกับน้ำยางพารา
   - พื้นที่สำหรับเก็บเบ้าหล่อน้ำยางพารา

รูปที่ 4.1.3.3.1 พื้นที่เก็บน้ำยางพารา

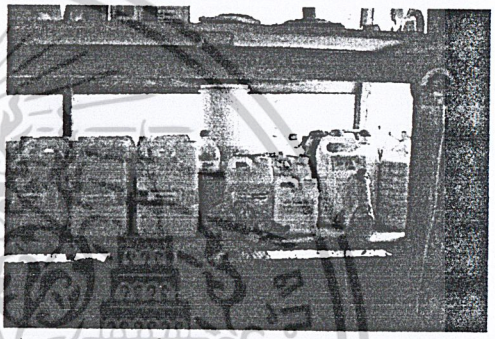

รูปที่ 4.1.3.3.2 พื้นที่เก็บสารเคมีที่เป็นส่วนผสมกับน้ำยางพารา

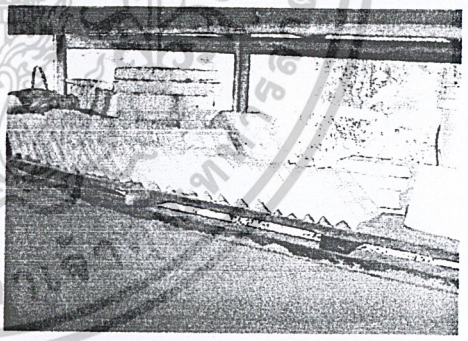

รูปที่ 4.1.3.3.3 พื้นที่สำหรับเก็บเบ้า

2. พื้นที่สำหรับปั่นส่วนผสมและหล่อในเบ้าหล่อ

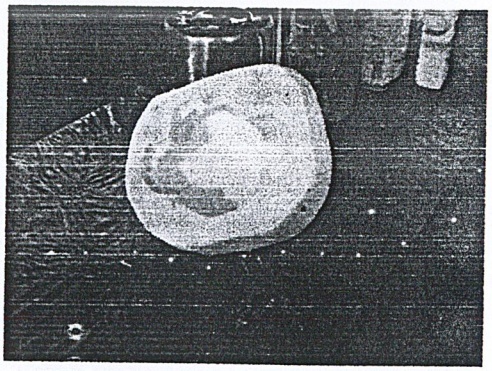

รูปที่ 4.1.3.3.4 พื้นที่สำหรับปั่นส่วนผสมและหล่อในเบ้าหล่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ห้องสำหรับนึ่งเบ้าหล่อซึ่งจะมีอุปกรณ์เป็นตู้นึ่ง

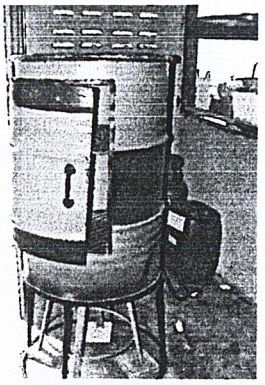

รูปที่ 4.1.3.3.5 ตู้นึ่งเบ้าน้ำยางพารา

4. ห้องสำหรับเก็บตู้อบตุ๊กตายางพารา

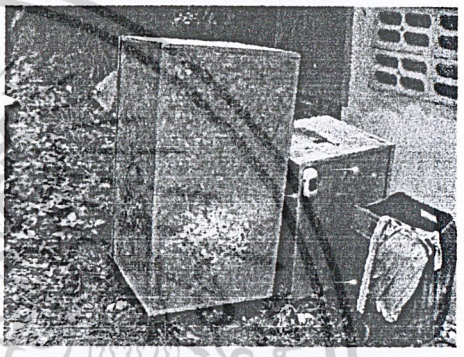

รูปที่ 4.1.3.3.6 ตู้อบตุ๊กตายางพารา

5 พื้นที่สำหรับตัดตกแต่งตุ๊กตายางและลงสี

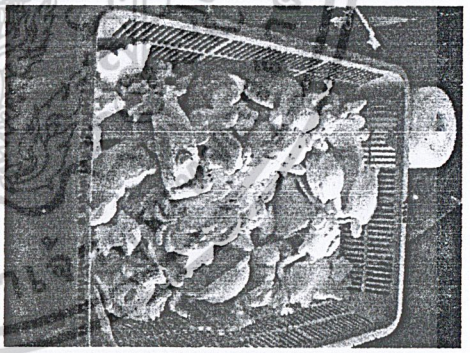

รูปที่ 4.1.3.3.7 ตัดแต่งตุ๊กตา

รูปที่ 4.1.3.3.8 การลงสีตุ๊กตา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 การกำหนดรายละเอียดและลักษณะการดำเนินงาน

ในบทนี้จะศึกษาถึงรายละเอียดและลักษณะการทำงานขององค์กร กำหนดขอบเขตการให้บริการ การบริหารงาน อัตรากำลังและพฤติกรรมของผู้ใช้อาคาร เพื่อเป็นข้อมูลของศูนย์ช่วยเหลือและฟื้นฟูสภาพจิตผู้หญิงที่ถูกทารุณกรรม โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.2.1 นโยบาย

นโยบายของศูนย์ช่วยเหลือและฟื้นฟูสภาพจิตผู้หญิงที่ถูกทารุณกรรมนี้เป็นโครงการที่ให้บริการบริการกับผู้หญิงที่ถูกทารุณกรรม ถูกทำร้ายร่างกาย ข่มขืน ล่อลวงให้ค้าประเวณีตั้งแต่อายุ 15 ปีขึ้นไป เพื่อให้ได้รับความยุติธรรม และสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้เป็นปรกติสุขอย่างถาวรสืบต่อไป ดำเนินงานโดยภาคเอกชนและมีรัฐบาลสนับสนุนช่วยเหลือ

นอกจากนี้ทางศูนย์ช่วยเหลือและฟื้นฟูสภาพจิตผู้หญิงที่ถูกทารุณกรรมได้วางแนวนโยบายดังต่อไปนี้

1. ช่วยเหลือสตรีที่ถูกละเมิด และถูกทารุณกรรมในรูปแบบต่างๆ ตลอดจนการฟื้นฟูด้านร่างกายและจิตใจ
2. ส่งเสริมและพัฒนารายได้เสริมทักษะแก่กลุ่มสตรีที่เข้ารับการบำบัด
3. ให้การศึกษาจนเทียบเท่าภาคบังคับ
4. ส่งเสริมกิจกรรมด้านวัฒนธรรมไทย
5. ดำเนินการร่วมกับองค์การอื่นๆที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เพื่อสาธารณประโยชน์
6. ให้คำปรึกษาด้านกฎหมายและให้คำปรึกษาเพื่อบรรเทาทุกข์สำหรับผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิ

ลักษณะการให้บริการของศูนย์ช่วยเหลือและฟื้นฟูสภาพจิตผู้หญิงที่ถูกทารุณกรรม

1. หน้าที่หลักแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

- การช่วยเหลือส่วนแรกเป็นการให้ความช่วยเหลือเมื่อมีการร้องเรียนให้เข้าไปช่วยเหลือ และเชิญเจ้าทุกข์มาที่ศูนย์ฯเพื่อให้ข้อมูล ถ้าเห็นว่ามีน้ำหนักก็จะมีชุดเฉพาะกิจเพื่อเข้าไปสืบก่อนล่วงหน้าว่าเป็นจริงตามที่ได้รับการร้องเรียนหรือไม่ ถ้าข้อร้องเรียนมีมูล ทางศูนย์ฯก็จะประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งเจ้าทุกข์ได้ไปแจ้งความไว้แล้วเพื่อดำเนินการต่อไป และจะช่วยเหลือจนจบสิ้นคดี ภายหลังจากที่ช่วยเหลือแล้ว ทางศูนย์ฯ จะพิจารณาว่าสามารถจะอยู่ร่วมกับครอบครัวได้หรือไม่ ถ้ากรณีที่เด็กต้องการฟื้นฟูสภาพจิต ก็จะทำการบำบัดรักษาในขั้นตอนต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ส่วนที่สองเป็นส่วนที่ทำการบำบัดสภาพจิตและปรับสภาพความพร้อมโดยการให้การศึกษาและฝึกสอนอาชีพเพื่อให้กลับเข้าไปอยู่ในสังคมได้

2. บริการให้คำปรึกษาสำหรับปัญหาของผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิ

3. เป็นศูนย์ที่พักผู้ป่วยไว้ค้างคืน

4. การเปิดให้บริการ

ในส่วนของการช่วยเหลือผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิจะรับแจ้งเหตุ 24 ชั่วโมง

ในส่วนของการบำบัด ฝึกอาชีพจะเปิดให้การรักษาตั้งแต่ 8.00 น.- 16.00 น.

5. กิจกรรมการดำเนินงานของศูนย์ฯ มีการดำเนินกิจกรรมหลัก ดังนี้

5.1 กิจกรรมด้านการป้อง กัน

5.1.1 ให้ความรู้ด้านการวางแผนครอบครัวสร้างความรักและความสัมพันธ์ในครอบครัวจัดบริการให้ข้อมูลความรู้ให้คำปรึกษาแนะนำและแก้ปัญหาให้แก่เด็กและสตรีที่อาจถูกกระทำทารุณ หรือผู้ปกครองของ เด็กสนับสนุนให้ทุกหน่วยงานมีความพร้อมด้านการรักษาพยาบาลเด็กและสตรีที่ถูกกระทำทารุณ

5.1.2ให้ความรู้และข้อมูลแก่บุคคลากรทางการแพทย์เพื่อสนับสนุนให้บุคลากรมีการเฝ้าระวัง และตระหนักในเรื่องสิทธิเด็กและสตรี

5.2 กิจกรรมด้านการรักษา

5.2.1 จัดระบบการให้บริการผู้ป่วย โดยผู้ป่วยฉุกเฉินสามารถรับบริการที่ตึกอุบัติเหตุตลอด 24 ชั่วโมง

5.2.2 ผู้ป่วยทั่วไปสามารถเข้ารับบริการตรวจรักษาในแผนกผู้ป่วยนอกทุกแผนก

5.2.3 ส่งปรึกษาแพทย์เฉพาะทางในรายที่สมควรต้องได้รับการบริการอย่างต่อเนื่อง

5.2.4 ให้การรักษาพยาบาลแก่ผู้ป่วยครอบคลุมทั้งทางร่างกายและจิตใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน เรื่องอารมณ์และจิตใจ

5.2.5 ประสานงานระหว่างบุคลากรในทีมสหสาขาวิชาชีพ เช่นแพทย์ พยาบาลนักสังคมสงเคราะห์ จิตแพทย์ นิติแพทย์ สูตินารีแพทย์ เพื่อให้การช่วยเหลือดูแลรักษาผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

5.2.6 ประสานงานกับองค์กรภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชนในการส่ง ต่อผู้ป่วยเพื่อการให้การช่วยเหลือและดูแลรักษาในขั้นต่อไป

5.3 กิจกรรมด้านการฟื้นฟูสภาพจิตใจ

5.3.1 ฟื้นฟูทางด้านจิตใจให้คำปรึกษาแนะนำทางด้านสุขภาพจิตทั้งต่อตัวผู้ป่วยเอง และครอบครัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.4 กิจกรรมด้านการติดตามประเมินผล

5.4.1 ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายนอกโรงพยาบาลเช่น สำนักอนามัย สำนักงานเขต ตำรวจ กรมประชาสงเคราะห์ องค์กรเอกชนต่างๆ เป็นต้น

5.4.2 ติดตามและประเมินผลความก้าวหน้าในการช่วยเหลือผู้ป่วยเด็กหรือสตรีที่ถูกกระทำทารุณ

5.4.3 จัดทำรายงาน สรุปผลและรวบรวมข้อมูลเป็นหมวดหมู่ เพื่อประโยชน์ในการติดตามและประเมินผล อีกทั้ง นำมาเป็นข้อมูลในการวางแผนให้บริการรักษาพยาบาลตลอดจนแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น

5.4.4 นำเสนอรายงานแก่ ศูนย์อำนวยการด้านเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาสของกรุงเทพมหานคร เพื่อการประชาสัมพันธ์

4.2.2 กลุ่มเป้าหมายของโครงการ

1. สตรีที่ถูกทารุณกรรมโดยการทำร้ายร่างกายโดยที่ได้รับการรักษาทางร้างกายจากโรงพยาบาลมาแล้ว

2. สตรีที่ถูกทารุณกรรมโดยการถูกล่อลวงให้ค้าประเวณีทั้งในประเทศไทยและการถูกล่อลวงไปยังการค้าประเวณีประเทศใกล้เคียง

3. สตรีที่ถูกละเมิดสิทธิโดยการข่มขืน สามารถเข้ามารับความช่วยเหลือกับทางศูนย์ได้ทันทีเพื่อตรวจร่างกายเก็บเป็นหลักฐานในรูปคดีต่อไป

4.3.3 การศึกษาประเภทและชนิดของผู้รับบริการในการรักษา

กลุ่มเป้าหมายของโครงการที่ให้บริการทางการบำบัดรักษา คือ สตรีที่ได้ถูกละเมิดสิทธิโดยใช้ความรุนแรง ในการศึกษาโครงการนี้จึงจำเป็นที่จะต้องศึกษาถึงประเภทและชนิดของผู้ที่ถูกทารุณกรรมที่ครอบคลุมในการให้การรักษา เพื่อใช้ในการกำหนดขอบเขตของการออกแบบเพื่อให้สามารถออกแบบได้ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

ในหัวข้อนี้ได้ให้คำนิยามของคำต่างๆที่เกี่ยวข้องดังนี้

- ความรุนแรงต่อสตรี ความรุนแรงหมายถึง การกระทำใด ๆ ที่เป็นการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ทั้งทางกาย วาจา จิตใจ และทางเพศ โดยการบังคับ ขู่เข็ญ คุกคาม ทุบตี จำกัดกีดกันเสรีภาพทั้งในที่สาธารณะและในการดำเนินชีวิตส่วนตัว ซึ่งเป็นผลให้เกิดความทุกข์ทรมานทั้งทางร่างกายและจิตใจผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงต่อสตรี องค์การสหประชาชาติ ได้ให้ความหมายของ “ความรุนแรงต่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สตรี" ในปฏิญญาสากลว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อสตรี ดังนี้

"การกระทำใด ๆ ที่เป็นความรุนแรงที่เกิดจากอคติทางเพศ ซึ่งเป็นผลให้เกิดความทุกข์ทรมานแก่สตรี รวมทั้งการขู่เข็ญ คุกคม การกีดกันเสรีภาพทั้งในที่สาธารณะและในชีวิตส่วนตัว"

นอกจากนี้ยังรวมถึงความรุนแรงต่อไปนี้

1. ความรุนแรงต่อร่างกาย เพศและจิตใจที่เกิดขึ้นในครอบครัว รวมทั้งการทุบตี การทารุณกรรมทางเพศต่อสตรีและเด็กในบ้าน การข่มขืนคู่สมรส การขลิบอวัยวะเพศสตรี และข้อปฏิบัติตามประเพณีต่างๆ ที่เป็นอันตรายต่อสตรี

2. ความรุนแรง ที่มิได้เกิดจากคู่สมรสและความรุนแรงที่เกิดจากการหาประโยชน์จากสตรี ความรุนแรง ต่อร่างกาย เพศและจิตใจที่เกิดขึ้นภายในชุมชนทั่วไป รวมถึง การข่มขืน การทารุณกรรมทางเพศ การลวนลามทางเพศ

3. การข่มขู่ในสถานที่ทำงานในสถาบันการศึกษาและสถานที่ต่างการค้าหญิง และการบังคับค้าประเวณี

4. ความเพิกเฉยของรัฐต่อความรุนแรงไม่ว่าจะเป็นความรุนแรงที่เกิดทางร่างกาย ทาง เพศ และทาง จิตใจ

- การทารุณทางกาย (physical abuse) หมายถึง :การที่ร่างกายได้รับบาดเจ็บ อาจจากการลงโทษรุนแรงเกินเหตุ รวมถึง การทำให้ได้รับสารพิษโดยเจตนา โดยมีประวัติและข้อมูลชัดเจนหรือมีข้อชวนสงสัยอย่างมีเหตุผลว่าการบาดเจ็บนั้นมีผู้ทำให้เกิดขึ้น

- การล่วงเกินทางเพศ (sexual abuse) หมายถึง : การที่เด็กหรือผู้เยาว์ที่ยังพัฒนาไม่เต็มที่ต้องอาศัยผู้ใหญ่หรือยังไม่บรรลุนิติภาวะถูกล่วงเกินทางเพศ โดยมีเด็กยังไม่มีความเข้าใจว่าเกิดอะไรขึ้นกับตนเองเด็กไม่ยินยอมหรือไม่อาจจะปฏิเสธได้ ซึ่งถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิเด็กและสิทธิทางสังคมของครอบครัวหรือการที่สมาชิกในครอบครัวบางคนล่วงเกินเด็กทางเพศในลักษณะที่สังคมไม่ยอมรับหรือการล่วงเกินทางเพศในสตรีที่ไม่ยินยอม

4.3 การบริหารงานและการดำเนินงานของโครงการ

ในหัวข้อนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานภายในโครงการ เพื่อเข้าใจในโครงสร้างการบริหารงาน และหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรที่ทำงานภายในโครงการ ในการดำเนินการจะแบ่งหน้าที่ออกเป็น 5 ส่วนหลักๆ คือ

1. ส่วนบริหารโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ส่วนการแพทย์
3. ส่วนงานบำบัดและฟื้นฟู
4. ส่วนหอพักผู้ป่วย หรือผู้ป่วยใน
5. ส่วนบริการทั่วไป
6. ส่วนบริการเสริม

4.4 พฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ

4.4.1 ประเภทของผู้ใช้อาคาร

ผู้ใช้อาคารสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท

ก. ผู้ใช้บริการ

ข. บุคลากรในโครงการ

ค, ผู้มาติดต่อ

ก. ผู้ใช้บริการ สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท

1) ผู้หญิงที่ต้องการความช่วยเหลือด้วยการเรียกร้องการถูกละเมิดสิทธิ จะมีความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ที่รับเรื่องร้องทุกข์ ฝ่ายกฎหมาย ฝ่ายสังคมสงเคราะห์ การรับบริการในส่วนนี้จะมารับบริการได้ตลอด 24 ชม.

2) ผู้หญิงที่ต้องการเข้ารับการบำบัดสภาพจิต อาจเข้ามาที่ศูนย์ด้วยตัวเองหรือถูกส่งตัวมาโดยหน่วยงานอื่นๆ ผู้หญิงเหล่านี้จะพักในส่วนของบริการหอผู้ป่วยพักฟื้น โดยจะอยู่ในความดูแลของพยาบาลและเจ้าหน้าที่พี่เลี้ยง และนอกจากนี้ยังติดต่อกับเจ้าหน้าที่ในการบำบัด คือเจ้าหน้าที่ฝ่ายสังคมสงเคราะห์ นักจิตบำบัด เจ้าหน้าที่อาชีวะบำบัด เพื่อฝึกอาชีพ

3) ผู้ที่ต้องการเข้ารับบริการทั้งสองส่วน กล่าวคือ ผู้หญิงที่ต้องการค้างคืนที่ศูนย์จนกว่าคดีความจะเสร็จและผู้ที่เห็นสมควรว่าต้องบำบัดสภาพจิตต่อ ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ที่รับเรื่องร้องทุกข์ ฝ่ายกฎหมาย ฝ่ายสังคมสงเคราะห์ พยาบาล เจ้าหน้าที่พี่เลี้ยง และนอกจากนี้ยังติดต่อกับเจ้าหน้าที่ในการบำบัด คือเจ้าหน้าที่ฝ่ายสังคมสงเคราะห์ นักจิตบำบัด เจ้าหน้าที่อาชีวะบำบัด

ข. บุคลากรในโครงการ แบ่งเป็นประเภทต่างๆดังนี้

1. ฝ่ายบริหารโครงการ มีหน้าที่ควบคุมการบริหารงานในโครงการทั้งหมด มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ต่างในโครงการ ช่วงเวลาทำงานปรกติจะอยู่ในช่วงเวลา 08.00.-16.00 น. จะมีโต๊ะทำงานเป็นส่วนตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ฝ่ายช่วยเหลือผู้หญิงที่ถูกละเมิดสิทธิ มีหน้าที่รับเรื่องราวร้องทุกข์และเข้าทำการช่วยเหลือ จะมีทั้งเจ้าหน้าที่ประจำและอาสาสมัคร มีการทำงานตอดทั้ง 24 ชม. โดยที่จะแบ่งเวรการทำงานออกเป็น 3 ผลัด คือผลัดเช้า 08.00-16.00 ,ผลัดบ่าย16.00-24.00น.ผลัดดึก 24.00-08.00 น.

3. เจ้าหน้าที่ฝ่ายบำบัด มีหน้าที่ในการบำบัดสภาพจิตของผู้ป่วยและดูแลพัฒนาการทางด้านจิตใจให้ดีขึ้นเรื่อยๆ ฟื้นฟูทางด้านจิตใจให้คำปรึกษาแนะนำทางด้านสุขภาพจิตทั้งต่อตัวผู้ป่วยเองและครอบครัว ช่วงเวลาทำงานคือ 08.00-16.00 น.

4. เจ้าหน้าที่ฝ่ายอาชีวะบำบัด มีหน้าที่ฝึกอาชีพให้กับผู้ป่วยและบริการการเรียนการสอนตามหลักสูตร กศน. มีช่วงเวลาการทำงานตั้งแต่ 08.00 – 16.00 น.

6. เจ้าหน้าที่ส่วนบริการ มีหน้าที่เพื่อให้เกิดความสะดวก ดูแลความเรียบร้อนภายในโครงการทำงานตลอดเวลา 24 ชม. โดยที่แบ่งเวรเป็น 3 ผลัดคือ 08.00-16.00 น., 16.00 – 24.00 น. ,24.00 - 08.00 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4.1.1 แสดงกิจกรรมของผู้ที่เข้ารับการบำบัด

วัน \ เวลา	8.30-9.30	9.30-10.90	10.30-11.30	13.00-14.00	14.00-15.00	15.00-16.00
อาทิตย์		ทำกิจกรรมร่วมกับผู้เข้าเยี่ยม	พักผ่อนกับผู้เข้าเยี่ยม	พักผ่อนตามอัธยาศัย		บำบัดเดี่ยว
จันทร์	← แบ่งกลุ่มฝึกอาชีพ →		เรียนตามหลักสูตร กศน.			
อังคาร	← แบ่งกลุ่มฝึกอาชีพ →		เรียนตามหลักสูตร กศน.			
พุธ	← พักผ่อนนอกโครงการ →			กิจกรรมบำบัดดูจากตารางกิจกรรมบำบัด		
พฤหัสบดี	← แบ่งกลุ่มฝึกอาชีพ →		เรียนตามหลักสูตร กศน.			
ศุกร์	← แบ่งกลุ่มฝึกอาชีพ →		เรียนตามหลักสูตร กศน.			
เสาร์	← ทำกิจกรรมร่วมกับอาสาสมัคร →					

วัน \ เวลา	13.00-14.00	14.00-15.00	15.00-16.00
จันทร์	กลุ่ม B เรียนศิลปะ	กลุ่ม C เรียนศิลปะ	กลุ่ม A เรียนศิลปะ
	กลุ่ม C บำบัดกลุ่ม	กลุ่ม A บำบัดกลุ่ม	กลุ่ม B บำบัดกลุ่ม
อังคาร	กลุ่ม B เล่นกีฬา	กลุ่ม C เล่นกีฬา	กลุ่ม A เล่นกีฬา
	กลุ่ม C บำบัดกลุ่ม	กลุ่ม A บำบัดกลุ่ม	กลุ่ม B บำบัดกลุ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พุธ	กลุ่ม B เรียนดนตรี	กลุ่ม C เรียนดนตรี	กลุ่ม A เรียนดนตรี
	กลุ่ม C บำบัดกลุ่ม	กลุ่ม A บำบัดกลุ่ม	กลุ่ม B บำบัดกลุ่ม
พฤหัสบดี	กลุ่ม B ฝึกการป้องกันตัว	กลุ่ม C ฝึกการป้องกันตัว	กลุ่ม A ฝึกการป้องกันตัว
	กลุ่ม C บำบัดกลุ่ม	กลุ่ม A บำบัดกลุ่ม	กลุ่ม B บำบัดกลุ่ม
ศุกร์	กลุ่ม B อบรมศาสนา	กลุ่ม C อบรมศาสนา	กลุ่ม A อบรมศาสนา
	กลุ่ม C บำบัดกลุ่ม	กลุ่ม A บำบัดกลุ่ม	กลุ่ม B บำบัดกลุ่ม

ตารางที่ 4.4.1.2 แสดงกิจกรรมบำบัด

หมายเหตุ มีการแบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ แต่ละกลุ่มแบ่งออกเป็น 6 กลุ่มย่อยโดยที่แต่ละกลุ่มมี8-10คน

ในแต่ละกลุ่มจะต้องทำการบำบัดเดี่ยวดังตารางที่ 4.4.1.3 การบำบัดเดี่ยว

	13.00-13.30	13.30-14.00	14.00-14.30	14.30-15.00	15.00-15.30	15.30-16.00
จิตแพทย์1	กลุ่ม 1	กลุ่ม 4	กลุ่ม 7	กลุ่ม 10	กลุ่ม 13	กลุ่ม 16
จิตแพทย์2	กลุ่ม 2	กลุ่ม 5	กลุ่ม 8	กลุ่ม 11	กลุ่ม 14	กลุ่ม 17
จิตแพทย์3	กลุ่ม 3	กลุ่ม 6	กลุ่ม 9	กลุ่ม 12	กลุ่ม 15	กลุ่ม 18

หมายเหตุ กลุ่ม A = กลุ่ม 1 กลุ่ม 2 กลุ่ม 3 กลุ่ม 4 กลุ่ม 5 กลุ่ม 6

กลุ่ม B = กลุ่ม 7 กลุ่ม 8 กลุ่ม 9 กลุ่ม 10 กลุ่ม 11 กลุ่ม 12

กลุ่ม C = กลุ่ม 13 กลุ่ม 14 กลุ่ม 15 กลุ่ม 16 กลุ่ม 17 กลุ่ม 18

ระหว่างการรอการพบจิตแพทย์หรือนักจิตบำบัดจะรอยู่ในห้องนันทนาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4.1.4 หน้าที่ของบุคลากรในโครงการ

บุคลากร	หน้าที่
องค์ประกอบหลัก	
1. ส่วนบริหารโครงการและงานธุรการ	
ฝ่ายบริหาร	
- ผู้อำนวยการศูนย์	ควบคุมบริหารงาน
- รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร	เป็นผู้ช่วยควบคุมในการบริหารงาน
- รองผู้อำนวยการฝ่ายช่วยเหลือผู้หญิงที่ถูกล่วงละเมิด	เป็นผู้ช่วยควบคุมงานในแผนกการช่วยเหลือ
- รองผู้อำนวยการฝ่ายบำบัดและฟื้นฟู	เป็นผู้ช่วยควบคุมงานในแผนกคือ - แผนกบำบัดรักษาฟื้นฟู - แผนกฝึกอาชีพ
- เลขานุการ	- มีหน้าที่ติดต่อ ประสานงาน บันทึกการประชุม ช่วยบริการอำนวยความสะดวกให้กับผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ
ฝ่ายธุรการ	
- หัวหน้าแผนกธุรการ	- ควบคุมดูแลการทำงานของแผนกธุรการ
- เจ้าหน้าที่ธุรการ	- ทำงานด้านเอกสาร รับหนังสือ ติดต่อหน่วยงานต่างๆและสำนักงานทั่วไป
-เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน	- ทำงานเกี่ยวกับการเงิน ทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ของโครงการและบัญชีรายได้ของผู้รับบริการจากการฝึกอาชีพ
- เจ้าหน้าที่ทะเบียน/สถิติ	- ทำงานเกี่ยวกับเก็บข้อมูลทางสถิติต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของโครงการ
- เจ้าหน้าที่พัสดุ	- ตรวจเช็ควัสดุที่ใช้ในโครงการ
- เจ้าหน้าที่เวชระเบียน	- จัดทำรายงาน,สถิติ เผยแพร่เอกสารจัดทำบัตรและลงทะเบียนผู้ป่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากร	หน้าที่
<u>ฝ่ายวิชาการ</u> - เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ - เจ้าหน้าที่ห้องสมุด <u>ฝ่ายบุคลากร</u> - เจ้าหน้าที่บุคลากร <u>ฝ่ายประชาสัมพันธ์</u> - เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์	- ทำงานเกี่ยวกับเก็บข้อมูลทางสถิติต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของโครงการ - ตรวจเช็ควัสดุที่ใช้ในโครงการ - จัดทำรายงาน,สถิติ เผยแพร่เอกสารจัดทำบัตรและลงทะเบียนผู้ป่วย - จัดข้อมูลความรู้และข่าวสารของหน่วยงานและติต่อหน่วยงานกศน. เพื่อสร้างการเรียนการสอนในศูนย์ฯ - ดูแลและจัดการห้องสมุด - ดูแลการรับลูกจ้างชั่วคราว และเจ้าหน้าที่ที่เป็นอาสาสมัคร - ติดต่อประสานงาน,ผู้มาใช้โครงการ
<u>**2. ส่วนช่วยเหลือผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิ**</u> - เจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องทุกข์ - เจ้าหน้าที่ชุดเฉพาะกิจ - นักกฎหมาย	- มีหน้าที่รับเรื่องราวร้องทุกข์ของผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ และมีหน้าที่ประสานงานในการให้คำปรึกษาระหว่างเจ้าหน้าที่ศูนย์กับผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ - มีหน้าที่ติดตามข้อเท็จจริงของข้อมูลที่ได้รับแจ้ง - ให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากร	หน้าที่
- นักสังคมสงเคราะห์	- บันทึกข้อมูลต่างๆ ลงในแบบฟอร์มส่วนของนักสังคมสง เคราะห์ - ร่วมในการสัมภาษณ์ครอบครัวผู้ป่วยเพื่อหาข้อมูลต่างๆ - สัมภาษณ์ครอบครัวเพื่อหาข้อมูลต่างๆ - หาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมหรือสังคม - กรณีต้องมีการดำเนินการด้านกฎหมายให้ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานให้ผู้ป่วยได้รับความสะดวก เช่น กรณีมีการแจ้งความให้ติดต่อพนักงานสอบสวนมาทำการสอบปากคำที่โรงพยาบาลประสานงานในกรณีต้อง บันทึกวีดีโอ หรืออัดเทปต่าง ๆ ระหว่าง การสอบจิตแพทย์ ประเมินโดยนักจิตวิทยาและกรณีต้องปรึกษาจิตแพทย์ - กรณีแพทย์พิจารณาว่าต้องมีการทำ Case conference ให้ทำหน้าที่ประสานงานกับบุคลากรต่างๆ ที่จะเข้าร่วมประชุม - รวบรวมข้อมูลผู้ป่วย เก็บรายงาน และส่งรายงานให้แก่ผู้อำนวยการศูนย์ฯ
<u>3. ฝ่ายการแพทย์</u> - แพทย์	- รับแจ้งเรื่องจากพยาบาล - ทำการสัมภาษณ์เพื่อตรวจร่างกายเพื่อหาข้อเท็จจริง - บันทึกข้อมูลต่างๆ ลงในแบบฟอร์มส่วนของแพทย์ โดยบันทึกข้อมูลหลักฐานต่างๆ อย่างละเอียดเพื่อเป็นหลักฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	ในการดำเนินคดีตามกฎหมาย
- พยาบาลประจำ ห้องฉุกเฉิน (ER)	- ให้การรักษาการบาดเจ็บทางร่างกาย - พิจารณาส่งตรวจทางจิตเวช และปรึกษาจิตแพทย์ในทีมกรณีที่พิจารณาแล้วว่าควรมีการตรวจหรือบำบัดทางจิตเวช - ประเมินความเสี่ยงว่ามีโอกาสถูกละเมิดซ้ำอีกหรือไม่ กรณีที่มีโอกาสถูกทำร้ายซ้ำต้อง แยกผู้ป่วยออกจากครอบครัว - จัดให้มีการทำ Case conference กรณีที่เห็นสมควร - ติดตามและประเมินผลเป็นระยะ
- เจ้าหน้าที่เทคนิคการแพทย์	- คัดกรองว่าเป็นผู้ป่วยถกละเมิดสิทธิ์หรือไม่ - กรณีเป็นผู้ป่วยถูกละเมิดสิทธิ์ - ให้ความสะดวกแก่แพทย์
-นักจิตวิทยาหรือจิตแพทย์	- ให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคแพทย์ - ตรวจเลือด - ตรวจปัสสาวะเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ - ตรวจอุจจาระ
- เภสัชกร	- ให้การบำบัดฟื้นฟูทางด้านจิตเวช - ติดตามและประเมินผลเป็นระยะ - เป็นที่ปรึกษา
	- ดูแล จัดเตรียมยา จ่ายยา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ฝ่ายบำบัดและฟื้นฟูสภาพจิต ฝ่ายบำบัดสภาพจิต	
- เจ้าหน้าที่จิตบำบัด	- เป็นพี่เลี้ยงในการบำบัดกลุ่ม - บันทึกพฤติกรรมเพื่อส่งให้นักจิตบำบัดวิจัย
- นักสังคมสงเคราะห์	- ประสานงานให้เกิดความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อการสนับสนุนระยะยาวในการทำบำบัดฟื้นฟู - ติดตามและประเมินผลเป็นระยะ - รวบรวมข้อมูลผู้ป่วย เก็บรายงาน และส่งรายงานให้แก่ผู้อำนวยการศูนย์ฯ และจัดทำรายงานกิจกรรมทุกสิ้นปี - ช่วยเหลือด้านสังคม เศรษฐกิจ และเป็นสื่อกลางระหว่างคนและญาติ และแพทย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากร	หน้าที่
- เจ้าหน้าที่ศาสนาและจริยธรรม	- มีหน้าที่ติดต่อหน่วยงานศาสนาเข้ามาฝึกอบรมและสอนศาสนาอบรมจริยธรรม
<u>ฝ่ายอาชีวะบำบัด</u> - เจ้าหน้าที่อาชีวะบำบัด	- มีหน้าที่สอนหนังสือหลักสูตรกศน.และอบรมงานและฝึกอาชีพ - มีหน้าที่สอนศิลปะ ดนตรีและกีฬา เพื่อเป็นการบำบัดจิตอีกทางหนึ่งด้วย
- เจ้าหน้าที่สอนฝึกวิชาป้องกันตัว	- มีหน้าที่สอนการป้องกันตัวขั้นพื้นฐานเพื่อสามารถดูแลตัวเองได้
-เจ้าหน้าที่ดูแล พัสดุ งานฝึกอาชีพ	- ดูแลการเบิกจ่าย จ่ายอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอาชีพ - ดูแลการเบิกจ่ายพัสดุทางด้านดนตรี กีฬา งานศิลปะ และเกมส์ต่างๆ
<u>4. ส่วนผู้ป่วยใน</u> - พยาบาล - เจ้าหน้าที่พี่เลี้ยง	- ผู้ดูแลผู้ป่วย - เป็นกลุ่มเดียวกับการบำบัดกลุ่มจะหมุนเวียนเข้ามาอยู่เวร (หมายเหตุ เจ้าหน้าที่ในส่วนผู้ป่วยในโดยมากจะเป็นการผลัดเปลี่ยนเวรเข้ามาเฝ้า)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.ส่วนบริการทั่วไป	
ฝ่ายโภชนาการ	
- โภชนาการ	- ดูแล,กำหนดรายการอาหาร
- แม่ครัว	- ปรุงอาหาร
- ผู้ช่วยครัว	- ช่วยในการทำอาหาร
ฝ่ายซักรีด	– ดูแลทำความสะอาด.รีดและซ่อมแซมเสื้อผ้า
ฝ่ายพักอาศัย	
- แม่บ้าน	- ควบคุมดูแลทำความสะอาด
- พนักงานรักษาความปลอดภัย	- ดูแลความปลอดภัยของสถานที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากร	หน้าที่
- คนขับรถ - คนงานประจำตึก - คนสวน - แผนกช่างและงานระบบ	- ขับรถ - ดูแลช่วยเหลืองานทั่วไปในตึก - ทำสวนและบำรุงรักษา - ดูแล,ควบคุม,อุปกรณ์ที่สำคัญ (เจ้าหน้าที่ในส่วนนี้มีทั้งเป็นลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว)
6. ส่วนบริการเสริม - เจ้าหน้าที่ประจำร้านจำหน่ายสิ้นค้าจากการฝึกอาชีพ - ผู้ดูแลร้านบริการต่างๆเพื่อเป็นการฝึกงานของผู้ป่วยจริงๆ เช่น ห้องบริการนวด ร้านเสริมสวย	- ดูแลการผลิตภัณฑ์จากการฝึกอาชีพ - ให้ความช่วยเหลือในการฝึกงานจริง

ค. ผู้ที่มาติดต่อ ได้แก่

1. ผู้ที่เข้ามาใช้บริการในโครงการเช่น เข้ามาใช้บริการส่วนบริการเสริม ร้านค้า ร้านเสริมสวย ร้านบริการนวด หรือเข้ามาใช้ในส่วนการให้คำปรึกษา มาเยี่ยมญาติ
2. ผู้ที่เข้ามาช่วยการทำงานของโครงการ เช่น อาสาสมัครเข้ามาช่วยการบำบัด

4.4..2 อัตรากำลังบุคลากรในโครงการ

ในการศึกษาถึงจำนวนผู้ใช้โครงการนั้น จะศึกษาโดยคำนึงถึงจำนวนของผู้ใช้โครงการในแต่ละประเภทว่ามีจำนวนมากน้อยเพียงใด เพื่อนำไปสู่การคำนวณหาพื้นที่ใช้สอยว่าต้องรองรับผู้ใช้มากน้อยเพียงใด โดยจะศึกษาถึงจำนวนผู้ใช้อาคารในประเภทต่อไปนี้

4.4.2.1 ผู้ที่มาใช้บริการ

4.4.2.2 บุคลากรในโครงการ(อัตรากำลัง)

4.4.2.1 ผู้มาใช้บริการ

การคาดคะเนจำนวนผู้ใช้สอยโครงการนั้น จะพิจารณาจากจำนวนผู้ที่ถูกทารุณกรรมที่เข้ามาใช้โครงการเป็นสำคัญ ทั้งจำนวนผู้ที่เข้ามาใช้บริการรวมและแยกตามส่วนต่างๆเป็นเท่าใดต่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัน โดยที่การศึกษาจะพิจารณาจากสถิติจำนวนผู้ที่ถูกทารุณกรรมต่อปี(สถิติประจำภาคใต้) และพิจารณาจากอาคารตัวอย่าง

ก) จำนวนผู้ใช้โครงการในส่วนการบำบัดและฟื้นฟูสภาพจิตเปรียบเทียบจากตัวอย่างอาคารประเภทเดียวกันคือ

1. สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ = 300 คน
2. สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านนารีสวัสดิ์ = 200 คน
3. สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านสองแคว = 200 คน
4. สถานแรกรับเด็กหญิงบ้านธัญพร = 150 คน

ค่าเฉลี่ยคือ = 212.5

= 220 คน

ข) สถิติจำนวนผู้ที่ถูกทารุณกรรม(ประจำภาคใต้) = 6077 คน ต่อปี

= 17 คน ต่อวัน

(ที่มา จากตารางที่ 1.1 สถิติการถูกทารุณกรรมของเพศหญิงในประเทศไทย)

ซึ่งจากตัวเลขทางสถิตินี้ได้นำเข้าไปใช้ในการหาจำนวนผู้ใช้โครงการในส่วนของการช่วยเหลือผู้ที่ถูกทารุณกรรม

<u>สรุป</u>ผู้มารับบริการของโครงการทั้งหมด = 220

ซึ่งแบ่งเป็นผู้ที่ใช้บริการในส่วนบำบัดและฟื้นฟู = 220

และเป็นผู้ที่ใช้บริการในส่วนของการให้ความช่วยเหลือผู้ที่ถูกละเมิดและใช้บริการส่วนบำบัดและฟื้นฟู = 17 คนต่อวัน

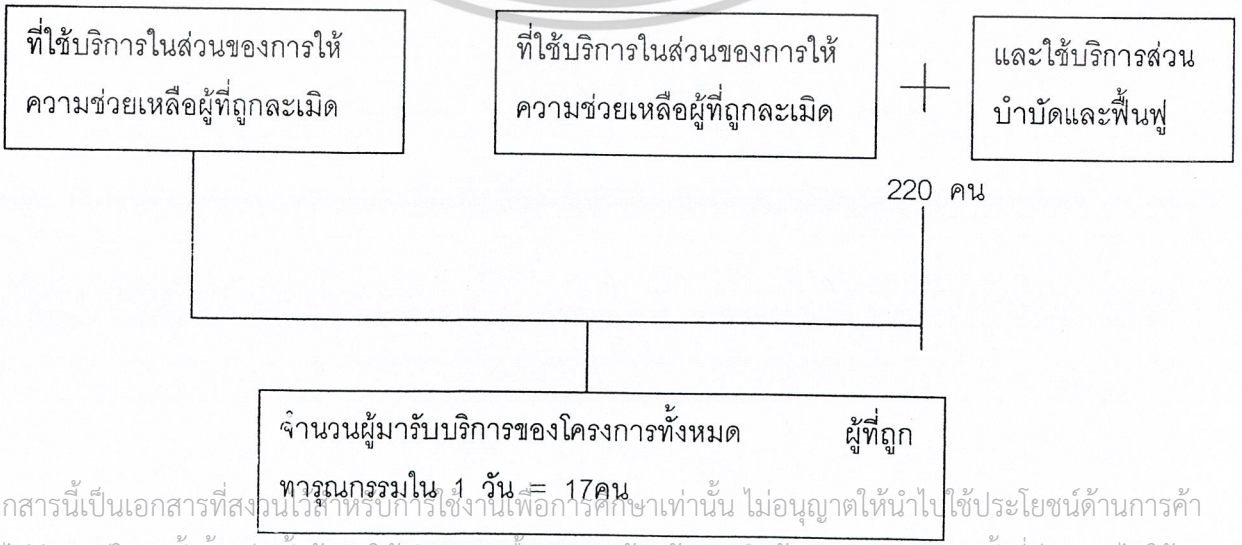

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.4.2.1.1จำนวนผู้มารับบริการ

4.4.2.2 บุคลากรในโครงการ (อัตรากำลัง)

การคาดคะเน อัตรากำลังจะพิจารณาจากอาคารที่มีลักษณะที่ใกล้เคียงกันคือ

1. สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ
2. สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านนารีสวัสดิ์
3. สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านสองแคว
4. สถานแรกรับเด็กหญิงบ้านธัญพร
5. ศูนย์ช่วยเหลือเด็กและสตรีมูลนิธิปวีณา หงสกุล

หมายเหตุ ที่มาของอัตรากำลังมีความหมายดังนี้

A = Analysis C = จากกรณีศึกษา

B = จากบทสัมภาษณ์ D = จากวิทยานิพนธ์ที่ใกล้เคียง

ก สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านเกร็ดตระการ

ข สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านนารีสวัสดิ์

ค สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านสองแคว

ง สถานแรกรับเด็กหญิงบ้านธัญพร

จ ศูนย์ช่วยเหลือเด็กและสตรีมูลนิธิปวีณา หงสกุล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากร	อัตรากำลัง						ที่มา	หมายเหตุ
	ที่มา เสนอแนะ ที่โครงการ	ก	ข	ค	ง	ฉ		
องค์ประกอบหลัก								
1. ส่วนบริหารโครงการ								
- ผู้อำนวยการศูนย์	1	1	1	1	1	1	C	
รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร	1	1	1	1	1	1	C	
รองผู้อำนวยการฝ่ายช่วยเหลือผู้หญิง	1					1	C	
- รองผู้อำนวยการฝ่ายบำบัดและฟื้นฟู	1		1	1	1		C	
- เลขานุการ	1	1	1	1	1	1	C	
ฝ่ายธุรการ								
- หัวหน้าแผนกธุรการ	1	1	1	1	1	1	C	
- เจ้าหน้าที่ธุรการ	3	3	3	1	3	2	A C	
-เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน	4	3	3	2	3	1	A C	
- เจ้าหน้าที่ทะเบียน/สถิติ	1		1		1	1	C	
- เจ้าหน้าที่พัสดุ	1	1	1	1	1	1	C	
- เจ้าหน้าที่เวชระเบียน	1		1		1		C	
ฝ่ายวิชาการ								
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ	1	1			1		C	
- เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	1			1			A C	
ฝ่ายบุคลากร								
- เจ้าหน้าที่บุคลากร	1		1		1	1	A C	
ฝ่ายประชาสัมพันธ์								
- เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์	1				1			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4.2.2.1 แสดงอัตรากำลัง

บุคลากร	อัตรากำลัง						ที่มา	หมายเหตุ
	ที่มา เสนอแนะ ที่โครงการ	ก	ข	ค	ง	ฉ		
2. ส่วนช่วยเหลือผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิ								
- เจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องทุกข์	3					1	C	
เจ้าหน้าที่นักกฎหมาย	1	1	1	1	1		C	
- นักสังคมสงเคราะห์	3	2	1	4	1	2	A B C	เด็ก100คน/1 คน
ฝ่ายการแพทย์								
- เจ้าหน้าที่ชุดเฉพาะกิจ	3					3	C	
- แพทย์	3						A	
- พยาบาลประจำ ห้องฉุกเฉิน (ER)	3						A	
- เจ้าหน้าที่เทคนิกการแพทย์	6						A	
- เภสัชกร	1						A	
- นักสังคมสงเคราะห์								
3. ฝ่ายบำบัดและฟื้นฟูสภาพจิต								
ฝ่ายบำบัดสภาพจิต								
-นักจิตวิทยาหรือจิตแพทย์	3**	1**	1**		1**		A B	
- เจ้าหน้าที่จิตบำบัด	7	4	8				B	เด็ก100คน/3 คน
- เจ้าหน้าที่ศาสนาและจริยะธรรม	3**	1**	1**	1**	อาสาสมัคร		A B	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากร	อัตรากำลัง						ที่มา	หมายเหตุ
	ที่มาเสนอแนะที่โครงการ	ก	ข	ค	ง	ฉ		
ฝ่ายอาชีวะบำบัด								
เจ้าหน้าที่กิจกรรมบำบัด	6	2	อาสาสมัคร	1	อาสาสมัคร	อาสาสมัคร	A B	กิจกรรมละ 1
เจ้าหน้าที่การเรียนการสอน	8	3	8	1	3	อาสาสมัคร	A C	
เจ้าหน้าที่ศูนย์เด็กเล็ก	1	1	1	1	1		C	
- เจ้าหน้าที่อาชีวบำบัด	11	8	11	7	7	อาสาสมัคร	B D	งานละ 1 คน
-เจ้าหน้าที่ดูแล พัสดุ งานฝึกอาชีพ	1	1		1	1		C	
4. ส่วนผู้ป่วยใน								
- พยาบาล	1	1	1	1	2		A C	
เจ้าหน้าที่พี่เลี้ยงฝ่ายหญิงตั้งครรภ์	1	1	1	1	1		C	
เจ้าหน้าที่พี่เลี้ยง	22*	4	8	3	3		B	1คน/เด็ก10คน
5.ส่วนบริการทั่วไป								
ฝ่ายโภชนาการ								
- โภชนาการ	1				1		C	
- แม่ครัว	1	1	1	1	1		C	
- ผู้ช่วยครัว	2	1	3	1	2		C	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากร	อัตรากำลัง						ที่มา	หมายเหตุ
	ที่มาเสนอแนะที่โครงการ	ก	ข	ค	ง	ฉ		
ฝ่ายพักอาศัย								
- แม่บ้าน	1	1	1	1	1		C	
- พนักงานรักษาความปลอดภัย	3	3	2	1	3		A C	
- คนขับรถ	3	3	4	1	1		A C	
- คนงานประจำตึก	1	1		1	1		C	
- คนสวน	2	1	2	1	1		C	
- แผนกช่างและงานระบบ	1	1		1			C	
6. ส่วนบริการเสริม								
- เจ้าหน้าที่ประจำร้านจำหน่ายสิ้นค้าจากการฝึกอาชีพ	1		1				C	
- เจ้าหน้าที่ประจำร้านบริการสินค้าจากการฝึกอาชีพ			2				A B	

หมายเหตุ

* หมายถึง เป็นเจ้าหน้าที่ที่หมุนเวียนมาจากเจ้าหน้าที่ด้านอื่นๆ

** หมายถึง เป็นเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภายนอกโครงการ ว่าจ้างหรือเป็นอาสาสมัคร

ที่มาของอัตรากำลัง

A = การวิเคราะห์ B = การสัมภาษณ์

C = จากกรณีศึกษา D = จากวิทยานิพนธ์ที่ใกล้เคียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>การศึกษาจำนวนผู้ใช้ในส่วนต่างๆของอาคาร</u>

ก. ส่วนช่วยเหลือผู้ถูกทารุณกรรม

- ส่วนโถง

มีผู้ใช้ในส่วนนี้จำนวน 17 คน ซึ่งได้จากสถิติ การถูกทารุณกรรม

ข. ฝ่ายฟื้นฟูสภาพจิต

ฝ่ายกิจกรรมบำบัด

- ในฝ่ายกิจกรรมบำบัดจะแบ่งเป็นห้องเรียนศิลปะ 2 ห้อง

ห้องเรียนดนตรีไทย 1 ห้อง

ห้องเรียนดนตรีสากล 1 ห้อง

ซึ่งเมื่อเทียบกับตารางกิจกรรมบำบัดแล้ว จะมีการเวียนห้องใช้ในแต่ละกิจกรรมละ 70 คน ดังนั้นในแต่ละห้องเรียน จะมีผู้มาใช้ห้องละ 35 คน

- ในส่วนห้องบำบัด กลุ่ม จะมีจำนวนผู้ใช้ในแต่ละกลุ่มกลุ่มละ 8-10 คน

- ในห้องบำบัดเดี่ยว จะมี เจ้าหน้าที่บำบัด 1 คน/ผู้บำบัด 1 คน

- ในส่วนห้องบำบัดด้วนศาสนาคิดได้จากเปอร์เซ็นต์การนับถือศาสนาในประเทศไทยในเขตภาคใต้และบริเวณประเทศใกล้เคียง

- ศูนย์เด็กเล็ก

จากกรณีศึกษาพบว่าสถิติของผู้ที่ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์มีอยู่ 3% และมีเด็กติดผู้รับการคุ้มครอง อยู่ 9 % (จากกรณีศึกษา)

ดังนั้นจำนวนเด็กเล็กในโครงการ = 3%(220)+9%(220)

= 25 คน

- ฝ่ายฝึกอาชีพ

ในการฝึกอาชีพจะมีการฝึกอาชีพ ทั้งหมด 11 แผนก ในการคิดจำนวนผู้ใช้คิดจากจำนวนค่าเฉลี่ยระหว่างผู้ใช้โครงการกับจำนวนแผนก และจากการสำรวจจากกรณีศึกษาพบว่าแผนกเสริมสวยเป็นแผนกที่ผู้ใช้ให้ความสนใจมากที่สุด มากกว่าแผนกอื่นประมาณ 30 % (จากากรสอบถามเจ้าหน้าที่ฝึกอาชีพแต่ละที่)

ผู้ใช้โครงการทั้งหมด = 220 คน

มีแผนกทั้งหมด = 11 แผนก

จำนวนผู้ใช้ในแต่ละแผนก = 20 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งคิดการขยายตัวจากความต้องการในแผนกเสริมสวย

= 30%

= 20+(30% X 20)

= 26 คน

ค. ส่วนหอผู้ป่วย

มีผู้ใช้ในส่วนนี้คือจำนวนของผู้มาใช้โครงการ = 220คน

และมีเจ้าหน้าที่ดูแล = เด็ก 10คน/เจ้าหน้าที่ 1คน

= 22 คน

ดังนั้นจะมีผู้ใช้บริการในส่วนทั้งหมด = 240 คน

ง. ส่วนบริการเสริม

- หอนอนเจ้าหน้าที่

คิดจากอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมีหน้าดูแลเป็นการผลัดเวรและต้องดูแลเด็กตลอด 24 ชม. มี ทั้งหมด 32 คน และลูกจ้างฝ่ายบริการอีก 11 คน

ดังนั้นจะมีผู้ใช้ในส่วนหอนอนของเจ้าหน้าที่ = 43 คน

- ร้านอาหาร

จากจำนวนผู้ที่เข้ารับการบำบัด ใน 1 คนจะมีผู้ที่เข้ามาเยี่ยมผู้ป่วย 2 คน

จะมีผู้ที่เข้ามาเยี่ยมผู้ป่วย = 220X2 คน

= 440 คน

และมีเจ้าหน้าที่ใช้บริการในส่วนนี้ ซึ่งคิดจากอัจรากำลัง = 87 คน

จำนวนผู้ใช้ คิดเป็น 50% ของจำนวนผู้ใช้ทั้งหมด

ดังนั้นจะมีผู้มาใช้ในโครงการ (440+87)X50% = 264 คน

จาก TIME - SAVER STANDARD FOR BUILDING TYPE

เวลาที่ 1 คน ใช้ในการรับประทานอาหาร ประมาณ 20 นาที

ดังนั้น ใน 1 ชั่วโมง จะมี 3 ผลัด

ใน 1 ผลัด จะมี 264/3 = 88 คน

ดังนั้นจะต้องเตรียมพื้นที่รับประทานอาหาร 88 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

การศึกษาและวิเคราห์รายละเอียดของโครงการ

5.1 การกำหนดองค์ประกอบอาคาร

องค์ประกอบอาคารของโครงการเกิดขึ้นจาก 2 หัวข้อต่อไปนี้

5.1.1 การกำหนดองค์ประกอบของโครงการจากวัตถุประสงค์ของโครงการ

ตารางที่ 5.1.1.1 แสดงการกำหนดองค์ประกอบของโครงการจากวัตถุประสงค์ของโครงการ

วัตถุประสงค์ของโครงการ	หน่วยงานที่รองรับ	องค์ประกอบ
1.เป็นสถานฟื้นฟูสภาพจิตแก่ผู้ที่ผ่านการบำบัดสภาพจิตของผู้ป่วย ให้พร้อมที่จะกลับเข้าสู่สังคมตามนโยบายของรัฐบาล	- ส่วนบำบัดและฟื้นฟู	- ห้องนักจิตวิทยา - ห้องเจ้าหน้าที่พยาบาล - ห้องบำบัดกลุ่ม - ห้องบำบัดเดี่ยว
2. เป็นแหล่งความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วย เพื่อให้ผู้ที่อยู่รอบข้างผู้ป่วยได้ช่วยเหลือในการบำบัดผู้ป่วยได้	- ฝ่ายบริหารโครงการแผนกวิชาการ	- ห้องสมุด - ห้องบรรยาย
3. เป็นศูนย์กลางในการประกอบกิจกรรมระหว่างผู้ป่วยกับญาติ พี่ น้อง ผู้ป่วยและชุมชน เพื่อให้ผู้ป่วยเห็นว่าสังคมไม่ได้รังเกลียดผู้ป่วยและพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้ป่วยและผู้ป่วยสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้มากขึ้น	- ส่วนบำบัดและฟื้นฟู	- ห้องบำบัดกลุ่ม - ลานกิจกรรม
4. เป็นแหล่งส่งเสริมความรู้ให้แก่ผู้หญิงที่เข้ารับการบำบัดและฝึกสอนอาชีพให้กับผู้ป่วย สำหรับผู้ป่วยที่ต้องการจะไปอยู่ในสังคมแบบใหม่ เปลี่ยนที่อยู่อาศัยและมีการเพิ่มรายได้ให้ในขณะที่ทำการรักษา	- ส่วนอาชีวะบำบัด - แผนกการเงิน/การบัญชี - ส่วนบริการเสริม	- ห้องฝึกอาชีพ - ส่วนขายผลิตภัณฑ์จากผู้ป่วย - ส่วนห้องการเรียนการสอนหลักสูตรกศน.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ของโครงการ	หน่วยงานที่รองรับ	องค์ประกอบ
5. เป็นแหล่งที่ให้คำปรึกษากับผู้ที่ถูกทารุณกรรม	- ส่วนช่วยเหลือผู้หญิงที่ถูกละเมิดสิทธิ	- ห้องให้คำปรึกษา
6. จัดเตรียมความปลอดภัย ความสะดวกสบาย และสร้างอารมณ์ เพื่อจัดการ สนับสนุนผู้ประสบความรุนแรง	- ฝ่ายบริหารโครงการ	- ส่วนพักผ่อนหย่อนใจ - ลานกีฬา - ห้องดนตรี - ห้องเรียนศิลปะ
7. ช่วยในด้านการตรวจร่างกายผู้หญิงที่ถูกล่วงละเมิดเพื่อเก็บเป็นหลักฐานในการพิจารณาคดี	- ส่วนช่วยเหลือผู้หญิงที่ถูกล่วงละเมิดสิทธิ	- ห้องตรวจ - ห้องLAB
10. ช่วยเหลือในการต่อสู้คดีและเป็นที่ที่ให้ความปลอดภัยกับผู้ป่วยในการต่อสู้คดี	- ส่วนช่วยเหลือผู้หญิงที่ถูกล่วงละเมิดสิทธิ	- ห้องปรึกษาคดีความ

5.1.2 <u>การกำหนดองค์ประกอบของโครงการโดยพฤติกรรมของผู้ที่มาใช้โครงการ</u>

ตารางที่ 5.1.2.1 แสดงการกำหนดองค์ประกอบของโครงการโดยพฤติกรรมมนุษย์

ประเภทผู้มาใช้บริการ	พฤติกรรม	หน่วยงานที่รองรับ	องค์ประกอบ
1.ผู้หญิงที่ถูกทารุณกรรม	- ร้องเรียนขอรับการช่วยเหลือจากโครงด้วยการเข้ามาแจ้งความด้วยตัวเองหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง	- แผนกรับเรื่องราวร้องทุกข์	- ที่จอดรถ - โถงพักคอย - ห้องทำงานเจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องทุกข์ - พื้นที่เวชระเบียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทผู้มาใช้บริการ	พฤติกรรม	หน่วยงานที่รองรับ	องค์ประกอบ
	- ตรวจร่างกายเพื่อเก็บข้อมูลเป็นหลักฐาน	- แพทย์และแพทย์ฝ่ายเทคนิค - เภสัชการ	- ห้องตรวจ - พื้นที่รับยา
	- ดำเนินขั้นตอนของคดี (ในกรณีคดีที่ต้องทำภายในโครงการ) เช่นการชี้ตัว	- ฝ่ายประสานงานกับเจ้าหน้าที่ - นักจิตวิทยาหรือนักจิตบำบัด - นักสังคมสงเคราะห์	- ห้องชี้ตัว - ห้องแถลงข่าว(อาจใช้ร่วมกับห้องประชุมได้)
	- ตรวจสภาพจิตของผู้ที่ถูกทารุณกรรมและครอบครัวผู้ใกล้ชิด	- นักจิตแพทย์ – นักสังคมสงเคราะห์	- ที่จอดรถ - โถงพักคอย - ห้องตรวจสภาพจิต
	- เข้าห้องน้ำ	- ห้องน้ำ	- ห้องน้ำ
	- เมื่อต้องการฟื้นฟูสภาพจิต	- นักจิตแพทย์ – นักสังคมสงเคราะห์	- โถงพักคอย - ห้องบำบัดจิต
	- พักผ่อนหย่อนใจ	- พื้นที่สีเขียว - พื้นที่ปฏิบัติกิจกรรมเพื่อการพักผ่อน	- พื้นที่สีเขียว - ลานกีฬา - ห้องดนตรี - ห้องเรียนศิลปะ - ห้องดูโทรทัศน์
	- เข้าห้องน้ำ	- ห้องน้ำ	- ห้องน้ำ
	- รับประทานอาหาร		- ห้องรับประทานอาหาร
	- ฝึกอาชีพ	- แผนกอาชีวะบำบัด	- ห้องปฏิบัติในการฝึกอาชีพ
	- เปลี่ยนเสื้อผ้า		- ห้องLocker

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทผู้มาใช้บริการ	พฤติกรรม	หน่วยงานที่รองรับ	องค์ประกอบ
	- เข้าพักในโครงการ	- อาคารนอน	- ห้องนอนคนไข้เดี่ยว - ห้องนอนคนไข้รวม
	- ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา	- ห้องปฏิบัติธรรมทางศาสนา	- ห้องปฏิบัติศาสนาพุทธ - ห้องปฏิบัติศาสนาอิสลาม - ห้องปฏิบัติศาสนาคริสต์
	- อาบน้ำ	- ห้องอาบน้ำ	- ห้องอาบน้ำ
	- เก็บของใช้ส่วนตัว	- ห้องlocker	- ห้องlocker
2. ผู้ที่มาติดต่อกับโครงการ - ญาติของผู้หญิงที่ถูกทารุณกรรม	- เข้าตรวจสภาพจิต	- นักจิตวิทยาหรือนักจิตบำบัด - นักสังคมสงเคราะห์	- พื้นที่จอดรถ - โถงพักคอย - ห้องนักจิตวิทยา
	- เข้าห้องน้ำ	- ห้องน้ำ	- ห้องน้ำ
	- รับประทานอาหาร	- ร้านค้า	- ร้านขายอาหาร -พื้นที่รับประทานอาหาร
	- เข้าเยี่ยมผู้ป่วย	- พื้นที่สำหรับการพบเยี่ยม	- พื้นที่สำหรับการพบเยี่ยม
	- รับประทานอาหาร	- ร้านค้า	- ร้านค้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทผู้มาใช้บริการ	พฤติกรรม	หน่วยงานที่รองรับ	องค์ประกอบ
	- เข้าทำกิจกรรมเพื่อทำความเข้าใจการอยู่ร่วมกันกับผู้ที่ถูกทารุณกรรม	- ส่วนการให้ความรู้ทางวิชาการ	- โถงพักคอย - ห้องสัมมนา - ห้องสมุด - ลานกิจกรรม
- อาสาสมัคร	- ติดต่อโครงการ - ช่วยในการฝึกอาชีพ	- แผนกประชาสัมพันธ์และเจ้าหน้าที่บุคลกร - แผนกอาชีวะบำบัด	- โถงพักคอย - ห้องทำงานแผนกประชาสัมพันธ์และเจ้าหน้าที่บุคลกร - ห้องปฏิบัติการฝึกอาชีพ - ห้องการเรียนการสอน
	- เข้าร่วมทำกิจกรรม	- แผนกประชาสัมพันธ์และเจ้าหน้าที่บุคลกร	- ลานกิจกรรม - ลานกีฬา - ห้องดนตรี - ห้องเรียนศิลปะ
	- รับประทานอาหาร	- ร้านค้า	- ร้านอาหาร - พื้นที่รับประทานอาหาร
- ผู้ที่มาซื้อผลิตภัณฑ์จากการฝึกอาชีพ	- ซื้อผลิตภัณฑ์	- ร้านค้า	- ร้านค้า
	- รับประทานอาหาร	- ร้านค้า	- ร้านอาหาร - พื้นที่รับประทานอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.1.2.2 การกำหนดองค์ประกอบโดยหน้าที่ของแต่ละบุคคล

บุคลากร	หน้าที่	องค์ประกอบ
		<u>องค์ประกอบหลัก</u>
1. ผู้อำนวยการศูนย์	- ควบคุมบริหารงาน	1. ส่วนบริหารโครงการและงานธุรการ ฝ่ายบริหาร - ห้องทำงานผู้อำนวยการศูนย์พร้อมห้องน้ำ
2. รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร	-เป็นผู้ช่วยควบคุมในการบริหารงาน	- ห้องทำงานรองผู้อำนวยการศูนย์
3. รองผู้อำนวยการฝ่ายช่วยเหลือผู้หญิงที่ถูกล่วงละเมิด	- เป็นผู้ช่วยควบคุมงานในแผนกการช่วยเหลือ	- ห้องทำงานรองผู้อำนวยการศูนย์
4. รองผู้อำนวยการฝ่ายบำบัดและฟื้นฟู	-เป็นผู้ช่วยควบคุมงานในแผนกคือ - แผนกบำบัดรักษาฟื้นฟู - แผนกฝึกอาชีพ	- ห้องทำงานรองผู้อำนวยการศูนย์ - ห้องน้ำ
5. เลขานุการ	- มีหน้าที่ติดต่อประสานงาน บันทึกการประชุม ช่วยบริการอำนวยความสะดวกให้กับผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ	- พื้นที่ทำงาน - ส่วนเตรียมอาหาร - พื้นที่เก็บเอกสาร - ห้องประชุม
6. หัวหน้าแผนกธุรการ	- ควบคุมดูแลการทำงานของแผนกธุรการ	- ห้องทำงาน
7. เจ้าหน้าที่ธุรการ	- ทำงานด้านเอกสาร รับหนังสือ ติดต่อหน่วยงานต่างๆและสำนักงานทั่วไป	- พื้นที่สำนักงาน - ห้องเก็บเอกสาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากร	หน้าที่	องค์ประกอบ
8. เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน	- ทำงานเกี่ยวกับการเงิน ทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของโครงการและบัญชีรายได้ของผู้รับบริการจากการฝึกอาชีพ	- พื้นที่สำนักงาน
9. เจ้าหน้าที่ทะเบียน/สถิติ	- ทำงานเกี่ยวกับเก็บข้อมูลทางสถิติต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของโครงการ	- พื้นที่สำนักงาน
10. เจ้าหน้าที่พัสดุ	- ตรวจเช็ควัสดุที่ใช้ในโครงการ	- พื้นที่สำนักงาน - ห้องพัสดุ
11. เจ้าหน้าที่เวชระเบียน	- จัดทำรายงาน,สถิติ เผยแพร่เอกสารจัดทำบัตรและลงทะเบียนผู้ป่วย	- พื้นที่สำนักงาน - ห้องเก็บเอกสาร
12. เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ	- จัดข้อมูลความรู้และข่าวสารของหน่วยงานและติต่อหน่วยงานกศน. เพื่อสร้างการเรียนการสอนในศูนย์ฯ	- พื้นที่สำนักงาน
13. เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	- ดูแลและจัดการห้องสมุด	- พื้นที่ทำงานในห้องสมุด - พื้นที่ให้บริการการสอบถามข้อมูลภายในห้องสมุด
14. เจ้าหน้าที่บุคลากร	- ดูแลการรับลูกจ้างชั่วคราวและเจ้าหน้าที่ที่เป็นอาสาสมัคร	- พื้นที่สำนักงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากร	หน้าที่	องค์ประกอบ
15. เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์	- ติดต่อประสานงาน,ผู้มาใช้โครงการ	- พื้นที่สานักงาน <u>องค์ประกอบเพิ่มเติม</u> <u>ส่วนบริหารโครงการ</u> - ห้องพักผ่อนพนักงาน - ส่วนเตรียมอาหาร - ห้องน้ำเจ้าหน้าที่ - เรือนนอน
16. เจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องทุกข์	- มีหน้าที่รับเรื่องราวร้องทุกข์ของผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ และมีหน้าที่ประสานงานในการให้คำปรึกษาระหว่างเจ้าหน้าที่ศูนย์กับผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ	<u>2. ส่วนช่วยเหลือผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิ</u> - พื้นที่สำนักงาน - พื้นที่ติดต่อกับผู้ที่ถูกทารุณกรรม
17. เจ้าหน้าที่ชุดเฉพาะกิจ	- มีหน้าที่ติดตามข้อเท็จจริงของข้อมูลที่ได้รับแจ้ง	- พื้นที่สำนักงาน
18. แพทย์	- รับแจ้งเรื่องจากพยาบาล - ทำการสัมภาษณ์เพื่อตรวจร่างกายเพื่อหาข้อเท็จจริง	- ห้องตรวจ - ห้องพักแพทย์ - ห้องให้คำปรึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากร	หน้าที่	องค์ประกอบ
	- บันทึกข้อมูลต่างๆ ลงในแบบฟอร์มส่วนของแพทย์ โดยบันทึกข้อมูลหลักฐานต่างๆ อย่าง ละเอียดเพื่อเป็นหลักฐาน ในการดำเนินคดีตามกฎหมาย - ให้การรักษาการบาดเจ็บทางร่างกาย - พิจารณาส่งตรวจทางจิตเวช และปรึกษาจิตแพทย์ในที่มกรณีที่พิจารณาแล้วว่าควรมีการตรวจหรือบำบัดทางจิตเวช - ประเมินความเสี่ยงว่ามีโอกาสถูกละเมิดซ้ำอีกหรือไม่ กรณีที่มีโอกาสถูกทำร้ายซ้ำต้อง แยกผู้ป่วยออกจากครอบครัว - จัดให้มีการทำ Case conference กรณีที่เห็นสมควร - ติดตามและประเมินผลเป็นระยะ	- พื้นที่เก็บเอกสาร - ห้องประชุม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากร	หน้าที่	องค์ประกอบ
19. พยาบาลประจำ ห้องฉุกเฉิน (ER)	- คัดกรองว่าเป็นผู้ป่วยถกละเมิดสิทธิ์หรือไม่ - กรณีเป็นผู้ป่วยถูกละเมิดสิทธิ์ - ให้ความสะดวกแก่แพทย์	- พื้นที่พยาบาล - ห้องเก็บอุปกรณ์ - พื้นที่เก็บเอกสาร
20. เจ้าหน้าที่เทคนิคการแพทย์	- ให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคแพทย์ - จรวจเลือด - ตรวจปัสสาวะเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ - ตรวจอุจจาระ	- ห้อง LAB - ห้องพักเจ้าหน้าที่แพทย์
21. เภสัชกร	- ดูแล จัดเตรียมยา จ่ายยา	- ห้องเก็บยา - พื้นที่จ่ายยา
22. นักสังคมสงเคราะห์	- รับแจ้งรายงานทั้งหมดในเวลาราชการ - บันทึกข้อมูลต่างๆ ลงในแบบฟอร์มส่วนของนักสังคมสง เคราะห์ - ร่วมในการสัมภาษณ์ครอบครัวผู้ป่วยเพื่อหาข้อมูลต่างๆ - สัมภาษณ์ครอบครัวเพื่อหาข้อมูลต่างๆ - หาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมหรือสังคม	- พื้นที่สำนักงาน - พื้นที่เก็บเอกสาร - ห้องสัมภาษณ์และให้คำปรึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากร	หน้าที่	องค์ประกอบ
- นักกฎหมาย	- กรณีต้องมีการดำเนินการด้านกฎหมายให้ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานให้ผู้ป่วยได้รับความสะดวก เช่น กรณีมีการแจ้งความให้ติดต่อพนักงานสอบสวนมาทำการสอบปากคำที่โรงพยาบาล ประสานงานในกรณีต้องบันทึก วี.ดี.โอ หรืออัดเทปต่าง ๆ ระหว่างการสอบ จิตแพทย์ประเมินโดยนักจิตวิทยาและกรณีต้องปรึกษาจิตแพทย์ - กรณีแพทย์พิจารณาว่าต้องมีการทำ Case conference ให้ทำหน้าที่ประสานงานกับบุคลากรต่างๆ ที่จะเข้าร่วมประชุม - รวบรวมข้อมูลผู้ป่วย เก็บรายงาน และส่งรายงานให้แก่ผู้อำนวยการศูนย์ฯ - ให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย	- ห้องตรวจดูพฤติกรรม - ห้องประชุม - ห้องให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย <u>องค์ประกอบเพิ่มเติม</u> - ห้องน้ำ - ส่วนพักผ่อนพนักงาน - ส่วนเตรียมอาหาร - เรือนนอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากร	หน้าที่	องค์ประกอบ
23.นักจิตวิทยาหรือจิตแพทย์	- ให้การบำบัดฟื้นฟูทางด้านจิตเวช - ติดตามและประเมินผลเป็นระยะ - เป็นที่ปรึกษา	<u>3. ฝ่ายบำบัดและฟื้นฟูสภาพจิต</u> <u>ฝ่ายบำบัดสภาพจิต</u> - ห้องทำงานและให้คำปรึกษา - ห้องเก็บเอกสาร
24. เจ้าหน้าที่จิตบำบัด	- เป็นพี่เลี้ยงในการบำบัดกลุ่ม	- พื้นที่สำนักงาน - ห้องบำบัดกลุ่ม - ลานกีฬา - ห้องดนตรี - ห้องเรียนศิลปะ.
25. นักสังคมสงเคราะห์	- บันทึกพฤติกรรมเพื่อส่งให้นักจิตบำบัดวิจัย - ประสานงานให้เกิดความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อการสนับสนุนระยะยาวในการทำบำบัดฟื้นฟู - ติดตามและประเมินผลเป็นระยะ - รวบรวมข้อมูลผู้ป่วย เก็บรายงาน และส่งรายงานให้แก่ผู้อำนวยการศูนย์ฯ และจัดทำรายงานกิจกรรมทุกสิ้นปี	- พื้นที่สำนักงาน - พื้นที่เก็บเอกสาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากร	หน้าที่	องค์ประกอบ
26. เจ้าหน้าที่ศาสนาและจริยธรรม	- มีหน้าที่ติดต่อหน่วยงานศาสนาเข้ามาฝึกอบรมและสอนศาสนาอบรมจริยธรรม	- ห้องอบรมจริยธรรม - ห้องพักเจ้าหน้าที่เชิญมา - พื้นที่สำนักงาน
27. เจ้าหน้าที่อาชีวะบำบัด	- มีหน้าที่สอนหนังสือหลักสูตรกศน.และอบรมงานและฝึกอาชีพ - มีหน้าที่สอนศิลปะ ดนตรี และกีฬา เพื่อเป็นการบำบัดจิตอีกทางหนึ่งด้วย	- ห้องฝึกอาชีพ - ห้องเรียนตามหลักสูตรกศน. - พื้นที่สำนักงาน - ลานกีฬา - ห้องดนตรี - ห้องเรียนศิลปะ
30. เจ้าหน้าที่สอนฝึกวิชาป้องกันตัว	- มีหน้าที่สอนการป้องกันตัวขั้นพื้นฐานเพื่อสามารถดูแลตัวเองได้	- ห้องพักเจ้าหน้าที่ - ห้องฝึกการป้องกันตัว
31. เจ้าหน้าที่ดูแล พัสดุงานฝึกอาชีพ	- ดูแลการเบิกจ่าย จ่ายอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอาชีพ - ดูแลการเบิกจ่ายพัสดุทางด้านดนตรี กีฬา งานศิลปะ และเกมส์ต่างๆ	- พื้นที่สำนักงาน - ห้องพัสดุ - พื้นที่การเบิกจ่ายพัสดุ
32. พยาบาล	- ผู้ดูแลผู้ป่วย	- ห้องพักพยาบาล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากร	หน้าที่	องค์ประกอบ
33. เจ้าหน้าที่พี่เลี้ยง	- เป็นกลุ่มเดียวกับการบำบัดกลุ่มจะหมุนเวียนเข้ามาอยู่เวร (หมายเหตุ เจ้าหน้าที่ในส่วนผู้ป่วยในโดยมากจะเป็นการผลัดเปลี่ยนเวรเข้ามาเฝ้า)	- พื้นที่สำนักงาน - ลานกีฬา - ห้องดนตรี - ห้องเรียนศิลปะ <u>องค์ประกอบเพิ่มเติม</u> - ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าและห้องอาบน้ำ - ห้องน้ำ - ส่วนเตรียมอาหาร - เรือนนอน
<u>ฝ่ายโภชนาการ</u> 34. โภชนาการ 35. แม่ครัว 36. ผู้ช่วยครัว <u>ฝ่ายซักรีด</u> <u>ฝ่ายพักอาศัย</u> 37. แม่บ้าน 38. พนักงานรักษาความปลอดภัย	- ดูแล,กำหนดรายการอาหาร - ปรุงอาหาร - ช่วยในการทำอาหาร – ดูแลทำความสะอาด.รีดและซ่อมแซมเสื้อผ้า - ควบคุมดูแลทำความสะอาด - ดูแลความปลอดภัยของสถานที่	<u>5.ส่วนบริการทั่วไป</u> - พื้นที่โต๊ะทำงาน - ห้องครัว - ห้องเก็บอาหารสด,แห้ง - ห้องซัก-รีด - ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า - ห้องเก็บอุปกรณ์ทำความสะอาด - พื้นที่ทำงาน - ห้องพักเพื่อรอการเปลี่ยนเวร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากร	หน้าที่	องค์ประกอบ
39. คนขับรถ	- ขับรถ	- พื้นที่พักคอย
40. คนงานประจำตึก	- ดูแลช่วยเหลืองานทั่วไปในตึก	- ห้องเก็บของ - พื้นที่พักผ่อน
41. คนสวน	- ทำสวนและบำรุงรักษา	- ห้องเก็บอุปกรณ์
42. แผนกช่างและงานระบบ	- ดูแล,ควบคุม,อุปกรณ์ที่สำคัญ (เจ้าหน้าที่ในส่วนนี้มีทั้งเป็นลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว)	- พื้นที่สำนักงาน - ห้องเก็บอุปกรณ์
- เจ้าหน้าที่ประจำร้านจำหน่ายสินค้าจากการฝึกอาชีพ	- ดูแลการผลิตภัณฑ์จากการฝึกอาชีพ	6. ส่วนบริการเสริม - ร้านค้า - พื้นที่จ่ายเงิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.3. สรุปองค์ประกอบอาคาร

1. ส่วนบริหารโครงการและงานธุรการ

ฝ่ายบริหาร

1.1 ห้องทำงานผู้อำนวยการศูนย์

1.2 ห้องทำงานรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร

1.3 ห้องทำงานรองผู้อำนวยการฝ่ายช่วยเหลือผู้หญิงที่ถูกล่วงละเมิด

1.4 ห้องทำงานรองผู้อำนวยการฝ่ายบำบัดและฟื้นฟู

1.5 พื้นที่สำนักงานเลขานุการ

1.6 พื้นที่สำนักงาน

- หัวหน้าแผนกธุรการ
- งานธุรการ
- ทะเบียน/สถิติ
- พัสดุ
- งานเวชระเบียน
- ฝ่ายวิชาการ
- งานบุคลากร
- งานประชาสัมพันธ์

1.7 ห้องน้ำ

1.8 ส่วนเตรียมอาหาร

1.9 พื้นที่เก็บเอกสาร

1.10 ห้องประชุม

1.11 ห้องพัสดุ

1.12 ห้องพักพนักงาน

1.13 ห้องรับแขก

2. ส่วนช่วยเหลือผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิ

2.1 โถงพักคอย

2.2 พื้นที่รับเรื่องร้องทุกข์

2.3 พื้นที่สำนักงาน

- ปรึกษาด้านกฎหมาย
- สังคมสงเคราะห์
- ชุดเฉพาะกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1 พื้นที่สำนักงาน

- เจ้าหน้าที่บำบัด

- ห้องเก็บเอกสาร

3.2 ห้องบำบัดเดี่ยว

3.3 ห้องบำบัดกลุ่ม

3.4 ลานกีฬา

3.5 ห้องดนตรี

3.6 ห้องเรียนศิลปะ

3.7 ห้องอบรมจริยธรรม

3.7 ห้องพักเจ้าหน้าที่เชิญมาบรรยาย

3.8 ห้องพักเจ้าหน้าที่

3.9 ห้องฝึกการป้องกันตัว

3.10 ห้องพัสดุ

- พื้นที่การเบิกจ่ายพัสดุ

3.12 ห้องน้ำ

3.13 อาคารอเนกประสงค์

<u>ฝ่ายอาชีวะบำบัด</u>

3.13 พื้นที่สำนักงาน

- เจ้าหน้าที่ฝ่ายอาชีวะบำบัด

3.14 ห้องฝึกอาชีพ

- ห้องฝึกงานตัดเย็บ
- ห้องฝึกงานหัตถกรรม
- ห้องฝึกทำอาหารและขนมอบ
- ห้องฝึกงานเสริมสวย
- ส่วนฝึกงานภาคปลูกดอกไม้กระถาง
- ส่วนฝึกงานจิตกรรม ประติมากรรม
- ห้องฝึกงานวิชาช่าง
- ห้องฝึกทำผ้าบาติก
- ห้องฝึกทำดอกไม้จากยางพารา
- ห้องฝึกทำตุ๊กตาจากยางพารา

3.15 ห้องเรียนตามหลักสูตรกศน.

3.16 ห้องสอนคอมพิวเตอร์

3.17 ห้องพัสดุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- พื้นที่เก็บเอกสาร

2.3 ห้องสืบสวนคดี

2.4 ห้องแถลงข่าว

3. ฝ่ายการแพทย์

3.1 พื้นที่ทำงานด้านตรวจร่างกาย

- ห้องตรวจ
- ห้อง LAB

ตรวจเลือด

ตรวจเคมี

ตรวจแบคทีเรีย

- ห้องพักแพทย์ พยาบาล และฝ่ายเทคนิคการแพทย์
- ห้องเก็บอุปกรณ์
- พื้นที่เก็บเอกสาร

3.2 ส่วนตรวจดูสภาพจิต

- ห้องกระจกสำหรับผู้ที่ถูกทารุณกรรม
- ห้องตรวจดูพฤติกรรมจาก นักจิตแพทย์ นักจิตบำบัด นักสังคมสงเคราะห์
- ห้องให้คำปรึกษาด้านจิต

3.3 พื้นที่เก็บเอกสาร

3.4 ห้องประชุม

3.5 ห้องพักผ่อนนักจิตแพทย์ นักจิตบำบัด นักสังคมสงเคราะห์

3.6 ส่วนเตรียมอาหาร

3.7 ห้องน้ำเจ้าหน้าที่

3.8 ฝ่ายเภสัชกรรม

- ห้องเก็บยา
- พื้นที่จ่ายยา
- พื้นที่เก็บเอกสาร
- ห้องพักเภสัชกร

4. ฝ่ายบำบัดและฟื้นฟูสภาพจิต

ฝ่ายบำบัดสภาพจิต

ฝ่ายบำบัดจิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- พื้นที่การเบิกจ่ายพัสดุ

3.18 ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าและห้องอาบน้ำ

3.19 ศูนย์เด็กเล็ก

3.20 ห้องน้ำ

5. ส่วนผู้ป่วยใน

4.1 หอแรกรับ(เดี่ยว)

4.2 ห้องพักรวม

4.3 ห้องน้ำรวม

4.4 ห้องสันทนาการ

4.5 ห้องพักพยาบาลเพื่อดูแลผู้ป่วย

4.6 ห้องเก็บอุปกรณ์

4.7 อาคารพักสำหรับผู้หญิงตั้งครรภ์

6.ส่วนบริการทั่วไป

ฝ่ายโภชนาการ

5.1 ห้องพักโภชนาการ

5.2 ห้องครัว

5.3 ห้องเก็บอาหารแห้ง-สด

ฝ่ายซักรีด

5.4 ห้องซัก-รีด

5.5 ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า

5.6 ห้องเก็บอุปกรณ์ทำความสะอาด

ฝ่ายพักอาศัย

5.7 ห้องพักแม่บ้าน

5.8 ห้องเก็บอุปกรณ์

5.9 ห้องพักพนักงานรักษาความปลอดภัย

ฝ่ายอบ-ฆ่าเชื้อ

5.10พื้นที่ทำงาน

5.11 เคาน์เตอร์ติดต่อ

5.12 พื้นที่คัดแยก

5.13 พื้นที่อบนึ่ง ฆ่าเชื้อโรค

5.14 พื้นที่จัดเก็บของที่ฆ่าเชื้อโรคแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.15 เคาน์เตอร์ส่งคืนของ

7. ส่วนบริการเสริม

9.1 ร้านจำหน่ายสิ้นค้าจากการฝึกอาชีพ

9.2 ร้านอาหาร

9.3 ห้องพบปะระหว่างผู้ป่วยและญาติ

9.4 ห้องสมุด

9.5 ห้องบรรยาย

9.6 ร้านบริการการนวดร่างกาย

9.7 ร้านเสริมสวย

9.8 ร้านขนมอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 ขั้นตอนการทำงานในส่วนต่างๆขององค์ประกอบ

โครงสร้างการบริหารของโครงการ

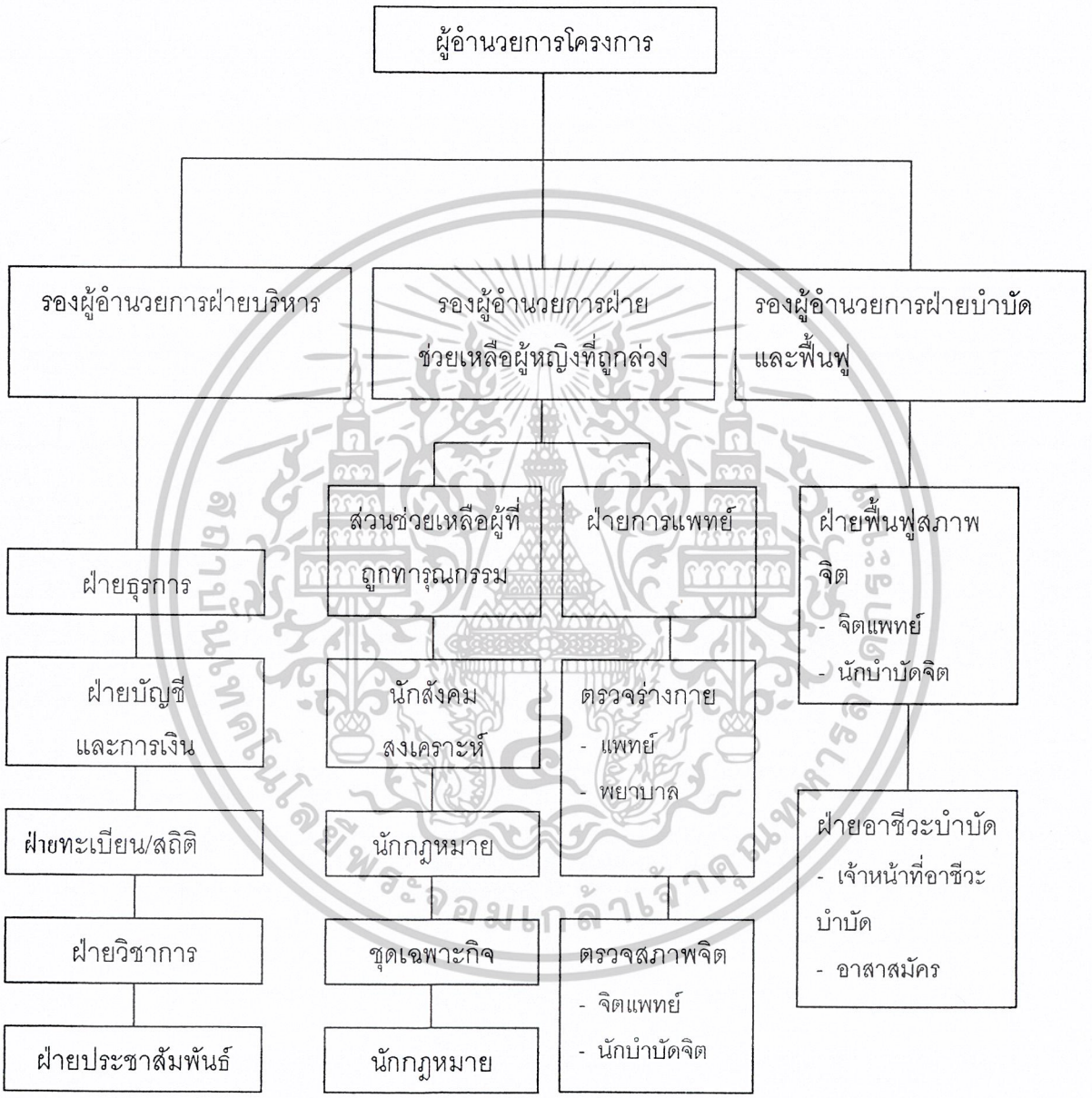

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนการทำงานฝ่ายบัญชีและการเงิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนการทำงานแผนกฝ่ายเวชระเบียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนการทำงานฝ่ายแผนกพัสดุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนการทำงานฝ่ายวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนการทำงานฝ่ายวิชาการ(ต่อ)

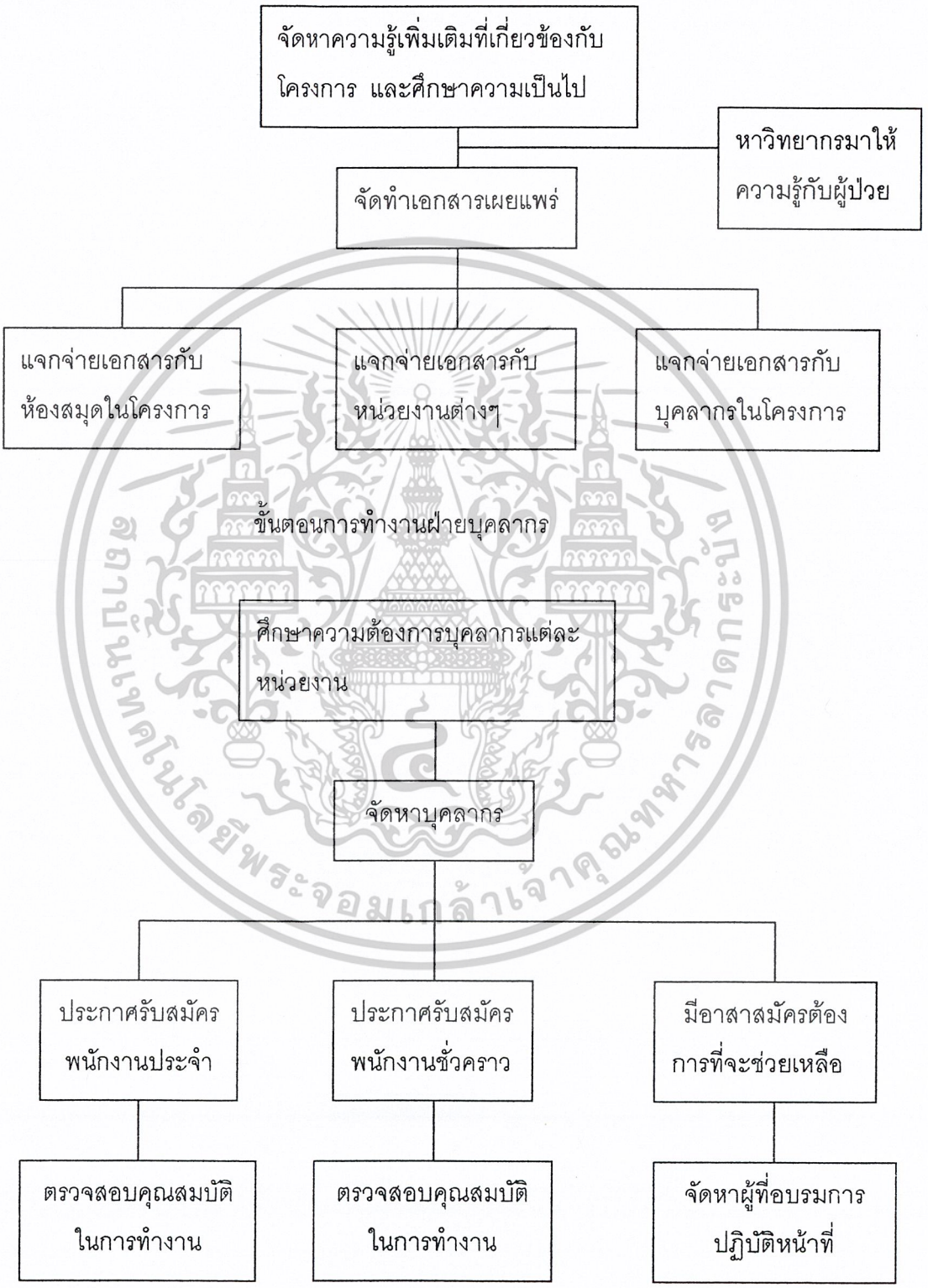

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนการทำงานของส่วนช่วยเหลือผู้ที่ถูกทารุณกรรม

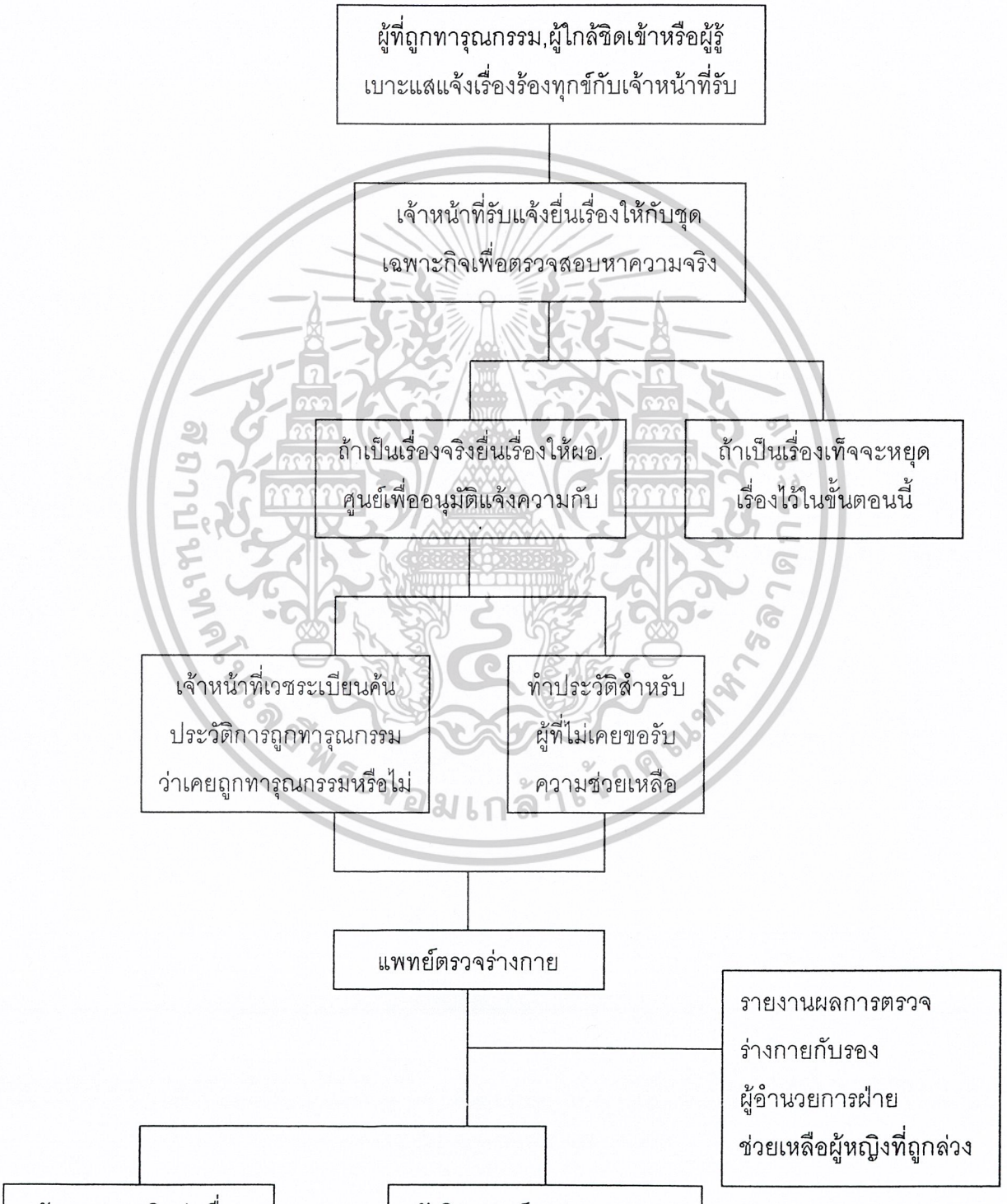

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

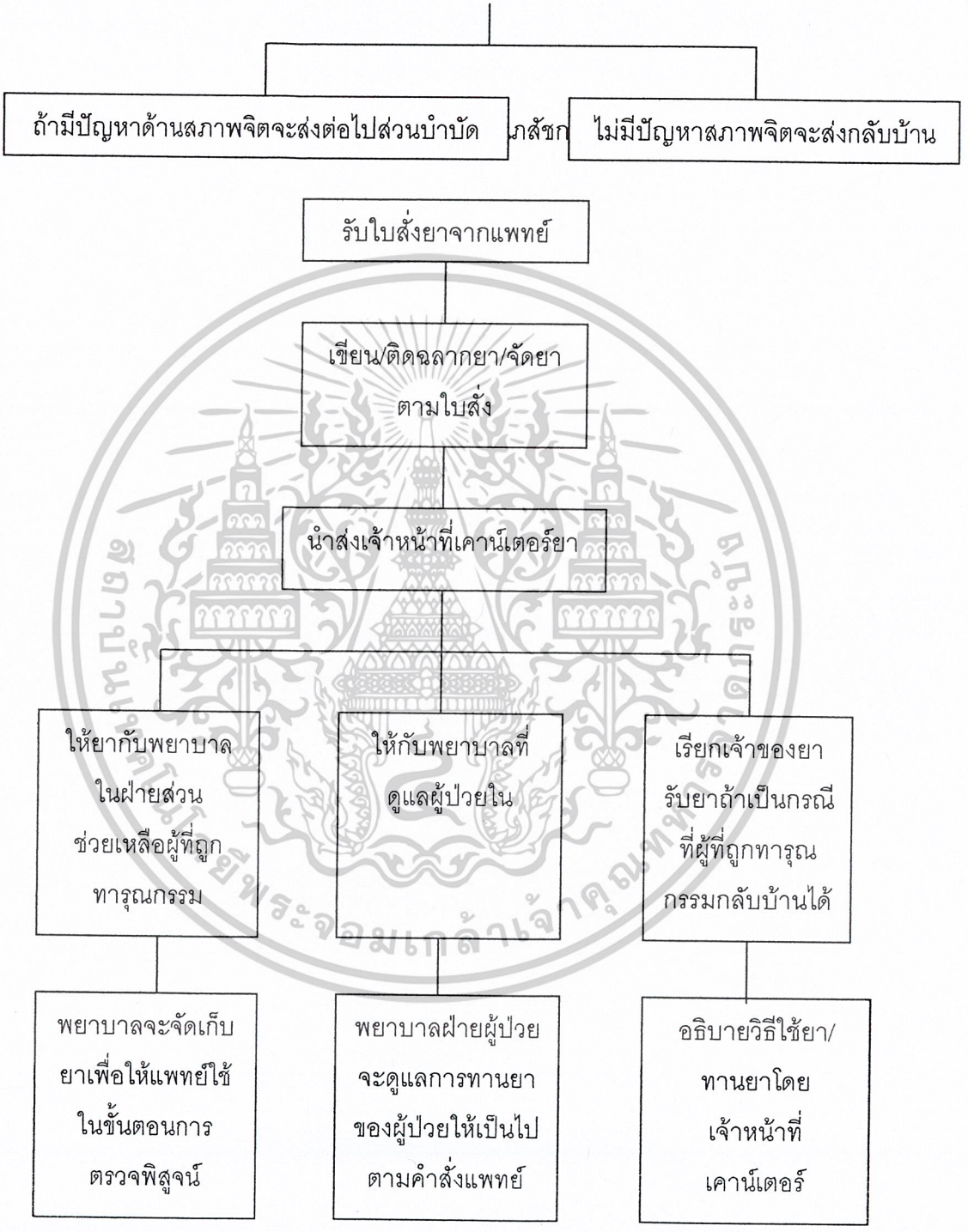

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนการทำงานฝ่ายเทคนิคการแพทย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนการทำงานนักจิตวิทยาหรือจิตแพทย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนการทำงานในส่วนบำบัดฟื้นฟูสภาพจิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนการทำงานนักจิตวิทยาหรือจิตแพทย์

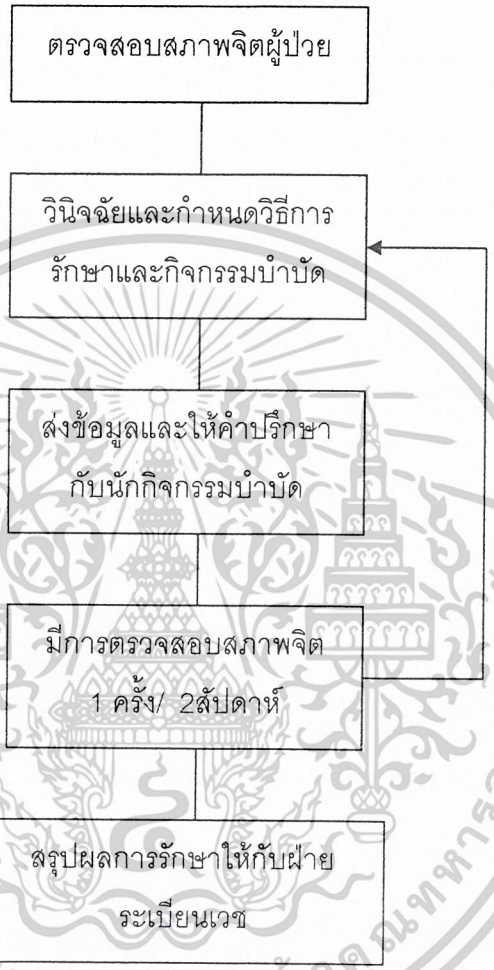

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนการทำงานเจ้าหน้าที่จิตบำบัด

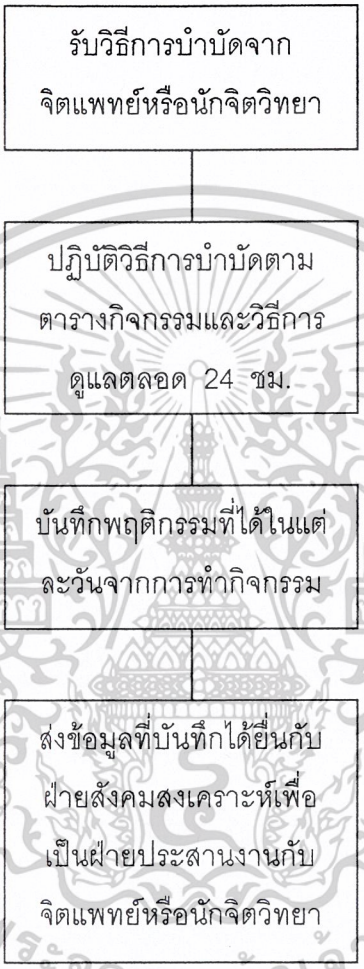

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนการทำงานเจ้าหน้าที่จิตบำบัดนักสังคมสงเคราะห์

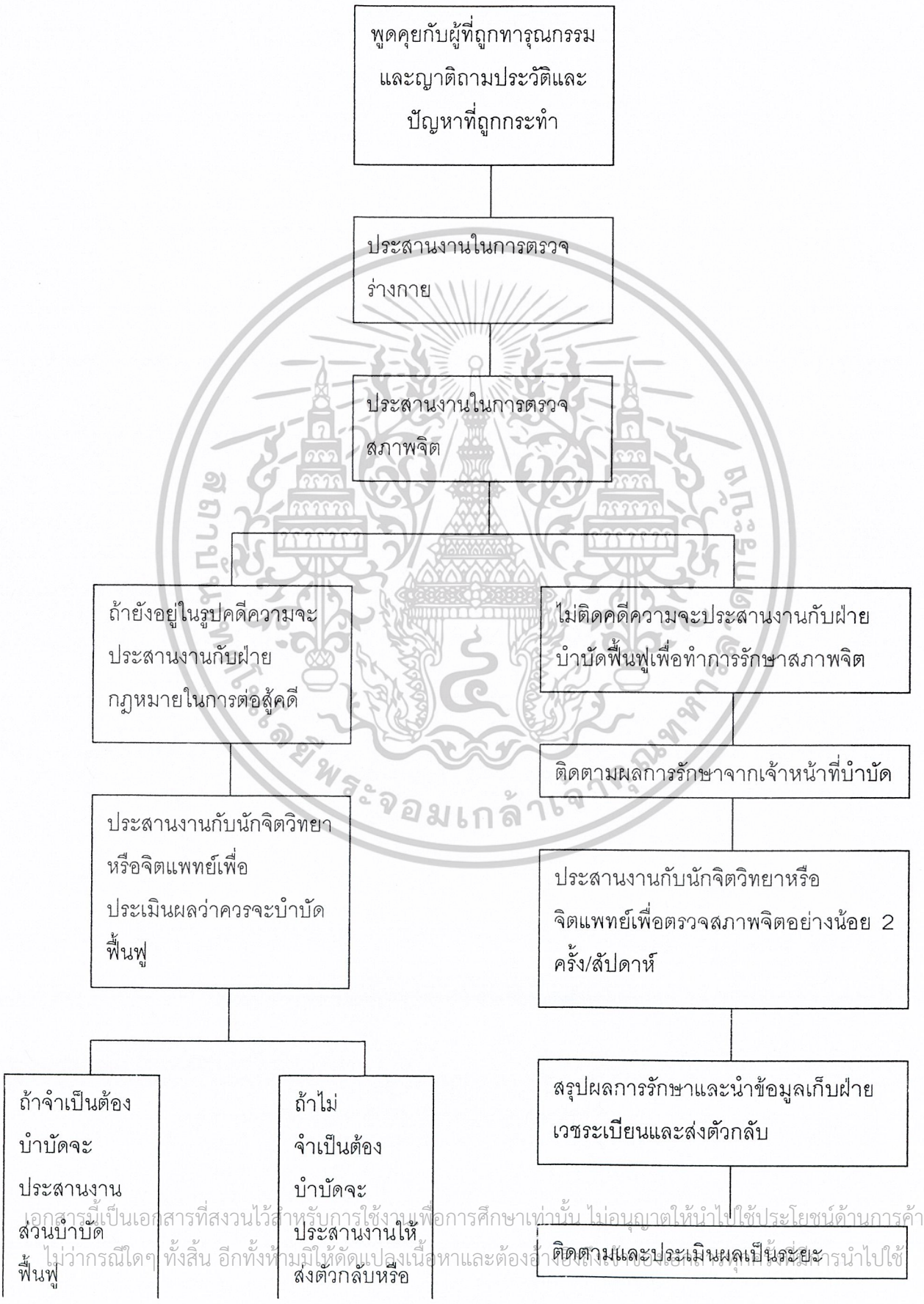

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงสร้างการทำงานของฝ่ายอาชีวะบำบัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนการเข้ารับการให้บริการในโครงการในส่วนการบำบัดและฟื้นฟู

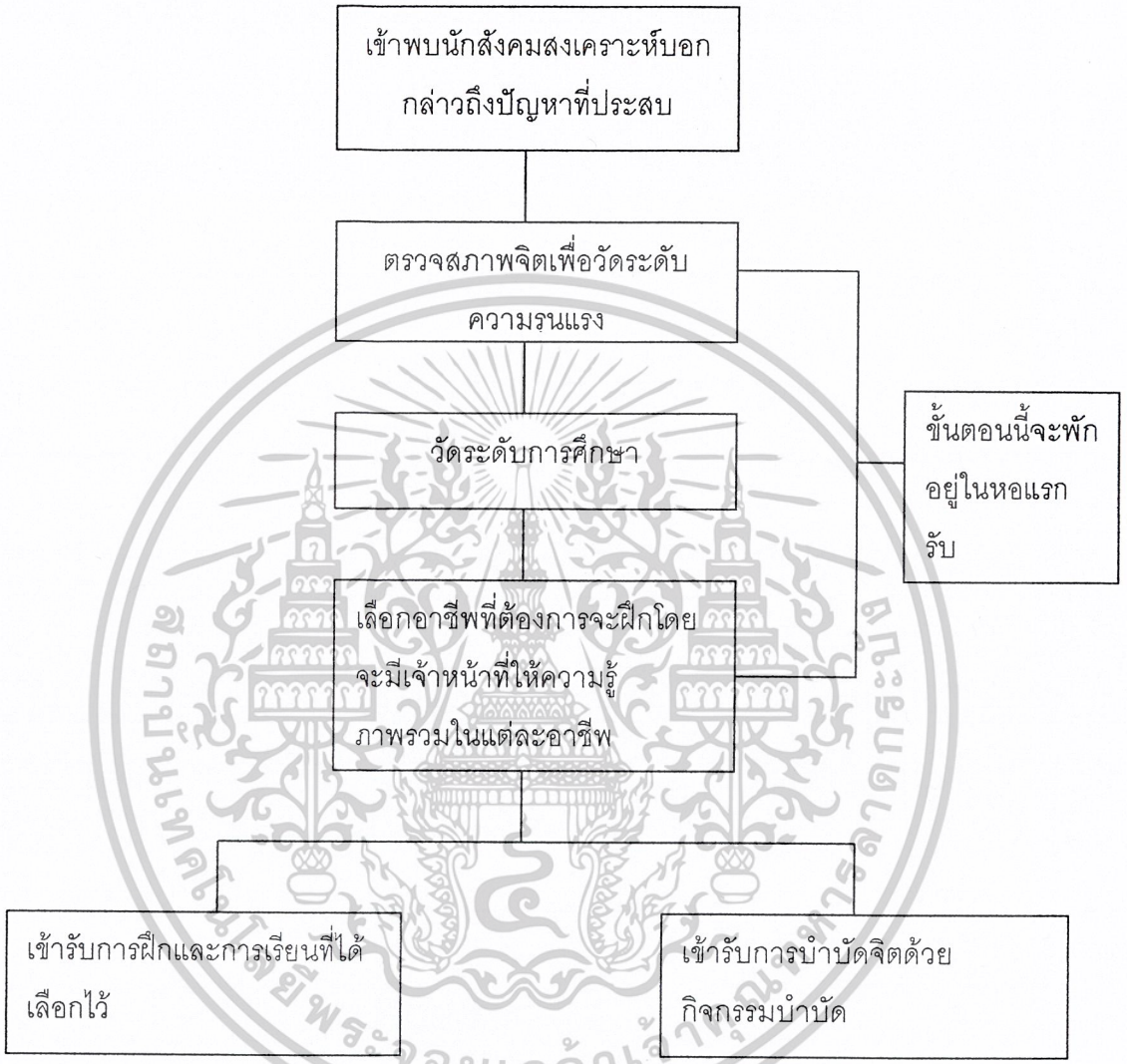

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

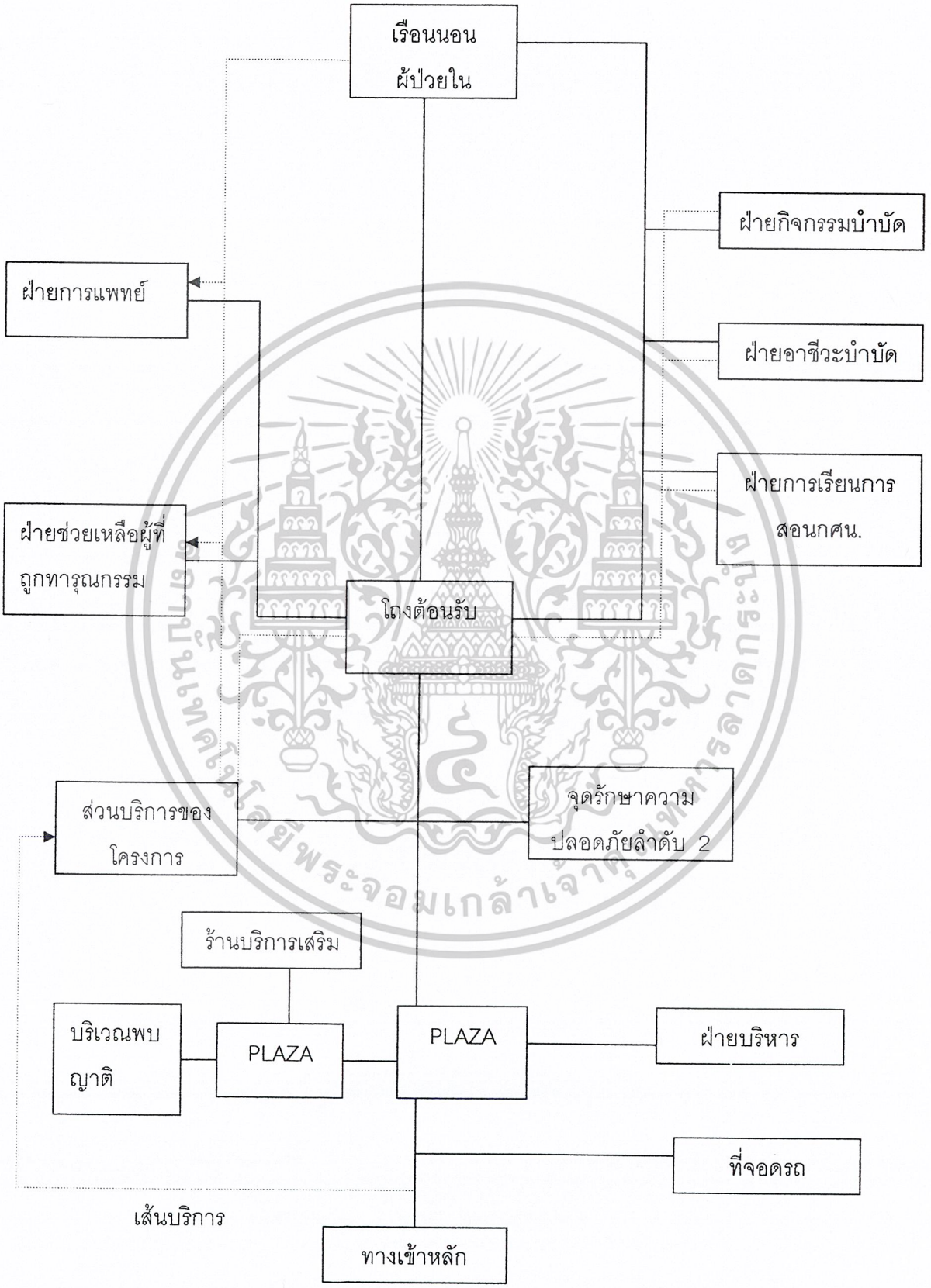

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

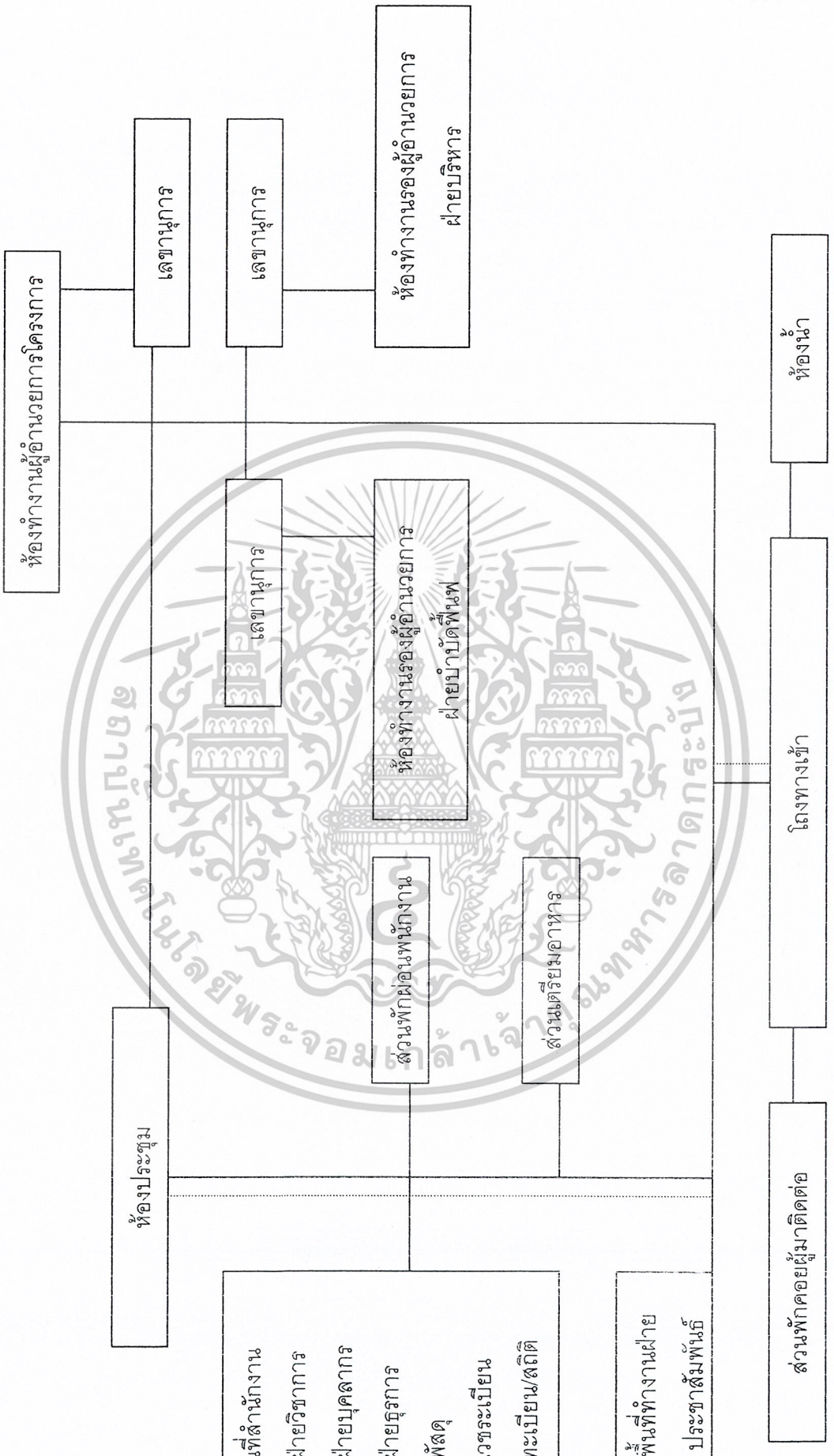

5.3 การศึกษาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบและโครงสร้างของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

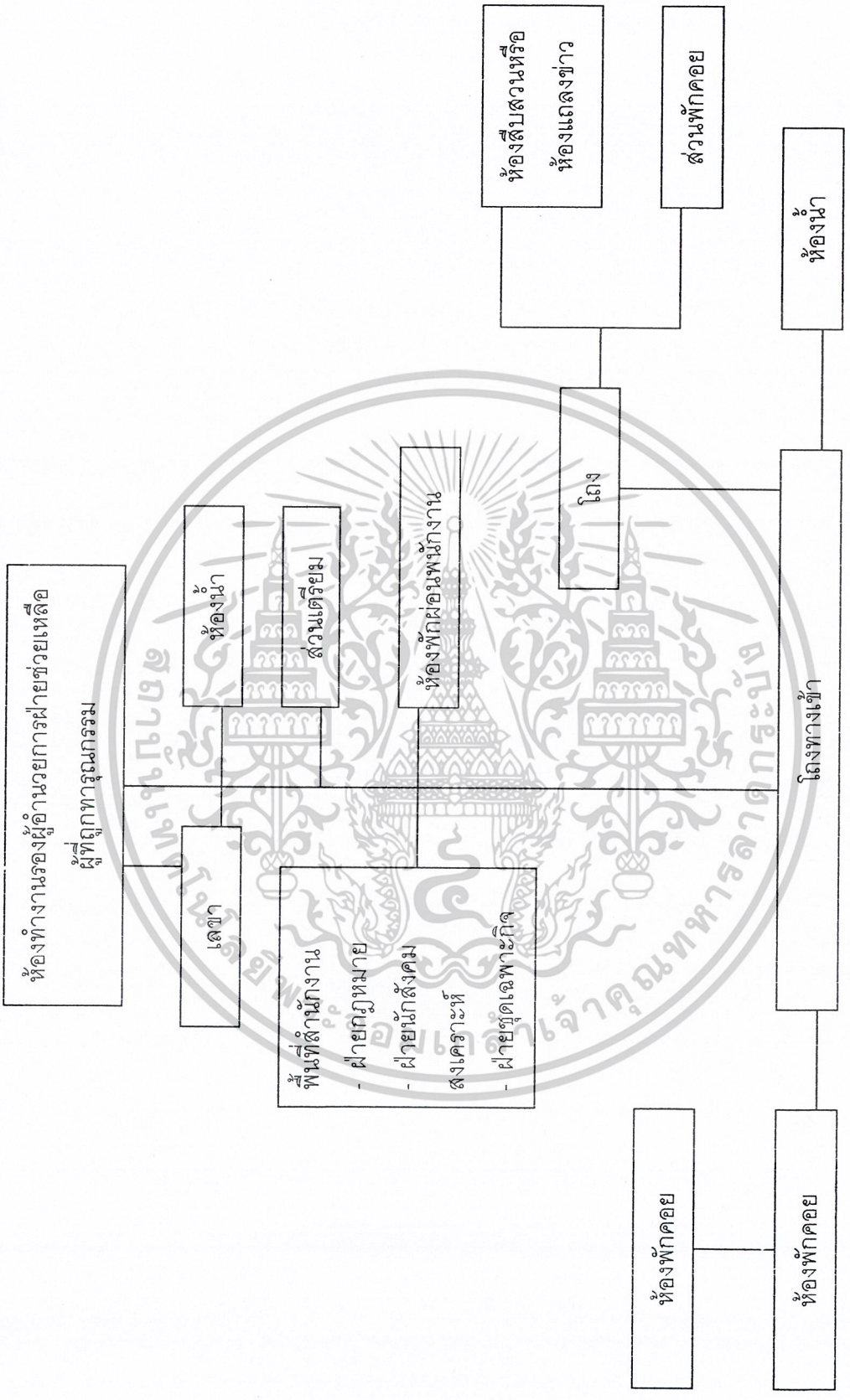

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

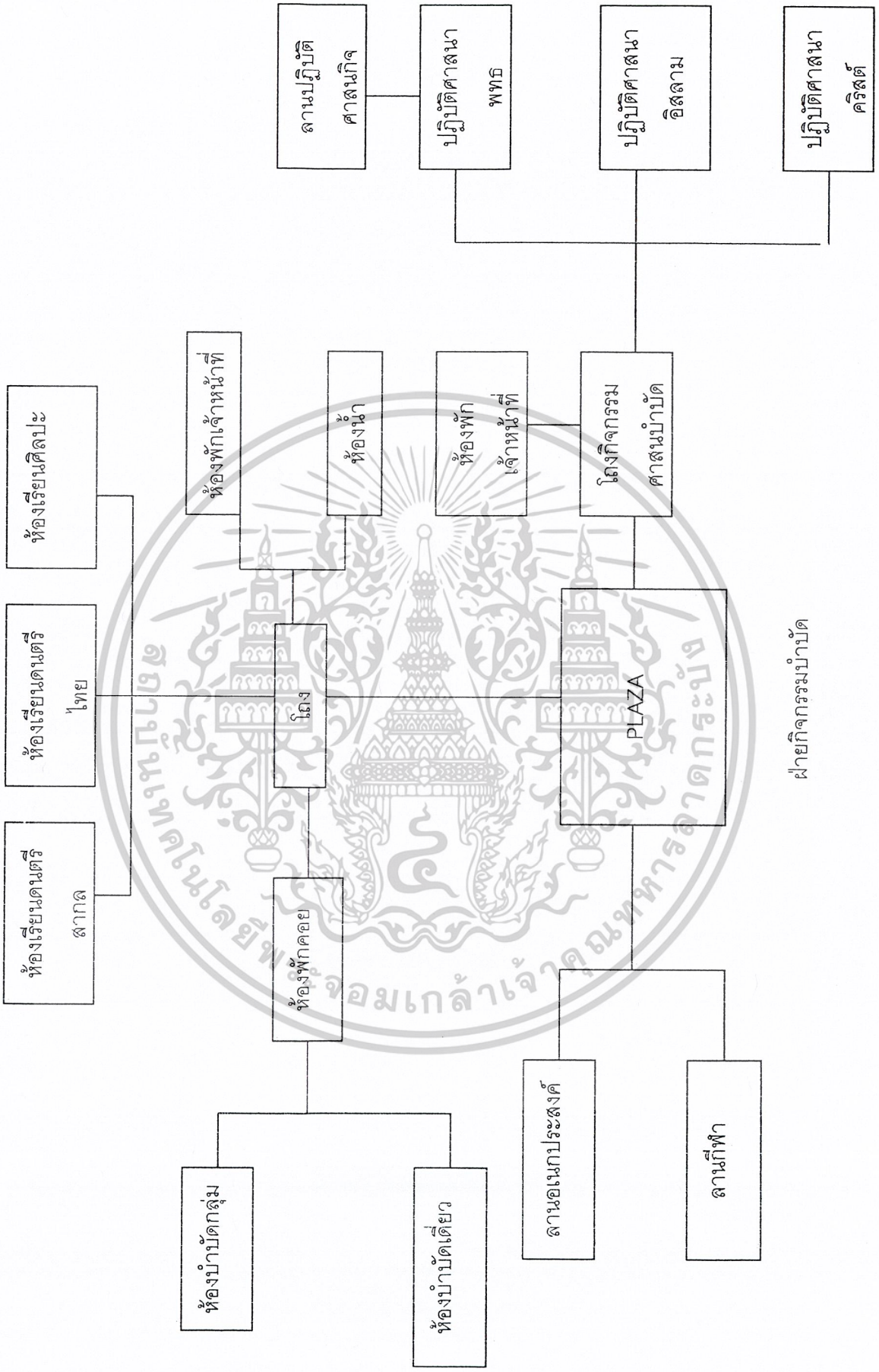

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

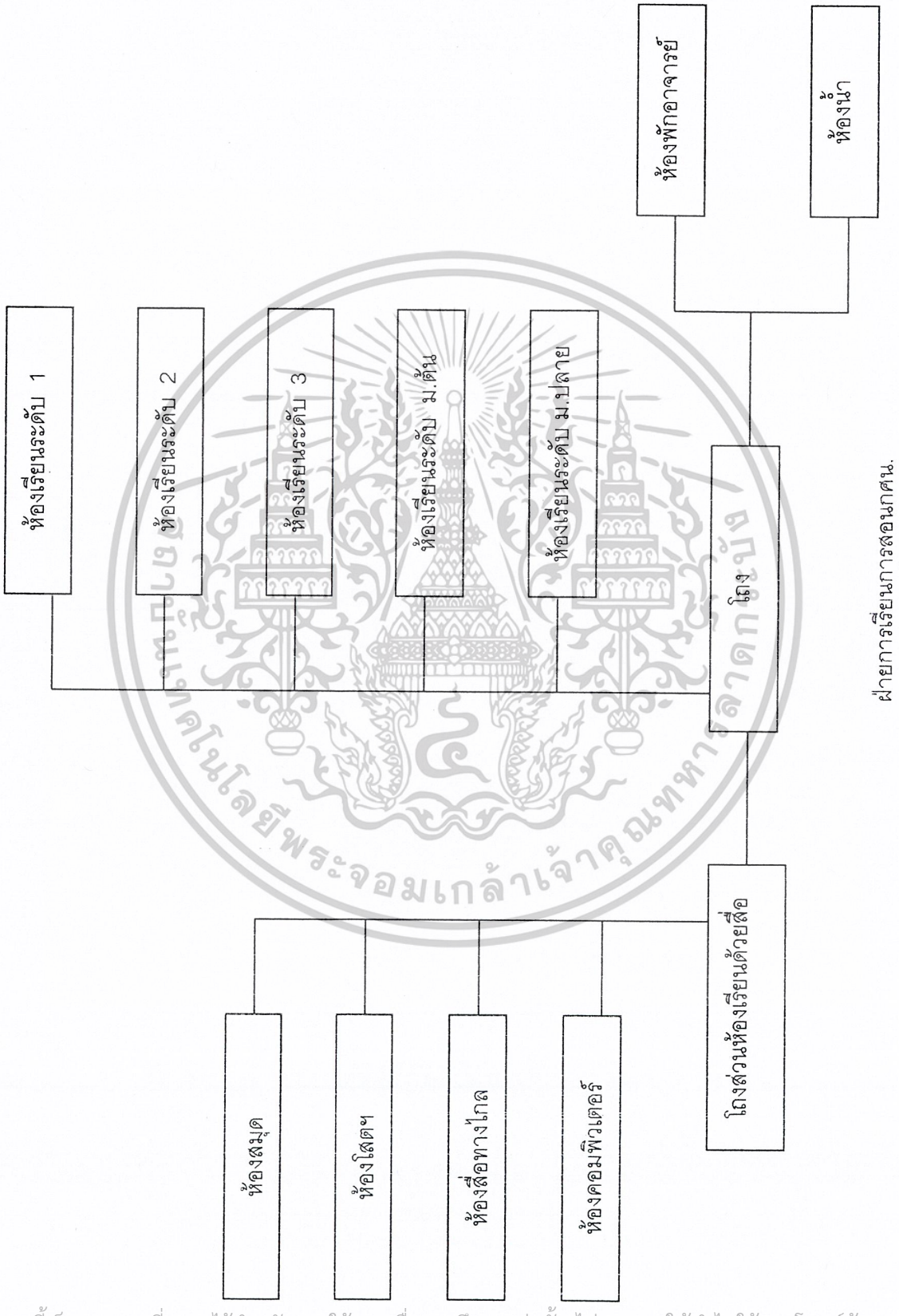

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

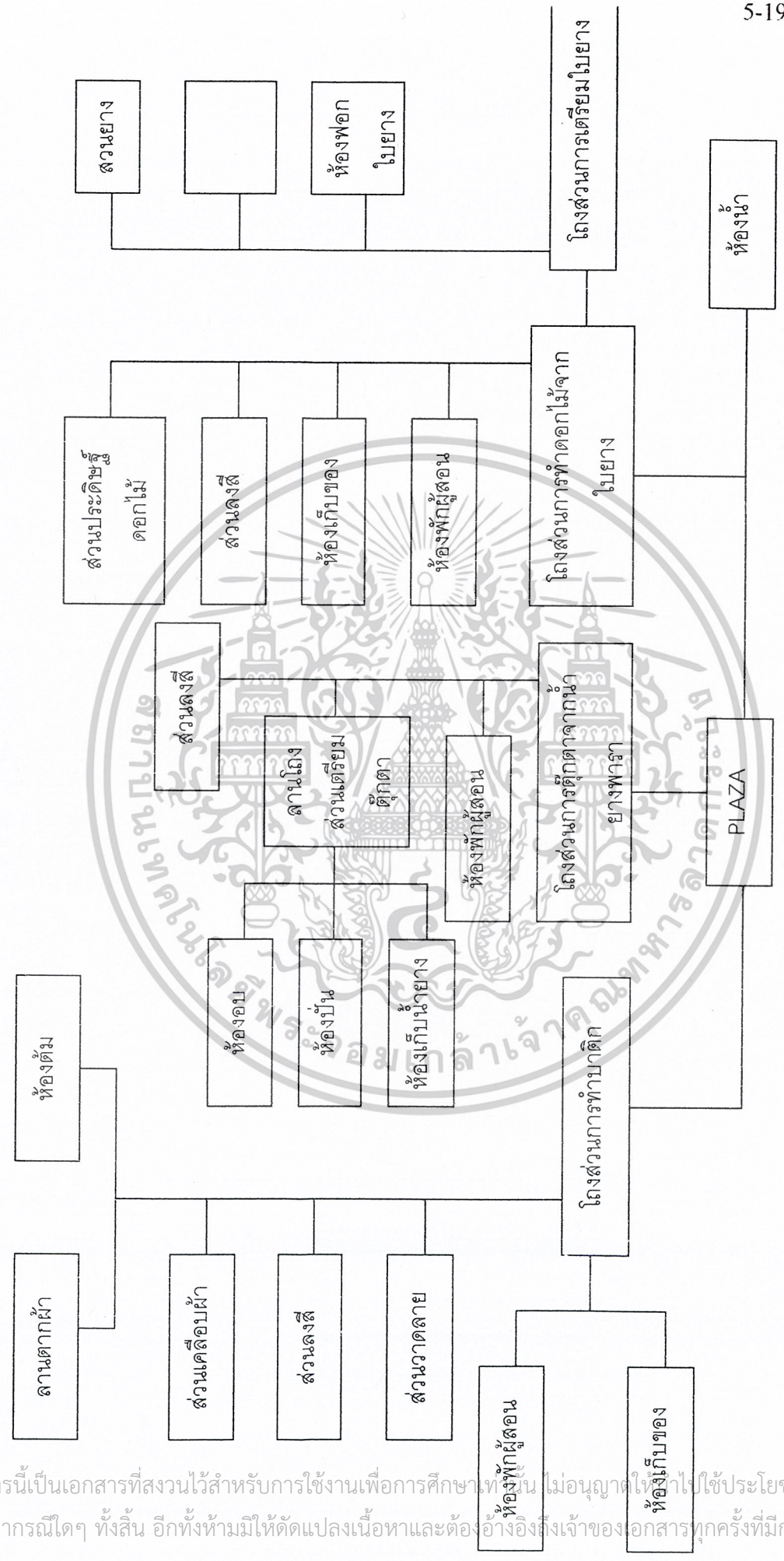
ฝ่ายบริการนักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์
PLAZA
ห้องน้ำ
ห้องพัก
ห้องพักอาจารย์
ห้องพักนักศึกษา
ห้องน้ำ
ห้องน้ำ
ห้องน้ำ

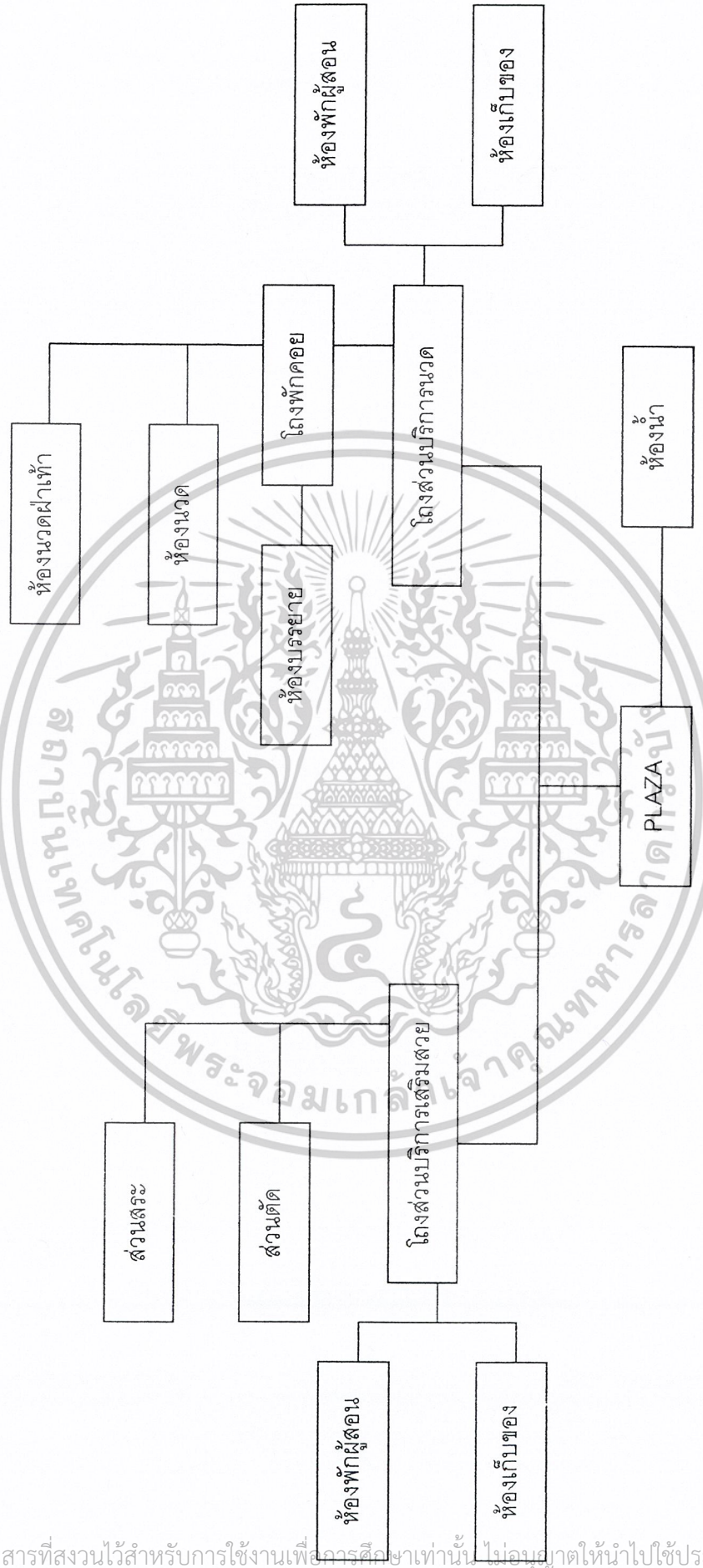

ฝ่ายกายภาพบำบัดในการบริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

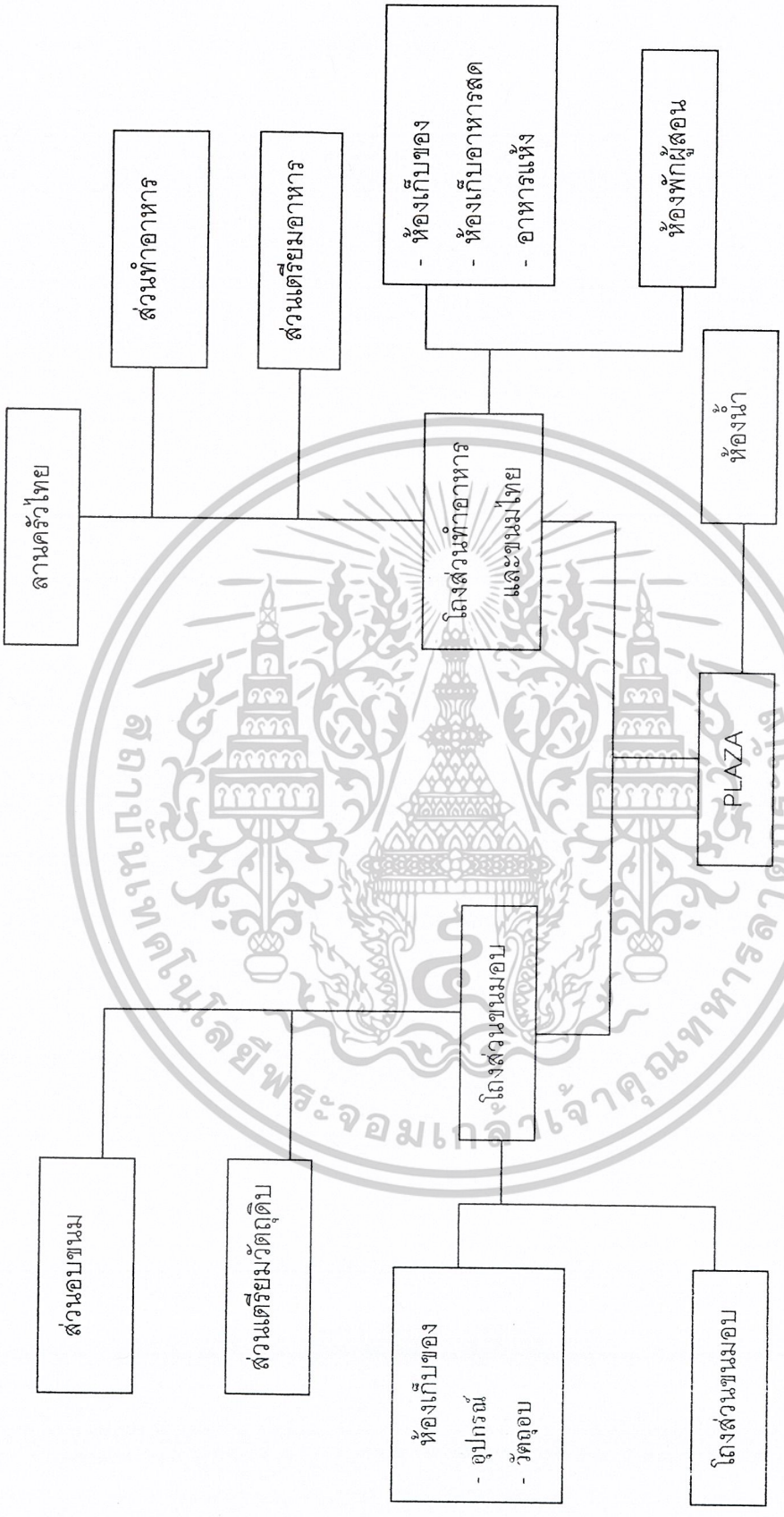

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

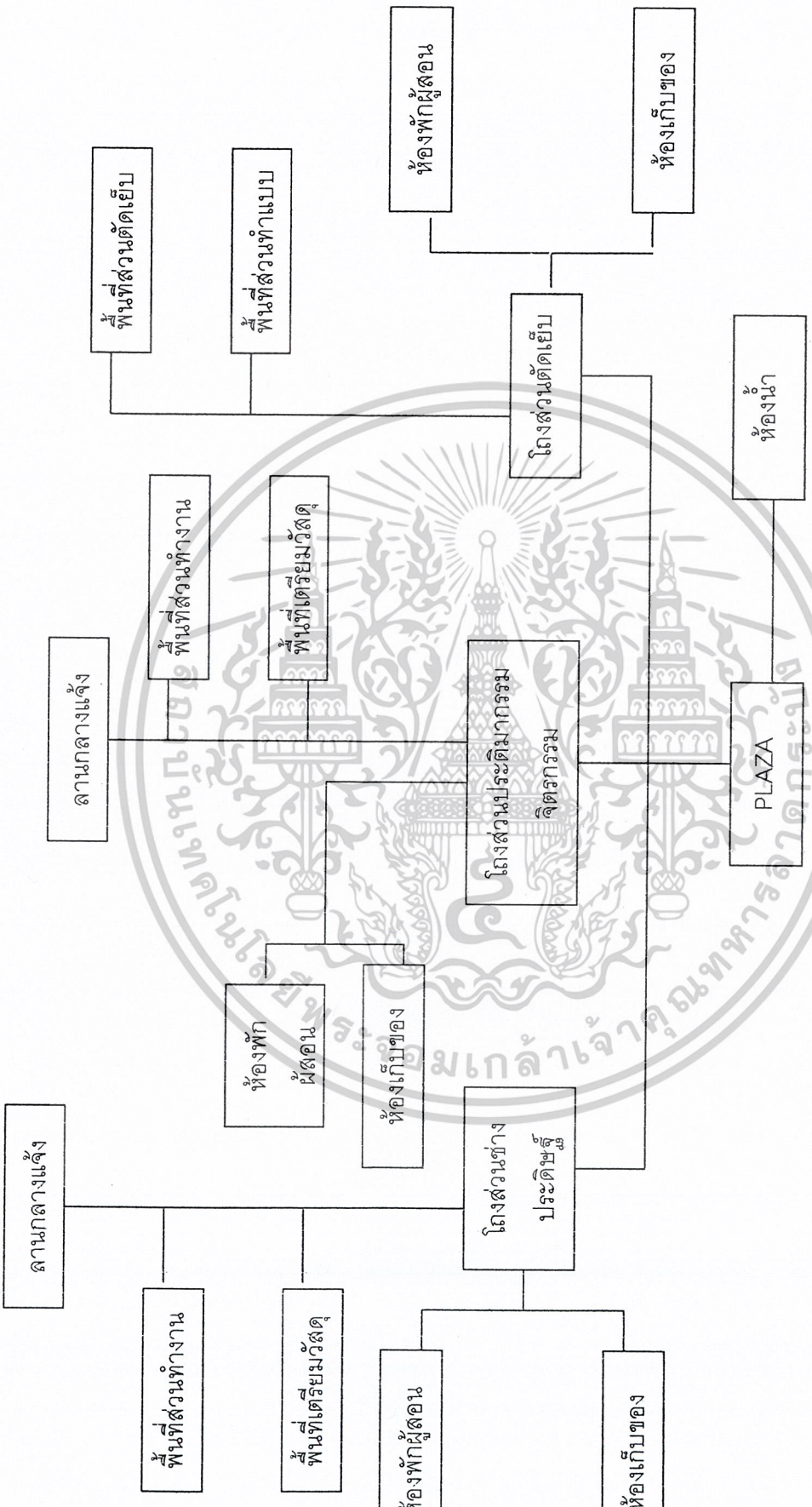

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

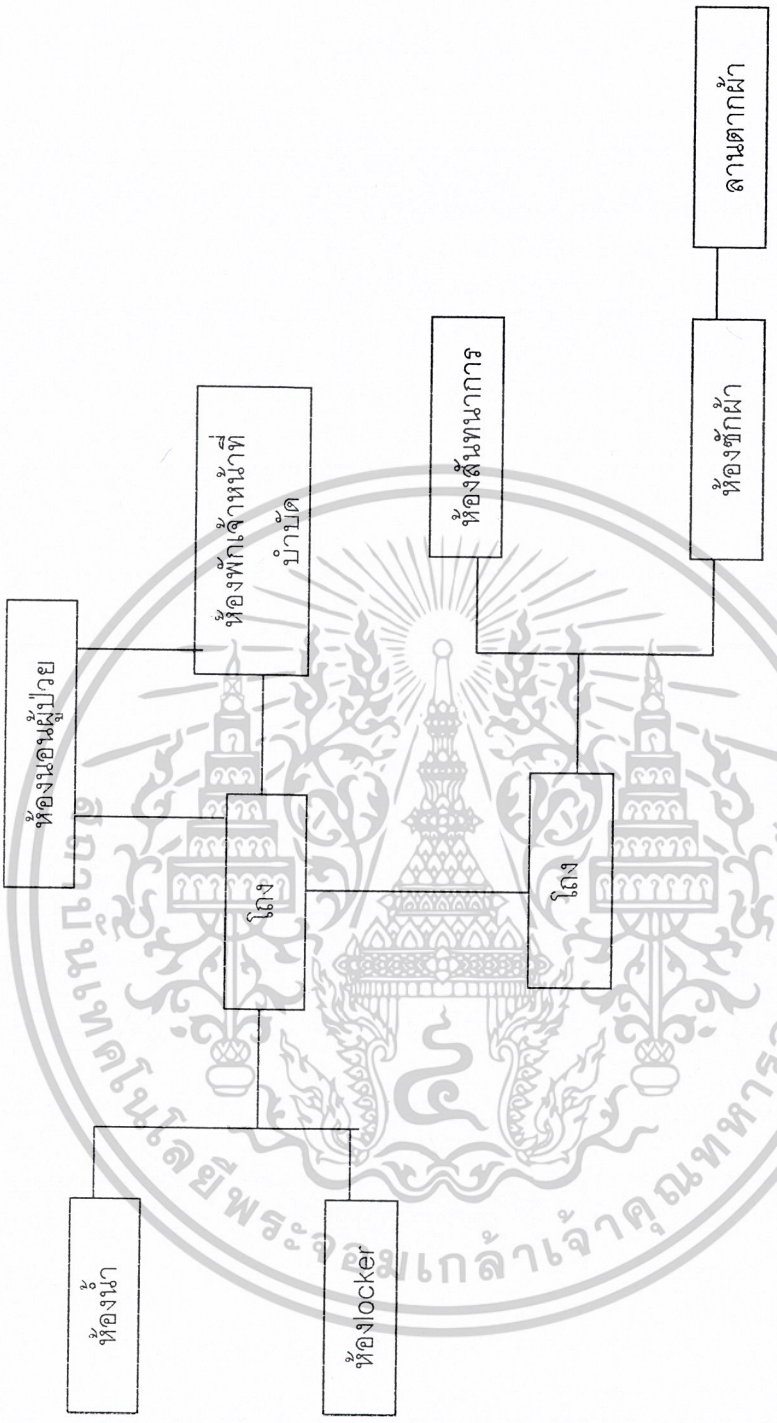

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

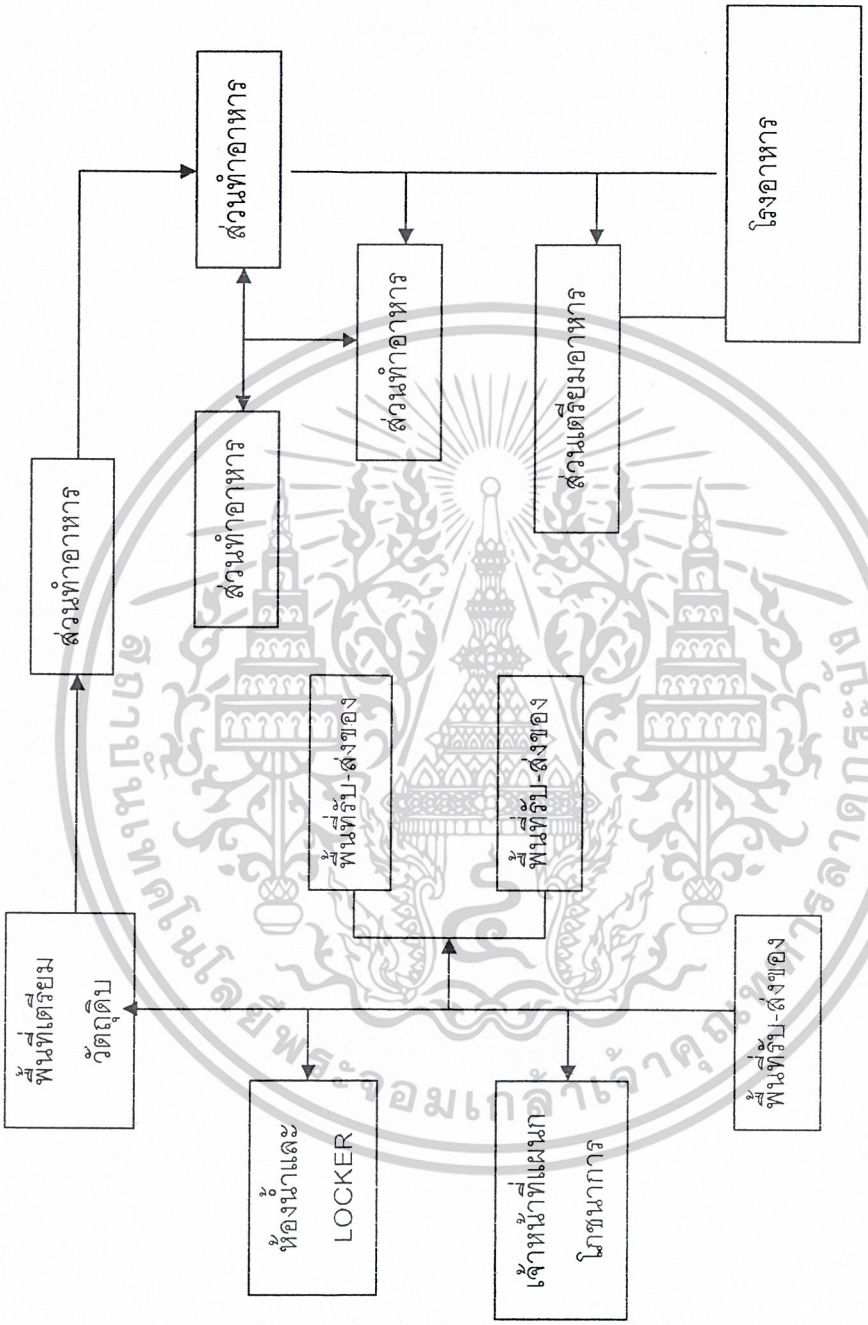
ระบบโทรศัพท์
ระบบโทรทัศน์วงจรปิด
ระบบเครื่องกระจายเสียงสาธารณะ
ระบบเครื่องกระจายเสียงสาธารณะ
ระบบเครื่องกระจายเสียงสาธารณะ

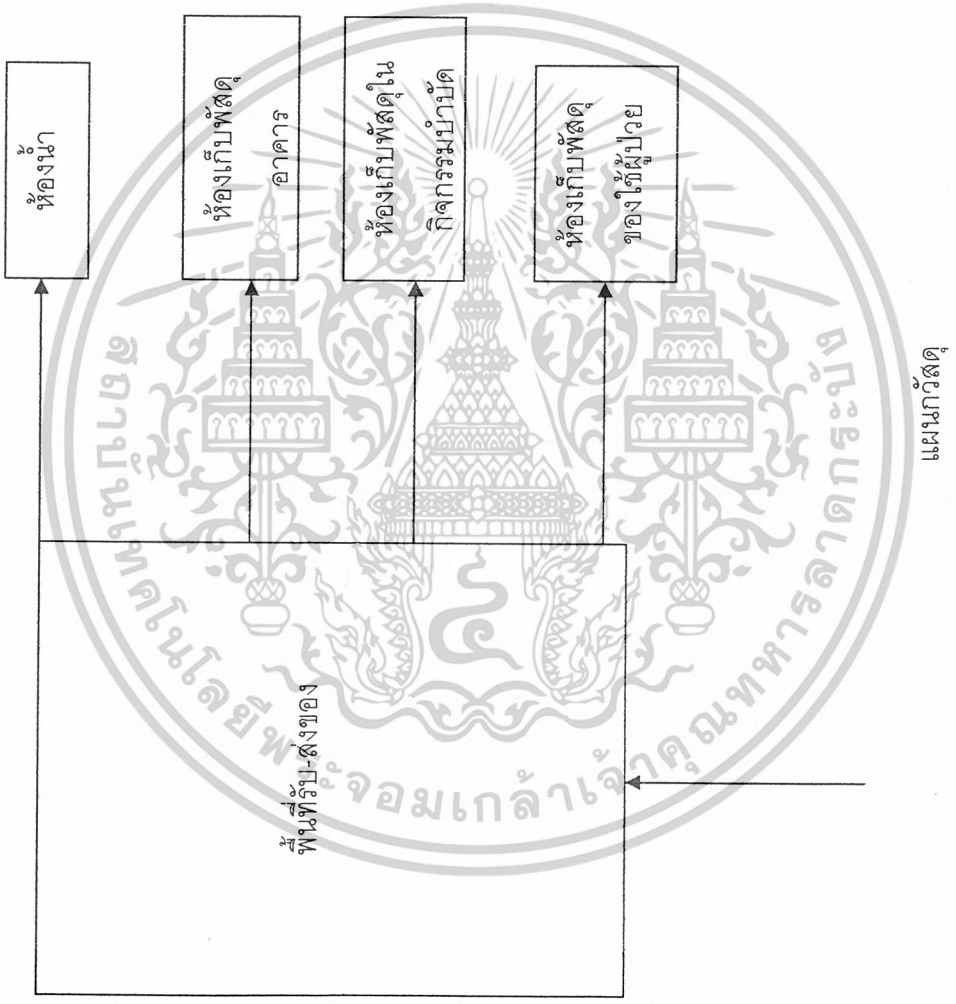

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.4 รายละเอียดและหน้าที่ใช้สอยขององค์ประกอบ

ในการหาขนาดและพื้นที่ใช้สอยในส่วนองค์ประกอบต่างๆของโครงการ จำเป็นต้องทราบชนิดและขนาดของอุปกรณ์ในการใช้งาน รวมทั้งการจัดวางอุปกรณ์เล่านั้น ตลอดจนขั้นตอนการใช้งานและหน้าที่ใช้สอย เนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดขนาดและพื้นที่ใช้สอยได้อย่างถูกต้อง รายละเอียดและหน้าที่ในแผนกต่างๆ ของศูนย์ จัดแบ่งหน้าที่ได้ดังนี้

1. ส่วนบริหารโครงการ (Adminstration)
2. ส่วนช่วยเหลือผู้ถูกทารุณกรรม
3. ส่วนการแพทย์ (Treatment Facilities)
4. ส่วนงานบำบัดและฟื้นฟู (Rehabilitation)
5. ส่วนหอพักผู้ป่วย หรือผู้ป่วยใน (Nursing Unit or Inpatient Ward)
6. ส่วนบริการทั่วไป (Service Department)
7. ส่วนบริการเสริม

ในแต่ละส่วนจะแยกย่อยออกไปเป็นแผนกต่างๆ ซึ่งโครงการจะมีการรักษาและฟื้นฟู จะมีแผนกพิเศษต่างจากโรงพยาบาลทั่วไป ในแต่ละส่วนต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ในแต่ละแผนก ซึ่งต้องได้รับความสะดวกและประโยชน์ใช้สอยทั่วไป

1. ส่วนบริหาร (Administration)

ส่วนนี้จะเป็นศูนย์กลางการช่วยเหลือบริการบำบัดและฟื้นฟู ทั้งทางด้านธุรกิจและการรักษาพยาบาล นอกจากนี้ยังเป็นตัวประสานงานของแผนกต่างๆ ทั้งส่วนผู้ป่วยนอกและส่วนผู้ป่วยใน ส่วนธุรการแพทย์ในโรงพยาบาลโครงการ จะรวมถึงการให้บริการทางด้านวิชาการ ซึ่งเกี่ยวกับการศึกษา ฝึกอบรม และหน่วยงานห้องสมุด รวมทั้งการค้นคว้าและวิจัยด้วย

ส่วนบริหารควรเห็นได้ชัดจากทางเข้าหลักโดยชัดเจน เนื่องจากเป็นส่วนแรกที่ทั้งเจ้าหน้าที่ติดต่อ หรือญาติผู้ป่วยจะเข้ามาติดต่อเป็นส่วนแรกสุดของโครงการ และบุคลากรสามารถเข้าถึงได้ง่ายเช่นกัน

องค์ประกอบและลักษณะการใช้สอยขององค์ประกอบ

1. ฝ่ายบริหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ห้องผู้อำนวยการ (Director's Office)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาล เป็นประธานในการวางแผนและดำเนินงานของโรงพยาบาลให้บรรลุจุดประสงค์ รวมทั้งรับผิดชอบและมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารให้โรงพยาบาลให้บรรลุจุดประสงค์ รวมทั้งรับผิดชอบและมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารให้โรงพยาบาลสามารถดำเนินกิจการ

ดังนั้นห้องผู้อำนวยการ จะเป็นห้องที่ใช้งาน และเป็นห้องรับรองในบางกรณี จึงสามารถติดต่อกับบุคคลภายนอก โดยผ่านห้องเลขานุการ ในส่วนหน้าห้องเลขานุการ ควรจะมีบริเวณพักรอบและมีห้องน้ำส่วนตัว

- ห้องรองผู้อำนวยการ

รองผู้อำนวยการฝ่ายบำบัดและฟื้นฟูมีหน้าที่เสนอแนะนโยบาย กลวิธีและวิธีดำเนินงานด้านวิชาการและด้านเทคนิคบำบัด ต่อผู้อำนวยการโครงการอาจแผนปฏิบัติการ และควบคุม กำกับ ดูแลงานด้านวิชาการและด้านเทคนิคบำบัด

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร มีหน้าที่เสนอแนะนโยบาย กลวิธีและวิธีดำเนินการบริหารต่อผู้อำนวยการโรงพยาบาล วางแผนปฏิบัติการ และควบคุมกำกับ ดูแลงานด้านการบริหารทั่วไป

ดังนั้นห้องควรอยู่ติดกับห้องผู้อำนวยการและธุรการ เพื่อสะดวกในการบริหารงาน มีเนื้อที่กว้างพอจะจัดชุดรับแขกขนาดเล็ก และตั้งตู้เอกสารเพียงพอ

แผนกธุรการ

มีหน้าที่ในการสนับสนุนงานบริการและวิชาการของโครงการ งานสารบรรณต่างๆ งานรักษาความปลอดภัย งานเคหะบริการและงานสวัสดิการต่างๆ

- ห้องธุรการ

ลักษณะและบรรยากาศจะเหมือนห้องทำงานทั่วไป ประมาณครึ่งหนึ่งของแผนกนี้จะต้องติดต่อกับบุคคลภายนอก ห้องนี้ควรตั้งอยู่ใกล้ทางเข้าและมีการติดต่อกับประชาชนโดยสะดวก ห้องธุรการควรแบ่ง Section ออกเป็น ส่วนทำงานหัวหน้าแผนกทำงานเคาน์เตอร์ติดต่อกับบุคคลภายนอก ห้องเก็บเอกสารและห้องพัสดุ ฝ่ายธุรการทั่วไปมีหน้าที่ดูแลผลประโยชน์ทั่วไปของโครงการ เช่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ร้านอาหารสำหรับบุคคลภายนอกที่มาติดต่อ หรือผลประโยชน์ของพนักงานภายในโครงการ เช่น สวัสดิการต่างๆ ที่จะได้รับเมื่อได้รับอุบัติเหตุขณะทำการ

- ห้องบริหารงบประมาณ การเงิน การบัญชี

มีหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องเงินของโครงการทั้งหมด ตั้งแต่เรื่องค่าใช้จ่ายภายใน ค่ารักษาพยาบาล รายรับ – รายจ่ายของโรงพยาบาล ตลอดจนถึงเรื่องงบประมาณและเงินทดแทนต่างๆ ห้องทำงานจะแยกแผนกรับผิดชอบเป็นส่วนตัวในด้านการบริหาร และแยกเป็นส่วนที่จะทำหน้าที่เก็บ-รับเงิน ทำบัญชีของผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในอีกส่วนหนึ่ง แต่สามารถติดต่อถึงกันได้สะดวก ในแต่ละส่วนต้องมีบริเวณพอสำหรับผู้มาติดต่อได้สะดวก

แผนกเวชระเบียนและสถิติ

มีหน้าที่เก็บเกี่ยวกับข้อมูลประวัติผู้ป่วยตลอดจนสถิติผู้ป่วยประเภทต่างๆ ทั้งคนไข้นอกและคนไข้ใน

- ห้องทำงานจะจัดแบ่งส่วนเก็บเอกสารเป็นส่วน คือ ของคนไข้นอกและคนไข้ใน แต่ใช้เจ้าหน้าที่ในการเก็บข้อมูลและทำสถิติต่างๆ ชุดเดียวกัน

- ฝ่ายบุคลากร

มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบการยื่นเรื่องและเสนอเรื่องต่างๆ ของข้าราชการและลูกจ้างในครงการ รวมทั้งการพิจารณาการคัดเลือก บรรจุ แต่งตั้งทำทะเบียน ประวัติเก็บเอกสาร หลักฐานและรายละเอียดเกี่ยวกับข้าราชการ และการรับเจ้าหน้าที่ใหม่ของโครงการ เสนอต่อผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร

- ฝ่ายประชาสัมพันธ์

มีหน้าที่ให้ความสะดวกกับผู้มาติดต่อทั้งในด้านบริการและวิชาการสำหรับบุคคลภายในและภายนอกโครงการทั้งผู้ที่มารับบริการเป็นผู้ป่วยและบุคคลทั่วไปห้องทำงานมีลักษณะและบรรยากาศเชื้อเชิญผู้มาติดต่อ และอยู่ในตำแหน่งที่จะสามารถติดต่อได้สะดวกทั้งบุคคลภายนอกและภายใน

- ฝ่ายพัสดุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีหน้าที่จัดเก็บรวมถึงจัดซื้อ และจ่ายพัสดุภัณฑ์ให้แก่แผนกอื่นๆ แบ่งเป็น อาหาร พัสดุภัณฑ์การแพทย์ เครื่องเขียน เครื่องใช้ต่าง ๆ

- ห้องประชุม(CONFERENCE ROOM)

เป็นห้องสำหรับกรรมการวางแผนงานโครงการให้ประชุม หรือการประชุมสัมมนาทางวิชาการของโครงการในกรณีต่าง ๆ

- ส่วนบริการเครื่องดื่มและเก็บของ (PANTRY & STORAGE)

เป็นบริเวณจัดเตรียมเครื่องดื่มสำหรับบริการเจ้าหน้าที่ในส่วนนี้และมีส่วนเก็บของเล็ก ๆ น้อย ๆ

2. ส่วนช่วยเหลือผู้ที่ถูกทารุณกรรม

- โถงพักคอย

เป็นส่วนที่ผู้ถูกทารุณกรรมรอการแจ้งเรื่องร้องทุกข์กับเจ้าหน้าที่รับเรื่อง ซึ่งในส่วนนี้จะอยู่ใกล้กับพื้นที่สำนักงานเจ้าหน้าที่รับเรื่อง

- พื้นที่รับเรื่องร้องทุกข์

เป็นพื้นที่สำหรับให้ผู้ที่ถูกทารุณกรรมแจ้งเรื่องร้องทุกข์ ซึ่งจะเป็นการรับเรื่องทางโทรศัพท์ โทรสาร ทางอี-เมล์ หรือเจ้าทุกข์ ญาติ ผู้ที่เกี่ยวข้องมาแจ้งความ จะต้องเป็นพื้นที่ที่มีความเป็นส่วนตัวมาก เพื่อให้ผู้แจ้งมีความกล้าที่จะให้ข้อเท็จจริง

- พื้นที่สำนักงานนักกฎหมาย

มีหน้าที่กับผู้ที่ต้องการรับคำปรึกษาด้านกฎหมายและดำเนินเรื่องคดีของผู้ที่ร้องทุกข์ จะต้องเป็นพื้นที่ที่มีความเป็นส่วนตัวมาก เพื่อให้ผู้แจ้งมีความกล้าที่จะให้ข้อเท็จจริง และเข้าถึงได้ง่าย

- พื้นที่สำนักงานนักสังคมสงเคราะห์

รับแจ้งรายงานทั้งหมดในเวลาราชการบันทึกข้อมูลต่างๆ ลงในแบบฟอร์มส่วนของนักสังคมสงเคราะห์ร่วมในการสัมภาษณ์ครอบครัวผู้ป่วยเพื่อหาข้อมูลต่างๆ สัมภาษณ์ครอบครัวเพื่อหาข้อมูลต่างๆ หาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมหรือสังคมกรณีต้องมีการดำเนินการด้านกฎหมายให้ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานให้ผู้ป่วยได้รับความสะดวก เช่น กรณีมีการแจ้งความให้ติดต่อพนักงานสอบสวนมาทำการสอบปากคำที่โรงพยาบาลประสานงานในกรณีต้อง บันทึก วีดีโอ หรืออัดเทปต่าง ๆ ระหว่าง การสอบจิตแพทย์ ประเมินโดยนักจิตวิทยาและกรณีต้องปรึกษาจิตแพทย์ กรณีแพทย์พิจารณาว่าต้องมีการทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Case conference ให้ทำหน้าที่ประสานงานกับบุคลากรต่างๆ ที่จะเข้าร่วมประชุม รวบรวมข้อมูลผู้ป่วย เก็บรายงาน และส่งรายงานให้แก่ผู้อำนวยการศูนย์ฯ พื้นที่สำนักงานนักสังคมสงเคราะห์ต้องมีพื้นที่สำหรับการปรึกษาปัญหา ไกล่เกลี่ย และมีพื้นที่เก็บเอกสาร

3. ฝ่ายการแพทย์

- ห้องแพทย์หัวหน้าแผนก หัวหน้าพยาบาล

แพทย์หัวหน้าแผนก หัวหน้าพยาบาล มีหน้าที่ ทำการสัมภาษณ์เพื่อตรวจร่างกายเพื่อหาข้อเท็จจริง บันทึกข้อมูลต่างๆ ลงในแบบฟอร์มส่วนของแพทย์ โดยบันทึกข้อมูลหลักฐานต่างๆ อย่างละเอียดเพื่อเป็นหลักฐานในการดำเนินคดีตามกฎหมาย ให้การรักษาการบาดเจ็บทางร่างกาย พิจารณาส่งตรวจทางจิตเวช และปรึกษาจิตแพทย์ในที่มกรณีที่พิจารณาแล้วว่าควรมีการตรวจหรือบำบัดทางจิตเวช ประเมินความเสี่ยงว่ามีโอกาสถูกละเมิดซ้ำอีกหรือไม่ กรณีที่มีโอกาสถูกทำร้ายซ้ำต้อง แยกผู้ป่วยออกจากครอบครัว จัดให้มีการทำ Case conference กรณีที่เห็นสมควร ติดตามและประเมินผลเป็นระยะ

ดังนั้นห้องทำงานควรเป็นห้องที่สามารถตรวจร่างกายและพูดคุยกับผู้ที่ถูกทารุณกรรมได้ ลักษณะห้องจะเป็นห้องแบบเดียวกับการตรวจด้วยสูตินารีแพทย์

- เจ้าหน้าที่เทคนิคการแพทย์

ให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคแพทย์ ตรวจเลือด ตรวจปัสสาวะเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ ตรวจอุจจาระ ห้องนี้จะติดกับห้องตรวจ

- แผนกเภสัชกร ได้แก่

1. เป็นคลังเก็บของใช้การแพทย์ ซึ่งมี เข็ม เครื่องมือผ่าตัด สายยาง และอุปกรณ์อื่น ๆ
2. มีการสั่งซื้อจากภายใน และเบิก – จ่ายในโรงพยาบาลตลอดจนทำบัญชีต่าง ๆ
3. การเก็บจะต้องเก็บไว้โดยการควบคุมอุณหภูมิ มิฉะนั้นจะเสื่อมคุณภาพเร็ว

- สถานที่ตั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ควรตั้งในตำแหน่งที่ให้ความสะดวกในการบริการแก่แผนกต่าง ๆ พอสมควรเนื่องจากแผนกเภสัชกรรมจะเป็นศูนย์กลางการบริการด้านยา และเวชภัณฑ์ของโครงการ แก่หน่วยงานเกือบทุกหน่วย นอกจากนี้ตำแหน่งที่ตั้งควรคำนึงถึงความสะดวกในการรับ – ส่งยาและเครื่องเวชภัณฑ์อื่น ๆ จากภายนอกโครงการด้วย

3. ส่วนงานบำบัดและฟื้นฟู

งานสังคมสงเคราะห์ (SOCIAL ADJUSTMENT) เป็นการช่วยเหลือผู้ป่วยทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และเป็นสื่อกลางระหว่างคนไข้ ญาติของคนไข้กับแพทย์ เจ้าหน้าที่โดยชี้แจงถึงความมุ่งหมายของการรักษาและผลที่จะได้รับคำแนะนำและช่วยเหลือ ผู้ป่วยที่มีปัญหาทางด้านครอบครัว หรือปัญหาเศรษฐกิจ เช่น ไม่มีค่ายา เป็นต้น นักสังคมสงเคราะห์จะติดต่อมูลนิธิหรือองค์การการกุศลต่างๆ เพื่อช่วยเหลือแก่ผู้ป่วยหรือ จัดเตรียมให้ผู้ป่วยเข้ากับสภาพสังคมและความเป็นอยู่โดยรวมกับนักกายภาพบำบัดฝึกให้ผู้ป่วยให้เหมาะสมกับสภาพที่อยู่อาศัยของผู้ป่วยเป็นต้น รวมทั้งติดต่อปรานงานให้ผู้ป่วยได้รับการฝึกอาชีพ และหางานให้เมื่อฝึกอาชีพแล้ว

ที่ปรึกษาฝ่ายจัดหาอาชีพ (Vocational Conselor) เป็นฝ่ายที่ทำงานร่วมกับนักกิจกรรมบำบัดเพื่อพิจารณาและแนะนำอาชีพที่เหมาะสมให้กับคนไข้โดยคำนึงถึง

- การศึกษาของผู้ป่วย
- ความสนใจและท่าทีของผู้ป่วย
- ความชำนาญงาน
- พลังใจ
- เชาว์ปัญญา
- ความคงทนของร่างกาย

กิจกรรมบำบัด (Occupational Therapy)

อัตราส่วนบุคลากรต่อผู้ป่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักกิจกรรมบำบัด 1 คน สามารถบำบัดผู้ป่วย 8 – 10 คนต่อวัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทผู้ป่วยและลักษณะการบริการ

ถ้าหากจำเป็นต้องบำบัดตัวต่ออัตราส่วนนี้จะลดลง และถ้าหากนักกิจกรรมบำบัดมีผู้ช่วยอัตราส่วนนี้ก็อาจเพิ่มขึ้น

กิจวัตรประจำวัน ได้แก่ อาบน้ำ นอน ทำครัว แต่งตัว กวาดบ้าน เขียนหนังสือ รับประทานอาหาร โทรศัพท์ พักผ่อน ฯลฯ ซึ่งกิจกรรมบางอย่างอาจเพิ่มขึ้นแล้วแต่ความเหมาะสม การแบ่งกิจกรรมอาจแบ่งตามประเภทเสียงอึกทึก หรือความสกปรกของฝุ่นละอองกับความสะอาด

- ส่วนกิจกรรมบำบัด (OCCUPATIONAL THERAPY)

ในการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่ควรประกอบด้วยนักกิจกรรมบำบัดและผู้ช่วย การแยกส่วนกิจกรรมที่อึกทึกและสกปรกจากส่วนสะอาดและเงียบ ควรแยกด้วยผนังกระจกและส่วนเก็บของที่เลื่อนได้ ส่วนสำนักงานนักกิจกรรมบำบัด ควรอยู่ในตำแหน่งที่สามารถควบคุมด้วยสายตาได้สะดวก

- กิจกรรมบำบัดหรืออาชีวะบำบัด(OCCUPATIONAL THERAPY) ประกอบด้วย
- กิจกรรมประจำวันส่วนบุคคล (ACTIVITIES OF DAILY LIVING) : BED ACTIVITIES EATING, KITCHEN ACTIVITIES, HOUSEWORK, etc.
- กิจกรรมเพื่อการแสดงออกและสร้างสรรค์ ได้แก่ การสังเกตและวิเคราะห์ความสามารถในด้านต่าง ๆ ของผู้ป่วยแนะนำและช่วยเหลือให้ผู้ป่วยสามารถออกความคิดเห็นสำหรับกิจกรรมการฝีมือต่าง ๆ ส่งเสริมและสนับสนุนความคิดที่ถูกต้องของผู้ป่วยให้มีการปฏิบัติออกมาและพัฒนาให้ดีขึ้น

กิจกรรมการศึกษาและความเฉลียวฉลาดได้แก่ การส่งเสริม ผู้ป่วยที่สนใจศึกษาค้นคว้าในแขนงวิชาต่าง ๆ และพัฒนาวิธีการศึกษาให้มีส่วนช่วยเหลือในการรักษาแก่ผู้ป่วย

- กิจกรรมในแนวของโรงงานและอาชีพ ได้แก่ การเลือกเอาเกมส์หรือการละเล่นต่าง ๆ ที่เหมาะสมแก่ผู้ป่วย
- กิจกรรมเพื่อความเพลิดเพลิน ได้แก่ การเลือกเอาเกมส์หรือการละเล่นต่าง ๆ ที่เหมาะสมแก่ผู้ป่วยเพื่อประโยชน์ในการรักษาและให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้ป่วย

4. ส่วนหอผู้ป่วยหรือผู้ป่วยใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื่องจากความต้องการที่แตกต่างกันของคนไข้ ดังนั้นทางศูนย์จะแบ่งผู้ป่วยออกเป็นชุดโดยจะแบ่งตามหลักเกณฑ์และความเหมาะสมต่าง ๆ ดังนี้

- แบ่งตามอายุที่มีความใกล้เคียงกัน ยกเว้นผู้ป่วยที่เป็นผู้หญิงที่ตั้งครรภ์อาจแยกไว้อีกส่วนหนึ่ง

ลักษณะทั่วไป

หอผู้ป่วย โดยปกติตามมาตรฐานที่ได้กำหนดทำการวิเคราะห์ เป็น 1-2 เท่าของพื้นที่ต่อเตียงของโรงพยาบาลทั่วไป เนื่องจากต้องมีส่วนประกอบอื่น ๆ เสริม เช่น ที่พักผ่อน สวนหย่อม สนามเนื่องจากคนไข้ต้องอยู่นานกว่าคนไข้ทั่วไป นอกจากนี้ยังมีแผนอุปกรณ์บำบัด ลักษณะทั่วไปควรแสดงถึงความน่าสนใจมีความรู้สึกน่าไว้วางใจแก่ญาติผู้ป่วยในการที่จะนำผู้ป่วยมาทำการรักษา และต้องให้ความรู้สึกอบอุ่นปลอดภัยกับผู้ป่วย ให้ความรู้สึกเหมือนอยู่บ้าน นอกจากนี้สภาพจิตใจของผู้ป่วยประเภทนี้มักไม่ปกติเนื่องจากคิดมาก รำคาญตังเอง จึงเป็นหน้าที่ที่แพทย์ พยาบาล และญาติต้องช่วยดูแลและให้กำลังใจ

ทางเดินภายในหอผู้ป่วย

ระยะทางระหว่างพยาบาลและห้องผู้ป่วยควรนำมาพิจารณาในการออกแบบทางเดินในหอผู้ป่วยด้วย เพราะนอกจากจะเป็นการประหยัดลงแล้ว การได้เห็นเจ้าหน้าที่พี่เลี้ยงบ่อย ๆ หรืออยู่ไม่ไกลมักจะทำให้รู้สึกอบอุ่นใจและความมั่นใจแก่ผู้ป่วยในการรักษาจากโรงพยาบาลระยะที่พยาบาลจะดูแลคนไข้ได้ใกล้ที่สุดไม่เกิน 100 ฟุต หรือ 30 เมตร

ที่ตั้งหอผู้ป่วย

หอผู้ป่วยเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในศูนย์ และสำหรับคนไข้ด้วยจึงจำเป็นที่ต้องเป็นส่วนที่เงียบสงบได้บรรยากาศที่ดี เพราะผู้ป่วยต้องการพักผ่อน ความสุขสบายอากาศสดชื่น ทิวทัศน์งดงาม ควรติดต่อกับแผนกอื่น ๆ ได้สะดวก โดยเฉพาะคนไข้ในแผนกใดควรติดต่อกับแผนกนั้นได้สะดวก เช่น คนไข้ในแผนกฟื้นฟู ก็อยู่ใกล้กับแผนกฟื้นฟูนอกจากนี้ยังมีส่วนอื่น ๆ

- ห้องโถงพักคอย

เป็นโถงที่ใช้พักรอญาติคนไข้ก่อนถึงเวลาเยี่ยม จะมีลักษณะอากาศถ่ายเทไม่อึดอัด แต่ต้องให้แยกออกจากที่พักโดยมีเจ้าหน้าที่ควบคุมเพื่อป้องกันการส่งยาให้ผู้ป่วย

- DOCTOR OFFICE

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นห้องทำงานของแพทย์สำหรับเขียนรายงานและใช้พักผ่อน สำหรับแพทย์เวรจะมีส่วนพักผ่อนภายในห้องด้วย

-HEAD'S NURSED OFFICE

ห้องทำงาน หัวหน้าพยาบาลที่ควบคุม ดูแล การปฏิบัติงานของพยาบาล

- ห้องเตรียมยา

เป็นห้องใช้เตรียมยาสำหรับผู้ป่วยและเป็นสถานที่เก็บยาและเวชภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ประจำวัน รวมทั้งเป็นที่ล้างอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แล้ว

- UTILITY ROOM ห้องเก็บอุปกรณ์ต่าง ๆ โดยแบ่งออกเป็น

- ส่วนสะอาด จะเป็นที่เก็บเครื่องใช้ที่สะอาด ที่ใช้ในหอผู้ป่วย เช่น ผ้า และเครื่องมือต่างๆ ที่ฆ่าเชื้อแล้ว ห้องนี้บางที่เรียก LINEN หรือ SUPPLY ควรมีที่ตั้งรถเข็นไปยังเตียงคนไข้

- ส่วนสกปรก สำหรับล้างและทิ้งของสกปรก และเก็บผ้าที่ใช้แล้วพร้อมที่จะส่งไปทำความสะอาด

- ห้องน้ำ- ส้วม สำหรับใช้ในหอผู้ป่วย แยกการใช้ห้องน้ำชาย – หญิง

- JANITOR CLOSET เป็นห้องหรือตู้เก็บอุปกรณ์ทำความสะอาดทั่วไป

- NURSES'STATION

ใจแต่ละ WARD จะมี เจ้าหน้าที่ เป็นของตนเองเพื่อเป็นศูนย์กลางควบคุมดูแลผู้ป่วยในแต่ละ SECTION เป็นส่วนที่ทำงานประจำซึ่งควรจะมองเห็นได้ยินเสียงผู้ป่วยจากทุกเตียงได้ ตู้เก็บยาตู้เย็นขนาดเล็ก

5. ส่วนบริการ

เป็นส่วนที่ให้ความช่วยเหลือทางด้านบริการภายในโครงการ มีความสัมพันธ์กับแผนกต่าง ๆ ในโครงการเกือบทุกหน่วย คือให้ความช่วยเหลือทางด้านการทำความสะอาด ทำอาหาร ซ่อมแซมดูแลรักษา และการเก็บวัสดุต่าง ๆ

ส่วนบริการ (SERVICE DEPARTMENT) แบ่งออกเป็น

1. แผนกโภชนาการ (KITCHEN)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. แผนกปราศจากเชื้อกลาง (CENTRAL STERILE SUPPLY DEPARTMENT หรือ CSSD)
3. แผนกซักรีด (LAUNDRY)
4. แผนกซ่อม – บำรุงและห้องเครื่อง (MAINTENNICE WORKSHOP & NECHANICAL ROOM)
5. แผนกดูแลความสะอาด (HOUSE KEEPING)

- แผนกโภชนาการ (KITCHEN)

ทำหน้าที่จัดให้บริการทางด้านอาหารแก่ผู้ช่วย เจ้าหน้าที่แพทย์และพยาบาล หรือแต่บุคคลภายนอก แล้วแต่นโยบายของโครงการเอง แผนกนี้จึงควรอยู่ในตำแหน่งที่จะสามารถกระจายอาหารไปสู่หอผู้ป่วยได้สะดวกเป็นสำคัญ นอกจากนี้ตำแหน่งที่ตั้งควรคำนึงถึงการขนส่งอาหารสดและแห้งจากภายนอกด้วย

- แผนกฆ่าเชื้อกลาง (CENTRAL STERILE SUPPLY'DEPARTMENT)

แผนกนี้จะเป็นหน่วยงานที่ให้บริการแก่แผนกต่าง ๆ เกือบทุกหน่วย เครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ต่าง ๆ จะส่งมาทำให้ปราศจากเชื้อโดยแบ่งส่งมาดังนี้

เสื้อผ้า เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ต้องการฆ่าเชื้อจากแผนกอื่น ๆ จะส่งมาทางรถเข็น มีเจ้าหน้าที่ไปรับจากแผนกซักรีดวันละ เที่ยว คือ เช้า 08.00 น. และบ่าย 13.00 น. เมื่อทำการฆ่าเชื้อแล้วจะส่งกลับไปยังแผนกต่าง ๆ

แผนกนี้จะมีเจ้าหน้าที่อยู่ตลอดเวลา 1 คน เพื่อจะเบิกใช้โดยยามเร่งด่วน

ลักษณะทั่วไป

การทำงานเป็นขบวนการที่มีการสัญจรไปทางเดียว มีที่เก็บอุปกรณ์ที่ทำการอย่างมากและเพียงพอ เครื่องมืออุปกรณ์ต้องการความสะอาดปราศจากเชื้อมาก ระยะทางไม่จำเป็น ต้องเป็นในแนวดิ่ง จัดส่งของด้วยรถเข็นที่ปิดสนิทเพื่อความสะอาดส่วนฆ่าเชื้อกลางจะติดต่อกับแผนกศัยกรรมได้ง่ายสะดวก

- แผนกซักรีด (LAUNDRY)

แผนกซักรีดทำหน้าที่ ซักรีด – ซ่อมแซม เสื้อผ้าทุกประเภทของโรงพยาบาล

ปริมาณผ้าที่นำมาซักเฉลี่ยประมาณ 5.7 – 6 ปอนด์/เตียง/วัน

โรงพยาบาลโครงการ 90 เตียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริมาณผ้าที่จะซักประมาณ 513 – 540 ปอนด์/วัน

เครื่องซักผ้าขนาดใหญ่จะจุได้ 100 – 150 ปอนด์/ซ.ม.

เครื่องเล็กจุได้ 40 ปอนด์/ซม.

เมื่อเสื้อผ้าผ่านเครื่องซักผ้าแล้วจึงนำมาอบด้วยเครื่องอบขนาด 100 ปอนด์ ประมาณ 100 ปอนด์ ประมาณ 30 – 40 นาที แล้วนำมารีด

- แผนกซ่อม –บำรุงและห้องเครื่อง (MAINTENANCE DEPARTMENT & MECHANICAL ROOM)

เป็นแผนกที่มีหน้าที่ทำงานทางด้านซ่อมแซม แก้ไข เครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ชำรุดสึกหรอต่าง ๆ ได้แก่

- งานไฟฟ้า ติดตั้งเดินสาย ซ่อมพัดลม ควบคุมเครื่องมือแพทย์บางชิ้น โคมไฟและมอเตอร์ที่เสีย

- งานประปา เดินท่อประปา ท่อไอน้ำ แก้ไขก๊อกน้ำรั่ว เดินท่อน้ำทิ้ง

- งานก่อสร้าง ซ่อมแซมมุ้งลวด ประตู – หน้าต่าง เปลี่ยนฟื้น ทาสีฉายสไลด์อัดเทปและเครื่องโทรศัพท์ติดต่อภายใน

- งานไม้ ซ่อมแซม จัดทำอุปกรณ์ เฟอร์นิเจอร์ต่าง ๆ ที่เป็นไม้

- งานเหล็ก ซ่อมแซม จัดทำอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ต่าง ๆ ที่เป็นไม้

- หน่วยรถ ทำหน้าที่ดูแลบำรุงรักษารถของศูนย์บำบัด

- แผนกดูแลความสะอาด (HOUSE KEEPING)

เป็นแผนกที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการดูแลความสะอาดให้ทุกแผนกในศูนย์มีการจัดแบ่งเวลาและวิธีทำความสะอาดให้เหมาะสมกันแต่ละแผนกในทุก ๆ แผนก จะมี JANITOR ประจำในการเก็บเครื่องใช้ไม้สอยเพื่อสะดวกในการทำความสะอาด นอกจากจะทำความสะอาดภายในอาคารแล้วยังต้องดูแลรักษาบริเวณโดยสนาม ต้นไม้และสวนหย่อมด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.5 การศึกษาพื้นที่ใช้สอยโครงการ

การวิเคราะห์พื้นที่ทำการของราชการของโครงการ อ้างอิงจากสิ่งต่อไปนี้

- มาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการราชการ (มร.)
- พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. 2504 (พรบ.)
- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณะสุขแห่งชาติ (สว)
- NATIONAL BUILDING CODE สำหรับโรงพยาบาล (NB)
- ENERAL HOSPITAL (GH)
- EXAMPLE BUILDING APPROXIMATE (E.AP.)
- TIME SAVER FOR BUILDING (TS.)
- BUILDING PLANNING (BP)
- ARCHITECHS'DATA (AD)
- DESIGN FOR LONG TIME (DFT.)
- AREA ANALYSIS (ANA)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	เจ้าหน้าที่	ผู้รับบริการ	ผู้มาติดต่อ	การคิดพื้นที่	พื้นที่/1หน่วย	จำนวนหน่วย	รวม	อ้างอิง
1. ฝ่ายบริหารโครงการ								
1.1ห้องทำงาน								
ผู้อำนวยการศูนย์	1	-	-	16 ตร.ม./ คน	16	1	16	มร.
1.2ห้องทำงานรอง								
ผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร	1	-	-	12 ตร.ม./ คน	12	1	12	มร
1.3ห้องทำงานรอง								
ผู้อำนวยการฝ่ายช่วยเหลือ	1	-	-	12 ตร.ม./ คน	12	1	12	มร.
ผู้หญิงที่ถูกล่วงละเมิด								
1.4ห้องทำงานรอง								
ผู้อำนวยการฝ่ายบำบัดและ								
ฟื้นฟู	1	-	-	12 ตร.ม./ คน	12	1	12	มร.
1.5พื้นที่สำนักงาน								
เลขานุการ	3	-	-	12 ตร.ม./ คน	12	1	12	มร.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	เจ้าหน้าที่	ผู้รับบริการ	ผู้มาติดต่อ	การคิดพื้นที่	พื้นที่/หน่วย	จำนวนหน่วย	รวม	อ้างอิง
1.6พื้นที่สำนักงาน								
-หัวหน้าแผนกธุรการ	1	-	-	4.5ตร.ม./คน	4.5	1	4.5.	มร.
-งานธุรการ	3	-	-	4.5ตร.ม./คน	13.5	1	13.5	มร.
-ทะเบียน/สถิติ	1	-	-	4.5ตร.ม./คน	4.5	1	4.5	มร.
-พัสดุ	1	-	-	4.5ตร.ม./คน	4.5	1	4.5	มร.
-งานเวชระเบียน	1	-	-	4.5ตร.ม./คน	4.5	1	4.5	มร.
- ฝ่ายวิชาการ	1	-	-	4.5ตร.ม./คน	4.5	1	4.5	มร.
-งานบุคลากร	1	-	-	4.5ตร.ม./คน	4.5	1	4.5	มร.
- โถงพักคอย ประชาสัมพันธ์	-	-	20	2ตร.ม./คน	20	1	20	มร.
- งานประชาสัมพันธ์	1	-	-	4.5ตร.ม./คน	4.5	1	4.5	มร.
1.7ห้องน้ำพนักงาน	14	-	-	0.5ตร.ม./คน แบ่งเป็นช.ญ.	4	2	8	มร.
1.8ส่วนเตรียมอาหาร	18	-	-	-	-	1	6	ANA
1.9พื้นที่เก็บเอกสาร	-	-	-	-	6	1	6	มร.
1.10ห้องประชุม	18	-	-	4.5ตร.ม./คน	81	1	81	มร.
1.11 ห้องพัสดุ	-	-	-	-	6	1	6	มร.
1.12 ห้องพักพนักงาน	18	-	-	3ตร.ม./คน	54	1	54	มร.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	เจ้าหน้าที่	ผู้รับบริการ	ผู้มาติดต่อ	การคิดพื้นที่	พื้นที่/หน่วย	จำนวนหน่วย	รวม	อ้างอิง
1.13 ห้องน้ำผู้มาติดต่อ	1	-	20	0.5ตร.ม./คน แบ่งเป็นช.ญ.	5	2	10	มร.
<u>รวมพื้นที่ส่วนสำนักงาน</u>								
= 300 ตร.ม.								
<u>รวม CIRCULATION 30%</u>			-					
= 390 ตร.ม.								
<u>2.ส่วนช่วยเหลือผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิ</u>								
2.1โถงพักคอย		17	-					
2.2พื้นที่รับเรื่องร้องทุกข์	1	3	-	4.5ตร.ม./คน	4.5	1	4.5	มร.
2.3 พื้นที่สำนักงาน	-		-					
-ปรึกษาด้านกฎหมาย	1	-	-	4.5ตร.ม./คน	4.5	1	4.5	มร.
-สังคมสงเคราะห์	3	-	-	4.5ตร.ม./คน	13.5	1	13.5	มร.
-ชุดเฉพาะกิจ	3	-	-	4.5ตร.ม./คน	13.5	1	13.5	มร.
-พื้นที่เก็บเอกสาร	-	-	-	-	6	1	6	มร
2.3 ห้องประชุม	8	-	-	4.5ตร.ม./คน	36	1	36	มร.
2.4 ห้องน้ำ	8	-	-	0.5ตร.ม./คน แบ่งเป็นช.ญ.	2	2	4	มร.
<u>รวมส่วนช่วยเหลือ</u>=82								
<u>CIRCULATION30%</u> 106								

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	เจ้าหน้าที่	ผู้รับบริการ	ผู้มาติดต่อ	การคิดพื้นที่	พื้นที่/หน่วย	จำนวนหน่วย	รวม	อ้างอิง
.3ฝ่ายการแพทย์								
3.1พื้นที่ทำงานด้านตรวจร่างกาย								
-ห้องตรวจ	1	1	-	12ตร.ม./คน	12	1	12	มร.
-ห้อง LAB								
ห้องตรวจเลือด	1	-	-	หน่วยละ 24	24	1	24	AD.
ห้องตรวจเคมี	1	-	-	หน่วยละ 100	100	1	100	GH.
ห้องตรวจแบคทีเรีย	1	-	-	หน่วยละ 50	50	1	50	E.AP.
ห้องรังสีเทคนิค	1	1	-	หน่วยละ 28.2	28.8	1	28.8	GH.
ห้องล้างฟิล์ม	1	-	-	หน่วยละ 12	12	1	12	GH.
ห้องเก็บฟิล์ม	1	-	-	หน่วยละ 36	36	1	36	GH.
- ห้องพักแพทย์	3	-	-	6ตร.ม./คน	18	1	18	มร.
- พยาบาล และฝ่ายเทคนิคการแพทย์	9	-	-	3ตร.ม./คน	27	1	27	มร.
-ห้องเก็บอุปกรณ์	-	-	-	20	20	1	20	มร.
-พื้นที่เก็บเอกสาร	-	-	-	-	6	1	6	มร.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	เจ้าหน้าที่	ผู้รับบริการ	ผู้มาติดต่อ	การคิดพื้นที่	พื้นที่/หน่วย	จำนวนหน่วย	รวม	อ้างอิง
3.2ส่วนตรวจดูสภาพจิต								
-ห้องกระจกสำหรับผู้ที่ถูกทารุณกรรม	1	1	-	2.8X3	8.4	1	8.4	มร.
-ห้องตรวจดูพฤติกรรมจากนักจิตแพทย์ นักจิตบำบัด นักสังคมสงเคราะห์	3	-	-	4.5ตร.ม./คน	13.5	1	13.5	มร.
-ห้องให้คำปรึกษาด้านจิต	1	1	-	2.8X3	8.4	1	8.4	มร.
3.3พื้นที่เก็บเอกสาร	-							
3.4ห้องประชุม	6	-	-	4.5ตร.ม./คน	22.5	1	22.5	มร.
3.5ห้องพักผ่อนนักจิตแพทย์ นักจิตบำบัด นักสังคมสงเคราะห์	6	-	-	6ตร.ม./คน	30	1	30	มร.
3.6ส่วนเตรียมอาหาร	-	-	-	-	-	1	6	ANA
3.7ห้องน้ำ	13	-	-	0.5ตร.ม./คน แบ่งเป็นช.ญ.	4	2	8	

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	เจ้าหน้าที่	ผู้รับบริการ	ผู้มาติดต่อ	การคิดพื้นที่	พื้นที่/หน่วย	จำนวนหน่วย	รวม	อ้างอิง
3.8ฝ่ายเภสัชกรรม								
-ห้องเก็บยา	-	-	-	หน่วยละ 54	54	1	54	มร.
-พื้นที่จ่ายยา	1	1	-	2ตร.ม./คน	4	1	4	มร.
-พื้นที่เก็บเอกสาร	-	-	-	-	6	1	6	มร.
-ห้องพักเภสัชกร	1	-	-	6 ตร.ม./คน	6	1	6	มร.
รวมพื้นที่ฝ่ายการแพทย์								
=494.6								
CIRCULATION30%								
=642.98								
.3ฝ่ายบำบัดและฟื้นฟูสภาพจิต								
ฝ่ายบำบัดสภาพจิต								
ฝ่ายบำบัดจิต								
3.1พื้นที่สำนักงาน								
-เจ้าหน้าที่บำบัด	5	-	-	4.5ตร.ม./คน	22.5	1	22.5	มร.
-ห้องเก็บเอกสาร	-	-	-	-	6	1	6	มร.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	เจ้าหน้าที่	ผู้รับบริการ	ผู้มาติดต่อ	การคิดพื้นที่	พื้นที่/หน่วย	จำนวนหน่วย	รวม	อ้างอิง
3.2 ห้องบำบัดเดี่ยว	1	1	-	ลักษณะเดียวกับห้องปรึกษา 2.8X3ม.	8.4	3	25.2	AD.
3.3 ห้องบำบัดกลุ่ม	1	10	-	คล้ายกับห้องประชุม 2.5 ตร.ม./คน	25	8	200	มร.
3.4 ลานกีฬา	1							
- ลานนันทนาการกลางแจ้ง	-	75	-	1000	1000	1	1000	
- สนามบาสเกตบอล				50X84	385.6	1	385.6	TS.
- สนามวอลเลย์บอล				50X80	367.3	1	367.3	TS.
- สนามแบดมินตัน				9.8X11.8	68.48	1	68.48	TS.
3.5 ห้องดนตรี	1	35	-	1.5ตร.ม./คน	52.5	2	105	E.Ap.
3.6 ห้องเรียนศิลปะ	1	35	-	1.5ตร.ม./คน	52.5	2	105	มร.
3.7 ห้องอบรมจริยธรรม	3	70	-	1.5ตร./คน	105	1	105	มร.
3.7 ห้องพักเจ้าหน้าที่เชิญมาบรรยาย	3	-	-	4.5ตร.ม./คน	12.5	1	12.5	มร.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	เจ้าหน้าที่	ผู้รับบริการ	ผู้มาติดต่อ	การคิดพื้นที่	พื้นที่/หน่วย	จำนวนหน่วย	รวม	อ้างอิง
3.9 ห้องฝึกการป้องกันตัว	1	70	-					
3.10 ห้องพัสดุ	-	-	-		6	1	6	ANA
- พื้นที่การเบิกจ่ายพัสดุ								
3.11 ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า	-	10	-	1.5ตร.ม./คน	15	1	15	มร.
และห้องอาบน้ำ								
3.12 ห้องน้ำ	-	10	-	1.5ตร.ม./คน	15	1	15	มร.
3.13 อาคารอเนกประสงค์	22	220	20	2.5ตร.ม./คน	655	1	655	DFT.
<u>รวมพื้นที่ส่วนกิจกรรมบำบัด</u>								
= 3093.58								
<u>CIRCULATION30%</u>								
=4021.654								
<u>ฝ่ายอาชีวะบำบัด</u>								
3.13 พื้นที่สำนักงาน								
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายอาชีวะ	11	-	-	4.5ตร.ม./คน	49.5	1	49.5	มร.
บำบัด								

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	เจ้าหน้าที่	ผู้รับบริการ	ผู้มาติดต่อ	การคิดพื้นที่	พื้นที่/หน่วย	จำนวนหน่วย	รวม	อ้างอิง
3.14 ห้องฝึกอาชีพ								
- ห้องฝึกงานตัดเย็บ	1	20	-	2ตร.ม./คน	40	1	40	CA
- ห้องฝึกงานหัตถกรรม	1	20	-	2ตร.ม./คน	40	1	40	CA
- ห้องฝึกทำอาหารและขนมอบ	1	20	-	2ตร.ม./คน	40	2	80	CA
- ห้องฝึกงานเสริมสวย	1	26	-	2ตร.ม./คน	52	1	52	CA
- ส่วนฝึกงานภาคเกษตรกรรม	1	20	-	2ตร.ม./คน	40	1	40	CA
- ส่วนฝึกงานจิตกรรมประติมากรรม	1	20	-	2ตร.ม./คน	40	1	40	CA
- ห้องฝึกงานวิชาช่าง	1	20	-	2ตร.ม./คน	40	1	40	CA
- ห้องฝึกทำผ้าบาติก	1	20	-	2.5ตร.ม./คน	50	1	50	จาก
- ห้องฝึกทำดอกไม้จากยางพารา	1	20	-	2ตร.ม./คน	40	1	40	การ
- ห้องฝึกทำตุ๊กตาจากยางพารา	1	20	-	2ตร.ม./คน	40	1	40	ศึกษา การฝึก อาชีพ ภาคใต้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	เจ้าหน้าที่	ผู้รับบริการ	ผู้มาติดต่อ	การคิดพื้นที่	พื้นที่/หน่วย	จำนวนหน่วย	รวม	อ้างอิง
3.15 ห้องเรียนตามหลักสูตรกศน.	1	44	-	1.5ตร.ม./คน	66	5	330	มร.
3.16 ห้องสอนคอมพิวเตอร์	1	22	-	1.5ตร.ม./คน	33	1	33	มร.
3.17 ห้องพัสดุ	-	-	-	-	6	1	6	ANA
- พื้นที่การเบิกจ่ายพัสดุ								
3.18 ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าและห้องอาบน้ำ	-	10	-	3 ตร.ม./คน	30	1	30	มร.
3.19 ศูนย์เด็กเล็ก	1	25	-	2 ตร.ม./คน	50	1	50	ANA
3.20 ห้องน้ำ	-	10	-	1.5 ตร.ม./คน	15	2	30	มร.
<u>รวมพื้นที่ส่วนอาชีวะบำบัด</u>								
= 990.5								
<u>CIRCULATION30%</u>								
= 1287.65								

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	เจ้าหน้าที่	ผู้รับบริการ	ผู้มาติดต่อ	การคิดพื้นที่	พื้นที่/หน่วย	จำนวนหน่วย	รวม	อ้างอิง
4. ส่วนผู้ป่วยใน								
4.1 หอแรกรับ(เดี่ยว)	1	10	-	2.25X3.6	89.1	1	1960.2	BP
4.2 ห้องพักรวม	1	10	-	2.25X3.6	89.1	22	1960.2	BP
4.3 ห้องน้ำรวม	1	2	-	3ตร.ม./คน	9	22	198	มร.
4.4 ห้องสันทนาการ	1	10	-	2.5ตร.ม./คน	26	22	572	มร.
4.5 ห้องพักพยาบาลเพื่อดูแลผู้ป่วย	1	-	-	6ตร.ม./คน	6	1	6	มร.
4.6 ห้องเก็บอุปกรณ์	-	-	-	-	6	22	132	มร.
รวมพื้นที่ส่วนผู้ป่วยใน = 2957.3								
CIRCULATION30% = 3844.49								

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	เจ้าหน้าที่	ผู้รับบริการ	ผู้มาติดต่อ	การคิดพื้นที่	พื้นที่/หน่วย	จำนวนหน่วย	รวม	อ้างอิง
5.ส่วนบริการทั่วไป								
ฝ่ายโภชนาการ								
5.1 ห้องพักโภชนาการ	1	-	-	4.5ตร.ม./คน	4.5	1	4.5	มร.
5.2 ห้องครัว	3	-	-	-	60	1	60	E.AP
5.3 ห้องเก็บอาหารแห้ง-สด	-	-	-	-	6	1	6	ANA
5.4 ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า	3	-	-	1.5ตร.ม./คน	4.5	1	4.5	มร.
5.5 โรงอาหาร	-	220	-	1.5ตร.ม./คน	330	1	330	มร.
ฝ่ายซักรีด								
5.6 ห้องเก็บอุปกรณ์ทำความสะอาด	-	-	-	-	16	1	16	GH.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	เจ้าหน้าที่	ผู้รับบริการ	ผู้มาติดต่อ	การคิดพื้นที่	พื้นที่/หน่วย	จำนวนหน่วย	รวม	อ้างอิง
<u>ฝ่ายพักอาศัย</u>								
5.7 ห้องพักแม่บ้าน	1	-	-	4.5ตร.ม./คน	4.5	1	4.5	มร.
5.8 ห้องเก็บอุปกรณ์	-	-	-	-				
5.9 ห้องพักพนักงานรักษาความปลอดภัย	3	-	-	4.5ตร.ม./คน	4.5	3	12.5	มร
<u>ฝ่ายอบ-ฆ่าเชื้อ</u>								
5.10พื้นที่ทำงาน								
5.11 เคาน์เตอร์ติดต่อ	1	-	-	-				
5.12 พื้นที่คัดแยก	1	-	-	-	30	1	30	E.AP.
5.13 พื้นที่อบนึ่ง ฆ่าเชื้อโรค	3	-	-	-	24	1	24	E.AP.
5.14 พื้นที่จัดเก็บของที่ฆ่าเชื้อโรคแล้ว	3	-	-	-	40	1	40	E.AP.
5.15 เคาน์เตอร์ส่งคืนของ	1	-	-	-				
<u>รวมพื้นที่ส่วนบริการ</u> = 207								
<u>CIRCULATION30%</u> = 269.7								

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	เจ้าหน้าที่	ผู้รับบริการ	ผู้มาติดต่อ	การคิดพื้นที่	พื้นที่/หน่วย	จำนวนหน่วย	รวม	อ้างอิง
6. ส่วนบริการเสริม								
9.1 ร้านจำหน่ายสิ้นค้าจากการฝึกอาชีพ	1	-	-	16	16	1	16	CA
9.2 ร้านอาหาร	-	88	-	1.5ตร.ม./คน	132	1	132	AD
9.3 ห้องพบปะระหว่างผู้ป่วยและญาติ	1	1	2	1.5ตร.ม./คน	7.5	1	7.5	มร.
9.4 ห้องสมุด	-	220	-	มาตรฐานห้องสมุดประชาชนอัตราหนังสือ 50 เล่ม/คน ดังนั้นมีหนังสือทั้งสิ้น 11000 การคิดพื้นที่หนังสือ 12.25 ตร.ซม../เล่ม ดังนั้นมีพื้นที่หนังสือ 13.47 ตร.ม. พื้นที่ที่นั่งอ่าน = 30% ของผู้ใช้ =66 คน (คิดพื้นที่2ตร.ม./คน	145.47	1	145.47	
9.5 ห้องบรรยาย								
9.6 ร้านบริการการนวดร่างกาย								
9.7 ร้านเสริมสวย								
9.8 ร้านขนมอบ								
9.9 หอนอนเจ้าหน้าที่								

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	เจ้าหน้าที่	ผู้รับบริการ	ผู้มาติดต่อ	การคิดพื้นที่	พื้นที่/หน่วย	จำนวนหน่วย	รวม	อ้างอิง
9.9 ร้านบริการการนวดร่างกาย	-	-	-	16	16	1	16	
9.10ร้านเสริมสวย	-	-	-	16	16	1	16	
9.11ร้านขนมอบ	-	-	-	16	16	1	16	
9.9 หอนอนเจ้าหน้าที่	43	-	-	11 ตร.ม./คน เป็นพื้นที่สำหรับให้ผู้ป่วยสามารถทดลองงานจริงได้ ดังนั้นจะไม่กำหนดจำนวนผู้ใช้ ทางโครงการจะจัดพื้นที่ไว้ให้	11	43	387	
<u>รวมพื้นที่ส่วนบริการเสริม</u> = 364.97								
<u>CIRCULATION30%</u> = 474.461								
<u>รวมพื้นที่ทั้งโครงการ</u> <u>10560.9</u>								

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปพื้นที่ใช้สอยโครงการ

รวมพื้นที่ทั้งหมด

1. ส่วนบริหารโครงการ	390	ตร.ม.
2. ส่วนช่วยเหลือผู้ถูกทารุณกรรม	106	ตร.ม
3. ฝ่ายการแพทย์	642.98	ตร.ม.
4. ส่วนบำบัดฟื้นฟูสภาพจิต	5289.3	ตร.ม.
5. ส่วนหอนอน	3844.49	ตร.ม.
6. ส่วนบริการ	269.7	ตร.ม.
7. ส่วนบริการเสริม	474.461	ตร.ม.
รวม	**10560.9**	**ตร.ม.**

คิดพื้นที่จอดรถ

จากเทศบัญญัติที่จอดรถ 1 คัน : พื้นที่	240	ตร.ม.
โครงการนี้มีพื้นที่	10560.9	ตร.ม.
จะมีพื้นที่จอดรถ	44	คัน
พื้นที่จอดรถ	2.5X6X37= 555	ตร.ม.
รวมพื้นที่สัญจร	721.5	ตร.ม.
ดังนั้นรวมพื้นที่โครงการทั้งหมด(รวมที่จอดรถแล้ว)	11282.4	ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 6

การศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับที่ตั้งโครงการ

6.1 การพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการ

การกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาที่ตั้งโครงการ

ในการเลือกที่ตั้งโครงการ ได้พิจรณาโดยใช้จุดประสงค์ของโครงการเป็นหลักเกณฑ์ของโครงการเป็นหลักเกณฑ์ในการเลือกที่ตั้ง และทำการพิจารณาเป็นลำดับขั้น โดยในขั้นแรกจะพิจารณาจังหวัดที่เหมาะสมสำหรับจัดตั้งโครงการ และในขั้นต่อมาจะพิจรณาพื้นที่แต่ละแห่งที่มีความเหมาะสมสำหรับจัดตั้งโครงการ และในขั้นต่อมาจะพิจรณาพื้นที่แต่ละแห่งที่มีความเหมาะสมภายในจังหวัดนั้น

จุดประสงค์ของโครงการที่ใช้ในเงื่อนไขสำหรับการพิจารณามีดังนี้

1. ที่ตั้งโครงการควรจะมีบรรยากาศที่ดี เหมาะสำหรับการพักผ่อนบำบัดสภาพจิตใจ มีความสงบ
2. ในจังหวัดของที่ตั้งโครงการควรจะมีแหล่งพักผ่อนหย่อนใจทางธรรมชาติ ศูนย์การค้า เพื่อให้ผู้ป่วยได้ออกไปพักผ่อนนอกสถานที่
3. มีความปลอดภัยสูงเนื่องจากโครงการนี้เป็นโครงการที่ช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู ผู้หญิงซึ่งต้องกันผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องเข้ามาภายในโครงการและป้องกันการทำร้ายตัวเอง
4. มีการเข้าถึงโครงการได้ง่าย เนื่องจากทางโครงการจำเป็นต้องมีการติดต่อกับหน่วยงานอื่นๆ เช่น โรงพยาบาล สถานสงเคราะห์ ทั้งในตัวจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียงที่มีโครงการประเภทเดียวกันหรือใกล้เคียงกันตั้งอยู่
5. อยู่ในจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางในการคมนาคมเนื่องจากโครงการเป็นโครงการประจำภาคใต้จึงจำเป็นที่จะต้องมีเส้นทางคมนาคมกับจังหวัดต่างๆและประเทศเพื่อนบ้าน ที่ติดกับชายแดนภาคใต้เพื่อช่วยเหลือผู้ที่ถูกล่อลวงไปค้าประเวณีในประเทศ มาเลเซีย สิงค์โปร
6. เป็นจังหวัดที่ยังไม่มีโครงการประเภทศูนย์ช่วยเหลือ บำบัดฟื้นฟูผู้หญิงที่ถูกทารุณกรรม เพื่อกระจายศูนย์ช่วยเหลือให้มีตามส่วนต่างของภาคใต้
7. เลือกที่ตั้งโครงการที่มีความพร้อมไปด้วยระบบสาธารณูปโภค ระบบไฟฟ้า

การพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การพิจารณาเลือกจังหวัดที่ตั้งโครงการ

ในการเลือกจังหวัดที่ตั้งโครงการนั้นได้พิจรณาจากเงื่อนไขดังนี้

1. จังหวัดที่มีการคมนาคมสะดวกเพราะผู้ที่มาใช้โครงการนั้นอยู่ในเขตภูมีภาคภาคใต้ และผBที่อยู่ในประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง เช่น ประเทศ มาเลเซีย สิงค์โปร์ โดยที่ดูว่าจังหวัดไหนมีการเดินทางที่ครบทั้ง ทางรถ ทางเรือ และอากาศ
2. จังหวัดที่มีสถิติการถูกทารุณกรรมมาก
3. จังหวัดที่ยังไม่มีสถานที่ใกล้เคียงกับโครงการ เพื่อเป็นการกระจายให้ได้ครอบคลุมทั่วภูมิภาค

ตารางที่ 6.1.1 เส้นทางการคมนาคมแต่ละจังหวัดในภาคใต้

จังหวัด	การคมนาคม		
	ทางบก	ทางน้ำ	ทางอากาศ
นครศรีธรรมราช	0		
ภูเก็ต	0	0	0
ชุมพร	0		
ระนอง	0	0	
พังงา	0		
สุราษฎร์ธานี	0		0
กระบี่	0	0	0
สงขลา	0	0	0
พัทลุง	0		
ตรัง	0	0	
ปัตตานี	0		
นราธิวาส	0		

หมายตุ 0 หมายถึง จังหวัดนั้นมีการคมนาคมที่สะดวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเดินทางทางนำนั้น ในจังหวัด ตรัง ระนอง กระบี่ เป็นเพียงการเดินทางในระยะทางที่ไม่ไกลมากนัก ไม่เหมือนกับจังหวัดภูเก็ต และสงขลาที่ มีท่าเรือน้ำลึก

ตารางที่ 6.1.2 สถิติการถูกทารุณกรรมในแต่ละจังหวัดของภาคใต้

จังหวัด	ทำร้ายร่างกาย		ข่มขืนกระทำชำเรา		ปราบปรามการค้าประเวณี		รวม
	ปี 2542	ปี 2543	ปี 2542	ปี 2543	ปี 2542	ปี 2543	ค่าเฉลี่ย/ปี
นครศรีธรรมราช	381	360	148	128	247	357	810.5
ภูเก็ต	293	340	106	116	620	574	1024.5
ชุมพร	138	150	51	46	109	174	334
ระนอง	68	41	16	7	315	311	379
พังงา	69	73	15	15	62	153	193.5
สุราษฎร์ธานี	147	153	16	37	392	354	549.5
กระบี่	115	116	47	42	96	153	284.5
สงขลา	380	357	142	143	695	1073	1395
พัทลุง	116	118	69	45	17	26	195.5
ตรัง	137	152	70	52	119	234	382
ปัตตานี	73	76	29	29	0	12	109.5
นราธิวาส	76	67	15	23	86	94	180.5

(ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6.1.3 สรุปการเลือกจังหวัดที่ตั้งโครงการ

จังหวัด	ข้อพิจารณา		
	การคมนาคม	สถิติ	จังหวัดที่ยังไม่มีโครงการใกล้เคียง
นครศรีธรรมราช			0
ภูเก็ต	0	0	0
ชุมพร			0
ระนอง			0
พังงา			0
สุราษฎร์ธานี	0		0
กระบี่	0		0
สงขลา	0	0	
พัทลุง			0
ตรัง			0
ปัตตานี			0
นราธิวาส			0

จากจุดประสงค์ของโครงการที่ใช้ในเงื่อนไขสำหรับการพิจารณาได้มีจังหวัดที่มีความใกล้เคียงอยู่ 2 จังหวัดคือ จังหวัดสงขลาและจังหวัดภูเก็ตแต่เนื่องจากจังหวัดสงขลามีโครงการประเภทนี้อยู่แล้ว คือ ศูนย์สงเคราะห์และฝึกอาชีพสตรีภาคใต้ ที่อยู่ ถ.เพชรเกษม กม. 27 ต.กำแพงเพชร อ.รัตนภูมิ จ.สงขลา 90180จึงได้เลือกจังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดที่ตั้งโครงการเนื่องจาก

1.เป็นศูนย์กลางในการคมนาคม

2.ประชาชนจากส่วนต่างๆของภาคใต้เข้าถึงได้อย่างสะดวก

3.มีหน่วยงานซึ่งสามารถให้ความช่วยเหลือระหว่างกันได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>การพิจารณาการเลือกที่ตั้งโครงการ</u>

การวางหลักเกณฑ์ และการพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการ พอจะสรุปได้ดังนี้

1. การเชื่อมต่อกับพื้นที่หน่วยงานใกล้เคียง

-สามารถติดต่อกับสถานพยาบาล สาธารณสุขภายในจังหวัด เช่นโรงพยาบาลต่างๆในกรณีที่มีการเชิญแพทย์หรือส่งตัวผู้ป่วยไปยังโรงพยาบาลในกรณีฉุกเฉิน สถานสงเคราะห์

-สามารถติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ในการประสานงานช่วยเหลือในศูนย์ต่างภายในภาคใต้

2. มีการเดินทางที่สะดวก

-เพื่อการสะดวกในการเดินทางของญาติผู้ป่วยและบุคคลที่ต้องการเข้าร่วมทำกิจกรรมกับผู้ป่วยในการบำบัดฟื้นฟู

3. สภาพสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ

- ควรมีความพร้อมด้านนี้เป็นสำคัญ เพราะภายในตัวโครงการจะมีผู้ใช้โครงการตลอดทั้ง 24 ชั่วโมง และเปรียบเสมือนเป็นที่พักอาศัยจึงจำเป็นจะต้องคำนึงถึงระบบน้ำ ระบบไฟ ระบบกำจัดขยะ และการรักษาสภาพแวดล้อม

4. สภาพแวดล้อม

- ควรเป็นที่ที่มีความสงบพอสมควร และมีบรรยากาศทัศนียภาพที่สวยงาม

- ไม่ควรอยู่ใกล้กับสถานที่ที่ทำให้เกิดมลภาวะ เช่นโรงงานอุตสาหกรรม เสียงรบกวนต่อโสตประสาท และสร้างความรำคาญแก่ผู้ป่วย

5. ลักษณะสภาพที่ดินและการได้มาซึ่งที่ดิน

- เป็นที่ดินเปล่า และเป็นที่ดินของรัฐบาล(กองราชพัสดุ เขตที่12)

- น้ำไม่ท่วม

- มีขนาดพอเหมาะ และเอื้ออำนวยต่อการขยายตัวในอนาคต

6. ลักษณะที่ตั้ง และกฎหมายเทศบัญญัติ

- การใช้ที่ดินโครงการต้องถูกต้องตามเทศบัญญัติ

จากการวิเคราะห์ตามหลักเกณฑ์ข้างต้นสามารถนำมาสรุปเลือกทำเลที่ตั้งภายในจังหวัด

7. ความปลอดภัย

- เนื่องจากผู้ที่ใช้โครงการเป็นผู้ที่มีปัญหาด้านคดี ดังนั้นที่ตั้งควรเป็นที่ตั้งที่สามารถป้องกันการเข้าออกของคนได้ เพื่อกันการถูกทำร้ายซ้ำซ้อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยมีที่ตั้งที่เหมาะสมสำหรับการพิจารณาดังนี้

ที่ตั้ง ก. ที่ดินตั้งที่หาดลายัน

ที่ตั้ง ข. ที่ดินที่ตั้งที่หาดแหลมสิงห์

ที่ตั้ง ค. ที่ดินที่ตั้งหาดในทอน

<u>รายละเอียด ที่ตั้ง ก.</u>

ที่ดินที่ตั้งบริเวณหาดลายัน

ขนาดที่ดิน	30ไร่	
ขอบเขตที่ดิน	ทิศเหนือ	ติดอุทยานแห่งชาติหาดในยาง
	ทิศใต้	ติดเกาะกะทะ(เกาะกะลา)
	ทิศตะวันออก	ติดเขตป่าไม้ถาวร
	ทิศตะวันตก	ติดอ่าวจุน และแหลมค้อ
กรรมสิทธิ์ที่ดิน	เอกชนเป็นผู้ถือครอง	
สถานที่สำคัญใกล้เคียง	สนามบินนานาชาติ จังหวัดภูเก็ต	
การเข้าถึงโครงการ	- ที่ตั้งโครงการติดกับถนนตัดใหม่ที่เชื่อมระหว่างทางหลวงหมายเลข 4030 กับทางหลวงหมายเลข 4031 การเข้าถึงโครงการจากสนามบินใช้ระยะเวลา 15 นาทีเป็นอย่างมากในการเดินทาง - ไม่มีรถประจำทางผ่าน	
การจราจร	การจราจรมีความเบาบาง	
สภาพแวดล้อม	มีรีสอร์ท ชื่อลายัน บีช รีสอร์ท ยังไม่มีบ้านพักอาศัยมากเท่าไหร่นัก สภาพแวดล้อมพื้นที่มีความร่มรื่น	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

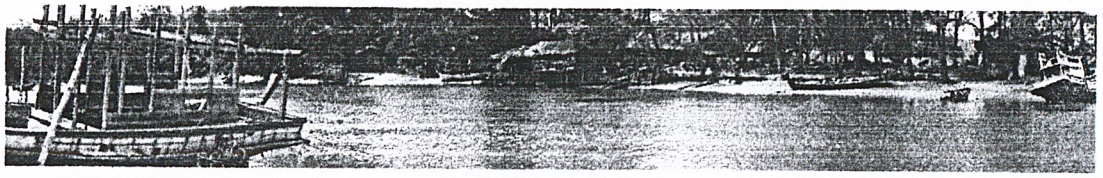

รูปที่ 6.1.1 ทัศนียภาพที่ 1.1

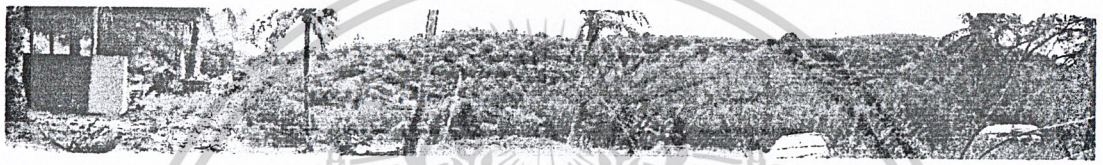

รูปที่ 6.1.2 ทัศนียภาพที่ 1.2

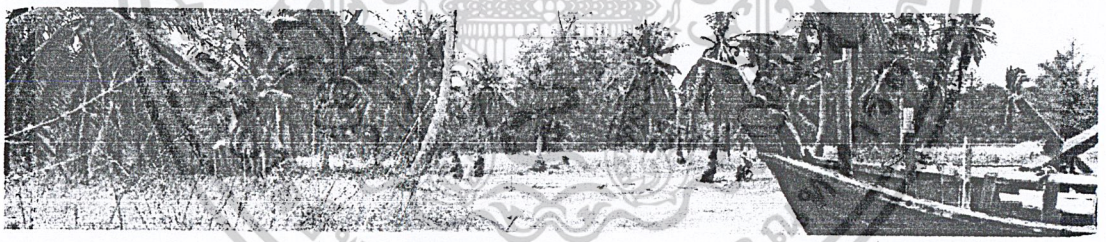

รูปที่ 6.1.3 ทัศนียภาพที่ 1.3

รูปที่ 6.1.4 ทัศนียภาพที่ 1.4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>รายละเอียดเกี่ยวกับ ที่ตั้ง ข.</u>

ขนาดที่ดิน	40ไร่	
ขอบเขตที่ดิน	ทิศเหนือ	พื้นที่โล่ง
	ทิศใต้	หาดแหลมสิงห์ อ่าวอันดามัน
	ทิศตะวันออก	โครงการ SEA MAN (สถานพักผ่อนตากอากาศ ขนาดพื้นที่ 20ไร่)
	ทิศตะวันตก	พื้นที่โล่ง
กรรมสิทธิ์ที่ดิน	เป็นที่ดินของรัฐบาล(กรมราชพัสดุ เขตที่ 12)	
สถานที่สำคัญใกล้เคียง	ใช้เวลาเดินทางไปยังโรงพยาบาลกรุงเทพ ภูเก็ต ประมาณ15นาที โรงพยาบาลมิชชั่น ประมาณ 20นาที และเดินทางไปยังตัวเมือง ประมาณ 20นาที	
การจราจร	สภาพการจราจรมีความหนาแน่นปานกลางถึงบางเบา มีรถประจำทางผ่านหน้าโครงการ	
การเข้าถึงที่ตั้งโครงการ	เข้าถึงได้โดยตรงจากถนนทางหลวงหมายเลข 4030	
สภาพแวดล้อม	ภายในโครงการและบริเวณโดยรอบเป็นที่ดินเปล่ามีความร่มรื่น ไม่ค่อยมีที่พักอาศัย ด้านข้างเป็นโครงการสถานพักผ่อนตากอากาศแต่มีพื้นที่ไม่มากนัก และมีความสวยงาม	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 6.1.5 ทัศนียภาพที่ 2.1

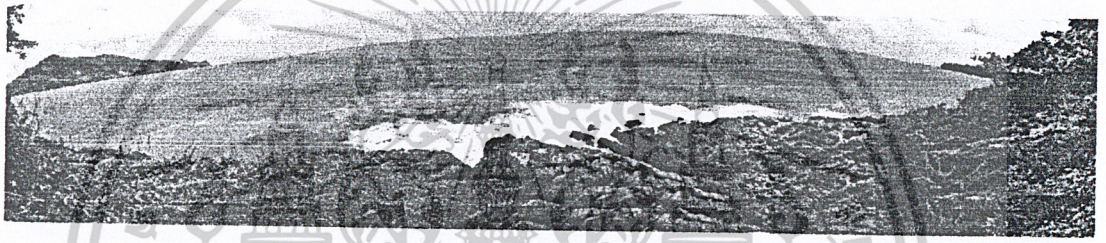

รูปที่ 6.1.6 ทัศนียภาพที่ 2.2

รูปที่ 6.1.7 ทัศนียภาพที่ 2.3

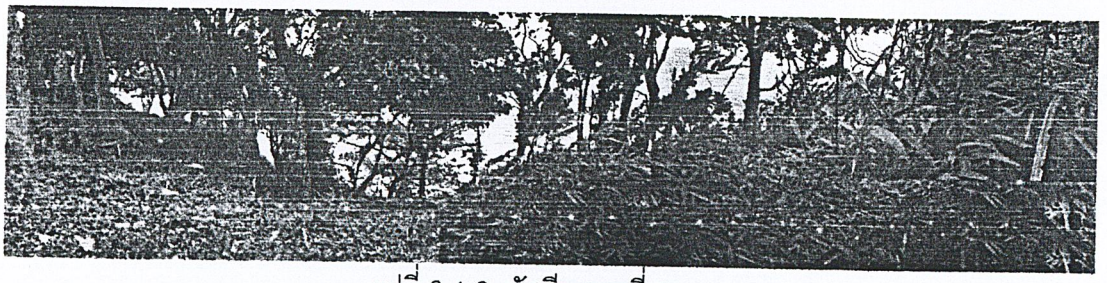

รูปที่ 6.1.8 ทัศนียภาพที่ 2.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>รายละเอียดที่ตั้ง ค.</u>

ขนาดที่ดิน	40ไร่	
ขอบเขตที่ดิน	ทิศเหนือ	ติดทางหลวง 402
	ทิศตะวันออก	ติดทางหลวง 402
	ทิศตะวันตก	บ้านพักอาศัย
	ทิศใต้	บ้านพักอาศัย

กรรมสิทธิ์ที่ดิน เป็นที่ดินของรัฐบาล(กรมราชพัสดุ เขตที่ 12)

สถานที่สำคัญใกล้เคียง สถานีตำรวจภูธร ตำบลท่าฉัตรไชย โรงเรียน ตำบลท่าฉัตรไชยเป็น ใกล้กับสะพานท้าวเทพกษัตรีท้าวศรีสุนทรซึ่งเป็นเส้นทางเชื่อมระหว่างแผ่นดินกับเกาะภูเก็ต

การจราจร สภาพการจราจรมีความบางเบา ไม่มีรถประจำทางผ่านหน้าโครงการ

การเข้าถึงที่ตั้งโครงการ เข้าถึงได้โดยตรงจากถนนทางหลวงหมายเลข 402 ซึ่งเป็นเส้นทางหลักภายในจังหวัดภูเก็ต

สภาพแวดล้อม ภายในโครงการและบริเวณโดยรอบเป็นที่ดินเปล่ามีความร่มรื่น ไม่ค่อยมีที่พักอาศัย ด้านข้างเป็นยังไม่มีการพัฒนา อยู่ใกล้กับสะพานสารสินสามารถมองเห็นจากสะพานได้ ปัจจุบันยังเป็นที่โล่ง ไม่มีต้นไม้หนาแน่นมากนัก

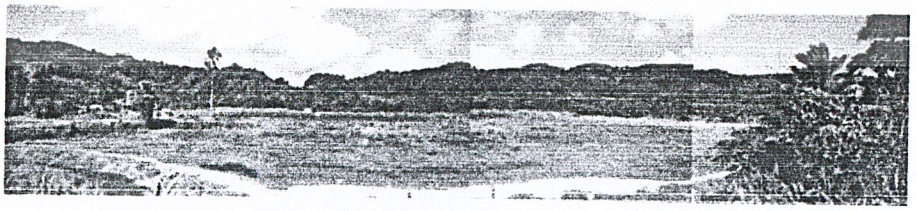

รูปที่ 6.1.9 ทัศนียภาพที่ 3.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	ที่ตั้ง ก.หาดลายัน	ที่ตั้ง ข.หาดแหลมสิงห์	ที่ตั้ง ค. หาดในทอน
1. การเชื่อมต่อกับพื้นที่หน่วยงานใกล้เคียง	2	3	1
2. มีการเดินทางที่สะดวก	2	3	1
3. สภาพสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ	3	3	3
4. สภาพแวดล้อม	3	2	3
5. ลักษณะสภาพที่ดินและการได้มาซึ่งที่ดิน	1	3	3
6. ลักษณะที่ตั้ง และกฎหมายเทศบัญญัติ	2	2	3
7. ความปลอดภัย	1	3	1
รวม	14	19	15

ตารางที่ 6.1.4 คะแนนการเลือกที่ตั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.2 การศึกษารายละเอียดที่ตั้งโครงการ

6.2.1. ลักษณะทางกายภาพของที่ตั้งโครงการ

จังหวัดภูเก็ตเป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุดของประเทศไทย สภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่ได้เปลี่ยนแปลงไปแต่การพัฒนาพื้นที่ และการก่อสร้างตลอดจนการแก้ไขปัญหาทางด้านต่างๆ เช่น ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหาแหล่งน้ำสำรอง ทำให้ภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยวตามธรรมชาติเป็นทั้งสถานที่ที่มีการพัฒนาและมีการอนุรักษ์ซึ่งมีความสวยงามอย่างมาก

ก. ลักษณะที่ตั้งและอาณาเขตจังหวัดภูเก็ต

เกาะภูเก็ตเป็นเกาะอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 7 องศา 45 ลิปดาเหนือ ถึง 8 องศา 15 ลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ 98 องศา 30 ลิปดาตะวันออกครอบคลุมพื้นที่ตามแผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน 1:50,000 ของแผนที่ทหารระวางจังหวัดภูเก็ตประมาณ 570 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ส่วนที่เป็นเกาะสำคัญประมาณ 534 ตารางกิโลเมตร และพื้นที่ส่วนเป็นเกาะย่อยๆประมาณ 27 ตารางกิโลเมตร ส่วนที่กว้างที่สุดมีระยะทางประมาณ 21.3 ตารางกิโลเมตร ส่วนที่ยางที่สุดมีระยะทางประมาณ48.7 ตารางกิโลเมตรอยู่ติดกับชายฝั่งทะเลอันดามันในเขตภาคใต้ของประเทศไทยมีระยะห่างจากกรุงเทพมหานครตามระยะของทางหลวงหมายแผ่นดินเลข 4 (ถนนเพชรเกษม) ประมาณ 867 กิโลเมตรมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

1. ทิศเหนือ	เขตอำเภอถลาง	ติดช่องปากพระ จังหวัดพังงา
2. ทิศใต้	เขตอำเภอเมืองภูเก็ต	ติดทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย
3. ทิศตะวันออก	เขตอำเภอเมืองภูเก็ต อำเภอถลาง	ติดทะเลอันดามันด้านจังหวัดกระบี่
4. ทิศตะวันตก	เขตอำเภอเมืองภูเก็ต อำเภอถลาง อำเภอกระทู้	ติดทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย

สำหรับทิศเหนือของจังหวัดที่ติดต่อกับช่องแคบปากพระ มีความกว้างประมาณ 490 เมตร มีสะพานเชื่อมต่อกับจังหวัดพังงา 2 สะพานคือ สะพานสารสิน และสะพานท้างเทพกระษัตรี

มีเกาะบริวารใหญ่น้อยประมาณ 39 เกาะเกาะภูเก็ตเป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุดแบ่งการปกครองเป็น 3 เขตอำเภอคือ อำเภอเมือง อำเภอถลาง และอำเภอกะทู้การคมนาคมติดต่อมสามารถติดต่อโดยการสัญจรทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เกษตรกร และเหมืองแร่ดีบุก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดภูเก็ต

ลักษณะภูมิประเทศของเกาะภูเก็ตมีสภาพพื้นที่สูงต่ำสลับกันไปที่ส่วนมากเป็นภูเขาวางตัวในแนวเหนือใต้ โดยเฉพาะทางด้านตะวันตกของเกาะจะประกอบด้วยเทือกเขาเป็นแนวยาวตั้งแต่เหนือถึงใต้ พื้นที่ส่วนที่เป็นภูเขาคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 40 มียอดเขาที่สูงที่สุดในระดับ 529 เมตร เหนือระดับน้ำทะเลปานกลางที่เขาไม้สิบสอง พื้นที่ส่วนที่เป็นราบลุ่มเนินอยู่ทางบริเวณตอนเหนือและตะวันออกเฉียงเกือคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยงะ 15 และพื้นที่ส่วนที่เป็นที่ราบลุ่มอยู่บริเวณใจกลางเกาะในหุบเขาของอำเภอกะทู้คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 30 ของพื้นที่เกาะภูเก็ตนอกเหนือจากนี้ประกอบด้วยที่ลุ่มชื้นแฉะน้ำท่วนถึงเป็นแนวยาวตามชายฝั่งทะเลตั้งแต่ตอนเหนือจรดตะวันออกเฉียงใต้ส่วนชายฝั่งตอนใต้และตะวันตกมีลักษณะเป็นหาดทรายสีขาว เช่น หาดในบาง หาดป่าตอง หาดกะตะ หาดราไวย์ มีทางสายน้ำเล็กๆ ซึ่งส่วนมากเป็นลักษณะทางแบบร่างแห ที่ไหลมาตามไหล่เขาลาดชันลงสู่ทะเลด้านตะวันออกหรือทางใต้บริเวณอ่าวพังงาและภูเก็ต

ค. ลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดภูเก็ต

ลักษณะภูมิอากาศเป็นลักษณะร้อนชื้นและมีฝนตกชุกเกือบตลอดทั้งปีเนื่องจากอยู่ใกล้เส้นศูนย์สูตรและได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงต้ที่พัดพาความชื้นและฝนมาจากมหาสมุทรอินเดีย และอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านอ่าวไทยที่พาความชื้นมาเช่นกัน ดังนั้นสามารถแบ่งฤดูกาลออกเป็น 2 ฤดูกาล

1. ฤดูฝน ตั้งแต่เดือนเมษายนถึงเดือนพฤศจิกายน จะมีฝนตกชุกในช่วงปลายเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม

2. ฤดูร้อน ตั้งแต่เดือนธันวาคม-เดือนมีนาคม จะมีฝนตกบ้างเป็นครั้งคราว

พืชที่นิยมปลูกประกอบด้วย ยางพารา สับปะรด ข้าว มะพร้าว และปาล์มน้ำมัน

อุณหภูมิของจังหวัดภูเก็ต ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538-2542 เฉลี่ยตลอดปีอยู่ในช่วง 27-29.3 องศาเซลเซียส โดยอุณหภูมิต่ำสุดอยู่ในช่วง 21.5-22.7 องศาเซลเซียส

ง. ลักษณะอุทกธรณีวิทยาของจังหวัดภูเก็ต

ปริมาณน้ำฝนของจังหวัดภูเก็ต ระหว่างปีพ.ศ. 2538-2542 อยู่ในช่วง 1780.7มม.-2550.3มม. มีฝนตกชุกมากที่สุดคือ ในปีพ.ศ. 2542 วัดได้ถึง 2550.3มม. มีจำนวนวันฝนตก 189 วัน และมีฝนตกน้อยที่สุด คือ ในปี พ.ศ. 2539 วัดได้ 1780.7 มม. มีจำนวนวันฝนตก 177 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปี พ.ศ.	ปริมาณน้ำฝน(มิลลิเมตร)	จำนวนวันฝนตก(วัน)
2538	2122	186
2539	1780.7	177
2540	1866.9	161
2541	2437	165
2542	2550	189

ตารางที่ 6.2.1.1 แสดงปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันฝนตกในจังหวัดภูเก็ตในช่วงปี พ.ศ. 2538- 2542

(ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดภูเก็ต)

จากรายงานการสำรวจเพื่อการก่อสร้างเขื่อนใต้ดินกรมชลประทาน พบว่าเกาะภูเก็ตมีน้ำฝนเฉลี่ยต่อปีประมาณ 2202 มิลลิเมตร อัตราการระเหยต่อปีประมาณ 1003 มิลลิลิตร ปริมาณน้ำที่เหลืออยู่ต่อปีประมาณ 1199 มิลลิลิตรน้ำบางส่วนจะไหลลงสู่ลำห้วย แม่น้ำ และทะเลซึ่งมีปริมาณเฉลี่ยต่อปีประมาณ 564 มิลลิลิตรส่วนที่เหลือจะไหลซึมลงสู่ดินและกักเก็บอยู่ในชั้นของตะกอนกรวดทรายกลายเป็นน้ำบาดาล จากแผนที่อุทกธรณีวิทยาได้แบ่งชั้นตะกอนอุ้มน้ำของจังกวัดภูเก็ตออกเป็น 5 ชั้น ดังต่อไปนี้

1. Chao Phraya Aquifer (Qcp) เป็นชั้นตะกอนอุ้มน้ำที่ประกอบด้วยตะกอนร่วน จำพวก ดิน ทราย และกรวดที่มีการสะสมตัวโดยขบวนการทางน้ำในบริเวณที่รายลุ่มแคบๆ ที่พบทางด้านตะวันออกของเกาะภูเก็ต ตลอดแนวและบริเวณที่ราบลุ่มของหาดป่าตองทางด้านตะวันตกของเกาะภูเก็ต ความหนาของชั้นตะกอนประมาณ 20-30 เมตร ปริมาณน้ำตั้งแต่ 20-100 แกลลอนต่อนาทีน้ำจะมีคุณภาพดี

2. Beach Sand Aquifer (Qbs) ประกอบด้วยทรายร่วนบริเวณสันหาดทรายเก่า และหาดทรายปัจจุบันพบอยู่ตามแนวฝั่งทะเลด้านตะวันตกความหนาของชั้นตะกอนไม่เกิน 10 เมตร ปริมาณน้ำตั้งแต่ 5-10 แกลลอนต่อนาทีน้ำจะมีคุณภาพดีในแอ่งขนาดตื้น และเป็นน้ำกร่อยถึงเค็มในระดับลึกลงไป

3. Colluvial Aquifer (Qcl) ประกอบด้วยตะกอนร่วนที่ไม่มีการคัดขนาดที่สะสมตัวอยู่ตามไหล่เขาหรือหุบเขาบางบริเวณ เป็นตะกอนหินผุชั้นตะกอนมีความหนาแน่นที่มาแน่นอนโ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฉลี่ยมีความหนาไม่เกิน 30 เมตร ปริมาณน้ำตั้งแต่น้อยจนถึง 50 แกลลอนต่อนาทีน้ำจะมีคุณภาพพอใช้แต่ในบางบริเวณจะมีธาตุเหล็กปะปนอยู่มาก โดยเฉพาะบริเวณที่อยู่ใกล้เทือกเขาหินแกรนิต

4. Metasediment Aquifer (Pers) เป็นหินตะกอนชุดภูเก็ตที่ประกอบด้วย Siltstone,Mudstone,Hornfel, และPhillite น้ำใต้ดินพบได้ตามรอยแตกที่ค่อนข้างจะซับซ้อนและไม่ต่อเนื่อง ดังนั้นพื้นที่ส่วนมากจะพบเพียงริ้วรอยทางน้ำเท่านั้นจะมีปริมาณมากถึง 30-50 แกลลอนต่อนาที

5. Granite Aquifer (Gr) ประกอบด้วยหินแกรนิตเนื้อแน่นจะสามารถพบน้ำบาดาลได้ในบริเวณที่เป็นรอยแยกหรือส่วนที่ผุเท่านั้นไม่เกิน 10 แกลลอนต่อนาทีน้ำจะมีคุณภาพดีแต่มีปริมาณธาตุเหล็กสูง

<u>จ. ทรัพยากรธรรมชาติ</u>

ป่าไม้ ในปีพ.ศ. 2542 ภูเก็ตมีพื้นที่ป่าทั้งหมด 122,578 ไร่ หรือร้อยละ 36.12 ของพื้นที่ทั้งหมด ในจำนวนนี้หระกอบด้วยพื้นที่ป่าทั่วไปและพื้นที่ป่าสงวน

เริ่มตั้งแต่ปีพ.ศ. 2532 จังหวัดภูเก็ตมีพื้นที่ป่าทั่วไปเท่ากับ 25,000 ไร่ หรือประมาณร้อนละ 7.37 ของพื้นที่ทั้งหมด ซึ่งในระยะต่อมาพื้นที่ดังกล่าวได้ถูกบุกรุกทำลายไป ทำให้ปีพ.ศ. 2534 ภูเก็ตมีพื้นที่ป่าเท่ากับ 23,750 ไร่ หรือร้อยละ 7 ของพื้นที่ทั้งหมด ปีพ.ศ. 2536 มีพื้นที่ป่าเหลืออยู่ 16,250 ไร่ หรือร้อยละ 4.79 ของพื้นที่ทั้งหมด และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538-2542 ได้มีพื้นที่ป่าเหลืออยู่ 15,000 ไร่ (ร้อยละ 12.24 ของพื้นที่ป่าทั้งหมด) หรือร้อยละ 4.42 ของพื้นที่ทั้งหมด

สำหรับพื้นที่ป่าสงวนในจังหวัดภูเก็ต มีทั้งหมด 107,578 ไร่ (ร้อยละ 87.76 ของพื้นที่ป่าทั้งหมด) หรือร้อยละ 31.70 ของพื้นที่ทั้งหมด ประกบด้วย 16 ป่า แบ่งเป็น ป่าบกจำนวน 9 ป่า และป่าชายเลนจำนวน 7 ป่า ซึ่งป่าบกมีพื้นที่ทั้งหมดเท่ากับ 88,235 ไร่ หรือร้อยละ 82.02 ของพื้นที่ป่าสงวน และป่าชายเลนมีพื้นที่ทั้งหมดเท่ากับ 19,343 ไร่ หรือร้อยละ 17.98 ของพื้นที่ป่าสงวน

ประเภทป่าสงวน	อำเภอ	พื้นที่ป่า(ไร่)	สัดส่วนป่าบก-ชายเลนต่อพื้นที่สัตว์ป่าสงวน
1. ป่าเขาโต๊ะแซะ	เมือง	550	0.51
2. ป่าเกาะโหลน	เมือง	1537	1.43
3. ป่าเขาสามเหลี่ยม	ถลาง	1254	1.17

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ป่าบางขนุน	ถลาง	5000	4.65
5. ป่าเขาไม้พอก-ป่าเขาไม้แก้ว	ถลาง	4444	4.13
6. ป่าควนเขาพระแทว	ถลาง	13925	12.94
7. ป่าเขารวก-เขาเมือง	ถลาง	7175	6.67
8. ป่าเทือกเขานาคเกิด	เมือง-กะทู้	24750	23.01
9. ป่าเทือกเขากมลา	เมือง-กะทู้-ถลาง	29600	27.51
รวมพื้นที่ป่าทั้งหมด		88235	82.02
10 ป่าเลนคลองบางซี เหล้า-คลองท่าจีน	เมือง	3937.5	3.66
11. ป่าเลนคลองเกาะผี	เมือง	2687.5	2.5
12. ป่าเลนคลองพารา	ถลาง	2343.75	2.18
13. ป่าเลนคลองท่ามะพร้าว	ถลาง	1750	1.63
14. ป่าเลนคลองอู่ตะเภา	ถลาง	1556.25	1.45
15. ป่าเลนคลองบางโรง	ถลาง	3887	3.61
16. ป่าเลนคลองท่าเรือ	เมือง-ถลาง	3181	2.96
รวมพื้นที่ป่าชายเลนทั้งหมด		19343	17.98
รวมพื้นทั้งหมด		107578	100

ตารางที่ 6.2.1.2 แสดงพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติจังหวัดภูเก็ต

(ที่มา: สำนักงานป่าไม้จังหวัดภูเก็ต)

ลำคลอง-หนองน้ำ ภูเก็ตเป็นจังหวัดที่มีแหล่งน้ำบนดิน และแหล่งน้ำใต้ดิน ไม่มีแม่น้ำสายหลัก มีเพียงลำคลองทั้งหมด 59 สาย และมีหนองน้ำจำนวน 2 แห่ง ซึ่งแยกพิจารณาลำคลอง และหนองน้ำในแต่ละอำเภอได้ดังนี้

อำเภอเมืองภูเก็ตมีลำคลองจำนวน 19 สาย อำเภอกะทู้มีลำคลองจำนวน 17 สาย และอำเภอถลางมีลำคลองจำนวน 23 สาย มีหนองน้ำ 2 แห่ง

ดิน ลักษณะดินของจังหวัดภูเก็ตเกิดจากการสะสมกันของก้อนกรวด และศิลาแลง ซึ่งปกคลุมไปตามชายฝั่งทะเล และพื้นที่เชิงเขามีสภาพเป็นดินลูกรังปนทรายที่ร้อนมากขา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประสิทธิภาพในการอุ้มน้ำ มีการพังทลายตัวได้ง่าย จึงเหมาะในการเพาะปลูกยางพารา สับปะรด พื้นเมืองสำหรับภูเก็ต และมะพร้าว

แร่ธาตุ จังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดหนึ่งที่พบแร่ดีบุกมากในภาคใต้ มีทั้งแหล่งแร่ในทะเลและแหล่งแร่บนพื้นดินกระจายอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ ซึ่งในปีงบประมาณ 2542 ภูเก็ตผลิตแร่ดีบุกได้จำนวน 17022.20 เมตริกตัน หรือคิดเป็นมูลค่าได้ประมาณ 153.20 ล้านบาท นอกจากนี้ภูเก็ตยังสามารถผลิตแร่อื่นๆ ได้อีก 2 ชนิด คือ ตะกรัน และโคลัมเบียตันตาลัม

ฉ. โครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมของจังหวัดภูเก็ต

จังหวัดภูเก็ตมีเส้นทางการคมนาคม 3 เส้นทาง ได้แก่ ทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ สำหรับการคมนาคมทางบกมีทางหลวงหมายเลข 402 เป็นเส้นทางหลัก ผ่านสะพานท้าวเทพกษัตรี และสะพานสารสิน เข้าสู่จังหวัดภูเก็ต นอกจากนี้ยังมีทางหลวงรอบเกาะ รวมทั้งเส้นทางอื่นๆที่แยกออกจากทางหลวงหมายเลข 402 ไปยังชุมชน และสถานที่ท่องเที่ยว

การคมนาคมทางน้ำ ภูเก็ตมีท่าเรือน้ำลึก 1 แห่ง ได้แก่ ท่าเรือภูเก็ต ณ บริเวณอ่าวมะขาม ใช้เป็นท่าเรือเพื่อการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศที่สามารถติดต่อกับประเทศแถบทางตะวันตกได้โดยตรง และเพื่อการท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังประกอบด้วยท่าเทียบเรือท่องเที่ยว และท่าเทียบเรือขนาดเล็กอีก 14 แห่ง แพปลา 14 แห่ง และท่าเทียบเรือน้ำมันอีก 2 แห่ง

การคมนาคมทางอากาศ ภูเก็ตมีสนามบินนานาชาติ 1 แห่ง ในช่วงตุลาคม พ.ศ. 2541-เดือนกันยายน พ.ศ.2542 มีเที่ยวบินขึ้น-ลงประมาณ 20,619 เที่ยวบิน และมีสายการบินที่มาใช้บริการในช่วงต่างๆดังต่อไปนี้

ช่วงเดือนมีนาคม-เดือนตุลาคม พ.ศ.2542 มี 11 สายการบิน ประกอบด้วยสายการบินประจำ 7 สายการบิน และสายการบินเช่าเหมา 4 สายการบิน

ช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ.2542-เดือนมีนาคม พ.ศ.2543 มี 17 สายการบิน ประกอบสายการบินประจำ 10 สายการบิน และสายการบินเช่าเหมา 7 สายการบิน

ช่วงเดือนมีนาคม-เดือนตุลาคม พ.ศ. 2543 มี 18 สายการบิน ประจำ 12 สายการบิน และสายการบินเช่าเหมา 6 สายการบิน

ช. โครงสร้างพื้นฐานด้านแหล่งของจังหวัดภูเก็ต

น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค พบว่าประชากรมีความต้องการน้ำประมาณ 24,042,550 ลบ.ม. ประกอบด้วยประชากรในเขตเมืองมีความต้องการน้ำกินน้ำใช้ประมาณ 5,377,605 ลบ.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และในเขตนอกเมืองประชากรในเขตนอกเมืองประชากรมีความต้องการน้ำใช้ประมาณ 18,064,945 ลบ.ม.

น้ำเพื่อการเกษตร ประชากรจังหวัดภูเก็ตมีการใช้รน้ำเพื่อการเกษตรจากแหล่งที่เป็นบ่อส่วนตัว 62 บ่อ บ่อบาดาลสาธารณะ 56 บ่อ บ่อน้ำตื้นส่วนตัว 11,960 บ่อ บ่อน้ำตื้นสาธารณะ 162 บ่อ นอกจากนี้ ยังมีการใช้น้ำจากแหล่งน้ำอื่นๆ ได้แก่ ลำคลอง หนองน้ำ ขุนดเมือง และพรุ รวม 76 แห่ง

น้ำประปา หมู่บ้านในจังหวัดภูเก็ตที่มีน้ำประปาใช้มีจำนวน 83 หมู่บ้าน หรือร้อยละ 80.58 และมีหมู่บ้านที่ไม่มีน้ำประปาในจังหวัดภูเก็ตมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ 2 หน่วยงาน คือ

1. การประปาเทศบางเมืองภูเก็ต ดำเนินการผลิตน้ำประปาเพื่อให้บริการแก่ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองภูเก็ต และพื้นที่ใกล้เคียง จากแหล่งน้ำดิบในเหมืองร้าง 9 แห่ง มีกำลังการผลิตประมาณ 15,422 ลบ.ม.ต่อวัน ซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการ จึงต้องอาศัยน้ำประปาจากประปาส่วนภูมิภาควันละ 7,514 ลบ.ม.

2. การประปาส่วนภูมิภาค ดำเนินการจัดการระบบน้ำประปา เพื่อให้บริการแก่ชุมชนในเขตอำเภอกะทู้ และพื้นที่ใกล้เคียง จากแหล่งน้ำ 2 แหล่ง คือโรงกรองกระหลิม ซึ่งมีกำลังการผลิต 30 ลบ.ม. ต่อชั่วโมง

นอกจากนี้ ยังมีการประปาชุมชน ซึ่งให้บริการชุมชน และพื้นที่ใกล้เคียงอีก 3 แห่ง คือ

1. การประปาเทศบาลตำบลเทพกระษัตรี มีการใช้แหล่งน้ำดิบ จากขุมเหมืองบางมะรวน มีกำลังการผลิต 20 ลบ.ม. ต่อชั่วโมง

2. การประปาเทศบาลตำบลเชิงทะเล มีการใช้แหล่งน้ำดิบ จากขุมเหมืองบางมะรวน มีกำลังการผลิต 20 ลบ.ม. ต่อชั่วโมง

3. การประปาบ้านสะปำ มีการใช้แหล่งน้ำดิบ จากขุมเหมืองบางมะรวน มีกำลังการผลิต 20 ลบ.ม. ต่อชั่วโมง

ซ. โครงสร้างพื้นฐานด้านไฟฟ้าจาก การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดยมีการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าทั้งสิ้น 752,382,218.23 ยูนิต ให้แก่ผู้ใช้ไฟฟ้า 72,782 ราย และในจำนวนเป็นการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าให้แก่ สถานธุรกิจ และอุตสาหกรรมมากที่สุด คือร้อยละ 74.15 รองลงมา คือที่อยู่อาศัย ร้อยละ 21.98 สำหรับกระแสไฟฟ้าที่ใช้ในจังหวัดภูเก็ตนั้นได้จากการผลิตผลิตกระแสไฟฟ้าพลังน้ำของเขื่อนรัชประภา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยระบบสายส่งศักดิ์แรงสูง 115 กิโลวัตต์ และการผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังแสงอาทิตย์ ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดภูเก็ต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า (ยูนิต)	อำเภอ		รวม
	เมืองและกะทู้	ถลาง	
1. ที่อยู่อาศัย	135,807,200.65	29,693,259.35	165,500,460.00
2. ธุรกิจ และอุตสาหกรรม	479,498,948.52	78,861,510.53	558,360,459.05
3. ราชการ และสาธารณะ	14,312,471.14	2,953,924.70	17,266,395.84
4. อื่นๆ	9,923,434.41	1,931,468.93	11,854,903.34
รวม	639,542,054.70	113,440,163.50	752,982,218.23
จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า(ราย)	57,769.00	15,013.00	72,782.00

ตารางที่ 6.2.1.3 แสดงการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า และการไฟฟ้ารายอำเภอ ปีงบประมาณ 2546

(ที่มา: การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดภูเก็ต)

ฌ. โครงสร้างพื้นฐานด้านบริการสาธารณะสุข

ความสามารถในการให้บริการด้านสาธารณะสุขจังหวัดภูเก็ต ประกอบด้วยสถานพยาบาลทั้งภาครัฐและเอกชน รวม30แห่ง จำแนกเป็นโรงพยาบาล 9 แห่ง รวม 1,357 เตียง เป็นโรงพยาบาลของภาครัฐ 3 แห่ง จำนวน 454 เตียง โรงพยาบาลเอกชน 6 แห่ง จำนวน 903 เตียง และมีสถานีอนามัยกระจายอยู่ทุกตำบล รวม 21 แห่ง

สำหรับบุคลากรทางด้านการแพทย์ทั้งหมด 598 คน ประกอบด้วยแพทย์ 117 คน ทันตแพทย์ 19 คน เภสัชกร 22 คน และพยาบาลวิชาชีพ 387 คน ถ้าคิดเป็นอัตราส่วน แพทย์ต่อประชากร เท่ากับ 1:2,036 อัตราส่วนระหว่างทันตแพทย์ต่อประชากร เท่ากับ 1: 12,615 อัตราส่วนระหว่างเภสัชกรต่อประชากร เท่ากับ 1: 10,827 และอัตราส่วนพยาบาลวิชาชีพต่อประชากร เท่ากับ 1: 615

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6.2.1.4 แสดงจำนวนและอัตราส่วนบุคคลทางการแพทย์และสาธารณะสุข
ต่อประชากรแยกตามประเภท
(ที่มา: กองแผนงาน สำนักสาธารณสุข จังหวัดภูเก็ต)
สถานที่ตั้งหน่วยงานกรมประชาสงเคราะห์ของภาคใต้ที่มีความสัมพันธ์กับโครงการ

1. สำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัด ภูเก็ต ที่อยู่ อ.เมือง จ.ภูเก็ต 83000
2. สำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัด กระบี่ ที่อยู่ อ.เมือง จ.กระบี่ 81000
3. สำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัด ชุนพร ที่อยู่ อ.เมือง จ.ชุมพร 86000
4. สำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัด ตรัง ที่อยู่ อ.เมือง จ.ตรัง 92000

บุคลากร	ภาครัฐ	ภาคเอกชน	รวม	อัตราส่วนประชากร
1. แพทย์	55	62	117	1:2,036
2. ทันตแพทย์	11	8	19	1: 12,615
3. เภสัชกร	12	10	22	1: 10,827
4. พยาบาลวิชาชีพ	237	150	387	1: 615

5. สำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัด นครศรีธรรมราช ที่อยู่ อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช 80000
6. สำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัด นราธิวาส ที่อยู่ อ.เมือง จ.นราธิวาส 96000
7. สำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัด ปัตตานี ที่อยู่ อ.เมือง จ.ปัตตานี 94000
8. สำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัด พังงา ที่อยู่ อ.เมือง จ.พังงา 82000
9. สำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัด พัทลุง ที่อยู่ อ.เมือง จ.พัทลุง 93000
10. สำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัด สุราษฎร์ธานี ที่อยู่ อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี 84000
11. สำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัด ยะลา ที่อยู่ อ.เมือง จ.ยะลา 95000
12. สำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัด ระนอง ที่อยู่ อ.เมือง จ.ระนอง 85000
13. สำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัด สงขลา ที่อยู่ อ.เมือง จ.สงขลา 90000
14. สำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัด สตูล ที่อยู่ อ.เมือง จ.สตูล 91000

และหน่วยงานสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับโครงการ

1. ศูนย์สงเคราะห์และฝึกอาชีพสตรีภาคใต้ ที่อยู่ ถ.เพชรเกษม กม. 27 ต.กำแพงเพชร อ.รัตนภูมิ จ.สงขลา 90180

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ญ โครงสร้างพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อม

ในปี พ.ศ. 2542 สิ่งแวดล้อมด้านทรัพยากรธรรมชาติชายฝั่งทะเลของจังหวัดภูเก็ต ได้รับความเสื่อมโทรมมาก เนื่องมาจากการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว และกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้น เช่น การทำเหมืองแร่บนบกและในทะเล การถมขยะ ซึ่งก่อให้เกิดการลดลงของปริมาณออกซิเจนในน้ำ มีแบคทีเรียเพิ่มมากขึ้น คุณภาพของน้ำทะเลลดต่ำลง

นอกจากนี้ทรัพยากรแหล่งน้ำของจังหวัดภูเก็ตมีความจำกัดในเชิงปริมาณ ซึ่งไม่เพียงพอกับอัตราการขยายตัวของ ประชากร เศรษฐกิจ สังคม และการพัฒนาการท่องเที่ยว ประกอบกับขนาดการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำที่เหมาะสม จึงนำมาซึ่งความเสื่อมโทรมของทรัพยากรแหล่งน้ำ

ด้านสภาพป่าไม้ ทั้งป่าบก และป่าชายเลน ได้เกิดความเสื่อมโทรมมากขึ้น มีสาเหตุมาจากการถูกเปลี่ยนสภาพการใช้ประโยชน์ ทั้งการเข้าไปใช้พื้นที่อย่างถาวร และชั่วคราว

สำหรับทรัพยากรดิน จังหวัดภูเก็ตมีอัตราการชะล้าง และการพังทลายของดิน อยู่ในระดับปานกลาง และต่ำ มีปัญหาดินเค็มและดินเปรี้ยวบ้าง ตามแนวชายฝั่งทะเลประมาณร้อยละ 12.66 ของพื้นที่จังหวัด มีปัญหาความเสื่อมโทรมทางกายภาพ และเคมีจากการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล ซึ่งน้ำเค็มจากการเลี้ยงกุ้งทะเลด้านชายฝั่งทะเลตะวันออกจะแพร่กระจายสู่พื้นที่ทำการกสิกรรม มีผลกระทบต่อการเกษตรและระบบนิเวศน์บก และระบบนิเวศน์น้ำ

เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดที่มีการท่องเที่ยวติดอันดับโลก จึงต้องมีการรักษาสภาพแวดล้อม ให้มีความมั่นคงยั่งยืนตลอดกาล ดังนั้นจึงมีการดำเนินการจัดการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ในเรื่องของน้ำเสีย และขยะ ดังต่อไปนี้

1. น้ำเสีย ภูเก็ตเป็นจังหวัดพิเศษที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้กำหนดให้มีกฎหมายเฉพาะในการควบคุม และรักษาสภาพแวดล้อมทั่วทั้งเกาะภูเก็ต ได้แก่ พระราชบัญญัติ และประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ปี พ.ศ. 2540 ที่ได้กำหนดให้ผู้ประกอบการ ที่จะก่อสร้างอาคารที่มีจำนวนห้องพักตั้งแต่ 20 ห้องขึ้นไป จะต้องจัดทำรายการสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น และห้องพักตั้งแต่ 80 ห้องขึ้นไปจะต้องทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมฉบับสมบูรณ์ และอื่นๆ เช่น การกำหนดความสูงของอาคาร ที่ก่อสร้างห่างจากฝั่งทะเล เป็นต้น

2. ขยะ จังหวัดภูเก็ต มีปริมาณขยะมูลฝอยประมาณ 180 ตันต่อวัน หน่วยงานของรัฐจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการกำจัด 1,771 บาทต่อตัน หรือ ประมาณ 354,200 บาทต่อวัน การดำเนินการจัดการขยะ ของจังหวัดภูเก็ตในปัจจุบัน มีโรงงานกำจัดขยะโดยใช้ระบบการเผาขยะด้วยความร้อนสูงตั้งอยู่ในเขตเทศบาล อยู่ในการดูแลของ กรมโยธาธิการ สามารถกำจัดขยะได้ทั้งจังหวัด วันละ 250 ตัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.2.2 สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต

4.3.1 สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

จังหวัดภูเก็ตมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญทั้งทางด้านประวัติศาสตร์ ศาสนา แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และหัตถกรรม ดังต่อไปนี้

สถานที่ท่องเที่ยว	ระยะทางจากตัวเมือง	รายละเอียด
1. วัดฉลอง	8	เป็นที่ประดิษฐานรูปหล่อของหลวงพ่อแช่ม ซึ่งเป็นผู้ที่ช่วยเหลือชาวบ้าน ในการต่อสู้กับพวกอั้งยี่ ที่คิดกบฏเมืองภูเก็ตจนสำเร็จ
2. วัดพระนางสร้าง	20	เป็นวัดที่เก่าแก่ และเป็นแหล่งประวัติศาสตร์เพราะเคยเป็นค่ายในการสู้รบกับพม่า เมื่อ พ.ศ. 2328
3. วัดพระทอง	21	เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปทองคำที่โผล่เพียงกระเกศมาลาขึ้นมาจากพื้นดิน
4. บ้านท้าวเทพกระษัตรี	-	ตั้งอยู่ที่บ้านเคียน ต.เทพกระษัตรี เป็นบ้านเดิมของท้าวเทพกระษัตรี
5. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ	12	มีการแสดงหลักฐานทางโบราณคดี อาทิ โบราณวัตถุ ศิลปะที่ค้นพบแถบบริเวณด้านชายฝั่งทะเลอันดามัน และการจำลองประวัติศาสตร์ศึกถลาง

ตารางที่ 6.2.2.1 แสดงสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และศาสนาของ จังหวัดภูเก็ต (ที่มา : สำนักงานจังหวัดภูเก็ต)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานที่ท่องเที่ยว	ระยะทางจากตัวเมือง	รายละเอียด
1. อ่าวฉลอง	11	เป็นชายหาดรูปโค้งยาวเหยียด มีทรายที่ปนโคลน จึงไม่เหมาะแก่การเล่นน้ำ แต่เหมาะสำหรับจอดเรือ
2. แหลมกา	16	เป็นหาดที่สงบเงียบ หาดทรายขาวสะอาด มีโขดหินเรียงราย
3. หาดราไวย์	17	เป็นชายหาดที่ตื้น ไม่มีลม และบริเวณหาดมีเรือประมง และเรือให้นักท่องเที่ยวเช่าไปเกาะต่างๆ อาทิ เกาะเฮ เกาะบอน เกาะรายา
4. แหลมพรมเทพ	17	เป็นแหลมที่มีหน้าผาสูงอยู่ทางใต้สุดของเกาะภูเก็ต น้ำทะเลลึกเป็นกระแสน้ำวน และมีสีเขียวมรกต เป็นสถานที่ที่สามารถชมพระอาทิตย์ตกที่สวยงามมาก
5. หาดในหาน	18	เป็นหาดที่มีทรายขาวสะอาด มีบรรยากาศที่สงบ แต่ช่วงมรสุมคลื่นลมแรง
6. หาดกะตะ	18	มีหาดทรายขาวสะอาด และเหมาะกับการดำน้ำดูปะการัง แต่ช่วงมรสุมคลื่นลมแรง
7. หาดกะรน	20	เป็นหาดทรายขาวสะอาด
8. จุดชมวิว	17	อยู่ระหว่างหาดในหาน และหาดกะตะน้อย ตามเส้นทางถนนรอบเกาะ ทำให้สามารถมองเห็นทิวทัศน์ของเวิ้งอ่าง 3 อ่าว ของหาดกะตะ หาดกะตะน้อย และหาดกะรน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานที่ท่องเที่ยว	ระยะทางจากตัวเมือง	รายละเอียด
9. อ่าวเสน	-	เป็นอ่าวเล็กๆ ติดกับหาดในหาน มีหาดทรายขาวสะอาดโขดหินน้อย และสงบเงียบ
10. เกาะสิเหร่	20	เกาะเกาะที่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของเกาะภูเก็ต มีสะพานจากเกาะภูเก็ตข้ามคลองท่าจีนไปเกาะสิเหร่ และบนเกาะมีวัดเกาะสิเหร่ เป็นที่ประดิษฐานของพระพุทธไสยาสน์องค์ใหญ่บนยอดเขา และบนเกาะนี้มีหมู่บ้านชาวเลที่แหลมตุ๊กแก ซึ่งเป็นหมู่บ้านชาวเลที่ใหญ่ที่สุดในภูเก็ต
11. เกาะแก้วพิสดาร	-	เป็นเกาะเล็กๆ อยู่ทางตอนใต้ของแหลมพรมเทพ สามารถเดินทางโดยเรือจากหาดราไวย์โดยใช้เวลา 15 นาที บนเกาะมีวัดและเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธบาทจำลอง
12. เกาะโหลน	-	เป็นเกาะใหญ่ทางตอนใต้อยู่ใกล้อ่าวฉลอง ให้เวลาเดินทางจากอ่างฉลอง 20 นาที
13. เกาะบอน	-	เป็นเกาะทางตอนใต้มีหาดทรายขาว สามารถเล่นน้ำได้ ใช้เวลาเดินทางจากหาดราไวย์ หรือแหลมกา 10 นาที
14. เกาะเฮ	-	อยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของแหลมพันวา สามารถเดินทางโดยเรือจากหาดราไวย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

		และอ่าวฉลอง บนเกาะมี 2 หาดอยู่ทางด้านทิศเหนือ และตะวันออกของเกาะมีหาดทรายขาวเหมาะ สำหรับดำน้ำ
สถานที่ท่องเที่ยว	**ระยะทางจากตัวเมือง**	**รายละเอียด**
15. เกาะราชาใหญ่	-	มีหาดทางด้านตะวันตกอยู่ระหว่างหุบเขาเป็นรูปคล้ายเกือกม้า เรียกว่าอ่าวน้ำตาตก มีน้ำทะเลใสคล้ายทะเลแถบหมู่เกาะสิมิลัน
16. เกาะราชาน้อย	-	อยู่ห่างจากเกาะราชาใหญ่ 10 กม. เป็นเกาะที่เกิดจากการทับถมของหินปะการัง น้ำทะเลใสสีเขียวมรกต ไม่เหมาะแก่การเล่นน้ำ
17. เกาะไม้ท่อน	-	เป็นเกาะเล็กๆ ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้มีหาดทรายขาว น้ำทะเลใส เหมาะแก่การเล่นน้ำ
18. เกาะตะเภาใหญ่	-	เป็นเกาะทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ใช้เวลาเดินทางจากอ่าวมะขาม 10 นาที บนเกาะมีนกเงือกอยู่อาศัย
19. เกาะรังใหญ่	-	เป็นเกาะเล็กๆ ทางทิศตะวันออก บนเกาะมีฟาร์มมุก มีบริการพายเรือแคนู
20. เกาะมะพร้าว	-	อยู่ทางทิศตะวันออก ใช้เวลาเดินทางจากท่าเรือแหลมหิน 15 นาที บนเกาะมีหมู่บ้านประกอบอาชีพประมง และทำการเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

21. เขารัง	-	อยู่ทางด้านตะวันออกเฉียงเหนือของตัวเมือง เป็นเนินเขาเตี้ยๆ แต่สามารถมองเห็นทัศนียภาพของตัวเมืองภูเก็ตได้

สถานที่ท่องเที่ยว	ระยะทางจากตัวเมือง	รายละเอียด
22. สะพานหิน	-	เป็นสถานที่พักผ่อนที่อยู่ภายใต้ตัวเมือง ตั้งอยู่สุดถนนภูเก็ต ติดชายฝั่งทะเล เป็นที่ตั้งของอนุสาวรีย์หลัก 60 ปี สร้างเมื่อ พ.ศ. 2512 เพื่อระลึกถึงกัปตันเอ็ดเวิร์ด โธมัสไมล์ ชาวออสเตรเลีย ผู้นำเรือขุดแร่ลำแรกมาใช้ขุดดีบุก

ตารางที่ 6.2.2.2 แสดงสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อ.เมือง จ.ภูเก็ต

(ที่มา : สำนักงานจังหวัดภูเก็ต)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานที่ท่องเที่ยว	ระยะทางจากตัวเมือง	รายละเอียด
23. หาดป่าตอง	15	เป็นหาดที่มีสิ่งอำนวยความสะอาดมากที่สุดในเกาะภูเก็ต และเหมาะสำหรับเล่นกีฬาทางน้ำทุกชนิด
24. หาดกมลา	25	เป็นหาดที่สงบเงียบ มีที่พักไม่มาก
25. หาดกะหลิม	-	เป็นหาดเล็กๆ ใกล้หาดป่าตองมีโขดหินและแนวปะการัง
26. น้ำตกกะทู้	15	เป็นน้ำตกขนาดเล็ก ร่มรื่นด้วยแมกไม้นานาพันธุ์

ตารางแสดงสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อ.กะทู้ จ.ภูเก็ต

(ที่มา : สำนักงานจังหวัดภูเก็ต)

สถานที่ท่องเที่ยว	ระยะทางจากตัวเมือง	รายละเอียด
27. หาดสุรินทร์	24	เป็นหาดที่สงบเงียบ อยู่ริมเขา ในฤดูมรสุมคลื่นลมแรงไม่เหมาะแก่การเล่นน้ำ
28. หาดในทอน	-	เป็นชายหาดที่มีบรรยากาศเงียบสงบมีทิวทัศน์ที่สวยงาม
29. แหลมสิงห์	26	เป็นหาดเล็ก สงบเงียบมีหาดทรายขาวสะอาด มีโขดหินสวยงาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

30. หาดในยาง	30	เป็นหาดที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติสิรินาถ และเป็นที่ตั้งของเขตที่ทำการอุทยานฯ มีความร่มรื่นเหมาะแก่การพักผ่อน มีแนวประการังขนาดใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ทะเลนานาชนิดโดยเฉพาะเต่าทะเล
31. หาดทรายแก้ว	-	เป็นหาดที่ทอดยาวขนานกับทิวสน ซึ่งอยู่ติดกับหาดไม้ขาวเรื่อยไปจนถึงสะพานสารสิน และเป็นเกาะที่อยู่เหนือสุดของเกาะภูเก็ต
32. หาดไม้ขาว	-	เป็นชายหาดที่มีจักจั่นทะเล และมีเต่าทะเลขึ้นมาวางไข่
33. อุทยานแห่งชาติสิรินาถ	-	มีชายหาดยาวต่อเนื่องกันถึง 13 กม. เริ่มตั้งแต่หาดมนทอน ในยาง ไม้ขาว และหาดทรายแก้ว
34. เกาะนาคาน้อย	-	ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ มีชื่อเสียงด้านการเลี้ยงมุก สามารถว่ายน้ำได้
สถานที่ท่องเที่ยว	**ระยะทางจากตัวเมือง**	**รายละเอียด**
35. น้ำตกโตนไทร	22	เป็นน้ำตกขนาดเล็ก น้ำจะไหลแรงในช่วงฤดูฝน
36. น้ำตกบางแป	-	เป็นน้ำตกขนาดเล็ก มีส่วนรุกชาติร่มรื่น มีสถานอนุบาลชะนี
37. สถานีพัฒนาและ	-	เป็นห่าดิบชื้น อุดมด้วยพันธุ์ไม้นานาชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าเขาพระแหว		และเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่านานาชาติ

ตารางที่ 6.2.2.3 แสดงสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อ.ถลาง จ.ภูเก็ต
(ที่มา : สำนักงานจังหวัดภูเก็ต)

สำหรับแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ที่นอกเหนือจากตาราง ได้แก่ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต ศูนย์อนุรักษ์ท้องถิ่นกะทู้ ศูนย์ชีววิทยาทางทะเล เหมืองแร่ดีบุก (เจ้าฟ้า) ศูนย์หัตถกรรมจังหวัดภูเก็ต หมู่บ้านไทยและสวนกล้วยไม้ และพิพิธภัณฑ์เปลือกหอยภูเก็ต เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.2.3 ตารางที่ 6.2.3.1 เส้นทางการบินภายในประเทศ

สายการบิน	เส้นทางการบินภายในประเทศ			
	ต้นทาง-ปลายทาง	วัน	เวลา	เที่ยวบินที่
4. Sabena Airline (SN)	Brussels - ภูเก็ต	พุธ, อาทิตย์	11.00-05.25	SN289
	ภูเก็ต - Brussels	จันทร์,พฤหัสบดี	07.45-17.10	SN290
5. DraGonair (KA)	Hong Kong – ภูเก็ต	เสาร์	09.55-12.30	KA212
		จันทร์,พฤหัสบดี	14.20-22.15	KA212
	ภูเก็ต – Hong Kong	เสาร์	13.25-17.55	KA213
		จันทร์,พฤหัสบดี	17.40-22.15	KA213
6. Silk Air (MI)	Singapore – ภูเก็ต	พฤหัสบดี,ศุกร์,เสาร์	08.55-09.35	MI752
		อาทิตย์	14.05-14.45	MI756
		ทุกวัน	19.05-19.45	MI758
	ภูเก็ต - Singapore	พฤหัสบดี,ศุกร์,เสาร์	10.05-12.45	MI751
		อาทิตย์	15.20-18.00	MI755

ที่มา : Air-Sea Guide, May 2003

ตารางการบินของบริษัทการบินไทย (มหาชน) จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 7

การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเพื่อการออกแบบทางสถาปัตยกรรม

7.1 การออกแบบห้องเพื่อการบำบัดจิต

การจัดสถานที่ ที่มีความสงบเงียบ ไม่มีเสียงรบกวน ห้องไม่กว้างหรือแคบเกินไป มีแสงสว่างเพียงพอ ช่วงหน้าหนาวอาจจัดในที่ที่แดดเข้าถึง หรือบางครั้งอาจมีการติดม่านเพื่อสบายตาสบายใจให้เกิดความอบอุ่นปลอดภัย

ในส่วนของอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ อาทิเช่น บางกิจกรรมอาจต้องใช้โต๊ะเก้าอี้และกระดานดำ เช่นการเขียนหนังสือ การวาดรูป บางกิจกรรมอาจต้องใช่สื่อ เช่น การทำงานฝีมือและการปรุงอาหารของสตรี บางกิจกรรมอาจไม่ต้องใช้อะไรเลยเช่นการวิ่งออกกำลังกายหรือการเล่นบางอย่าง

ในแง่ของวัสดุต่างๆ ก็มีผลต่อผู้ป่วยแต่ละประเภทเช่นกัน เช่น ผู้ป่วยบางประเภทอาจต้องเลือกสีที่สดใส บางประเภทอาจใช้สีเรียบๆ เย็น ผู้ป่วยบางประเภทชอบนั่งเพ้อฝัน จึงควรให้วัสดุที่มีรูปร่างแน่นอนสัมผัสได้เป็นต้น

นอกจากนั้น การรู้จักจัดกิจกรรมต่างๆ ให้ตรงกับกาลเทศะก็ทำให้ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดีเช่นกัน เช่น การทำ ส.ค.ส. ในช่วงปีใหม่หรือ การทำกระทงในเทศกาลลอยกระทง เป็นต้น

รูปที่ 7.1.1 ตัวอย่างการจัดสถานที่

แบบที่ 1 นั่งรอบโต๊ะ

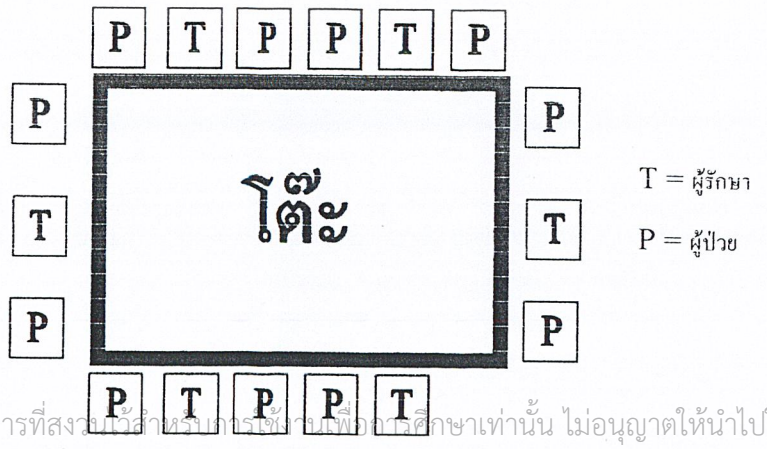

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบที่ 2 แบบรูปตัววี (เก้าอี้)

แบบที่ 3 แบบรูปวงกลม

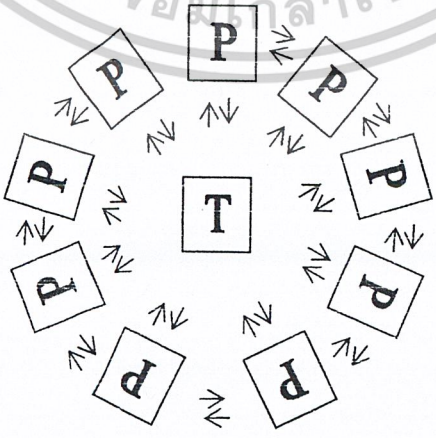

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.2. ลักษณะสถาปัตยกรรมท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต

7.2.1. ประวัติสถาปัตยกรรม จังหวัดภูเก็ต

จังหวัดภูเก็ตในอดีตดั้งเดิม ได้แก่ เงาะซาไก และชาวน้ำ (ชาวเลหรือชาวไทยใหม่) ต่อมาได้มีชาวอินเดีย ชาวไทย และชาวจีน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวจีนฮกเกี้ยน อพยพเข้ามา สำหรับชาวไทย ได้มีการอพยพเข้ามาอาศัยมากขึ้น ทำให้สามารถยึดครองภูเก็ตได้มากกว่าชาติอื่นๆ และในที่สุด ชาวไทยที่อาศัยอยู่ก็ได้นำเอาวัฒนธรรมของชาติต่างๆ มาปรับปรุง และดัดแปลง จนกระทั่งกลายเป็นเอกลักษณ์ของชาวภูเก็ต สืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

สถาปัตยกรรมของชาวภูเก็ตที่หลงเหลืออยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ ที่อยู่อาศัย สถานที่ราชการและวัดวาอาราม

ภูเก็ตเป็นเมืองที่มีแร่ดีบุกมาตั้งแต่แรก สมัยสมเด็จพระเอกาทศรถแห่งกรุงศรีอยุธยา แต่ในแง่ของวัฒนาการชุมชนแล้วภูเก็ตมีประวัติศาสตร์ยาวนานย้อนไปถึงสมัยสุโขทัย และ ศรีวิชัยทีเดียวภูเก็ตเจริญขึ้นอย่างรวดเร็วหลังจากที่ไทยกับพม่าเล็กทำสงครามกัน เป็นเพราะพม่าตกเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษ

ในช่วงนั้นอังกฤษไปตั้งตลาดรับซื้อดีบุกที่เกาะหมาก หรือปีนังเพื่อส่งไปขายต่อยุโรปทำให้ดีบุกมีราคาสูงขึ้น ชาวภูเก็ต ซึ่งประกอบด้วยคนไทยเชื้อสายพังงา-ถลาง คนมลายู และคนจีนนักแสวงโชคจึงช่วยกันทำมาค้าขายแร่ ซึ่งอยู่ในประมาณรัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ครั้นพอถึงรัชกาลที่ 4 คนภูเก็ตก็เริ่มทำเหมืองกันแล้ว ในสมัยรัชกาลที่ 4 และรัชกาลต่อมาจึงเกิด "นายเหมือง" ขึ้นอย่างมากมาย บ้านเมืองภูเก็ตที่เห็นกันอยู่ในปัจจุบันก็นับว่าเป็นส่วนหนึ่งของผลงานของท่านเหล่านี้เหลือทิ้งไว้ให้เป็นมรดกแก่คนรุ่นหลัง

อาคารรุ่นเก่าเหล่านี้เป็นบ้านเรือน ร้านค้า ที่ทำการรัฐบาล ตลอดจนธนาคาร และอื่นๆ บางส่วนอยู่ในรูปตึกแถว และบางส่วนก็เป็นอาคารที่แยกออกมาเป็นพิเศษ หรือเป็นบ้านพักอาศัยส่วนตัว สถาปัตยกรรมเหล่านี้มีลักษณะเด่นเป็นพิเศษกว่าที่อื่นๆ และยังคงเหลืออยู่อีกมาก

สถาปัตยกรรมซึ่งมีอิทธิพลฝรั่งนั้นส่วนใหญ่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานครด้วยเหตุผลทางการเมือง เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีพระปรีชาสามารถรู้ใจฝรั่ง ว่าถ้าฝรั่งเห็นเรากินอยู่แบบฝรั่งแล้ว จะถือว่าเราเจริญทัดเทียมกัน ไม่กล้าเอาเป็นเมืองขึ้นดังที่อ้างเอาประเทศอื่นๆ พระองค์ท่านจึงรีบเร่งแปลงโฉมหน้าเมืองบางกอกให้กลายเป็นฝรั่งอย่างรวดเร็ว แต่การเปลี่ยนแปลงใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยุคนั้นเป็นเพียงรูปธรรมเท่านั้น วิถีชีวิตยังคงมีความเป็นอยู่อย่างไทยแท้แต่เดิม แต่สถาปัตยกรรมใกล้เคียงกัน และยุคเดียวกันที่ภูเก็ตไม่ได้เกิดเพราะเหตุดังกล่าวมาแล้ว อาคารเหล่านั้นเกิดขึ้นเพราะการค้าขายกับปีนัง คนภูเก็ตนั้นติดต่อใกล้ชิดกับปีนัง มากกว่ากรุงเทพมหานครด้วยเหตุผลของระยะทาง นอกจากการค้าขายแล้วยังส่งลูกหลานไปศึกษาเล่าเรียนด้วย ท่านเหล่านั้นได้เห็นบ้านเมืองของปีนังก็คงจะชอบใจเลยจดจำเอาแบบอย่างมาสร้างขึ้นบ้างในภูเก็ตเพราะสร้างด้วยใจรักมิใช่เพราะพิเศษกว่าที่อื่น

ลักษณะทางสถาปัตยกรรมของตึกเหล่านี้ในยุคแรก คือ รัชกาลที่ 4 นั้นมีของจีนอยู่มากเป็นตึกแถวสองชั้น หรือชั้นเดียว กำแพงหนาเพราะการก่อสร้างใช้ระบบกำแพงรับน้ำหนัก กระเบื้องหลังคาเป็นกระเบื้องโค้งแบบจีน รูปทรงหลังคาตลอดจนหน้าต่าง ประตู และส่วนตกแต่งต่างๆ ล้วนเป็นแบบจีนทั้งสิ้น ในสมัยต่อมาจึงเริ่มเป็นฝรั่งมากขึ้น เพราะได้รับอิทธิพลสถาปัตยกรรมยุโรปจากมลายูผ่านทางปีนังลักษณะสถาปัตยกรรมแบบนี้เป็นลักษณะผสมระหว่าง ศิลปะแบบเรอเนสซองส์ และนีโอคลาสสิคของยุโรป กับศิลปะแบบจีน ผสมไทย

ตึกแถว หรือบ้านพักอาศัยซึ่งได้รับอิทธิพลสถาปัตยกรรมยุโรปในภูเก็ตมีหลายรูปแบบ แต่ส่วนใหญ่จะเป็นตึกกำแพงหนา เพราะใช้ระบบกำแพงรับน้ำหนัก บางหลังซึ่งมีอายุน้อยกว่าอาจใช้กำแพงบางลง เพราะหันมาใช้การก่อสร้างระบบเสา และคาน ตึกเหล่านี้มีทั้ง 2 และ 3 ชั้น มีอายุตั้งแต่ 60-100 กว่าปี ลักษณะเด่นอีกอย่างหนึ่งคือนิยมใช้โค้ง (Arcade) ต่อช่วงเสา ถ้าเป็นตึกแถว โค้งต่อช่วงเสาจะเรียงกันเป็นแถวอยู่ด้านหน้าตึกชั้นล่างรับระเบียงชั้นสองทำให้เกิดลักษณะ Arcade กลายเป็นทางเท้าที่หลังคาคลุมเดินต่อเนื่องได้ตลอด ลักษณะของ Arcade นี้เคยมีในตึกแถวยุคแรกๆ ของกรุงเทพมหานครแถวบริเวณเสาชิงช้า เจริญกรุง บำรุงเมือง เฟื่องนคร

ลวดลายปูนแบบของหัวเสา และกรอบประตูหน้าต่างตลอดจนลวดบัว และลายตกแต่งต่างๆ นั้นล้วนปราณีตงดงามตามแบบยุโรป หัวเสามีทั้งแบบ Doric, Ionic, Corinthian และแบบผสมลักษณะต่างๆ อันแสดงถึงอิทธิพลเรอเนสซองส์และนีโอคลาสสิค อย่างเด่นชัด แต่บานประตู หน้าต่างตลอดจนการตกแต่งภายใน และเครื่องเรือนกลับเป็นแบบ จีนปนไทย หรือจีนแท้ๆ ลักษณะผสมเหล่านี้อยู่ในอัตราส่วนที่พอเหมาะ จึงทำให้ดูงดงามมาก

ประตูไม้มักทำเป็นสองชั้น คือ ประตูไม่สักทึบแกะสลักสวยงาม ด้านนอกเป็นไม้ชั้นหนึ่งปะบานประตูกระจกด้านใน การก่อสร้างใช้อิฐพื้นเมืองก่อซ้อน และโบกปูนทับ พื้นบ้านภายในมักปูด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระเบื้องจากปีนังมีลวดลายส่วนใหญ่เป็นรูปทรงเรขาคณิต และมีความคงทนดีมาก เพดานสูงประมาณ 3.50 เมตร อากาศถ่ายเทได้ดีภายในอาคารจึงเย็นสบายตามธรรมชาติ

อาคารบ้านเรือนที่เห็นในภูเก็ตมีอายุประมาณ 80-100 ปี หรือเริ่มสร้างในสมัยรัชกาลที่ 5 หรือรัชกาลที่ 6 ตามหลักฐานกล่าวไว้ว่าอาคารบ้านเรือนเหล่านั้นสร้างกันมากที่สุดในสมัยที่พระยารัษฎานุประดิษฐ์เป็นเจ้าเมืองภูเก็ต และได้นำแบบอย่างการก่อสร้างมาจากปีนังลักษณะพิเศษอีกอย่างหนึ่งก็คือแปลนของอาคารดังกล่าวจะแบ่งออกเป็นช่วง 5 ช่วงด้วยกัน เรียกว่า "แบบไฟห้าปล้อง" แต่ละช่วงจะมีสกายไลท์ หรือช่องแสงเพื่อให้ความสว่างในตัวอาคาร และภายในบ้านแต่ละหลังจะมีบ่อน้ำอยู่ภายในบ้านเป็นสัดส่วนไม่ปะปนกัน จากการที่ในบ้านแต่ละหลังมีบ่อน้ำเป็นสัดส่วนนี้เองโรคระบาดจึงไม่ค่อยได้เกิดขึ้นที่ภูเก็ต นอกจากอาคารบ้านเรือนในภูเก็ตแล้ว ยังมีอาคารลักษณะพิเศษอีกลักษณะหนึ่งที่อำเภอกระทู้

อาคารที่กระทู้มีลักษณะสถาปัตยกรรมที่มีอิทธิพลมาจากจีนมากกว่าอาคารในตัวเมืองภูเก็ต บ้านจะมีลักษณะเป็นห้องแถวเรียงรายไปสองข้างถนน หลังคาเอียงลาดมาก มุงด้วยกระเบื้องดินเผารูปโค้งครึ่งวงกลม หรือที่เรียกกันว่า "กะบู" มีลักษณะคว่ำอันหนึ่ง หงายอันหนึ่งสลับกันไป กล่าวกันว่ากระเบื้องลักษณะเช่นนี้ได้รับความบันดาลใจจากปล้องไม้ไผ่ผ่าครึ่งนั่งเอง

กระเบื้องจะเกาะอยู่บนไม้ระแนงวางห่างกันเท่ากับลอนกระเบื้อง ส่วนตัวจันทันใช้ไม้ทุบเปลือกเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 5-6 นิ้ว วางห่างกันประมาณ 50 เซนติเมตร ส่วนที่ต้องการทำประตู หรือคานรองรับพื้นชั้นบนจะใช้ไม้ขนาดใหญ่วางบนกำแพงดินก่อแทนคานคอนกรีตเลย ส่วนด้านหน้าอาคารจะเป็นทางเดินเชื่อมต่อกันตลอดมีหลังคามุง ระหว่างประตูโค้งแบ่งออกเป็นสัดส่วน แต่เดินผ่านไปมาหาสู่กันได้

ตึกรุ่นเก่าเหล่านี้ยังมีให้เห็นอยู่มากในย่านถลาง เมืองเก่าภูเก็ต เช่น ถนนเทพกษัตรีย์ ถนนถลาง ถนนเยาวราช ถนนดีบุก ถนนพังงา และถนนรัษฎา ซึ่งเจ้าของได้เล็งเห็นถึงคุณค่าของตึกเหล่านี้จึงได้พยายามซ่อมแซมปรับปรุงเอาไว้อย่างดี บางแห่งแม้จะสร้างตึกใหม่ขึ้นมาแต่ก็พยายามนำรูปแบบเก่ามาใช้ทำให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของเมืองเก่าในสิ่งที่ควรอนุรักษ์ไว้

7.2.2 รูปแบบและองค์ประกอบของสถาปัตยกรรมในเมือง

ในอาคารตึกแถวเมืองภูเก็ตนั้นอาคารเก่าจะมีรูปแบบและองค์ประกอบสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ทั้งแบบจีน ยุโรปและแบบผสม ซึ่งบางลักษณะจะซ้ำ หรือคล้ายกัน โดยอาจจะแบ่งลักษณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปด้าน โครงสร้างและรายละเอียดต่างๆ เหล่านี้ออกได้เป็นกลุ่มตามที่พบจากการสำรวจโดยทั่วไปในเมืองตัวอย่างรูปแบบที่รวบรวมเป็นกลุ่มมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

ก. ลักษณะรูปด้าน

ข. ลักษณะหัวเสาและโครงสร้าง

ค. ลักษณะรายละเอียดบานเปิด และช่องแสง

ง. ลักษณะปูนปั้นหัวเสา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปแบบสถาปัตยกรรม	ลักษณะสำคัญ	คุณสมบัติ	บริเวณที่ตั้ง
1. แบบพื้นบ้าน	- วัสดุ ได้แก่ ไม้ไผ่ ไม้โกงกาง หวาย และจาก - การตั้งเสาเรือน จะไม่ฝังดิน - ฝาเรือนทำด้วยไม้ไผ่ขัดแตะเป็นลายเช่น ลายลูกแก้ว ลายสอง ฯลฯ ไม่นิยมเจาะหน้าต่าง - ตัวเรือนไม่มีระเบียง	- หาได้ง่ายจากท้องถิ่น - ป้องกันการทรุดตัวเพราะพื้นดินมีสภาพเป็นดินทราย - อากาศสามารถถ่ายเทได้สะดวก - เข้ากับสภาพภูมิอากาศช่วงฝนตกพื้นเรือนจะไม่ผุ	บ้านดอน, บ้านเคียน, บ้านในทอน, บ้านฉลอง
2. แบบจีน	- วัสดุได้แก่ ดินเผาและดินเหนียว - ตัวเรือนส่วนใหญ่จะเตี้ย	- แข็งแรง และมีความทนทาน - เหมาะกับสภาพอากาศที่ฝนตกชุกลมแรง	อำเภอกระทู้
3. แบบผสม (ชิโนโปรตุเกส)	- ตัวตึกมีลักษณะผสมแบบยุโรป และจีน - มีทางเดินใต้ติดเชื่อมต่อกันระหว่างแต่ละตึกเรียกว่าอาเขต	- อาคารไม่ร้อนอบอ้าว มีแสงสว่างตามธรรมชาติ - ช่วงฝนตกสามารถเดินได้โดยไม่เปียก	บริเวณตัวเมืองภูเก็ตได้แก่ ถนนถลาง, ถนนรัษฎา, ถนนเยาวราช ฯลฯ

ตารางที่ 7.2.2.1 แสดงสถาปัตยกรรมที่อยู่อาศัยของจังหวัดภูเก็ตแบบต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.3 การศึกษาการออกแบบเพื่อความปลอดภัยของโครงการ

ในการออกแบบเพื่อการบำบัดจิต จำเป็นต้องนึกถึงสภาพจิตของผู้ป่วยซึ่งมีความแตกต่างกับคนปรกติทั่วไป จึงได้ทำการวิเคราะห์รายละเอียดในการออกแบบอาคารในส่วนที่มีผลกับสภาพจิตใจของผู้ป่วย ในการหาข้อมูลนั้น ได้วิเคราะห์จากทฤษฎีทางด้านจิตวิทยาโดยผู้เชี่ยวชาญในด้านจิตวิทยา c]twf

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.3.1 การเจาะช่องหน้าต่าง

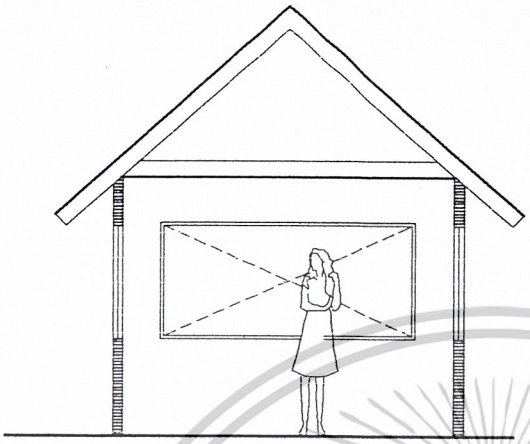

แบบ A

เป็นการเปิดช่องหน้าต่าง 30-50 % หน้าต่า
งแบบนี้ ทำให้ผู้ป่วยรู้สึกปลอดภัย มากกว่าแบบ B แบบ C

แบบ B

เป็นการเปิดช่องหน้าต่าง 50-70 % หน้าต่า
งแบบนี้ ทำให้ผู้ป่วยรู้สึกปลอดภัย มากกว่า แบบ C

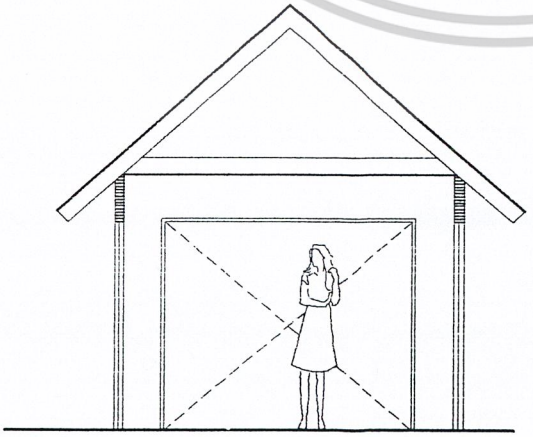

แบบ C

เป็นการเปิดช่องหน้าต่าง 70-100 % หน้าต่างแบบนี้ เหมาะสมกับผู้ป่วย ที่ใกล้หายดีแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.3.2 การทำหลังคาคลุม

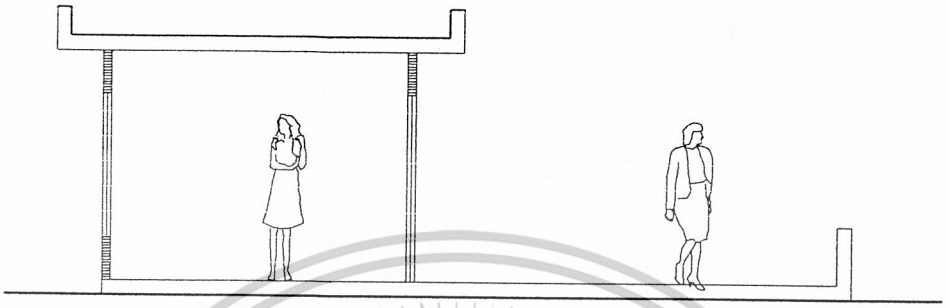

แบบ A	การเปิดพื้นที่ด้านบน ทำให้ผู้ป่วยรู้สึกโล่งเกินไป ไม่ปลอดภัย

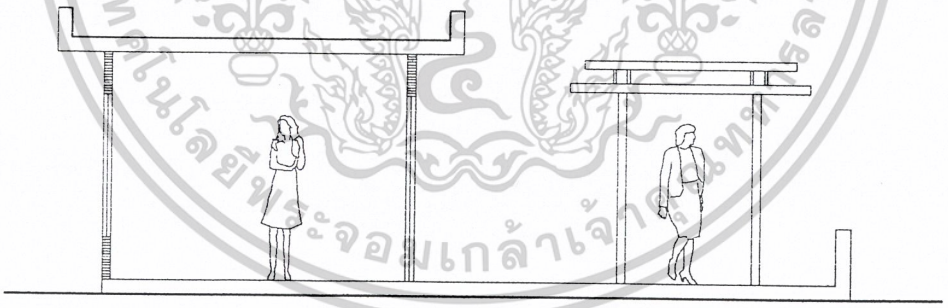

แบบ B	มีการทำหลังคาระแนงไม้จะรู้สึกปลอดภัยกว่าแบบ A

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.3.3 การวาง Zonning เรือนนอน ตามประเภทผู้ป่วย

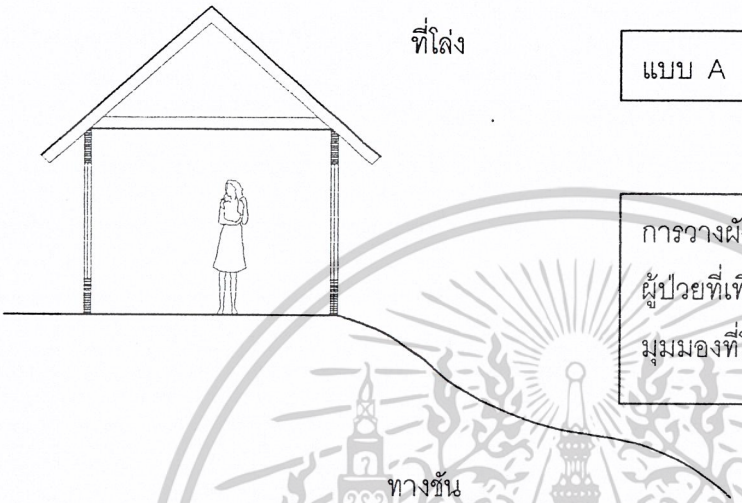

แบบ A

การวางผังอาคารเรือนนอนที่เหมาะสมกัห
ผู้ป่วยที่เพิ่งเข้ารับการบำบัด ไม่ควรอยู่
มุมมองที่โ ล่งเกินไป

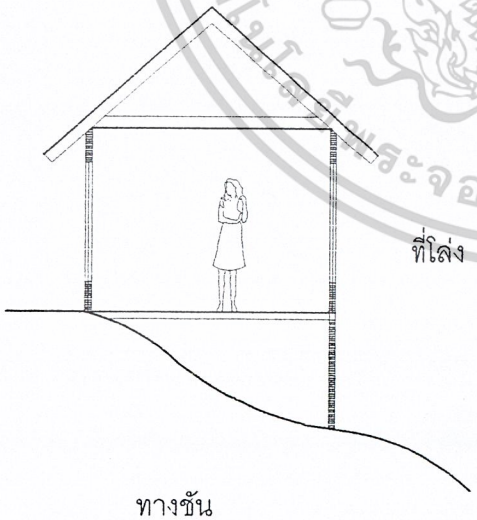

แบบ B

การวางผังอาคารเรือนนอนที่เหมาะสมกัห
ผู้ป่วยที่เพิ่งเข้ารับการบำบัดจนฝกล้หายแล้ว
สามารถอยู่ในพื้นที่ที่คนปรกติสามารถอยู่ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.3.2 การจัดวางผังห้องตรวจ

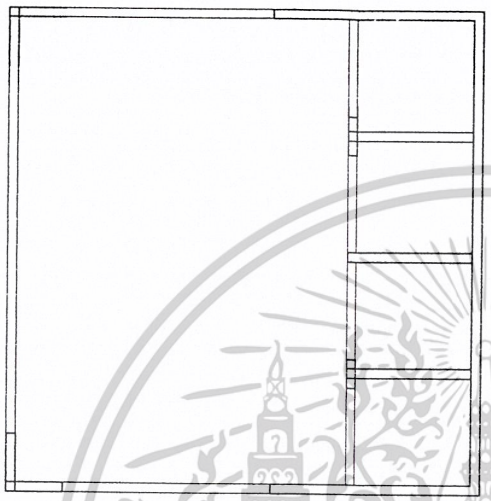

แบบ A

มีการวางห้องตรวจเพียง 1 ด้าน อีก 3 ด้านเป็นราวระเบียง ในแบบนี้ผู้ป่วยจะไม้รู้สึกอึดอัดแต่ผู้ป่วยสามารถหลบหนีทางระเบียงได้

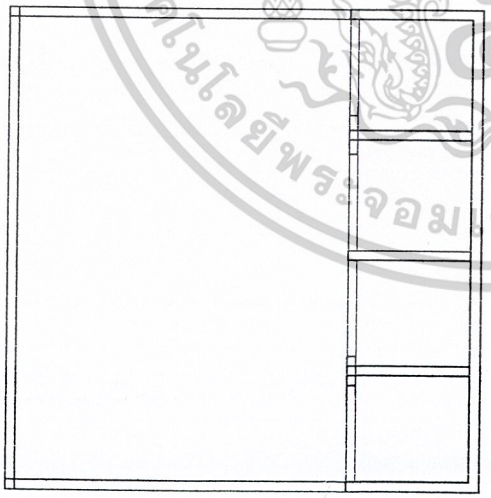

แบบ B

มีการวางห้องตรวจเพียง 1 ด้าน อีก 3 ด้านเป็นผนังเจาะช่องหน้าต่าง ในแบบนี้ผู้ป่วยจะไม้รู้สึกอึดอัดและผู้ไม่สามารถหลบหนีได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

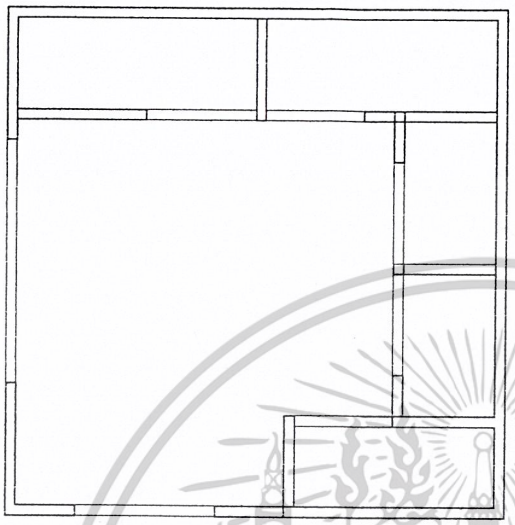

แบบ C

มีการวางห้องตรวจ 2 ด้าน อีก 2 ด้านเป็นผนังเจาะช่องหน้าต่าง ในแบบนี้ผู้ป่วยจะรู้สึกอึดอัดเหมือนมีเจ้าหน้าที่จ้องมองอยู่

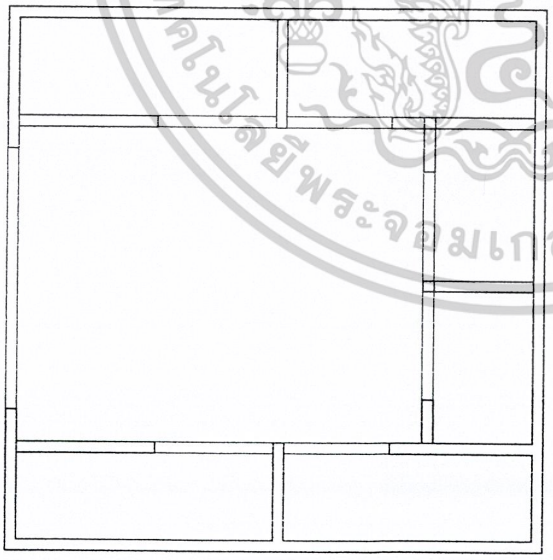

แบบ D

มีการวางห้องตรวจ 3 ด้าน อีก 1 ด้านเป็นผนังเจาะช่องหน้าต่าง ในแบบนี้ผู้ป่วยจะรู้สึกอึดอัดเหมือนมีเจ้าหน้าที่จ้องมองอยู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.3.2 การจัดวางผังห้องตรวจ

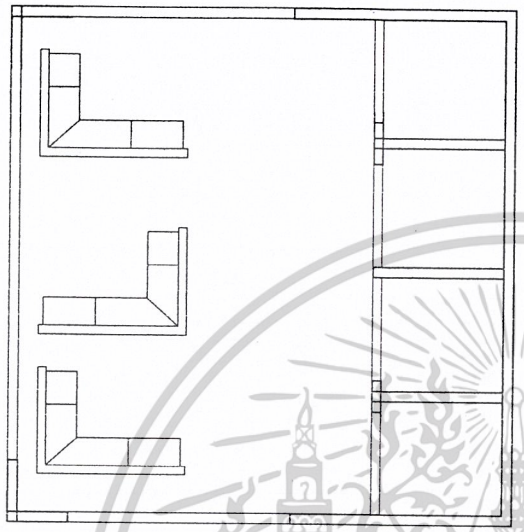

แบบ A

มีการจัดวางเฟอร์นิเจอร์แบบอิสระ จะทำให้ผู้ป่วยรู้สึกว่ามีคนมองอยู่ซึ่งผู้ป่วยเหล่านี้ไม่ต้องการให้คนอื่นรับรู้เรื่องราวที่ได้เจอมา

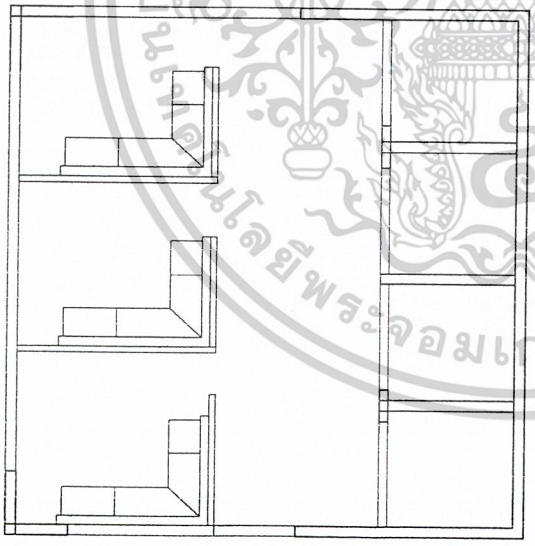

แบบ B

มีการจัดวางเฟอร์นิเจอร์แบบสามารถบังสายตาไม่ให้ผู้ป่วยรู้สึกว่าถูกจ้องมองจากผู้อื่นได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.3.2 การจัดวางผังเรือนนอน

แบบ A	มีการจัดวางผังเรือนนอนให้เป็นคนละระดับกับส่วน public ทำให้ผู้ป่วยรู้สึกปลอดภัย

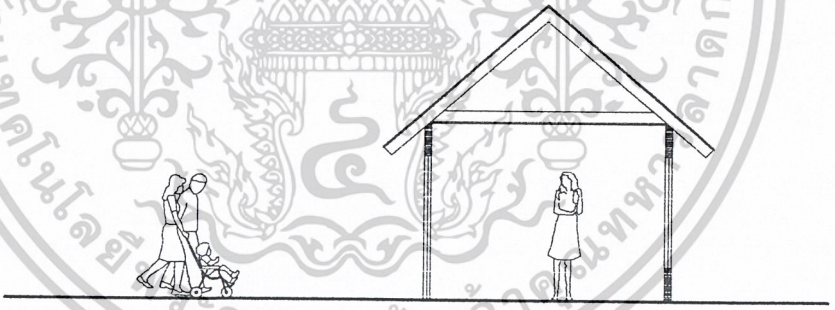

แบบ B	มีการจัดวางผังเรือนนอนให้เป็นระดับเดียวกันกับส่วน public ทำให้ผู้ป่วยรู้สึกไม่ปลอดภัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

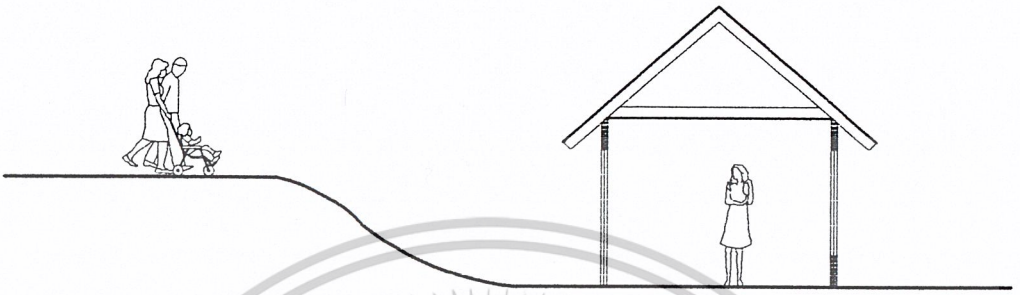

แบบ C	มีการจัดวางผังเรือนนอนให้เป็นคนละระดับกับส่วน public ทำให้ผู้ป่วยรู้สึกปลอดภัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.3.2 การจัดวางผังเรือนนอน

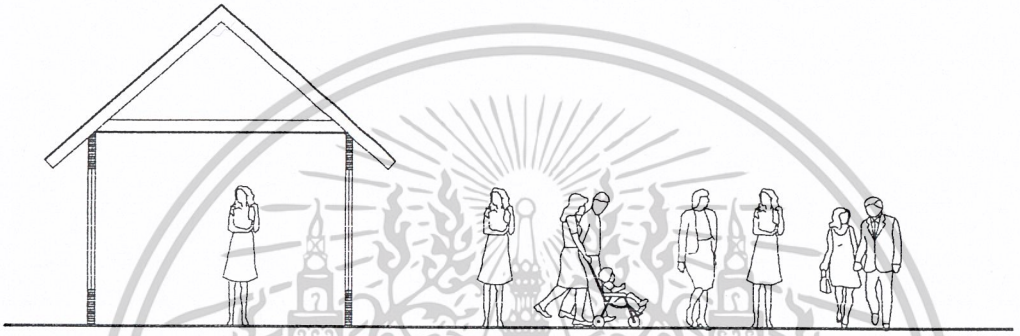

แบบ A	มีการจัดวางผังเรือนนอนผู้ป่วยให้อยู่ใกล้กับส่วนพื้นที่ทำกิจกรรมรวมเหมาะสำหรับผู้ป่วยที่เพิ่งเข้ามารักษาตัว จำเป็นต้องใช้สังคมช่วยดึงความสนใจ

แบบ B	มีการจัดวางผังเรือนนอนผู้ป่วยให้อยู่ใกล้กับส่วนพื้นที่ทำกิจกรรมรวมน้อยกว่าแบบ A เหมาะสำหรับผู้ป่วยที่กำลังใกล้หายแล้ว สามารถให้ความเป็นส่วนตัวได้แล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 8

งานระบบที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

8.1 ระบบโครงสร้างและวัสดุ

เนื่องจากรูปแบบของโครงการสถานฟื้นฟูสภาพจิตผู้หญิงที่ถูกทารุณกรรม ควรมีควรมีลักษณะภายในคล้าคลึงกับบ้านและมีความสูงไม่มากนัก แผ่ราบไปกับพื้นที่ ลักษณะของโครงสร้างจึงไม่ซับซ้อน ซึ่งพิจารณาโครงสร้างที่เหมาะสมกับลักษณะโครงการ ได้แก่

ระบบเสาและคาน สามารถพาดช่วงสั้น – ยาวได้ โดยมีเสารองรับเป็นช่วง ซึ่งสามารถทำการก่อสร้างได้ง่าย และสะดวกไม่มีความยุ่งยากในการทำงานก่อสร้าง ประกอบกับมีลักษณะเป็นระบบเดียวกับงานสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นของชาวบ้านทั่วไป เหมาะสมกับส่วนของอาคารที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัย เพราะเป็นระบบที่สามารถสร้างบรรยากาศของความเป็นบ้านได้

ระบบ Wide Span สามารถลดจำนวนเสาภายในพื้นที่ใช้สอยได้ เหมาะสมกับส่วนของอาคารที่ต้องการพื้นที่ใช้สอยมาก ในลักษณะกิจกรรมร่วมกัน เช่น โรงฝึกงานอาชีวบำบัด, โถงจัดแสดงงานนิทรรศการ เป็นต้น

วิเคราะห์วัสดุก่อสร้าง

พิจารณาจากความเหมาะสมกับสภาพร่างกายของผู้ป่วยที่บางรายอาจมีสภาพที่อ่อนแอกว่าปกติ การใช้วัสดุปูพื้นจึงควรเป็นแบบที่ไม่มีความลื่น แต่ควรทำความสะอาดได้ง่าย เช่น กระเบื้องยาง พื้นไม้ไม่ขัดเงา กระเบื้องดินเผา เป็นต้น

นอกจากนี้ ต้องคำนึงถึงความคงทนต่อการใช้งานและสภาพภูมิอากาศ เหมาะสมกับระบบโครงสร้างและกลมกลืนกับบรรยากาศ สภาพแวดล้อม ดังนั้นวัสดุที่เลือกใช้ในโครงการที่เป็นวัสดุหลัก คือ

- คอนกรีต สามารถเลือกลักษณะผิวได้หลากหลายส่วนใหญ่ใช้เป็นโครงสร้างหลักและตกแต่งในบางส่วน
- เหล็ก ใช้เป็นโครงสร้างเสริม เช่น โครงสร้างหลังคา โครงสร้างพาดช่วงกว้าง เป็นต้น
- อิฐ มีพื้นผิวและสีที่เป็นเฉพาะ ใช้ได้ทั้งโครงการและเป็นวัสดุตกแต่งที่มีลักษณะเฉพาะตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8.2. ระบบไฟฟ้า

การวางระบบไฟฟ้าภายในอาคารจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัย และประสิทธิภาพการใช้งานที่สูง โดยจะต้องสามารถผลิตกระแสไฟฟ้าให้โครงได้ตลอด 24 ชั่วโมง
โดยทั่วไปใช้กระแสไฟของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ซึ่งแบ่งพื้นที่การจ่ายกระแสไฟฟ้าออกเป็นส่วนๆ ทางโครงการรับไฟฟ้ามาจากสถานีย่อย ซึ่งส่งกระแสไฟฟ้า 22 KV มายังโครงการ เนื่องจากโครงการนี้เป็นกึ่งสถานพยาบาลจำเป็นต้องใช้กระแสไฟฟ้าแรงสูง ดังนั้นจะต้องเดินสายแรงสูงเข้าห้องเครื่องผ่านหม้อแปลงไฟฟ้าออกเป็นไฟฟ้าแรงต่ำ โดยจัดให้เข้าหม้อแปลงไฟฟ้า 2 เครื่อง เครื่องแรกเป็นเครื่องแปลงไฟฟ้ากำลัง และอีกเครื่องหนึ่งเป็นเครื่องแปลงไฟฟ้าที่ให้แสงสว่าง นอกจากนั้นเพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นเนื่องจากกระแสไฟฟ้าลัดวงจร หรือจากการใช้กระแสไฟฟ้า Overload จะต้องติดตั้งแผงควบคุมแยกระบบต่างๆโดยเฉพาะ เช่น Air Condition Switchboard Power And Lighting Switchboard เป็นต้น ใน Switchboard แต่ละเครื่องจะต้องมี Main Circuit Breaker แยกควบคุมออกไปอีก และแต่ละชั้นของอาคารมี Branch Circuit Breaker แยกควบคุมแต่ละห้อง ซึ่งเมื่อเกิดเหตุขัดข้อง Circuit Breaker จะตัดวงจรของบริเวณนั้นๆออกในทันที

8.2.1 ระบบจ่ายไฟฟ้าสำรอง

ไฟฟ้าฉุกเฉินเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง สำหรับการทำงานตามแผนกต่างๆภายในโครงการโดยเฉพาะส่วนบำบัดรักษา ในกรณีที่กระแสไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเกิดขัดข้อง หรือกำลังต่ำกว่าการใช้งานปกติทางโครงการ ได้จัดเตรียมเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรองไว้ 1 เครื่อง เรียกว่า Automatic Emergency Diesel Generator
โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

1.Continuos Service เครื่องกำเนิดไฟฟ้าเป็นแบบที่สามารถจ่ายกระแสไฟฟ้าที่ Rate Outlet โดยไม่จำกัดเวลา

2.Motor Staring Capabulity เครื่องกำเนิดไฟฟ้าเป็นแบบที่สามารถ Start อุปกรณ์ไฟฟ้าที่เป็น Motor ได้

3.Automatic Transfer Switch จะทำงานเมื่อกระแสไฟฟ้าส่วนภูมิภาคดับ หรือกระแสไฟฟ้าตกลงต่ำกว่า 70% เป็นเวลา 3 นาที เครื่องกำเนิดไฟฟ้าจะเริ่มทำงานจนได้ประสิทธิภาพ 90 % วงจรจึงจะตัดเข้าสู่กระแสไฟฟ้าของเครื่องกำเนิดไฟฟ้า เมื่อกระแสของการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไฟฟ้าส่วนภูมิภาคกลับคืนสู่สภาพปกติแล้ว วงจรจะตัดเข้าสู่กระแสไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และตัวเครื่องจะทำงานต่อไปอีก 5 นาที แล้วจึงหยุดทำงาน

4. Time Dalay ช่วงเวลาที่ช้าไป นับตั้งแต่กระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคดับลง จนกระทั่งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสามารถสั่งจ่ายกระแสไฟฟ้าให้แก่โครงการได้เต็มที่แต่ต้องไม่นานกว่า 10 วินาที นับรวม Time Dalay 3 วินาที

ความต้องการพิเศษ

ในพื้นที่บางส่วนที่อาจมีอันตรายจากการระเบิดได้ เช่น ห้องเก็บสารเคมี ในการฝึกอาชีพ ซึ่งมี Gas ที่สามารถระเบิดได้ เช่น ไนตรัสออกไซด์ การเดินสายไฟฟ้าจึงควรพิจารณาให้ได้มาตรฐาน ดังนี้

1. สายไฟและ Outlet ของอุปกรณ์ไฟฟ้าของห้องเหล่านี้จะต้องอยู่เหนือพื้น 1.50 เมตร ภายในห้องควบคุมอุณหภูมิ

2. พื้นจะต้องใช้กระเบื้องหรือวัสดุที่เป็นตัวนำ (Conductive) เพื่อไม่ให้เกิดการรวมประจุ (Sparks) ของประจุไฟฟ้าสถิตที่อาจเกิดขึ้นจากการเสียดสี เช่น การเดินของคน ความต้านทานของพื้นควรเป็นดังนี้ คือ พื้นที่มีระยะทางเดินระหว่าง 2 จุด เกินกว่า 0.90 เมตร พื้นควรมีความต้านทานต่ำสุด 25,000 โอห์ม และพื้นไม่ควรต่อสายดินโดยตรง

การคำนวณกำลังไฟฟ้าที่ใช้ในโครงการ

ในโครงการประเภทสถานพยาบาลจะมีการใช้กำลังไฟฟ้าสูงสุดเท่ากับ 3,000 WATT/เตียง ในโครงการีขนาด 80 เตียง ต้องใช้กำลังไฟฟ้า

= 80 x 3,000

= 240,000 watt

แต่ความต้องการใช้ไฟฟ้าจริง คือ 75% ดังนั้นใช้กำลังไฟฟ้าจริง

= 240,000 x 75%

= 180,000 watt

ดังนั้น ในโครงการสถานฟื้นฟูสภาพจิตผู้หญิงที่ถูกทารุณกรรม นี้มีความต้องการใช้กำลังไฟฟ้า 180 กิโลวัตต์

<u>8.2.2 ระบบแสงสว่าง</u>

การให้แสงแบ่งเป็น 2 ประเภท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.แสงธรรมชาติ

เพื่อให้เกิดประโยชน์ด้านความโปร่ง สบาย และประหยัด รวมทั้งให้ผลในด้านการควบคุมความสะอาด เพราะแสงธรรมชาติมีส่วนช่วยฆ่าเชื้อโรคได้ มีผลทำให้ผู้ป่วยรู้สึกดีขึ้น และมีสีสันที่เป็นธรรมชาติ ในเวลากลางวัน แสงธรรมชาติเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการรักษา เพื่อให้ผู้ป่วยตื่นตัวตลอดเวลา และสัมผัสกับแสงธรรมชาติที่มีการเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในอาคารจึงเป็นสิ่งจำเป็น แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึง Variety และ Contrast ของแสงที่มีขนาดแน่นอนด้วย

2.แสงประดิษฐ์

การจัดแสง ในโครงการนี้จะแตกต่างจากสถานพยาบาลทั่วไป

Hospice มักใช้ไฟจากหลอดที่มีการตกแต่ง หรือ Indirect Light มากกว่าการใช้ Fluorescentแต่ในส่วนอื่นๆของโครงการที่จำเป็นต้องใช้แสงไฟฟ้ามักเลือกใช้ได้หลายแบบโดยสามารถแบ่งได้ดังนี้

1) Incandescent ให้แสงอบอุ่นเหมือนแสงธรรมชาติจากดวงอาทิตย์ ให้แสงและเงาชัดเจน

2) Fluorescent ให้ความร้อนต่ำและใช้กระแสไฟน้อยกว่าแบบ Incandescent ในขณะที่ให้ความสว่างเท่ากัน

3) คุณสมบัติของ Fluorescent และ Incandescent รวมกันในห้องที่ใช้แสงประดิษฐ์ต้องใช้จิตวิทยาในการให้แสงสีเพื่อก่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีและสวยงามอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Area	Footcandles	Lux
- โถงทางเดิน		
พื้นที่พยาบาลทั่วไปตอนกลางวัน	20	200
พื้นที่พยาบาลทั่วไปตอนกลางคืน	3	30
บริเวณบันได	20	200
- ส่วนบริการพยาบาล		
พื้นที่ทั่วไปตอนกลางวัน	70	700
พื้นที่ทั่วไปตอนกลางคืน	30	300
บริเวณเคาน์เตอร์พยาบาล	70	700
บริเวณเตรียมยา	100	1000
- ห้องพักผู้ป่วย		
พื้นที่ทั่วไป	20	200
บริเวณอ่านหนังสือ	30	300
แสงสว่างเวลากลางคืนมากสุด	0.5	5
- Utility Room		
พื้นที่ทั่วไป	20	200
เคาน์เตอร์ทำงาน	50	500
- ห้องตรวจ	100	1000
- ห้องน้ำทั่วไป	30	300
- ห้องออกกำลังกาย	30	300
- ห้องนวดและรักษา	30	300
- ห้องอาชีวบำบัด		
พื้นทำงานทั่วไป	30	300
บริเวณโต๊ะทำงานละเอียด	100	1000

ตารางที่ 8.2.1 แสดงกำลังของแสงสว่างที่เหมาะสมกับการใช้ในส่วนต่างๆของอาคาร

ที่มา : Callender , John Hancock , Time Saver Standards For Architectural Design Data 6th Edition , McGraw – Hill Book Company : 1982 , p.4-310

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8.3 ระบบปรับอากาศ

จุดประสงค์ของการปรับอากาศ

จุดประสงค์ของการปรับอากาศโดยแท้จริง ไม่เพียงแต่แค่การปรับอุณหภูมิภายในอาคารให้เย็นแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น ยังมีประโยชน์อื่นๆอีกตามขอบเขต ดังนี้

1.ควบคุมอุณหภูมิให้อยู่ในระดับที่ต้องการ ในต่างประเทศการปรับอากาศไม่ได้หมายถึงการทำความเย็นอย่างเดียว แต่หมายถึงการปรับอากาศให้อุ่นสบาย แต่สำหรับในเมืองไทยแล้วมักเข้าใจกันว่า การปรับอากาศ หมายถึง การทำความเย็นเพียงอย่างเดียว

2.ควบคุมความชื้นให้อยู่ในระดับที่ต้องการ ซึ่งมีทั้งการลดและการเพิ่ม

3.การนำเอาอากาศภายนอก (Outside Air) เข้ามาหมุนเวียนในส่วนที่ทำการปรับอากาศ เป็นการนำเอาอากาศภายนอกเข้ามาทดแทนอากาศภายใน ซึ่งมีการหมุนเวียนตลอดเวลาเพื่อทำให้อากาศภายในบริสุทธิ์ขึ้น สภาพกลิ่นที่เจือจางอยู่ในอากาศเบาบางลง

4.ควบคุมคุณภาพของอากาศ หมายถึง การขจัดฝุ่นละอองและกลิ่นอันไม่พึงปรารถนาต่างๆ ซึ่งจะต้องใช้แผ่นกรองอากาศ (Air Filter) ที่มีประสิทธิภาพเหมาะกับการใช้งาน

5.ควบคุมระดับเสียง ภายในบริเวณที่มีการปรับอากาศ ทั้งเสียงที่มาจากภายนอกอาคารและเสียงที่เกิดขึ้นภายในอาคารด้วย

6.ในด้านการออกแบบอาคาร สามารถลดความสูงของอาคารลงได้มาก เพราะไม่ต้องอาศัยการระบายอากาศตามธรรมชาติ ทำให้ลดค่าก่อสร้างได้

8.3.1 ชนิดของเครื่องปรับอากาศ

ชนิดของเครื่องปรับอากาศที่เลือกนำมาใช้กับโครงการสถานฟื้นฟูสภาพจิตผู้เลิกยาเสพติด จังหวัด สุราษฎร์ธานี ประกอบด้วย

1.เครื่องปรับอากาศระบบแยกส่วน (Split Type)

เป็นเครื่องปรับอากาศขนาดเล็ก มีความสามารถในการทำความเย็นเครื่องละ 0.5 ถึง 2 ตัน มีแบบตั้งพื้น แขวนเพดาน ติดผนัง ซึ่งส่วนมากจะเป็นเครื่องแบบแยกส่วน (Split) และเครื่องแบบติดหน้าต่าง (Window Type) ลักษณะของเครื่องควบแน่น (Condensor) มักจะเป็นแบบระบายความร้อนด้วยอากาศ (Air Cooler) ซึ่งหากเป็นแบบแยกส่วนจะติดตั้งอยู่ภายนอกอาคารรวมกับ Compresser เรียกว่า Condensor Unit หากเป็นเครื่องขนาดใหญ่จะมีแบบระบาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความร้อนด้วยน้ำ (Water Cooler) และมีส่วนพัดลมติดตั้งในห้องเรียกว่าส่วน Air Handing Unit หรือ Fancoil Unit เครื่องปรับอากาศแบบนี้จึงเหมาะกับห้องที่มีขนาดเล็ก เพราะง่ายต่อการติดตั้ง และมีความสามารถในการรักษาความเย็นมาก นิยมใช้กับบ้านพักอาศัยและอาคารทั่วไป

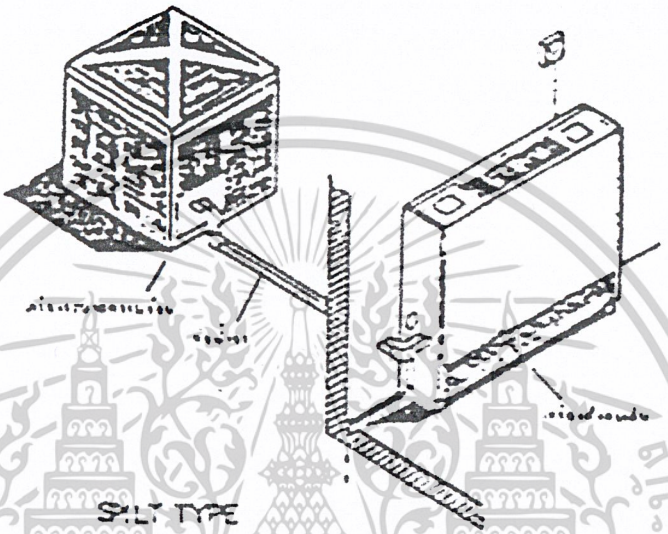

รูป 8.3.1 แสดงเครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน

8.3.2 เครื่องปรับอากาศส่วนกลาง (Central Air)

เป็นเครื่องปรับอากาศแบบพื้นฐานที่สุดในระบบ Unit Water System มีระบบเหมือนกันกับระบบอื่นๆ เพียงแต่มีสารตัวทำความเย็นเพิ่มขึ้นมาอีกอย่างหนึ่งคือ น้ำ (Second Refrigerant) แทนที่จะเดินท่อน้ำยาไปยัง Fan Coil แต่และแห่งที่ต้องทำความเย็น เราใช้น้ำผ่าน Evaporator แล้วปั๊มไปยัง Fan Coil ในแต่ละห้อง ระบบนี้ใช้ในสถานที่กว้างๆที่มีห้องจำนวนมาก ซึ่งอาจใช้ไม่พร้อมกัน ถ้าใช้ระบบธรรมดาจะเสียค่าน้ำยามาก และการต่อท่อน้ำยาไกลๆจะทำให้ไม่มีประสิทธิภาพ เพราะน้ำยาเปลี่ยนสถานะได้ง่ายกว่าน้ำ ส่วนน้ำนั้นยังส่งไปได้ไกลกว่า ขึ้นอยู่กับกำลังปั๊มที่ใช้ หากแต่จะต้องมีเครื่องระบายความร้อนที่มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีท่อน้ำเย็นขนาดใหญ่เพื่อทำความเย็นในระบบ

การทำงานของเครื่องปรับอากาศแบบส่วนกลาง

เครื่องเป่าลม (AHU) ที่อยู่ในชั้นต่างๆ จะเป่าลมผ่านขดท่อน้ำเย็นที่ส่งมาจากเครื่อง Chiller ที่ห้องเครื่องชั้นล่าง ลมที่เป่าออกมาจะเป็นลมเย็นเข้าสู่พื้นที่ที่ต้องการปรับอากาศ ในขณะเดียวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อากาศซึ่งอยู่ในพื้นที่ที่มีอุณหภูมิสูงกว่าก็จะถูกดูดเข้าไปใน AHU ผ่านทางหน้ากากลมกลับมา และถูกเป่าผ่านขดน้ำเย็น ลมเย็นจะถูกเป่าออกทางท่อลมเหนือฝ้าเพดาน และปล่อยออกทางหัวจ่ายที่กระจายทั่วพื้นที่ เป็นวงจรหมุนเวียนไปเรื่อยๆ ขณะเดียวกันควรจะมีการเติมอากาศบริสุทธิ์จากภายนอกอาคารในปริมาณหนึ่ง และถูกดูดออกทิ้งนอกอาคารในปริมาณที่เท่ากัน

เมื่อน้ำเย็นในท่อถ่ายความเย็นให้แก่ลมที่พัดผ่าน น้ำจะมีอุณหภูมิสูงขึ้นและไหลกลับไปเครื่อง Chiller อีกครั้ง เพื่อถ่ายความร้อนให้น้ำยาเหลวในเครื่อง Chiller เมื่อน้ำถ่ายความร้อนให้น้ำยาเหลวที่จุดเดือดต่ำมากๆ ก็จะมีอุณหภูมิต่ำลง แล้วไหลไปเครื่องเป่าลมต่างๆอีก เป็นวงจรที่น้ำเย็นหมุนเวียน

เมื่อน้ำยาเหลวรับความร้อนจากน้ำแล้วจะเปลี่ยนสถานะกลายเป็นไอ ไอนี้จะถ่ายความร้อนให้แก่น้ำอีกวงจรที่จะไปหอผึ่งน้ำ (Condensor) ไอน้ำยาจะเปลี่ยนสถานะเป็นน้ำยาเหลวอีกครั้ง เพื่อไปรับความร้อนจากน้ำที่พาความร้อนจากพื้นที่ที่ปรับอากาศ เป็นวงจรที่น้ำถ่ายความร้อนให้แก่น้ำยาเหลว และไอน้ำยาก็จะถ่ายความร้อนให้แก่น้ำอีกวงจรหนึ่ง ทั้ง 2 วงจรนี้จะอยู่ในเครื่อง Chiller

เมื่อน้ำได้รับความร้อนจากไอของน้ำยาเหลวแล้วน้ำจะมีอุณหภูมิสูงขึ้น จะถูกส่งผ่านท่อไปยังหอผึ่งน้ำ (Cooling Tower) ที่หอผึ่งน้ำนี้จะปล่อยเป็นฝอยลงมาจากด้านบนลงสู่ด้านล่างโดยอาศัยแรงโน้มถ่วงของโลก ขณะที่น้ำตกลงมาก็จะมีพัดลมดูดหรือเป่าจากด้านข้าง หรือด้านล่างสวนทางกับน้ำ อากาศที่สวนกับน้ำก็จะได้รับความร้อนของน้ำออกไปด้วย น้ำที่ตกลงมาด้านล่างจะมีอุณหภูมิต่ำลง และจะส่งกลับไปเครื่องควบแน่นเพื่อไปรับความร้อนมาจากไอของเหลวอีกครั้งเป็นวงจรที่น้ำถ่ายเทความร้อนให้แก่อากาศสู่ภายนอกอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูป 8.3.2 แสดงการทำงานของ Central Chilled-Water System

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

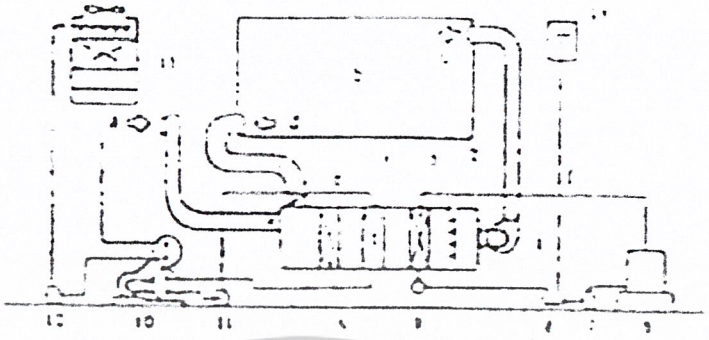

รูป 8.3.3 แสดงระบบทำความเย็นแบบศูนย์กลาง

อากาศภายนอก

a.ห้องลมจ่าย

b. ลมกลับ

c. น้ำเย็น

d. น้ำร้อน

1.พัดลม

2. เครื่องทำให้อากาศชื้น

3. ขดท่อทำให้อากาศร้อน

4. ขดท่อทำให้อากาศเย็น แห้ง

5. เครื่องกรองอากาศ

6. หม้อน้ำ

7. ปั๊มน้ำเลี้ยง

8. ถังน้ำที่ควบแน่น

9. อุปกรณ์ดักไอน้ำ

10. เครื่องทำความเย็น

11. ปั๊มหมุนเวียนน้ำเย็น

12. ปั๊มหมุนเวียนน้ำหล่อเย็น

13. ท่อทำให้น้ำเย็น

14. ถังน้ำขยายตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8.3.3 การถ่ายเทอากาศในระบบปรับอากาศ

ในพื้นที่ที่การปรับอากาศจำเป็นต้องมีการถ่ายเทอากาศบางส่วนออก และเติมอากาศใหม่บางส่วนเข้าไปแทน เพื่อสุขภาพของผู้ใช้อาคาร การถ่ายเทอากาศเสีย (Exhaust Air) จะใช้พัดลมดูดอากาศออกจากห้องน้ำของแต่ละส่วน เพื่อปล่อยออกข้างนอก และดูดอากาศบริสุทธิ์ (Fresh Air) โดยใช้พัดลมดูดจากภายนอกอาคารเข้าสู่เครื่องเป่าลมทุกๆชั้น การถ่ายเทนี้จะมีปริมาณประมาณ 20% ของอากาศในพื้นที่ปรับอากาศ ดังนั้น จะต้องมีการเสียความเย็นจากการปรับอากาศไปบ้าง และวงจรหมุนเวียนของลมทั้งหมด จะต้องผ่านแผงกรองอากาศ ซึ่งติดตั้งอยู่ที่เครื่อง AHU หน้าขดท่อน้ำ

ที่ตั้งอุปกรณ์ระบบปรับอากาศ

1.ระบบปรับอากาศส่วนกลาง

- ที่ตั้งของเครื่อง Chiller ตั้งอยู่ในห้องเครื่องชั้นใต้ดินเพื่อกันเสียงดัง และยังต้องใช้กระแสไฟฟ้าผ่านตู้ควบคุมขนาดใหญ่ในเครื่องไฟฟ้า จึงควรอยู่บริเวณใกล้ๆกัน เพื่อความสะดวกในการเดินสายไฟ
- ที่ตั้งของเครื่อง Cooling Tower ตั้งอยู่ในบริเวณที่เปิดโล่งมีอากาศถ่ายเทได้ดี เช่น ดาดฟ้า เพื่อที่อากาศร้อนที่ระบายออกมาจะได้ไม่ไปรบกวนบริเวณอื่นๆ และจะช่วยระบายความร้อนได้ดีขึ้น นอกจากนั้นยังต้องคำนึงถึงปัญหาของการฟุ้งกระจายของละอองน้ำและเสียงดังของพัดลม
- Air Handing Unit (AHU) จะติดตั้งอยู่ในห้องเครื่องของแต่ละส่วน แต่ละชั้น แล้วจ่ายไปยังจุดต่างๆตั้งอยู่ประมาณส่วนกลางอาคาร และบริเวณใกล้ Core เพื่อความประหยัดและเพื่อความสะดวกในการจ่ายไปยังจุดต่างๆ โดยมี Thermo Stat เป็นตัวควบคุมความเย็น

Diffusion เป็นสิ่งจำเป็นมาก เพราะถ้าไม่มีการกระจายที่ดีก็จะไม่ประสบผลสำเร็จ แม้จะมีระบบปรับอากาศที่ดีเพียงใดก็ตาม การติดตั้งแบ่งออกเป็น

- Side Wall Unit ติดขนานกำแพงภายใน
- Under The Ceiling Unit ใช้กระจายออกทางเพดานซึ่งอาจทำท่อกระจาย ได้ทั้งกลมและสี่เหลี่ยมจัตุรัส ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้กันมากที่สุด

การหมุนเวียนลมกลับใช้ทางโคมไฟเพดานเป็น Return Air Changer ท่อลมเย็นควรมี Trap เพื่อลดเสียงลม

2.ระบบปรับอากาศแบบแยกส่วน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบแยกส่วนเป็นระบบที่แยก Compresser ออกจาก Fancoil โดยวางไว้บนอาคารและการออกแบบต้องเตรียมที่ว่างให้เหมาะสมเฉพาะส่วน Compresser เพื่อความสวยงามและการจัดวาง Fancoil ภายในเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด อุณหภูมิของแต่ละห้องปรับได้ด้วยการปรับความเร็วลม และ Thermo Stat

8.3.4 ความสัมพันธ์ระหว่างระบบปรับอากาศและระบบแสงสว่าง

1.การใช้ระบบปรับอากาศกับแสงธรรมชาติ

(Artificial Air Condition & Day Light)

การใช้ระบบปรับอากาศเพื่อความสม่ำเสมอของบรรยากาศภายในและต้องการใช้แสงธรรมชาติด้วย การใช้ระบบปรับอากาศวิธีนี้ บางทีก็ประสบผลสำเร็จเพียงส่วนเดียวเท่านั้น โดยทั่วไปถ้าต้องการใช้แสงธรรมชาติที่ให้ความพิเศษและสวยงาม ในการจัดแสดงงาน ระบบปรับอากาศต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- สามารถทำงานในสภาพที่ต้องรับความร้อนจากแสงธรรมชาติมากที่สุด รวมทั้งสามารถรับการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิได้
- สามารถชดเชยกับการเปลี่ยนแปลงอย่างทันทีทันใดของอากาศและอุณหภูมิของวัสดุ เช่น กระจก ไม่สามารถดูดซับความร้อนไว้ได้ แต่ผนังทึบสามารถดูดซับไว้ได้
- สมารถทำงานได้ดีในทุกสภาวะ
- สามารถทำให้มีการหมุนเวียนอากาศอย่างดี ได้อย่างสม่ำเสมอ

2.การใช้ระบบปรับอากาศกับแสงประดิษฐ์

(Artificial Air Condition & Artificial Light)

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการสร้างสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศประดิษฐ์ (Artificial Environment) ได้ก้าวมาถึงจุดที่การใช้ทั้งแสงและระบบปรับอากาศ สามารถประดิษฐ์และควบคุมได้ทั้งหมด ปัญหาต่างๆอยู่ในขอบเขตของระบบเทคโนโลยีทั้งหมดสามารถควบคุมอุณหภูมิและความคงที่ของอุณหภูมิได้ กำแพงที่อยู่ด้านนอกจะเป็นเครื่องกั้นและฉนวนอย่างดี การติดตั้งและระบบท่อสมามารถวางและควบคุมได้ง่าย สามารถจัดการได้เที่ยงตรงกว่าแสงธรรมชาติ และสภาพบรรยากาศที่สร้างขึ้นสามารถทำให้มีความสม่ำเสมอได้เป็นอย่างดี

จะเห็นได้ว่าทั้งสองระบบนี้มีทั้งข้อดีและข้อเสียต่างกันไป โดยในระบบที่ใช้ระบบปรับอากาศกับแสงธรรมชาติ จะมีข้อดีคือ ความสวยงามและความแน่นอนของแสง แต่การปรับอากาศในแต่ละจุดจะไม่สม่ำเสมอกัน ในระบบที่ระบบปรับอากาศกับแสงประดิษฐ์นั้นจะได้เปรียบในด้านความแน่นอนที่สามารถที่กระทำได้เป็นอย่างดี วิธีที่จะนำความได้เปรียบของทั้งสองแบบมาผสมกัน จะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำได้โดยการใช้แสงธรรมชาติให้น้อยลงในบริเวณที่จำเป็น เพื่อลดจำนวนของความร้อนที่ผ่านเข้ามาให้น้อยลง ทำให้การควบคุมอุณหภูมิของระบบปรับอากาศทำได้ดีขึ้น

สภาวะอากาศที่เหมาะสม

หลัก Effective Temperature Index (ดัชนีอุณหภูมิที่มีประสิทธิภาพ) แสดงถึงการเคลื่อนไหวของอากาศที่สบายที่สุด คือ 71° F ความชื้น 50% อากาศหมุนเวียนระหว่าง 15-22 ฟุต/วินาที แต่ในฤดูหนาวไม่สามารถทำความชื้นให้ถึง 50% ได้

การเปรียบเทียบระบบปรับอากาศ

เครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน เป็นเครื่องที่ประกอบสำเร็จจากโรงงาน เป็นเครื่องที่ไม่สะดวกต่อการปรับอากาศ ตลอดถึงมีค่าบำรุงรักษาสูง ประสิทธิภาพของพัดลมและเครื่องยังไม่ค่อยสูงนัก แต่เนื่องจากเป็นเครื่องที่มีราคาถูก จึงเป็นที่นิยมใช้ ในอาคารหลายประเภทหลายประเภท

เครื่องปรับอากาศแบบห้องกับเครื่องปรับอากาศแบบส่วนกลางนั้น ในด้านราคาเครื่องแบบห้องจะมีราคาถูกกว่ามาก แต่ในด้านการกระจายลมภายในห้อง การกำจัดฝุ่นละออง และสิ่งสกปรก การถ่ายเทอากาศ การควบคุมเสียง การควบคุมความชื้นในฤดูกาล จะด้อยกว่าเครื่องปรับอากาศแบบส่วนกลาง

การเลือกใช้ระบบปรับอากาศ

รายละเอียดที่จะต้องพิจารณาในการเลือกระบบปรับอากาศดังนี้

1.ความสบาย (Comfort Factors)

2.เศรษฐกิจ (Economy Factors) ในการติดตั้งการใช้ การบำรุงรักษา

ควบคุมความประหยัดซึ่งเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญมาก ต้องพิจารณาดังนี้

- ราคาขั้นต้น (Initial Cost) ขึ้นอยู่กับการลงทุน ซึ่งเป็นตัวตัดสินในการ

เลือกระบบปรับอากาศ

- ราคาค่าดำเนินการและบำรุงรักษา (Operation & MAINTAINANCE

CHARACTERISTICS FACTORS) ระบบที่น่าเลือกใช้ควรเป็นระบบที่บุคลากรที่ทำงาน สามารถเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างลักษณะเครื่องและการใช้เครื่องได้ง่าย

โครงการสถานฟื้นฟูสภาพจิตผู้เลิกยาเสพติด จังหวัด สุราษฎร์ธานี เลือกใช้ระบบปรับอากาศแบบส่วนกลาง ระบายความร้อนด้วยน้ำ โดยใช้ในส่วนที่มีลักษณะเป็นห้องมิดชิดขนาดใหญ่ ได้แก่

1.ส่วนโถงต้อนรับ

2.ส่วนนิทรรศการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.ส่วนห้องสมุด

ส่วนสำนักงานและส่วนทำงานบริการต่างๆเลือกใช้ระบบปรับอากาศแบบแยกส่วน เนื่องจากเป็นห้องขนาดเล็ก และใช้งานต่างกัน

ส่วนห้องพักของผู้ป่วยจะเปิดโล่งรับลมธรรมชาติ

8.4 ระบบประปา

ระบบน้ำใช้ คือ ระบบที่นำน้ำเข้ามาเพื่อขจัดความเป็นพิษต่างๆ และจ่ายออกแก่ผู้ใช้

ประเภทของน้ำใช้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

1. น้ำที่ใช้อุปโภคและบริโภค จะต้องเป็นน้ำสะอาด ปราศจากเชื้อโรค น้ำดื่มจะต้องมี Coliform ไม่เกิน 10 Coliform ใน 1 ลิตร ซึ่งอาจได้มาจากแหล่งต่างๆดังนี้

- น้ำบาดาล
- น้ำประปา
- น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติบนผิวดิน
- น้ำฝน

2. น้ำที่ใช้สำหรับตกแต่งบริเวณ สามารถใช้น้ำที่ได้จากแหล่งน้ำธรรมชาติที่ไม่มีสภาวะเป็นพิษ เช่น แม่น้ำลำคลอง ทั้งยังเป็นส่วนหนึ่งของระบบการระบายน้ำผิวดินด้วย

ขั้นตอนการลำเลียงน้ำเพื่อแจกจ่ายแก่ผู้ใช้ภายในโครงการ

1. การลำเลียงน้ำจากแหล่งน้ำ (Transmittion Main) เข้าสู่โรงงาน Treatment อาจใช้คลองหรือ Pipeling

2. Treatment Facility

3. ระบบการจ่ายน้ำให้แก่ผู้ใช้ ซึ่งต้องคำนึงถึงปริมาณการใช้ การสมดุลในการจ่าย การเก็บน้ำสำรอง

4. การจ่ายจากท่อ Main สู่ผู้ใช้ของระบบการจ่ายน้ำทั่วไปมักขึ้นกับระบบถนน ความหนาแน่นของผู้ใช้ และลักษณะภูมิประเทศ ซึ่งมีระบบพื้นฐาน 2 ระบบ คือ

- ระบบกิ่งก้าน (Brance Pattern)
- ระบบตาราง (Grid Pattern)

เป็นระบบที่ใช้สำหรับพื้นที่ที่มีความหนาแน่นสูง ในกรณีที่มีความต้องการใช้น้ำมากขึ้น อาจต่อเพิ่มในตารางเดิมได้ เรียก Wal Main System เป็นระบบที่นิยมใช้โดยทั่วไปเพราะประหยัด

Main จ่ายน้ำ วัสดุที่ใช้สำหรับทำท่อ Main จ่ายน้ำ อาจใช้เหล็กหล่อ ชนิดดัดได้ หรือเหล็กกล้า ใช้สำหรับท่อขนาดเล็ก ใช้ท่อพลาสติก คสล.สำหรับท่อขนาดใหญ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8.5 ระบบบำบัดน้ำเสีย

ระบบบำบัดน้ำเสียของอาคารปฏิบัติการแยกเป็น 2 ระบบ คือ

1.ระบบน้ำเสียทั่วไป

2.ระบบน้ำเสียจากการปฏิบัติการ

การเดินท่อจำเป็นต้องแยกท่อน้ำเสียจากการปฏิบัติการเป็นระบบเฉพาะ เนื่องจากความแตกต่างของน้ำที่จะนำไปกำจัด หรือเปลี่ยนสภาพน้ำก่อปล่อยลงสู่ระบบระบายแม้ว่าในห้องปฏิบัติการจะมีการกำหนดการทิ้งน้ำ สารเคมี เพื่อความปลอดภัยแล้วก็ตาม แต่ยังคงมีสภาพอื่นๆ เช่น สภาพการตกตะกอนของสาร อุณหภูมิ กลั่น ซึ่งอาจจะมีสภาพเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม วิธีการกำจัดน้ำเสียนั้น จำเป็นต้องหาสภาพทางเคมีของน้ำก่อน เพื่อจะได้ทราบคุณสมบัติของน้ำเสีย และสามารถเลือกใช้วิธีที่ถูกต้องในการกำจัด โดยมีหัวข้อในการทดสอบดังนี้

1) สภาพความเป็นกรด เป็นด่างของน้ำเสีย

2) สารตกตะกอนตกค้างที่มากับน้ำ (ทดสอบโดยการระเหยน้ำทิ้งเพื่อหาน้ำหนักของสารที่ปะปนมา)

3) จำนวน B.O.D. (Bio-chemical Oxygen Demand) คือจำนวนอ๊อกซิเจนที่จุลชีพในน้ำเสียต้องการใช้ในการกำจัดของเสีย

4) ชนิดของ Pesticides ในรูปของสารประกอบเคมี เช่น NaCN (Sodium Cyanide) เพื่อที่จะหาวิธีกำจัดต่อไป

5) ปริมาณ Nitrogen และ Phosphorus ในน้ำทิ้ง หลังจากทดสอบคุณสมบัติทางเคมีของน้ำเสียแล้ว จึงหาวิธีกำจัดโดยการเติมสารเคมีบางชนิดลงไปเพื่อทำปฏิกิริยาเพื่อที่จะทำให้

- ปราศจากสารพิษ
- เป็นกลางไม่มีความเป็นกรดด่าง
- ไม่มีสารละลายตกค้าง

การกำจัดน้ำเสียทำได้โดย

1.น้ำเสียจากระบบทั่วไป สามารถต่อเข้ากับทางระบายน้ำหลักของศูนย์รวมกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ได้ทันทีเลย

2.น้ำเสียจากสุขภัณฑ์ กำจัดได้โดยใช้บ่อเกรอะ บ่อซึม

3.น้ำเสียจากการปฏิบัติการผ่านขบวนการกำจัด (Wasted Water Treatment) ในขั้นตอนต่างๆ คือ

8.4 บ่อผสมสารเคมี เป็นบ่อเติมสารเคมี เพื่อปรับค่า pH ให้เป็นกลางขจัดสารที่เป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรด ด่าง และ เกลือกลางออกให้หมด นอกจากนี้ยังผสมสารเคมีเพื่อให้เคลือบสารประกอบหรือสารพิษต่างๆ ในน้ำให้มีขนาดใหญ่ขึ้น น้ำหนักมากขึ้น ทำให้สามารถตกตะกอนได้เร็วขึ้น

3.2 บ่อกวนน้ำ น้ำที่ได้รับการเติมสารเคมีจากขั้นตอน 3.1 แล้วจะล้นออกมาในบ่อที่ 2 นี้ ช่วยภายในบ่อจะมีใบพัดหมุนกวนน้ำอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้น้ำผสมหรือทำปฏิกิริยากับสารเคมีได้เร็วขึ้น และเป็นเปิดโอกาสให้ตะกอนจับตัวกันและตกตะกอนเร็วขึ้น

3.3 บ่อตกตะกอน จะรับน้ำที่ล้นมาจากบ่อที่ 2 เพื่อมากำจัดสิ่งเจือปนและให้มีการตกตะกอนในขั้นแรก และเป็นการเก็บกักน้ำเพื่อให้สารเคมีสลายตัว

3.4 บ่อเก็บกักน้ำ (Reservior) เป็นการเก็บกักขั้นสุดท้าย เพื่อให้สารเคมีสลายตัว และตกตะกอนเพราะอาจจะยังมีสารเคมีบางส่วนที่ยังทำปฏิกิริยาไม่หมด

3.5 บ่อทดสอบคุณสมบัติของน้ำเสีย ก่อนที่ปล่อยน้ำที่มีการบำบัดแล้วสู่ระบบระบายน้ำเพื่อให้เกิดความมั่นในเรื่องของความปลอดภัยจากสารพิษต่างๆ จึงจัดให้น้ำได้ผ่านบ่อทดสอบคุณสมบัติก่อนโดยการใช้การเลี้ยงปลาเพื่อเป็นตัวทดสอบ ก่อนปล่อยลงท่อระบายน้ำ หรือระบบแผ่กระจายในดิน

หมายเหตุ บ่อในข้อ 3.3-3.5 ในขบวนการกำจัดน้ำเสียนี้จะเป็นแบบเปิดเพื่อให้เกิดการ Oxidation ระหว่างน้ำกับอากาศ (ปฏิกิริยาทางชีวเคมี) ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยเปลี่ยนสภาพของน้ำที่มีสิ่งปฏิกูล ให้เป็นน้ำดีพอที่จะระบายสู่ระบบระบายน้ำได้

8.6 การป้องกันน้ำท่วมและการระบายน้ำผิวดิน

เนื่องจากพื้นที่โครงการ เป็นพื้นต่ำกว่าถนน จึงต้องคำนึงถึงผลกระทบจากระดับที่อาจท่วมสูงขึ้น เนื่องจากการระบายน้ำ จึงต้องคำนึงถึงเรื่องการป้องกันน้ำท่วมด้วย ระบบป้องกันน้ำท่วม มีดังนี้

- ระบบการระบายน้ำที่ดี
- การทำเขื่อนกั้นน้ำ

ระบบระบายน้ำ

ในโครงการนี้แบ่งประเภทน้ำที่ต้องระบายได้ 3 ประเภท คือ

1.น้ำฝน

2.น้ำผิวดิน

3.น้ำโสโครก

1.**การระบายน้ำฝน** น้ำที่ไหลไปตามผิวดิน เป็นตัวการสำคัญในการก่อให้เกิดการกัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เซาะและพังทลาย โดยเฉพาะน้ำฝน ในพื้นที่ป่าเขาที่ยังไม่มีสิ่งก่อสร้างมากนัก น้ำฝนส่วนใหญ่สามารถซึมลงดินได้ เหลือเพียง 20-30% เท่านั้นที่ยังไหลอยู่ตามผิวดิน

ข้อปฏิบัติที่ดีในการระบายน้ำ

1.การกัดเซาะเป็นปัญหาที่ใหญ่ที่สุดในงานระบายน้ำ น้ำไหลช้าจะก่อให้เกิดที่แฉะ และน้ำที่ไหลช้าจะก่อให้เกิดที่แฉะ และน้ำที่ไหลเร็วจะก่อให้เกิดการกัดเซาะเป็นร่องน้ำที่ไม่ต้องการ ดังนั้นจึงควรคำนวณอัตราความลาดอย่างระมัดระวัง และควรปลูกพืชบนไหล่เนินทันที เมื่อการปรับระดับแล้วเสร็จ

2.การทำให้น้ำผิวดินไหลช้าๆ จะมีผลในแง่ของนิเวศน์วิทยา โดยน้ำมีโอกาสซึมลงไปในดินได้มาก การขจัดน้ำโดนให้ไหลซึมลงในดิน มีผลดีกว่าการปล่อยให้น้ำไหลไปตามผิวดิน

3.การระบายน้ำไปตามผิวดินย่อมดีกว่าการใช้ระบบท่อฝังใต้ดิน เพราะท่ออาจดันได้ง่าย นอกจากนี้ระบบท่อใต้ดินยังแพงกว่าและไม่เปิดโอกาสให้น้ำไหลซึมลงไปในดิน

4.น้ำปริมาณมากๆ เช่นน้ำจาก ลานจอดรถไม่ควรปล่อยให้ไหลข้ามทางเดินเท้าไปลง นิกจากนี้ระบบท่อใต้ดินยังแพงกว่าและไม่เปิดโอกาสให้น้ำไหลซึมลงไปในดิน

5.ในการออกแบบระบบระบายน้ำฝนในบริเวณ ควรคำนึงว่า เมื่อทางระบายน้ำที่ทำไว้เกิดการอุดตันขึ้น น้ำจะระบายไปทางไหนได้บ้าง นั้นคือการทำทางระบายน้ำสำรองไว้รองรับในกรณีที่เกิดการอุดตัน

6.ปัจจัยในการกำหนดระบบระบายน้ำ

6.1 การใช้ที่ดิน ระบบระบายน้ำขึ้นอยู่กับการใช้ที่ดิน และความหนาแน่นของชุมชน ซึ่งจะเกิดการอุดตันขึ้น น้ำจะระบายไปทางไหนได้บ้าง นั้นคือการทำทางระบายน้ำสำรองไว้รองรับในกรณีที่เกิดการอุดตัน

6.2 สภาพภูมิประเทศ บริเวณที่ชันมาก การระบายน้ำจะเป็นไปโดยรวดเร็ว จะมีโอกาสซึมลงไปในดินน้อย ปริมาณน้ำจะมีมาก การระบายน้ำจึงจำเป็นต้องมีทางด้านบนและด้านล่างของเนินเพื่อดักน้ำผิวดินไว้ แล้วให้ไหลไปตามทางระบายน้ำที่ทำขึ้น มิฉะนั้นจะเกิดการพังทลายได้ง่าย เนินหรือไหล่ทางทุกแห่งควรปลูกพืชคลุมทันทีที่ทำการปรับระดับแล้วเสร็จ

6.3 ขนาดของบริเวณที่ทำการระบายน้ำ ขนาดของริเวณที่ทำการระบายน้ำจะเป็นตัวบอกจำนวนน้ำที่เกิดขึ้นหลังฝนตก และเป็นตัวบอกขนาดของระบบระบายน้ำ ขนาดของบริเวณในที่นี้หมายถึง บริเวณที่ถูกปิดหรือลาดแข็งที่น้ำซึมลงไปไม่ได้

7.*ชนิดของดิน* ชนิดของดินเป็นตัวบอกอัตราการซึมของน้ำฝน ดินที่มีอณูละเอียด เช่น ดินเหนียวจะมีการดูดซึมต่ำ เมื่อเทียบกับดินที่มีอณูใหญ่ เช่น ดินทราย จะมีอัตราดูดซึมได้เร็วกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8.*พืชพันธุ์คลุมดิน* บริเวณใดที่มีพืชปกคลุมหนาแน่น แล้วเมื่อฝนตกลงมาน้ำจะไหลได้ช้า ดินเหนียวจะมีการดูดซึมต่ำ เมื่อเทียบกับดินที่มีอณูใหญ่ เช่น ดินทราย จะมีอัตราดูดซึมได้เร็วกว่า

9.*ปริมาณความความถี่ของฝน* ปริมาณและความถี่ของฝนที่ตกลงมาเป็นปัจจัยสำคัญ ดินเหนียวจะมีการดูดซึมต่ำ เมื่อเทียบกับดินที่มีอณูใหญ่ เช่น ดินทราย จะมีอัตราดูดซึมได้เร็วกว่า

โดยทั่วไปน้ำฝนจะถูกขจัดไปจากบริเวณ 4 วิธีคือ

1. โดยการไหลไปตามผิวดิน (Surface Runoff)น้ำฝนจะไหลลงสู่ที่ต่ำไปตามบริเวณและช่องระบายน้ำต่างๆ จนในที่สุดจะออกสู่ทะเล

2.โดยการระบายน้ำใต้ดิน (Underground Draining)ส่วนหนึ่งของน้ำฝนจะไหลซึมลงใต้ดิน โดยแรงดึงดูดของโลก น้ำจะไหลลงไปทั้งทางดินและทางนอน แต่การไหลใต้ดินเป็นไปในอัตราต่ำกว่าบนดินมาก

3.โดยการระเหย (Evaporation) น้ำที่ตกค้างอยู่ตามผิวต่างๆเช่นตามใบไม้สระน้ำ บ่อ ลงใต้ดิน โดยแรงดึงดูดของโลก น้ำจะไหลลงไปทั้งทางดินและทางนอน แต่การไหลใต้ดินเป็นไปในอัตราต่ำกว่าบนดินมาก

4.โดยการคายน้ำจากใบพืช (Transpiration) พืชจะดูดน้ำเพื่อใช้ในการเจริญเติบโต จะคายน้ำระหว่างการสังเคราะห์แสง

ระบบการระบายน้ำผิวดิน

น้ำฝนที่เหลือจากการซึมลงดิน จะไหลไปตามผิวดินลงสู่ที่ต่ำ ตามลักษณะการระบายน้ำตามธรรมชาติ หรือไหลไปตามทางระบายน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้นแบ่งได้เป็น 2 ระบบใหญ่ๆคือ

1. ระบบรวม (Combine Sewer)คือระบบน้ำฝนและน้ำโสโครกรวมกันสู่โรงบำบัดก่อนปล่อยลงสู่แม่น้ำลำคลอง เหมาะกับบริเวณที่มีฝนตกน้อย เพราะถ้าฝนตกหนักโดยบำบัดน้ำเสียจะไม่สามารถรับน้ำได้หมด จะไหลล้น (Over – Flow) ลงสู่แม่น้ำลำคลอง ซึ่งจะมีน้ำโสโครกปนอยู่ด้วย

2. ระบบแยก (Seperate Sewer) คือแยกปล่อยน้ำฝนไหลลงสู่แม่น้ำลำคลองโดยตรง เพราะถือว่าไม่ใช่น้ำเสีย เหมาะสำหรับบริเวณที่มีฝนตกมาก

การระบายน้ำฝนบนพื้นราบ จะต้องปรับพื้นให้เอียงเล็กน้อยเพื่อให้น้ำไหลไปสู่ทางระบายน้ำมีวิธีต่างดังนี้

1.ระนาบเอียง (Sloping Plane) เป็นวิธีที่ง่ายที่สุดและถูกที่สุดโดยเฉพาะเมื่อน้ำที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบายออกไปนั้นสามารถซึมลงไปในภูมิประเทศบริเวณนั้น แต่มีปัญหาเรื่องการรวมน้ำ

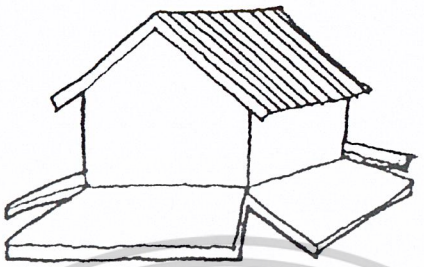

รูป 8.6.1 แสดงการระบายน้ำด้วยระนาบเอียง

2.ระนาบเอียงและแอ่ง (Sloping Plane With Valiay) เริ่มโดยการเอียงระนาบลงจากด้านอาคารเมื่อห่างออกไประยะหนึ่งจะลาดชันขึ้นทำให้เกิดแอ่งตรงกลางและแอ่งน้ำตรงกลางและแอ่งน้ำจะเป็นตัวรับน้ำและให้น้ำไหลไปสู่ทางระบายน้ำ

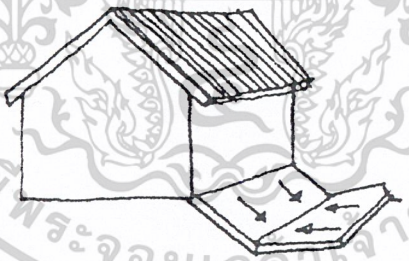

รูป 8.6.2 แสดงการระบายน้ำด้วยระนาบเอียงและแอ่ง

3.ระบบกรวย (Funnel System) จะมีรูระบายอยู่ประมาณกลางบริเวณ แล้วทำระดับทุกๆด้าน ให้ลาดมาสู่รูระบายจะใช้วิธีนี้ในย่านชุมขนหนาแน่นเพราะส่วนใหญ่จะมีอาคารล้อมรอบ ข้อเสียของวิธีนี้คือ ต้องใช้ระบบท่อที่มีราคาแพงถ้าท่อตันเพราะไม่สามารถจัดทางระบายน้ำเส้นทางอื่นได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

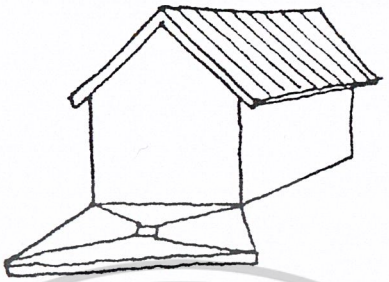

รูป 8.6.3 แสดงการระบายน้ำด้วยระบบกรวย

<u>การระบายน้ำฝังใต้ดิน</u>

หมายถึง การรวมน้ำผิวดิน แล้วนำน้ำไปตามท่อซึ่งฝังไว้ใต้ดินสู่ท่อระบายน้ำ โดยปกติโครงสร้างของระบบระบายน้ำฝังใต้ดินมีอยู่ 4 ชนิดใหญ่ๆ ที่ใช้กันมาก

1.ช่องระบายน้ำบริเวณ (Area Drain) หมายถึง ช่องรับน้ำที่รวมมาจากบริเวณเฉพาะที่แห่งใดแห่งหนึ่งลงสู่ท่อใต้ดิน จุดที่ตั้งจองท่อระบายน้ำบริเวณนั้น จะต้องอยู่ในจุดต่ำสุดของบริเวณนั้นและมีตะแกรงปิดหน้าเพื่อดักขยะ และสิ่งที่ทำให้ท่อระบายน้ำอุดตัน

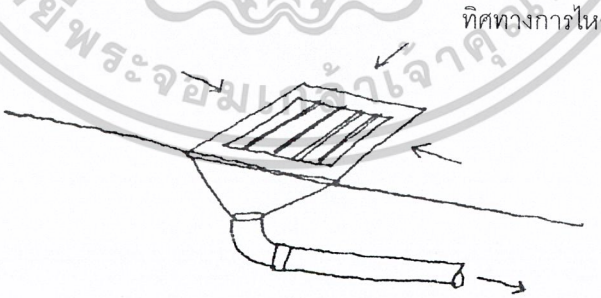

รูป 8.6.4 แสดงการระบายน้ำด้วย Area Drain

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.ท่อดักน้ำ (Catch Basin) เหมือนช่องระบายน้ำบริเวณข้างต้น เพียงแต่มีก้นบ่อลึกกว่าปากท่อระบายน้ำออก เพื่อดักตะกอนกันท่อตัน บริเวณที่ควรใช้จึงเป็นบริเวณที่มีการกัดเซาะเกิดขึ้นมาก หรือบริเวณที่มีฝุ่นมาก

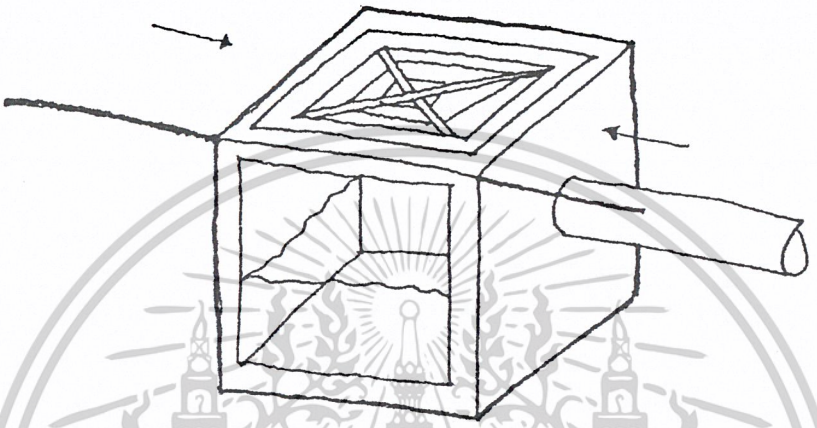

รูป 8.6.5 แสดงท่อดักน้ำ

3.ท่อระบายน้ำแบบฝรั่งเศส (France Drain) เป็นรางน้ำรูปยาว สำหรับดักน้ำตามขอบพื้นที่เป็นรูปยาว เมื่อรับน้ำแล้วจึงปล่อยเข้าท่อใต้ดินต่อไป

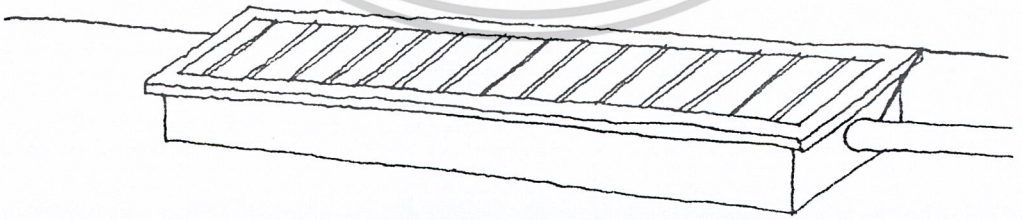

รูป 8.6.6 แสดงท่อระบายน้ำแบบฝรั่งเศส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.ท่อลอด (Culvert) คือท่อที่ฝังลอดถนนและทางเท้าโดยระบายน้ำจากข้างหนึ่งไปอีกข้างหนึ่งของถนน

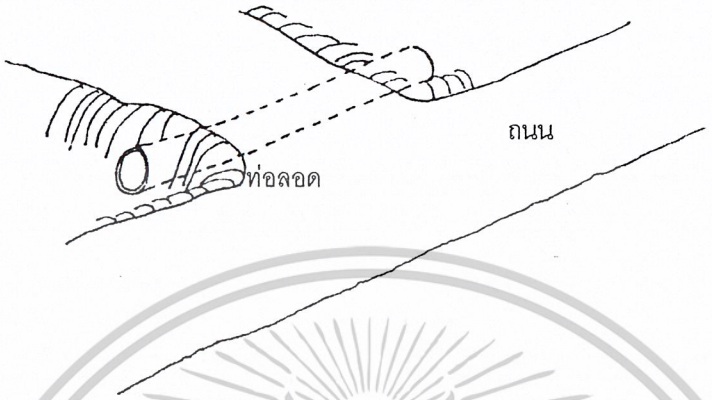

รูป 8.6.7 แสดงการระบายน้ำแบบท่อลอด

<u>ท่อระบายน้ำ</u> ท่อระบายน้ำที่ใช้ในระบบระบายน้ำฝังใต้ดินอาจเป็นท่อดินเผา ท่อซีเมนต์ หรือท่อคอนกรีต ท่อพลาสติก เช่น ท่อ pvc อาจเป็นท่อตันหรือท่อพรุนก็ได้ การเดินท่อระบายน้ำควรให้มีมุมหักน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ ที่ท่อแยกควรเป็นรูปตัว y ไม่ควรให้เป็นรูปตัว T และไม่ควรมี Cross Connection พยายามใช้ท่อที่สั้นที่สุด ความลาดของท่อควรสม่ำเสมอ และควรให้ความลาดของท่ออย่างน้อย 1%

ระบบการระบายน้ำใต้ดิน หมายถึง การควบคุมและขจัดความชื้น (จนแฉะ) ออกไปจากดิน

ประโยชน์ของการระบายน้ำใต้ดิน

1.นำน้ำที่ไหลออกจากดินและหินที่น้ำไหลเองไม่ได้

2.ป้องกันน้ำซึมเข้าน้ำใต้ดิน หรือฐานรากที่ไม่ตอกเข็ม

3.ลดระดับน้ำใต้ดิน (Water Table) ในบริเวณที่ราบต่ำเพื่อประโยชน์ในที่ดิน

การเดินท่อน้ำใต้ดิน อาจทำได้ 2 วิธี

1.ใช้ท่อตันเส้นสั้นๆ เว้นรอยต่อห่างเล็กน้อย โดยไม่อุดซีเมนต์หรือวัสดุอุดใดๆ

2.ใช้ท่อพรุน (Perforated Pite)

การเดินท่อควรขุดเป็นร่อง รองด้วนกรวด หินย่อยหรืออิฐหัก เมื่อวางท่อแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลบด้วยดินเดิม การไหลของน้ำให้ดินเข้าสู่ท่อจะมากน้อยและรวดเร็วเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับ ความพรุนของดินความลึกของท่อที่ฝัง ขนาดของท่อ ระยะห่างของท่อ ตลอดจนขนาดของรูพรุน หรือช่องเว้นรับน้ำ

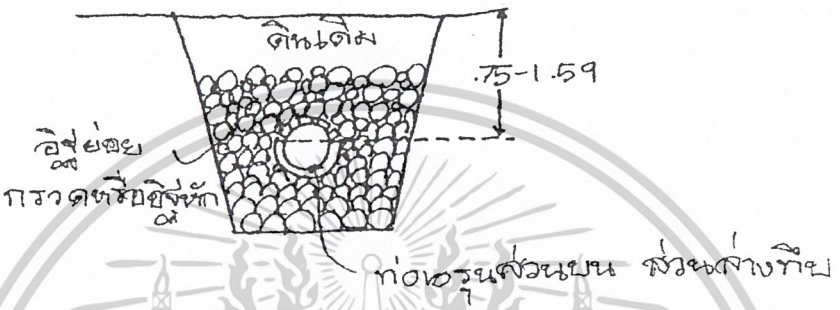

รูป 8.6.8 แสดงการใช้ท่อพรุน

ประเภทของระบบท่อระบายน้ำ ระบบการวางท่อระบายน้ำมีอยู่ 4 ระบบ คือ

3.*แบบธรรมชาติ* ใช้กับบริเวณธรรมชาติที่ไม่ต้องการการระบายน้ำหมดทั้งบริเวณ

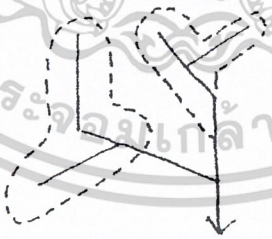

รูป 8.6.9 แสดงการวางท่อน้ำแบบธรรมชาติ

4.*ระบบก้างปลา* เหมาะสำหรับใช้กับบริเวณที่เป็นที่ลาดเว้า ซึ่งลาดเข้ามาทั้ง 2 ทิศ ระบบนี้ไม่ควรทำมุมเชื่อมต่อกันเกิน 45 องศา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

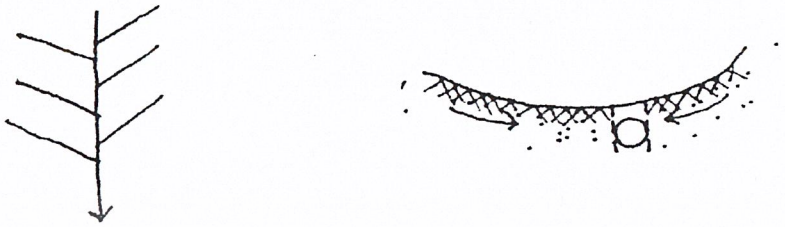

รูป 8.6.10 แสดงการวางท่อแบบก้างปลา

5.ระบบตาราง ใช้เมื่อท่อย่อยมาสู่ท่อเมนได้ด้านเดียว การเชื่อมต่อจะทำมุม 90 องศาหรือน้อยกว่าระบบนี้ท่อเมนต้องมีขนาดใหญ่กว่าท่อย่อย

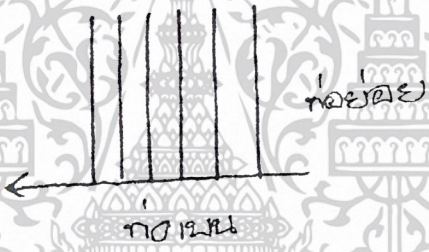

รูป 8.6.11 แสดงการวางท่อแบบตาราง

6.ตัวดัก (Interception) ใช้ดักน้ำใต้ดิน เฉพาะในจุดใดจุดหนึ่งที่น้ำใต้ดินจะมาขังแฉะ

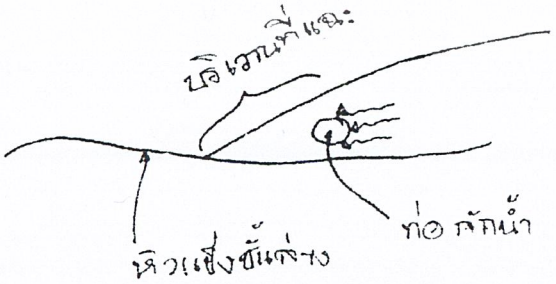

รูป 8.6.12 แสดงการวางตัวดัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความลึกของท่อระบายน้ำใต้ดินที่ได้ผลดี ควรอยู่ระหว่าง 75-150 ซม. จากผิวดิน สำหรับบริเวณที่ดินมีความซึมน้ำดีพอประมาณระยะห่างระหว่างท่อย่อยควรเป็น 7.5-8 ม. แต่อย่างไรก็ตามความลึกและระยะห่างของท่อย่อมแปรผันไปตามขีดความสามารถในการซึมน้ำของดิน

ความลาดของท่อเมนควรเป็น 2-3% (MAX) ส่วนท่อย่อย อาจทำได้น้อยกว่าที่สุดถึง 0.2% หรือให้คำนวณความเร็วในการไหลของน้ำได้ประมาณ 50 ซม./วินาทีเป็นอย่างน้อย ขนาดของท่อโดยทั่วไปจะใช้เส้นผ่านศูนย์กลาง 10-15 ซม. เป็นอย่างน้อย

สำหรับน้ำที่จะระบาย 2 ประเภทแรก คือน้ำฝน และน้ำใต้ดินนั้น เทศบัญญัติอนุญาตให้ระบายโดยตรงสู่ทางระบายน้ำธรรมชาติหรือท่อระบายน้ำสาธารณะ ได้โดยไม่ต้องผ่านการ Treatment เพราะเป็นน้ำที่มีความเข้มข้นของสารเป็นพิษน้อยไม่ทำให้เกิดสภาวะความเป็นพิษต่อน้ำตามธรรมชาติ

8.7 การป้องกันมลพิษทางอากาศและฝุ่นในอาคาร

ความหมายของมลพิษทางอากาศ

โดยทั่วไปอากาศบริสุทธิ์ประกอบด้วย ไนโตรเจน 78.09% ออกซิเจน 20.94% โดยปริมาตร ก๊าซอาร์กอน คาร์บอนไดออกไซด์ ฮีเลียม คริบตอน ซีนอน เป็นองค์ประกอบของอากาศอีกประมาณ 0.97% นอกจากก๊าซต่าง ๆ แล้วในบรรยากาศยังมีฝุ่นละอองอีกหลายต่อหลายขนาดและมีไอน้ำประมาณ 1-3% เมื่อเกิดมีสิ่งแปลกปลอม และ/หรือ องค์ประกอบของอากาศส่วนใดส่วนหนึ่งในระดับที่ผิดปกติจนมีผลทำให้ระบบนิเวศน์เปลี่ยนแปลง ก็อาจกล่าวได้ว่าอากาศนั้นไม่บริสุทธิ์อีกต่อไป สิ่งแปลกปลอมนั้นได้แก่ ตะกั่ว ทินเนอร์ ฝุ่นละออง เป็นต้น และองค์ประกอบของอากาศอันได้แก่ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ เป็นต้น สิ่งแปลกปลอมและองค์ประกอบนี้จัดว่าเป็นมลพิษ (Air pollutarts) และเรียกอากาศไม่บริสุทธิ์นั้นว่า มลพิษทางอากาศ (Air pollution)

ประเภทของมลพิษทางอากาศ มี 2 ประเภท คือ

1.อนุภาคมลสาร

2.ก๊าซและไอ

1.<u>อนุภาคมลสาร</u> ได้แก่ มลพิษทางอากาศซึ่งอยู่ในสภาพของแข็งหรือของเหลว ยกเว้นไอน้ำ มีขนาดตั้งแต่ 0.1 ไมครอน จนถึง 200 ไมครอน

ของแข็ง อาจแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ ฝุ่นละออง และควัน

- ฝุ่น เป็นสารอินทรีย์ หรืออนินทรีย์ ได้แก่ฝุ่นที่เกิดจากการอุตสาหกรรม หรือโดยธรรมชาติ ฝุ่นเหล่านี้อาจมีขนาดใหญ่ ซึ่งมองเห็นได้จนถึงขนาดเล็กที่ต้องใช้กล้องจุลทัศน์ส่องดู ฝุ่นที่เกิดจากธรรมชาติได้แก่ เกสรดอกไม้ ดินและสปอร์ต้นไม้ เป็นต้น อนุมลสารมีขนาดใหญ่ จนกระทั่งเล็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กว่า 10 ไมครอน โดยทั่วไปถ้าอนุภาคเล็กกว่า 5 ไมครอนแล้วจะสามารถลอยได้ โดยความสามารถในการอยู่ในอากาศ ก็ขึ้นอยู่กับขนาดและความหนาแน่นของฝุ่นนั้นด้วย

- ละออง เกิดจากการเผาเชื้อเพลิง การกลั่นตัว หรือปฏิกิริยาเคมี เช่น ตะกั่ว ได้รับความร้อนทำให้เกิดไอระเหย ซึ่งกลั่นตัวเป็นละอองของแข็งในบรรยากาศ มีขนาดตั้งแต่ 1-0.0001 ไมครอน
- ควัน เกิดจากการสันดาป เช่น การเผาไหม้ ถ่าน ถ่านหิน หรือใบยาสูบ มีขนาดเล็กกว่า 0.5 ไมครอน

ของเหลว ได้แก่หมอกต่าง ๆ เช่น ในการทำให้เกิดกรดหรือด่างร้อนจนกลายเป็นไอ เมื่อปล่อยทิ้งไว้ ไอเหล่านี้จะกลายเป็นหมอกขึ้น มีขนาดตั้งแต่ 0.1-25 ไมครอน

2.<u>ก๊าซและไอ</u> ได้แก่มลพิษในอากาศซึ่งอยู่ในสภาพก๊าซและไอ เมื่อมีปริมาณมลพิษในบรรยากาศเช่นคาร์บอนไดออกไซด์มากเกินไป ส่งผลให้เกิดปรากฏการณ์เรือนกระจก (Green house effect)

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นพบว่าประเภทของมลพิษที่เกิดกับที่ตั้งโครงการน่าจะเป็นจำพวกฝุ่นที่เกิดจากธรรมชาติ ละอองที่เกิดจากการเผาไหม้ และควันที่เกิดจากการจราจร จึงควรที่จะมีการป้องกันอย่างเช่นการปลูกต้นไม้เพื่อกรองฝุ่นควัน ดังเช่นที่กล่าวมาแล้วในหัวข้อการจัดภูมิ-สถาปัตย์

8.8ปั ญหามลพิษทางเสียง และวิธีการควบคุมป้องกัน

มาตรการในการควบคุมและป้องกันเสียง สามารถแบ่งกว้าง ๆ ได้ 2 วิธี คือ

1.เก็บเสียงที่พึงพอใจ

2.ขจัดเสียงที่ไม่ต้องการ

ทั้ง 2 ข้อที่กล่าวมานี้ เกี่ยวข้องและมีอิทธิพลกับงานออกแบบทางสถาปัตยกรรม

<u>คุณสมบัติโดยทั่วไปของเสียง</u>

1.เสียงเป็นพลังงานไม่สามารถผ่านสุญญากาศได้ ต้องผ่านตัวกลาง (อากาศ ของเหลว ของแข็ง)

2.เสียงเดินทางไปถึงผู้ฟังโดยตรงและโดยการสะท้อน

3.หูคนโดยปกติจะได้ยินเสียงที่มีความถี่ตั้งแต่ 16-20,000 เฮิร์ท

4.เสียงสองเสียงจะต้องมีความเร็วต่างกัน 0.03 วินาที หูจึงจะแยกเสียงทั้งสองออกจากกันได้

5.เสียงที่มีความถี่มากกว่า 1,500 เฮิร์ท หูสามารถจำแนกทิศทางที่มาของเสียงได้ แต่ถ้าความพี่ต่ำมาก ๆ จะไม่สามารถแยกได้

6.เสียงรบกวน คือเสียงที่ดังเกิน 65 เดซิเบล จะทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง ประสาทหูเสื่อมลงทำให้เกิดผลเสียทางด้านอารมณ์และจิตใจได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กำหนดมาตรฐานในการควบคุมและป้องกันเสียงรบกวน

ห้องทำงานหรือห้องนอน	15	เดซิเบล
ห้องอ่าน-เขียนหนังสือ	20	เดซิเบล
ห้องประชุม-สัมมนา	30-35	เดซิเบล
สำนักงานทั่วไป-ห้องอาหาร	40	เดซิเบล
สำนักงานที่มีเสียงดัง	60	เดซิเบล

เสียงที่มีผลต่ออาคาร แบ่งออกเป็น 2 ชนิด ตามแหล่งกำเนิด คือ

1.เสียงภายนอก ได้แก่ เสียงรถยนต์ เสียงเครื่องยนต์จากโรงงาน โดยได้ยินเสียงโดยใช้อากาศเป็นสื่อ

2.เสียงภายใน คือเสียงรบกวนที่เกิดขึ้นภายในอาคาร ซึ่งอาจมาจากห้องเหล่านี้ คือ ห้องลิฟท์ ห้องครัว ห้องทำงานที่ใช้เครื่องจักรกล เครื่องมือต่าง ๆ

สำหรับเสียงภายนอกอาคาร สามารถป้องกันได้ด้วยวิธีต่าง ๆ ดังนี้

- การวางผังอาคาร ควรอยู่ลึกเข้าไปให้ห่างจากกำเนิดเสียงมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ แยกเขตของอาคาร (Zones) หรือถ้าอยู่ในด้านที่จอแจ อาจใช้กระจก 2 ชั้น แล้วใช้เครื่องปรับอากาศ
- ใช้โครงสร้างที่มั่นคงแต่ยืดหยุ่นได้ เช่น ผนังอิฐ คอนกรีต
- ทำสนามหญ้า ปลูกต้นไม้เป็นกลุ่มแถว (Green Belt) ซึ่งต้นไม้ และสนามหญ้าสามารถลดระดับเสียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถลดระดับเสียงได้ประมาณ 15-5 เดซิเบล นับว่าเป็นการช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด รุ่มร้อน ซึ่งเกิดจากเสียงรบกวนลงได้อีกทั้งยังช่วยให้เกิดสภาพความเป็นธรรมชาติมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

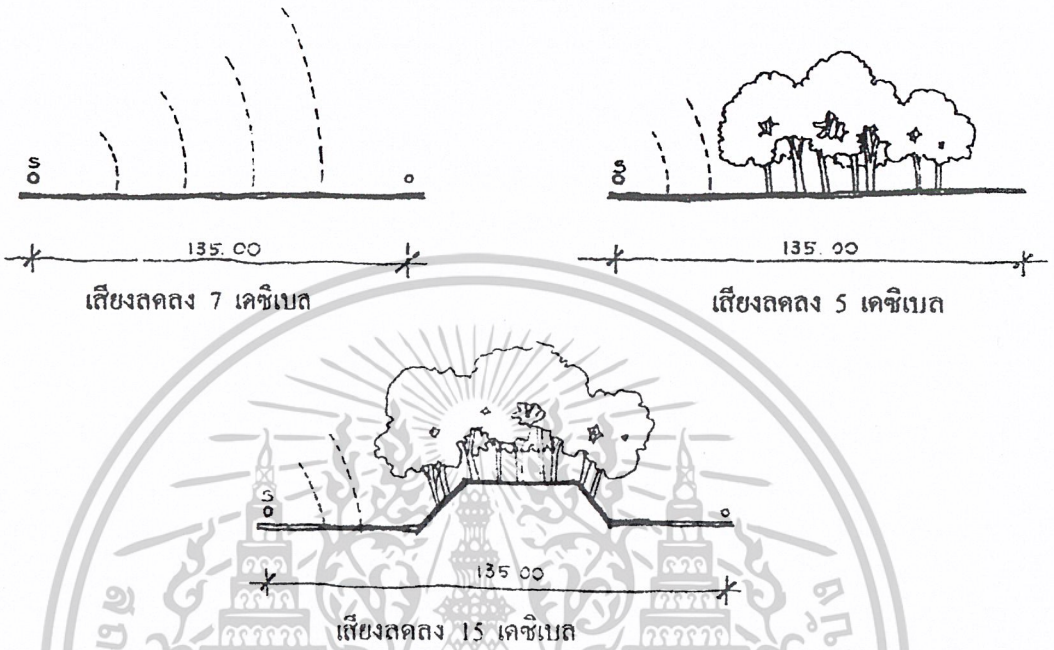

รูป 8.7.1 แสดงการใช้แนวต้นไม้เพื่อลดความดังของเสียง

การใช้เนินดินประกอบการใช้พืชพันธุ์ต่างๆ สามารถช่วยลดระดับเสียงลงได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการลดเสียงที่มีความถี่ต่ำ เช่น เสียงจากรถบรรทุกได้เป็นอย่างดี

- ทำ Screen กั้น หรือทำเป็น Bunger กั้นให้ถนนอยู่ต่ำกว่า

รูป 7-17 แสดงวิธีการลดเสียงดังโดยการยกระดับและจัด Landscape

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- วางส่วนอาคารที่ไม่ต้องการความเงียบมาเป็นส่วนกันเสียง และกำหนดส่วนเปิดอาคารเพื่อหลีกเลี่ยงแนวทางของเสียง
- ใส่วัสดุกันเสียงที่บริเวณผิวอาคาร

เสียงภายในอาคารสามารถป้องกันได้ดังนี้

- ที่ตั้งของห้อง ควรแยกห้องที่ต้องการความเงียบให้ห่างจากห้องที่มีเสียงรบกวน
- ลดเสียงภายในห้อง โดยการใช้ผิวหรือวัสดุผิวที่เป็นตัวดูดซึมเสียง
- ลดเสียงจากเสียงต้นกำเนิด
- ใช้วัสดุป้องกันเสียงหรือกระจก-ผนัง 2 ชั้น
- ป้องกันเสียงทางหลังคา โดยทำหลังคาให้สูง มี Air Space ตรงกลางระหว่างหลังคา และฝ้าเพดาน หรือทำหลังคา 2 ชั้น หลังคาคอนกรีตสามารถป้องกันเสียงได้ 45-50 เดซิเบล การมุงกระเบื้องและฝ้าเพดานกันเสียงได้ 25-40 เดซิเบล กระเบื้องแผ่นเล็กกันเสียงได้ดีกว่าแผ่นใหญ่

ภาวะของเสียงรบกวนจากภายนอก ล้วนเป็นปัญหาชุมชน การวางแผนเพื่อป้องกันภาวะดังกล่าว จึงน่าจะอยู่ในความสนใจของผู้ออกแบบ การเว้นระยะห่างระหว่างแหล่งกำเนิดเสียงกับอาคารหรือการสร้าง กำแพงกั้นเสียง การใช้ต้นไม้ สนามหญ้าในการดูดกลืนเสียงก็ดี ล้วนเป็นสิ่งที่นำมาใช้กับโครงการได้ และถือเป็นการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพกายสุขภาพจิตนอกเหนือจากการคำนึงถึงเพียงความสวยงามและการใช้สอยเท่านั้น

8.9 ระบบป้องกันอัคคีภัยและระบบดับเพลิง

ระบบป้องกันอัคคีภัย เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในอาคาร จะต้องอาศัยทั้งหลักการทางสถาปัตยกรรมและเทคโนโลยีเข้าช่วย เพราะความปลอดภัยของผู้ป่วยที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองมีอยู่ในอาคารจำนวนมาก สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ชีวิตของผู้ป่วยเป็นสำคัญเมื่อเกิดอัคคีภัย ไม่ควรให้เกิดความตกใจ อีกทั้งเครื่องมือเป็นจำนวนมากที่มีราคาแพง จะทำให้เกิดความเสียหาย

<u>การป้องกันไม่ให้เกิดอัคคีภัย</u>

ระบบป้องกันอัคคีภัยในส่วนอาคาร ประกอบด้วย

- Structure Protection เป็นการป้องกันโดยเลือกใช้วัสดุโครงสร้างที่มีความทนไฟสูงและติดไฟยาก ป้องกันการลุกลามของไฟ ใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีคุณภาพดีมีมาตรฐานทางวิศวกรรม เพื่อป้องกันการเกิดไฟไหม้จากระบบไฟฟ้า
- Active Protection เป็นการป้องกันอันตรายที่เกิดจากอัคคีภัย โดยการจัดเตรียมเส้นทางเข้าถึงโดยรถดับเพลิง ติดตั้งระบบสัญญาณเตือนภัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- Mean Of Escape การจัดทางหนีไฟฉุกเฉินตามจุดต่างๆของอาคาร ทั้งที่เป็นบันไดและทางลาด สำหรับหนีไฟ โดยคำนึงถึงตำแหน่งและจำนวนของทางหนีไฟที่เพียงพอและเหมาะสม

มาตรฐานของทางออกฉุกเฉิน ต้องมีขนาดกว้างดังนี้

พื้นชั้นล่างสุดต้องมีทางออกกว้างอย่างน้อย 0.56 ม. ต่อจำนวนคน 100 คน

พื้นชั้นถัดไป 0.56 ม. ต่อจำนวนคน75 คน

การหนีไฟตาม Corridor ที่มีทางออก 1 ทาง มีขนาดกว้าง 1.20 ม.

การหนีไฟตาม Corridor ที่มีทางออก 2 ทาง มีขนาดกว้าง 1.06 ม.

<u>ระบบดับเพลิง</u>

ประกอบด้วย 2 ระบบ

1.ระบบดับเพลิงอัตโนมัติ ระบบนี้เป็นการวางท่อน้ำ จัดเป็นชุดใกล้เพดานมีประตูหรือหัวฉีดเป็นตัวควบคุม ซึ่งจะทำงานเมื่ออุณหภูมิสูงถึง 135-160 องศาฟาเรนไฮต์ จะใช้ในส่วนที่เป็นที่พักและส่วนที่มีคนใช้ในปริมาณมาก เช่น โถงทางเข้า

2.ระบบท่อยืนและสายฉีด ประกอบด้วยถังน้ำสำรอง เพื่อการดับเพลิงและปั๊มฉุกเฉิน ใช้น้ำมันเป็นเชื้อเพลิง มีหัวจ่ายน้ำสำหรับสายสูบน้ำดับเพลิงเตรียมไว้ โดยจัดเตรียมติดตั้งท่อผ้าใบขนาด ½" ยาว 30 ม. พร้อมหัวฉีด และอุปกรณ์ผจญเพลิงไว้ทุกส่วนของโครงการ

<u>การดับไฟ</u>

1.ในขั้นต้น

- Fire Hose System เป็นท่อฉีดต่อจากถังดับเพลิงชั้นบนของอาคารเป็นระยะ ตามจุดที่สำคัญ เช่นบันได ทางหนีไฟ และจุดที่เกิดเพลิงได้ง่าย

- Fire Extinguisher เป็นเครื่องดับเพลิงเคมีตามจุดต่างๆที่จะเกิดเพลิงไหม้ได้ง่าย เช่น ครัว Lab

2.ในขั้นที่ 2

ในระบบ Stand Pipe System เป็นท่อเปล่าที่อยู่ตอนล่าง มีท่อต่อตรงไปทุกชั้นโดยมี Landing Valve และมีตู้สายสูบอยู่ ถ้าเกิดเพลิงไหม้ การแก้ไขระยะ 2 ที่ไม่สามารถควบคุมไฟได้ด้วยคนในอาคาร พนักงานดับเพลิงจะต่อท่อน้ำจากรถดับเพลิงเข้าที่ Stand Pipe โดยมี Landing Valve น้ำก็จะออกมาทุกชั้น สามารถต่อสายสูบได้ ซึ่งใช้พนักงานดับเพลิงขึ้นไปดับเพลิง

<u>ทางหนีไฟ</u>

- ทางหนีไฟมีหลายประเภท เช่นบันได ทางลาด ลิฟท์ สำหรับอาคารสถานพยาบาล โดยเฉพาะผู้ใช้อาคารที่ไม่สามารถเคลื่อนไหวได้สะดวกเหมือนคนทั่วไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบทางลาดจึงมีความเหมาะสมที่สุดโดยมีความชัน 1:8 ถึง 1:10

- ระยะห่างจากจุดต่างๆสู่ทางหนีไฟไม่ควรเกินกว่า 30.00 ตารางเมตร

- ทางลาดหนีไฟทั้งที่อยู่ภายในอาคารและภายนอกอาคาร ควรมีประตูกันไฟที่ทำด้วยเหล็กอย่างน้อย 1 ด้าน และมีช่องกระจกกันไฟเล็กๆ สำหรับมองดูทุกชั้นเพื่อให้ผู้ใช้ทางที่ขณะเกิดไฟไหม้ดูว่า ข้างนอกปลอดภัยจากไฟหรือไม่ ประตูควรเปิดจากภายในอาคารออกไปข้างนอกได้สะดวก และมีที่บังคับให้ประตูปิดโดยอัตโนมัติ เพื่อป้องกันการลุกลามของไฟ และป้องกันควันไฟเข้าไปด้วย ตัวประตูนี้ควรป้องกันไฟอย่างน้อย 2 ชั่วโมง เช่นเดียวกับทางลาด ราวบันได ลูกกรงบันได ทางลาดควรทำกันลื่นไว้ และผนังโดยรอบควรเป็นผนังกันไฟ และควรมีหน้าต่างเพื่อให้อากาศภายนอกถ่ายเทเข้าภายในช่องทางหนีไฟอย่างเพียงพอ

8.10 ระบบกำจัดขยะ

ลักษณะของขยะที่เกิดขึ้นในโครงการ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ขยะธรรมดา เช่น เศษกระดาษ เป็นต้น จะแยกส่งรถเก็บขยะของเทศบาล

2. ขยะติดเชื้อ เป็นขยะที่ทิ้งไม่ได้ ต้องทำลายเอง แบ่งเป็นช่องต่างๆ ดังนี้

- Ward Waste ได้แก่ขยะที่เหลือจากหอผู้ป่วย เช่น ดอกไม้ เศษอาหาร เศษผงที่กวาดทำความสะอาด เป็นต้น

- Plastic And Dirty Paper ได้แก่ของเหลือที่เป็นหลอดฉีดยาแบบที่ใช้แล้วทิ้งเลย จานพลาสติกสำหรับใส่อาหาร ถ้วยกระดาษ เป็นต้น

- Theatrewaste ได้แก่ขยะที่เหลือจากการทดลอง เช่น เศษชิ้นเนื้อคน เสื้อผ้าที่จะทิ้ง หลอด พลาสติคต่างๆ และของเสียจากห้องปฏิบัติการ เช่น พวกของเสียจากร่างกายที่นำไปตรวจ เช่น เลือด เป็นต้น

- Clean Paper ได้แก่ของเหลือที่เป็นเศษกระดาษ จดหมาย กระดาษแข็ง และกระดาษที่ใช้ห่อของต่างๆ

สำหรับในโครงการจะก่อสร้างเตาเผาขยะติดเชื้อซึ่งเป็นเตาเผาที่กองอนามัยสิ่งแวดล้อมกรมอนามัยได้ออกแบบไว้สำหรับโรงพยาบาล ซึ่งเป็นเตาเผาขนาดเล็ก สามารถเผาขยะได้ประมาณ 50 กก./ชม.

ซึ่งการกำจัดขยะด้วยเตาเผามีข้อดีและข้อเสีย ดังนี้

ข้อดี 1. ไม่มีปัญหาเรื่องแมลง หนู

2. ใช้ร่วมกับการถมที่ดิน โดยการเผาขยะที่ไม่เน่าเปื่อยได้

3. มีพลังงานออกจากการเผาซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

ข้อเสีย 1. ค่าใช้จ่ายสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ปัญหาเรื่องอากาศเป็นพิษ

บริเวณกำจัด 1. ควรอยู่ในโซนอุตสาหกรรม

2. ต้องคำนึงถึงทิศทางลม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 9

สรุปผลงานการออกแบบ

8.1 แนวความคิดในการออกแบบ

การวางแนวความคิดในการออกแบบมีกระบวนการดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับโครงการนี้

- ด้านการตอบสนองความต้องการของผู้ใช้โครงการ โดยศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้โครงการหลัก คือผู้ที่ถูกทารุณกรรม

- ด้านงานสถาปัตยกรรม ข้อมูลเกี่ยวกับ SITE - ZONE - FUNCTION-AND SPACE

2. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และทำเป็นแนวทางเลือกหลายๆแนว

3. เลือกแนวทางที่ดีที่สุดมาเป็น CONCEPT

โดยที่สรุปแนวทางการออกแบบดังนี้

1. **ในการออกแบบได้แนวความคิดมาจากเป้าหมายในการบำบัดสูงสุดที่ว่า"สิ่งที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งสำหรับการรักษาทางกิจกรรมบำบัดในทางจิตเวช ก็คือ การให้ผู้ป่วยได้มีโอกาสได้สัมผัสกับธรรมชาติต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นต้นไม้ ลำธาร การทำงาน และการละเล่นต่างๆ เพราะในวิถีทางของธรรมชาติเหล่านี้ มักแฝงไปด้วยความเป็นระเบียบสม่ำเสมอมีจังหวะ มีความสมดุลอยู่ภายในตัว การที่ผู้ป่วยได้เกิดความเพลิดเพลินอยู่กับจังหวะลีลา ของธรรมชาติเหล่านี้ ย่อมทำให้เกิดความคิดที่สับสนฟุ้งซ่าน ค่อยๆ สงบลงที่ละเล็ก ทีละน้อย เมื่อจิตใจสงบสมาธิและปัญญาก็จะเกิดมีโอกาสที่พิจารณาไตรตรองสิ่งต่างๆ ตามความเป็นจริง สามารถเปิดใจการยอมรับการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม นี่คือเป้าหมายสูงสุดของการรักษาทางกิจกรรมบำบัด" จึงได้ออกแบบอาคารให้มีการสอดแทรกไปกับธรรมชาติ**

2. ได้ออกแบบให้ผู้ป่วยได้รู้สึกเหมือนอยู่ที่บ้าน เนื่องจากผู้ป่วยต้องรักษาตัวไม่สามารถอยู่ที่บ้านตัวเองได้ ต้องการความอบอุ่นเหมือนอยู่ที่บ้าน จึงได้ออกแบบเรือนนอนแยกออกเป็นหลังๆ หลังละ 10 คน และให้แต่ละหลังมีพื้นที่รอบบ้านเพื่อได้ปลูกต้นไม้ จัดสวน หรือตกแต่งตามความชอบของแต่คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ได้มีการออกแบบโดยการเชื่อมพื้นที่ที่ส่วนทำกิจกรรมกับส่วนเรือนนอน โดยที่ผู้ป่วยสามารถนำกิจกรรมต่างๆที่ต้องทำในแต่ละวันมาทำที่ส่วนลานกิจกรรมของบ้านได้

8.2 แนวความคิดในการวางผัง

ได้จัดวางกลุ่มอาคารตามลักษณะของ contour ที่มีลักษณะเป็นรัศมีวงกลม และได้จัดลำดับความสำคัญของโครงการ ให้หัวใจของโครงการคือส่วนกิจกรรมบำบัดอยู่ตรงศูนย์กลาง และกระจายกลุ่มอาคารออกไป

8.3 แนวความคิดในการเลือกสีและเลือกวัสดุ

ได้เลือกวัสดุธรรมชาติที่สามารถหาได้ภายในท้องถิ่น เช่น ไม้ หิน และเลือกใช้ให้มีความสัมพันธ์กับสีตามหลักจิตวิทยา โดยที่เลือกใช้สี น้ำตาล เพื่อให้ความสงบ ธรรมชาติ สีเหลือง ให้ความรู้สึกสดใส

8.4 แนวความคิดในการออกแบบโครงสร้าง

ในโครงการจะใช้โครงสร้างเสาและคาน เนื่องจากอาคารไม่มีความสลับซับซ้อน จะมีก็ในอาคารที่ต้องการใช้พื้นที่กว้างๆ เช่น อาคารอเนกประสงค์ จะเลือกใช้โครงสร้างหลังคาเป็นโครงทรัสเหล็ก

8.5 การออกแบบระบบรักษาความปลอดภัย

ในการเลือกที่ตั้งที่มีลักษณะเป็น contour สามารถบังคับเส้นทางเดินของผู้ป่วยทำให้ผู้ป่วยจะไปในที่ที่สามารถเดินได้เท่านั้น จะทำให้เจ้าหน้าที่ดูแลได้ง่ายขึ้น และได้มีการบังคับเส้นทางเดินโดยวิธีการต่างๆซึ่งเป็นวิธีที่ทำให้ผู้ป่วยไม่อึดอัด ออกแบบให้ไม่รู้สึกว่าผู้ป่วยโดนบังคับให้อยู่ในที่ที่จัดให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีการออกแบบระบบรักษาความปลอดภัย

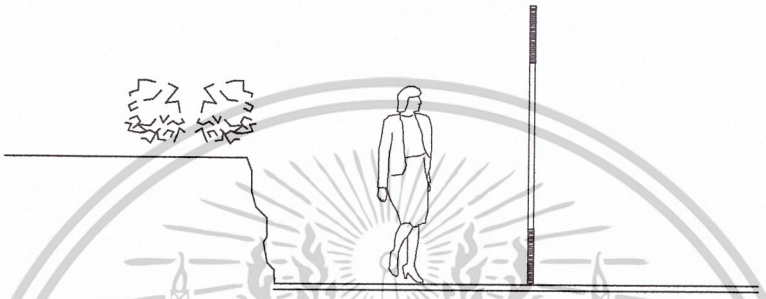

มีการลดระดับตัวอาคารเพื่อกันการหนีออกจากอาคาร ลัวออกมาเจอกำแพง แต่เป็นกำแพงดินที่ไม่ทำให้ผู้ป่วยอึดอัด

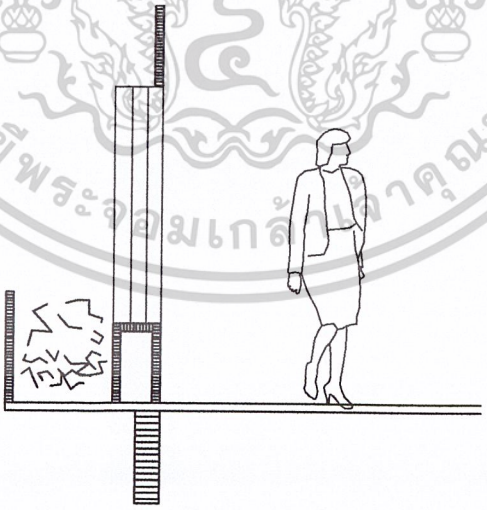

มีการทำ FLOWER BED เพื่อกันการกระโดหนีออกนอกหน้าต่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

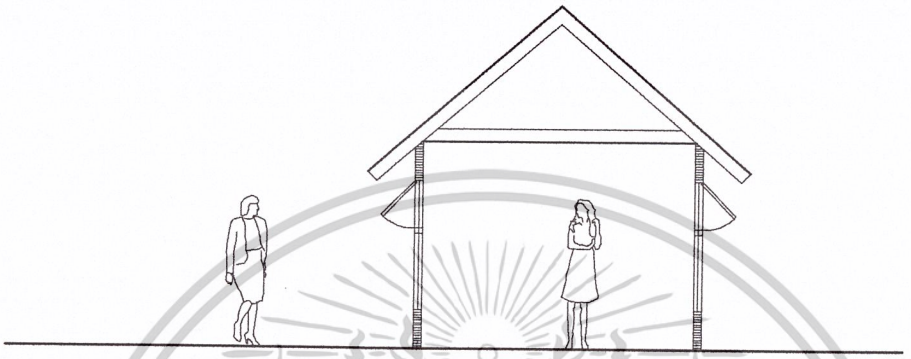

ถ้าในระดับพื้นที่มีระดับเดียวกัน จะออกแบบช่องหน้าต่างที่ไม่สามารถปีนเข้า-ออกได้

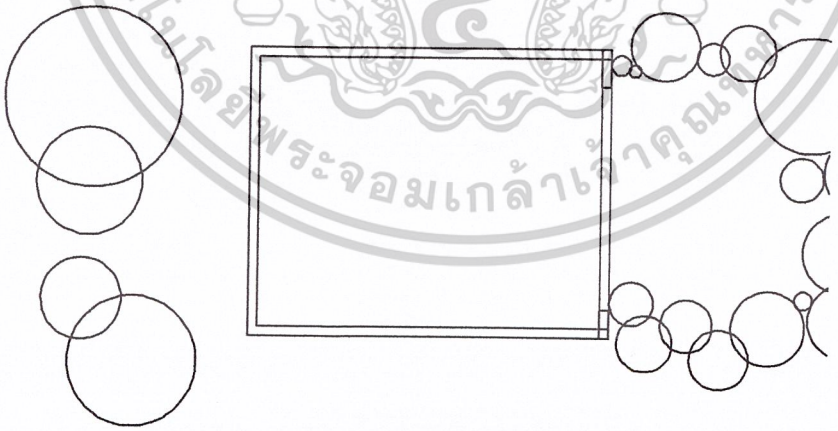

มีการนำต้นไม้มาเป็นรั้วกันการเข้า-ออก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

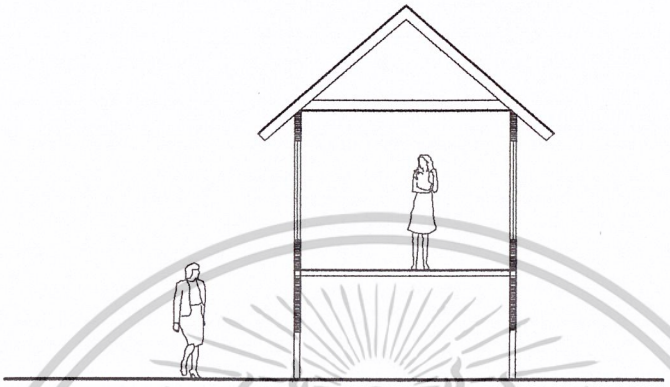

มีการยกระดับอาคารไม่ให้ปีนเข้า-ออกทางหน้าต่างได้

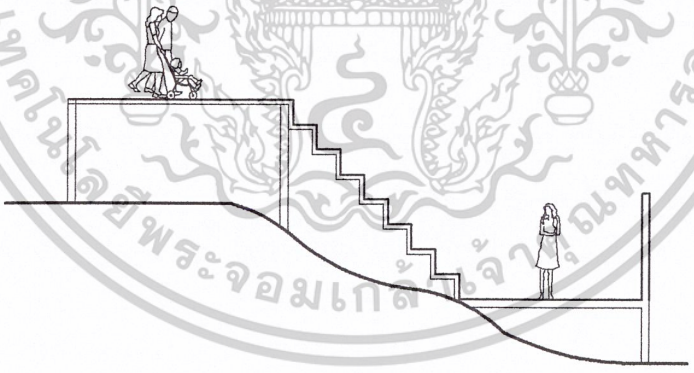

มีการทำกำแพงรั้วรอบ SITE สูง 3 เมตร แต่ใช้วิธีการลดระดับ ทำให้มุมมองจากในที่ตั้งสามารถมองผ่านรั้วกำแพงได้เหมือนไม่มีกำแพงมากั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

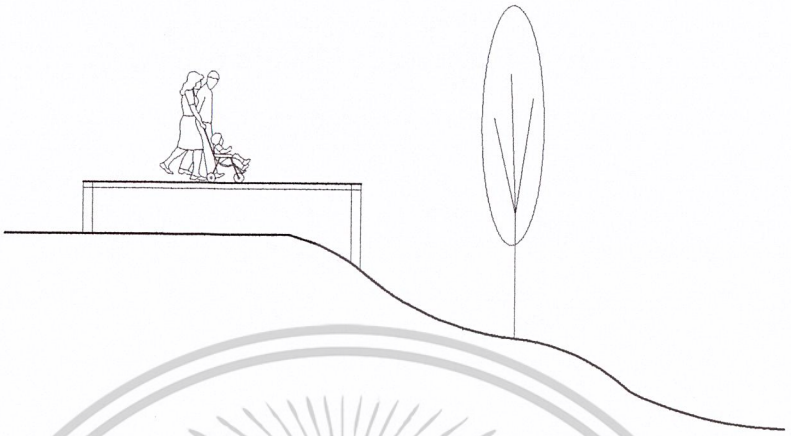

มีการใช้ต้นไม้บังสายตาในมุมมองที่โล่งเกินไป ที่จะทำให้ผู้ป่วยรู้สึกเหงา

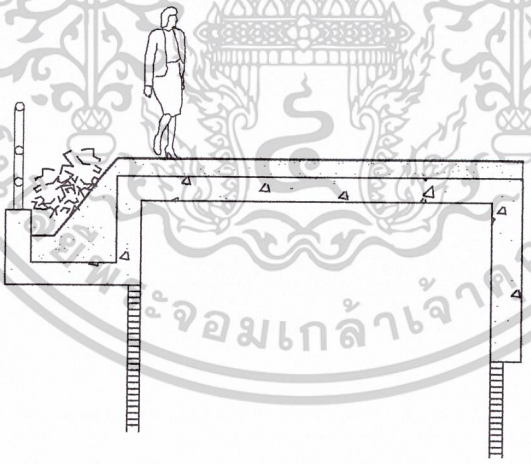

มีการทำ FLOWER BED เพื่อป้องกันการกระโดดจากROOF GARDEN และมีการลดระดับเพื่อทำรั้วให้สูงขึ้นแต่ไม่บังสายตา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

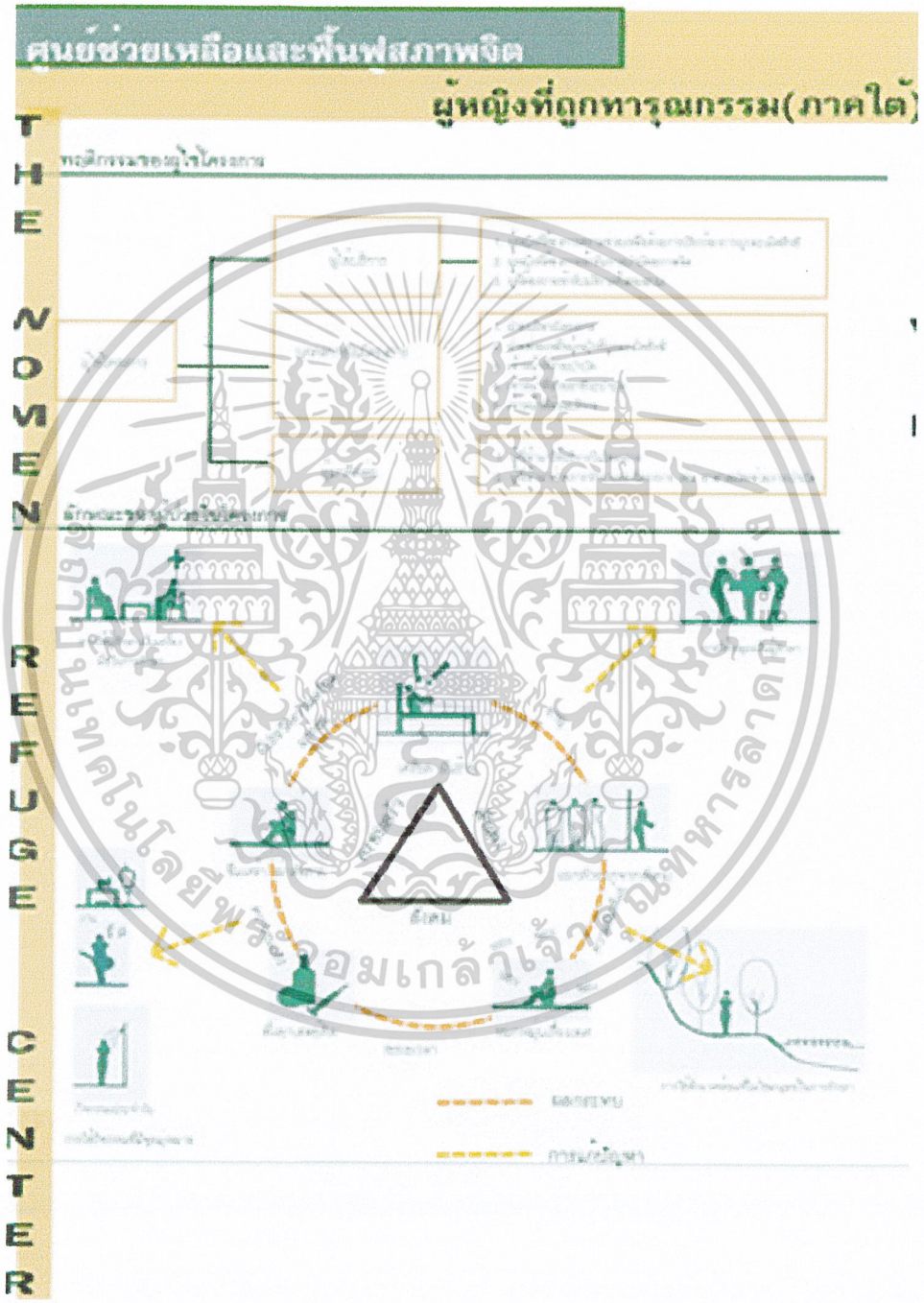

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

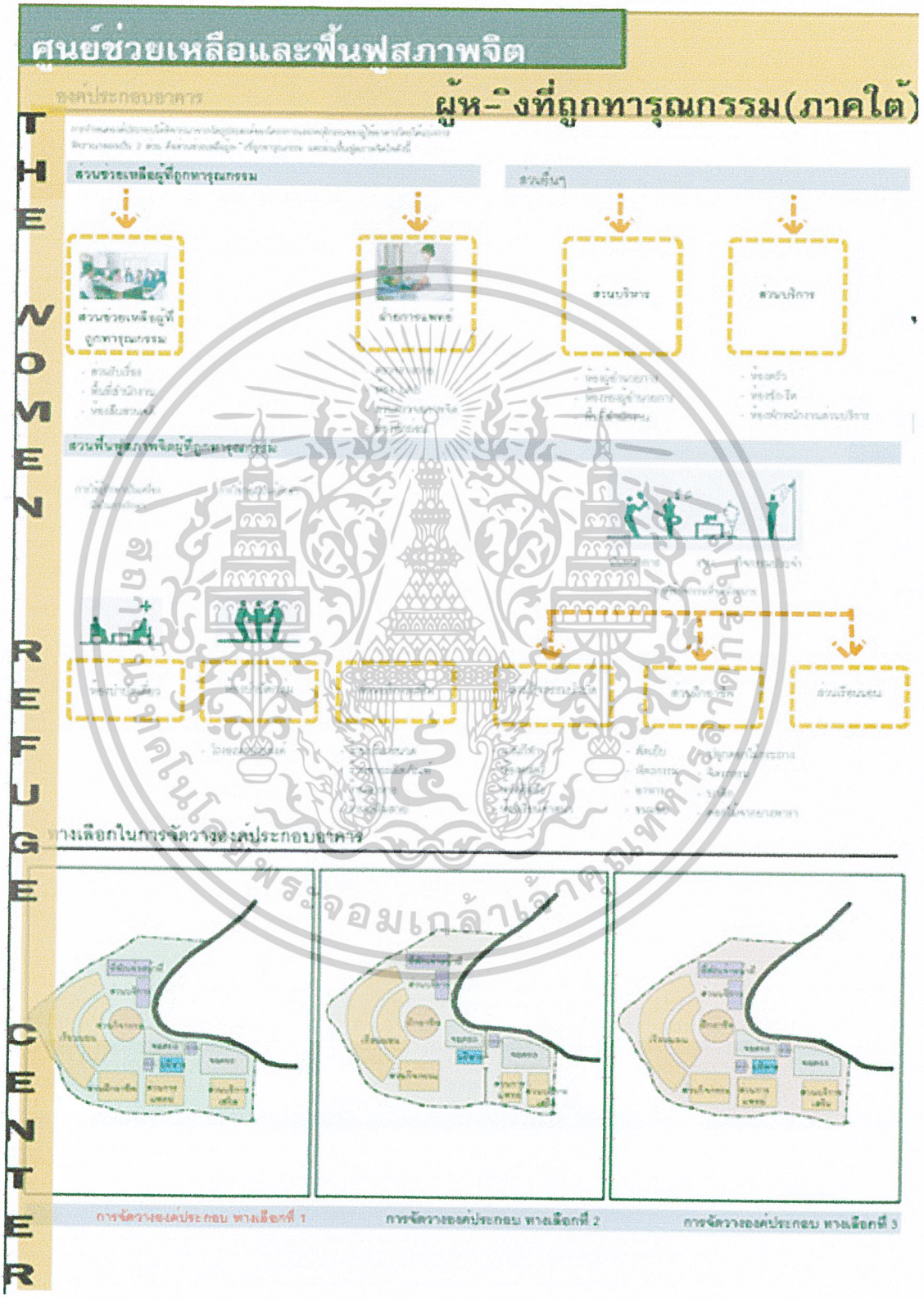

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

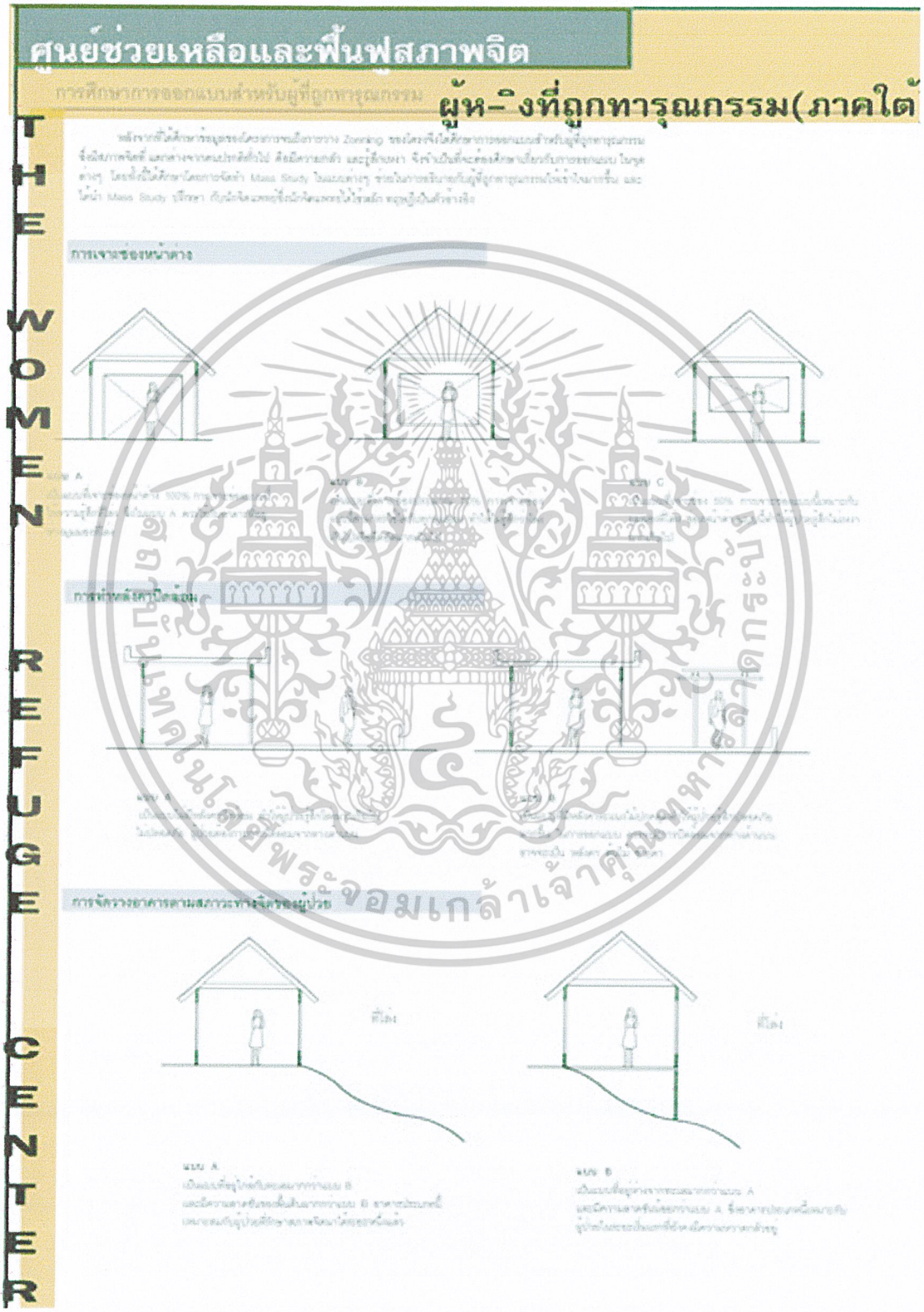

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

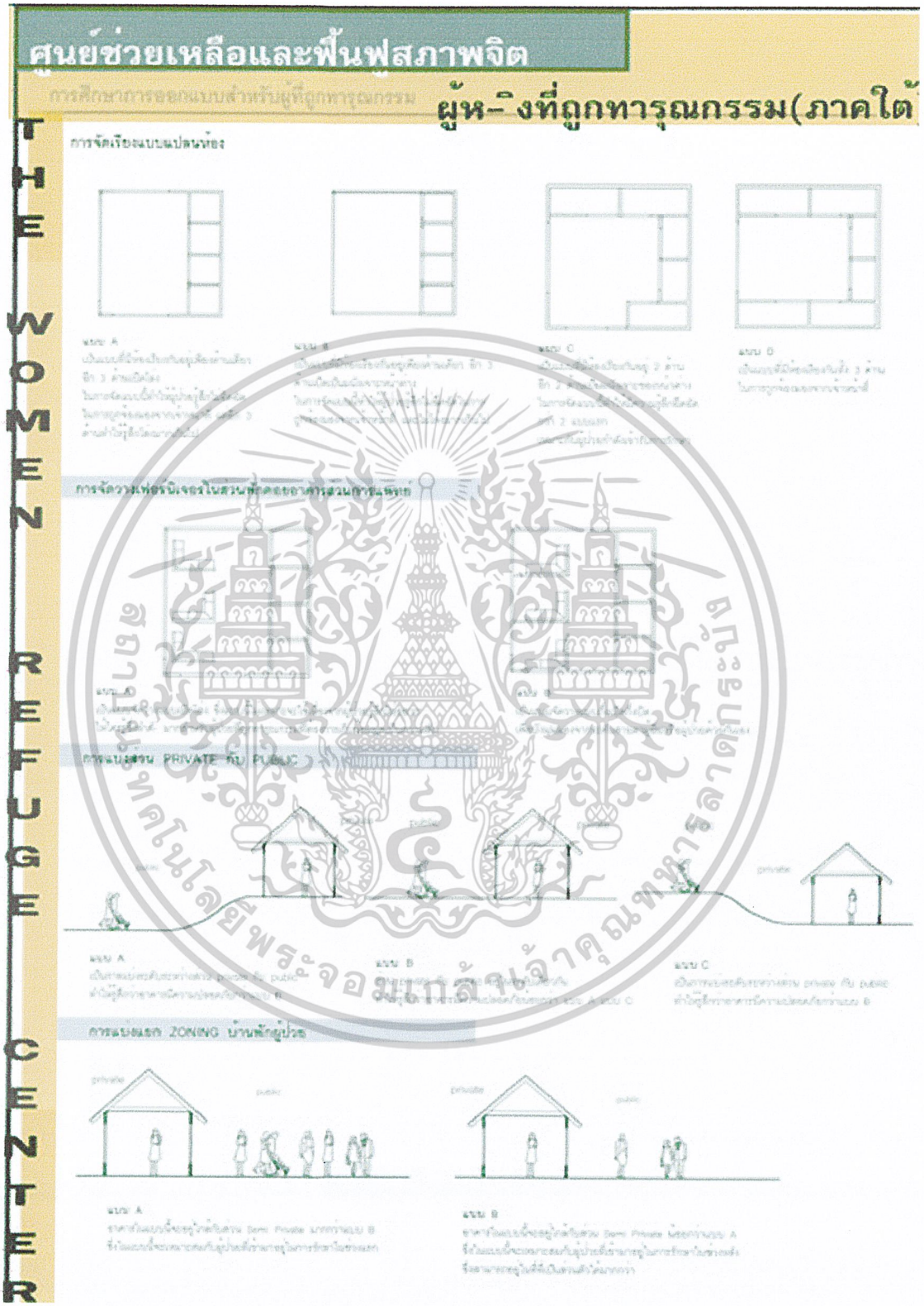

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

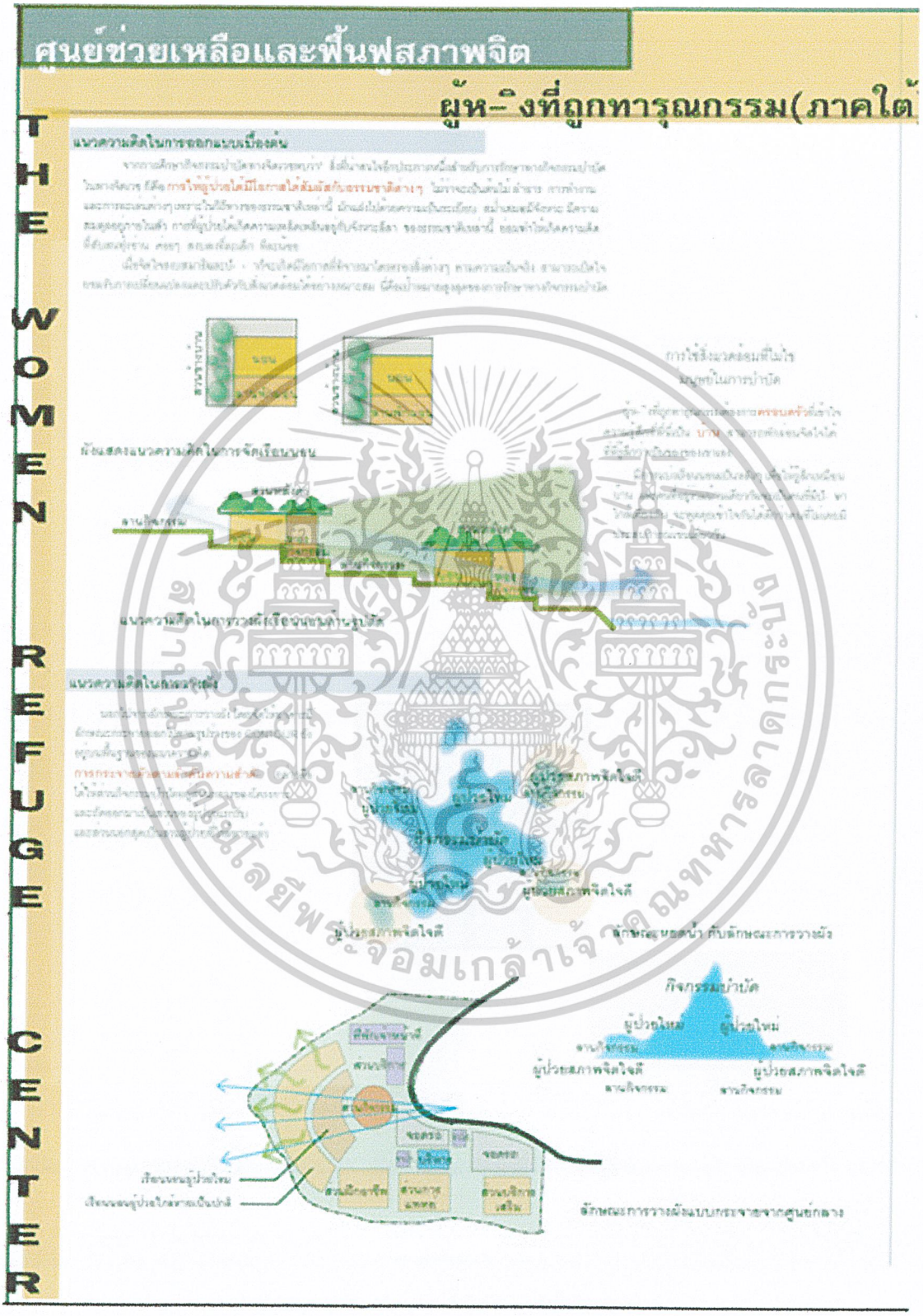

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

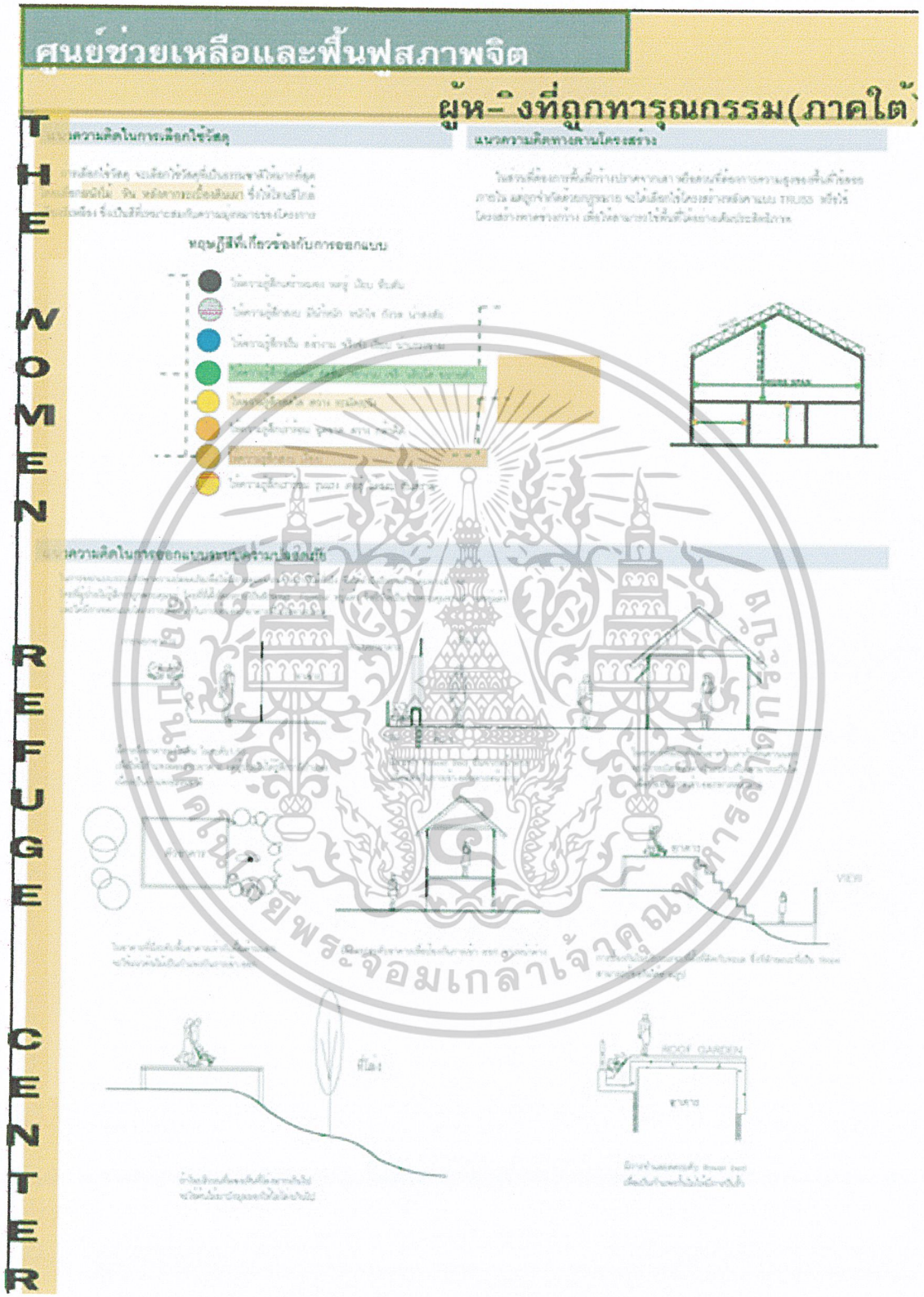

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

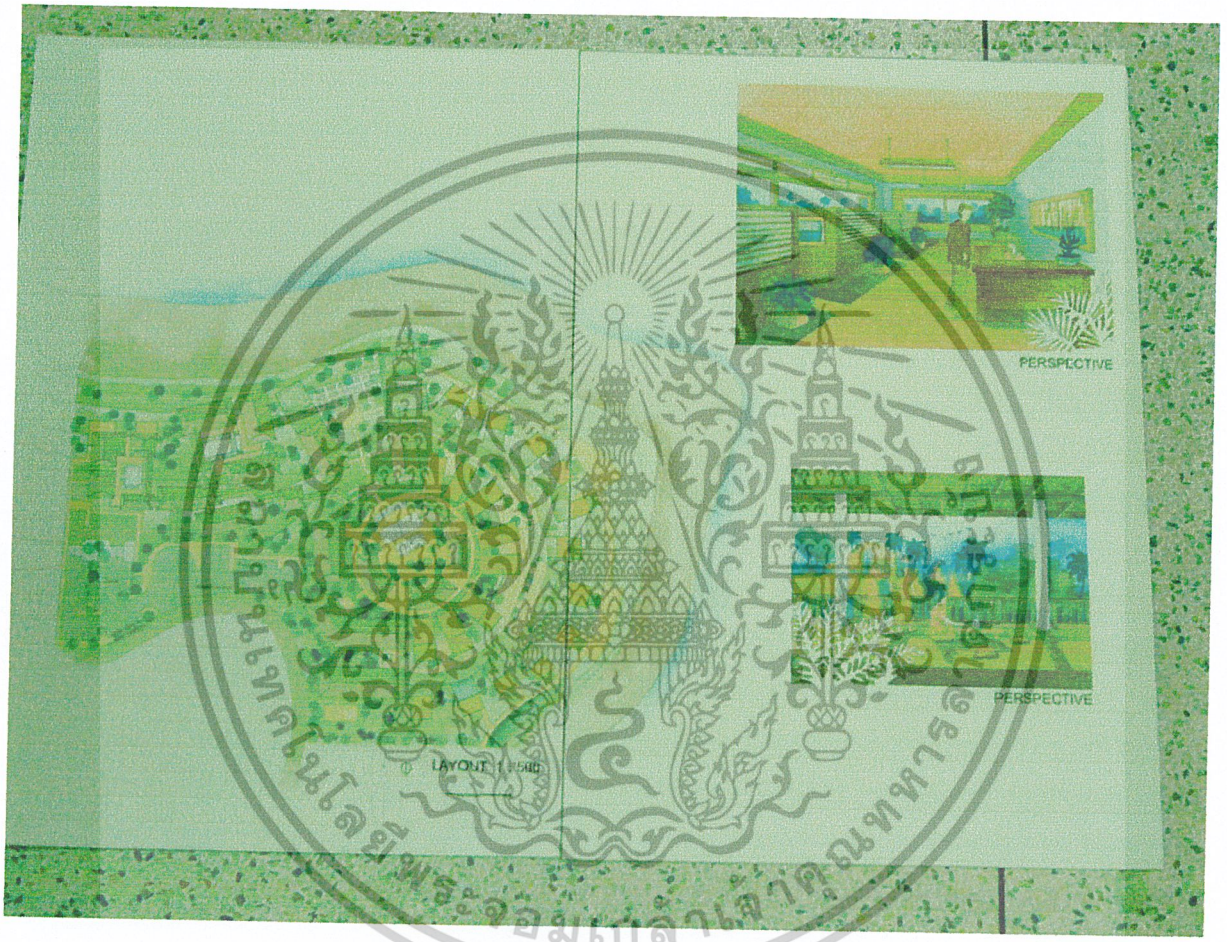

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

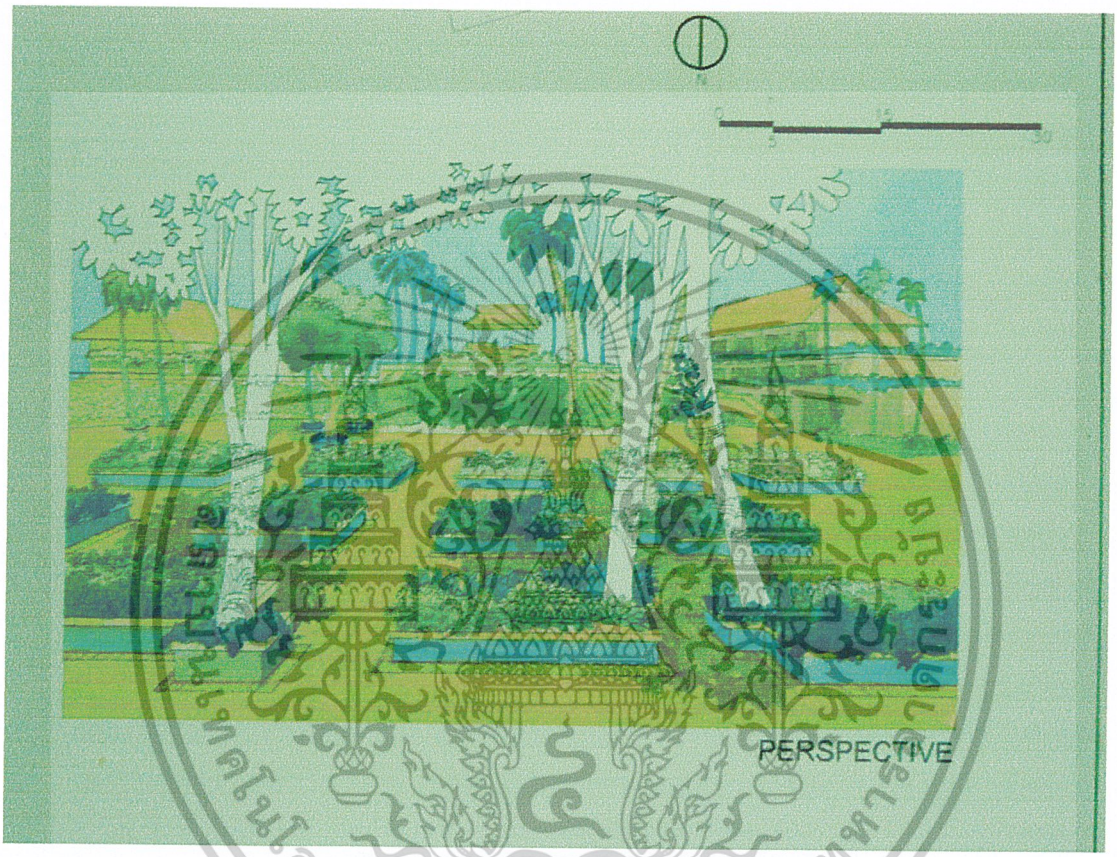

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

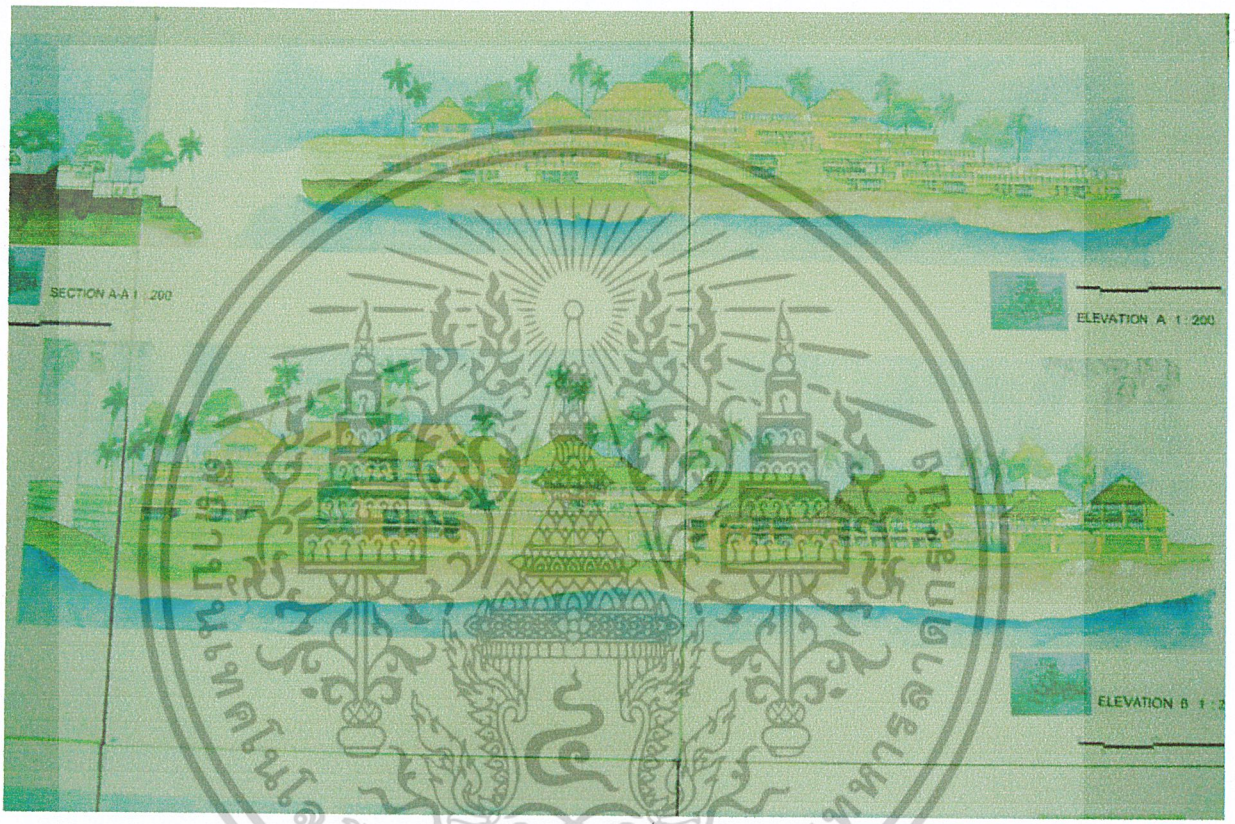

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

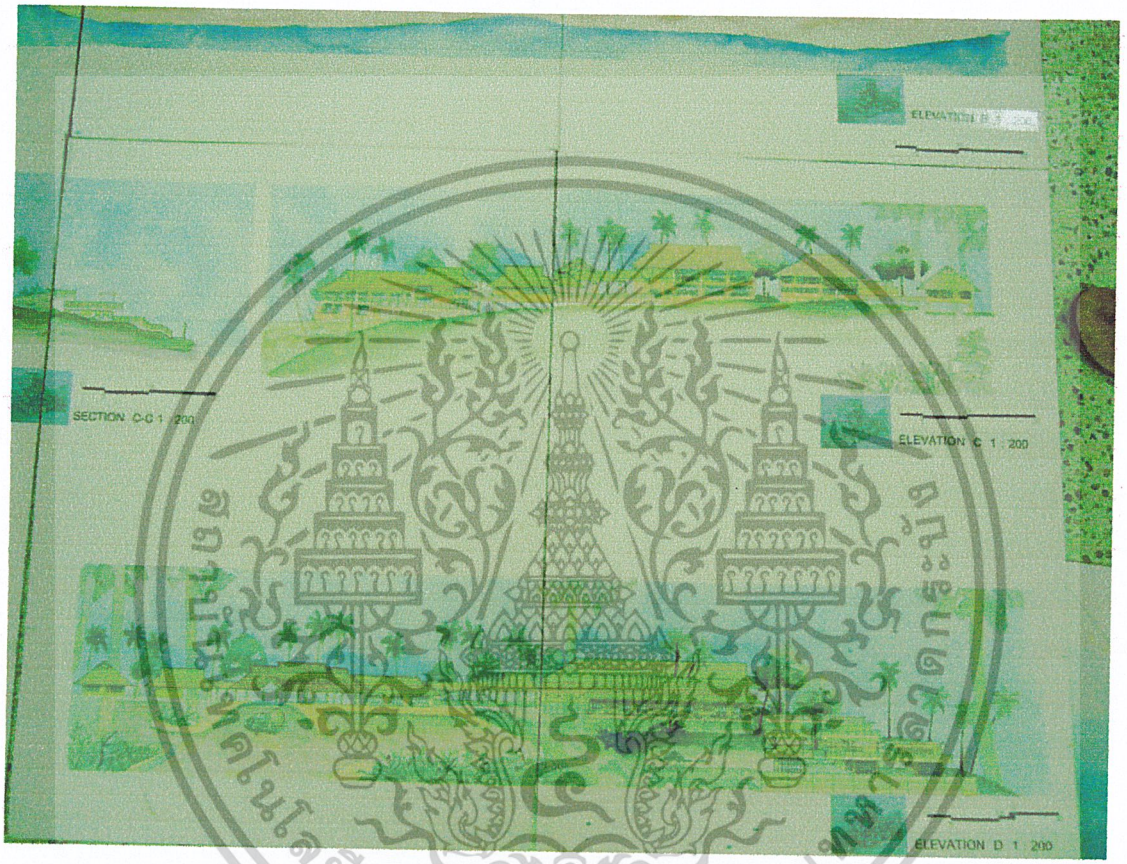

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

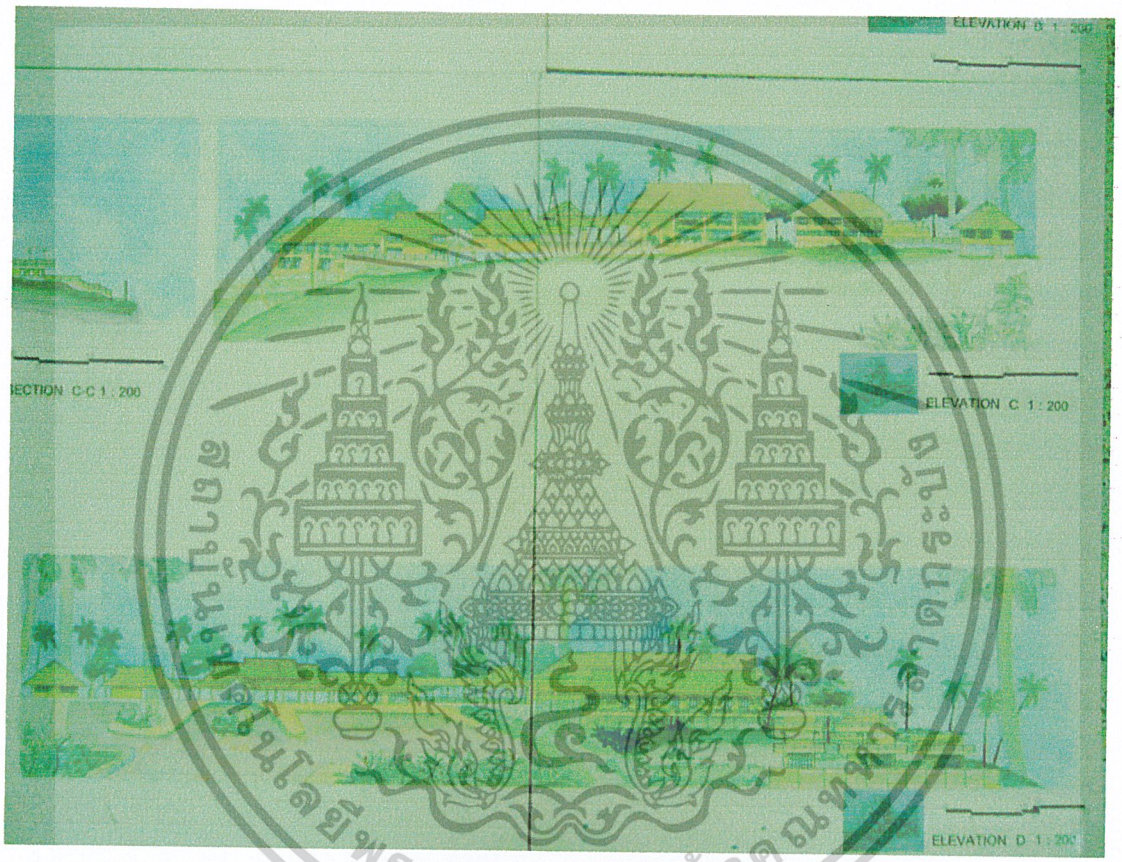

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

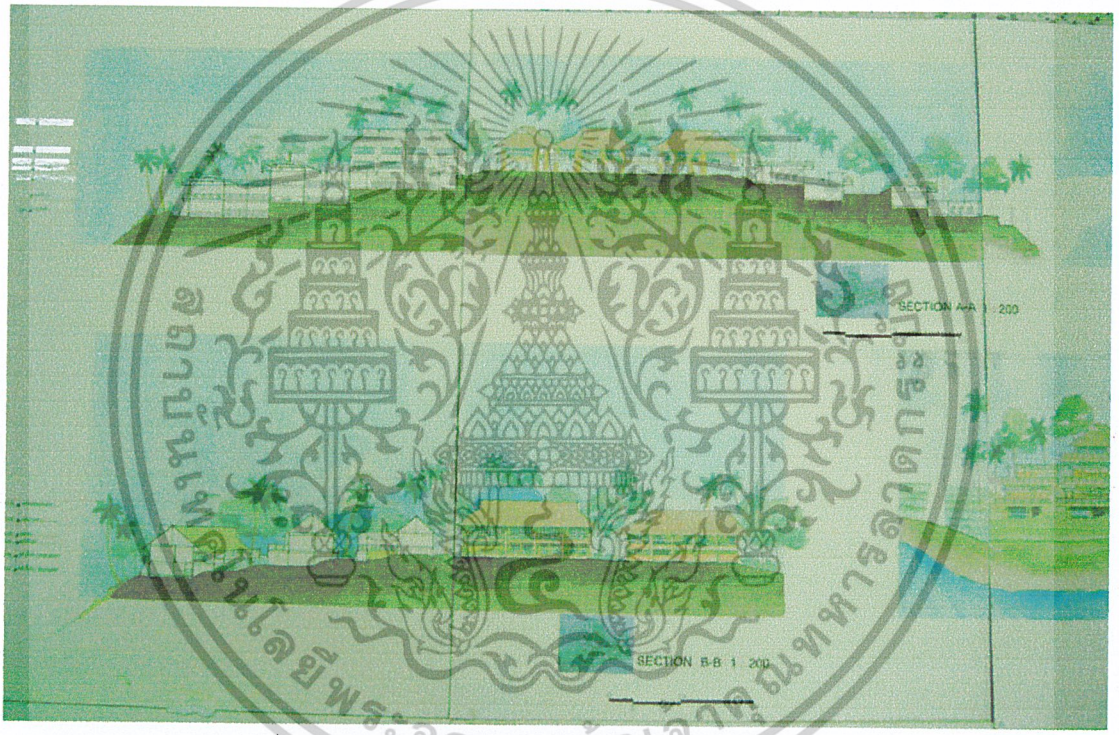

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

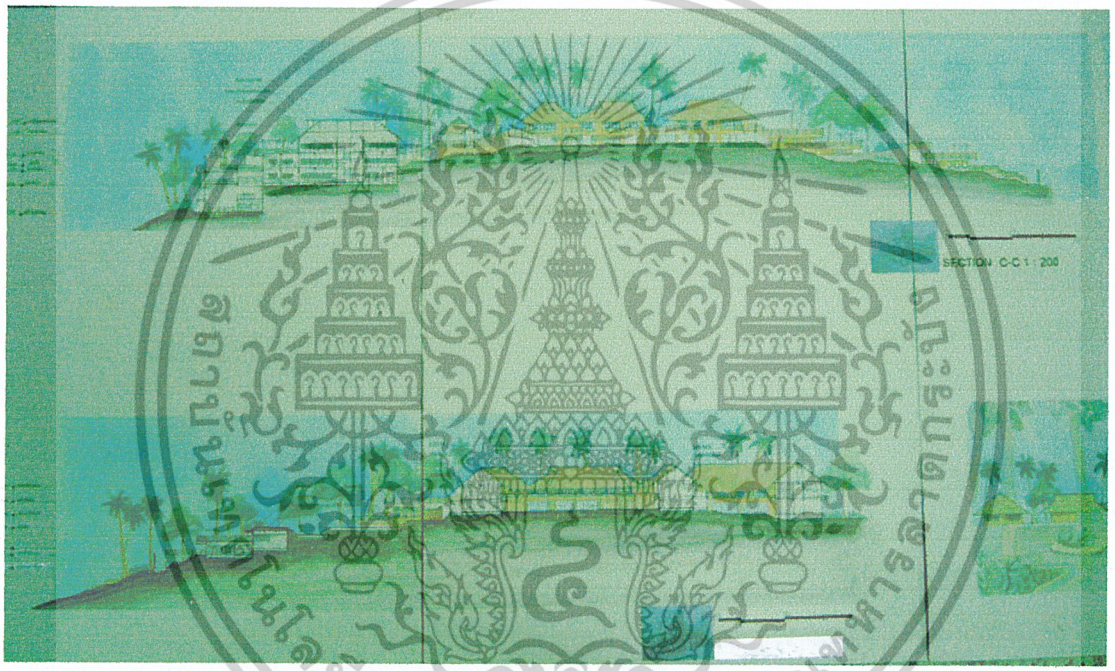

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

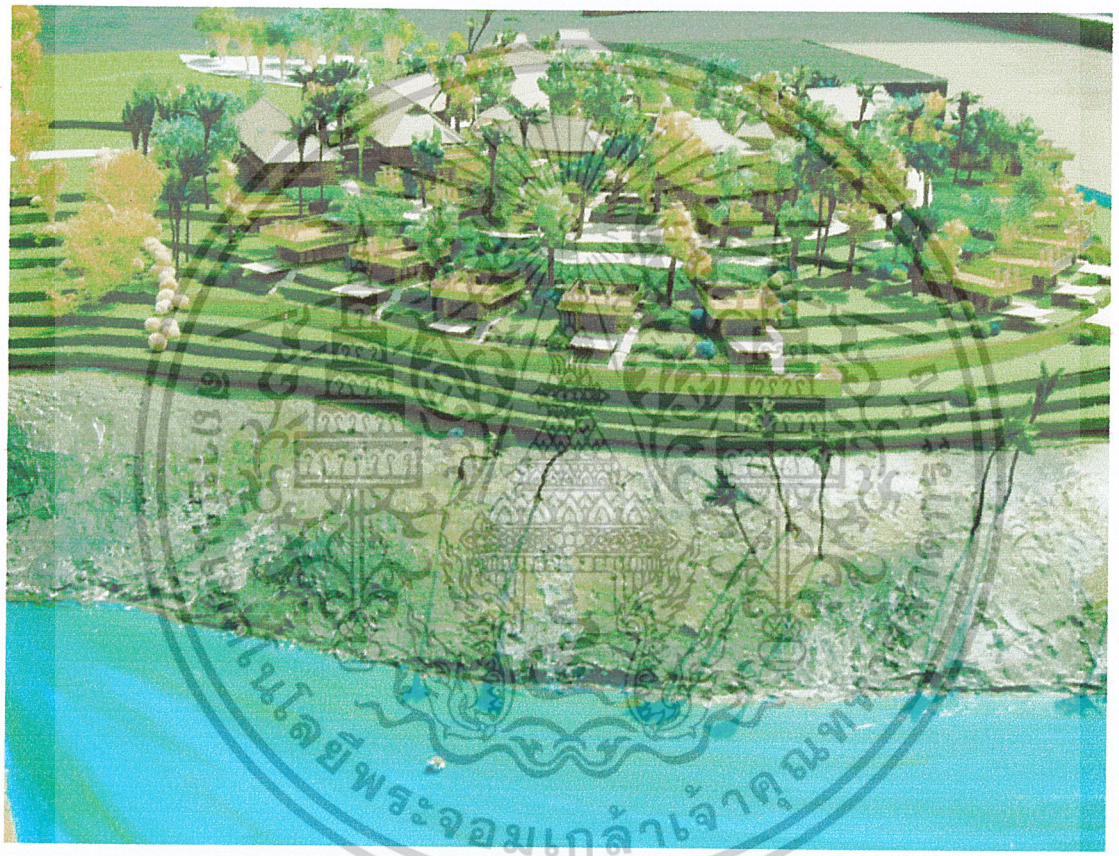

MODEL 1:200

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

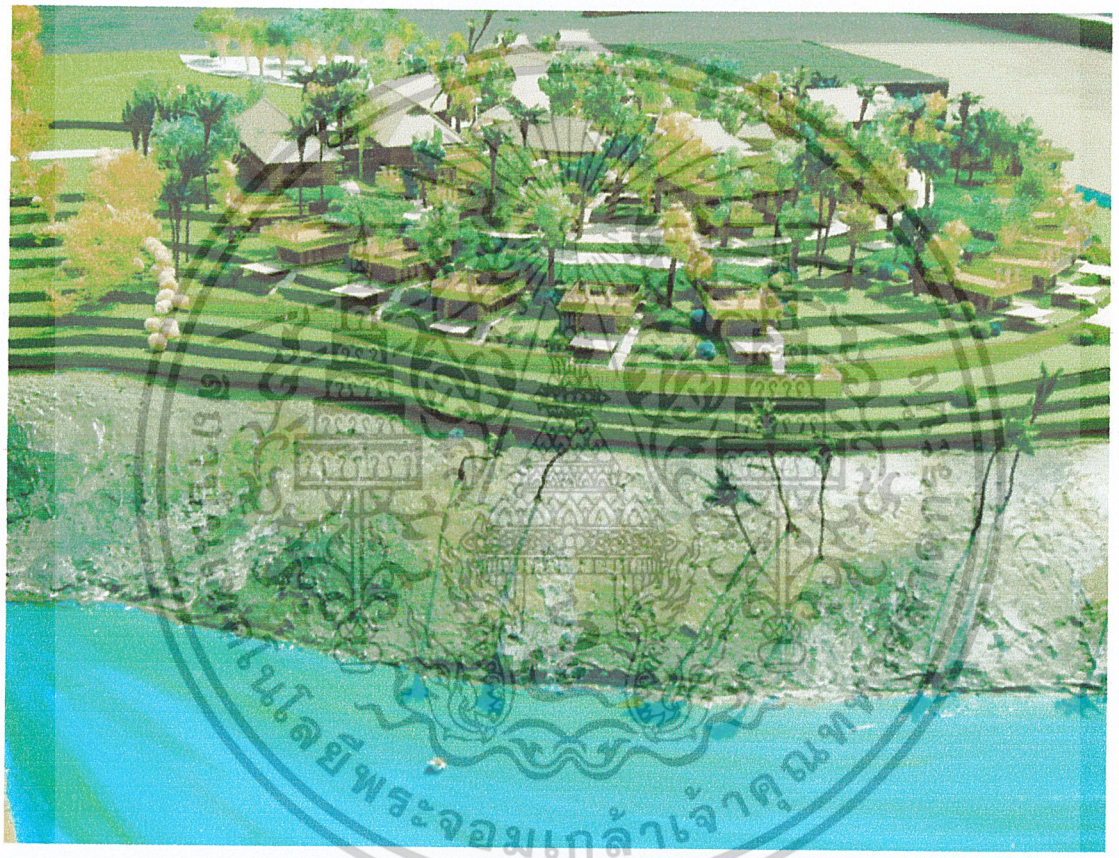

MODEL 1:200

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

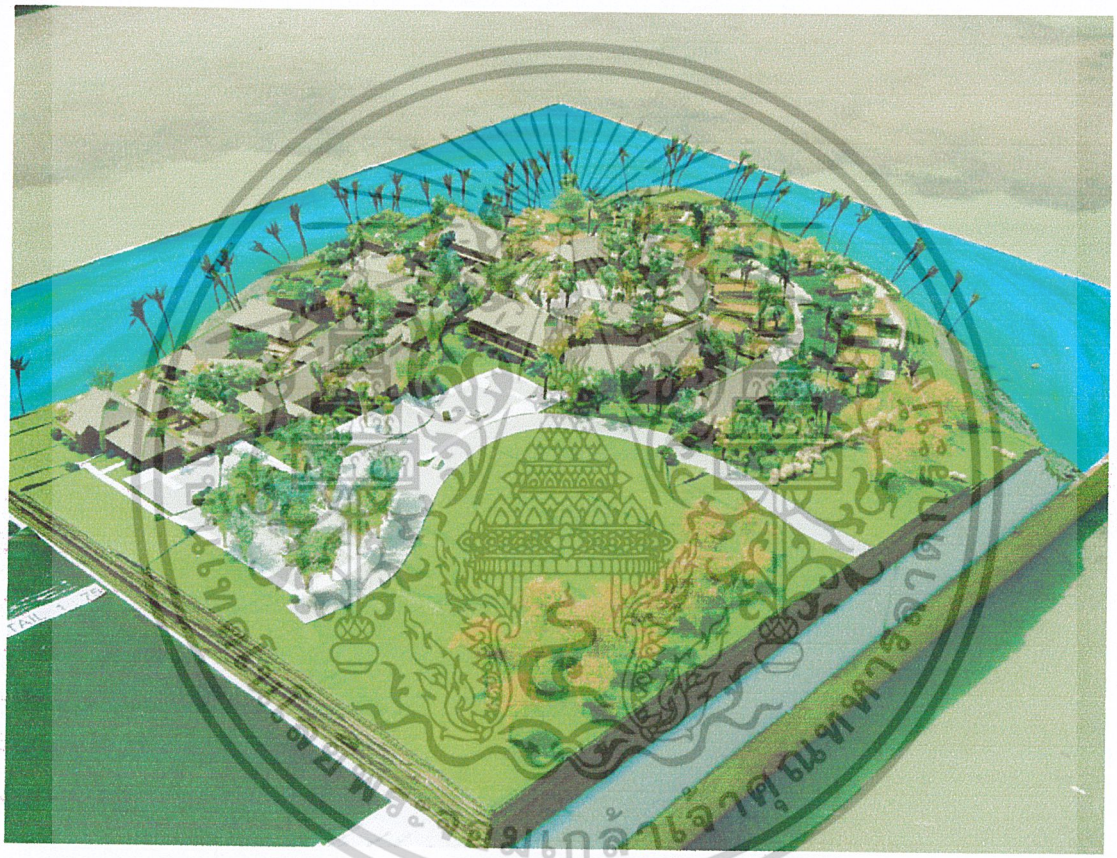

MODEL 1:200

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

MODEL 1:200

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

MODEL 1:200

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

MODEL 1:200

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

MODEL 1:200

MODEL 1:200

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

MODEL PROCESS

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

MODEL PROCESS

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

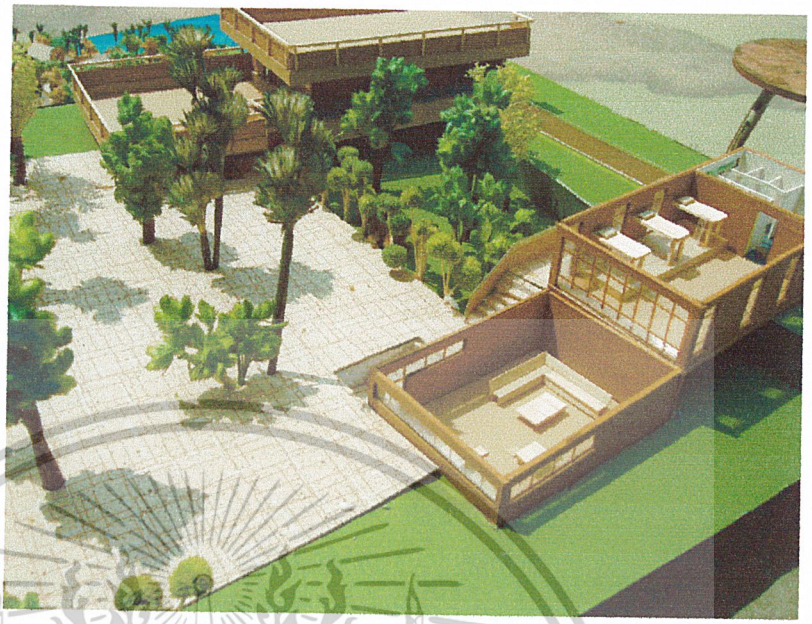

MODEL DETIAL

MODEL DETIAL

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

MODEL DETIAL

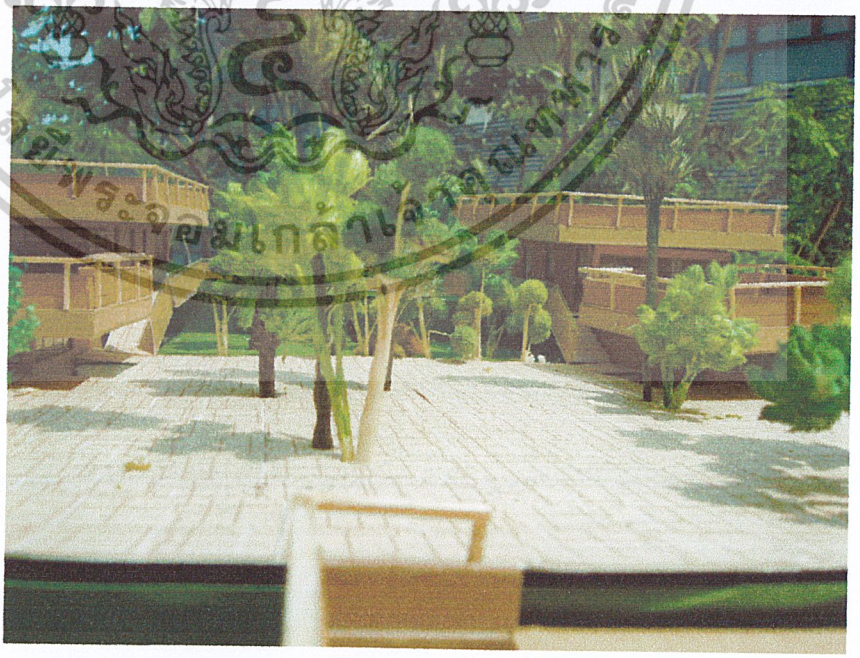

MODEL DETIAL

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

Emst Neufert , Architect's data , Granapa Publishing Limited , 1980

John Ray Hoke , Architectural Graphic standard , John Wiley , Inc

Alfred Rooth , New School Building , London : Thomas & Hudson press

มูลนิธิ ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก , กิจกรรมบำบัด , จิตเวชศาสตร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนพัฒนาสตรี ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549)

แผนพัฒนาสตรี ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) ได้รับความ
เห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2545 และให้ทุกหน่วยงานดำเนินการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติแบบ
บูรณาการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ (กสส.) จึงได้จัดประชุมชี้แจ้งอย่างต่อเนื่อง
กับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรประชาชน และสื่อมวลชน ในกรุงเทพมหานครและ
ทุกภูมิภาคทั่วประเทศ(จัดในพื้นที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการเป็นหลัก) รวม 5 ครั้ง ระหว่างเดือน สิงหาคม
- กันยายน 2545) เนื้อหาสรุปโดยย่อมีดังนี้

วิสัยทัศน์สตรีที่พึงประสงค์ :

ให้สตรีทุกคนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกด้าน สามารถพึ่งตนเองได้มีคุณภาพชีวิตที่ดี อยู่ในสังคมได้อย่างมี
ความสุขตลอดช่วงอายุ มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาและตัดสินใจในทุกด้านทุกระดับ ได้รับการคุ้มครองจากครอบครัว
ชุมชนและสังคม และได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอภาคกับชาย รวมทั้งได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ
และละเอียดอ่อนในเรื่องมิติหญิงชาย

วัตถุประสงค์ของแผนฯ :

เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและศักยภาพสตรีทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความถนัด สังคมและจิตใจ ขจัดการ
เลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบทั้งทางนิตินัยและพฤตินัยให้สตรีได้รับการคุ้มครองทุกด้านในฐานะที่มีศักดิ์ศรีความเป็น
มนุษย์เท่าเทียมบุรุษ และส่งเสริมให้สตรีมีส่วนร่วมอย่างจริงจังในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง รวม
ทั้งการพัฒนาสันติสุขในครอบครัว ชุมชน ประเทศและประชาคมโลก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป้าหมายหลักของแผนฯ :

ลดอัตราการไม่รู้หนังสือของสตรี คุ้มครองแรงงานนอกระบบ ลดอัตราการเจ็บป่วยและเสียชีวิตของสตรีจากโรคที่เป็น

สาเหตุสำคัญ เพิ่มการมีส่วนร่วมของสตรีในระดับตัดสินใจและจัดสรรทรัพยากร แก้ไขกฎหมายที่ขัดต่อความเสมอภาพตาม

บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีใน

ทุกรูปแบบ ออกพระราชบัญญัติขจัดความรุนแรงในครอบครัว ส่งเสริมเครือข่ายสื่อมวลชน สร้างองค์กรการเรียนรู้ในทุกชุมชน สร้างระบบเฝ้าระวังปัญหาและช่วยเหลือผู้ถูกกระทำรุนแรงในชุมชน มีข้อมูลตัวบ่งชี้สถานภาพสตรีตามมาตรฐานของสหประ

ชาชาติ และมีระบบสารสนเทศที่เชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานที่เป็นแหล่งข้อมูลมิติหญิงชาย

ยุทธศาสตร์การพัฒนาสตรี :

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาศักยภาพสตรี

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การให้สตรีมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจทุกระดับ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมความเสมอภาคและการคุ้มครองทางสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาสื่อเพื่อการดำเนินงานด้านสตรี

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาองค์กรและการบริหารจัดการเพื่อการดำเนินงานด้านสตรี

การแปลงแผน ฯ ไปสู่การปฏิบัติ

กลไกและหน่วยงานที่รับผิดชอบ

1. หน่วยงานกลาง นักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติเป็นผู้รับผิดชอบจัดทำแผนพัฒนาสตรีฯ ตีดตามประเมินผลและให้ความสนับสนุนแก่หน่วยงานและองค์กรในภาครัฐและเอกชน

2. หน่วยงานระดับนโยบาย มีส่วนในการกระตุ้นและผลักดันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแปลงแผนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ

ได้แก่ สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม

แห่งชาติ

3. หน่วยปฏิบัติ ได้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาครัฐ เอกชนองค์กรสตรีในพื้นที่ องค์กรที่เกี่ยวข้อง

4. หน่วยงานสนับสนุน ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสตรีฯรวมทั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตรวจสอบติดตามผลการ
ดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนดไว้ ได้แก่ องค์กร/กลุ่มสตรี สถาบันการศึกษา ศูนย์สตรีศึกษาใน
มหาวิทยาลัยต่าง ๆ สื่อมวลชน
องค์กรสาธารณประโยชน์ ประชาชน ชุมชน
5. ผู้บริหารด้านการเสริมสร้างบทบาทชายหญิง และศูนย์ประสานด้านความเสมอภาคระหว่างหญิง
ชายในกระทรวงทบวงกรม
มีรองปลัดกระทรวง 1 คน หรือรองอธิบดี 1 คน ทำหน้าที่บริหารด้านการเสริมสร้างบทบาทหญิงชาย
(Chief Gender
Eguality Officer -CGEO) ในหน่วยงานรวมทั้งมอบหมายหน่วยงานระดับกองทำหน้าที่ศูนย์
ประสานงานด้านความเสมอ
ภาคระหว่างหญิงชาย(Gender Focal Point) และจัดทำแผนแม่บทด้านการส่งเสริมความเสมอภาค
ระหว่างหญิงชาย
ในแผนงาน/โครงการของหน่วยงานซึ่งจะเป็นกลไกที่เอื้อมต่อการประสานงานการแปลงแผนพัฒนา
สตรีฯไปสู่การปฏิบัติ และ
การติดตามผลในระดับกระทรวง ทบวง กรม

แผนพัฒนาสตรีกรุงเทพมหานคร
ในแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 9(พ.ศ.2545-2549)
กรุงเทพมหานคร เป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย ว่าด้วย ระเบียบบริหารราชการ ทาง
แผ่นดิน เป็นองค์
การบริหารราชการซึ่งประกอบด้วย สภากรุงเทพมหานคร กับ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่มาจาก
การเลือกตั้งของประชาชน
โดยให้บริการในทุกด้านทั้งสุขภาพอนามัย ความเป็นอยู่ ความปลอดภัยและสงบสุขของประชากรที่
อาศัยอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหา
นครและผู้ที่เข้ามาใช้บริการประมาณ 10 ล้านคน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2544
กำหนดให้ทุกกระทรวง
ทบวง กรมมีรองปลัดกระทรวง 1 คน หรือรองอธิบดี 1 คน ทำหน้าที่บริหารด้านการเสริมสร้างบทบาท
หญิงชาย(Chief
Gender Eguality Officer -CGEO) ในหน่วยงานรวมทั้งมอบหมายหน่วยงานระดับกองทำหน้าที่ศูนย์
ประสานงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย(Gender Focal Point) และจัดทำแผนแม่บทด้านการส่งเสริมความเสมอภาค
ระหว่างหญิงชายในแผนงาน/โครงการของหน่วยงานซึ่งจะเป็นกลไกที่เอื้อมต่อการประสานงานการแปลงแผนพัฒนาสตรีฯ
ไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามผลในระดับกระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานครได้ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี โดยแต่งตั้ง
นางณฐนนท ทวีสิน รองปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการด้านเด็ก สตรี ผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสของ
กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีหน้าที่
1.ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของกรุงเทพมหานครและหน่วยงานภายนอกได้ตระหนัก และ รับรู้ ถึงการดำเนินการด้านเด็กสตรีผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสและร่วมประสานการดำเนินการ ร่วมกันเพื่อป้องกันในการละเมิดสิทธิ
เด็ก สตรีและ มนุษยธรรม โดยเน้นกระบวนการป้องกันปกป้องคุ้มครองแก้ไขบำบัดฟื้นฟู
2. ประสานงานกับหน่วยราชการอื่น องค์กรของรัฐ และองค์กรเอกชน ในการดำเนินการร่วมกันพร้อมดำเนินการตามนโยบาย
ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร
3. รับฟังข้อเสนอแนะและข้อร้องเรียนความเดือดร้อนให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการช่วยเหลือและการพัฒนาเด็ก สตรี ผู้สูง
อายุ และผู้ด้อยโอกาสทุกกลุ่ม เพื่อให้เกิดการทำงานที่ครบวงจร และมีเครือข่าย ในการ ประสานงานทุกด้าน
4. จัดทำโครงการและกิจกรรมเพื่อให้กระบวนการช่วยเหลือ การแก้ไข การพัฒนา ปกป้อง และการคุ้มครองเป็นไปในทิศทาง
เดียวกัน พร้อมระดมทรัพยากรที่จำเป็นมาให้การสนับสนุน ในกิจกรรมต่างๆ

การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ

การแปลงแผนฯไปสู่การปฏิบัติ กรุงเทพมหานครจะดำเนินการหลังจากการประชุมชี้แจงแผนพัฒนาสตรี ฯ ของสำนักงาน
คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ (กสส.) ได้สรุปเสร็จสิ้นลงและแจ้งให้กรุงเทพมหานครดำเนินการ ซึ่งการ
จัดทำแผนปฏิบัติการด้านสตรีของกรุงเทพมหานคร จะอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของนางณฐนน ทวีสิน รองปลัดกรุงเทพมหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นครในฐานะผู้อำนวยการศูนย์ ด้วยการบูรณาการโครงการ/กิจกรรมในแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2545-2549)

และในแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2545-2549)นั้น ได้สนับสนุนเสริมสร้างศักยภาพให้กับ ข้าราชการหญิงของ

กทม.มีบทบาทใกล้เคียงกับผู้ชายในทุกส่วนงานเช่น เพิ่มโอกาสให้ข้าราชการหญิงเข้าไปมีบทบาทเพิ่มขึ้น เช่น งานด้านอุบัติภัย

ดับเพลิง ซึ่งก่อนหน้านี้มีการขีดวงจำกัดให้ข้าราชการชาย จัดการดูแลเท่านั้น และจัดตั้งศูนย์อำนวยการด้านเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ

และผู้ด้อยโอกาสของกรุงเทพมหานครให้เป็นศูนย์กลางในการประสานสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานทั้งในและนอก

สังกัดกรุงเทพมหานครเช่นการจัดตั้งศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก สร้างระบบเฝ้าระวังปัญหาและช่วยเหลือผู้ถูกกระทำรุนแรงในชุมชน

(โครงการนำร่อง) พัฒนาระบบสารสนเทศและเครือข่ายการทำงาน สำหรับการดำเนินงานในระดับชุมชน มีการสนับสนุน

การมีส่วนร่วมของสตรีและพัฒนาบทบาทศักยภาพสตรีให้มีส่วนร่วมได้อย่างเต็มที่ อัตราการเจ็บป่วยและเสียชีวิตของสตรีจาก

โรคติดต่อและไม่ติดต่อที่เป็นสาเหตุสำคัญของการเสียชีวิต เช่น โรคเอดส์

เป้าหมายแผนปฏิบัติการด้านสตรีของกรุงเทพมหานคร

1. ขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ ขจัดความรุนแรงในครอบครัว
2. สร้างระบบเฝ้าระวังปัญหาและช่วยเหลือผู้ถูกกระทำรุนแรงในชุมชน
3. ลดอัตราการเจ็บป่วยและเสียชีวิตของสตรีจากโรคที่เป็นสาเหตุสำคัญ
4. เพิ่มการมีส่วนร่วมของสตรีในระดับตัดสินใจและจัดสรรทรัพยากร
5. สร้างองค์กรการเรียนรู้ในทุกชุมชน
6. ลดอัตราการไม่รู้หนังสือของสตรี
7. มีระบบเครือข่ายคนทำงานและสารสนเทศเพื่อเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานที่เป็นแหล่งข้อมูลมิติหญิงชาย
8. ประเมินผลตามข้อมูลตัวบ่งชี้สถานภาพสตรีตามมาตรฐานของสหประชาชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>แบบจำลองการรักษาทางกิจกรรมบำบัด</u>

(Model of Occupational Therapy)

แบบจำลอง (Model) คือทฤษฎีหรือตัวแทนของทฤษฎีที่ใช้อธิบายปรากฏการณ์จริงแบบง่ายๆ แบบจำลองของการรักษาทางกิจกรรมบำบัด คือ ทฤษฎีที่อธิบายกระบวนการรักษาทางกิจกรรมบำบัด

กิจกรรมบำบัดในระยะเริ่มแรก ยังไม่มีทฤษฎีหรือรูปแบบที่แน่นอนเป็นของตนเอง ยังคงอาศัยทฤษฎีหรือรูปแบบในวิชาการอื่นๆ เช่นรูปแบบทางการแพทย์ (Medical Model) รูปแบบทางด้านสุขอนามัย (Health Model) จากนั้นก็จะมีการพัฒนารูปแบบเป็นของตนเองเรื่อยมา จนกระทั่งปี พ.ศ. 2513 จึงได้เริ่มพัฒนารูปแบบที่แน่นอนขึ้น โดย Ann Mosey และให้ชื่อรูปแบบนี้ว่า Bio-psychosocial model (รูปที่ 3) Mosey ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของคนเราว่า จะต้องประกอบไปด้วยส่วยผสมทางร่างกาย จิตใจและสังคม

ดังการรักษาในแนวทฤษฎีของ Mosey จึงมุ่งที่จะให้ความสำคัญกับองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ไปพร้อมๆกันด้วย

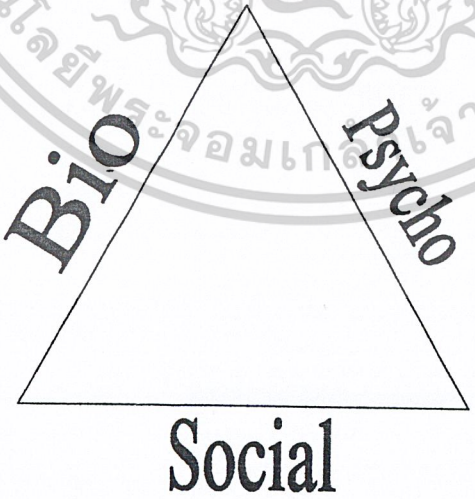

รปที่ 3 Biopsychosiocial Model by Ann Mosey

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากนั้นในปี พ.ศ. 2523 ก็ได้มีรูปแบบใหม่เกิดขึ้นอีกรูปแบหนึ่งมีชื่อว่า Model of Human occupation เสนอโดย Reed และ Sanderson (รูปที่ 4)

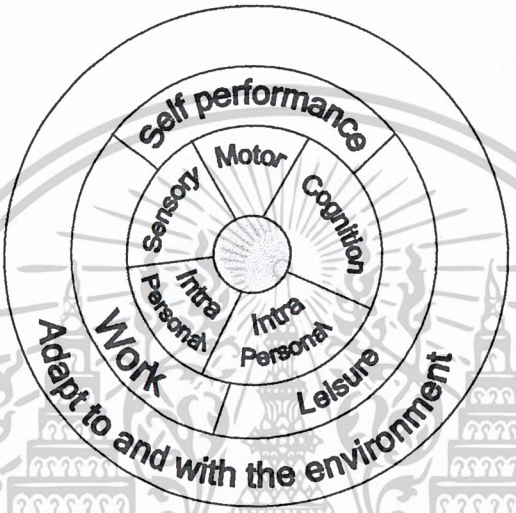

รูปที่ 4 Model of Human occupation by Reed

Reed ได้เปรียบชีวิตมนุษย์ว่า เป็นเสมือนวงกลมสามวงที่วางเรียงซ้อนกันอยู่ กล่าวคือมีวงกลมที่เล็กสุดอยู่ในสุด วงกลางใหญ่โตขึ้นมาหน่อย และมีวงนอกซึ่งเป็นวงกลมที่ใหญ่สุดอยู่นอกสุด วงกลมนอกสุดนี้คือโลกภายนอก หรือสิ่งแวดล้อมรอบตัวเรานั้นเอง ซึ่งเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อ ชีวิตของเรามากทั้งทางตรงและโดยทางอ้อม

วงที่สอง เล็กลงไปอีกชั้นหนึ่งอยู่ภายในวงกลมวงแรกซึ่งเป็นส่วนของพฤติกรรมต่างๆ ที่คนเราแสดงออกมาเป็นกิจกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการทำงาน อ่านหนังสือ ฟังเพลง การเดินทาง ตลอดจนการดูแลรักษาตนเองรวมทั้งข้าทาสบริวารให้มีความสุข Reed ได้แบ่งกิจกรรมเหล่านี้ออกเป็น 3 ประเภท คือ การทงาน (Work) การดูแลรักษาตนเอง (Self performance) และกิจกรรมในยามว่าง(Leisure) ซึ่งกิจกรรมเหล่าเป็นเครื่องชี้ถึงประเภทของคนได้เช่นกัน เช่น ถ้าใครทำงานมากไป ไม่ยอมพักผ่อนหย่อนใจ ไม่สนใจตนเองจนหนวดเครารุงรังแบบนักวิทยาศาสตร์ทั้งหลายเราก็เรียกพวกนี้ว่าคนบ้างาน (Workaholic) ถ้าใครไม่ยอมทำงานหรือไม่มีงานทำ หรือเกษียรอายุ เราก็เรียกคนประเภท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลังนี้ว่าคนว่างงาน (Jobness) หรือ(retired) จากการศึกษาของ Reed พบว่าคนสองจำพวกนี้มีแนวโน้นที่จำมีปัญหาทางจิตมากที่สุด

วงกลมที่เล็กที่สุดซึ่งอยู่ข้างในสุด ซึ่งเป็นวงกลมที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นวงกลมที่ควบคุมปฏิกิริยาต่างๆ ที่แสดงออกในวงกลมอีกสองวงข้างนอก วงกลมวงในสุดนี้ที่แท้ก็คือ ตัวคนเรานั้นเอง อันประกอบไปด้วย การรับรู้ (sensory) การเคลื่อนไหว (motor) ความรู้ความเข้าใจ (cognition) การเป็นมิตรกับตนเอง (intrapersonal relationship) ไม่อยากพบหน้าใคร (interpersonal relationship) ด้วย คนเราจะเข้าลักษณะครบสามสิบสองประการได้ จำเป็นจะต้องมีองค์ประกกอบทั้ง 5 อย่างนี้ครบถ้วน จะขาดเสียอันหนึ่งอันมิได้ ถ้าองค์ประกอบใดเสีย องค์ประกอบอื่นก็จะพลอยเสียหน้าที่ไปด้วย เช่น ผู้ป่วยที่มีปัญหาการเคลื่อนไหว (motor) เพราะสูญเสียแขนขา อาจจะนำมาซึ่งการสูญเสียความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง (intrapersonal relationship) ไม่อยากพบใคร (interpersonal relationship) นอนอยู่แต่ในบ้านเฉยๆ นานวันเข้าความคิดความอ่านต่างๆ (cognition) ก็จะพลอยเชื่องช้าตามไปด้วย หรือผู้ที่อกหักผิดหวังจากความรัก (interpersonal relationship)ก็อาจจะเกิดความรู้สึกที่ไม่ดีต่อตัวเอง (intrapersonal relationship) เกิดการเรียนรู้ว่า ความรักเป็นสิ่งเลวร้าย (cognition) หมดกำลังใจ โสกเศร้าเสียใจ เก็บกดเอาไว้มากๆ อาจก่อให้เกิดอาการทางการเคลื่อนไหวของร่างกาย (motor) อันเนื่องมาจากจิตใจได้ (psychosomatic psychosis) ผลดังกล่าว ย่อมกระทบกระเทือนถึงหน้าที่การงาน หรือการดำรงชีวิตและการปรับปรุงตัวอยู่ในสังคมอย่างเลี่ยงไม่ได้ แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ดังแผนภูมิ รูปที่ 5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

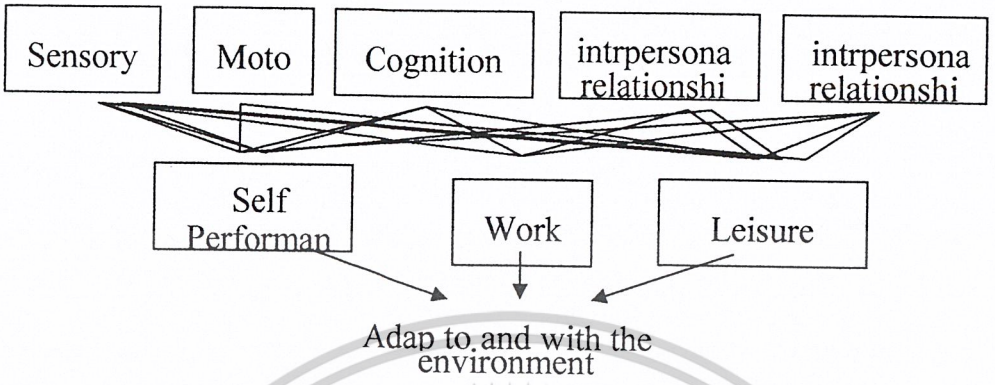

ดังนั้นเป้าหมายสูงสุดในการรักษาทางกิจกรรมบำบัด ตามแนวคิดของ Reed จึงอยู่ที่การให้ผู้ป่วยสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม (Adapt to and with the environment) ให้ได้ โดยมีรากฐานมาจากความสมดุลในการทาน (Work) การบำรุงรักษาตนเอง (Self performance or Activity of Daily Living, ADL) และการมีเวลาว่างในการพักผ่อนหย่อนใจ (Leisure) สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ ให้ผู้ป่วยมีองค์ประกอบทั้ง 5 คือ มีประสาทสัมผัสทั้ง 5 (sensory) ความรู้ความเข้าใจ(cognition) การรู้จักตนเอง (intrapersonal relationship) และการรู้จักสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น(interpersonal relationship) ที่ดีด้วย

รูปแบบตามแนวคิดของ Reed นับว่าช่วยอธิบายองค์ประกอบ และโครงสร้างทางปฏิบัติสัมพันธ์ ของส่วนต่างๆ ในงานทางกิจกรรมบำบัด และประโยชน์อื่นๆ อีกหลายประการ แต่อย่างไรก็ตามรูปแบบนี้ก็ยังมีข้อจำกัดอยู่บางประการ เช่น รูปแบบนี้อธิบายปรากฏการณ์ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ง่ายเกินความเป็นจริง เนื่องจากกระบวนการรักษากิจกรรมบำบัดและชีวิตคนเรามีลักษณะเป็นพลวัต (dynamic) แบบจำลองของ Reed มีลักษณะแนวคิดที่คงที่ (static concepts) ดังนั้นแบบจำลองสองรูปแบบนี้จึงยังไม่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการรักษากับการเปลี่ยนแปลงในตัวเราได้ตามคามเป็นจริงเท่าใดนัก

ดังนั้นในปีเดียวกันนี้ (พ.ศ. 2523) Gary Keilhofner จึงได้สร้างแบบจำลองขึ้นมาอีกรูปแบบหนึ่ง (รูปที่ 6) ซึ่งมีองค์ประกอบต่างๆ ใกล้เคียงกับแนวคิดของ Reed เพียงแต่รูปแบหลังนี้สามารถแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ในการรักษาทางกิจกรรมบำบัด กับการดำเนินการเปลี่ยนแปลง (dynamic) ในตัวคนเราได้ดีกล่าวคือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

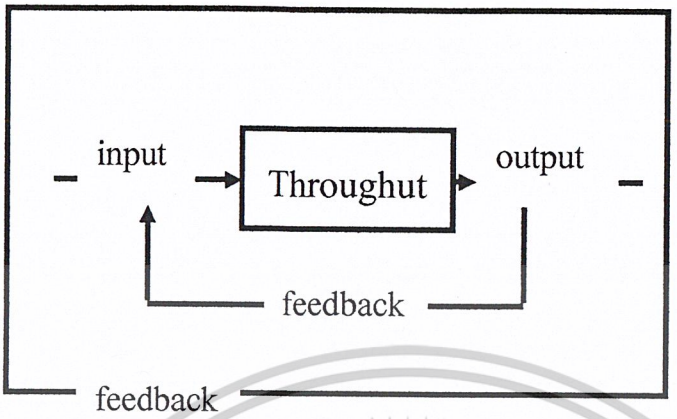

รูปที่ 6 แสดง Model of human occupation โดย Gary Keilhofner*

Keilhofner ได้เปรียบชีวิตมนุษย์ว่าคล้ายกับระบบอะไรสักอย่างหนึ่งมีลักษณะเป็นระบบเปิด (open system) อยู่ท่ามกลางสิ่งแวดล้อม มีการรับ แปรผล แสดงผล ทางข้อมูลต่างๆ ต่อสิ่งแวดล้อมตลอดเวลาโดยผ่านหน่วยต่างๆ ของระบบที่ทำงานร่วมกัน 4 หน่วยคือ

1. หน่วยป้อนข้อมูล (input)
2. หน่วยควบคุมและจัดระเบียบข้อมูล (Throughput)
3. หน่วยแสดงผล (output) และ
4. หน่วยรับข้อมูลย้อนกลับ (feedback) จากการแสดงผลจากสิ่งแวดล้อม

หน่วยต่างๆ ทั้ง 4 หน่วยนี้ ในคนปกติจะมีการทำงานรวมกันอย่างมีระบบ โดยเริ่มจากเมื่อมีการป้อนข้อมูลจากสิ่งแวดล้อมเข้าสู่ภายในระบบ (input) ระบบก็จะทำการคัดเลือกเรียบเรียงปรุงแต่ง (volition) ข้อมูลให้เป็นระบบ (Throughput) โดยอาศัยประสบการณ์หรือข้อมูลที่มีอยู่เดิมเป็นเกณฑ์อ้างอิง

*** รายละเอียดหากสนใจมีอยู่ในหนังสืออ้างอิง ***

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากนั้นจึงตอบสนองออกมาทางหน่วยแสดงผล (output) เป็นพฤติกรรมต่างๆในชีวิตประจำวัน เช่น การทำงาน การเรียนหนังสือ เดินเล่น อาบน้ำแต่งตัว ฯลฯ เป็นต้น ผลของการแสดงพฤติกรรมต่างๆ ดังกล่าวยอมส่งผลและได้รับการสนองตอบจากสิ่งแวดล้อมทางตรงและทางอ้อมทั้งทางบวกและทางลบเป็นข้อมูลย้อนกลับ (feedback) สู่ระบบ เพื่อพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขให้ระบบดีขึ้นเรื่อยๆ เพื่อให้ปรับปรุงตัวอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่อยู่โดยรอบระบบให้ได้ ซึ่งความสามารถของระบบหรือคนเราที่แตกต่างกันของแต่ละคน อยู่ตรงนี้นี่เอง

การประยุกต์รูปแบบจำลองของ Keilhofner กับการรักษาทางกิจกรรมบำบัด

ในทางจิตวิทยาในปัจจุบันนี้ เรามีความเชื่อกันว่า มนุษย์เราแต่ละคนมักจะเป็นอย่างที่เราคิด ถ้าเราคิดอย่างไรเราก็จะเป็นอย่างนั้น เพราะความคิดเป็นแรงผลักดันทำให้คนเราแสดง พฤติกรรมต่างๆ ซึ่งหากทำบ่อยๆ ซ้ำๆ เป็นนิสัย ก็จะปลูกฝังเป็นบุคลิดของแต่ละคน ซึ่งส่งผลถึงมีการมีชีวิตที่แตกต่างกันในสังคม ทั้งในคนปกติ หรือผู้ที่มีความเจ็บป่วย สามารถแสดงความ สัมพันธ์ระหว่างความคิด นิสัยบุคลิก และการกระทำของคนเราได้ดังแผนภูมิรูปที่ 7

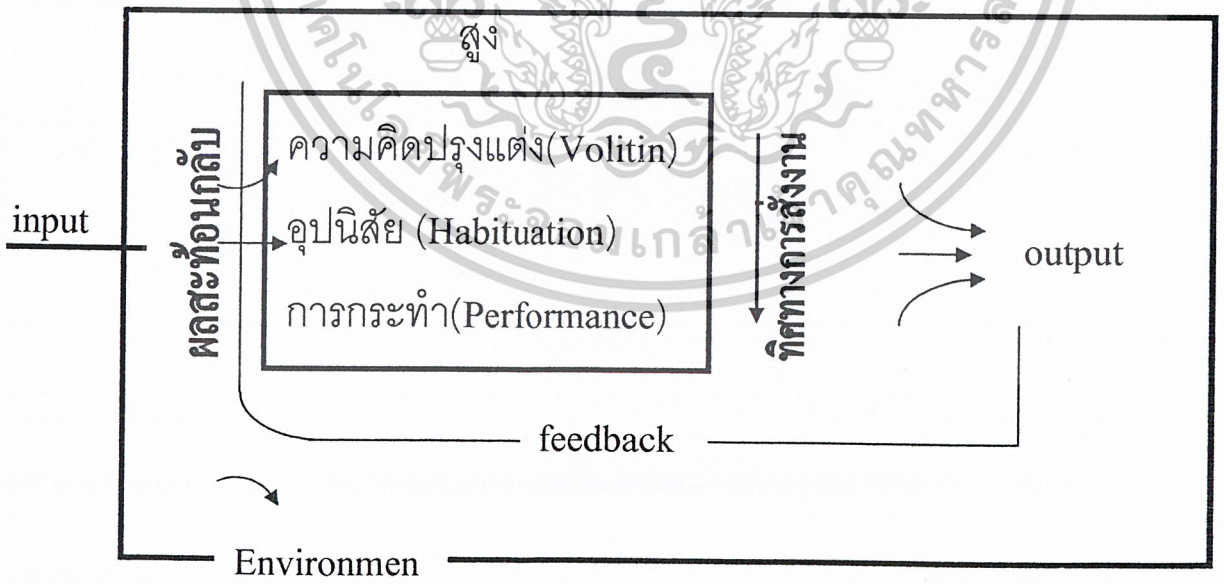

แผนภูมิรูปที่ 7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิด การกระทำ & นิสัยของมนุษย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้นในกระบวนการรักษาของกิจกรรมบำบัด จึงอาศัยการป้อนข้อมูลและการย้อนกลับข้อมูลของระบบเป็นหลักของการรักษา โดยการใช้เครื่องมือ ซึ่งก็คือสิ่งแวดล้อมรอบระบบนั่นเองเป็นสื่อ โดยการหากิจกรรมต่างๆ ที่ผู้ป่วยชอบหรือผู้ป่วยมีประสบการณ์มาก่อน มาให้ผู้ป่วยทำสิ่งสำคัญคือ การให้กิจกรรมที่ผู้ป่วยทำแล้วพบกับความประสบผลสำเร็จ ซึ่งจะเป็น positive reinforcement ที่สำคัญทำให้ผู้ป่วยอยากทำอีก เมื่อทำซ้ำๆ บ่อยๆ เกิดความชำนาญเป็นนิสัยและประสบความสำเร็จอยู่เรื่อย ก็ย่อมจะนำมา ซึ่งความภาคภูมิใจ ความยอมรับนับถือตนเองเกิดกำลังใจที่พัฒนาปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นเรื่อยๆ และสามารถอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข (ดังแผนภูมิรูปที่ 8)

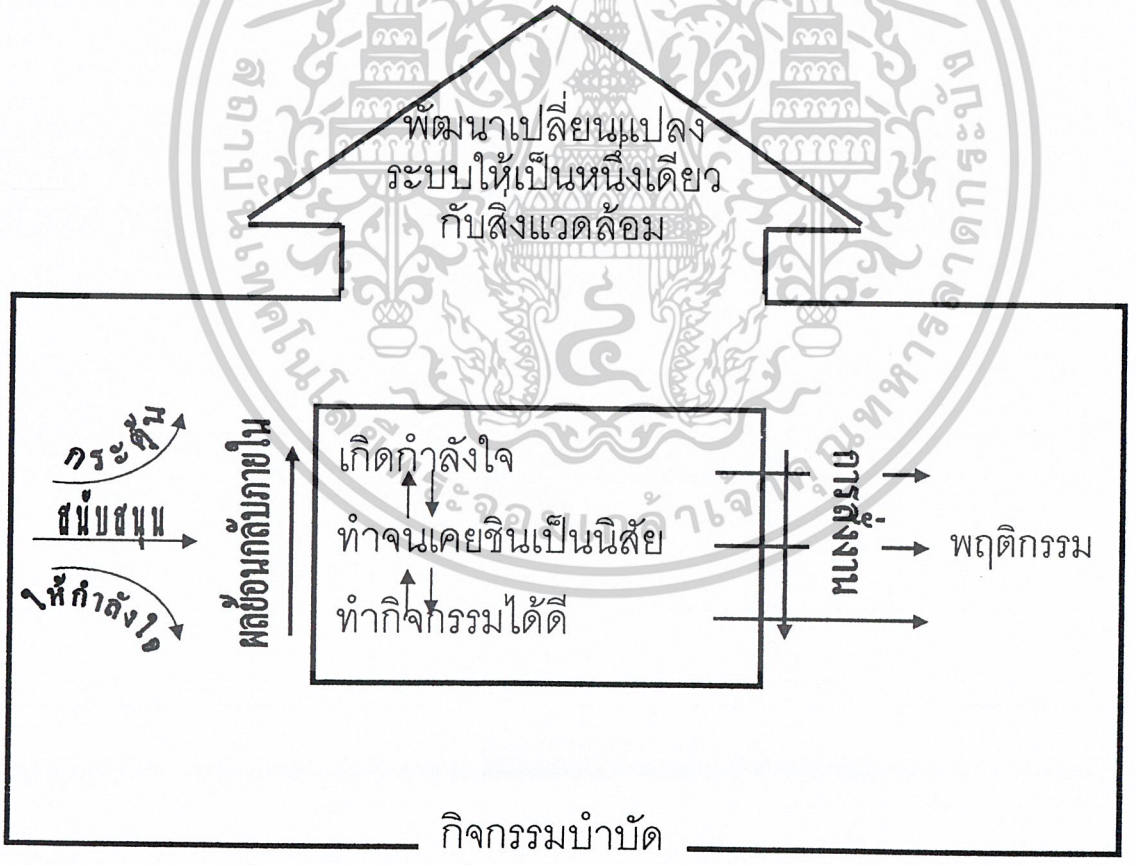

รูปที่ 8 แสดงกระบวนการกิจกรรมบำบัดการพัฒนาการปรับตัวของผู้ป่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>กฎหมายมีเกี่ยวข้องกับโครงการ</u>

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโครงการ มีดังนี้

<u>ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม</u> เรื่อง <u>กำหนดพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในบริเวณจังหวัดภูเก็ต</u> ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ คือ การจำกัดความสูงบริเวณพื้นที่ริมทะเล โดยมีเนื้อหาดังนี้ (ดูรูปที่ 8.1 ประกอบ)

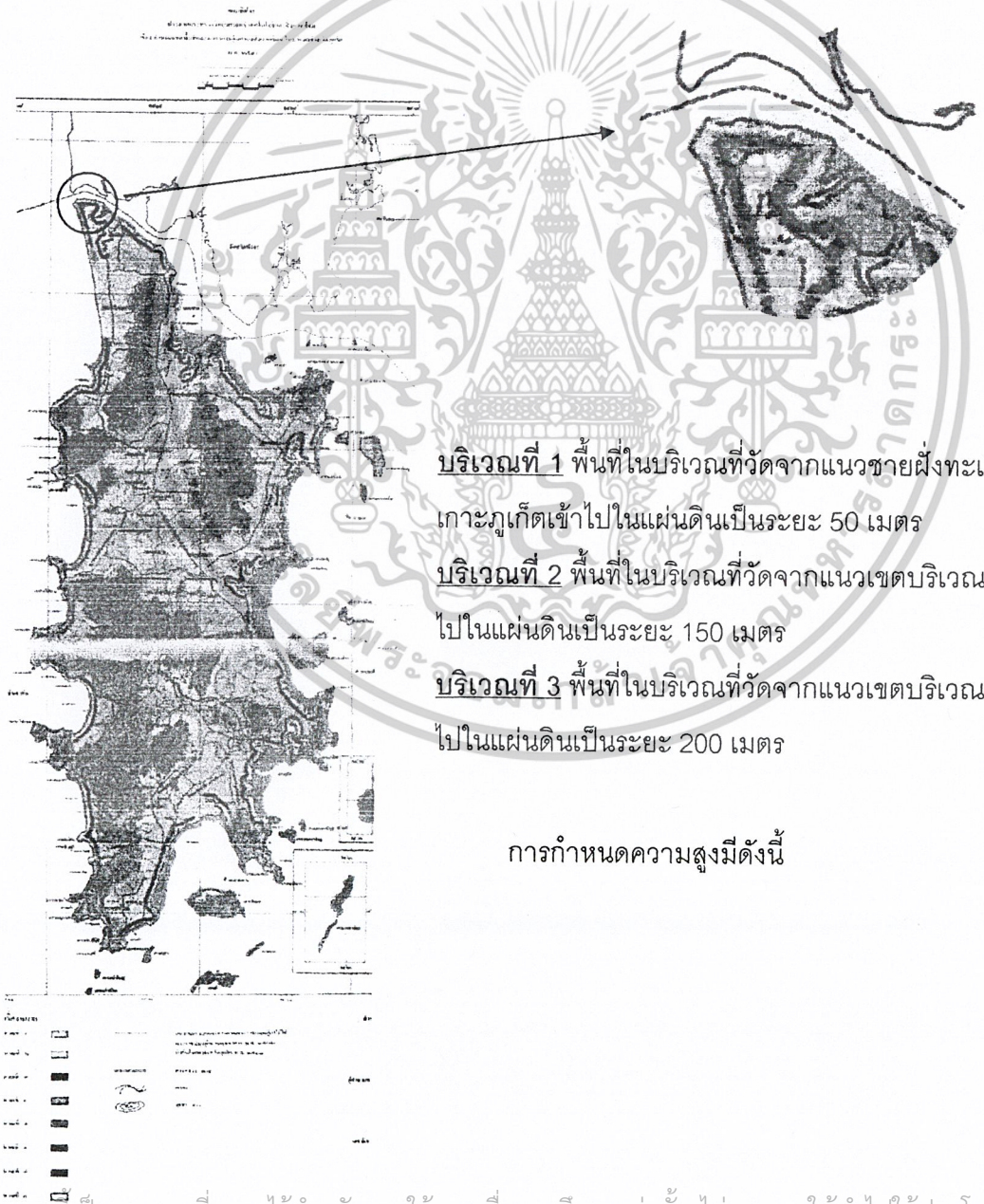

<u>บริเวณที่ 1</u> พื้นที่ในบริเวณที่วัดจากแนวชายฝั่งทะเลรอบเกาะภูเก็ตเข้าไปในแผ่นดินเป็นระยะ 50 เมตร

<u>บริเวณที่ 2</u> พื้นที่ในบริเวณที่วัดจากแนวเขตบริเวณที่ 1 เข้าไปในแผ่นดินเป็นระยะ 150 เมตร

<u>บริเวณที่ 3</u> พื้นที่ในบริเวณที่วัดจากแนวเขตบริเวณที่ 2 เข้าไปในแผ่นดินเป็นระยะ 200 เมตร

การกำหนดความสูงมีดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>บริเวณที่ 1</u> ให้มีได้เฉพาะอาคารที่**มีความสูงไม่เกิน 6 เมตร** ต้องมีระยะห่างจากแนวชายฝั่งทะเลไม่น้อยกว่า 20 เมตร และต้องมีที่ว่างอันปราศจากสิ่งปกคลุมไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของพื้นที่ดินที่ขออนุญาตก่อสร้างอาคารนั้น

<u>บริเวณที่ 2</u> ให้มีได้เฉพาะอาคารที่**มีความสูงไม่เกิน 12 เมตร** และต้องมีที่ว่างอันปราศจากสิ่งปกคลุมไม่น้อยกว่าร้อยละ10 ของพื้นที่ดินที่ขออนุญาตก่อสร้างอาคารนั้น สำหรับอาคารพาณิชย์หรืออาคารอื่น

<u>บริเวณที่ 3</u> ให้มีได้เฉพาะอาคารที่**มีความสูงไม่เกิน 16 เมตร** และต้องมีที่ว่างอันปราศจากสิ่งปกคลุมไม่น้อยกว่าร้อยละ10 ของพื้นที่ดินที่ขออนุญาตก่อสร้างอาคารนั้น สำหรับอาคารพาณิชย์หรืออาคารอื่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้